COLECȚIA

Iubiri de poveste

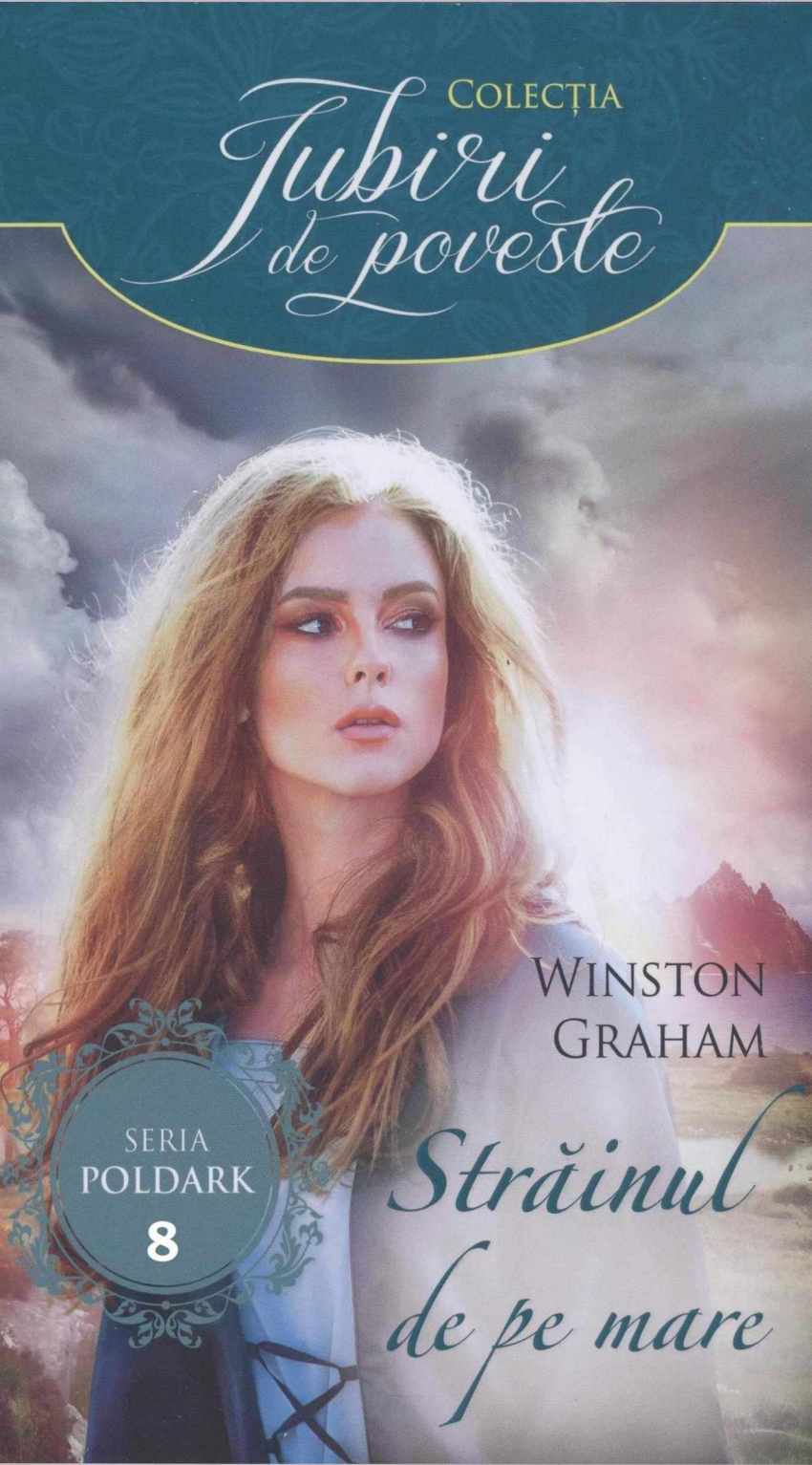

WINSTON GRAHAM

SERIA POLDARK 8

Străinul de pe mare

The Stranger from the Sea
Winston Graham
Copyright © 1981 Winston Graham

Alma este marcă înregistrată a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Străinul de pe mare
Winston Graham

Copyright © 2017 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Mira Velcea
Corector: Emilia Achim
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare și prepress: Ioana Cristea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRAHAM, WINSTON
Străinul de pe mare / Winston Graham.
trad.: Cristina Radu – București: Litera, 2017
ISBN 978-606-33-2012-5
I. Radu, Cristina (trad.)
821.111(73)-31=135.1

WINSTON GRAHAM

Străinul de pe mare

Traducere din limba engleză
Cristina Radu

Alma

Un roman din Cornwall, 1810–1811

Cartea întâi

Capitolul 1

I

Joi, 25 octombrie 1810, o zi vântoasă în care primele frunze ale toamnei pluteau peste grădinile și parcurile Angliei, bătrânul rege își pierdu mințile.

Era un eveniment important nu numai pentru țară, ci și pentru întreaga lume. Printre cei direct afectați se găseau patru bărbați din Cornwall, un negustor, un soldat, un diplomat și un doctor.

Bineînțeles, nu era pentru prima dată: cu douăzeci și doi de ani în urmă, înnebunise pentru o suficient de lungă perioadă încât să blocheze treburile legislative ale țării. Din nou în 1801 și în 1804 fuseseră scurte perioade de rătăcire, îndeajuns pentru a da naștere unei neliniști din partea doctorilor și a miniștrilor săi. Din capul locului, ultimul atac părea prea puțin diferit de celelalte. Doar că el îmbătrânise și era aproape orb și mai era și faptul că fiica lui preferată era pe moarte...

Primul simptom fusese că începuse să vorbească. Toată ziua – fără încetare – și mare parte din noapte. O frază din cinci era rațională, restul erau cuvinte fără nici o noimă, înșirate ca niște zdrențe pe o velă, împrăștiindu-se după cum bătea vântul. Vorbea cu fiii lui: pe cei care, la fel ca Octaviu, erau morți, el îi credea în viață; pe cei care trăiau – și erau mulți la număr – îi credea a fi murit. Râdea zgomotos și se târâse sub canapea, fiind scos de acolo cu mare greutate.

Liberalii încercau fără succes să-și ascundă satisfacția. Prințul de Wales era credincios partidului lor și, dacă devenea regent, avea să înlăture pe loc mediocrițățile conservatoare care se lipiseră de funcții pentru atâția ani. Lunga ședere în opoziție se apropia de sfârșit.

Și Napoleon era mulțumit și nu încerca mai deloc să-și ascundă plăcerea. Liberalii erau partidul păcii: cei care nu-l admirau în secret erau cel puțin convinși că era de prisos să poarte un război împotriva

lui. Erau de acord cu el că nu putea fi niciodată înfrânt și erau nerăbdători să ajungă la o înțelegere. Condițiile aveau să fie impuse de el.

II

Cu aproape patru săptămâni înainte de boala regelui, trei călăreți își căutau drumul printr-o râpă stâncoasă de pe lângă Pampilosa[1]. Cel de-al doilea din șir era un bărbat de vârstă mijlocie, înalt, arătos, deși cam costeliv, purtând un costum de călărie și o pelerină de bună calitate, însă uzată, și fără vreo naționalitate vizibilă; ceilalți doi erau niște bărbați zdrențăroși, mai tineri, scunzi, vânoși, îmbrăcați în uniforme ale armatei portugheze. Existase un drum, o potecă prăfuită, când plecaseră în zorii zilei din Oporto[2], dar în ultima vreme se stricase și devenise atât de năpădită de buruieni, încât doar unul din cei doi soldați putea să-i dea de urmă printre stejari pitici, cactuși, stânci și copaci putreziți. El era în frunte.

Pe când începuse să se lase înserarea, bărbatul mai în vârstă spuse în engleză către omul din spate:

– Cât mai e?

Soldații se sfătuiră între ei.

– Garcia spune că mănăstirea din Bussaco[3] ar trebui să fie cam la vreo trei leghe distanță, *senhor*[4].

– O s-o găsească în întuneric?

– N-a fost niciodată acolo, dar ar trebui să se vadă lumini.

– Dacă n-a fost evacuată. La fel ca tot restul.

– La ordinul generalului dumneavoastră, *senhor*.

Continuară să meargă călare, micii cai rezistenți lunecând și poticnindu-se în jos pe panta abruptă. Pe drum, întâlniseră ferme părăsite, recolte pârjolite, animale moarte, harabale răsturnate, urmele evacuării și ale distrugerii. Fuseseră și cadavre, năpădite de muște, îndeosebi bătrâni care se prăbușiseră fugind. Dar era limpede că regiunea rurală nu era pe-atât de pustie pe cât părea. Pe ici, pe colo, frunzișul se mișca; siluete apăreau și dispăreau printre măslini; de câteva

[1] Oraș în Portugalia, în districtul Coimbra (n.tr.)

[2] Varianta engleză a denumirii orașului Porto din Portugalia (n.tr.)

[3] Mănăstirea Santa Cruz a ordinului catolic al carmeliților desculți fondată în 1628, adăpostită de lanțul muntos Bussaco (n.tr.)

[4] În limba portugheză, în original, „domn" (n.tr.)

ori, se trăseseră și focuri de armă și, cel puțin o dată, gloanțele zburaseră destul de aproape pentru a-i tulbura. Țăranii fugeau din calea invadatorilor, dar mulți dintre bărbați rămăseseră în urmă pentru a-i hărțui pe aceștia cât de bine puteau. *Ordenanza*, sau grupurile de bărbați înarmați, erau și ele acolo; cu berete de lână, mantale maro și pantaloni jerpeliți, înarmați cu orice, de la cuțite de măcelărie până la vechi trombloane[1], și călare pe ponei sălbatici și neîngrijiți, veneau fără de veste urmați de nori de praf sau în căruțe, pe linia orizontului, suflând scurt în trompete în formă de semilună. De două ori, englezul trebuise să-și scoată documentele, în ciuda însoțitorilor lui portughezi. N-avea chef să aibă soarta vreunui rătăcit din armata invadatoare. Dar, pe de altă parte, comportarea armatei invadatoare atrăsese asupra ei tot soiul de represalii.

Era o noapte blândă de septembrie, dar fără lună. Câțiva nori pluteau pe cerul presărat cu stele.

Ajunseră la albia unui râu secat sub o costișă, și soldatul din frunte descălecă și cercetă prin jur ca un prepelicar ce adulmecă. Englezul aștepta răbdător. Dacă se rătăciseră, puteau dormi foarte bine în mantale; o noapte printre castanii piperniciți nu făcea nimănui vreun rău și aveau hrană și apă să le tot ajungă.

Apoi din spatele unor tufe de aloe apăru o siluetă aplecată. Nu i se putea ghici vârsta sau sexul. Se apropie prudent și începu să vorbească în șoaptă. Soldatul se întoarse și spuse:

– Suntem mai aproape de mănăstire decât am crezut, *senhor*, dar va fi necesar să facem un ocol. Armata franceză e exact în fața noastră.

Urmă o pauză.

– Unde anume în fața noastră?

– La vest, *senhor*. E o armată mare. I-au urmărit pe englezi toată ziua. Omul ăsta ne sfătuiește să urmăm albia râului pentru o jumătate de leghe, apoi să traversăm printre dealuri spre culmea Bussaco. Artileria franceză e în vale.

Englezul scotoci prin buzunar și găsi o monedă să i-o dea siluetei aplecate datorită căreia nu aveau să se trezească exact în liniile inamice. Pentru că apreciase corect cât îi valora propria libertate, moneda avea o valoare mare, astfel că umbra zdrențăroasă fu peste poate de mulțumită și plecă aplecându-se de-a-ndăratelea în întunericul de

[1] Armă de foc încărcată pe țeavă, ce e lărgită în formă de trompetă (n.tr.)

unde ieșise. În haosul de-acum, reflectă omul ce dăduse banul, când civilizația se prăbușise, o priză de tutun ar fi putut fi mai de preț.

Călăreții dădură ascultare sfatului primit, mișcându-se în permanență cu mare prudență printre stâncile masive, în caz că avertizarea se dovedea a fi mai degrabă generală decât precisă. Din când în când, soldatul din față își oprea calul și asculta zgomotele semnificative ce i-ar fi putut avertiza că urmau să dea peste inamicul ce-și făcuse tabără. Le luă o oră să ajungă la cotitura către care fuseseră îndrumați. Era discutabil dacă să se oprească acolo pentru înnoptare, dar era limpede că o distanță mai mare față de francezi le dădea siguranța că se puteau odihni în liniște. Se renunță la ideea de a ajunge la mănăstirea din Bussaco; după câte se părea, francezii o ocupaseră deja.

Pe măsură ce înserarea cobora, se ridică un vânt rece dinspre marea ce se afla la doar câțiva kilometri distanță, și călăreții se înfășurară mai bine în mantale. Începură să urce, mai întâi printre mici dealuri, apoi de-a curmezișul în sus și peste o culme ascuțită și stâncoasă. Când ajunseră la ceea ce părea a fi vârful, înconjurați de grozamă și de iarbă-neagră crescută până la brâu, soldatul din frunte se opri din nou. Cu toții se opriră și ascultară. Un sunet foarte neobișnuit, ca un vaiet; ar fi putut fi voci de femei care boceau, dar nu era așa. Ar fi putut fi un soi de fluier – un păstor care fluiera la turma lui –, dar nu era așa.

Caii ajunseră unul lângă altul. Cei doi soldați discutau aprins unul cu celălalt. Cel care vorbea engleza spuse:

– Trebuie să ne abatem mai înspre nord, *senhor*. Ăia sunt francezii.

– Nu, spuse englezul. Nu cred că sunt francezii.

– Atunci, ce?

– Hai să vedem cu ochii noștri.

– Nu, nu! O să fim prinși. O să fim împușcați!

– Atunci, așteptați aici, spuse englezul. Sau urmați-mă, dar încet, la cincizeci de pași în urmă. După aia, dacă greșesc, puteți să vă vedeți de treabă. Francezii n-o să vă urmărească prea departe noaptea.

– Și dumneavoastră, *senhor*?

– Am o idee ce este... zgomotul ăsta.

Își croi cale prin iarba-neagră spre un mal abrupt și stâncos ce se putea distinge în întuneric pentru că acoperea stelele. Însoțitorii lui îl urmau la o oarecare distanță. Merseseră vreo jumătate de kilometru, când fură opriți de o somație. Englezul își struni calul și se uită

la o siluetă singuratică ce ținea o flintă ațintită spre el. Apoi văzu alți trei bărbați ascunși în tufișuri, cu armele de asemenea pregătite.

Spuse ascuțit în engleză:

– Prieten. Mă cheamă Poldark. Din Oporto cu depeșe. Și însoțitori portughezi.

După câteva clipe, prima muschetă fu coborâtă, și o siluetă îndesată, cu capul acoperit de un chipiu, înaintă încet.

– Haide să-ți vedem hârtiile!

Englezul descălecă și se scotoci în buzunar, scoase o mapă de piele și i-o întinse. Un alt soldat apăru cu un felinar acoperit, și se aplecară împreună.

– Da, sir. Pare a fi în regulă. Pe cine-ați vrea să vedeți?

– Cine-i comandantul vostru?

– Generalul Cole, sir, al diviziei. Colonelul McNeil este al batalionului.

– Voi ce sunteți, infanterie?

– Batalionul 2, Artilerie 7. Sergentul Lewis.

– O să-l văd pe colonelul vostru.

Cei doi soldați portughezi descălecaseră și ei, și în întuneric le sclipeau dinții în vreme ce erau salutați de aliații lor. Își duseră caii de-a lungul culmii povârnișului și se găsiră curând în mijlocul unei mulțimi de soldați care se odihneau, sporovăiau împreună, dar nu pregăteau nimic de mâncare, cele câteva focuri fiind astfel dispuse încât să nu fie văzute de la distanță.

– Însoțitorii mei au fost foarte alarmați de zgomotul auzit, spuse Poldark acum. Ce cântau cimpoierii voștri?

Sergentul Lewis pufni.

– Era un vechi cântec de jale scoțian. Îi liniștește pe oameni să asculte acum o melodie tristă. Mâine dis-de-dimineață o să fim cu toții mai războinici.

Ajunseră la un pâlc de cedri înalți. Trunchiurile lor mari fuseseră folosite drept sprijin pentru un fel de comandament provizoriu unde fuseseră așezate mese și unde ardea un felinar. Lewis dispăru și se întoarse cu un bărbat înalt care înaintă și apoi se opri în loc, se uită și înghiți.

– Poldark, Poldark! spuse el. Așadar, e căpitanul Poldark în persoană. N-ar fi trebuit să presupun niciodată că existau mai mult de doi cu numele ăsta!

Celălalt se opri și el. Apoi râse.

– Așadar, e același McNeil! Păi, să mă ia dracu'!

– Da' dracu' nu te-a luat încă, spuse McNeil; din fericire pentru drăguța ta de nevastă. Oricât de mult ar fi crezut unii că meritai!

Își strânseră mâinile după o scurtă ezitare. Nu fuseseră niciodată prieteni, căci, cu douăzeci de ani în urmă, se situaseră pe poziții opuse în fața legii. Dar se respectaseră unul pe altul și ajunseseră la o înțelegere, ba chiar la un soi de simpatie.

Ei bine, totul trecuse. Într-o discuție animată, schimbară noutăți. Căpitanul Poldark debarcase în Oporto, nu cu depeșe, așa cum pretinsese, ci cu o misiune specială, ca observator reprezentând guvernul. Când ajunsese în Oporto, i se spusese că Wellington era de trei săptămâni în retragere cu armata lui și că ar face mai bine să se reîmbarce spre Lisabona pentru a stabili contacte acolo. Dar, până să se descopere asta, goeleta cu care venise plecase deja și el se hotărâse, în ciuda tuturor sfaturilor, să plece călare pe uscat.

Nu dădu detalii despre scopul misiunii sale, și colonelul McNeil nu insistă. După ce schimbară vești amabile despre Cornwall – familiile Bodrugan, Trevaunance, Teague și Treneglose –, merseră o sută de metri spre marginea povârnișului, de unde puteau vedea în întregime câmpia Mondego. O populau o mulțime de licurici. Luminițele sclipeau de peste tot.

– Francezii, spuse laconic McNeil.

– Sub comanda lui Masséna[1]?

– Da. Wellington a hotărât azi să nu meargă mai departe, așa că am făcut tabără aici și ne-am uitat cum armata, în mare număr, a ocupat valea de sub noi. Toată ziua, vârtejuri de praf au fost spulberate prin câmpie și până la poalele dealurilor. Șansele sunt, bineînțeles, nu mai mari de doi la unu împotriva noastră; dar, dintre cei patruzeci de mii ai noștri, jumătate sunt portughezi neinstruiți. Ah, ei bine, mâine se va vedea... La Agincourt[2], era cinci la unu, nu-i așa.

– Păi, da. Dar aici nu ne vom confrunta cu nici un cavaler încrezut, împopoțonat cu panglici, ci cu o armată a Franței revoluționare făurită de un geniu.

– Fără îndoială că va fi o luptă grea, dar cu atât mai bine. Când pleci?

– Nu mâine, dacă se va întâmpla asta.

---

[1] André Masséna, duce de Rivoli, prinț de Essling, a fost un general francez al perioadei revoluționare și mareșal al Primului Imperiu. (n.tr.)

[2] Bătălia de la Azincourt, Franța, a avut loc pe data de 25 octombrie 1415, în timpul Războiului de O Sută de Ani purtat între Anglia și Franța. (n.tr.)

McNeil se uită la însoțitorul lui. Ross Poldark era îmbrăcat civil, poate pentru a fi mai în siguranță traversând o țară aflată în război. Dar, pe de altă parte, n-avea nici un motiv să fie soldat, asumându-și de multă vreme o nouă aparență de respectabilitate; într-adevăr, devenise membru al parlamentului. Acum, înaintase în ani, albise pe la tâmple, nu se îngrășase, doar îi apăruseră mai multe riduri. Era uscățiv de felul lui, dintre cei care-și astâmpărau foamea cu insatisfacții.

– Intenționezi să rămâi?

– Firește. Am o pușcă. Puțin probabil să te poți lipsi de o pușcă în plus.

– Nu spunea, oare, Henric: „Cât mai puțini, cu-atât mai multă cinste"[1]? Chiar și așa, cred că te putem scuti o țâră, fiindcă veni vorba.

McNeil se scormoni în mustața-i cărunță și râse. Era un hohot înăbușit față de zgomotul pe care și-l amintea Ross.

– Stăm așa potoliți ca să-l facem pe Masséna să creadă că suntem mai puțini decât în realitate?

– Da. Nu cred că știe că diviziile noastre a doua sau a cincea ne-au ajuns deja din urmă. Asta ar fi minunat – să-l surprindem. Este întotdeauna plăcut să ai niște trupe bune de rezervă.

Poldark își strânse mantaua mai aproape de el pe când briza nocturnă aduse ceva ceață de pe mare.

– Și dumneata, McNeil. Când te-am văzut în Cornwall, erai căpitan în armata scoțiană. Schimbarea asta la un regiment de infanterie...?

McNeil ridică din umeri.

– N-am nici bani și nici influență, Poldark. În cel mai bun caz, aș fi putut deveni maior dacă aș fi rămas la vechiul meu regiment. Aici... în... în marea încercare a războiului din Peninsulă, am făcut deja cel mai important pas – deși doar un colonel cu brevet[2]. Dar prin pierderile naturale ale războiului mă aștept ca în curând să mi se confirme rangul.

Rămaseră tăcuți, uitându-se spre diadema de lumini, în vreme ce venea ceața în noi valuri și apoi se risipea printre dealurile clar conturate și copacii înalți. Pentru McNeil era de la sine înțeles că pierderea nu avea să-l includă și pe el. Ross Poldark, la fel de firesc,

[1] Citat din piesa Henric al V-lea de Shakespeare, actul 4, scena 3, traducere Ion Vinea (n.tr.)

[2] Gradele cu brevet erau temporare, onorifice. (n.tr.)

întâmpina riscurile luptei care nu-i oferea nici un loc în față, poate doar privilegiul unei morți.

Ross zise:

– Ai spus un lucru, colonele. Poate că nu te-am înțeles eu bine. Ai spus... Am auzit eu bine ce ai spus, cum că n-ai putea presupune că existau mai mult de doi cu numele meu?

– Ai auzit bine.

– De ce nu unul? Cine mai există? De fapt, *te-am înțeles* eu greșit?

– Ba deloc. Mai există un Poldark în Monmouthshire. I-am văzut numele chiar zilele trecute pe listele de la magazie. M-am gândit la un moment dat să-l caut, dar cred că-ți dai seama că n-am avut timpul necesar!

Ross își masă piciorul ce acum îl durea destul de des.

– E în armata asta?

– Trebuie să fie. Regimentul 43 face parte din Brigada Infanterie ușoară a lui Craufurd[1]. Trebuie să fie imediat în stânga noastră.

– Departe?

– La mai puțin de un kilometru. Vrei să-l vezi? E vreo rudă?

– Bănuiesc că da.

– În cazul ăsta, o să-ți dau un om să meargă cu dumneata după masă. Bănuiesc că vei cina cu noi mai întâi?

– Bucuros.

III

Mâncară hrană rece, iar noaptea fu liniștită, cu excepția hârșâitului greierilor și foșnetului vântului. O dată sau de două ori, șuierele ascuțite ale cimpoaielor se auziră din întuneric, un sunet chinuit, ca și cum ar jeli măcelul de-a doua zi, și cu toate astea mișcător într-un fel liniștit, deopotrivă lamentare și încurajare. Jos pe câmpie se auzea bubuitul tobelor. Era ca și cum francezii nu se străduiau să-și ascundă puterea – puterea care decimase toate celelalte armate din Europa –, așa încât această informație să se infiltreze în mințile și-n inimile adversarilor lor și să le secătuiască de curaj înainte de revărsarea zorilor. Englezii știau că a doua zi urma să aibă loc o bătălie,

[1] Generalul-maior Robert Craufurd, comandantul Brigăzii Infanterie Ușoară în timpul războiului din Peninsulă (n.tr.)

pentru că Wellington spusese că doar până aici aveau a se retrage – și ce spunea Wellington se cam întâmpla. Dar francezii nu puteau ști dacă armata care-și ridicase tabăra pe pantele de deasupra lor n-ar fi făcut ceea ce era înțelept – și anume, să plece pe furiș înainte de venirea zorilor, lăsând nu mai mult decât o ariergardă pentru a le întârzia înaintarea. Asta se întâmplase destul de des în ultimii câțiva ani. Victoria britanică de la Talavera[1] din urmă cu un an era excepția și nu regula.

Era aproape de miezul nopții când terminară de mâncat și, pe când un soldat îl conducea pe Ross printre rânduri, mulți oameni dormeau deja – sau cel puțin stăteau culcați, înfășurați în mantale. Se părea că toți erau complet îmbrăcați; nici unul nu se obosise să stea tihnit, știind ce-l aștepta a doua zi. Grupați, stăteau sprijiniți în cot sau ghemuiți, vorbind încet. McNeil menționase Agincourt, și Ross își aminti piesa pe care o văzuse la Drury Lane în care regele mergea să-și viziteze soldații în noaptea de dinaintea bătăliei. Remarcabil cum acest soldat scoțian putea să citeze o replică sau două. Ross își amintea că în acea piesă era un tip din Cornwall. Nu, nu, regele fusese confundat cu unul, pentru că-și spunea Leroy... Oare Shakespeare bănuia că *acela* era un nume din Cornwall?

Era mai mult de un kilometru, și Ross șchiopăta când ajunseră la capătul drumului. În zilele acelea, călărise mai mult decât să meargă pe jos. După aceea, fuseseră o întrebare și o cercetare, o căutare prin întuneric și siluetele tolănite, degetul mare se smuci, arătând într-o direcție. Însoțitorul lui Ross se mișca precum un mic dihor scoțian de la un grup la altul. În sfârșit, un bărbat se ridică și spuse:

– Da, eu sunt Poldark. Cine mă caută?

– Unul de-un sânge cu tine, spuse Ross. Cine altcineva?

Se auzi o înjurătură de uimire, și un bărbat subțirel se ridică. Stătuse culcat cu spatele sprijinit de un copac, cu teaca sabiei între picioare. Se uită atent în lumina nesigură a stelelor.

– Pe Dumnezeul meu! E unchiul Ross!

– Geoffrey Charles! Nu m-am gândit niciodată să am norocul de a te întâlni în felul ăsta! Dar sunt destul de încrezut să cred că nu mai există nimeni altcineva cu numele ăsta în armata britanică!

– Zău de nu-i așa! Geoffrey Charles își îmbrățișă ruda, vocea și tonul vădind bucurie, apoi îl luă de brațe, examinându-l cu hotărâre.

[1] Pe 28 iulie 1809 , Sir Arthur Wellesley, comandantul trupelor britanice, portugheze și spaniole, învinge armata lui Napoleon în bătălia de la Talavera. (n.tr.)

– E prea *mult* ca să cred! Chiar când mă gândeam acasă – iată, cu o pocnitură din degete, parcă dintr-un potir magic, iese omul de care îmi aduc cel mai bine aminte din toată vălmășeala aia pestriță – și, cu o singură excepție, pe care-l prețuiesc cel mai mult! Domnul să ne aibă-n pază! Nu poate fi posibil!

Ross îi explică de ce era acolo.

– În cazul ăsta, n-ar trebui să te duci direct la Wellington în loc să-ți pierzi timpul dând peste un nepot fără importanță? Du-te și vezi-l pe bătrânul Douro[1] și, când e gata cu dumneata, o să fiu bucuros să stăm de vorbă!

Ross ezită, nedorind să explice natura exactă a prezenței lui acolo, stânjenit cu adevărat că, descriind-o așa în doar câteva cuvinte, s-ar fi putut să nu fie pe înțelesul nepotului său.

– Geoffrey Charles, spuse el, sunt trimis aici pentru că se prețuiește puterea mea de observație mai degrabă decât elocvența mea, și bănuiesc că generalul Wellington are prea multe pe cap în seara asta. Ce am să-i spun nu-l va ajuta să câștige sau să piardă bătălia de mâine și poate fi la fel de bine spus după.

– Rămâi deci?

– Bineînțeles. N-aș putea să ratez ocazia. Poți să te folosești de încă un trăgător de precizie sub comanda ta imediată?

– Comanda mea, *mon Dieu! C'est à ne pas y croire...*[2]

– Păi, văd că acum ești căpitan. Și asta, pentru că eu am fost atât de multă vreme civil, îți asigură o superioritate pe care sunt dispus s-o accept.

Geoffrey Charles pufni.

– Unchiule, nu te obosi, de vreme ce înțeleg că ai fost atins de necazuri când și când, de-a lungul ultimilor zece ani! Fără a mai pomeni despre faptul că ești membru al parlamentului din Westminster! Cu toate astea, dacă vrei să-mi fii alături în orice fel de acțiune ce s-ar putea să aibă loc pentru a-i descuraja pe francezi să urce dealul ăsta... păi, aș fi bucuros să te adăpostesc!

– Bine, atunci s-a aranjat.

– I-ai văzut pe francezii campați dedesubt?

– Colonelul McNeil mi-a dat ocazia asta.

– Deci consideri că există un oarecare risc de a nu putea transmite *niciodată* mesajul către Wellington?

---

[1] Referire la Wellington, care purta titlul de marchiz de Douro (n.tr.)

[2] În limba franceză, în original, „Dumnezeul meu! Nu e de crezut așa ceva..." (n.tr.)

– E un risc pe care conștiința mă va îndreptăți să mi-l asum.

Ross nu era nici pe departe sigur că urma să fie bine primit de către general. Avea o împuternicire. Dar Wellington avea o cale clară și personală de comunicare cu ministrul de externe, care, întâmplător sau nu, era fratele lui, și putea bănui că civilul ăsta pe jumătate militar care venise în vizită în mod neașteptat la comandamentul lui poate fi aici în numele altor membri ai cabinetului care n-aveau o părere așa bună despre el. Nu era departe de adevăr, deși ideea nu-i aparținea lui Ross.

De-acum, se ghemuiseră împreună pe acele moi de pin de sub copaci. O ordonanță le aduse o băutură fierbinte ce trecea drept cafea, și stătură acolo discutând lejer, ca niște vechi prieteni.

Nu se văzuseră de patru ani, pentru că Ross fusese plecat în străinătate când Geoffrey Charles se întorsese după Corunna[1]. Ross era uimit să vadă cât de schimbat era nepotul lui. Când îl văzuse ultima dată, Geoffrey Charles era un tânăr cadet, înfocat, plin de veselie și pus pe glume, bând și pierzându-și la cărți mica lui alocație, mereu dând de necazuri și mereu dator. Acum, arăta zvelt și puternic – nu mai rămăsese nimic din băiatul durduliu –, avea fața bronzată și o expresie ageră, fiind chipeș într-un fel încăpățânat ce doar armata sau vânătoarea de vulpi îl putea scoate la iveală. Un combatant care fusese martor la mai multe lupte decât văzuse Ross vreodată. Nu la fel de asemănător cu tatăl lui, așa cum promisese odată că va deveni; poate că linia subțire a mustății negre îl făcea cumva diferit, așa cum îl făcea negreșit crestătura din falcă.

– Vai și vai de mine, pe viața mea, așa cum ar fi spus Prudie! N-aș fi bănuit niciodată că o să fii atât de binevoitor față de mine după ultima noastră întâlnire, unchiule! Ești bogat? Mă îndoiesc. N-a fost niciodată în natura unui Poldark să se îmbogățească, oricât de mult l-ar fi favorizat soarta. Cu toate astea, mi-ai satisfăcut toate nevoile ca un mielușel. Și nu erau deloc insignifiante! M-ai scos din belea! Într-adevăr, dacă nu m-ai fi ajutat, poate că n-aș mai fi văzut niciodată Spania și Portugalia, ci aș fi fost scos din armată și mi-aș fi petrecut anii tinereții vegetând în Newgate!

– Mă îndoiesc, spuse Ross. Poate că n-ai mai fi fost avansat în grad, dar, în vreme de război, nici măcar Anglia nu-și poate permite

[1] Bătălia de la Corunna, Spania, din 16 ianuarie 1809, în timpul războiului din Peninsulă între englezi și francezi (n.tr.)

să-și lase tinerii ofițeri să meargă la închisoare din cauza câtorva guinee.

– Ei bine, în cel mai rău caz, bănuiesc că mi-aș fi lăsat mândria la o parte și l-aș fi rugat pe tatăl meu vitreg, George, să mă scoată pe cauțiune. Chiar și așa stând lucrurile, generozitatea și răbdarea dumitale mi-au permis să scap de creditori fără acea umilitoare experiență.

– Și acum, se pare că ai apucat-o pe calea cea bună, căpitane Poldark.

– De ce presupui asta, căpitane Poldark?

– Avansarea ta. Înfățișarea ta serioasă. Patru ani de armată foarte grea.

Geoffrey Charles își întinse picioarele.

– În ceea ce o privește pe prima, asta a fost ușor, bărbații nu apucă bătrânețile în Peninsulă, așa că ți se dă un post pe măsură ce devine vacant. În ceea ce o privește pe a doua, seriozitatea mea, dacă o vezi ca atare, e în mare parte datorată faptului că mă întreb cum să compun o scrisoare către mătușa Demelza dacă soțul ei pățește ceva sub comanda mea. În ce o privește pe a treia, patru ani de armată, oricum ar fi fost, după cum știi, dragă unchiule, nu te educă în nici un fel. Te încurajează la o atitudine scandaloasă, indiferent că e față de o femeie sau față de un pachet de cărți de joc!

Ross oftă.

– Ah, bine. O să ascund asta față de rudele tale.

Geoffrey Charles râse.

– Dar n-am datorii, căpitane. În cel mai neobișnuit fel. Luna trecută, înainte de a începe blestemata asta de retragere, regimentul a organizat o cursă de asini; au fost pariuri mari în ambele tabere, și eu, având o părere foarte bună despre asinul meu, am pariat din greu și am ajuns cu un cap înainte de tânărul Parkinson din Regimentul 95! Așadar, pentru prima dată în aproape douăzeci de luni, mi-am plătit toate datoriile și am mai rămas și cu câteva guinee în buzunar! Nu! Am avut noroc că am câștigat, altfel aș fi fost într-o mare încurcătură cum să plătesc!

Ross își relaxă glezna care îl durea.

– Văd că cineva te-a tăiat pe față.

– Ah, da, dar nu așa atractiv ca la dumneata. *Ma foi*[1], n-aș putea să mi te închipui fără mica dumitale amintire, îți șade tare bine.

[1] În limba franceză, în original, „Pe legea mea" (n.tr.)

Mi-am pierdut puțin din falcă la Coa[1] în iulie; avusesem o luptă în fața podului. Dar ar fi putut fi mai rău. Doctorul mi-a dat bucățica de os s-o păstrez drept talisman.

Capitolul 2

Noaptea trecu greu, dar ei ațipiră doar din când în când, schimbând iar și iar câteva cuvinte, glume, vagi amintiri. Pe măsură ce se apropiau zorii, discutară mai serios despre ei înșiși, despre Cornwall, despre familia Poldark.

Geoffrey Charles suferise foarte mult după moartea mamei sale. Ross și-l amintea drept un tânăr palid care venise să-l vadă în Londra într-o după-amiază și spunea că întâmplarea asta – pierderea asta – îi schimbase atitudinea față de viitor. Nu mai era încântat să meargă la Oxford, să fie pregătit într-un chip plăcut pentru o viață de moșier scăpătat în sud-estul extrem al Angliei. Să fie sub tutela tatălui său vitreg pe care nu-l putea suferi, de dragul mamei lui pe care o iubea profund, putea fi rezonabil. Prima fără a doua nu se putea. Voia să-și croiască el însuși drumul în lume și simțea că nu îi mai putea cere alte favoruri lui Sir George Warleggan. Dorința lui nemijlocită era să părăsească Harrow[2] de îndată ce putea și să se înscrie la Colegiul Regal Militar din Great Marlow, drept cadet. Ross încercase să-l convingă să renunțe; el însuși știa destule despre armată pentru a vedea greutățile unui tânăr fără bani sau influență; mai cunoștea și gusturile deja costisitoare ale lui Geoffrey Charles și credea că nepotul lui avea să descopere că viața e prea grea. Deși trei ani la Harrow îl întăriseră, fusese foarte răsfățat și ținut în puf de mama lui când era mai mic, și ceva din influența asta se vedea încă.

Dar nimic nu-l făcu să se răzgândească. Lui Ross i se părea că adevăratul factor decisiv era dorința de a se distanța de Cornwall și de toate amintirile pe care Cornwall i le-ar putea trezi. Trebuia să stea

[1] Lupta de la Coa din 24 iulie 1810, în valea râului Coa, un afluent al fluviului Douro (n.tr.)

[2] Veche școală particulară de băieți din Londra ce avea și internat (n.tr.)

cât mai departe, iar antipatia față de tatăl vitreg era doar o parte din motiv. Așadar, treaba asta a continuat. A însemnat multă corespondență cu George – ceea ce era dificil –, dar cel puțin evitaseră o întâlnire. George fusese foarte generos, oferindu-i fiului său vitreg un venit de două sute de lire pe an până când împlinea douăzeci și unu de ani și apoi urma să fie majorat la cinci sute. Geoffrey Charles voise să refuze; Ross îl forțase să accepte șovăitor.

– Nu mă gândesc doar la mine în chestia asta, spusese Ross. Adică, dacă primești mai mult de la el, o să ai nevoie de mai puțin de la mine! Dar George... George datorează ceva mamei tale... și tatălui tău... și e o simplă dreptate elementară să se achite de asta.

– Să-și ușureze conștiința?

– Habar n-am ce i-ar ușura sau i-ar tulbura conștiința. Să iei alocația asta din partea lui ar părea, așa cum spun, o formă de dreptate elementară în cel mai larg sens. Dacă îi ușurează conștiința, atunci îmi pare bine pentru conștiința lui. Dar aici e vorba mai degrabă despre un aranjament echitabil la care s-a ajuns, spre binele tuturor. Cu siguranță i-ar fi făcut plăcere mamei tale.

– Păi, dacă asta e părerea ta, unchiule Ross, bănuiesc că aș face bine să accept.

Așa fusese în acel aspru februarie – aspru din toate punctele de vedere – al anilor 1800. Cu timpul, firește că Geoffrey Charles își recăpătase optimismul. Își începuse noua viață cu poftă – chiar în timpul anului de pace provizorie –, și alocația lui George, pe care în 1805 o primise completă, nu-l împiedicase a se băga în datorii, așa încât Ross fusese de două ori nevoit să-l scoată din niște situații periculoase – ultima dată cu suma de o mie de lire. Cu toate astea, relația lor n-avusese de suferit.

Geoffrey Charles căscă și își scoase ceasul, uitându-se la el la lumina stelelor.

– Tocmai s-a făcut patru, cred. În câteva minute, Jenkins ar trebui să fie aici cu alt ceai fierbinte. Ar trebui să ni-l bem repede, înainte de revărsatul zorilor, pentru că îmi închipui că o să ne atace când o să se crape de ziuă. Înainte de asta, vreau să te prezint câtorva prieteni de-ai mei.

– Nu arăt prea bine în costumul ăsta de civil.

– Le-am vorbit adesea de dumneata celor mai buni prieteni ai mei, Anderson și Davies. În felul dumitale modest, ai devenit oarecum o personalitate, să știi.

– Prostii!

– Păi, judecând după scrisorile pe care le primesc câteodată din Anglia, numele dumitale apare când și când.

– Scrisori de la cine?

– N-are importanță. În paranteză fie spus, nu mi-ai zis mai nimic despre Cornwall.

– N-ai întrebat.

– Nu... Nu din lipsă de interes... dar câteodată, când cineva e chitit doar să ucidă, o urmă vagă sau așa ceva de nostalgie nu-i bună.

– Povestește-mi despre Wellington.

– Ce vrei să știi, ceva care să nu îți fie deja cunoscut? E o persoană rece, dar un mare conducător și, cred, un excelent soldat.

– Nu asta e părerea generală în Anglia.

– Nici chiar printre oamenii lui. Chiar și aici sunt destui liberali care nu văd nici o speranță de a-l înfrânge pe Napoleon și întâmpină fiecare retragere a noastră dând din cap ca și cum ar zice: „Ți-am spus eu".

– Englezii, spuse Ross, sunt sătui de războiul ăsta lung. Suferința e mare în nord și-n centru. Se pare că guvernul face eforturi atât pentru a înăbuși revoluția din țară, cât și pentru a-i înfrânge pe francezi.

– Englezii, spuse Geoffrey Charles, mă fac adesea să mi se ridice sângele la cap. Când am ajuns acasă după Corunna, am fost tratați de parcă ne-am fi părăsit țara și am fi fugit! Vorbeau despre John Moore[1] cu dispreț, ca și cum ar fi fost un ageamiu și un molâu! E foarte posibil, dacă n-ar fi murit, să-l fi adus în fața curții marțiale!

– Mulți spun altceva acum, zise Ross. Înfrângerea nu e niciodată de preferat, și e nevoie de timp pentru a cântări toate împrejurările.

– Stau pe fundurile lor grase, spuse nepotul lui, colegii dumitale parlamentari așa fac, dând pe gât paharele de vin și trecând de la o recepție mondenă la alta; emit instrucțiuni imposibile pentru cel mai măreț general pe care-l au; și apoi, când acesta moare încercând să le ducă la bun sfârșit, se ridică – abia dacă au puterea să se ridice – în parlament și-l condamnă pentru ineficiență, în același timp felicitându-i pe francezi pentru tehnica lor superioară de luptă!

[1] Sir John Moore (1761–1809), general englez cunoscut pentru reformele sale în domeniul instrucției militare, precum și pentru moartea sa în bătălia de la Corunna, Spania, în care a înfrânt armata franceză aflată sub conducerea mareșalului Soult în timpul războiului din Peninsulă (n.tr.)

– S-a spus că Soult[1] i-a ridicat un monument în Corunna.

– Păi, firește, un comandant militar îl apreciază pe altul! Ăsta e un act de politețe pe care englezii nu-l pot face față de unul de-al lor dacă se întâmplă ca acesta să moară în apărare în loc de în plină victorie – ca Nelson.

Ross tăcu. Flăcăul ăsta al vechiului său prieten și văr, Francis, un craidon și un ratat, pe care îl iubise sincer (alături de o femeie pe care, de asemenea, o iubise), crescuse și se schimbase la cuget și la trup de când îl văzuse ultima dată. Ross avusese întotdeauna pentru Geoffrey Charles o slăbiciune ce nu putea fi motivată doar de relația de rudenie. Această întâlnire o confirmă și o întări. Îl putea auzi pe Francis vorbind; cu toate astea, sentimentele erau mai aproape de cele ale lui însuși.

– Și Wellington, îl îndemnă din nou. În comparație cu Moore?

Mai tânărul căpitan Poldark se frecă nervos la falca rănită.

– Bătrânul Douro e un om remarcabil. Trupele lui îl vor urma oriunde. Dar pe Moore îl iubeam.

Ordonanța sosi cu încă o ceașcă de cafea aburindă.

– Deci, pentru că suntem în starea potrivită, povestește-mi despre Cornwall. Zici că mătușa mea preferată e bine.

– În mare, da. Câteodată, în ultimul timp, are vederea încețoșată, dar îi trece dacă stă o oră sau două pe spate.

– Ceea ce nu face de bunăvoie.

– Ceea ce nu face absolut deloc de bunăvoie. Cât despre copii... Jeremy este acum doar cu vreo câțiva centimetri mai scund decât mine. Dar cred că a crescut cu ceva timp în urmă. Când l-ai văzut ultima dată?

– Nu m-am întors în Cornwall după Corunna. Eram atât de furios că retragerea noastră – și strategia lui Moore – era judecată așa cum era, încât am renunțat la gândul de a mă duce acolo și de a trebui să justific ceea ce de fapt n-avea nevoie de nici o justificare... Așa că trebuie să fie cu totul vreo patru ani – înmormântarea bunicului, asta a fost. Jeremy cred că avea vreo cincisprezece ani. Era la fel de înalt ca mine atunci, dar chiar mai slab!

– Încă e așa.

– Și aptitudinile lui, drumul lui în viață?

[1] Jean-de-Dieu Soult, duce de Dalmația, general, mareșal și om politic francez. În calitate de militar, a participat la războaiele napoleoniene. (n.tr.)

– Pare că nu este prea încântat să participe la război, spuse Ross sec.

– Nu-l învinovățesc. Are mamă, tată, surori, un cămin plăcut. Sper că nu-l împingi de la spate.

– Dacă lupta asta mai continuă mult, s-ar putea ca noi toți să fim siliți să participăm într-un fel sau altul.

– *Levée en masse*[1], ca francezii, nu-i așa? Sper ca asta să nu se întâmple. Dar aș prefera așa ceva decât să capitulăm în fața lui Napoleon după toții anii ăștia!

Ross cuprinse cana, încălzindu-și mâinile cu ea, pe când aburul se ridica plăcut în față. Ceva foșni printre copaci, și bărbatul mai tânăr privi atent spre tufișuri pentru o clipă.

– Avem multe chestii vătămătoare pe-aici, spuse Geoffrey Charles. Șerpi, scorpioni... Și apoi: Dacă negociem cu Napoleon, o să fie la fel ca ultima dată – un alt armistițiu, în vreme ce își trage răsuflarea, și noi renunțăm la avantajele noastre de peste mări. Știu că această campanie nu e populară, dar e vital să o menținem. Nu-i așa? Dumneata ar trebui să știi. Guvernul e așa slab, încât se pierde încrederea în el. Eh, măcar dacă s-ar întoarce Pitt[2].

– Cred că guvernul va rezista atâta vreme cât trăiește regele.

– Ăsta-i un alt risc. Are cam șaptezeci de ani și se spune că recent a fost bolnav.

Tobele scoteau zgomote ca de șarpe cu clopoței la distanță de tabăra franceză.

– Și Clowance? întrebă Geoffrey Charles ca și cum și-ar fi dat seama că nu mai era timp. Și cea mai mică, Isabella-Rose?

– Acum nu mai e așa mică. Nici una din ele. Clowance are aproape șaptesprezece ani și în sfârșit se face cumva mai drăguță. Bella are opt ani și e foarte drăgălașă. Nu seamănă deloc cu Clowance la vârsta asta, care era cam băiețoasă. Încă e.

– Seamănă cu mama ei, căpitane.

– Într-adevăr, spuse Ross.

– Și Drake și Morwenna?

---

[1] În limba franceză, în original, „încorporare generală" (n.tr.)

[2] William Pitt cel Tânăr, politician britanic, prim-ministru între 1783–1801 și 1804–1806. În primul său mandat a stabilit recordul, valabil și azi, de a fi cel mai tânăr prim-ministru din istoria Regatului Unit. (n.tr.)

– Binișor, deși nu i-am mai văzut de un an. Încă sunt în Looe[1], administrându-mi șantierul de construcții de bărci, să știi.

– A fost o mișcare bună să-i duci de acolo și sunt recunoscător că te-ai gândit. Aveau prea multe amintiri din Trenwith. Doamne, Dumnezeule, dacă stai să te gândești că la un moment dat am vrut să mă stabilesc în Trenwith ca moșier și să-l folosesc pe Drake drept administrator!

– Încă ai putea să devii moșier dacă războiul ăsta se va termina vreodată.

– Ceva *trebuie* făcut cu corsicanul ăsta, unchiule. E groaznic să te gândești că, după ce a trecut atâta timp, tipul abia a împlinit patruzeci de ani. Necazul cu geniile – fie ele bune, fie nu – e că încep de mici. Mai au și alți copii?

– Cine? Drake și Morwenna? Nu, doar o fată.

Prin întuneric, un curier se apropie repede, căutându-și calea printre siluetele adormite. Trecu aproape de ei, dar își continuă drumul și intră în cortul aflat la vreo cincizeci de metri distanță.

– Un mesaj pentru Craufurd, presupun, spuse Geoffrey Charles. Bănuiesc că ar trebui să mâncăm acum. Zgomotul ăla de tobe se răspândește prin toată valea.

– Nu prea am muniție, spuse Ross. M-aș mulțumi și cu un băț de tobă, pentru că nu m-am așteptat să trag pe cât sper acum s-o fac.

– O să-i spun lui Jenkins să-ți aducă. N-avem din astea, dar Regimentul 95 e pe-aproape. Slavă Domnului, suntem bine echipați în ce privește flintele și altele asemenea. Și avem destule ghiulele pentru tunuri. Geoffrey Charles se ridică și își frecă cizma unde îi amorțise piciorul. Și, dacă tot vorbim de-asta, despre gloanțe adică, poate că ar trebui să mă interesez de sănătatea unui om care cu siguranță merită unul, deși ar avea mare grijă să nu ajungă în bătaia glonțului... Vorbesc, desigur, despre tatăl meu vitreg, George.

Ross ezită.

– L-am văzut o dată sau de două ori, dar ne-am evitat reciproc și, una peste alta, e mai bine așa. Nici că-l văd mai des în Cornwall. Sper ca zilele conflictului nostru deschis să se fi terminat.

– Eu nu l-am văzut din 1806, de când a murit bunicul. În aceeași zi, fără îndoială, l-am văzut ultima dată pe Jeremy. Era o zi umedă și cețoasă, foarte potrivită pentru un priveghi. George arăta un pic tras la față – poate că îmbătrânise înainte de vreme.

[1] Port pescăresc în comitatul Cornwall (n.tr.)

– A suferit foarte tare la moartea mamei tale, Geoffrey.

– Da. Se poate spune asta despre el.

– La fel ca noi toți. Știi că am... am ținut mai mult decât pot spune la mama ta.

– Da, știam asta.

– Deși am văzut-o foarte puțin de când devenise doamna Warleggan, a lăsat... un mare gol în viața mea. Moartea ei – atât de tânără – a lăsat în urmă un gol fără de leac. Așa cum știu că te-a afectat și pe tine. Dar George m-a surprins. Cu tot ceea ce s-a petrecut, ceea ce s-a întâmplat în trecut, nu pot decât să simt aversiune față de el; dar mâhnirea și *disperarea* lui la moartea mamei tale m-au surprins. Poate că n-o să mai simt vreodată atâta aversiune față de el.

– Păi, ce să zic... fără îndoială nu s-a mai însurat.

– Trebuie să-ți spun, zise Ross, că, de la moartea domnului Chynoweth, domeniul Trenwith a fost neglijat. Așa cum știi, după moartea mamei tale, George s-a mutat de tot în casa părinților lui în Cardew, dar a ținut câțiva slujitori la Trenwith, să aibă grijă de bunicii tăi. Nu cred că i-a vizitat mai mult de o dată pe lună, doar să vadă că lucrurile sunt în ordine. Când a murit bunica ta, cred că nu s-a schimbat nimic. Dar, după moartea domnului Chynoweth, practic George a închis casa. Noul mobilier pe care îl cumpărase pentru casă prin anii nouăzeci a fost mutat cu totul în Cardew, slujitorii din casă au dispărut. Din câte știu, mare parte din pământ e năpădit de buruieni. Frații Harry locuiesc în căsuță, și îmi imaginez că au grijă de casă și de pământuri pe cât de bine pot și ei. Nevasta lui Harry poate că mai face și ea câte ceva, dar asta-i tot.

– Și George nu vine niciodată pe acolo?

– Cred că n-ar fi George dacă n-ar mai trece pe acolo niciodată. Apare, se spune, din când în când pentru a se asigura că familia Harry nu se lenevește de-a binelea; dar aș zice că vizitele lui sunt cam la trei luni, nu mai des.

Geoffrey Charles nu răspunse pentru o vreme. Stelele apăreau și dispăreau în spatele norilor călători sau al ceții.

– Bănuiesc că, legal, casa e a mea acum.

– Da... Ei bine, o să fie când te întorci s-o revendici. Mă simt vinovat că n-am făcut ceva mai concret să mă îngrijesc de starea ei; dar, de atâtea ori în trecut, venirea mea nedorită pe domeniu a dus la necazuri mari între mine și George. Atâta vreme cât acolo existau oameni la care trebuia să te gândești, cum ar fi mătușa ta Agatha,

mama ta sau tu însuți – sau Drake –, m-am simțit obligat să intervin. Dar atunci când a fost vorba doar despre o proprietate...

– Firește.

– Multe dintre gardurile puse de George au dispărut odată cu trecerea timpului sau sătenii le-au furat pentru lemne de foc; dar, de regulă, înțeleg că foarte puțini dintre ei îndrăznesc să intre pe moșie. Au mare respect pentru cei doi bătăuși Harry și poate sentimentul că la timpul cuvenit locul va fi stăpânit din nou de un Poldark și deci nu va fi exploatat prea rău. Dar casa e într-o stare proastă. Clowance a trecut pe-acolo acum câteva zile.

– Clowance? De ce?

– Așa e ea. Eu eram acasă atunci, și am certat-o pentru că a riscat să fie prinsă că a intrat fără permisiune. Dar cred că mai bine mi-aș fi văzut de treabă. Firește că s-a îmbufnat că eu m-am supărat, dar a înțeles motivul. Are însă tendința să fie impulsivă, să acționeze din instinct, mai degrabă decât din rațiune...

– Ca mama ei?

– ... Ah... da, dar nu la fel. În spatele a *tot* ce a făcut Demelza – se pare că a făcut tot timpul lucruri neașteptate, și încă face! –, stă un motiv solid, deși în trecut nu era un motiv sau un raționament cu care să fiu de acord. Clowance e și mai impulsivă în privința asta decât a fost vreodată Demelza, pentru că purtarea ei pare a izvorî dintr-un impuls spontan. N-avea nici un motiv să meargă la Trenwith, pur și simplu i-a trecut prin cap să se ducă și să vadă casa și așa a făcut.

– Cel puțin n-a fost prinsă.

– Asta, spuse Ross, a fost, din păcate, scuza ei. „Dar, tată, nu m-a văzut nimeni." „Dar ar fi putut să te vadă, și asta ar fi putut duce la neplăceri, puteai să fii jignită", am spus eu. „Dar n-a fost așa, nu, tată?" Cum să discuți cu așa o fată?

Geoffrey Charles zâmbi în întuneric.

– Îți apreciez grija, unchiule. Dacă o să scap vreodată din războiul ăsta ori o să am o permisie destul de lungă, o să scap de cei doi Harry, iar Clowance o să poată hoinări pe la Trenwith după pofta inimii... A spus că e într-o stare rea?

– Nu poți abandona o casă timp de ani întregi, cu atât mai puțin în clima din Cornwall, și să nu sufere stricăciuni. Firește...

– Ce voiai să zici?

– Doar că s-a cheltuit puțin spre nimic pentru Trenwith de când a murit mama ta. Când bunicii tăi trăiau, George întreținea casa

cu minimum de cheltuieli; așa că, într-un fel, sunt zece ani de neglijare, nu patru.

– Deci e *timpul* să merg acasă.

– În sensul ăsta, da. Dar, acum, aici e locul tău. Dacă putem, cu resursele noastre modeste, să sprijinim eforturile spaniolilor și ale portughezilor pentru a rezista, asta oprește o mare parte a puterii lui Napoleon. Și nici măcar posibilitățile lui nu sunt fără sfârșit. A fost o încercare extraordinar de grea a puterii și a suferinței. Îți dai seama că Clowance nu-și va putea aduce aminte de vreun timp în care să nu fim în război cu Franța? Cu excepția acelui scurt armistițiu. Nu-i de mirare că ne-am săturat cu toții de asta.

– Ne-am săturat, dar nu ne-am demoralizat.

Se părea că ceața se îndesea în vale. Dacă nu se risipea înainte de ivirea zorilor, avea să fie de mare folos celor ce atacau.

– Uite ce este, Geoffrey Charles, întâlnirea cu tine în acest neașteptat mod m-a făcut să văd mai clar cât de mult am neglijat treburile tale...

– Oh, prostii!

– Ba nu-s deloc prostii. Sunt în mod special vinovat pentru că, acum aproape treizeci de ani, a apărut o situație asemănătoare, în direcție inversă. Am venit acasă din războiul american când aveam douăzeci și trei de ani. Mama era moartă de vreo doisprezece ani sau mai mult, dar tata abia murise. Însă fusese bolnav pentru o vreme, și singurii lui servitori erau cei doi Paynter, și îți poți imagina cât de prost se îngrijeau de el. Bunicul tău, Charles Poldark, nu se împăca prea bine cu fratele lui și venea rar să-l vadă... N-aș vrea ca tu – când te vei întoarce – să revii la genul de haos și ruină la care am revenit eu.

Geoffrey Charles spuse:

– Stai așa, uite-l pe Jenkins! O să merg să-i spun de ce anume ai nevoie. Arată-mi pușca dumitale. O examină. O armă bună, căpitane, pe care pun pariu că n-ai luat-o din Oporto.

– Nu, căpitane, n-am luat-o de acolo.

– Ce e, de fapt?

– O carabină cu închizător capsulat fără șurub marca Henry Nock. Vezi tu, vergeaua e așezată mai jos pe patul armei, să înlesnească retragerea și înlocuirea la încărcare.

Geoffrey Charles se încruntă văzând ceața.

– Câțiva din regimentele de trăgători au pușca Baker. Noi încă nu. Noi folosim în continuare vechiul model de muschetă. E bun.

Pentru un timp, se lăsă tăcerea.

Ross spuse:

– În războiul american de acum treizeci de ani, era un om pe care-l chema Ferguson – căpitanul Ferguson din Regimentul 70; el a inventat puşca cu încărcare pe la culată. Poate trage şase focuri pe minut pe orice vreme. A avut mare succes... Dar a fost ucis – omorât chiar după ce am ajuns eu acolo. Am avut aşa o puşcă. Splendidă armă! Dar, după ce a fost omorât, nimeni n-a continuat. Nimeni n-a mai părut interesat.

– La asta ajungi să te aştepţi de la armată, spuse tânărul. Trase arma deoparte, apoi reveni cu ea. S-a rezolvat cu asta. Micul dejun în zece minute. După aceea, o să te prezint prietenilor mei.

– Apropo...

– Da?

– În ce-l priveşte pe tatăl tău vitreg. Ai spus că nu s-a recăsătorit.

– Adevărat. S-a însurat din nou?

– Nu. Dar am primit o scrisoare de la Demelza la scurt timp după ce am plecat. Spune acolo că sunt zvonuri în regiune că acum George e – în sfârşit – interesat de o altă femeie.

– *Mon Dieu!* De cine?

– Din păcate, nu-mi amintesc numele ei. Nu este cineva pe care s-o cunosc. Harriet şi mai nu ştiu cum. Lady Harriet sau ceva de genul ăsta.

– Ah, spuse Geoffrey Charles cu subînţeles. Asta poate explica puţin treaba. Scurmă pământul cu cizma. Păi... presupun că ar trebui să nu-i port pică. A fost alegerea mamei mele. Deşi au avut împreună o viaţă cumva agitată – pendulând între extreme –, cred că ea, în felul ei, ţinea la el. Aşa că, dacă se însoară acum, la vârsta asta înaintată... Câţi ani are? Cincizeci şi unu? Dacă se însoară din nou acum, nu pot decât să spun că sper să fie la fel de norocos şi a doua oară.

– Nu va fi niciodată aşa, spuse Ross.

Câteva minute mai târziu, fură chemaţi la micul dejun: o bucată de carne sărată de vită pentru fiecare, o duzină de biscuiţi sfărâmicioşi – poate că aveau gărgăriţe, dar nu se puteau vedea – şi un păhărel de rom. Ross îi cunoscu pe ceilalţi bărbaţi, prietenii lui Geoffrey Charles. Erau veseli, glumeau, râdeau încet, toţi nerăbdători şi pregătiţi pentru măcelul ce-i aştepta. Îl salutară pe Ross cu respect şi cu o căldură ce deveni mai intensă când aflară că el nu se mulţumea să fie doar spectator la bătălie.

Pe când mâncau, o siluetă uscățivă, ursuză, pe un cal alb, urmată de un grup de ofițeri, veni călare spre ei. Se auziră un zgomot de atenționare și un cuvânt ocazional sec ici și colo, apoi silueta se îndepărtă călare. Era vicontele Wellington, făcându-și ultimul tur al frontului. Avea de apărat cincisprezece kilometri de povârniș și trupele lui erau insuficiente. Dar aveau încrederea în sine pe care doar un bun conducător le-o putea insufla.

Zece minute după ce trecu Wellington, tobele și fluierele armatei franceze începură să sune mai amenințător și, pe când prima rază de lumină luci prin ceața mișcătoare, patruzeci și cinci de batalioane ale celor mai instruiți veterani din Europa, cu încă douăzeci și două de mii de oameni în rezervă, începură să urce în uriașe mulțimi negre, pe povârniș, spre pozițiile engleze.

Capitolul 3

I

Tentativa lui George Warleggan de a face curte a doua oară era foarte diferită de prima. Pe când era un tânăr pentru care bunurile materiale, puterea și agerimea în afaceri însemnau totul, râvnise la frumoasa lui primă soție în vreme ce aceasta era încă doar logodită cu Francis Poldark. Știuse că era inaccesibilă din toate punctele de vedere, nu doar din cauza căsătoriei ei, ci și pentru că știa că, în ochii ei, era un nimic. De-a lungul anilor, se străduise să însemne ceva pentru ea – și reușise pe plan material; apoi, la mai puțin de un an după moartea lui Francis, prinsese o ocazie neașteptată să-și încerce norocul; și cu un sentiment de îndoială o auzise acceptând.

Bineînțeles că nu fusese așa direct și, la vremea aceea, știuse asta. Cu mult înainte de moartea lui Francis, familia Poldark din Trenwith scăpătase; dar, după moartea lui, totul se înrăutățise, și Elizabeth fusese lăsată de una singură să încerce să țină casa, fără bani, fără prea mult ajutor și cu patru oameni, incluzându-i și pe părinții ei suferinzi care depindeau de ea. Nu pretindea că se măritase cu el din dragoste: dragostea ei, oricât ar fi obiectat ea, fusese întotdeauna îndreptată către vărul lui Francis, Ross. Dar *el* fusese cel cu care se măritase, și nu altul: devenise doamna George Warleggan

cu numele și nu numai, iar nașterea unui fiu îi dăduse o nouă fericire, un nou sentiment de împlinire și o înflăcărare a unor sentimente mai intense față de ea.

Abia mai târziu, babornița aia de Agatha îi otrăvise fericirea, sugerând că, deoarece Valentin se născuse la opt luni, nu era al lui.

Știindu-se un bărbat rece, preocupat de profituri, interesat doar de afaceri și de a căpăta mai multă putere și mai multă avere, se surprinsese că suferea mult mai mult decât crezuse că era posibil.

Deși o căsătorie la care unul se înhămase dorind să obțină o posesiune minunată și aristocrată, iar celălalt urmărind să își asigure bani, protecție și o viață confortabilă cu siguranță că n-ar fi reușit să depășească condițiile pentru care fusese tacit încheiată, *fusese... devenise* una reușită. Elizabeth avusese în firea ei spirit de afaceristă și dorința de a progresa pe plan material, ceea ce se potrivise cu ambițiile lui mercantile și politice; și el, copleșit de acel răspuns, precum și de altele la care nu se așteptase din partea ei, se surprinsese a fi mai implicat sentimental cu fiece an ce trecea. Faptul că se certau atât de mult uneori era, acum știa, doar din vina lui, ca urmare a geloziei lui veșnic vii pe Ross și a suspiciunilor în legătură cu nașterea lui Valentine. Dar atunci, exact când totul se limpezise, când se părea că amărăciunea și învinuirile se sfârșiseră, când, din cauza nașterii premature și a celui de-al doilea copil al lor, îndoielile lui în legătură cu Elizabeth și Valentine fuseseră în sfârșit înlăturate, chiar când viitorul era înfloritor pentru amândoi, ea murise. Fusese o lovitură *dureroasă*. O lovitură de pe urma căreia nu-și mai revenise pe deplin niciodată. Înnobilarea lui, ce venea după pierderea suferită, în loc să fie punctul culminant al mândriei și al ambiției lui, devenise o glumă diabolică și nefastă, o victorie care se spulberase la atingerea lui.

Așadar, în anii ce urmară, deveni foarte ursuz. Locuia în principal în Cardew cu părinții lui și, când tatăl lui muri, rămase acolo cu mama, vizitând Truro și pe unchiul Cary în fiecare zi ca să-și conducă afacerile și aproape întâmplător să-și sporească averea. Dar inima nu-i era acolo. Și mai puțin era implicată în partea socială a carierei lui de parlamentar. Să intre într-o încăpere cu Elizabeth la braț fusese întotdeauna o chestiune de mândrie, dar să treacă prin rutina repetată a seratelor și a petrecerilor, să îndeplinească o rutină socială pe care o planificase pentru amândoi era ceva ce n-avea tăria să înfrunte. Nu mai avea nici aceeași ambiție. Spre deosebire de rivalul și dușmanul său, Ross Poldark, intrarea lui în parlament nu-l făcuse

să se preocupe de ceea ce putea face pentru alți oameni, ci de ce ar putea face pentru el însuși. Așa că de ce să se mai obosească acum?

De câteva ori se gândise să renunțe la locul său în parlament și să se mulțumească a-i manipula pe cei doi membri care reprezentau orașul său, St. Michael; dar, după ce primii câțiva ani dificili trecuseră, se bucurase că n-o făcuse. Propria lui calitate de membru îi adusese diferite recompense comerciale, și găsise că prezența lui în Londra îi permisese să fie mai informat despre evoluția evenimentelor decât orice alternativă pe care ar fi conceput-o.

Atât tatăl, cât și mama lui îl împingeau de la spate să se însoare din nou. Elizabeth, în ciuda obârșiei ei alese, nu fusese niciodată alegerea lor. O consideraseră întotdeauna o persoană amabilă și se împăcaseră destul de bine cu ea, trăind împreună zi de zi; dar pentru ei prezenta dezavantajul de a fi mult prea bine educată, fără a avea și avantajele unor legături influente ce ar fi echilibrat situația. Oricum, era foarte trist că dispăruse așa brusc, în felul acela, dar era ceva ce li se întâmpla mereu femeilor. Să fii femeie și mamă era o treabă riscantă, în cel mai bun caz. Cimitirele erau pline de ele și fiecare petrecere sau bal avea câte un tânăr văduv uitându-se dornic la tinerele fete de măritat și gândindu-se care din ele i-ar plăcea sau care l-ar avantaja mai mult dacă ar lua-o de soție.

Prin urmare, cu atât mai mult George! *Bogat*, stimat în comitat – sau, dacă nu stimat, măcar respectat; sau, dacă nu respectat, măcar temut –, un cetățean de vază, bancher, proprietar de topitorie și acum cavaler! Și abia împlinise patruzeci de ani! Partida comitatului! *Una* dintre partidele din comitat! Avea de unde alege! Poate că unele dintre familiile nobile nu-l vedeau încă în acea lumină, dar erau puține și, pe măsură ce el evolua, deveneau și mai puține. Să jelești timp de un an era maximumul impus de etichetă. Să continui an după an, îmbătrânind și devenind mai influent, și cu toate astea să devii cu fiece an tot mai mult interesat doar de registre și de nivelul dobânzilor... Era prea mult. Nicholas, care începuse totul de la zero, care pusese bazele pe care George își construise imperiul, care văzuse cum tot ce muncise și plănuise se împlinise și înflorise, murise la o lună după Pitt și, pe când zăcea în pat cu inima zbătându-i-se cu o sută și șaizeci de bătăi pe minut, îi venise în minte să se întrebe de ce lipsea un anume sentiment de satisfacție, de împlinire. Și tot ce putuse gândi fusese că împrejurarea ce-i răscolea gândurile din pragul morții era legată de eșecul fiului său de a reacționa firesc la o întâmplare firească a vieții de familie.

Când Nicholas se dusese, Mary Warleggan continuase să-l îmboldească în legătură cu asta, dar din ce în ce mai rar. Ce bătrână văduvă poate să obiecteze la modul serios ca fiul ei să locuiască acasă ori cel puțin să se plângă prea tare de asta? La urma urmei, George avea doi copii, și, chiar dacă Valentine devenea un copil destul de ciudat, asta avea să se rezolve fără îndoială odată ce devenea adult; și așa își vedea și nepoții. Valentine își petrecea majoritatea vacanțelor acasă, iar mica Ursula, lumina ochilor ei, era tot timpul în Cardew.

Situația îi convenea de minune și lui Cary. Nu-i plăcuse niciodată de Elizabeth, și sentimentul era reciproc, fiecare gândind despre celălalt că exercita o influență de nedorit asupra lui George. Acum, ea murise, iar unchiul și nepotul deveniseră și mai apropiați. Într-adevăr, în primul an de văduvie, Cary îl salvase de două ori pe George de la a face investiții speculative nechibzuite; George ținea cârma la fel de ferm ca întotdeauna, dar greaua pierdere suferită îl lipsise temporar de instinctul său de navigator.

Timpurile acelea apuseseră de mult. În ultima vreme, George își recâștigase și ceva din gustul pentru viața londoneză și pentru extinderea afacerilor pe care le începuse în 1799. Își găsise un prieten în persoana lui Lord Grenville, fost prim-ministru și acum liderul liberalilor, și câteodată îl vizita la reședința lui din Cornwall. În manevrele fără sfârșit ale partidelor, loialităților și locurilor ce urmaseră morții mai întâi a lui Pitt și mai apoi a lui Fox[1], George se dăduse treptat de partea opoziției din parlament. Deși își datora titlul de noblețe lui Pitt, nu devenise niciodată un partizan al acestuia, un „Pittite", parte din acel nucleu de admiratori al decedatului, adunat în jurul lui George Canning[2]. Era convins că slaba și ezitanta conducere conservatoare era pe punctul de a fi înlăturată, iar propriile sale interese aveau a se extinde mai bine dacă se împrietenea cu oamenii noi decât cu cei vechi.

Într-adevăr, câțiva dintre ei, tipi precum Whitbread[3], Sheridan[4] și Wilberforce[5], aveau planuri smintite despre reformă și libertate;

[1] Politician britanic liberal (1749–1806) (n.tr.)

[2] Politician conservator britanic, prim-ministru al Regatului Unit în 1827 (n.tr.)

[3] Politician britanic între 1764 și 1815, susținător al reformelor, al drepturilor religioase și civile (n.tr.)

[4] Dramaturg, poet și politician irlandez (1751–1816) (n.tr.)

[5] Politician britanic între 1759 și 1833, filantropist și conducătorul mișcării de abolire a sclaviei (n.tr.)

dar le tolerase și tăcuse când acestea fuseseră expuse, fiind sigur că, atunci când reformatorii aveau să ajungă la putere, urma să fie siliți să își uite înaltele idealuri sub presiunile și exigențele postului din cabinet. La timpul potrivit, ar putea să i se ofere lui însuși un post de subaltern.

Dar George nu avea încă gânduri să se însoare din nou. Orice imbold sexual i-ar fi rămas părea să fie în permanență purificat prin afaceri și chestiuni politice. Desigur, de-a lungul anilor, nu dusese lipsă de ocazii de a se bucura de favorurile uneia sau alteia dintre doamnele atrăgătoare care-și puseseră în gând să-l cucerească, ori pentru a se mărita, ori pentru că soțul respectivei doamne era plecat undeva și aceasta voia să-și mai adauge o cucerire la cele deja făcute. Dar el ezitase mereu și se retrăsese, din stânjeneală sau precauție. Ocazia de a proba marfa înainte de a o cumpăra nu i se păruse niciodată că putea exista fără riscul de a fi forțat mai târziu să cumpere; și, în ce privește al doilea gen, n-avea nici un chef ca vreo femeie să se laude pe după evantai că l-a avut în patul ei și poate, cu cinism, să-i critice priceperea sau experiența.

Exista o zi în care arareori lipsea de la Trenwith, și aceasta era aniversarea zilei căsătoriei sale cu Elizabeth. Deși, de fapt, nunta avusese loc în cealaltă parte a comitatului, găsea potrivit să petreacă măcar câteva ore în vechea ei casă, acolo unde o întâlnise pentru prima dată, acolo unde în mare parte îi făcuse curte, acolo unde petrecuseră multe veri ale vieții lor de familie și acolo unde ea murise, chiar dacă era o casă ce întotdeauna îi fusese ostilă, casa familiei Poldark, ce nu-și cedase niciodată esența intrusului.

Merse într-acolo călare, doar cu un singur rândaș, în dimineața zilei de 20 iunie 1810, și ajunse la biserică înainte de amiază. Era o zi strălucitoare de vară, dar pe câmpii bătea un vânt tăios ce făcea ca umbra să fie răcoroasă. Răcoare și umed era și printre pietrele de mormânt, iarba nouă crescând înaltă de vreo treizeci de centimetri prin încâlceala buruienilor din anul ce trecuse; o uriașă tufă de mure crescuse peste mormântul lui Elizabeth, groasă ca o parâmă. O lovi cu piciorul, dar n-o putu rupe.

„Închinat memoriei lui Elizabeth Warleggan, care și-a luat rămas-bun de la această viață pe 9 decembrie 1799, iubita soție a lui Sir George Warleggan din Cardew. A murit la vârsta de 35 de ani dând naștere singurei ei fiice."

Nu-i adusese nici o floare. Nu-i aducea niciodată; i s-ar fi părut un gest teatral, emoțional, ce l-ar fi făcut să-și piardă atitudinea demnă.

Puteai să-ți aduci aminte și fără a apela la simboluri. În afară de asta, erau bani aruncați; nimeni nu le vedea și, cât ai clipi, se veștejeau și mureau.

Se îngrijise să fie înmormântată departe de oricare dintre cei din familia Poldark, în special de otrăvita aia afurisită de Agatha, care le dorise tuturor răul. Stătu vreme de vreo cinci minute fără a spune ceva, doar privind la înalta cruce de granit ce deja purta semnele vremii. Literele se estompaseră, în câțiva ani aveau să devină de nedeslușit. Asta nu se făcea. Trebuiau curățate, cioplite din nou, mai adânc. Tot cimitirul era într-o stare deplorabilă. Te-ai fi gândit că familia Poldark însăși ar fi putut cheltui ceva mai mulți bani acolo – deși cu siguranță aleea lor nu arăta la fel de rău ca tot restul. Reverendul Clarence Odgers era acum un bătrân ramolit, atât de uituc, încât duminicile, soția sau fiul lui trebuia să stea lângă el pentru a-i reaminti unde să intervină în timpul slujbei.

Nankivell, rândașul, aștepta cu caii la poarta de la intrarea în cimitir. George urcă pe scările pentru încălecat, luă frâiele și, fără o vorbă, o luă înainte spre porțile reședinței Trenwith.

Drumul era aproape tot atât de năpădit de buruieni precum cimitirul, și George hotărî să-i ocărască pe frații Harry. Pentru doi oameni, era un loc mare pentru a fi ținut în stare bună, dar bănuia că își petreceau jumătate din timp îmbătându-se până cădeau lați. I-ar fi dat afară de mult dacă n-ar fi știut cât de temuți și de disprețuiți erau în regiune.

Bineînțeles că-l așteptau în casă, împreună cu o anume doamnă Harry, despre care umbla vorba că o împărțeau între ei; azi era numai zâmbete; asta era vizita lui anuală așteptată, așa că făcuseră un efort să curețe și să aranjeze casa. Timp de o oră, merse cu ei cam peste tot, câteodată izbucnind auzindu-le explicațiile, plângerile și scuzele, dar mai mult tăcea, doar amintirile însoțindu-l, revăzând vechi imagini. Luă cina singur în salonul de vară; îi pregătiseră o masă bună, și îl servi Lisa Harry, care mirosea a camfor și a șoareci. Toată casa emana un miros de putreziciune.

Și ce importanță avea? Nu era a lui, ci aparținea subțirelului, arogantului, potrivnicului de Geoffrey Charles Poldark, care acum lupta cu ageamiul ăla nereușit de general cipai[1] undeva în Portugalia. Dacă, bineînțeles, Geoffrey Charles era împușcat înainte ca englezii să decidă a lua lucrurile așa cum erau și să se retragă de-a valma așa

[1] Soldat din armata engleză din India (n.tr.)

cum făcuse Sir John Moore, atunci firește că reședința i-ar reveni lui; dar, chiar și așa, ce importanță avea starea în care se găsea? N-avea nici un fel de interes să mai locuiască aici. Era doar foarte sigur că n-avea s-o vândă niciodată vreunui alt Poldark.

Când termină de mâncat, îi lăsă să plece pe alde Harry și cutreieră toată casa, cameră cu cameră, aproape fiecare dintre ele purtând o amintire deosebită pentru el. La câteva se gândea cu afecțiune, la cel puțin una cu o ură intensă. Când termină, se întoarse în holul vast și se așeză în fața focului pe care doamna Harry îl aprinsese grijulie. Căldura soarelui nu pătrunsese încă prin pereții groși ai vechii case în stil Tudor. Încă nu se hotărâse dacă să rămână peste noapte. Era în obiceiul lui să doarmă aici și să se înapoieze a doua zi. Dar dormitorul de la etaj – dormitorul lui, vecin cu vechiul dormitor al lui Elizabeth – nu arătase prea atractiv și era puțin probabil ca acele două încălzitoare din pat să-l poată apăra împotriva umezelii. Cu doi ani în urmă, crezuse că îl prinsese o răceală.

Se uită la ceas. Avea destul să se întoarcă în Truro, dacă nu chiar în Cardew – mai erau destule ore până la lăsarea nopții. Dar n-avea chef să plece, să se agațe de panglica amintirilor care-i cutreierau prin minte. Își aprinse o pipă – un lucru rar pentru el, care nu era un mare fumător – și scormoni focul care reizbucni în noi vâlvătăi. Scuipă spre el precum mătușa Agatha. Ăsta era lemn de brad bătrân; nu prea mai era altceva pe moșie, cu excepția înalților ulmi și a câtorva pini; nu mulți copaci ar rezista vântului. La urma urmei, era un loc uitat de Dumnezeu unde să-ți ridici vreodată o casă. Bănuia că Geoffrey de Trenwith făcuse bani din metale chiar și în acele zile de mult apuse. La fel cu cei din familiile Godolphin, Basset, Pendarve. Ridicaseră case lângă minele care-i îmbogățiseră.

Prima dată când o văzuse pe mătușa Agatha fusese în această cameră, cu mai mult de treizeci și cinci de ani în urmă. Francis îl invitase de la școală să rămână aici peste noapte. Chiar și atunci, baba era peste măsură de bătrână. Greu de crezut că supraviețuise tuturor și trăise destul încât să otrăvească primii ani ai vieții lui de familie. După mulți ani, stătea în fotoliul acela ce se afla acum în fața lui – chiar același fotoliu – când el intrase în încăpere să-i spună tatălui său că Elizabeth dăduse naștere unui băiat, născut prematur pe 14 februarie, drept care va fi botezat Valentine. Șuierase către amândoi ca un șarpe, răuvoitor, urând că cei doi se aflau în casa familiei ei, urându-l pe el pentru satisfacția de a fi tatăl unui băiat sănătos, încercând chiar și atunci cu toată iscusința firii ei otrăvite

să descopere un punct slab în satisfacția lor, pentru a-și vârî puțin venin, un pic de zâzanie, o prevestire acră și meschină. „E născut sub semnul lunii negre", spusese ea, pentru că în vremea aceea fusese o eclipsă totală. „E născut sub semnul lunii negre, așa că o să sfârșească rău, fiul ăsta al tău. Ăștia așa pățesc întotdeauna. Am cunoscut doar doi, și amândoi au sfârșit-o rău!"

În fotoliul ăla aflat acum în fața lui. Ciudat cum învelișul omului se degradează și se prăbușește, și, cu toate astea, un obiect neînsuflețit cu patru picioare, cioplit și fasonat de un tâmplar de pe vremea lui James al II-lea, putea dăinui neschimbat, neatins de ani. Soarele nu ajungea la fereastra largă decât peste vreo oră, așa că înăuntru era încă întuneric și focul ce pâlpâia scuipând flăcări ca o mâță crea năluciri ciudate. Când flacăra se stinse, încă o puteai vedea acolo pe Agatha. Epava aceea de zgripțuroaică, rău mirositoare, cu părul cărunt și subțire ce-i scăpa de sub peruca prost pusă, o picătură de umezeală scurgându-i-se din ochi și din gură, dinții ca pietrele de mormânt, privirea ce te străpungea, mâna făcută căuș lângă ureche. Poate că era aici acum. Blestemată să fie, era mai reală pentru el în această clipă decât Elizabeth! Dar ea murise, murise la nouăzeci și opt de ani. Măcar nu-i îngăduise să păcălească lumea cu privire la ziua ei de naștere...

Se auziră pași, și toți nervii din corpul lui tresăriră. Cu toate astea, se sili să nu se miște, să nu cedeze, să nu accepte...

Se întoarse și văzu o fată înaltă și blondă care stătea în încăpere. Purta o fustă albă cu imprimeuri, prinsă în talie cu o fundă stacojie, și avea în mână un buchet de degeței. Era evident la fel de mirată să-l vadă pe cât era și el s-o vadă pe ea.

În liniștea lăsată, focul aruncă o așchie aprinsă de lemn, care căzu însă și fumegă nebăgată în seamă pe podea.

– Cine ești? Ce vrei? rosti George pe o voce aspră pe care rar avea ocazia s-o folosească în acele zile.

Oamenii se mișcau destul de repede la porunca lui; dar această apariție, această venire nedorită...

Fata spuse:

– Îmi pare rău. Am văzut ușa deschisă și am crezut că poate a deschis-o vântul.

– Ce te interesează pe tine asta?

Avea o liniște în ea, un calm care nu era ca și cum ar fi fost o încredere în sine nemăsurată – mai degrabă o ignorare a oricărui lucru dușmănos sau rău.

– Ah, vin aici câteodată, spuse ea. Degețeii au crescut frumoși acum pe garduri. Până acum, n-am mai văzut ușa deschisă.

El se ridică.

– Știi că ai intrat *nepoftită* aici?

Ea se apropie cu câțiva pași și puse florile pe masa încăpătoare, înlătură câteva frunze și pete de polen de pe fustă.

– Sunteți Sir George Warleggan?

Accentul ei arăta că nu era o fată din sat, și prin minte îi trecu o groaznică bănuială.

– Cum te cheamă?

– Pe mine? Zâmbi. Sunt Clowance Poldark.

II

Când Clowance se înapoie la Nampara, nu era nimeni acasă. Ușa din față era deschisă, și ea intră și fluieră limpede trei note: re, si bemol, la, apoi aproape că alergă până la jumătatea scărilor și fluieră din nou. Cum nu primi nici un răspuns, își duse florile prin bucătărie în curtea din spate, umplu o găleată de la pompa unde, cu douăzeci și șase de ani în urmă, mama ei fusese bine spălată când fusese adusă în casa aceea, o puștoaică lihnită de foame din Illuggan, și aruncă florile în apă ca să nu se ofilească până când sus-numita doamnă nu venea să-și facă timp să le aranjeze. Apoi plecă la căutat.

Era o minunată după-amiază, și Clowance era prea tânără pentru a simți răcoarea vântului. Primăvara venise târziu și era secetoasă, și cu toții erau pe terenul Long Field din spatele casei făcând căpițe de fân. Văzu un grup stând pe jumătate ridicat în câmp și recunoscu capul brunet și rochia gri a mamei sale. Venise timpul de odihnă, și Demelza o ajută pe Jane Gimlett să aducă urciorul de lut și cănile. Muncitorii își lăsară jos uneltele și se adunară în jurul stăpânei Poldark, în vreme ce ea înclină urciorul și umplu fiecare cană cu bere. Erau opt cu toții: Moses Vigus, Dick Trevail (fiul nelegitim al lui Jack Cobbledick cu Nancy Trevail), Cal Trevail (fiul legitim al lui Nancy Trevail), Matthew Martin, Ern Lobb, „Micuțul" Small, Sephus Billing și Nat Triggs. Cu toții râdeau de ceva ce spusese Demelza pe când Clowance se apropie de ei. Zâmbiră, rânjiră și dădură din cap transpirați spre fata stăpânei, care le zâmbi și ea.

– O cană de bere, domniță Clowance? întrebă Jane Gimlett. Mai e una dacă aveți chef.

Clowance avea chef, și stătură de vorbă împreună până când bărbații, unul după altul, se depărtară fără tragere de inimă să-și ia din nou coasele. Ultimul care plecă fu Matthew Martin, care întotdeauna mai rămânea când era acolo și Clowance. După aceea, mama și fiica începură s-o ia înapoi spre casă, Clowance cu cănile, Jane venind în spate la o distanță convenabilă cu urciorul gol.

– Văd că ești din nou desculță, spuse Demelza.

– Nu, dragă. E vară.

– O să îți intre ceva în talpă.

– O să iasă. Întotdeauna le scot.

Ăsta era mărul discordiei. Pentru Demelza, care n-avusese niciodată încălțări până când împlinise paisprezece ani, a umbla desculț însemna să-ți pierzi puțin din statutul social. Pentru Clowance, născută într-o casă de nobil, era o încântătoare libertate să-și arunce încălțările din picioare, chiar și la șaisprezece ani.

– Unde sunt toți?

– Jeremy a ieșit cu Paul și Ben.

– Nu s-au întors încă?

– Bănuiesc că peștele nu mușcă. Și, dacă te uiți peste umărul tău stâng, o s-o vezi pe doamna Kemp venind de pe plajă cu Bella și Sophie.

– Ah, da. Și tata?

– Trebuie să se întoarcă în orice moment.

– A fost o întrunire la bancă?

– Da.

Merseră în tăcere și, când ajunseră la poartă, se sprijiniră amândouă de ea, așteptând să ajungă doamna Kemp și copiii din grija ei. Vântul le zburli părul și le ridică rochiile.

Era puțin de mirare ca două ființe atât de brunete ca Ross și soția lui să fi conceput o indiscutabil de blondă făptură precum era Clowance. Dar așa se născuse și nu dădea vreun semn că s-ar închide pe măsură ce creștea. Când era copil, fusese tot timpul durdulie și abia în cursul ultimului an sau cam așa ceva, de când părăsise Școala pentru Tinere Fete a doamnei Gratton, începuse să se subțieze și să devină mai frumoasă. Chiar și așa, fața îi era încă lată la frunte. Gura era fermă, frumos conturată și feminină, ochii cenușii și sinceri până la un nivel ce nu stătea bine unei domnișoare de vârsta ei. Se plictisea repede și devenea interesată la fel de repede. De două ori fugise din internatul școlii – nu neapărat pentru că nu-i plăcea acolo, ci pentru că erau lucruri mai interesante de făcut acasă. Întâmpina fiecare

eveniment așa cum venea și îl aborda cu avantajele și dezavantajele sale, fără teamă sau ezitare. Clowance, îi spusese Demelza lui Ross, avea o față ce-i amintea de o margaretă ce tocmai se deschisese și spera din tot sufletul să nu fie pătată de ploi.

Cât despre Demelza însăși, ziua ei de naștere de aproximativ patruzeci de ani venise și trecuse, iar ea încercă; cu un oarecare succes până atunci, să nu se gândească la locul de lângă șemineu. Pentru o „fată de rând" așa cum o numise reverendul Osborne Whitworth, se ținea bine, mai bine decât mulți din cei de-un leat cu ea din familii nobile. Era în parte o chestiune de structură osoasă și în parte una de temperament. Avea câteva riduri fine pe față ce nu erau acolo cu cincisprezece ani în urmă, dar, pentru că acestea apăreau doar când zâmbea și pentru că expresia ei era adesea amabilă, abia dacă se vedeau. Părul dădea să încărunțească la tâmple, dar, fără să știe Ross, care spusese că detesta vopseaua de păr, își cumpărase o sticluță de ceva de la domnul Irby din St. Ann's și, pe ascuns, își împrospăta culoarea o dată pe săptămână după ce se spăla pe păr.

Singura dată când arăta și își simțea vârsta și chiar mai mult de-atât era când avea una din durerile ei de cap, ce de obicei apăreau lunar, chiar înainte de ciclu. În timpul celor douăzeci și șase de zile sănătoase, se îngrășa constant și în timpul celor două zile de migrenă slăbea la loc, așa încât era, de fapt, neschimbată.

De la distanță, Bella le recunoscu pe mama și pe sora ei și le făcu semn cu mâna, iar ele îi răspunseră la fel.

– Mamă, de ce Jeremy și prietenii lui merg să pescuiască atât de des, dar nu prind niciodată vreun pește? întrebă Clowance.

– Ba da, prind, scumpa mea. Îl mâncăm regulat.

– Dar nu destul. Pleacă după micul dejun și se întorc la cină, iar captura lor e ceea ce eu sau tu am putea prinde într-o barcă cu vâsle în două ore!

– Nu sunt prea harnici, nici unul din ei. Poate că doar stau la soare și visează toată ziua.

– Poate. L-am întrebat odată, dar a spus că pe lângă coastă e cam lipsă anul ăsta.

– Și poate că nu-i adevărat?

– Doar că oamenii din Sawle nu par să creadă asta.

Mai merseră câțiva pași.

– În orice caz, spuse Clowance, ți-am cules câțiva degeței frumoși.

– Mulțumesc. Ai trecut pe la alde Enys?

– Nu... Dar am întâlnit un prieten de-al tău, mamă.

Demelza zâmbi.

– Asta e cam general. Dar chiar crezi că e prieten?

– De ce?

– Ceva din felul în care ai folosit cuvântul.

Clowance alungă o furnică zburătoare de pe fustă.

– Era Sir George Warleggan.

Prudentă, nu se uită la mama ei după ce vorbi, dar era conștientă de tăcerea de lângă ea.

– Unde? întrebă Demelza.

– La Trenwith. A fost chiar prima dată când am văzut ușa din față deschisă, așa că am intrat să arunc o privire – și iată-l și pe el în holul ăla mare, stând în fața unui cămin plin de fum, cu o pipă în mână ce se stinsese și cu o expresie așa acră, de parcă mâncase murături.

– Te-a văzut?

– Ah, *da*. Am vorbit! Am discutat! Am conversat! M-a întrebat ce afurisită de treabă am eu acolo și i-am spus.

– Ce i-ai spus?

– Că are cele mai frumoase flori de degețel din district, în special cele roz-deschis ce cresc pe gardul de lângă iaz.

Demelza își netezi părul cu o mână, dar vântul i-l ciufuli la loc.

– Și după aia?

– După aia, a fost foarte grosolan cu mine. A spus că i-am încălcat proprietatea și că ar trebui să fiu pedepsită. Că o să-și cheme oamenii să mă ducă la porți. A zis fel de fel de lucruri, într-un teribil acces de furie.

Demelza se uită la fiica ei. Fata nu arăta supărată.

– De ce te-ai *dus* acolo, Clowance? Ți-am spus amândoi să nu mergi. Aduce numai necazuri.

– Păi, nu m-am *așteptat* să mă întâlnesc cu *el*! Dar n-are importanță. Nu s-a întâmplat nimic. Am discutat cu el.

– Vrei să spui că i-ai întors vorba?

– Nu mânioasă, bineînțeles. Foarte demnă, așa am fost. Foarte cuviincioasă. Am spus doar că e mare păcat să fie grosolan cu o vecină – și un fel de verișoară.

– Și ce-a spus la asta?

– A spus că nu-s nici un fel de verișoară a lui, chiar deloc, că habar n-am despre ce vorbesc și că ar fi mai bine să plec până nu-i cheamă pe frații Harry să mă zvârle afară de-acolo.

Doamna Kemp se apropia. Bella și Sophie mergeau mai repede pe drumul spre casă și erau mai în față cu vreo cincizeci de metri.

– Să nu-i spui lui taică-tu că ai fost la Trenwith, zise Demelza. Știi ce a spus data trecută.

– Firește că nu. Nu l-aș supăra. Dar nu m-am gândit că te-ar îngrijora pe tine.

– Nu-i chiar îngrijorare, dragă, e... e că nu-mi place să te bagi singură în belea. Nici măcar nu pot să-ți explic – să-ți spun tot ce i-a făcut pe taică-tu și pe George Warleggan să ajungă dușmani, nici tot ce s-a întâmplat ca prăpastia dintre noi să se adâncească și să devină așa mare. Sigur ai auzit bârfe...

– Ah, da. Că tata și Elizabeth Warleggan erau îndrăgostiți unul de altul când erau tineri. Asta-i așa groaznic?

Demelza dădu să arunce o privire mânioasă spre fata ei, dar se răzgândi și râse.

– Dacă o iei așa, nu... Dar, într-un fel, a continuat toată viața lor. Asta... n-a fost de vreun ajutor, înțelegi tu. Dar...

– Totuși, sunt sigură că nu a fost *deloc* ca tine cu tata. Ce aveți voi e ceva special. N-o să fiu niciodată așa norocoasă să am un bărbat ca el; și firește că n-o să fiu niciodată în stare ca fiu ca *tine*...

Bella Poldark, subțire, brunetă și drăguță, veni dansând și gângurind o poveste despre ceva, un pește mort sau ceva, mare, alb și puturos, pe care-l găsiseră lângă intrarea în mina de la Wheal Leisure. Voise să-l târască până acasă, dar doamna Kemp nu-i dăduse voie. Sophie Enys, cu un an mai mică și rămasă în urmă pe ultima parte de drum, veni și ea cu partea ei de poveste. Demelza se aplecă să le vorbească, bucuroasă de ocazia de a-și mai șterge ceva ud din ochi. Complimentele din partea copiilor tăi erau întotdeauna cel mai greu de primit fără a fi mișcat până la lacrimi, și complimentele din partea veșnic sincerei Clowance erau destul de rare, așa încât erau remarcate în mod special. Când doamna Kemp le ajunse din urmă, merseră împreună spre casă. Jane Gimlett ajunsese înaintea lor să pregătească ceaiul și niște prăjituri pentru fetițe.

Torentul de nerăbdare care le cuprinsese pe Clowance și pe mama ei se retrăsese de-acuma și le lăsase în urmă, în perspectiva îmbietoare a mâncării, așa că cele două femei se grăbiră să ajungă. Erau exact de aceeași statură și, pe când mergeau, vântul bătând din spate le zbârlea părul ca o coadă pufoasă de rață sălbatică.

– Deci ți s-a permis să pleci de la Trenwith fără să fii pedepsită? întrebă Demelza.

– Ah, da. Până la urmă, nu ne-am despărțit așa rău. I-am lăsat niște degeței de la mine.

– Tu i-ai lăsat lui George? I-ai lăsat lui George niște degeței?

– N-a vrut să-i primească. A spus că puteau să se veștejească pe afurisita aia de podea din partea lui, așa că am găsit un vas vechi și l-am umplut cu apă și le-am pus pe masa aia. Ce masă mare e aia! Nu-mi aduc aminte s-o mai fi văzut până atunci! Cred că o să fie încă acolo chiar și când casa o să se prăbușească.

– Și el... ți-a permis să faci asta?

– Păi, nu m-a oprit cu forța. Deși a mormăit o dată sau de două ori, ca un câine puturos. Dar cred că mai mult latră decât mușcă.

– Nu te baza pe asta, spuse Demelza.

– Deci, după ce le-am aranjat – deși încă nu pot s-o fac la fel de bine ca tine –, după aia i-am spus politicos bună ziua.

– Și ai primit încă o mormăială?

– Nu. Doar s-a uitat urât la mine. Apoi m-a întrebat din nou cum mă cheamă. Și eu i-am spus.

Capitolul 4

I

Se spunea despre William Wyndham, primul baron Grenville, că unul dintre neajunsurile distinsei sale cariere de parlamentar era pasiunea lui pentru Boconnoc, moșia lui de opt mii de acri din Cornwall. Cumpărată de bunicul lui William Pitt cu o parte dintre câștigurile de pe urma marelui diamant Pitt[1], îi revenise lui Grenville prin căsătoria cu Anne Pitt, fiica lui Lord Camelford.

Un bărbat cu gusturi austere și aristocrate, un bărbat care nu se ferea să facă morală multor oameni, inclusiv familiei regale, despre responsabilitățile și datoriile lor, se obișnuise să și le uite pe ale lui de îndată ce se afla la și patru sute de kilometri de Westminster, instalat

[1] Regentul sau Pitt este unul dintre cele mai frumoase diamante din lume. A fost găsit într-o mină din Golconda, India, în 1701. (n.tr.)

în conacul ce domina vastul parc împădurit, cu domeniul său ce se întindea cât vezi cu ochii.

Aici, și nu în Westminster, îl întâlnise George Warleggan pentru prima dată. Sir Christopher Hawkins, ce-i fusese bun prieten lui George și făcuse și mulți bani prin el, îi spusese lui Lord Grenville că, dacă Excelența Sa avea nevoie de încă un om disponibil în afară de el însuși pentru banchetul ce avea loc la Boconnoc pentru a sărbători bătălia de la Trafalgar, reprezentantul în parlament al St. Michael care fusese făcut cavaler cu cinci ani în urmă și avea influență în comitatul Truro ar putea fi un oaspete potrivit. George acceptase invitația cu surprindere și promptitudine. Era exact în acea perioadă în care începuse să iasă din lunga umbră aruncată de moartea lui Elizabeth și când ambiția personală începuse să-l provoace din nou.

Nimeni, nici măcar George însuși n-ar fi pretins că în următorii cinci ani urma să devină un intim al lui Lord Grenville – să devină un prieten apropiat al lui Lord Grenville fusese considerabil mai dificil decât să devină unul al prințului de Wales –, dar fusese acceptat ca oaspete ocazional în vasta reședință. Și se mai întâlneau din când în când la Westminster. Grenville îl acceptase drept un simpatizant util și un vecin din Cornwall. În absența tovarășei sale de viață, George nu se distrase aproape deloc, dar în vara anului 1809 dăduse o mare petrecere la Cardew și îi invitase pe Lord și pe Lady Grenville. Grenville refuzase, dar îi trimisese un bilet semnat de el însuși.

În anul următor, la o lună după ce George făcuse pelerinajul său anual la Trenwith și cam la o lună înainte ca Ross să cedeze presiunilor și să accepte invitația de a merge în Portugalia, Grenville și soția lui îl invitaseră pe George la o recepție și la un dineu la reședința lor și cu acea ocazie o întâlnise prima dată pe Lady Harriet Carter. Stătuseră unul lângă altul la dineu, și George simțise o atracție, în parte fizică, în parte dată de un sentiment de ceva neobișnuit.

Ea era negricioasă – brunetă ca o noapte, tot așa precum Elizabeth fusese blondă ca o rază de soare – și nu era drăguță, dar fața ei avea structura osoasă clasică pe care George o admirase întotdeauna. Părul ei negru ca pana corbului era lucios ca pielea japoneză; avea niște ochi remarcabil de frumoși. Era îmbrăcată cu acel elegant bun-gust pe care-l recunoștea drept caracteristic femeilor asemenea primei lui soții.

Te-ai fi gândit că era puțin probabil să cunoști pe cineva invitat de Lord Grenville care nu era acceptat în societate, dar câteodată, în rolul său de stăpân feudal ca unul dintre cei mai mari moșieri din

comitat, Excelența Sa credea că e nimerit să includă printre oaspeții lui pe câteva dintre persoanele mai simandicoase din partea locului (împreună cu soțiile lor) despre care George credea că nu purtau cine știe ce hram. Ea nu se număra, evident, printre acestea.

Pentru un timp, conversația de la masă se învârtise în jurul răscoalelor din nordul Angliei, deprecierea banilor și scandalul cu ducele de Cumberland; dar comeseana lui se plictisise de asta și se întorsese spre el zicând:

– Spuneți-mi, Sir George, unde locuiți?

– Cam la cincizeci de kilometri spre vest, doamnă. În Cardew. Între Truro și Falmouth.

– Se vânează bine pe-acolo?

– Așa mi s-a spus.

– Dar nu vânați și dumneavoastră?

– Nu am timp.

Ea râsese foarte încet.

– Ce altceva e mai important?

George își înclinase capul spre gazda lui.

– Treburile regatului.

– Și vă preocupă acestea?

– Printre altele.

– Care anume altele?

El ezitase, puțin iritat că nu știa nimic despre el.

– Treburile comitatului. Nu locuiți în Cornwall, doamnă?

– Locuiesc în Hatherleigh, chiar dincolo de hotare – în Anglia.

Discutaseră preț de câteva minute. Vocea ei era răgușită, și avea un râs atractiv ce era aproape doar o răsuflare – încet, nepăsător și sofisticat. Simțeai că erau prea puține lucruri pe care să nu le fi știut despre viață – și pe care nu le tolera. Se surprinsese privind spre rochia ei cu decolteu adânc și gândindu-se că sânii ei erau ca o marmură caldă. Era un gând neobișnuit pentru el.

Pe când se servea un alt fel de mâncare, un bărbat pe nume Gratton se aplecase peste masă și strigase la el:

– Ia ascultă, Warleggan, ce atitudine ai față de emanciparea catolică[1]? Nu te-am auzit vorbind niciodată despre asta în Cameră!

[1] Decretul de degrevare romano-catolic, emis în 1829 datorită ducelui de Wellington – această lege este cunoscută sub numele de „emancipare catolică" și a pus capăt discriminării oficiale a catolicilor, cărora li s-a permis să poată fi aleși în parlament. (n.tr.)

– Vorbesc puțin în Cameră, răspunse rece George. Las oratoria pe seama oratorilor. Există alte feluri în care poți fi valoros.

– Da, bătrâne, dar trebuie să ai o părere! Toată lumea are, într-un fel sau altul. Cum votezi?

Era o întrebare riscantă, pentru că despre asta, ca și despre multe alte subiecte interne, George avea altă părere față de gazda lui și își dădea toată osteneala să și-o ascundă de dragul propriului său interes. Oricum, Gratton era un nerod și merita să fie pus la locul lui. Dar George n-avea o minte ageră, și își dădu seama că Lady Harriet asculta.

– Ca să spun adevărul, Gratton, nu e un subiect asupra căruia să am sentimente extravagante, așa că votez cu prietenii mei.

– Și cine îți sunt prietenii?

– În această societate, spusese George, trebuie să întrebi?

Gratton studiase farfuria cu vânat ce abia îi fusese pusă în față. Se servise cu sosul dulce și cu cel de carne.

– Trebuie să spun, bătrâne, că ăsta e un răspuns foarte nesatisfăcător, de vreme ce e un subiect cu privire la care au mai picat guverne și înainte!

– Și fără îndoială că o să mai pice, spusese soția lui Gratton. Sau n-o să-și asume răspunderea încă de la bun început!

– Domnule Gratton, spusese Lady Harriet, ce ați zice despre emanciparea wesleyenilor[1], dacă tot veni vorba? Acum, că prințul de Wales a devenit foarte interesat de Lady Hertford, bănuiesc că în curând vom cânta cu toții psalmi.

Se auzise un râset, și discuția se îndreptase spre speculații obscene cu privire la natura relației prințului cu noua lui favorită.

Lady Harriet spusese către George cu voce joasă:

– Să înțeleg, Sir George, că afecțiunea dumneavoastră față de catolici nu e atât de mare precum a milordului Grenville?

El apreciase schimbarea subiectului, bănuind că era făcută intenționat.

– Personal, doamnă, cum-necum, puțin îmi pasă, de vreme ce credința religioasă nu e pe primul loc în viața mea. Dar, dacă e să prefer, i-aș păstra în afara parlamentului și a guvernului. Au născut destui trădători în trecut.

[1] Wesleyanism, mișcare a creștinilor protestanți care căutau să urmeze „metodele" reformatorilor evangheliști din secolul al XVIII-lea, frații John si Charles Wesley (n.tr.)

De îndată ce rostise aceste vorbe, își regretase sinceritatea și fusese uimit de propria lui imprudență. Să spună așa ceva în această societate era cu totul nechibzuit dacă voia, așa cum era de fapt cazul, să rămână în tabăra politică a lui Grenville. Se blestemase și o blestemase pe femeie pentru că-l provocase să rostească adevărul.

Adăugase cu răceală:

– Fără îndoială că vă jignesc, dar sunt încredințat că veți privi asta ca pe o mărturisire personală.

– Într-adevăr, spuse ea, nu mă jigniți. Și, în schimb, o să vă fac și eu o mică confidență. Îi urăsc pe toți catolicii, pe fiecare până la unu. Și mă tem că William știe asta.

William era Lord Grenville.

În cele din urmă, George constată că de mult nu-i mai plăcuse atâta un dineu ca acesta din urmă. Era ca și cum își pusese ochelarii pe care îi folosea acum pentru citit și privise prin ei spre o lume mai viu colorată. Era descumpănitor, dar departe de a fi neplăcut. N-avea încredere în această senzație.

Ei bine, își spuse, curând totul avea să fie uitat. Erau chestiuni mult mai serioase de care să se îngrijească. Dar, câteva zile mai târziu, mai degrabă spre propria lui surpriză și învârtind gândul prin minte de multe ori, lansase câteva întrebări discrete. Cu siguranță că n-ar fi nimic de pierdut dacă ar ști mai multe despre subiect. Ar putea fi, își spusese, o întrebare interesantă fără a deveni una interesată.

Astfel, primise niște informații și niște zvonuri. Fusese născută Harriet Osborne și era sora celui de-al șaselea duce de Leeds. Avea în jur de douăzeci și nouă de ani și era văduvă. Soțul ei fusese Sir Toby Carter, care avea moșii în Leicestershire și în nordul comitatului Devon. Fusese un desfrânat și un cartofor notoriu care-și frânsese gâtul pe terenul de vânătoare și murise adânc înglodat în datorii. Făcuse praf chiar și banii aduși de soția lui, așa încât moșia Leicestershire trebuise a fi vândută, și acum ea era în posesia unei proprietăți parțial falite în Devon, singurul ei venit venind de la o rentă pe care i-o făcuse ducele. Nu avusese copii din căsătorie.

Până aici erau informații. Zvonurile spuneau că soțul și soția nu se înțelegeau deloc, că și ea era nebună după vânătoare ca el, și că el o încuia în camera ei două zile pe săptămână pentru a o împiedica să plece prea des la vânătoare. Mai erau și alte zvonuri dezgustătoare, cele mai multe, trebuia să admită, despre Sir Toby.

Toate astea erau de ajuns pentru a-l îndepărta pe un bărbat ca George. *Ultimul* lucru pe care-l dorea era o viață de familie agitată;

dacă pentru o clipă crezuse că o nouă căsătorie era o situație acceptabilă sau cel puțin ceva la care se putea gândi, existau douăzeci de fete drăguțe și docile care s-ar fi dat peste cap pentru așa o ocazie. Să ia o văduvă brunetă și aristocrată cu un trecut întru câtva nefericit...

În orice caz, își spusese el, scoțându-și subiectul din minte, n-ar primi niciodată permisiunea ducelui sau acceptul pentru o astfel de căsătorie. Numele de Warleggan ar putea face pământul să se cutremure în Cornwall, dar conta prea puțin în cercurile frecventate de Lady Harriet. Tatăl ei, descoperise el, fusese lordul șambelan al casei regale. Ea aparținea unui cerc impresionant. Prea impresionant.

Dar asta îl tenta doar pe jumătate.

Cealaltă jumătate a tentației era femeia însăși, și aici George aflase că e dificil să-și înțeleagă propriile sentimente. O dată sau de două ori se trezise noaptea și blestemase întâlnirea cu Clowance Poldark.

Daca-ar fi să se ia după orice instinct sănătos, ar fi trebuit s-o deteste pe fata aia pe loc. Într-adevăr așa făcuse; oficial și fățiș. Fusese pe-atât de grosolan cu ea pe cât putea el de bine, și ea nu băgase absolut deloc de seamă. Se uitase la fata asta a celor doi oameni pe care îi antipatiza cel mai mult pe lumea asta și își vărsase veninul pe ea. Dar, în același timp, un impuls mai primar și venit din subconștient o găsise, cu totul surprinzător, atrăgătoare din punct de vedere sexual. Asta își făcuse drum prin mintea lui conștientă ceva mai târziu, când imaginea ei îl chinuia, imaginea ei stând în fața lui în holul pustiu și întunecat, desculță, cu rochia ei albă, cu buchetul de degeței furați în mână, cu privirea sinceră ațintită asupra lui cu un interes nevinovat, fără a fi ofensată. Bineînțeles că, în cele mai nestăpânite momente ale lui – dacă avusese din acestea –, nu se gândise *absolut deloc* la ea pentru el însuși, nu se înfiripase nici un fel de gând de a exista *vreodată* ceva între ei, cu excepția înverșunatei dușmănii de familie. Cu toate astea, imaginea tinereții ei, a prospețimii, a desăvârșitei ei inocențe, atracția ei sexuală treziseră în el ceva ce-l făcu să-și schimbe modul de gândire din acea zi înainte. Anii de austeritate nu mai păreau justificați. Exista ceva mai mult în viața asta decât cercetarea registrelor și exercitarea puterii comerciale și politice. Exista o femeie... existau femei... femei pretutindeni... cu tot ce însemna asta ca nestatornicie, neseriozitate, neliniște, gelozie, cucerire, succes și eșec, și întregul freamăt al vieții. Amintirile vieții sale cu Elizabeth se strecuraseră înapoi, nemaifiind întinate de mânie și de disperarea

pierderii. Fără să-și fi dat seama, fusese un singuratic. Întâlnirea lui cu Harriet Carter venise într-un moment potrivit.

Pentru o vreme încă, și fiind de la natură un bărbat precaut, nu făcuse absolut nimic. Nu era foarte sigur cum să procedeze dacă se decidea vreodată să facă o mișcare. O văduvă nu era o fată bătrână. Era mai mult stăpână pe ea însăși. Cu toate astea, părea improbabil să fie de acord cu vreo căsătorie fără consimțământul deplin al familiei ei. Și era puțin probabil ca acesta să se manifeste prea curând.

Și totuși. Și totuși. Să se însoare cu sora unui duce! Și banii nu erau un lucru de lepădat chiar și la casele cele mari. Dacă era cu adevărat pe-atât de săracă pe cât i se spusese, ducele ar putea fi bucuros să scape de ea. Depindea mult de modul de abordare. În orice caz, *el* era cel care nu dorea să-și joace cărțile prea devreme. Cum să poți judeca după o singură întâlnire? Cum să plănuiești alte întâlniri fără a-ți declara prea evident interesul? În cele din urmă, își expusese problema vechiului său prieten, Sir Christopher Hawkins.

Sir Christopher râsese.

– Pe legea mea, nu-i nimic mai ușor, dragul meu. În momentul de față, stă cu mătușa ei la Godolphin. O să le invit aici pentru o seară, și poți să iei cina cu noi.

Așadar, se întâlniseră pentru a doua oară și, deși era multă lume, s-a putut discuta, iar Lady Harriet înțelesese curând mesajul. Pentru ea, asta schimbase situația. Ochii ei negri strălucitori deveniseră puțin absenți, ca și cum gândurile ar fi învârtit alene pe toate părțile implicațiile prezenței lui. Îi vorbise politicos, dar cu o ușoară ironie ce îl făcuse să se simtă stânjenit. Totuși, nu era ostilă, cum cu siguranță ar fi fost dacă ar fi decis că intenția lui de a-i face curte era imposibilă.

Mătușa ei, o femeie micuță și palidă, care arăta de parcă ar fi fost plină de lipitori, înțelesese și ea mesajul și, pentru ea, acesta era evident neplăcut. Familia Osborne avea, desigur, moșii întinse în Cornwall și s-ar fi putut ca domnișoara Darcy să-l știe prea bine – cu tot cu trecutul lui.

Așadar, a doua întâlnire se sfârșise neconcludent. Dar nu fusese una total descurajantă. Și o idee de împotrivire îl provocase întotdeauna pe George, indiferent dacă încerca să pună mâna pe o femeie sau pe o mină de cositor.

Afacerile îl purtaseră la Manchester în septembrie, și fusese plecat o lună. Mai fusese doar o dată la nord de Bath, când vizitase Liverpool și câteva dintre orașele industriale, în 1808. Aceste noi orașe

din Lancashire apărute precum ciupercile îl entuziasmau cu coșurile lor fumegânde, cu efervescența lor, cu străzile înnegrite, cu mulțimile de lucrători veseli cu fețe cenușii pășind pe alunecosul pavaj pietruit, în filaturi și fabrici. Aici se făceau bani în feluri noi. Fabrici și alte fabrici apăreau peste tot, angajând douăzeci de muncitori într-un loc, o mie în altul și oricât de mulți, după caz. Mentalitatea unui loc precum Manchester îi atrăgea pe cei mai întreprinzători dintre muncitorii care veneau de la oraș și sat sperând ca, prin muncă asiduă, inteligență și cumpătare să devină unul dintre patroni în loc de angajați. Câțiva reușeau – destui ca să-i inspire și pe ceilalți – și, când reușeau într-adevăr, urcau efectiv de la zdrențe la bogăție în cinci, șase ani. Era o priveliște înălțătoare, și George nu observa sau cel puțin nu era afectat de cealaltă față a monedei. Condițiile în general groaznice în care muncitorii din filaturi trăiau și munceau erau un efect secundar normal al industriei și al progresului; pur și simplu, asta era o parte a mecanismului, acel element uman care conducea și opera războaiele de țesut, bobinele, fusele, firele flotante, urzeala și bătătura fabricării bumbacului ce năștea averi acolo unde nu fuseseră nicicând înainte.

Știa, desigur, că jumătate dintre cei care munceau aveau sub optsprezece ani, că părinții irlandezi își vindeau copiii filaturilor și casele de corecție din Anglia scăpau de copiii lor săraci în același fel, că mulți copii de zece ani și mai puțin trebuiau să muncească șaisprezece ore pe zi. Câțiva dintre colegii lui liberali mai sentimentali, cum ar fi Whitbread, Sheridan și Brougham, ținuseră cuvântări pe această temă în parlament și făcuseră mare tevatură în legătură cu asta, așa încât cu greu putea ignora cifrele. Dar, în vreme ce le regreta în principiu, le accepta în practică și nu vedea nici un mod de a schimba o situație pe care industria o crease din propria ei dezvoltare.

Cu toate astea, la a doua lui vizită văzu mai multe, nu putu să nu vadă mai multe, sărăcia și nefericirea despre care discutau colegii lui și care condusese la adunări de protest și răscoale în noile orașe. Și acum nu era doar suferința celor exploatați, era suferința chiar a producătorilor înșiși, confruntați cu supraproducția și cu închiderea piețelor europene prin noul edict al lui Napoleon, care aproape că pusese capăt chiar și contrabandei cu mărfuri via Heligoland și porturile din Mediterană. Multe dintre coșurile de fum ale filaturilor nu mai fumegau și o foamete mai mare decât oricând se abătu asupra orașelor. Cerșetori și copile prostituându-se împânziră străzile.

George locuise la un bărbat pe nume John Outram, care reprezenta o mică comunitate din Wiltshire, dar care avea moșii în nord. Outram era convins că doar pacea cu Franța ar salva investițiile industriale de la dezastru. Dar asta se părea că e mai îndepărtată că oricând. Încăpățânatul și plicticosul grup de conservatori care conducea țara și care era sprijinit nu numai de către rege, dar și de atitudinea adoptată de majoritatea cetățenilor țării nu avea să mai negocieze cu mărețul corsican. Politicienii se cantonaseră în iluzia că, dacă rămâneau pe poziție destul de mult, ca un buldog bătrân și tăbăcit cu dinții încleștați, aveau să-l poată înfrânge sau avea să se înfrângă el însuși ori să moară, sau un alt noroc avea să dea peste ei pentru a-i scoate din necazul în care se găseau. Între timp, o pătrime din Anglia industrială murea de foame.

Outram spunea că, dacă doar unul ar putea vedea pacea, peste un an pe vremea asta, aveau să apară profituri remarcabile în Manchester. O duzină de mari companii pe care el le cunoștea personal erau în pragul falimentului. Cinci se prăbușiseră deja – și asta bineînțeles fără a mai pune la socoteală starea și prăpădul multora dintre cele mici. O sută de mii de lire investite acum ar valora un milion peste un an – doar dacă ar fi pace. Dar ce șanse *exista*?

George își linsese buzele.

– Dacă regele ar muri...

– Ah, Prinny[1] ar schimba totul, știu. E chitit să dea afară din guvern nulitățile astea. Am avea o pace negociată în șase luni. Dar există o șansă reală foarte mică să se întâmple așa ceva. Regele are șaptezeci și trei de ani, dar se spune că e la fel de viguros ca unul de cincizeci. Poate chiar mai viguros, dacă e s-o spunem pe-a dreaptă, decât fiul lui cel mai mare!

– Asta se trage de la viața mai bună pe care a dus-o, spusese rece George.

– Nu mă-ndoiesc, replicase Outram, uitându-se pieziș la prietenul lui. Nu mă-ndoiesc. Deși, personal, de-a lungul anilor, nu m-ar fi deranjat să fiu în pielea lui Prinny. Trebuie să fii de acord că a ciugulit tot ce-i mai bun de peste tot! Ha! Ha!

Când fusese în nord, George examinase cu mare atenție câteva dintre oportunitățile care existau. N-avea nici cea mai mică intenție să investească vreun penny din banii lui în această zonă, atâta vreme cât viitorul rămânea atât de imprevizibil, dar îi făcea plăcere să vadă

[1] George, prințul de Wales ce a devenit prinț regent în 1811 (n.tr.)

câteva dintre firmele și proprietățile care, chiar dacă nu erau oficial pe piață, puteau fi dobândite ieftin într-un fel sau altul atunci. Mintea lui ageră era interesată de cum funcționau filaturile și fabricile, de cum echilibrau prețul produselor lor cu costurile de funcționare, de cât anume din aceste costuri erau determinate de factorul uman al salariilor și cât de mașinile la care lucrau. Îl stimula să se gândească în ce fel ar fi putut îmbunătăți organizarea; și câteodată contabilitatea primitivă îl amuza. L-ar fi șocat pe Cary.

De fiecare dată le mulțumea proprietarilor îngrijorați pentru timpul acordat și spunea că avea să se gândească la problemă și să le scrie mai târziu. Bineînțeles că nu scria niciodată. Dar în bovindoul dormitorului său din Knutsford, luminat de soarele autumnal, își notă cu grijă ceea ce văzuse și arhivă pentru o viitoare referință toate informațiile care îi fuseseră date. Niciodată nu puteai ști când aceste lucruri aveau să fie de folos.

Se întorsese în Truro în seara în care Ross Poldark se întâlnise cu fiul vărului său pe dealurile împădurite din spatele mănăstirii din Bussaco.

II

Printre ultimele achiziții în cercul lui George, se număra un bărbat pe nume Hector Trembath, notarul care cu unsprezece ani în urmă adunase rămășițele cabinetului falimentat al lui Nathaniel Pearce și încercase să-l refacă. Nu fusese ușor, pentru că, atunci când într-o firmă există fraude și necinste, clienții o ocolesc chiar dacă proprietarul firmei e unul nou. George, văzând în acel tânăr un aliat util și la nevoie, o unealtă, se împrietenise cu el și îl ajutase să se pună pe picioare. Drept rezultat, Trembath era cu totul omul lui George. Era înalt și subțire la înfățișare, sâsâit și cu un mers afectat ce-i făcea pe unii să creadă că nu era îndreptățit la o soție și doi copii, așa cum pretindea. Având o bună educație și o înfățișare manierată, putuse intra într-o societate unde unii bărbați cum ar fi Garth sau Tankard, agenții lui George, ar fi fost nelalocul lor. Și niciodată nu șovăia să accepte o însărcinare de investigație sau negociere. El fusese cel care îi raportase lui George despre Lady Harriet Carter.

Îl aștepta pe George în dimineața ce urmă înapoierii acestuia și îi mai dădu și alte detalii. Se părea că Lady Harriet se întorsese acasă în Hatherleigh și urma să aibă loc o vânzare de vite și pământ, inclusiv

caii soțului ei și ai ei personal. Urma să aibă loc în următoarea săptămână. Când George își exprimă îndoiala asupra verosimilității acestei povești, Trembath scoase anunțul din ziar și nota de vânzare.

– Dar asta are loc ca urmare a unui titlu executoriu *Fi– Fa*[1]. Asta înseamnă... ei bine, firește că știi ce înseamnă!

– O vânzare forțată, Sir George. La ordinul șerifului. Înseamnă că totul trebuie vândut.

George învârti banii din buzunar. Întotdeauna îi plăcuse să simtă între degete monedele de aur.

– Cu greu pot să cred că ducele ar permite așa ceva! Propria lui soră! E monstruos.

– Poate că a refuzat ajutorul, Sir George. Asta am aflat eu.

– De la cine?

– Am avut ocazia să-l cunosc pe administratorul fermei ei...

Trembach își ridică privirea cu prudență, și George încuviință.

– ... Care spune că datoriile lui Sir Toby Carter erau atât de înspăimântătoare, încât nimic nu se poate salva. Partea cea mai rea s-a aflat doar pentru că s-a vândut moșia Leicestershire. Cred că e dorința Excelenței Sale să nu accepte vreun ajutor de la cineva până când întreaga datorie – sau cât de mult posibil – nu va fi lichidată.

George citi anunțurile de vânzări.

– Dar aici sunt înscrise câteva dintre posesiunile ei. Cel puțin, cred că sunt ale ei...

– Cred că ea își... Trembath tuși. Își lichidează și amintirile, s-ar putea spune.

– Caii ăștia, zise George. Tobago, Centurion, Lombardy, proprietatea lui Sir Toby Carter. Dundee, Abbess, Carola, proprietatea lui Lady Harriet Carter. Dundee, calul câștigător la cursele cu obstacole *steeplechase* de șaisprezece ori, în vârstă de opt ani, în excelentă condiție, unul dintre cei mai buni cai de vânătoare ce au fost crescuți în Devon... Ce este o cursă *steeplechase*?

– E o formă de întrecere cu obstacole, spuse Trembath. Peste garduri vii, pâraie, porți și așa mai departe, întotdeauna fără a pierde din ochi turla bisericii[2]. Mărturisesc că nici eu n-aș fi știut dacă n-aș fi întrebat. A devenit foarte la modă în Devon și...

---

[1] *Fieri facias*, titul executoriu de vânzare a tuturor bunurilor unui debitor (n.tr.)

[2] În engleză, în original, steeple înseamnă turlă de biserică; de unde și denumirea de *steeplechase*. (n.tr.)

– Da, da, spuse George. Se îndreptă spre fereastră, cu mâinile la spate, și se uită la priveliște. Dedesubt, o roabă era trasă pe pietre de două țigănci urmate de câțiva câini jigăriți. Două lucruri pe care George le ura cel mai tare erau țiganii și câinii. Bucuros i-ar fi alungat din oraș cu biciul pe primii și i-ar fi agățat în ștreang în cel mai apropiat șopron pe ultimii. Nu-l deranjau caii. Într-un fel impersonal, ținea la ei, pentru că ei ofereau singurul mijloc de transport pe uscat, în afară de propriile picioare. Îi plăceau trupurile lor puternice, musculoase, mirosul cald de animal, entuziasmul cu care se lăsau folosiți de om. Se întrebă într-o doară dacă Harriet Carter era excesiv de atașată de câini la fel ca de cai. Era o nemulțumire extrem de obișnuită printre moșieri. Poate că era cea mai obișnuită nemulțumire a tuturor englezilor.

Era conștient că tânărul Trembath încă vorbea. Câteodată era înclinat să sporovăiască. La treizeci și opt de ani ar fi trebuit să se dezbare de obiceiul ăsta.

– Ce spui dumneata acolo?

Trembath se dădu înapoi puțin.

– Ăăă... Walter, administratorul fermei, a spus că Lady Harriet era foarte nehotărâtă dacă să permită să-l vândă pe Dundee. Era foarte supărată, dar până la urmă s-a gândit că e singurul lucru convenabil. Se spune că o să aducă niște bani frumoși.

– Cât?

Trembath se uită surprins.

– Domnule?

– Cât ar costa? Ai vreo idee?

– Calul, domnule? Habar n-am. O să fie la licitație, bineînțeles. Prețul va depinde de câți oameni vor licita pentru el.

– Se întâmplă că asta știu. Dar, stai să mă gândesc, când am cumpărat eu un cal ultima dată? Asta ar trebui să-i dea o idee cuiva.

– Cred, domnule Warleggan, că aici va fi vorba despre un preț special.

– Ei bine, fie și așa, un preț special. Și dumneata... prietenul dumitale... știe ce se va întâmpla, care sunt intențiile lui Lady Harriet odată ce proprietatea e vândută?

– Nu, Sir George. Doriți să mă interesez?

– Da, dar discret. Spune-mi, când are loc o vânzare de acest fel – la ordinul șerifului –, vânzătorul va fi prezent la vânzare?

– Ah, cred că aici este vorba despre o opțiune personală, dacă putem spune așa. Am fost la o vânzare în Tresillian anul trecut, adică de felul ăsta, domnule, de felul ăsta, și vânzătorul a stat lângă licitator toată ziua. Dar în cazul unei doamne sensibile și delicate...

– Ei bine, spuse George, o să vedem.

III

Vânzarea avu loc marți, 2 octombrie. Nu se rezervase nici un obiect și, drept urmare, multe din ele se vândură foarte ieftin, într-adevăr. Nu același lucru era valabil pentru Dundee, care aduse o sută și cincizeci de guinee. Un bărbat subțire, efeminat și tinerel, care-și dăduse numele de Smith, era cumpărătorul. Lady Harriet Carter apăru pentru scurt timp la vânzarea cailor, dar nu mai putu fi văzută în restul zilei. Sir George Warleggan, firește, nu era prezent.

Până când se rezolva definitiv cu moșia, William Frederick Osborne îi oferise surorii lui o casă mai mică lângă Helston numită Polwendron și sugerase ca, atunci când Harriet se hotăra să locuiască în Londra, așa cum era el încredințat că ea urma să facă în mare parte a timpului, ar trebui să locuiască pe Grosvenor Lower Street la numărul 68, unde locuia el împreună cu mama lui. Harriet îi mulțumi și se mută la Polwendron. N-avea o atracție deosebită pentru partea de vest a țării, îi scrisese ea, vânătoarea nu era îndeajuns de mulțumitoare, dar William ar trebui să știe că nu o atrăgea prea tare nici viața în Londra, unde singurele fire de iarbă ce se puteau vedea erau printre pietrele înnegrite de funingine și unde prea multe mirosuri erau făcute de om.

La mijlocul lui octombrie, la Polwendron sosi un rândaș, ducând un cal negru, pe care îl îndreptă către casă, însoțit de un bilet.

Biletul spunea:

Dragă Lady Harriet,

Am fost Informat printr-o cunoștință comună că v-ați despărțit recent de un Prieten în niște Condiții dureroase pe care nu trebuie să le mai pomenim. Asta sunt sigur că a cauzat mâhnire de ambele părți și, în memoria și amintirea celor câteva Întâlniri plăcute ale noastre, îndrăznesc să tămăduiesc această mâhnire prin a vă înapoia Prietenul. Cred că veți afla că a fost bine îngrijit

și că e sănătos. Nu l-am încălecat eu însumi de teama de a nu mă găsi fără vrerea mea implicat într-o cursă cu obstacole, aceasta fiind o ocupație la care încă nu mă pricep.

Am onoarea de a fi, dragă Lady Harriet, al dumneavoastră preaplecat și supus servitor,

George Warleggan

Era o scrisoare la care George lucrase cea mai mare parte a zilei, distrugând ciorne după ciorne. În cele din urmă, îi plăcuse să creadă că era exact ce trebuia. Doar în ultima clipă avusese un imbold de umor ce-l făcuse să adauge ultima frază. Acum simțea că scrisoarea n-ar fi fost nici pe jumătate atât de grăitoare fără aceasta.

Rândașul se înapoie cu mâinile goale. Lady Harriet nu fusese acasă. Dar, în următoarea după-amiază, un tânăr zdrențăros, fără vreo livrea, aduse un răspuns.

Dragă Sir George,

Când m-am întors acasă ieri-seară, Dundee păștea iarba de pe peluza din fața casei. Citindu-vă scrisoarea, nu știu dacă să fiu mai copleșită de superba dumneavoastră Generozitate sau de deplasata dumneavoastră Insolență. În ce privește prima, trebuie să mărturisesc că întâlnirea cu calul meu de vânătoare a fost emoționantă și ar fi umplut toți ochii de lacrimi, dacă ne-ar fi văzut cineva. În ce privește ultima, decizia mea mult prea impulsivă de a-l vinde pe Dundee a fost în foarte mare parte inspirată de o dorință de a da uitării anumite Amintiri neplăcute pe care acest cal le va stârni mereu – mai mult decât, desigur, ca urmare a oricărei dorințe oneste sau onorabile de a-i vedea pe Creditorii soțului meu complet mulțumiți.

Cu toate acestea, de vreme ce acțiunea dumneavoastră a fost izvorâtă doar din bunătatea inimii și deoarece am regretat vânzarea de îndată ce s-a finalizat, vă sunt îndatorată, Sir George, pentru că mi-ați facilitat recuperarea celui mai bun cal de vânătoare al meu într-așa un fel plăcut și discret. Recunoștința mea, firește, poate fi doar morală, nu și financiară și, drept urmare, vă anexez cambia trasă asupra Coode's Bank din Penzance pentru o sută și cincizeci de guinee. Dacă a trebuit să plătiți mai mult tipului aceluia slab și palavragiu care

l-a cumpărat la licitație, vă rog să-mi spuneți o sumă și o să v-o restitui și pe aceea.

Mulțumindu-vă din nou, sunt, Sir George, a dumneavoastră etc.

Harriet Carter

George citi scrisoarea aproape de tot atâtea ori de câte ori făcuse ciorne ale biletului său inițial. După ce lăsă să treacă o zi, îi răspunse.

Dragă Lady Harriet,

Sunt încântat să primesc scrisoarea dumneavoastră din data de 19 și să aflu din ea că, deși poate că am fost insolent înapoindu-vă calul fără permisiunea și îngăduința dumneavoastră prealabilă, totuși n-am greșit presupunând că această reunire o să fie ceva ce v-ați dorit din Suflet. Într-adevăr, pentru mine e un compliment să știu că v-am evaluat atât de corect sentimentele.

Dar, deoarece acesta era menit a fi un cadou – un cadou simplu care să fie acceptat cu lejeritate, nu refuzat –, sunt nefericit că mi-ați micșorat plăcerea la mai mult de jumătate aducând în discuție chestiunea Plății. Dacă e mai binecuvântat să dăruiești decât să primești, atunci cred că n-ar trebui să-mi răpiți cea mai mare parte din acest extaz. Îndrăznesc să vă înapoiez cambia și am onoarea să mă iscălesc, doamnă,

Umilul și preaplecatul dumneavoastră servitor,

George Warleggan

Trecu o săptămână, apoi sosi un bilet.

Dragă Sir George,

Nu v-am spus în prima mea scrisoare despre deplasata dumneavoastră insolență? – cauza ofensei rezidând în mărimea deosebită a cadoului, din partea unui domn către o doamnă pe care abia a cunoscut-o. Cât de mult mai deplasat ar fi, așadar, pentru doamnă să închidă ochii la o astfel de insolență. Drept urmare, vă returnez cambia și vă rog, dacă prețuiți mica amiciție pe care o avem până acum, să nu o mai înapoiați a doua oară.

Călărindu-l pe Dundee ieri, mi se părea că schimbarea de proprietar, așa scurtă pe cât a fost, și brusca și neașteptata întoarcere

la mine au șters asocierea cu amintirile urâte și că îndatorarea mea față de dumneavoastră a fost, ca urmare, cu atât mai mare. Așadar, așa să fie. Intenția contează.

Sunt, sir, a dumneavoastră etc.

Harriet Carter

George aștepta câteva zile. Nu făcu nici o încercare să încaseze cambia și nici n-avea vreo intenție s-o facă – pentru moment. Dar îi trecu prin minte că, în felul ăsta, ar putea să-și asigure pariurile în caz de pierdere și, ca să zicem așa, să aibă doar de câștigat.

În cele din urmă, scrise din nou:

Dragă Lady Harriet,

Așa să fie. Intenția contează. Dar, de vreme ce mărimea deosebită a insolenței mele stă în puținătatea amiciției noastre, s-ar putea oare ca greșeala să fie într-o anumită măsură ispășită printr-o reluare a amiciției, astfel scăzând prin fiecare întâlnire ceva din ofensa adusă de mine? Astfel, Amiciția poate deveni Prietenie și, pentru că acum suntem vecini – sau am fi, într-un comitat de moșii mai întinse –, asta e fără îndoială nimic mai mult decât o evoluție firească. Mi-ați permite să vă fac o vizită?

Sunt, dragă Lady Harriet,

Umilul dumneavoastră servitor și admirator,

George Warleggan

George citi scrisoarea de multe ori înainte de a o expedia. Se gândi: „ce frazare; cât de mult am progresat!" Cu douăzeci de ani în urmă, nici măcar n-aș fi *știut* cum să *încep*! Cu zece ani în urmă, cu toată cultura adusă de Elizabeth, n-aș fi putut s-o fac. Dar iat-o aici; dovada maturității, o eleganță a gândului din ce în ce mai mare; nepotul unui fierar a devenit curtean! Nici măcar prietenii lui Lady Harriet n-ar fi putut s-o scrie mai bine de atât.

În cele din urmă, o trimise, despărțindu-se de ea fără tragere de inimă. Pe când rândașul tropăia pe drumul lung, Cary Warleggan veni în salon cu veștile pe care tocmai le primise de la Londra, cum că regele își pierduse mințile.

Capitolul 5

I

Pe 10 noiembrie, Demelza abia terminase de făcut prăjiturile ei cu șofran de fiece săptămână și se întrebă cât avea să mai dureze până când Ross avea să ajungă acasă, să le guste. În toți anii de când erau împreună, el lipsise până acum de acasă doar o dată de Crăciun. În 1807, călătorise cu contele de Pembroke într-o misiune specială la austrieci. De fapt, nici nu ajunsese până la Viena, fiind trimis în grabă acasă din Copenhaga să raporteze că Franța intenționa să împingă Danemarca în război cu Anglia. Dar atunci nici n-ajunsese bine în Londra, că fusese din nou trimis în Portugalia ca parte a misiunii de a încerca să încurajeze familia regală să părăsească Lisabona și să se pună la adăpost în Brazilia.

Demelza nu se supărase prea tare de asta. Auzise că el se înapoiase cu bine în Londra și știa precis în ce consta a doua misiune – în orice caz, era o onoare să fie ales, și primejdiile nu păreau a fi prea mari. Dar ultima invitație îi ajunsese în Cornwall și, deși nu intrase în amănunte, atitudinea lui arăta că avea un caracter ceva mai secret și riscant și era de așa natură încât îl făcea să ezite a o accepta. Cu toate astea, plecă și, în afară de o scrisoare ce-i spunea că ajunsese în Londra, nu mai primise nimic de atunci. Ea presupunea că el se afla încă în Portugalia. De curând, veniseră niște vești despre o victorie britanică acolo – dar urmată de o continuă retragere din țara de curând eliberată. Totul era foarte derutant. Și neliniștitor.

Bineînțeles că Ross nu lupta, era civil, vizitator, cineva a cărui treabă era să observe, nu să lupte. Dar, în bătălie, linia de demarcație tindea să devină neclară. În orice caz, știa prea bine că nu stătea în caracterul lui Ross să se țină departe de conflict dacă se întâmpla să fie în mod neprevăzut – și patriotic – implicat.

Așadar, totul se reducea la: în orice moment, în orice moment al oricărei zile, în vreme ce ea era în cămară rearanjând borcanele, când decora checul cu stafide, când o dojenea pe Isabella-Rose pentru că se necăjise, când își freca dinții cu o rădăcină de nalbă ca să-i curețe –, în oricare dintre aceste momente, Ross putea muri rănit, pe o coastă de deal prăfuită din Portugalia, bolnav de febră

într-un spital și neputând ține un toc în mână, abia întors cu bine la Londra și scriindu-i ei acum sau zgâlțâindu-se într-o caretă între St. Austell și Truro pe ultima parte a călătoriei lui spre casă.

Era necesar să continue să trăiască fiecare oră așa cum venea, prozaic, constant, concentrându-se asupra treburilor casnice, asupra vieții în casă, la mină, în sate, aranjând și pregătind de mâncare, îngrijindu-se să existe destulă bere, comandând cărbuni și lemne pentru iarna ce venea – și, ca stăpână a conacului, ca să zicem așa, fiind gata să asculte plângeri, să rezolve mici greutăți, să îi ajute pe nevoiași, să fie un soi de centru pentru pregătirile de Crăciun fie la biserică, fie prin împrejurimi.

Și, dacă un cal tropăia pe neașteptate pe pietriș, era cu adevărat foarte prostesc să-ți lași inima să-ți sară din piept dintr-o speranță apărută din senin.

Ziua de 10 noiembrie era una liniștită, apăsătoare, și Jeremy se dusese din nou la pescuit cu Paul Kellow și cu Ben Carter. Iarna, în loc să stea afară până la vremea cinei, de obicei se întorceau în amurg, așa că Demelza hotărî să coboare în plimbare spre golf, în speranța că avea să-i întâlnească pe când se întorceau.

Mai era doar o lună până la a unsprezecea comemorare a morții lui Elizabeth și, pentru Demelza, timpul zburase. Într-adevăr, dacă exagera puțin, părea că timpul nu trecuse defel de când – în cea mai neagră perioadă a vieții lor de familie săracă – coborâse în golf și plecase la pescuit, fiind în ultima lună de sarcină cu Jeremy și aproape pierzându-l pe el și pe ea însăși. Acum, el plecase la pescuit, înalt, zvelt, având nouăsprezece ani, ambiguu, o fire de artist care nu lua viața în serios, o persoană mult mai greu de înțeles decât Clowance.

Primii zece ani ai secolului fuseseră buni, relația ei cu Ross fiind ca pe vremuri, caldă și plină de râsete, cu accese de pasiune, dar întotdeauna prietenoasă. În acel fel de relație reușiseră să-i atragă pe cei doi copii mai mari ai lor, așa încât, în ciuda neînțelegerilor ocazionale, armonia în casă, sinceritatea și afecțiunea relaxată erau remarcabile. Poate că doar în ultimul timp, de un an încoace, apăruse un sentiment de antipatie între Ross și Jeremy.

Și Ross, se gândea ea, fusese pe de-a-ntregul fericit – sau cel puțin aproape de acea fericire pe care un bărbat atât de agitat o putea dobândi. După tragedia ce urmase primei ei vizite la Londra și după moartea lui Elizabeth, el voise să renunțe la locul lui din parlament. Se simțise compromis din cauza duelului său cu Monk Adderley, pe care-l și omorâse. Îi spusese lui Lord Falmouth că, în orice caz,

se simțea inutil la Westminster, un loc bun numai de pălăvrăgeală, unde vorbele erau mai importante decât faptele. Lord Falmouth nu-i luase obiecțiile prea în serios și, când ajunsese acasă, ea îi mai adăugase și argumentele ei pentru a rămâne.

Era hotărârea corectă, pentru că, la scurt timp după aceea, apărură ocaziile de a călători, precum și servicii neconvenționale în slujba Coroanei. Lord Falmouth n-avea nici un amestec, ci ăsta era rezultatul efectului personalității sale agitate asupra prietenilor lui din parlament. „De ce să nu-l trimitem pe Poldark?" era o frază ce avea să se audă destul de des în cercurile guvernamentale pe parcursul următorilor câțiva ani. Pentru început, fu invitat să ia parte la o misiune de raportare a condițiilor în care trăiau trupele engleze în Indiile de Vest. Lipsise șase luni. Anul următor plecase în străinătate din nou, deși de data asta doar în Norvegia. Astfel apăruseră alte și alte misiuni din care aceasta ultimă din Portugalia era a cincea.

I se potrivea de minune. Deși era legat cu pasiune de Cornwall și dorind în principiu doar să trăiască acolo, să-și administreze mina, să-și iubească soția, să-și vadă copiii cum cresc, înclinația lui către aventură nu putea fi domolită. Cum multe dintre misiuni în vreme de război implicau pericole, și asta i se potrivea. Și așa se simțea și el util în această lume.

Făcuse puțini bani. Dar, de-a lungul anilor, veniseră suficient de mulți pentru a trăi o viață confortabilă. Așa cum îi spusese Demelzei, cel mai important lucru era să poți echilibra lucrurile: sărăcia și bogăția, fiecare în felul său, aduceau nefericire. Cu bani, îți puteai asigura fericirea având grijă să continui a avea aproape destui.

Când ajunse la mal, nu se vedea nici urmă de barcă. O picătură de ploaie îi căzu pe mână, iar pescărușii țipară și nu-i dădură pace. Nori grămadă, ca un sac de cartofi, atârnau deasupra mării. Apoi, în depărtare, văzu pânze gemene jos, deasupra liniei orizontului.

Era ciudat, se gândi ea, că o liniște deplină, o satisfacție deplină nu prea erau de găsit. Fuseseră multe schimbări în jurul lor în ultimii câțiva ani, schimbări în împrejurimi. Sir John Trevaunance murise și Unwin Trevaunance, punând în sfârșit mâna pe bani, nu ezitase să vândă Place House. Fusese cumpărată de un negustor bogat pe nume Pope, care făcuse bani în America, un bărbat subțire, infatuat, cu un insuportabil de înalt guler și cu o voce ca o balama ce scârțâia. După ce se uitase doar o dată la noul proprietar, Jeremy rebotezase Place House cu numele de Vatican.

Domnul Pope avea cam cincizeci de ani, o atrăgătoare nevastă de-a doua numită Selina și două fete de la prima soție, Letiția și Maud. Letiția era urâțică și avea optsprezece ani. Maud, cu un an mai mică, era drăguță. Toate cele trei femei erau conduse cu mână forte.

Dr. Choake murise, iar Polly Choake se mutase înapoi în Truro, unde viața era mai agitată și unde erau mai multe partide de whist. Nu vânduse Fernmore, ci îl lăsase în seama unor veri de-ai ei pe nume Kellow. Charlie Kellow, tatăl, era asociat în afaceri de construcții de trăsuri și implicat în două dintre noile firme ce abia începuseră să opereze transportul cu diligența prin comitat și era ba pe drumuri, ba acasă. Enid Kellow era o femeie brunetă și micuță, cu ochi ce nu se puteau uita într-un loc, așa că nu puteai fi niciodată sigur la ce privea. Existau și trei copii: Violet, blondă, drăguță și bolnavă; Paul, arătos, slab și prea matur pentru cei nouăsprezece ani ai lui; și Daisy, brunetă, vioaie și amuzantă.

Așadar, Demelza încercă să-și spună cât de norocoși erau, acum că Jeremy și Clowance creșteau, că veniseră în zonă oameni cu familii noi și tinere, să ofere o notă de diversitate pentru copiii lui Ruth Treneglos și pentru copiii de mineri și de țărani. Își spunea asta fără prea multă convingere, pentru că nu simțea că vreunul dintre nou-veniți se ridica la nivelul familiei sale.

Ăsta era fără îndoială un simțământ ciudat pentru cineva care își trăise primii paisprezece ani ai vieții într-o mizerie cruntă. Dar fără îndoială că era un sentiment obișnuit la toți părinții. (Nimeni nu-i niciodată destul de bun pentru copiii *noștri.*) Acești nou-veniți... ei bine, cei din familia Pope erau, chiar și Ross fusese de acord, aroganți, spre deosebire de alde Trevaunance, Bodrugan, Treneglose, care, cu toate defectele lor, erau firești și cu picioarele pe pământ. *Ei nu se străduiau* în veci să impresioneze pe cineva, fiind cu totul convinși că propria lor conduită era corectă.

Cât despre alde Kellow, acolo era ceva nesănătos. O fiică mai mare, se părea, murise de tuberculoză, iar Violet se îndrepta spre același destin. Daisy era fermecătoare, dar *agitată*; părea că vrea să trăiască de două ori mai iute decât toți ceilalți, în caz că viața ei ar fi pe jumătate mai lungă. Și Paul era puțin efeminat și foarte plin de sine în ce privește înfățișarea și opiniile lui și avea prea multă influență asupra lui Jeremy.

Sosiseră acolo doar de un an, când Paul Kellow, pe atunci de șaisprezece ani, descoperise un vechi puț de mină pe stâncile dintre Nampara și Trenwith, ce se adâncea la șaizeci de picioare spre o plajă

și un golf stâncos. (Nu era departe de peștera Seal Hole, despre care Demelza avea încă amintiri nebunești.). Aici, cu ajutorul tatălui lui, construise o scară și o prinsese cu cuie pe peretele puțului, așa încât să se poată coborî în golf indiferent de maree. Era deja cunoscut, și așa avea să rămână, drept scara lui Kellow, și aici Paul își păstra barca – un lugher[1] de modă veche pe care tatăl lui îl luase pentru el la a cincea mână din St. Ives și pe care îl folosea pentru expediții mai puțin respectabile spre Irlanda și Franța.

Barca se apropia acum cu repeziciune. Era construită cu bordaj în clin și era solidă, ideală pentru a fi folosită plecând de pe o plajă cu maree. Ross pusese să o construiască în șantierul său naval din Loope cu cinci ani în urmă, și el împreună cu Jeremy și Drake navigaseră în două zile frumoase de vară în iunie când marea era atât de calmă precum iazul Dozmare, iar lumina dansase pe valurile ce se unduiau la pupă, iar urâțenia războiului părea a fi în alt univers. De atunci, Ross o folosise de vreo două ori, dar Jeremy era mereu în ea.

Era ciudat, se gândi Demelza, câte zile petreceau ei la pescuit. Cu toate astea, era o ocupație inofensivă. Jeremy se descurcase destul de bine la școala din Truro – mai bine decât tatăl lui –, dar nu voise să meargă la Oxford sau Cambridge. Nici nu voise să intre în armată sau în marină, deși mersese la instrucție cu voluntarii de două ori pe lună, firește, și cu siguranță că ar fi luptat bucuros să respingă o invazie. Dar, până acum, părea a-i lipsi inițiativa și direcția.

Poate, se gândea Demelza, crescuse în umbra unui tată foarte valoros, activ și dominant. Deși Ross fusese exact opusul unui tată aspru sau exigent – într-adevăr, fusese cu mult mai indulgent decât ea –, nu poți schimba o personalitate și, dacă e una foarte puternică, îi influențează pe cei din jurul ei prin simpla sa prezență.

Se hotărî să nu pară a sta acolo să-i aștepte ca o mamă neliniștită, așa că urcă poteca abruptă spre promontoriul acoperit de grozamă ce ducea înapoi la Long Field. La jumătatea drumului, văzu barca botezată *Nampara Girl* pentru prima dată, făcu semne cu mâna și ei îi răspunseră la fel. Se opri pe când ei intrară încet în golf, coborând vela lugherului și apoi vela principală, alunecând încet, cârmind cu vâslele spre acea parte a plajei unde era mai mult nisip decât pietre. Apoi ea merse încet înapoi, să-i întâmpine.

Pe când intrau, Ben Carter sări în apă și trase barca preț de câțiva metri pe nisip. Jeremy îl urmă și începu să meargă spre ea.

[1] Velier mic cu doi arbori, cel mic având o velă pătrată (n.tr.)

Ben Carter era acel Benjy Ross Carter a cărui față fusese tăiată într-un fel asemănător cu a tizului lui de către smintitul de Reuben Clemmow în acea noapte de martie vântoasă, cu un sfert de secol în urmă. Era al doilea dintre băieții din partea locului care îi era devotat lui Clowance, și se putea vedea că fata îl lua ceva mai în serios decât pe Matthew Martin. Cu înfățișarea lui zveltă și bine clădită, cu sprâncene de un castaniu-închis, fața mobilă, cu barba scurtă și neîngrijită, erau o mulțime de fete din sat care erau dispuse să-l ia cu adevărat foarte în serios, dar, până acum, la aproape douăzeci și șase de ani, încă nu fusese prins.

– Mamă, spuse Jeremy apropiindu-se, cred că am prefera să nu te vedem exact în momentul ăsta, dacă nu te superi, pentru că avem o încărcătură, una neașteptată la bord, de care n-o să fii foarte încântată. Crezi că poți fii atât de bună și să pleci până când o descărcăm?

Instinctiv, Demelza se uită dincolo de el, spre barcă. În ciuda ușurinței cu care rostise cuvintele, Jeremy arăta puțin palid și se mișcă pentru a-i bloca vederea.

– Ce este?

– Ceva ce am pescuit din mare. Un fleac, nimic mai mult.

– Spune-mi!

El ridică din umeri.

– Doi bărbați morți.

– Ah, pentru numele lui... Unde... unde pluteau?

– Nu pluteau. Erau pe o plută. În derivă, încet spre mal. Lângă Trevaunance.

– Am mai văzut morți, zise ea.

– Presupun că da. Am crezut că te scutesc de priveliștea asta.

Ea trecu de el și se îndreptă spre barcă. Vasta plajă din Hendrawna, chiar pe partea cealaltă de la Damsel Point, era un loc unde mereu ajungeau rămășițele plutitoare. De-a lungul veacurilor, coasta asta aspră fusese un cimitir pentru vase și, chiar când naufragiile aveau loc la douăzeci de mile marine depărtare, curenții aduceau adesea câte ceva din pradă pe una dintre plajele cele mai late și joase din țară. Deci țăranii o aveau tot timpul sub priviri pentru a vedea orice fel de semn al unei comori, iar căutătorii de pe plajă cutreierau linia de marcare a mareelor de două ori pe zi, culegând din ce lăsa marea în urmă. Nu mai fusese nimic asemănător cu marile naufragii tragice din 1790 și, în afară de o navă cu cărbune din 1797, ce fusese o adevărată binefacere pentru localnici, colectările ultimilor ani fuseseră sărace. Nu se observaseră prea mari diferențe aduse de lungul

război, cu excepția unei creșteri în stocul de cadavre – o creștere de care toată lumea, în afară de cei tari de înger, se putea foarte bine lipsi. Câteodată, când acestea erau recente și ușor de recunoscut, li se făcea o înmormântare așa cum trebuie în cimitir, dar cel mai adesea erau îngropați pe tăcute în dune, doar atât de adânc încât să nu ajungă pescărușii la ei.

Demelza se îndreptă spre barcă, neplăcându-i ce ar putea vedea, deși judecata îi spunea că, dacă leșurile ar fi fost prea umflate, băieții n-ar fi putut să le ridice în barcă.

Benjy Carter se înapoiase deja în barcă și, împreună cu Paul Kellow, se aplecă deasupra trupurilor ce stăteau întinse la pupa. Le putea vedea picioarele, în pantaloni albaștri zdrențăroși, cu tălpile goale. Își scoase pantofii din picioare, își dădu jos ciorapii, îi aruncă departe ca să nu-i ajungă apa și se cățără în barcă, cu fusta udă. Un bărbat era brunet, oacheș și tăiat la cap; părea că-și mușcase limba... Celălalt arăta mai tânăr, cu o claie de păr roșcat; zdrențele unei cămăși acopereau doar în parte un piept alb, puternic.

Paul Kellow își îndreptă spatele și își dădu părul din ochi.

– Păi, doamnă Poldark, spuse el, arătând spre bărbatul alb. Cred că ăsta e încă în viață!

II

George Warleggan așteptă două săptămâni pentru un răspuns la ultima sa scrisoare pe care i-o trimisese lui Lady Harriet; nu veni nici unul, așa că simți că nu mai putea amâna încercarea de a se plasa în mijlocul evenimentelor din vremea aceasta de criză constituțională. Plecă spre Londra și ajunse acolo în a treia săptămână a lui noiembrie.

Găsi Londra politică în fierbere. Cu circa cinci ani în urmă, urmând noua sa tactică de a căpăta cu orice preț bunăvoința viitorului partid conducător al Angliei, își dăduse demisia de la clubul White's și devenise membru al clubului Brook's, fieful tradițional al liberalilor. Acum, se dovedise a fi un focar de zvonuri și speculații. Pe de o parte, văzu discuții serioase și negocieri în curs, exercitarea de influență pentru o poziție, o negociere dură pentru posturi în posibilul – ba chiar probabilul – nou guvern. Cei care nu urmăreau totuși scopuri personale priveau criza drept o distracție splendidă și un fel de loterie zilnică. În fiecare dimineață se așteptau vești noi despre

sănătatea regelui și se pariau sume importante pe numărul de zile care aveau să treacă înainte de a fi băgat în cămașa de forță. Mucaliții clubului când jucau cărți și etalau regele îndrăzneau să spună: „Joc nebunul!" Un membru mai în vârstă când era beat chiar îl imita pe prințul de Wales, care la rându-i îl imita pe rege în culmea nebuniei sale din urmă cu vreo douăzeci de ani.

Lord Grey și Lord Grenville, știa George, fuseseră aduși cu forța de la moșiile lor din nord și respectiv est, și erau în oraș. Sheridan, Moira și Adam erau mereu pe lângă prințul de Wales – care de data asta era deosebit de circumspect. Spencer Perceval și miniștrii lui conservatori continuau să mențină portofoliile ministerelor în mâinile lor incompetente, dar tenace și sperau că avea să se întâmple ceva.

Singurele vești bune din ultimele câteva săptămâni erau că francezii conduși de mareșalul Masséna suferiseră o contralovitură serioasă într-un loc de care nimeni nu auzise vreodată, numit Bussaco. Englezii respinseseră o forță de două ori mai puternică decât a lor și îi forțaseră să se retragă rapid cu șase sau șapte mii de morți. (Liberalii încercau să minimizeze veștile, și ultima informație, că Wellington se retrăgea din nou, le dădu satisfacția de a comenta că victoria fusese mult exagerată.)

Toate acestea erau de interes pentru George; și, dacă Wellington ar fi dat greș, îi plăcea personal în mod special, pentru că se dăduse peste cap să-l găzduiască pe acel domn când căutase un loc în parlament, cu trei ani în urmă; Wellington reprezentase St. Michael pentru câteva luni și apoi plecase nepăsător. George fusese foarte neplăcut impresionat de evidenta lui lipsă de orice fel de dorință de a se împrieteni cu el.

Dar criza constituțională și ocazia unui oarecare avantaj parlamentar dacă sau când Grey și Grenville ar veni la putere – cu noroc poate chiar o baronie ce ar putea fi transmisă lui Valentine – nu reprezentaseră întregul sau măcar principalul motiv pentru amânarea curtării lui Lady Harriet. În centrul deciziei sale stătea atracția față de fabricile din Manchester.

Cei trei doctori, aflase George, care-l îngrijeau pe rege erau Sir Henry Halford, doctorul Baillie și doctorul Heberden. Al patrulea care venea de două ori pe săptămână și pe care se baza regina pentru sfaturi era domnul David Dundas, spițerul de la Windsor. Pentru moment, asta era tot, pentru că, atunci când își recăpătase sănătatea mintală, în 1788, George al III-lea își făcuse familia să jure că nu avea să mai cheme niciodată acasă „doctorii de nebuni", așa cum

îi numea el, pentru că se purtaseră atât de rău cu el și-l puseseră în cămașa de forță. Dintre ei, principalul prigonitor era doctorul Francis Willis, care administra propriul său ospiciu în Lincolnshire. De fapt, regele nu mai avea nici un motiv să se teamă de acest domn în special, deoarece dăduse ortul popii; dar existau, din nefericire pentru Maiestatea Sa, doi fii, John și Robert Willis, care continuau munca tatălui lor. Regina rezistase presiunii guvernului timp de câteva săptămâni, dar în cele din urmă cedase.

Așadar, cei șase domni erau acum cei mai importanți șase bărbați din regat. Cele mai importante și de perspectivă decizii ce trebuiau luate se bazau pe rapoartele și prognosticările lor. Cu regele incapabil să semneze ordinele în consiliu, guvernul țării pur și simplu nu putea funcționa. Parlamentul nu putea fi suspendat și putea să se confrunte cu îngrozitoarea perspectivă de a fi în sesiune pe termen nedefinit. Dar dacă se *crea* o regență, și puterea îi revenea prințului de Wales, și *apoi* regele își revenea, regența devenea pe loc nulă, și regele, care nutrea față de fiul cel mai mare o ură neîmpăcată de când băiatul avea șapte ani, s-ar înfuria și poate ar intra într-un nou declin. Pe lângă acestea, bătrânul rege era foarte iubit în țară, în parte pentru că era bătrân, în parte pentru că opiniile acestui buldog de modă veche reflectau sentimentul preferat al zilei și în parte pentru că ducea o viață așa cum trebuia, ținea la soția lui și era simbolul unei moralități pe care oamenii o admirau, chiar dacă ei înșiși n-o respectau, în vreme ce prințul de Wales era în mare măsură antipatizat și disprețuit; așadar, nici un partid politic care încerca să grăbească lucrurile sau părea să-l dea la o parte pe regele legitim fără vreun motiv temeinic nu se putea aștepta la un traseu pașnic în campania electorală.

Din rapoartele oficiale ale doctorilor reieșea speranța într-o însănătoșire neîntârziată. Spencer Perceval spunea că așa erau, și, în calitatea lui de prim-ministru, era de datoria lui să informeze parlamentul despre aceste vești. La urma urmei, lumea spunea: „De ce să nu se întâmple din nou așa cum s-a întâmplat înainte?" Cu douăzeci și doi de ani în urmă, se pregătea asiduu o lege a regenței, cu Pitt care făcea aranjamente discrete să se retragă în viața privată și cu regele care își revenise brusc. Era posibil să se întâmple din nou. Sau oare așa era? Aproape cu un sfert de secol mai târziu? Un om trecut bine de optzeci de ani?

Celălalt George, mai neînsemnat, era agasat de aceste rapoarte oficiale. Lui îi era foarte limpede că, de vreme ce Perceval și colegii

lui aveau să fie dați afară din guvern când regele urma să fie oficial înlăturat, aveau să caute să îmblânzească absolut fiecare raport medical pe care-l primeau pentru a amâna ziua cea neagră. Cum rămânea atunci cu rapoartele neoficiale? Prinny era membru în clubul Brook's, dar se ținuse departe de el de când boala tatălui său devenise cunoscută. Zvonurile din club ziceau că bătrânul nu-l recunoscuse. Se spunea că regele își îmbrățișase perna și-i spunea prințul Octavius că o denunțase pe soția sa ca fiind o impostoare și pretinsese că Lady Pembroke era regina.

Cum să fii sigur? Sau, dacă nu sigur, cum să fii mai sigur decât majoritatea oamenilor, suficient de sigur pentru a investi mari sume de bani în ceea ce avea să vină? Odată ce devenea sigur că urma să se instaleze o regență, valoarea proprietăților din Manchester avea să crească de patru ori peste noapte.

Capitolul 6

I

Până de Crăciun, Stephen Carrington se afirmase ca o personalitate în obștea din Nampara, Melin și Sawle.

Văzându-i cărați în acea zi pe drumul mărginit de apă spre casă, unul din oameni evident mort, celălalt atât de aproape de moarte, încât abia puteai vedea vreo diferență, Demelza îl crezuse prea pierdut pentru a-și mai reveni. Se grăbise spre casă și trimise pe Gabby Martin în goana mare să-l aducă pe doctorul Enys. Din fericire, Dwight era prin apropiere și putuse să supravegheze primul ajutor. Marinarul fu dus sus pe scări, dezbrăcat și acoperit cu pături calde; încălzitoare îi fură puse la picioare și mâinile îi fură frecate cu alcool, în vreme ce buzele îi fură udate de o picătură sau două de rachiu. Dwight spuse că bărbatul respira slab și rămase cu el până când se putu vedea că respiră mai bine. Atunci coborî și bău puțin vin cu Demelza, o bătu pe mână și spuse că avea să revină de îndată ce-și lua micul dejun.

Dar, dimineața, bărbatul salvat era conștient și putea vorbi. După-amiază mâncă ceva ușor și bău un tonic. În următoarea zi, se dădu jos din pat.

Stephen Carrington, gentleman. Din Gloucestershire, unde avea niște investiții în domeniul naval și în comerțul cu Irlanda. Părăsise Bristolul într-o barcă mică, pornind spre Cork. Li se rupsese catargul pe timp de furtună; vasul începuse să se scufunde; una din bărci se scufundase, și el plecase cu o plută de salvare cu prietenul lui și cu un marinar din India. Plutiseră în derivă zile întregi – sau așa se părea. Prietenul murise. Marinarul din India rezistase aproape tot atât cât Carrington, dar nu îndeajuns.

Tinerel. Demelza nu i-ar fi dat mai mult de treizeci de ani. Un accent din vestul țării, dar diferit de cel din Cornwall. Evident că era un bărbat foarte puternic, căci, deși Dwight îi descoperise două coaste rupte, se mișca pe lângă casă și fermă ca și cum nimic nu se întâmplase. Avea o față latră, în special deasupra sprâncenelor, și coama de păr leonin și ochii strălucitori și albaștri îl făceau să arate chipeș. Era limpede că toate fetele tinere credeau asta. La fel credea și Clowance. Îmbrăcat cu unul dintre vechile costume ale lui Ross, pentru că ale lui Jeremy nu erau destul de încăpătoare, se făcu util oriunde era nevoie, prietenos, vesel, plăcut de toată lumea.

Nu era sărac – avusese ceva bani într-o centură prinsă de brâu –, și el îi oferise Demelzei două guinee, să-și plătească șederea acolo. Ea refuzase. Așa că el cheltuise ceva bani la cârciumi, împrietenindu-se cu minerii.

Trăind în preajma micii nobilimi timp de douăzeci și cinci de ani, dar nefiind niciodată chiar una de-a lor (deși îi plăcea compania lor – din când în când –, admira unele din opiniile lor și ajunsese să adopte ceea ce-i plăcea din comportarea lor), Demelza avea o intuiție ascuțită în ce privea nobilimea. Cu mult mai mult decât Ross, care abia dacă se ostenea să bage de seamă. Și nu prea știa ce să înțeleagă despre Stephen Carrington.

Cu două zile înaintea Crăciunului întrebase dacă poate să rămână până la sfârșitul anului.

– Doctorul Enys îmi spune că nu am coastele vindecate, și ar fi o mare favoare să mai pot sta câteva zile în așa companie plăcută.

– La noi o să fie liniște de Crăciun, căci soțul meu e plecat, dar ești bine-venit să stai cu noi.

El se scărpină în cap.

– Ca să zic adevărul, doamnă Poldark, deși corpu' mi-e aproape vindecat, naufragiul mi-a scuturat mințile așa tare – fiind atât de aproape

de moarte, așa cum am fost –, că aș fi bucuros să am niște timp să mă odihnesc și să mă pun pe picioare. Sunt pe vecie recunoscător.

Și veni Crăciunul. Era o petrecere la familia Treneglos, o alta la Pope și a treia, deși mai restrânsă, la Kellow. Stephen Carrington merse la toate trei. Demelza dăduse o petrecere anul trecut, așa că se scuză pe motiv că Ross nu era acasă. Caroline Enys, impulsivă ca întotdeauna, hotărându-se să nu facă nimic, organiză brusc o petrecere de sfârșit de an.

– Ștrengărițele mele sunt chiar prea mici să aprecieze altceva decât dulciuri și jeleuri, așa că le trimit la culcare, și noi o să serbăm Saturnalia[1]. Sau o să mâncăm prăjituri de ovăz dacă preferați.

De fapt, făcură puțin din amândouă. Deși Killewarren nu avea încăperi prea mari, lumea se răspândi în patru sau cinci dintre ele. În una jucau zaruri, în alta dansau după vioara lui Myner, în a treia se serveau din gâscă, clapon și fazan sau prăjituri cu frișcă și ciocolată, în a patra se tolăniseră în jurul unui foc încins și istoriseau povești. Când veni miezul nopții, un rândaș bătu clopotul din grajd, lumânările se stinseră, toată lumea se adună într-un loc și, cu mormăielile și țipetele de rigoare, căutară stafide în încăpătorul vas cu rachiu diluat.

Când distracția se sfârși și îi sărută pe Dwight și pe Demelza, Caroline spuse:

– De ce *mai* merge omul ăla la vânătoare? Îl iubesc tare mult, dar ne pune rău la-ncercare.

– E în sângele lui, spuse Demelza. Nu-mi pot imagina de ce, pentru că ceilalți Poldark, atâta cât știu eu, au stat liniștiți la casele lor mare parte din viață. Dar se pare că a gustat din aventură prea devreme și nu poate scăpa de gustul ei.

– În calitate de civil, spuse Dwight, e puțin probabil să fie în pericol; se poate întoarce acasă în orice moment.

– Asta-mi spun și eu, zise Demelza, tremurând puțin, emoționată de moment, de rachiu, de căldura focului și în special de căldura celor doi dragi prieteni ai ei.

– Și unde e Verity anul ăsta? întrebă Caroline, dându-și seama de emoția pe care o născuse și încercând s-o potolească.

– Acasă. Fiica ei vitregă Esther vine să stea acolo.

– Andrew va fi acolo?

[1] Sărbătoare în onoarea zeului roman Saturn, zi care coincidea cu solstițiul de iarnă (n.tr.)

– Bătrânul? Ah, da. S-a retras acum patru ani, spre marea ușurare a lui Verity.

Caroline culese un fir de păr de pe haina lui Dwight.

– Și tânărul ăsta pe care Jeremy l-a pescuit din mare. A făcut-o cu cârlig și frânghie? Domnul Carrington e, sunt de acord, mai mult decât arătos. Îmbrăcat ceva mai bine și cu o tunsoare la modă, n-ar arăta defel nelalocul lui într-o sală de bal londoneză.

– Poartă hainele lui Ross.

– Păi, bine, Ross are acea eleganță ce-i permite să fie ponosit dacă așa vrea. La fel și Dwight, dar eu nu-l las să vrea asta.

– Ar trebui să-ncerci să-l influențezi pe Ross.

– Așa ceva n-aș îndrăzni! Cât timp rămâne aici?

– Stephen? Nu sunt sigură.

– S-ar putea să plecăm la Londra săptămâna viitoare, Demelza.

– Ce? *Amândoi?* Dar de-abia v-ați întors în octombrie! Toată *călătoria* asta. Eu prefer să stau într-un loc.

– E o problemă neașteptată, spuse Caroline. Dwight tocmai a primit o invitație medicală și se gândește s-o accepte.

Demelza se uită la Dwight, și Dwight îi întoarse privirea.

– Ross o să vină până atunci, spuse el.

– Ar face bine să fie aici. Altfel, o să cred că toți prietenii mei m-au părăsit.

– De ce nu vii cu noi la Londra?

– Ce, și să risc să ne încrucișăm cu trăsurile, el venind încoace și eu plecând? Nu, mulțam. Dar mulțumesc, oricum.

Oaspeții se împrăștiară din nou în diferite încăperi. Stephen Carrington, ieșind din cameră, își unise degetul mic cu cel al lui Clowance. Jeremy era urmat de Maud Pope. Blonda și tânăra doamnă Pope stătea fără chef lângă vârstnicul ei soț, mascându-și nemulțumirea prin politețe.

– Spune-mi, zise Caroline, cu două degete înmănușate pe încheietura Demelzei. Spune-mi, femeie, ce ai de gând să faci cu Clowance?

Demelza privi speriată.

– Cu ea? Ce-i cu ea?

– Doar boala care ne prinde pe toți la vârsta aia. Crește. *Și* se face tot mai drăguță. Nu e un fenomen neobișnuit.

– Ce ar trebui să fac? Să trimit după armată?

– Nu după *toată*. Acuma, serios, e o problemă care o să mă preocupe și pe mine într-o zi, dar nu încă, ci peste vreo zece ani. Am născut târziu. Și pentru mine n-o să fie așa greu. O să-mi iau muieruștele

la Londra, o să le îmbrac în mătăsuri fine și o să văd dacă găsesc vreun partener de calitate pentru dans. Și, când zic de calitate, nu mă refer la cât de stufos e arborele genealogic al domnului.

– Mă bucur, spuse Demelza. Ah... cât despre Clowance... ce pot să-i doresc? O viață măcar pe jumătate de fericită cum a fost a mea? Cu un bărbat pe placul ei. O s-o las să aleagă, Caroline. Trebuie s-o facă ea însăși.

– Sper ca Sophia și Meliora să facă la fel când va fi timpul. Dwight o să insiste, chiar dacă eu nu. Dar amploarea opțiunilor e cea care contează. Vreau ca fetele mele să se fi uitat îndeaproape la cincizeci de bărbați înainte să arunce ancora. Ceea ce mă preocupă puțin, draga mea, e că alegerea lui Clowance, dacă nu luăm măsuri să îndreptăm lucrurile, va fi limitată la o jumătate de duzină, dacă și-atât. Spui că n-o interesează petrecerile și balurile date în Truro.

– Cele două sau trei la care a fost nu. Preferă să galopeze pe plajă, pe Nero... Dar Caroline, dacă suferă într-adevăr, e de la nehotărârea părinților ei. Lui Ross nu-i pasă de aceste ocazii – și deseori e plecat când ar trebui să fie acasă. Și eu..., ei bine, eu nu mă pot vedea niciodată în situația unei mame îngrijorate care-și lansează fata într-o suită de serate, petreceri, baluri. Chiar dacă am fost atât de mult timp doamna Ross Poldark, nu cred că am... încrederea sau autoritatea... Fără îndoială, nu fără Ross. Se opri și se uită încruntată spre foc. Dar, chiar dacă *aș avea-o,* ar trebui să *vreau*? Cu siguranță că nu. Fiica mea nu e o... o vită la un iarmaroc de țară, cu fundă din panglici roz legată de gât, stând s-o inspecteze cei interesați să liciteze. Merită ceva diferit de asta!

Dwight râse:

– Deci vezi, Caroline.

Soția lui auzise.

– Nu văd nimic altceva decât o încăpățânare de a nu înțelege ce vreau eu să zic. Firește că familia Poldark e unică și prin ea însăși deosebită. Nu, nu, nu era o ironie. Nimeni nu te putea vedea pe tine sau pe Ross mergând pe căi bătătorite, ca să zicem așa. Ar fi fost o denaturare a tot ce reprezentați voi în comitat. Cu toate astea, fetelor – și fiilor, de altfel – ar trebui să li se ofere ocazia de a cunoaște o mare parte dintre exemplarele sexului opus înainte de a alege. Și, pentru că văd că sunteți amândoi împotriva mea, pot doar să adaug că datorez cercului meu larg de cunoștințe din rândul tinerilor moșieri din Oxfordshire faptul că am remarcat pe loc excepționalele calități ale doctorului Enys.

– Fără moșie și fără un ban, așa cum eram, spuse Dwight. Nu prea cred că o adâncă intuiție sau chibzuință au făcut parte din calculele noastre, Caroline. Ne-am văzut. Și, când s-a întâmplat asta, n-am mai avut ochi pentru nimeni altcineva.

– Uite, tu pui degetul pe rană, spuse Demelza, luând un pahar de vin și încercând să se convingă pe ea însăși. Firește că e mai bine ca fiecare fiică și fiu să cunoască înainte cât mai mulți oameni de vârsta lor. Dar cine poate spune că al douăzeci și treilea bărbat pe care-l întâlnești are ceva ce-l recomandă față de cel de-al treilea? Dacă s-a aprins focul cu al treilea, nimeni nu-l va putea stinge. Și, dacă ai doar șase cu totul din care să alegi, va fi alegerea mai rea? Nu știu. Eu am văzut numai unul. Dar, pe de altă parte, eram diferită. Am fost peste măsură de norocoasă.

– Să-l luăm pe Ross, spuse Caroline. Norocul n-a fost doar de o parte.

Demelza o bătu pe mână.

– Despre asta, putem discuta.

– Păi, zise Caroline, e bine pentru vechii prieteni să aibă un motiv de discuție cu aproximativ douăzeci de minute înainte de ora unu noaptea, pe întâi ianuarie o mie opt sute și unsprezece. Sunt sătulă de a mai toasta „Moarte francezilor", pentru că am făcut-o timp de aproape două decenii. Așa că hai să închinăm în cinstea noastră – și a prietenilor care nu-s cu noi.

II

Începutul lui ianuarie era frumos și liniștit în Cornwall, cu pământul moale, umed și fără frig mușcător. Toată aspra sălbăticie de care erau capabile vremea și marea se retrăsese, stătea în așteptare, abia putând fi considerată o serioasă amenințare. Nu se vedea soarele; zilele treceau una după alta, cenușii, blânde, cu cerul domolit. Comparând cu situația din urmă cu două săptămâni, părea că acum înspre după-amiază se strecura puțină lumină.

Într-o zi, Stephen Carrington îi spuse lui Clowance:

– Casa asta. Reședința Trenwith, despre care spui că e în apropiere și aparține vărului tău, pe unde e?

– Chiar dincolo de Grambler. Știi, satul ăla. Cam la șase kilometri.

– Am putea merge până acolo? Se spune că are mai mult de două sute de ani, și pe mine mă interesează casele vechi.

Clowance ezită.

– Păi, oficial aparține vărului meu, Geoffrey Charles Poldark, dar tatăl lui vitreg, Sir George Warleggan, are de fapt grijă de ea, și Sir George nu e amator de vizite.

– Locuiește acolo?

– Ah, nu. Dar nu e prieten cu familia noastră, și mama mi-a interzis să mă duc acolo.

Stephen își trecu mâna prin părul des.

– Ei bine, am cea mai mare admirație și respect pentru doamna Poldark și ar trebui să fiu ultimul care să te încurajeze să n-o asculți. E o femeie foarte frumoasă.

– Cine? Mama? Da, așa cred...

– N-ai observat? Poate că nu, pentru că semeni foarte tare cu ea.

– Cred că sunt foarte deosebită față de ea – ten de altă culoare, oase mai mari, fața de altă formă...

– Nu, nu, mă înțelegi greșit. Vreau să zic că doamna Poldark, deși e o femeie frumoasă, nu e deloc încrezută din pricina asta. Aproape că nu-și dă seama – după toți anii ăștia e încă puțin surprinsă când ochii unui bărbat se aprind de... de admirație. La asta te asemui cu ea. Nu-ți dai... seama.

– Dacă ăsta se vrea un compliment, spuse Clowance, atunci îți sunt recunoscătoare.

– Cu cât mă silesc mai tare, cu atât mă încurc mai rău în vorbe, spuse Stephen. Așa că hai să spun din nou: n-aș vrea să te încurajez să nu dai ascultare mamei tale, să știi. Să mă duc s-o întreb dacă putem merge? N-o să ți se întâmple nimic în compania mea.

– N-o să mi se întâmple nimic nici dacă sunt singură, spuse Clowance. Dar s-o întrebi pe mama n-o să-ți fie de folos. Te pot duce până la porți dacă vrei și, dacă sunt deschise, putem merge spre cotitura aleii, astfel încât să putem vedea fațada casei.

De acum, se făcuse ora unsprezece și, pentru prima dată de câteva zile încoace, norii se răriseră, arătând discul soarelui ca o monedă de șase șilingi stând pe o podea prăfuită. Merseră pe la faleză pentru că Clowance știa că, dacă mergeau în sus pe vale pe lângă mină, fetele de acolo aveau să-i vadă cu siguranță și apoi să înceapă să clevetească. Pe aici era un drum ce fusese mult mai frecventat de lume cândva, înainte de a se ridica gardurile Warleggan, dar deși, mai recent, gardurile căzuseră sau fuseseră doborâte, drumul ăsta nu mai era la fel de mult folosit. Mare parte din el era acoperit de grozamă și o parte din stâncă se prăbușise.

Azi, marea era neinteresantă, plată ca o tavă de cositor. Chiar și pescărușii erau taciturni. Totul era tăcut, în așteptare.

Clowance spuse:

– Tata mi-a spus odată că există o cale înspre Trenwith de care nu știe decât el. Obișnuia să se joace acolo cu vărul lui care a fost omorât într-o mină.

– A spus unde anume?

– Era undeva pe drumul ăsta – un vechi tunel de mină. Mergea pe sub bucătării și ieșea lângă o gură de puț, în curte. Când George Warleggan trăia acolo cu soția lui, acum mai mult de doisprezece ani, i-a interzis tatălui meu să intre în casă, așa că tata i-a făcut una sau două surprize neplăcute.

– Și după aia ce s-a întâmplat?

– Cred că au ajuns să se bată de mai multe ori.

– Așa a căpătat tatăl tău cicatricea?

– Cum de știi că are una?

Stephen își întinse mâna s-o ajute să treacă de un bolovan.

– Desenul ăla al lui Jeremy. E al tatălui tău, nu-i așa?

Clowance îi respinse mâna și urcă repede după el.

– Înainte să se însoare, tata a luptat în America. De acolo a căpătat-o.

– Și Ben Carter are una asemănătoare.

– Da... Oarecum. De ce spui asta?

Stephen nu răspunse pe loc. Fața îi era întoarsă spre mare, unde o linie subțire a unui val neașteptat se mișca pe sub suprafață spre faleză.

– Ben Carter e nebun după tine, nu-i așa?

Clowance nici nu clipi.

– Cred că i-am căzut cu tronc.

– Și el?

Ea zâmbi slab.

– Ce vrei să zici? Ce-i cu el?

– Adică ți-a căzut și ție cu tronc el?

– Dacă da sau nu, ar trebui să mă simt obligată să-ți mărturisesc ție?

– Nu... N-ar fi trebuit să întreb. Nu...

Continuară să meargă și ajunseră la niște stâlpi ruginiți, singurele rămășițe ale gardurilor zdravene ale lui George.

– Ale cui îs oile? întrebă Stephen când intrară pe prima tarla. Warleggan cultivă aici?

– Nu, or fi ale lui Will Nanfan sau Ned Bottrell. Ei iau în arendă terenurile astea de la agentul lui Sir George.

– Sunt cu miei – oile, vreau să zic. O să fete curând. Am crescut la o fermă, știi.

– Nu, n-am știut.

– Obișnuiau să mă pună adesea să ajut fermierul cu mieii.

– Ai...

– Da... O fermă lângă Stroud.

Continuară să meargă.

– De îndată ce se nasc mieii, o să trebuiască să fie luați de aici, din câmpurile astea, zise Clowance.

– De ce?

– O să-i ia pescărușii.

– Ce, pescărușii ăștia?

– Nu, cei mari cu spinarea neagră. Îs mari ca gâștele. Chiar și lângă sat, n-o să fie în siguranță mieii...

Acum, puteai vedea coșurile cenușii de la Trenwith ascunzându-se sub panta terenului.

– Acolo, spuse Clowance, oprindu-se. Asta-i casa.

– Dar asta nu-i fațada, cu siguranță că-i spatele.

– Da. M-am răzgândit.

Priviră pentru câteva clipe.

Stephen spuse:

– Călărești superb calul ăsta negru.

– Nero? E un vechi prieten.

– În fiecare dimineață. Pe plaja aceea. Precum vântul. Mă întreb cum de nu te temi că ai să cazi în vreo groapă.

– Are pasul sigur.

– Păi, eu îți spun, e o priveliște superbă.

– Tata o numește promenada mea.

– Ce vrea să spună cu asta?

– Nu sunt sigură. Niște cuvinte culese din Londra.

Se lăsă tăcerea.

– Nu se vede fum pe coșuri, zise Stephen.

– Ți-am spus eu. Cei doi Harry – ăștia-s îngrijitorii – locuiesc în căsuță.

– Pot să-ți cer o favoare? întrebă el

– Depinde.

– Aș vrea să văd casa. Vrei să stai aici, să mă aștepți zece minute până când arunc o privire pe acolo?

Ea era foarte hotărâtă.

– Nu. Dar, dacă vrei, o să vin cu tine.

– Ce-o să zică doamna Poldark?

– Poate că nu trebuie să știe.

III

Intrară în reședința Trenwith. Ușa n-avea nici încuietoare, nici zăvor. Aerul dinăuntru mirosea urât a umezeală. În vastul hol, cenușa de la un foc necurățat zburase peste dalele de piatră și se așternuse în strat gros pe masă. Stephen admiră fereastra uriașă, cu sutele ei de ochiuri de sticlă. Se duseră în salonul de iarnă, care era și el plin de mobilă. Acolo se vedeau mai puține pânze de păianjen, ca și cum cei doi Harry făcuseră un efort să țină o încăpere curată.

– Unde e vărul dumitale? întrebă el.

– Cu armata, în Portugalia.

– Și, când se va termina – dacă supraviețuiește –, asta e moștenirea lui... Ce noroc au unii, zău așa!

Ea își dăduse jos pelerina. Sub aceasta, purta o rochie galbenă doar cu o nuanță diferită de culoarea părului ei. Se așeză într-unul din fotolii și își scoase un ghimpe ce-i intrase în sanda. Tu n-ai... n-ai avut nici o moștenire?

– Nu... Nimic. Domnișoară Clowance...

– Da?

– Știi, poate... poate poți ghici de ce mi-am permis să te întreb despre simțămintele tale față de Ben Carter.

– Pot?

– Am sperat că poți. E pentru că io țin tare la tine.

Ea se uită atentă la lumina iernii ce cădea prin fereastra zăbrelită pe covorul ponosit. Încă erau două picturi pe perete.

– Ai auzit...? întrebă el.

– Da, am auzit.

– I-am spus o minciună mamei tale, zise el.

– Ce anume?

– Dacă-mi mărturisesc sentimentele față de tine, atunci nu pot s-o fac la adăpostul unei minciuni. Trebuie să-ți spun adevărul. I-am spus doamnei Poldark că am un fel de afaceri în Bristol, că vasul meu – *al meu*, bagă de seamă – a fost lovit de o furtună, că s-a scufundat și că eu, cu tovarășul meu și cu Budi Halim ne-am pus

pe plută și eram acolo unde ne-ați găsit, de unde ne-a pescuit Jeremy. Asta nu-i adevărat.

– Nu?

– Nu. Nu era vasul meu. N-am nici un ban băgat în el. Vin din Bristol, asta-i adevărat, dar ca marinar, vezi tu, doar mai bine educat decât cei mai mulți, mulțumită familiei Elwyn, care m-a adoptat. Vasul *Unique* nu avea încărcătură spre Irlanda și n-a fost lovit de furtună. N-a existat nici o furtună. Era un vas de corsari echipat în Bristol de șase negustori, și eu eram țintașul de la bordul ei. Am navigat spre coastele Franței căutând o pradă. Am găsit câte ceva, dar înainte de a putea pune mâna pe ele, am intrat în abordaj cu două nave maritime franceze – un fel de goelete, doar că mai mici... Putem lăsa în urmă majoritatea navelor de război. *Puteam*. Nu și pe alea. Ne-au urmărit și ne-au scufundat în largul coastelor insulelor Scilly[1]. Fără milă. Am fost nimiciți.

Ea își încheie la loc catarama încălțămintei.

– De ce i-ai spus mamei altceva?

El ridică din umeri.

– Nu eram prea mândru de îndeletnicirea mea. Voiam ceva mai mult, dădeam impresia că sunt ceva mai mult. Nici ăsta nu-i un lucru de care să fiu mândru, nu-i așa? Dar așa am gândit, sub imboldul momentului, ca să zic așa, spontan, la prima vedere. Și, după aia, desigur, a trebuit să-mi mențin povestea... Se uită înspre ea. Îmi pare rău, Clowance. N-am putut să te mint.

– Îmi pare bine.

Ea se ridică, stând de probă într-un picior, apoi merse spre fereastră, încruntându-se la șirurile de buruieni din curte.

– Îmi pare bine, repetă ea.

El se apropie de ea din spate și îi puse o mână pe braț. Părul ei atârna pe față, și el îi sărută firele care i se lipiseră de obraz. Apoi o întoarse spre el și o sărută pe gură. Stătură așa uniți, dar apoi ea se eliberă încet.

– A fost bine, spuse el.

– Da, încuviință ea simplu.

El râse și o trase din nou spre el, zâmbind pe când se sărutau, dar curând zâmbetul lui pieri. Mâinile începură să se miște în sus și în jos pe rochie, ușor, dar cercetător, atingându-i coapsele, talia, brațele,

[1] Arhipelag de insule situat în vestul peninsulei Cornwall (n.tr.)

sânii, asemenea cuiva care explorează cu tăcută speranță un tărâm minunat și frumos chiar înainte de a-l cuceri.

Ea își eliberă gura și spuse:

– Cred că e vremea să ne ducem acasă.

– Cina e peste două ore.

– Nu la cină mă gândeam eu.

– Nu. Nici eu...

Rochia ei avea un decolteu adânc, și el i-o împinse cu două degete pe umăr, apoi începu să îi sărute umărul și partea catifelată dintre umăr și gât. Simți că ea oftă din toți rărunchii. Dând rochia câțiva centimetri mai jos, îi expuse partea de sus a sânilor, acea parte care se ridicase dintr-odată și se umpluse cu respirația ei. El începu s-o sărute acolo.

Chiar înainte ca mâinile lui să ajungă din nou pe rochie, ea își puse degetele pe fața lui, i-o mângâie ușor și apoi îl împinse deoparte.

– Destul.

Satisfăcut cu reușita sa, conștient de pericolul de a merge prea repede și prea departe, el îi dădu drumul.

– Regret dacă te-am supărat.

– Nu m-ai supărat.

– Păi, atunci bine-mi pare că n-am de ce să regret.

Ea se înfioră, trăgându-și rochia pe umăr, ca și cum răcoarea casei ar fi atins-o dintr-odată. Își luă pelerina, și el o ajută să și-o pună, apropiindu-și fața de a ei. Apoi o sărută din nou pe gât.

Ea se îndepărtă.

– Ce-a fost asta?

Ascultară.

– Poate un șobolan, spuse el. Într-o clipă, o să se instaleze aici ca la ei acasă.

– Nu mi-aș dori să-i văd pe cei doi Harry. N-ar îndrăzni să mă atingă, dar ar putea fi periculoși cu un străin.

– Lasă-i să încerce... Clowance.

– Da.

– Putem veni din nou aici?

– Depinde. Se duseră înspre hol.

El deschise ușa ce dădea afară și se uită într-acolo.

– De ce?

– De tot soiul de lucruri.

Ieșiră. Zăvorul greu zăngăni pe când el închise ușa în urma lor.

– Când doamna Poldark o să se satură de mine, zise el, ceea ce o să se întâmple cât de curând, mă gândeam să stau o vreme în sat – poate o să încerc să-mi găsesc de lucru. Nu mă trage ața să mă întorc acasă. Mamei nu-i pasă de nimic. Pe taica nu l-am cunoscut, deși, oricât ar fi de mirare, au fost căsătoriți după lege. El a murit pe mare. Mie chiar îmi place să fiu aici, pe pământ solid, ca să mai schimb puțin peisajul, și printre niște... niște oameni așa delicioși.

Își plimbă limba peste buze.

– Nu ne poți mânca pe toți, spuse Clowance.

El râse.

– Io râvnesc doar la atâta.

Nu se vedea încă nimeni în jur. Lungi umbre palide se mișcau împreună cu ei peste câmpie.

Ajunseră din nou la faleză. Apăruseră trei bărci de pescuit, împrăștiate pe marea neguroasă.

– Hai să rămânem aici puțin, spuse ea.

– De ce?

– N-are importanță. Ea știa că fața ar fi dat-o de gol, arătând emoțiile pe care le simțea, și n-avea chef să ajungă la Nampara până când nu-și revenea de tot.

– O să-ți pese, spuse el, dacă plec sau rămân?

– Atâtea întrebări, Stephen, atâtea întrebări... Acum, pot să te întreb și eu ceva?

– Firește.

– Câte fete ai lăsat în urmă oftând după tine în Bristol?

El râse, încântat de întrebarea ei.

– Cum pot să răspund la asta? Există fete... au fost fete... am douăzeci și opt de ani, Clowance, cum să nu fi fost? Doar una a fost importantă, dar s-a sfârșit acum cinci ani. Asta a fost singura importantă – până acum.

Ea se uită la el.

– Îmi spui adevărul?

– Trebuie să știi că așa e. Scumpa mea. Iubito. Frumoasa mea. Nu te-aș... n-aș putea să te amăgesc cu asta.

Ea îi întoarse spatele, dându-și seama că o copleșeau din nou emoțiile pe care se străduise să și le înăbușe.

– Atunci, spuse ea, dacă ești așa drăguț, Stephen, vrei s-o iei înainte? O să vin și eu după tine... peste puțin timp.

Capitolul 7

I

Ross ajunse în Chatham sâmbătă dimineața devreme, pe 12 ianuarie 1811. Supraviețuise luptei sângeroase de la Bussaco doar cu o zgârietură la umăr, dar se molipsise de gripa ce făcea ravagii în Lisabona când ajunsese acolo, așa că pierduse primele vase spre casă. O porni neîntârziat spre Londra, și primul lucru pe care-l făcu atunci când ajunse fu să-i trimită Demelzei scrisoarea pe care o scrisese pe când se legăna pe apele bătute de vânt ale golfului Biscaya.

După ce dormi timp de nouă ore într-un pat confortabil, luă micul dejun și merse prin ninsoare să-l vadă pe George Canning la Brompton Lodge, noua reședință a lui George. Era în satul Old Brompton, la mai puțin de o jumătate de oră de mers pe jos din Hyde Park Corner, situată printre livezi și grădini de zarzavat; chiar dacă terenurile și potecile singuratice dintre acestea erau împânzite de pungași și de tâlhari de drumul mare. Canning era acasă, și-l primi cu nerăbdare, îi ascultă raportul și pe loc îi ceru lui Ross să repete relatarea în fața ministrului de externe, Lord Wellesley, și a celorlalți membri ai cabinetului. Ross acceptă, atâta timp cât o făcea repede; singura lui dorință acum era să ajungă în sânul familiei.

Prietenia lui cu George Canning se adâncise de-a lungul anilor, până când Ross ajunsese să-l privească drept cel mai bun prieten al lui din Londra; și știa că acesta se afla în spatele celor mai multe misiuni la care fusese solicitat să participe. În prezent, Canning era exclus din viața politică și din cabinet și căzuse în dizgrația atât a propriului său partid, cât și a opoziției; dar lipsa unei popularități nemijlocite nu-l putea împiedica să fie o putere în țară, atât ca orator, cât și ca om de stat. Cu zece ani mai tânăr decât Ross și venind din cu totul alt mediu familial, avea un geniu politic pe care Ross nici n-ar fi putut spera să-l egaleze, dar n-avea deloc pregătirea militară a lui Ross (când recent se duelase cu Lord Castlereagh, secundul său trebuise să ridice trăgaciul pistolului pentru el, pentru că nu mai trăsese niciodată până atunci).

Cu toate acestea, aveau multe în comun; nonconformistul, ciolănosul cu cicatrice din Cornwall și omul politic pe jumătate irlandez,

isteț și colțos. Fiecare din ei avea o anumită aroganță – nici unul nu tolera prostia pe față sau pe tăcute, așa încât își făcuseră dușmani; amândoi aveau o loialitate intensă, aproape obsesivă față de prieteni, ce rezista în fața tuturor vicisitudinilor; amândoi erau radicali reformatori prin temperament, cu toate că erau conservatori din necesitate. Amândoi fuseseră partizani credincioși ai lui Pitt; amândoi crezuseră în emanciparea catolică și amândoi se bucuraseră când, cu trei ani în urmă, sclavia fusese abolită în toate coloniile britanice. În mod special și indiscutabil, aveau o mare simpatie pentru oamenii de rând, dar nutreau convingerea că o condamnare neobosită a războiului trebuia să aibă prioritate față de orice altceva.

Asta fusese duminică. Frumoasa soție a lui Canning se afla la casa lor de la țară, în Hinckley, cu fiul lor bolnav, așa că el insistă ca Ross să petreacă ziua cu el. Îi povesti lui Ross despre nebunia regelui, despre faptul că, pe 19 decembrie – cu mai mult de o lună în urmă –, Spencer Perceval fusese în cele din urmă obligat să pună în discuție un decret al regenței. Deși se spunea încontinuu că regele se întrema, adevărul era că guvernul nu putea să aprobe nici măcar o singură măsură fără acordul lui și era dificil să obții o semnătură lucidă de la un om care se credea un animal de pe arca lui Noe.

De atunci, existaseră dispute aprige și certuri în Cameră și în afara ei, căci conservatorii doreau să restrângă puterile prințului, cel puțin pentru doi ani. Se confirma ostilitatea înverșunată a prințului față de guvernul tatălui său și fusese auzit spunând după ce primise un mesaj din partea lor: „Pe legea mea, în clipa în care sunt regent, n-o să mai rămână nici măcar o oră!" Așadar, partidul liberal se implicase cu o platformă în patru părți: pacea cu Franța; abandonarea disputei cu America; eliberarea Irlandei; și abolirea zeciuielilor. Samuel Whitbread, fiul berarului, devenit om politic, avea toate șansele să devină ministru de externe împuternicit să negocieze pacea și era aproape sigur că Lord Grenville va fi prim-ministru.

– Deci va veni pacea, spuse Canning cu amărăciune, o altă pace cârpită ca pacea de la Amiens de acum zece ani, o pace care i-a înapoiat Franței jumătate din imperiul ei colonial și i-a acordat lui Bonaparte exact răgazul de care avea nevoie înainte de a o porni în următorul său tur de cuceriri. Va veni și retragerea din Portugalia a unui Wellington discreditat și abandonarea acelei țări în brațele francezilor.

– Asta *nu trebuie* să se întâmple, spuse Canning. Dar nu știu cum se poate împiedica așa ceva... Tocmai l-am văzut ieri pe Perceval. Încă bravează în ce-l privește pe rege, dar, cu titlu confidențial... ei bine...

– Îl crezi pe prinț de neclintit? spuse Ross.

– Neclintit în ura pe care o are față de actualul guvern, da. Îmi făcusem, pentru o vreme, speranțe în legătură cu Lady Hertford. Ea, cred eu, îl conduce pe prinț spre o viață mai cumpătată. După cum știi, eu sunt *persona non grata* în relațiile cu prințul; dar am folosit prilejul de a vorbi cu Lady Hertford despre acest subiect. Ea crede că nu poate face nimic pentru actualul guvern, pentru că a fost denunțat irevocabil.

– Și prințul e în favoarea tuturor politicilor acceptate de liberali? Chiar și a păcii?

– Așa s-ar părea. În afară de partidul liberal însuși, toți consilierii lui personali, Adams, Moira, ducele de Cumberland, Sheridan, Tyrwhitt...

– Sheridan?

– Poate că aici e o slabă speranță. Așa cum știi, el e unul dintre cei mai vechi prieteni ai mei, dar în ultima vreme nu ne-am prea văzut. El e prietenul cel mai apropiat al prințului, dar nu e bine văzut de membrii familiei Hertford și se prea poate ca aceștia să-l fi influențat pe prinț împotriva lui. În afară de asta, firește, acum e rar treaz...

Se lăsă tăcerea. Ross își mișcă glezna. Canning spuse:

– Nu trebuie să pleci încă acasă, Ross.

– E timpul.

– Nu, cel puțin nu până când trece criza. A fost chinul dracului să țin membrii de toate convingerile politice în Londra în iarna asta frumoasă și geroasă, când condițiile au fost așa prielnice pentru vânătoare. Vremea asta mai aspră de care avem parte azi abia acum ne-a atins. Dacă – pe parcursul următoarelor câteva săptămâni – pot conta pe votul tău în Cameră, asta ar aduce la cincisprezece numărul celor pe care mă pot baza necondiționat. Acolo unde multe chestiuni sunt într-un echilibru precar, un astfel de grup poate exercita o mare influență.

– Influență în ce scop? întrebă enervat Ross. Nu poate răsturna o chestiune ce va fi decisă în întregime de boala regelui și de cheful prințului. Dacă mi-aș putea imagina un mod prin care, rămânând la Westminster, aș putea influența chestiunea păcii sau a războiului, aș rămâne. Dar asta ne depășește.

– Păi, rămâi o săptămână. Două săptămâni. Stai aici cu noi! Joan ar fi vrut asta dacă ar fi fost aici. Să vezi legea trecută. Și să îți spui povestea în fața celor din conducere. Te rog. E de datoria ta. Altfel, scopul misiunii tale nu e îndeplinit.

II

George Warleggan suferise cumplit în timpul sărbătorilor de Crăciun și de Anul Nou. Nu-i stătea în obicei să își asume riscuri – exceptând cazul când era aproape sigur de câștig –, și asta era problema. Cu toate astea, dacă ar fi mai așteptat mult, cu siguranță că ar fi pierdut ocazia. Alții ar putea vedea la fel de limpede ca el, ar putea interveni și ar putea să cumpere proprietățile din Manchester dacă el n-o făcea. Era posibil să fie deja pierdute. În Londra nu se putea afla de pe o zi pe alta ce se întâmpla în orașele din nord.

Rapoartele oficiale ale doctorilor erau încă optimiste. Spencer Perceval abia anunțase în săptămâna aceea în parlament că tocmai mersese să-l vadă pe rege și că purtaseră o discuție perfect normală, fără vreun semn de alienare mintală sau de confuzie din partea regelui. Cu toate astea, legea regenței făcea progrese, încet, dar sigur; politicienii nu se puteau certa veșnic. Nici nu puteau aștepta. Nici George nu putea.

Și apoi, din întâmplare, auzi într-o zi de cineva care putea să-l ajute să ia o decizie, care putea fi convins să-l ajute fără a ști că o face; cineva din Cornwall – care se afla, în mod surprinzător, în Londra în acel moment. Chiar și acest caracter surprinzător era plin de semnificații.

De când fusese încarcerat într-un lagăr francez pentru prizonierii de război, curând după izbucnirea războiului, doctorul Dwight Enys începuse să studieze în mod special bolile mintale. Văzând efectul foametei și al condițiilor inumane asupra multor tipuri de bărbați sănătoși, fusese surprins de marile diferențe de rezistență dintre ei, de ciudata capacitate a unora de a se ridica deasupra privațiunilor și de egala neputință a altora. Mulți oameni aparent puternici se prăbușiseră; alții de o evidentă și considerabilă fragilitate supraviețuiseră. Și ajunsese la concluzia că aici abordarea spirituală era cea care schimba situația: hotărârea fundamentală a minții de a domina trupul. Când fusese salvat, Dwight Enys practicase această disciplină

asupra lui însuși, spre marea indignare a proaspetei sale soții, întrucât îl vedea cum își suprasolicita în permanență rezistența.

Totul era acum în trecut, dar, în 1802, în timpul scurtei păci, plecase în Franța cu bunul său prieten Ross Poldark, care încerca să dea de urma unor rude supraviețuitoare ale lui Charles, conte de Sombreuil, care fusese ucis în debarcarea eșuată la Quiberon în 1795; și, pe când se găseau acolo, Dwight îl cunoscuse pe un anume doctor Pinel[1], directorul unui ospiciu numit Bicêtre. Doctorul Pinel îi spusese că, în 1793, fiind puternic îndoctrinat cu principiile de libertate, egalitate și fraternitate, se hotărâse să elibereze o duzină de nebuni din celulele lor murdare și să vadă ce avea să se întâmple cu ei. Doi muriseră pentru că, înainte de a fi eliberați, picioarele le erau cangrenate de la îngheț, ceilalți zece nu pricinuiseră nici o supărare și șase dintre ei se înapoiaseră în cele din urmă în societate, fiind vindecați. De atunci, doctorul Pinel le acordase atâta libertate pe cât era posibil și în prezent lua cina cu ei în mod obișnuit. Era o nouă abordare în tratamentul nebuniei, și, când se înapoiase în Anglia, Dwight publicase un articol despre experiențele sale și ce s-ar putea învăța din acestea.

Drept rezultat al acestei publicații, află de existența domnului William Tuke[2], un negustor quaker din York care deschisese un ospiciu cu zece sau mai mulți ani în urmă și care, urmând o cale diferită și mai umană decât doctorul Pinel, ajunsese, ca să zicem așa, la aceeași ușă. Detenția era redusă la minimum, pacienților li se dădeau sarcini de făcut, precum și activități fizice sănătoase în aer liber. Dwight mersese să-l vadă și făcuse turul ospiciului. Fusese extrem de impresionat. Doi ani mai târziu, îi cunoscuse pe cei doi doctori Willis și cercetase ospiciul acestora. Acum făcea presiuni, așa cum George știa prea bine, pentru construcția unui spital satisfăcător pentru boli mintale în Cornwall, poate în Truro, lângă Royal Cornwall Hospital, ce fusese deschis în 1799.

Dar de ce se afla acum în Londra? Asta era ceea ce George voia să știe. Doctorul Enys era bine cunoscut pentru șovăiala cu care părăsea Cornwallul – și pe pacienții săi din sat. Poate că se afla aici din

[1] Medic francez cu o contribuție esențială în dezvoltarea unei abordări psihologice mai umane în ce privește detenția și îngrijirea pacienților cu probleme mintale; în prezent, această abordare e denumită „terapie morală". (n.tr.)

[2] Om de afaceri englez, filantrop, care a aplicat aceleași metode mai umane în tratarea bolilor mintale cunoscute în prezent sub numele de „terapie morală". (n.tr.)

considerație față de dorințele soției sale, deoarece Caroline își petrecea întotdeauna o parte din toamnă în Londra, locuind cu mătușa ei, doamna Pelham. Dar acum era ianuarie. În afară de clipele când făcea ceva în calitate de medic, Dwight era mereu ca peștele pe uscat.

Relația lui George cu familia Enys fusese destul de bună, dar niciodată apropiată de-a lungul anilor. La început, Dwight îi displăcuse cu totul când tânărul fără cabinet sau bani îl adoptase fără să ezite pe Ross Poldark, cel sărac lipit pământului, drept prietenul său personal, deși cei din familia Warleggan îi arătaseră clar că trebuia să aleagă între ei și el. Dar Caroline fusese întotdeauna amabilă cu Elizabeth și, după căsătoria ei cu Dwight, perechile se întâlniseră adesea. Caroline, cu obișnuita ei aroganță fermecătoare, nu reușise să accepte că afectuoasa ei prietenie cu Ross și Demelza ar trebui să limiteze vizitele ei mondene la Trenwith, și Dwight a fost cel care a fost chemat la căpătâiul lui Elizabeth atunci când a născut prematur, a ajutat-o s-o aducă pe lume pe Ursula și, mai târziu, împreună cu dr. Behenna, a privit neputincios în vreme ce Elizabeth se stingea.

În anii care au urmat, George fusese ocazional invitat la cină la Killewarren. Din când în când, se întâlneau în Truro. Odată, când Ursula întrerupsese bunul ei obicei de a fi sănătoasă tun, doctorul Enys o îngrijise în absența doctorului Behenna. Era genul acela de relație care nu-l împiedicase pe George să vină în vizită acasă la doamna Pelham. Dacă faptul că acest lucru nu se mai întâmplase niciodată în toți acești ani făcea ca vizita să fie una neobișnuită, asta era ceva lipsit de importanță în comparație cu nevoia lui.

Printr-o fericită întâmplare, pe când George intra zgomotos în Hatton Garden, afară se pusese un fotoliu, și Caroline ieșise cu fata ei cea mare, Sophie. George descălecă repede și aruncă frâiele calului pe un par. Strada era aglomerată, și, pentru o clipă, Caroline nu-l observă pe vizitator.

Când se întoarse și îl văzu, ridică dintr-o sprânceană și spuse:

– Sir George, ce surpriză! Cui datorăm onoarea? Este cumva o lună cu R[1]?

– Draga mea Caroline, am venit să văd dacă Dwight e acasă; dar plăcerea e mai mare să te găsesc pe dumneata și să văd că arăți așa fermecător. Și fiica dumitale... E bine, nici nu mai trebuie să întreb.

[1] Expresie caracteristică secolului al XVII-lea care se referă la intervalul septembrie–aprilie, când e recomandabil să se consume stridii, fiind suficient de frig pentru păstrarea lor în condiții corespunzătoare consumului. (n.tr.)

– Păi, da, mulțumesc. La fel ca noi toți. Dar e posibil ca vizita dumitale să însemne că nu te simți bine? Altminteri...?

Din nou, el evită ironia.

– Nu, nu. În trecere. Doar treceam pe aici.

Intrară. Dwight se găsea într-un mic birou mai departe de salon și citea o broșură medicală. Se întreținură cu toții pentru o vreme, și Caroline ceru să le fie adus ceaiul. De asemenea, îl invită pe George să ia cina împreună cu ei, iar el acceptă. La ceai, discutară despre criza constituțională, despre evoluția războiului, despre cele mai noi piese de teatru, despre nelegiuirile sergenților de recrutare, despre înghețurile puternice din ultimele două zile și despre nevoia de o mai mare curățenie pe străzile Londrei.

Invitația lui Caroline îi oferi lui George un răstimp, și el fu recunoscător că nu trebuie să aducă în discuție prea devreme adevăratul motiv al vizitei lui. Dar, când merseră să ia cina, apăru o mare complicație. Se aflau acolo nu numai mătușa lui Caroline, doamna Pelham, ci și un bărbat înalt și șubred, pe nume Webb, și doi tineri soldați (ale căror nume George le uită pe loc) cu pielea galbenă precum chinezii, de la febra din Indii. Și mai era și o fată... ultima dată când o văzuse...

– Ai cunoscut-o pe domnișoara Clowance Poldark? îl întrebă Caroline. Fiica lui Ross. A venit împreună cu noi pentru câteva zile.

– Eu... ăăă... spuse George. Da, în treacăt, cândva.

– Aproape că ne-am certat pe seama unor degeței, spuse fata zâmbind.

– Într-adevăr.

Se înclină țeapăn și se duse la locul lui de la masă.

La cină, se purtă o conversație ușoară, și el se întrebă sub ce pretext ar putea să discute mai târziu între patru ochi cu Dwight. Fata era îmbrăcată în gri și arăta mai palidă decât își amintea el; dar părul lung și blond era la fel, avea ochii cenușii, pieptul tânăr și semeț. Semăna la statură, deși arăta mai bine decât cealaltă fată pentru care nutrise sentimente tăinuite: Morwenna Chynoweth – apoi Whitworth, în prezent Carne.

– Îl cunoști pe ducele de Leeds? o întrebă el pe Caroline în șoaptă, în vreme ce doamna Pelham, celălalt partener al său, discuta cu colonelul Webb. Îi venise brusc ideea să întrebe asta; deși era contrar firii lui să-și arate interesul față de orice subiect în fața mai multor oameni decât era absolut necesar, i se părea că, dezvăluind exact acel

interes, ar putea să ascundă inteligent adevăratul și unicul motiv pentru care venise.

– N-aș pretinde că-l cunosc, spuse Caroline, pe un ton mai ridicat decât i-ar fi plăcut lui. L-am întâlnit o dată sau de două ori. Probabil că mătușa mea îl cunoaște.

– M-am întâlnit cu sora lui recent, în Cornwall.

Caroline se uită înspre el pe deasupra paharului de vin.

– Te referi la Harriet Carter?

– Ah... Așadar, o cunoști?

– Ah, da. Destul de bine. Am mers la vânătoare împreună.

– Locuiește lângă Helston acum, deoarece soțul ei a murit.

– N-am știut asta. Știam că a fost lăsată fără nici un ban.

– Da, spuse George.

Un lacheu le reumplu paharele și, după aceea, doamna Pelham încetă discuția cu vecinul ei, iar conversația deveni una generală – în principal, cum Prinny urma să facă față responsabilităților când avea să devină regent. Dar, mai târziu, Caroline reveni ea însăși asupra subiectului.

– Harriet Carter e soră sau soră vitregă a ducelui de Leeds? Nu-mi amintesc niciodată.

– Nici eu, spuse George, neavând habar despre asta.

– Ah, bănuiesc că sunt din aceeași căsătorie. Willy are cam treizeci și cinci de ani. Dar sunt apropiați ca vârstă.

– Într-adevăr, spuse George.

Caroline se gândi la bărbatul serios și extraordinar de lângă ea. Era destul de dificil să-l *placi* entuziast pe George, dar îl găsea interesant; și avea suficient de multe trăsături ale unchiului ei în ea pentru a aprecia ceea ce făcuse el, cât de sus urcase, proporțiile realizărilor sale. De fapt, nu observase niciodată acea latură a firii lui ce putea fi fără scrupule și răzbunătoare; și câteodată se gândea că în el era ascuns un om mai bun, care se lupta să iasă la suprafață. Chiar atunci când Elizabeth trăia, i se păruse a fi un bărbat singuratic, deși fără îndoială că era o singurătate generată de acreala firii sale.

El și Ross, firește, n-ar putea niciodată să se împace; deși elementul de ostilitate, reprezentat de Elizabeth, dispăruse, erau absolut incompatibili. Câteodată, se gândi ea cu ironie, când se afunda adânc în paharul cu băutură pentru a prinde curaj, îl dojenea pe Ross pentru atitudinea lui nepăsătoare față de bani, ceea ce, în opinia ei, mersese prea departe în direcția opusă.

– Așadar, vrei să-l cunoști pe duce, nu-i așa? zise ea.

Pe gâtul lui George apăru o vagă roșeață.

– Ah? Păi... Crezi că mătușa dumitale îl cunoaște?

– Da, cred că da.

– În cazul acesta, aș fi onorat...

Caroline refuză o farfurie cu bomboane ce i se oferise.

– O simpatizezi pe Harriet?

– O găsesc plăcută.

– Călărește al dracului de bine, George. Știai asta?

– Da.

– Ești serios?

– Serios? Nu știu ce vrei să spui.

– N-are importanță. Era o întrebare în glumă. Ai alte motive să-l întâlnești pe duce?

– Nu, spuse George.

– Admir răspunsurile cinstite, spuse Caroline.

Cina luă sfârșit, și doamnele se retraseră. Clowance fusese foarte tăcută, răspunzând doar cu o calmă sfială la complimentele unuia dintre tinerii soldați necunoscuți, dar, din când în când, privea spre George, ca și cum voia să evalueze persoana și prezența lui acolo. În schimb, el o privea pe ascuns, sperând ca ea să nu bage de seamă, absorbind înfățișarea ei tânără și proaspătă, rotunjimea brațelor, aurii în lumina sfeșnicelor, buzele pline și precis conturate pe care fără îndoială le gustase vreun tânăr, tânărul ei corp desăvârșit.

Bărbații beau vin de Porto și discutau despre pariurile ce se puseseră la clubul Brooks's în ce privea formarea noului guvern. După mult timp, se ridicară să se alăture doamnelor. George îi lăsă pe ceilalți trei bărbați să i-o ia înainte și apoi îl chemă pe Dwight.

– Faptul că Clowance e cu tine... asta înseamnă că s-a întâmplat ceva cu Ross?

– Nu, e într-o misiune în Portugalia.

– Asta știu. Dar nu s-a întors încă?

– Nu s-a întors încă. Pot fi multe cauze ale întârzierii. Caroline s-a gândit că ar fi bine pentru Clowance să cunoască lumea.

– Mama sau fratele ei nu sunt aici?

– Nu. A venit cu noi.

– Și voi stați mult?

– Poate două săptămâni.

George spuse:

– E adevărat, Dwight, că ai venit la Londra să-l vezi pe rege?

Dwight ridică din sprâncene, dar pentru o clipă nu scoase nici un cuvânt.

– Nu-mi pot imagina cum de ai ajuns la o astfel de idee.

– Cine m-a informat mi-a spus că știe asta din surse sigure.

– Trebuie să știi, George, că Londra e un cuib de zvonuri. În special în vremuri ca astea.

– Totuși, am fost surprins să aud că erai în oraș, știind cât de mult îți displace – și ianuarie nu e luna ta obișnuită.

– Adevărat.

– Ei bine, spuse George, nu e treaba mea, dar, dacă l-ai văzut pe Maiestatea Sa, sper că ai primit aprecierea care ți se cuvine. Ar putea ajuta la înființarea spitalului de boli mintale din Cornwall, dacă s-ar afla.

– Dacă s-ar afla și dacă se va întâmpla vreodată.

– Bineînțeles. Prietenul meu mi-a spus că cei doi Willis îți sunt prieteni apropiați.

– Prieteni *apropiați*? Mai deloc. Cel mult colegi. Nu sunt de acord cu metodele lor.

– Dar poate că ai discutat cu ei despre starea regelui?

– Am discutat despre starea regelui cu câțiva dintre colegii mei. Asta nu-i chiar mare lucru.

– Și sunt pe-atât de optimiști în legătură cu însănătoșirea lui pe cât sugerează rapoartele?

– N-am știut că rapoartele erau atât de optimiste. Firește că toată lumea speră ca regele să-și revină.

– Amin, spuse George.

– Dar...

– Dar ce?

– Nu era important, zise Dwight.

Se duseră înspre ușă. George spuse:

– Trebuie să plec acum. Nu vreau să-i deranjez pe ceilalți, așa că te rog mulțumește-i lui Caroline pentru amabila ei ospitalitate și, de asemenea, doamnei Pelham. Și mai mulțumește-i lui Caroline, te rog, pentru generoasa ofertă pe care mi-a făcut-o la cină. Aș fi încântat să accept.

– Ce anume este nu știu; dar firește că...

Dwight sună să fie aduse haina și pălăria lui George.

– Care crezi *dumneata* personal că sunt șansele ca regele să-și revină? întrebă George.

Dwight răsuci mânerul rotund al ușii între degete.

– De ce ești așa interesat?

– Ar putea hotărî viitorul Angliei.

– Războiul, vrei să zici.

– Războiul. Condițiile din nord. Chiar viitorul Europei.

– Părerea mea personală este că regele nu-și va reveni, spuse Dwight.

George își umezi buzele.

– Chiar dacă și-a recăpătat mințile de trei ori până acum.

– Pe-atunci era mai tânăr. De fiecare dată, șansele unei reveniri depline sunt tot mai mici.

– Și o revenire parțială nu l-ar împiedica să oprească legea regenței?

– Parlamentul trebuie să hotărască asta.

– Se spune că mai are perioade de luciditate.

– Ah, da. A avut încă de la început. Dar nu durează. Firește că pot să mă înșel, dar aș fi foarte surprins dacă ar dura atât de mult încât să-i permită să reia conducerea treburilor statului.

George auzi pașii servitorului.

– Spui asta bazându-te pe rapoartele celorlalți doctori sau pe observația dumitale personală?

– Cred că e o boală a sângelui, zise Dwight. O sugerează numeroasele simptome. E mai obișnuită printre bărbați, deși eu bănuiesc că poate fi transmisă latent, ca să zic așa, prin partea femeiască. Ah, Chambers, condu-l pe Sir George la calul său.

Capitolul 8

I

George plecă a doua zi spre Manchester. N-ar fi fost prea nimerit ca el să fie plecat chiar când doamna Pelham aranja o prezentare pentru el în fața ducelui de Leeds. Problemele financiare trebuiau să primeze în fața celor sentimentale. În special pentru că unele puteau să le influențeze pe celelalte.

Era necesar să se miște repede. Deși era iritat de zgârcenia în conduita profesională a lui Dwight Enys – și discret se hotărî ca în schimb, dacă și când va veni vremea deschiderii unei liste

de subscripție pentru plănuitul spital de boli mintale în Cornwall, ar trebui ca acesta să se aștepte la o zgârcenie similară (a lui, a pungii lui George) – cu toate acestea, Dwight avusese dreptate atât de des în chestiuni medicale, încât era pregătit să fie influențat de ceea ce Dwight spusese la acea întâlnire. Era absolut convins că Enys îl văzuse pe rege – chiar dacă părea că ascundea asta. Fără un astfel de contact personal, n-ar fi putut fi niciodată atât de categoric.

În Manchester, găsi situația aproape neschimbată de la vizita lui din septembrie. Cu Indiile de Vest și America de Sud ca singure piețe de desfacere, mărfurile produse în fabrici erau stocate în depozite, neputând să-și găsească cumpărători pe o piață saturată, în vreme ce o Europă asediată plângea după ele. Luna trecută, decembrie, fuseseră 273 de falimente în comparație cu 65 cu patru ani în urmă. Câștigurile țesătorilor se cifrau la mai puțin de jumătate din cele ale muncitorilor agricoli. Mașiniști calificați în prelucrarea bumbacului lucrau nouăzeci de ore pe săptămână pentru opt șilingi.

Bineînțeles că se spera la o schimbare. Dar nimeni n-avea bani de investit într-o speranță.

Cu excepția lui George.

La un preț derizoriu, el cumpără o filatură de bumbac numită Flemings. Pentru alte două firme – Ormrod's, o imprimerie de țesături, și Fraser, Greenhow, constructori și ingineri –, aranjă să primească credite însemnate prin banca Warleggan pentru a le permite să-și mențină solvabilitatea – asta nu printr-un împrumut direct, ci prin cumpărarea unei substanțiale cote-părți pe numele lui, așa încât deținea o parte mare din acțiuni. Mai făcu alte trei mici investiții și cumpără, la un preț redus, mărfuri al căror preț urma să crească odată cu terminarea războiului. Cu totul, investise 72 344 de lire, ceea ce era aproape tot capitalul utilizabil pe care-l poseda.

Se întoarse în Londra pe o vreme aspră, după o săptămână, satisfăcut că luase exact la timp măsurile necesare.

Din nefericire, întâlnirea lui cu ducele de Leeds, ce avu loc la trei zile după întoarcerea lui, nu se desfășură sub auspicii prea favorabile. Excelența Sa îl privea pe Sir George ca pe un parvenit între două vârste. Menționarea numelui lui Lady Harriet făcu intențiile sale mai clare decât dorise, și ele fură la fel de limpede respinse. Ducesa fu mai amabilă, dar poate doar pentru că nu era sora *ei* sau pentru că era prea distrată ca să-i pese. Era o tânără frumoasă, care intra și ieșea continuu din încăpere urmată de doi servitori, căutând o cheie pe care o pierduse.

Dar George, chiar dacă acordase o bilă neagră atitudinii arogante a ducelui – o notă ce, în paranteză fie spus, nu avea să fie niciodată uitată – nu fu prea afectat de asta. Știa că banii vorbesc chiar și în cele mai înalte cercuri și că, dacă și când investițiile din Manchester îi aduceau profiturile scontate, ceea ce trebuia să fie într-un an, urma să valoreze cu totul o jumătate de milion de lire. Chiar și familia Leeds, cu toate mărețele sale contacte, nu putea ignora asta. Harriet nu avea să o ignore, îndrăzni el să creadă. Cu sau fără permisiunea dezagreabilă a ducelui, în cele din urmă ea urma să se mărite cu el.

II

Din politețe, dar cu o nervozitate crescândă, Ross rămase în Londra. Firește că-i scrisese din nou Demelzei. Nu numai că era nerăbdător să se întoarcă acasă, dar se plictisise în zilele când se găsea la Westminster, unde se părea că toată lumea era mai preocupată de ce foloase putea trage după criza constituțională decât de purtarea războiului sau de țesătorii care flămânzeau în nord. Admitea pe deplin că toate cele trei probleme erau legate una de alta, dar îl dezgusta ca ultimele două să fie pe jumătate ascunse în bătălia pentru puterea politică.

Se aranjă o întâlnire a lui cu ministrul de externe, dar aceasta în sine era o confruntare dificilă și delicată. În primul rând, nu-l simpatiza pe Wellesley. Fratele lui, recent înnobilatul viconte Wellington, era trufaș, scorțos, lipsindu-i căldura, dar avea farmecul unui soldat extrem de înzestrat. Wellesley, cu zece ani mai în vârstă, poate că făcuse treabă bună în India, dar era cu mult prea autoritar pentru Anglia și unii îl credeau leneș și infatuat. Un mucalit spusese că nu-l poți vedea pe Wellesley plimbându-se pe afară fără a simți că se așteptă să fie urmat de tropăitul elefanților.

Mulți credeau că postul de ministru de externe ar fi trebuit să fie ocupat de către Canning, dar acesta fusese exclus de către invidii partizane și de către propriile lui erori de judecată.

Așadar, o întâlnire sensibilă din două puncte de vedere, pentru că Ross plecase în Portugalia în misiunea doar pe jumătate oficială de „observator" cu aprobarea guvernului, dar nu la ordinul acestuia. Canning, Dundas și Ross erau în spatele acestei mișcări, și, la început, Wellesley încercase să împiedice vizita, pe motiv

că existau suficiente informații oficiale despre Portugalia fără a mai trimite spioni.

Din fericire, Ross nu auzise acest cuvânt ca referindu-se la el însuși, dar cunoștea reținerea generală a lui Wellesley și putea fi și el trufaș la fel de bine ca oricine. Cu toate acestea, caracterul raportului pe care-l adusese arăta atât de limpede admirația lui pentru amplasarea și comportamentul trupelor britanice pe câmpul de luptă, încât Lord Wellesley își exprimă aprecierea și promise că întregul cabinet va primi copii după el până la sfârșitul săptămânii.

Și Perceval exprimă laude și trimise o notă în acest sens, dar Canning tot nu era mulțumit.

– Batem la uși deschise, prietene. Trebuie să vorbești în Cameră pe tema asta.

– N-aș putea, spuse Ross. Sau n-aș vrea.

– De ce nu?

– Până când proiectul de lege a regenței nu e votat, nimeni nu e interesat nici cât negru sub unghie. Oricum, dacă ar trebui să distribui acest raport către toți membrii Camerei, crezi serios că le-ar schimba felul de a gândi? Sau i-ar convinge pe cei care încă nu sunt de aceeași părere? Nici măcar nu s-ar obosi să-l *citească*. Dacă m-aș ridica și mi s-ar da cuvântul, câți crezi că ar sta să asculte? Crezi că Whitbread, Wilberforce sau Northumberland ar fi cât de puțin influențați de orice aș spune eu – ar fi măcar cu o iotă mai puțin siguri că Anglia va pierde războiul din Peninsulă?

Canning își mușcă degetul mare.

– E un subiect la care m-am gândit toată săptămâna. Întrebarea este ce-i de făcut în legătură cu el.

– Trage linie și lasă-mă să plec acasă.

– Să bați la uși închise e ceva mai de folos decât la cele deja deschise, zise Canning. Nehotărâții sunt cei care contează. Și aici doar nehotărâții cu influență. M-am gândit, m-am gândit de ceva vreme că ar trebui să-i spui povestea ta lui Lady Hertford, care fără îndoială ar putea fi convinsă să i-o repete prințului. Dar nu sunt deloc sigur. Este posibil să fie o greșeală din partea mea. Nimic nu-i nici măcar pe jumătate convingător din auzite, nu-i așa? Păi, ce zici, nu-i așa?

– Nu, aș zice că nu.

– Așadar, ar trebui să fie direct de la sursă. N-am dreptate? Este doar o singură persoană care trebuie să audă acest raport, și aceasta e prințul însuși.

III

Pe când ianuarie se apropia de sfârșit, iarna se înăspri și Tamisa îngheță. Copacii de lângă Brompton erau țepeni de chiciură. Caii alunecau și sforăiau pe drumurile înghețate, cu răsuflarea ca a dragonilor în văzduhul posomorât. Păsările picau moarte printre meri, vulpile se furișau la adăpost prin colțurile șoproanelor, vălul cetei londoneze, netulburat de vânt, rămânea la distanță înspre răsărit.

Ross își ocupa mare parte din timp modificând și revizuind raportul, așa încât să poată fi citit limpede și fără echivoc. Îi scrise pentru a treia oară Demelzei, scuzându-se pentru întârziere, dar fără a o explica. Era o scrisoare foarte lungă, cea mai lungă pe care i-o trimisese vreodată, și în ea relata o parte destul de mare din ceea ce conținea raportul, dar în termeni mai familiari. Îl ajuta, aflase el, să vadă totul prin ochii ei.

Susținu, în van, în discuția cu George Canning că, și în eventualitatea în care această întâlnire, această anormală întâlnire, ar putea fi convenită, prințul de Wales se va fi hotărât de mult, bazându-se pe vastele sale surse de informații, în ce privește avantajele și dezavantajele retragerii din Peninsulă. Ross mai sublinie că monarhia (sau reprezentantul său) ar putea să invite câțiva politicieni să formeze un guvern cu ale cărei linii politice să fie în *general* de acord, dar dincolo de asta n-ar putea cu siguranță să controleze fiecare temă politică, odată ce cabinetul se va fi format. Canning replică atunci că, dimpotrivă, Pitt, deși omul regelui, trebuise să-și dea demisia cu zece ani în urmă pentru că dorise să-i emancipeze pe catolici, un act față de care regele se opusese cu vehemență. Cu alte cuvinte, nici un om politic, nici chiar Grey sau Grenville, n-ar putea negocia pacea cu Franța dacă prințul regent nu dorea asta. Să-l manipulezi pe prinț și să-i influențezi modul de a gândi, și poate astfel ai reușit să previi dezastrul final.

Și cum, întrebă Ross, își imagina cineva că o singură relatare a unui practic necunoscut membru al parlamentului, trimis pentru a observa mersul războiului, ar putea „manipula" chiar și în cel mai neînsemnat mod mintea moștenitorului legal? Canning încuviință prefăcut. Dar înecatul, spuse el, se agață și de un pai; nu merita oare să te agăți de acel pai în beneficiul cauzei în care credeau atât de mult cu toții? Și, la urma urmei, nu se spune că ultima picătură umple

paharul? Sheridan, cu toate vechile sale angajamente, era, știa el, de partea lor. La fel și Lady Hertford. O mare parte dintre oamenii obișnuiți ai țării ar fi foarte supărați dacă am ceda acum în fața lui Bonaparte după toți acești ani de lupte grele. Conta chiar atât de mult dacă Grey sau Grenville ar veni la putere, dacă în ce privește încheierea păcii ar avea mâinile legate?

Sforile, spuse Ross în scârbă, cine ar trage sforile pentru convenirea acestei întâlniri? Nu Wellesley, spuse Canning, el era prea mult implicat. Trebuia să fie Sheridan. Nimeni altcineva n-ar putea reuși. Pentru că trebuia făcută în secret, așa încât nimeni altcineva în afara celor mai apropiați prieteni ai prințului să nu știe.

În ultimele zile ale lunii, vremea se înmuie și zona rurală înghețată deveni o mlaștină. Ross merse de câteva ori la Cameră când era în discuție un vot important și îl auzi pe Canning vorbind. Canning exercita o uimitoare autoritate asupra Camerei Comunelor, unul dintre cele mai dificile lucruri de obținut și la fel de dificil de menținut. O bruscă tăcere se lăsa în încăperea zgomotoasă de îndată ce un orator măreț sau influent se ridica; dar ceea ce avea de spus era supus unei foarte atente examinări, ca și când ar fi fost un necunoscut, și, dacă subiectul nu se ridica la nivelul reputației sale, începeau curând întreruperi zgomotoase. Fără îndoială că nu și cu Canning de data asta; vorbi timp de șaptezeci de minute și primi ovații la sfârșit. Mai târziu, când Ross se strecurase printr-o mulțime de membri ca să-l felicite, Canning zâmbi și spuse în șoaptă:

– Abia ce am auzit, dragă prietene. Mâine-seară la șapte.

– Unde?

– Reședința Holland. Să întrebi mai întâi de Sheridan.

Asta ar fi pe 29. Ross încuviință din cap mohorât și ar fi plecat, dar Canning îl atrase înapoi în cercul său de prieteni – Smith, Ward, Huskisson, Bowne și restul –, ca și cum ar fi vrut să-l ferească de pericolele pesimismului și ale îndoielii. Ross îl întâlnise pe moștenitorul tronului de două ori la recepții în ultimii ani și avea o părere foarte proastă despre el. Țara, se gândea el, era pe un drum foarte rău dacă urma să fie guvernată sau subordonată unui guvern care depindea pentru a exista de acest filfizon gras și infatuat. Era subiectul bătăii de joc și al disprețului aproape unanim, și pamfletele tipărite despre el erau de un sarcasm și de o cruzime de neîntrecut.

Doar cu o săptămână în urmă Ross plătise un penny pentru un pamflet care zicea:

Nu-i peşte mai gras ca el ce se zbate-n în recea mare.
Ia te uită cum mai bea, tot oceanu' parcă-l vrea!
Şi toţi peştii galantoni se feresc din a lui cale
Ba se mai dau şi la fund; da' ce bine le mai e
Că aşa prin preajma lui stau toţi monştrii-adâncului.
Oare cum l-o mai chema? Este el regentul mării?
Dac-ar fi s-o luăm aşa, după formă şi grămadă
După unsuroasa-i coadă,
Ăsta trebuie să fie, dacă ochii nu mă-nşală,
Prinţul... Balenelor.[1]

Sigur că erau unii care erau de altă părere. În felul lui capricios şi neprevăzut, sprijinise arhitecţi, actori şi scriitori mai mult decât orice alt prinţ din anale; dar viaţa lui risipitoare, desfrânată, completa autoindulgenţă fără rost a existenţei lui îl iritau pe Ross aproape tot atât de mult ca pe marea parte a poporului englez. Gândul de a raporta unui astfel de om i se părea o încercare a celei mai amare inutilităţi.

Proiectul legii regenţei trebuia să devină lege cam pe cinci sau şase februarie. Canning auzise zvonuri că nu exista acord în tabăra liberalilor. Lorzii Grey şi Grenville, după ce redactaseră răspunsuri adecvate pentru prinţ de susţinut faţă de rezoluţiile din Camera Comunelor, aflaseră că textele lor elegante şi bombastice fuseseră abandonate şi în locul lor fuseseră trimise nişte răspunsuri noi şi aproape necumpătate, aşa cum ar fi putut fi redactate de către prieteni indezirabili de teapa unora ca Sheridan sau Lord Moira. În legătură cu aceasta, ei trimiseseră o demnă scrisoare de mustrare către prinţ, subliniind că, în ajunul numirii lor la conducerea ţării, nu se cădea să le ignore sfatul şi în schimb să îl accepte pe cel al consilierilor săi confidenţiali.

Aceasta nu fu absolut deloc pe placul prinţului, care era foarte neobişnuit cu mustrările. Cu toate acestea, Prinny nu putea face mai nimic acum. Făcuse în aşa fel, încât îi era practic imposibil să nu scape de actualul guvern şi nu exista nimeni altcineva. Lansdowne – spusese Canning – era prea tânăr şi n-avea experienţă ministerială, pe Tierney nu te puteai baza, Sheridan era un beţiv, Ponsonby – o nulitate. Prinţul trebuia să suporte morala şi să o scoată la capăt.

[1] Joc de cuvinte intraductibil. Wales (titlul prinţului moştenitor) se pronunţă la fel cu Whales care înseamnă balene. (n.tr.)

– Aș vrea să mai stai până când proiectul devine lege, continuă Canning. Fără să ții cont de ceea ce se întâmplă între tine și prinț. E o criză, Ross, ce trece dincolo de meschinăria oamenilor care iau parte la ea. Mai e o săptămână ca regele să-și revină! Când se va fi terminat, când totul va fi gata, când vom fi înfrânți, atunci poți să te întorci la moșia ta din Cornwall, și eu mă angajez să nu îți mai cer alte favoruri timp de douăsprezece luni! Vrei să fii de acord?

Ross zâmbi.

– Nu sunt nerăbdător să-mi văd moșia din Cornwall, ci pe nevasta din Cornwall.

– Păi, poți să fii cu ea cam pe la mijlocul lunii februarie – peste ceva mai mult de trei săptămâni. O să vii la ducesa de Gordon vinerea viitoare?

– De ce naiba să vin?

– E serata ei la reședința Pulteney. Vor fi acolo toți oamenii importanți, atât din guvern, cât și din viitorul guvern.

– Eu nu sunt unul dintre oamenii importanți.

– Cred că e esențial să fii prezent. Oricât de neplăcute ar fi evenimentele sociale, totuși ei îndeplinesc o funcție importantă în guvernarea acestei țări.

– Până atunci, spuse Ross, poate că o să fiu căzut în dizgrație.

– Pentru ce?

– Cine știe? Pentru că nu vorbesc cuviincios în fața Excelenței Sale? Pentru că-l insult pe unul dintre lacheii lui? Pentru că am greșit culoarea lavalierei?

– Ultima e cea mai gravă insultă, spuse Canning. Știu oameni care zac în Turn pentru mai puțin.

IV

Ora șapte părea neprielnică, dar probabil se considera că e mai bine dacă se prezenta după lăsarea întunericului. Numai Dumnezeu știa, se gândi el, de ce ar trebui să fie nevoie de atâta discreție. Nu avea asupra lui vreo comunicare personală de la țarul Rusiei. Era de presupus că, în timpul acestei crize, cu toții urmau a fi cercetați și avea să le fie cântărită influența chiar și față de măcelarul care aducea carnea pe ușa din spate.

Măcelarul, dacă stăm să ne gândim, avea toate șansele să aibă o mai mare influență, de vreme ce se ocupa de stomacul regal.

Exact la ora șapte, Ross fu condus în magnificul hol de așteptare de către un servitor în livrea albastră cu auriu, i se luă mantaua și pălăria, i se puse în mână un pahar cu vin. Vasta încăpere era goală, și el privi indiferent la decorațiunile sale în stil rococo. Prințul, un bărbat prețios, avea evident o înclinație spre stilul flamboiant în arhitectură. La fel ca răposații regi ai Franței. Ar putea exista aici o paralelă?

Scârțâitul unei uși anunță un bărbat corpolent și mai vârstnic care își făcu drum spre el clătinându-se pe picioare, cu tocurile țăcănind pe podeaua lucioasă.

– Căpitanul Poldark? Bună ziua. Va mai dura câteva minute. Prințul e cu secretarul său, ocupându-se de o comunicare pe care abia a primit-o.

Își strânseră mâinile.

– Corespondența crește ca volum atunci când tronul este așa aproape.

– Bineînțeles.

– Vremea e mai blândă, slavă Domnului! Frigul îmi influențează ficatul al naibii de tare.

Stătură în tăcere. Bătrânul tuși într-un fel bolnăvicios.

– Încă o picătură de vin? Sau un rachiu v-ar cădea mai bine?

– Mulțumesc. E mai bine așa.

Încă o tăcere.

– Prințul e foarte prins de probleme, așa după cum veți înțelege. Ar fi fost, vă asigur eu, mai mult decât fericit dacă tatăl său și-ar fi revenit.

– Ca noi toți, domnule Sheridan.

– Ei bine, ah, ei bine. Chiar așa fiind, v-aș recomanda să nu vă exprimați aceste sentimente aici – sau măcar să nu sune atât de sincer. Sheridan se sprijini de un scaun. Tactul e esențial, căpitane Poldark. Ți-am consolidat deja reputația de strateg militar, așa că mă bazez pe dumneata să fii și unul social!

Ross zâmbi.

– Prima e destul de nemeritată, așa că nu știu cum voi corespunde așteptărilor dumneavoastră în ce privește a doua... Dar, dacă sunteți ocupat, vă rog nu așteptați. Pot să stau și de unul singur până când voi fi chemat.

– Nu, nu. Nu, nu. Dar, dacă îmi e permis, aș lua și eu un pahar.

Mai trecură zece minute până când Ross fu primit în audiență. Prințul se găsea într-o cameră mai mică, stând la o masă bogat decorată și examinând o tabacheră. Era îmbrăcat într-un halat

de mătase verde oliv, brodat cu fir de argint; sub el, o lavalieră albă, o vestă de un galben strălucitor, pantaloni de mătase albă. Deși cu un an sau doi mai tânăr decât vizitatorul său, părea bătrân prin comparație, o găină bătrână comparată cu un vultur. Totul la fața lui – trăsăturile, pungile, pielea pătată – erau dovada unui trai lejer și a excesele.

Ross se aplecă peste mâna împodobită cu bijuterii. Prințul mormăi:

– Tatăl meu, spuse el, e un mare colecționar de cutii pentru prizat tabac. Mă gândeam să i-o dau pe asta. S-ar putea să-i aline suferința. Se spune că a fost a lui Henry de Navarra. Ross nu crezu de cuviință să comenteze ceva, așa că tăcu.

– Poate, căpitane Poldark, nu ești un colecționar? Sau poate ești doar un colecționar de informații?

– Excelență?

– Înțeleg că te-ai întors recent din Portugalia, unde anumiți miniștri din guvernul tatălui meu au decis să te trimită pentru a obține o imagine independentă a condițiilor de acolo.

– Este corect, sir.

– Și ai un raport de făcut?

– Credeam că Excelența Voastră l-a văzut deja.

Prințul de Wales își ridică privirea pentru prima dată. Ochii lui, deși încețoșați, erau vicleni și cercetători. Și nu prea prietenoși.

– Ești în primul rând soldat, Poldark, un om de acțiune, mai degrabă decât un literat? Am găsit raportul dumitale interesant, dar nici pe departe bine scris. Mă laud că mă pricep într-o oarecare măsură să apreciez stilul în literatură. Cu toate astea, mi s-a spus că vorbești cu mai multă ușurință și poate că ai o idee mai clară a folosirii cuvintelor.

– Nu sunt orator, sir. Pot doar să sper a adăuga câteva observații la ceea ce e deja așternut pe hârtie – și, firește, să răspund oricăror întrebări pe care găsiți de cuviință a mi le pune.

Prințul continuă să se joace cu tabachera.

– Cel puțin nu promiți prea multe. E ceva. Cu cât înaintez în vârstă, cu atât sunt înconjurat tot mai mult de oameni care promit prea multe. Asta e boala curtenilor, un blestem aruncat asupra regilor și asupra prinților.

Din nou, Ross își ținu gura.

– Știi, și eu aș fi vrut să fiu un om de acțiune mai mult decât mi s-a permis să fiu. Știi asta? Războiul ăsta... războiul ăsta nu se mai

sfârșește... Când a început, eram tânăr. Nimic nu mi-ar fi plăcut mai mult decât să conduc o armată pe câmpul de luptă – să fi participat *activ* într-o campanie. Medită la acest gând cu satisfacție, încuviințând din capul său mare, și rosti: Nu sunt laș. Doamne, Dumnezeule, nu sunt laș. Nici familia mea fără un trecut militar nu e. Dar, pentru că sunt moștenitorul tronului, nu mi se permite nici un fel de participare activă! Trebuie să fiu... cocoloșit ca un fel de vierme de mătase costisitor și de neînlocuit, așa încât, când în cele din urmă tatăl meu o să moară, să fiu disponibil pentru a-i lua locul: să semnez documente, să numesc miniștri, să ajut la păstrarea statului englez! Dar *personal*, pentru *mine însumi*, ca ființă umană, sunt lipsit de satisfacția promovării binelui general – sau cel puțin o mai mare stabilitate – al națiunii. Și, deși poate că îmi invidiezi luxul vieții mele protejate, Poldark – într-adevăr, poate că așa e –, eu te invidiez pentru libertatea de a fi ceea ce de fapt ești: soldat, politician, om de acțiune; am putea chiar spune, folosind cuvântul în sensul său mai puțin ofensator, un aventurier.

– Eu mă aventurez pe cont propriu doar în mină, sir, spuse Ross sec. Cât despre restul, de-a lungul vieții, ocaziile s-au ivit pur și simplu.

Prințul căscă și își întinse picioarele grase. Purta pantofi cu catarame de argint și ciorapi albi din fir subțire de bumbac cu inserții ajurate.

– Și acum, că mi-ai fost prezentat, ei, când l-ai întâlnit prima dată pe Lord Wellington?

Întrebarea fu pusă brusc. Ross ezită o clipă.

– Wellington? După Bussaco, sir. Dar în treacăt. Era foarte ocupat.

– Trebuie să-l fi întâlnit înainte?

– Nu, sir.

– Și pe Wellesley?

– L-am văzut la recepții. O dată am schimbat câteva vorbe în Cameră. Până săptămâna trecută. Atunci i-am prezentat raportul.

– Și Canning?

– Oh, pe Canning îl cunosc *bine*, sir. Îl cunosc de vreo șapte sau opt ani.

– Da, așa mă gândeam și eu. Așa mă gândeam și eu. Astea – totul – miros foarte tare a fi uneltirile lui Canning.

– Tot... toate astea, Excelență?

– Da, și nu te mai uita așa de sus la mine. Știi ce vreau să spun. Pe Canning ar trebui să-l cheme Cunning![1] Se consideră a fi prea însemnat pentru a lipsi de la conducere, așa că, atunci când nu e inclus în guvern, încearcă permanent să se amestece și să conducă un mic guvern al lui. Ce alt motiv ar fi putut avea vizita dumitale în Portugalia, când guvernul primește rapoarte absolut acceptabile despre tot ce se petrece acolo?

– Am întrebat asta, sir, înainte de a pleca acolo.

– Ah? Și ce ți s-a spus?

– Că un raport independent ar putea fi valoros, făcut de cineva care n-are nimic de pierdut sau de câștigat și care, meritat sau nu, a câștigat o oarecare reputație de-a lungul anilor pentru... imparțialitate.

Prințul întoarse cutia de prizat și își trecu degetul pe fundul ei.

– A fost reparată, dar cu pricepere. Cred că tata n-o să observe, ce zici?

Din nou, Ross nu răspunse.

– Ești recalcitrant, căpitane Poldark.

– Sir?

– Spun că ești recalcitrant. Nu pretinde că nu mă înțelegi... Deci?

– Deci, sir?

– Deci, sir, spune ce ai de spus! Dezvoltă subiectul raportului. Spune-mi ce ai văzut, ce ai aflat și ce ai dedus. Te rog, oferă-mi o mostră a elocvenței dumitale.

Ross înghiți în sec. Îi veni în minte să facă o plecăciune, să se scuze și să plece indignat. La dracu' cu grăsanul ăsta de filfizon și manierele lui alese, și ciorapii lui, și cutiuțele lui de prizat. Dacă ăsta e viitorul rege al Angliei, atunci Dumnezeu să ajute Anglia! Această întrevedere își urma cursul predestinat.

Dar... asta nu era o chestiune *personală* în legătură cu care i se acordase o audiență. Dacă pleca, nu era *el* cel care pierdea. Dacă rămânea, dacă rezista în fața acestei invitații nepoliticoase, nu avea să se câștige nimic, cu siguranță nu de la prințul ăsta burduhănos; dar el ar fi făcut tot ce putea fi făcut. N-ar putea să-și reproșeze mai târziu – așa cum o făcuse de multe ori în viață, când mândria lui, poate o falsă mândrie, îl împinsese să se poarte într-un fel ce înăbușea din față orice speranță pentru cauza pe care o sprijinea. Acum, nu era

[1] Joc de cuvinte intraductibil pornind de la numele Canning; cunning înseamnă „viclean" în limba engleză. (n.tr.)

momentul să țină cont de preferințele personale. Problemele erau mult prea importante.

Începu să vorbească – stângaci, oprindu-se, la început uitându-se spre prinț, care continua să mângâie cutia de prizat tabac, apoi luându-și ochii de la el, uitându-se la o statuie aflată în stânga canapelei pe care stătea Excelența Sa. Era o statuie a unui oarecare zeu grec; probabil un titan, bănui el după barbă și corn. Încerca să uite omul viu care putea sau nu să-l asculte și se adresă omului din piatră.

Vorbi preț de poate zece minute aproape fără pauză și în timpul ultimelor cinci cu ardoare, pentru că îl cucerise subiectul. În cele din urmă, se opri și își coborî privirea. Prințul pusese deoparte cutia de prizat, și capul i se odihnea pe piept. Respira regulat. Ross se holbă la el cu crescândă mânie și dispreț. Celălalt bărbat își ridică pleoapele grele, oftă și spuse:

– Ai ajuns la sfârșit?

– Acesta e sfârșitul...

– Aveau dreptate, Poldark, vorbești bine odată ce te-ai pornit. M-a ajutat să trag un pui de somn bun.

Ross înghiți, încercând să se abțină.

– În cazul ăsta, sir, am dat greș, după cum m-am așteptat. Dacă îmi e permis acum să mă retrag...

– Nu, nu îți e permis.

Ross aștepta. Un ceas franțuzesc bătu ora.

– Cum adică te așteptai să dai greș? întrebă prințul.

– M-am așteptat să nu fiți interesat.

Prințul căscă.

– Mi s-a spus că la Bussaco, generalul Merle a ajuns pe creastă aproape fără a întâlni împotrivire. De ce a permis Wellington așa ceva?

– Avea o linie a frontului prea lungă de păzit, sir. N-a fost fără împotrivire, dar au ajuns sus dintr-odată prin ceață, și n-aveam destule focuri la momentul acela pentru a-i reține.

– De ce poziția defensivă a fost atât de extinsă?

– Pentru că, altminteri, ar fi fost întoarsă.

– Așadar, bătălia aproape că s-a sfârșit dezastruos de la început?

– Nu, sir. Wellington ținea trupe în rezervă pentru o astfel de situație. Din locul unde era putea să vadă întreaga creastă, dar, din cauza ceții din zori, prea puțin din terenul de dedesubt. De îndată ce a văzut că francezii au răzbătut spre vârf, a trimis Regimentul 88 Infanterie – și cred că și ceva din 45; a urmat o luptă sângeroasă, ce a durat aproape douăzeci de minute, și apoi batalioanele

franceze de elită au fost alungate de pe creastă cu prețul de aproape de două mii de morți.

– Ai participat la asta?

– Nu, sir, m-am alăturat companiei nepotului meu, care făcea parte din regimentul 43 al generalului-maior Craufurd.

– Patruzeci și trei, spuse prințul căscând. În cazul ăsta, ai fost mai mult decât un observator în stadiile mai avansate ale bătăliei.

– Da, sir. În acel atac, mai încolo în acea zi, asupra diviziei generalului Loison. Mărturisesc că n-am văzut niciodată oameni conduși mai bine sau mai energic spre dușman. Vedeți, generalul Craufurd, când le-a dat ordinul de atac, a strigat că trebuiau să-l răzbune pe Sir John Moore.

– Moore, comentă prințul. Un alt eșec!

– Toți cei care au luptat cu el au altă părere. Spun că i se dăduseră ordine imposibile de la Londra.

– Asta nu m-ar mira. Nu m-ar mira deloc. Chiar așa stând lucrurile, a fost înfrânt. Așa cum și însuși Wellington recunoaște acum înfrângerea.

– Nu înfrângere, sir. O retragere tactică. Cu astfel de forțe superioare lui ar fi avut curând flancurile întoarse și i s-ar fi tăiat comunicațiile.

Prințul își scoase cutia de prizat și trase puțin tabac în fiecare nară.

– Nu așa mi s-a raportat, căpitane Poldark. Mi s-a spus că armata britanică s-a transformat într-o gloată, ce s-a amestecat cu gloata de refugiați, care fugeau cu toții înspre Lisabona înaintea francezilor triumfători. E obișnuita poveste: ineficiență, conducere proastă la nivel de generali, neglijența ofițerilor, soldățime istovită, beție, dedată tâlhăriilor!

– Sir, spuse Ross cu răceală, poate că aveți vești mai noi și mai amănunțite decât mine.

– Fără îndoială că am. Fără nici o îndoială.

– Cu toate astea, înainte de a pleca spre casă, am văzut câteva dintre pozițiile defensive pregătite în jurul orașului Torres Vedras și nu-mi pot imagina, văzând valoarea trupelor noastre și ale portughezilor – acum conduși și instruiți pentru prima dată așa cum se cuvine –, nu-mi pot imagina că francezii le-ar cuceri vreodată. Îmi pun capul că Lisabona e în siguranță.

Prințul de Wales se ridică în sfârșit de pe fotoliu. Era o mișcare ciudat de lipsită de coordonare, mari zone din corpul său masiv

ridicându-se într-un efort fără vreo legătură. Îți puteai chiar imagina că toate încheieturile ar ceda, într-o completă umilință a căderii. Dar el reuși să stea drept, respirând din greu, și începu să umble prin încăpere, pantofii lui subțiri făcând *țac-țac, țac-țac.*

– Apărare. Numai la asta se gândesc toți generalii noștri, chiar și când sunt în formă! Tot ce putem noi face e să ajungem într-o țară depărtată a Europei, să rezistăm pentru un timp bazându-ne pe patriotismul băștinașilor, să-i înțepăm puțin pe francezi și apoi să ne retragem rușinos ori pentru a pregăti apărarea, ori spre propriile noastre nave! Cum să poată fi dat jos Napoleon în felul ăsta? Te întreb!

Ross se ridică și îl privi.

– Nu e o întrebare la care să poată fi dat cu ușurință un răspuns, sir. Într-adevăr, poate să fie cel mai bine să acceptăm inevitabilul și să îngenunchem în fața lui Napoleon.

– Aha, așadar, ești de acord cu ceea ce cred majoritatea oamenilor cu judecată!

– Nu știu ce cred majoritatea oamenilor cu judecată.

– Nu te duela cu mine, sir.

– Ei bine, suntem, la urma urmei, o insulă fără importanță încercând prea multe, nu-i așa? Solicitându-ne resursele fără vreun rezultat, risipindu-ne sângele și averea în încercarea de a limita expansiunea măreței națiuni franceze. Deja dețin mare parte din Europa. Fără înțepăturile noastre, curând vor deține și restul... De vreme ce mi-ați făcut marea onoare de a-mi cere părerea...

Aștepta. Prințul tăcu.

– Deoarece îmi faceți marea onoare de a-mi cere părerea, atunci ar trebui ca eu însumi să fiu profund îndurerat văzând că prima decadă a acestui secol se termină cu deplina umilire a Angliei și într-adevăr cu abdicarea noastră de la responsabilitatea față de mulțimea de oameni din Europa care contează pe ajutorul nostru; dar dumneavoastră, Excelență – mai presus de toți oamenii –, trebuie să acceptați responsabilitatea alegerii destinului țării dumneavoastră, și noi, supușii dumneavoastră, vom accepta hotărârea. Așa precum într-adevăr va accepta și istoria.

Prințul își atinse nasul cu o batistă ce fusese făcută în acum inaccesibilul oraș Gent.

– Impertinența poate căpăta multe forme, căpitane Poldark. Ca soldat, trebuie să știi asta. În parlament spui pe față tot ce gândești?

– În parlament vorbesc rar, sir.

– Nu mă surprinde asta. Ar trebui să iei lecții de la prietenul Sheridan. Când era în formă – ceea ce, din păcate, a fost cam demult –, putea să... Dar nu contează. Fără îndoială că îți faci datoria așa cum crezi de cuviință. Poate că-mi vei permite să fac la fel.

– Sir, asta am spus.

Prințul își reluă mersul greoi în papuci. Ross își dezmorți piciorul. Respirația grea se apropie, se îndepărtă din nou.

– Poldark.

– Sir?

– Vino aici!

Excelența Sa stătea la un birou. Pe când Ross se apropia, el deschise un sertar, scoase un pergament de aproape un metru pe șaizeci de centimetri; îl derulă și îl întinse pe masă, cu tremurândele lui degete cu bijuterii ce sclipeau.

– Uită-te aici. Ăsta e planul pe care l-am primit, cu amplasarea apărării înainte de Torres Vedras. Explică-mi-l!

Ross își concentră privirea.

– Wellington este un netot incorigibil, spuse prințul. Așa spun cei mai buni consilieri ai mei. Conservatorii sunt de altă părere – să nu uităm însă că asta e normal, fiind răspunzători pentru că l-au pus acolo, iar ministrul de externe e fratele lui. Aștept să fiu convins că Wellington nu e un netot incorigibil.

– Dacă tot ce-am spus până acum, sir...

– N-are importanță. Explică-mi harta asta! De fapt, poate că nu știi, am depeșe care spun că Masséna nu mai asediază Lisabona, ci, analizând apărarea, se retrage. Unii mă asigură că asta e doar pentru a-și găsi o poziție mai bună și a ne pune pe noi într-una mai proastă. Alții spun că iarna, foametea și bolile îi fac munca lui Wellington – așa cum e posibil ca el să fi luat în calcul. Dar nu sunt chiar ageamiu în chestiuni ce țin de armată. Dacă ai ceva de spus în această privință, te rog spune înainte de a pleca!

Capitolul 9

I

Ducesa de Gordon n-avea o reședință în oraș, dar, când era la Londra, locuia la faimosul hotel Pulteney, și aici avea să dea recepția.

Ducesa cea Frumoasă, așa cum era cunoscută, fusese o Monteith și era aproape la fel de admirată pentru inteligență ca pentru frumusețea ei, dar pe la 1811 era trecută de șaizeci de ani, ceea ce poate explica de ce ducele trăia separat pe New Norfolk Street.

Chiar așa stând lucrurile, era desăvârșit și inseparabil legată de nivelurile superioare ale aristocrației britanice, și toată lumea bună urma să fie acolo – ceea ce, spunea Ross, însemna că avea să fie o înghesuială groaznică și o căldură de neînchipuit. În afară de asta, deși avea în permanență haine la vechea lui casă din George Street, n-avea disponibil nici un costum nou și elegant potrivit pentru o astfel de ocazie. George Canning spuse că era mai mult decât corect ca, întors recent dintr-o misiune de front în Portugalia, să poarte ceva sobru și moderat – poate chiar cu urmele unei lupte! Astfel avea să se distingă de domnii la modă de la Westminster și de la Curte. Era el însuși, spuse el, fără a face vreun efort să se îmbrace după ultima modă. Femeile – ah, femeile, asta era cu totul altceva. Dacă iubita lui soție ar fi fost aici...

Era vineri, prima zi de februarie. Frigul mușcător se muiase destul de mult, iar noroiul și bălțile se mai uscaseră pe caldarâm. Pe Piccadilly fuseseră așternute paie în fața hotelului, se întinsese un covor și se pusese o marchiză. Felinare licăreau pe stâlpii ornați și servitori cu peruci albe și jachete purpurii țineau la distanță oamenii care se împingeau să se uite. Deja se adunase multă lume când cei doi bărbați ajunseră. Pe stradă se simțea un ciudat amestec de mirosuri de oameni înfrigurați și nespălați, cai, balegă de cal, paie umede și felinare fumegânde; se intra deja în holul încălzit de la lumânări și parfumat cu mirosuri grele; servitorii luau pelerine, femeile își aranjau grăbite părul în înaltele oglinzi aurite, unul câte unul adunați în lunga procesiune ce se înșira spre salonul unde ducele și ducesa îi așteptau să fie anunțați.

Niște superbi ochi albaștri scoțieni, dar destul de reci îi întâlniră pe ai lui Ross atunci când acesta își îndreptă spatele de pe deasupra mănușii ei; tiara și colierele străluciră, acestea din urmă pe o piele acum foarte bine acoperită; un zâmbet neclintit și amabil năștea gropițe pe obrajii încă rotunzi; îi fu murmurat numele și i se oferi o băutură, ceea ce el acceptă înainte de a-și da seama că era vin alb, dulce.

– Vino, spuse Canning, cunosc locul ăsta, va fi mai răcoare și mai puțin zgomotos în salonul de muzică.

Se scurse o oră în discuții banale. Canning se scuză și apoi reveni. Lui Ross îi vorbiră trei bărbați despre raportul său și îl felicitară pentru el. Părea că nimeni nu știa de vizita lui la prinț – ceea ce era mai bine, de vreme ce întâlnirea nu adusese nici o realizare.

Când se înapoie, Canning spuse:

– Sunt aici câțiva din opoziție. Într-adevăr, există un zvon că li s-a permis să formeze noul guvern și lucrează la el în seara asta. Un lucru regretabil pentru serata ducesei și n-am nici o îndoială că va fi la fel pentru țară în general.

Ross era atent doar pe jumătate, pentru că zărise în ușă o siluetă cunoscută pe care n-avea nici un chef s-o vadă nici aici, nici altundeva: Sir George Warleggan. Era cu o femeie elegantă de cam patruzeci de ani, pe care Ross n-o mai văzuse niciodată până atunci. Se interesă de cealaltă persoană, cu totul mai plăcută decât George, care stătea acum lângă el.

– E Lady Grenville, zise Canning. O ființă agreabilă – inutil de spus cu mult mai puțin sobră decât soțul ei. Dar, de fapt, asta vreau să zic: ele sunt aici fără soții lor; Lady Grey e în purpuriu lângă pian; doamna Whitbread e cu Plumer Ward; Lady Northumberland e în dreapta, la margine.

Ross se uită înspre stânga lui, dar nu la femeia pe care Canning i-o arătase. Era acolo o fată înaltă, blondă, îmbrăcată în alb, cu părul împletit. Rochia avea un decolteu adânc peste piept, avea adunate chiar deasupra coatelor și o fundă de mătase sub bust cu capete lungi, vaporoase. Avea ochi cenușii și un breton ce-i cădea ușor pe frunte. Vorbea... sau mai degrabă asculta ce-i spunea un tânăr voinic într-o redingotă argintie de o calitate și de o croială ireproșabile. Pe tânăr Ross îl mai văzuse undeva. Fata, printr-o ciudată coincidență, semăna foarte tare cu fata lui cea mai mare. Se uită fix, clipi și își feri privirea, apoi se uită din nou. Ochii lui se plimbară peste restul grupului, și văzu doi oameni pe care îi cunoștea cu adevărat.

– Pe Dumnezeul meu! exclamă, înghiți și zâmbi văzând surpriza lui Canning. Iartă-mă, George! Sunt vechi prieteni de-ai mei, pe care trebuie să-i salut.

Se strecură printre grupurile care stăteau la taclale, evită un chelner cu o tavă cu vin, se scuză când Sir Unwin Trevaunance încercă să-l oprească și ajunse lângă fata blondă în alb.

– Domnișoară Poldark, spuse el.

Ea se întoarse, zâmbind la ceva ce spusese tânărul, apoi, după un moment de ezitare, fața îi deveni radioasă.

– *Tată!*

O luă de coate, dar rezistă dorinței de a o zdrobi într-o îmbrățișare. În schimb, o ținu ferm la o distanță de un metru și o sărută întâi pe un obraz, apoi pe celălalt și după aceea, oarecum prețios, pe gură.

– Tată, tată! Nu știam că ești *acasă!* Când ai venit? De ce nu ne-ai *spus*! Ești bine? Arăți bine! Dar ce *faci?* Mama știe? Ce *splendid!* Nu m-am așteptat niciodată la așa ceva...

– Și eu puteam să mă aștept la *așa ceva*? spuse el. Tu, aici, în Londra. Mama ta e aici? Cum de s-a întâmplat asta? Dwight! Caroline!

Așadar, saluturile continuară, întrebări puse pe jumătate, răspunsuri ascultate pe jumătate. În toate astea, tânărul cu redingotă argintie părea să se retragă, când Caroline spuse:

– Ross, l-ai cunoscut pe Lord Edward Fitzmaurice?

Se înclinară unul în fața celuilalt. Ross spuse:

– Îl cunosc pe fratele dumneavoastră, sir. Henry Lansdowne.

– Da, sir. Și cred că ne-am întâlnit în Cameră.

– Ați vorbit anul trecut despre emanciparea catolică.

Tânărul avea o față aspră.

– Printre altele! Fratele meu îmi spune că sunt cu mult prea independent. Cred că acum, că a devenit moștenitor, nu-i pare prea rău că a ieșit din toată tevatura asta.

– E aici în seara asta?

– Nu. Trebuia să vină, dar e implicat în niște discuții politice care cred că au loc.

– Într-adevăr, spuse Ross sec.

– Și dumneavoastră, sir, spuse Lord Edward. Am avut acum marea plăcere s-o întâlnesc pe fiica dumneavoastră.

– La fel și eu, spuse Ross.

– Aha, da, dar nu chiar pentru prima oară!

Mai discutară preț de vreo câteva momente, simpatizându-se reciproc, și apoi Caroline îl luă de braț pe Ross și îl duse încet de acolo, povestindu-i despre treburile din Cornwall, întrebându-l despre Portugalia. Se întorceau în Cornwall joia următoare, spuse ea. Poate că aveau să plece cu toții împreună... Dar Clowance, spuse Ross, s-o găsească aici și la o astfel de întrunire. Clowance căreia nu-i plăcea nimic mai mult decât să stea desculță, să-și călărească roibul

și să facă pe băiețoiul! Demelza a fost de acord? Clowance a vrut asta? A fost sugestia ei, a lui Caroline? Și, pentru numele lui Dumnezeu, ce făcea aici Dwight, în luna februarie?

– Liniște, spuse Caroline, și Dwight zâmbi și scutură din cap. Liniște, spuse Caroline. Când vom merge acasă, Demelza o să-ți explice cum s-a ajuns la asta; nu trebuie să te îngrijorezi de nimic, toată lumea e bine și, dacă o să vii acum acasă împreună cu noi și o să te ocupi de întinsa ta moșie...

– Mica mea moșie, spuse Ross.

– Și o să te îngrijești de familie și de mina ta, și o să lași expedițiile astea riscante altor bărbați, vom fi cu toții mai fericiți.

– Fitzmaurice, spuse Ross privind de jur împrejur.

– Da, Fitzmaurice, spuse Caroline, care evident se dă în vânt după fermecătoarea ta fiică. N-o să facă nici un rău.

– Dar Clowance, spuse Ross și se încruntă. Nu este cumva Petty–Fitzmaurice?

– Ei bine, e o familie veche, și fără îndoială că pot alege așa cum cred de cuviință. Fratele lui fusese cunoscut doar drept Henry Petty până când a primit moștenirea, anul trecut. Lord Edward are douăzeci și șapte de ani. Și nu e urât, are o viață sănătoasă ca fratele lui și mai are și o bună reputație. Ce-ai putea cere mai mult?

– Pentru ce? întrebă Ross uimit.

– Pentru un prieten al fiicei tale. E chiar așa de mirare? Lasă atracția să-și facă treaba.

– Atâta vreme cât o face în direcția corectă.

– Ross, te simți părinte? Nu-i de mirare – vom fi așa cu toții când va veni vremea! Dar Clowance e, cred eu, mult prea lucidă pentru a fi influențată în vreun fel de pretenții de rang sau titlu.

În acel moment, Clowance cea lucidă discuta despre vulpi.

– Nu cred, spuse Fitzmaurice râzând. Cum de e posibil?

– Nu știu, sir. Poate că sunt mai cu picioarele pe pământ decât dumneata.

– În momentul ăsta, domnișoară Poldark, arăți mult prea astral pentru a fi măcar în apropierea pământului! Și, te rog, te implor, nu-mi spune sir!

– Atunci, cum pot să vă spun... sir?

– Lansdowne e noul nume al fratelui meu, și îmi spune că poate cu greu să se obișnuiască cu el. Dar eu m-am născut Fitzmaurice și este foarte posibil să mor tot așa, de vreme ce, din fericire, fratele meu e însurat și are deja copii. Numele pe care părinții mei mi le-au

dat la sfântul botez au fost Edward John Charles, și, dacă nu îndrăznesc să te rog să-mi spui pe unul din aceste nume, de vreme ce ar presupune o intimitate din partea *mea* față de *dumneata*, nădăjduiesc însă ca această relație a noastră să devină curând de așa natură încât să permită asta.

Clowance își deschise larg ochii ca reacție la această elocvență demnă de Westminster.

– Numele meu este Clowance, spuse ea. Cred că am doar acest nume.

– Clarence, spuse Fitzmaurice. Nu e un nume de familie?

– Nu, Clowance. C-L-O-W... Zâmbi. Există un bătrân... un om foarte bătrân, care trăiește lângă noi în Cornwall și care insistă să-mi spună Clarence, dar te asigur că nu e așa. Pe când vorbea, îi veni în minte și o făcu să zâmbească mai mult decât ar fi trebuit gândul la Jud Paynter – aproape țeapăn acum – stând ca un gândac pe jumătate strivit în fața colibei lui murdare din Sawle, mestecând tutun, scuipând și refuzând să accepte faptul că nu auzise ca ea să fi fost botezată Clarence. Contrastul cu această societate strălucitoare și elegantă era aproape prea mult pentru ea.

Fitzmaurice spuse:

– Ei bine, bătrânul ăsta, domnișoară Poldark, n-o să mai facă o așa greșeală pe viitor! Chiar și așa, dacă pot îndrăzni să spun, pentru mine e un nume neobișnuit. E des întâlnit la dumneata în comitat?

– Nu. Nu mai sunt altele de care să știu eu.

– Are vreun înțeles? Vreau să spun, în dialectul vostru din Cornwall.

– Da, cred că da. Cred că mama mi-a spus că înseamnă „ecou în vale".

– Ecou în vale, repetă Lord Edward, uitându-se la ea. Într-adevăr, e un nume potrivit.

II

– Dragă Ross, zise Caroline, cu ocaziile astea, arăți nu atât ca un pește pe uscat, cât ca o mâță *în* apă. Ce-aș putea să fac să te distrez?

Ross își tamponă fața și râse:

– Explică-mi de ce oare cea mai dragă prietenă a mea ar trebui să aibă gusturi așa diferite de ale mele?

– Ah... e greu, nu-i așa? Dar hai să spunem că, firește, știu că vedem aici un grup de bărbați și femei care sunt vanitoși, egoiști, aroganți, îmbrăcați prea elegant, zgârciți și superficiali. Dar se deosebesc puțin în această privință de alți oameni, exceptând faptul că au averi mai multe, și poate averile exercită o influență corupătoare.

– Oprește-te, oprește-te aici! spuse Ross. Pentru prima dată în viața mea te-am auzit rostind o declarație drastică!

– Firește că n-o să mă opresc aici! Cuvântarea mea nu-i nici măcar pe jumătate terminată. E adevărat că poate ai dat peste o simplitate mai mare, chiar și o mai mare generozitate printre *unii* dintre cei sărmani. Dar printre majoritatea săracilor și a vulgului vei găsi, de asemenea, o mai mare lipsă de civilizație, ignoranță, un nivel mai scăzut de înțelegere a foarte multor chestiuni ce sunt *importante* în viață. Mulți sunt săraci pentru că n-au avut nici o șansă să fie orice altceva, dar mare parte sunt săraci pentru că au un nivel mai redus al inteligenței, al sentimentelor, al gustului, al înțelegerii. Este un fapt inevitabil!

Ross îi zâmbi.

– Cred că ți-ai ascuțit argumentele pe pielea lui Dwight.

– Și le-am tocit pe tine, dragul meu. Știu.

– Spune-mi, zise Ross, Demelza a *sugerat* să vină Clowance cu tine? Asta-i?

– Las-o să-ți explice ea însăși; o s-o vezi în curând, cred. Și încetează să mai fii așa îngrijorat! Clowance e absolut în siguranță cu acel tânăr distins. E necăsătorit, cred. Cine ești tu să spui nu dacă el vrea s-o facă o lady?

– Riscul pentru așa ceva e mic. Sunt mai îngrijorat că ea va fi...

Se opri.

– Tulburată că se învârte în înalta societate? Vrei deci ca ea să se înconjoare numai de minerii care se bărbieresc numai o dată pe săptămână și nu se pot iscăli?

– Câteodată, Caroline, aș putea să-ți dau una.

– Știu. Cred că mi-ar cam plăcea. Dar serios...

Se opri.

– Poți să fii serioasă?

– Rar, cu tine. Dar fetele – toate fetele – au nevoie de o extindere a experienței lor, ceea ce adesea li se refuză. Clowance merită asta. Dacă n-ar avea minte-n capul ăla, n-ar fi fata Demelzei sau a ta.

Un alt bărbat care chiar atunci se uita peste umărul cuiva la Clowance era Sir George Warleggan. Îl zărise pe Ross, întors cu bine, așa

cum din păcate presupunea, din blestemata lui aventură portugheză. Acum o văzu pe fiică.

– Draga mea Lady Banks, asta e noaptea deciziilor. Am auzit de la Lady Grenville că soțul ei, baronul, împreună cu contele Grey și cu alți apropiați, e în curs de a făuri istoria! Noul guvern va fi anunțat mâine.

– Ei bine, amânările sunt deja interminabile, spuse Lady Banks, pipăindu-și părul încrețit. Sir William spumega și se agita să plece acasă la moșie. Nu-mi pasă ce spui, lucrurile nu sunt niciodată la fel fără stăpân acolo – dar el e *ferecat* aici, efectiv ferecat, de un excesiv simț al datoriei! *Și* mai pierdem și cea mai bună vreme pentru vânătoare!

George, care știa că Sir William rămăsese în Londra sperând la o sinecură și îl văzuse neobișnuit de politicos cu Samuel Whitbread cu o zi în urmă, își înclină capul.

– La fel ca ale mele, spuse el, moșiile dumneavoastră sunt departe de Londra, și asta intensifică necazurile. Nu poți să te duci acasă în două ore și apoi să revii. Cât vă ia în mod normal o călătorie până în Yorkshire?

Pe când vorbea, Clowance își întoarse întâmplător capul, și privirile li se întâlniră. Clowance îi zâmbi. George își feri privirea; apoi se răzgândi, se uită spre ea și dădu din cap în semn de recunoaștere. Evaluă persoana cu care era, îi recunoscu importanța, tinerețea, interesul lui față de ea; mintea îi tresări cu o bruscă gelozie bolnavă îndreptată asupra tuturor posibilităților. Așadar, Ross, cu toate tăgăduielile sale cârcotașe în ce privește poziția și averea pentru el însuși, nu se sfia să-și târască plodul cel mai mare tocmai din Cornwall, îmbrăcând-o într-o rochie ce arăta totul, așa încât toată lumea să observe cât de dotată era și prezentând-o unuia dintre cei mai râvniți holtei din Marea Britanie. Dacă fata Demelzei din pură întâmplare ar fi intrat prin măritiș într-o astfel de familie, n-ar mai exista nici o reținere a aroganței familiei Poldark acum și în vecii vecilor. Chiar așa stând lucrurile, se gândi George dușmănos, Edward Fitzmaurice nu era născut ieri. Era mai probabil ca, în ciuda reputației sale nepătate, să încerce să guste marfa fără s-o cumpere. În cazul ăsta, noroc bun!

– Draga mea Lady Banks, spuse el scoțându-și rapid din minte un gând despre marfa pe care Fitzmaurice avea s-o guste, metodele moderne de construcție a drumurilor se dezvoltă în permanență. Scoțienii aceia doi – cum îi cheamă? – au făcut drumuri ca nimeni

altcineva până acum; poate că, în câțiva ani, călătoriile noastre nu vor mai fi așa obositoare.

Ceva îl atinse cu familiaritate pe umăr. Era un evantai – un evantai al unei femei. De-a lungul anilor săi de succese, George își dezvoltase un sens deosebit al demnității și al etichetei, și se întoarse cumva nemulțumit, deși atent să nu dezvăluie nimic în expresie, ca nu cumva persoana care-l bătuse pe umăr să nu fie de un asemenea rang încât el să fie nevoit să-i scuze gestul nepermis.

– Sir George, nu-i așa? Mă gândeam eu că nu-mi pot confunda binefăcătorul...

O femeie tânără și înaltă, cu părul atât de negru, încât în lumina pâlpâitoare a candelabrelor prinsese o nuanță albăstruie. Nu era în firea lui George să roșească, dar simți cum căldura îi cuprindea gâtul pe când se aplecă peste mănușa ei.

– Lady Harriet! Ce plăcere! Ce încântare! Și ce *surpriză*! Vă credeam în Cornwall!

– Unde îmi doresc să fi fost. Sau în Devon, de preferință, unde se vânează mai bine. Dar afacerile în legătură cu averea răposatului meu soț... sau lipsa averii... m-au chemat aici.

George bâigui ceva și apoi își aminti de bunele maniere, prezentând-o pe trupeșa Lady Banks, cea între două vârste. În vreme ce se ducea o conversație politicoasă, ochii lui se mișcau peste lume să vadă dacă fratele ei era acolo – o ușurare pe care n-o afișase, cel puțin nu imediat –, după aceea înapoi la Harriet Carter. Trecuseră două luni de când se întâlniseră; măsură din priviri ce vedea, cu lăcomie, dar evaluând. Asta era tânăra femeie în legătură cu care întreprinsese deja mișcările și strategiile ce-i serveau pe moment pentru a se culca cu ea. Deja își cheltuise jumătate din avere în afaceri speculative, dar înțelepte în nord, pentru a se găsi într-o poziție financiară mai puternică spre a o câștiga. A o *câștiga*. A o *poseda*. Pentru a o avea stând goală lângă el, pe ea, sora unui duce. Era extraordinar! O măsură cu privirea. Probabil avea picioare mai puternice decât Elizabeth, cu glezne mai degrabă groase, bănuia el, deși era greu să fie sigur. Mai robustă decât Elizabeth, cu piept și coapse mai puternice; umeri *buni*, expuși în seara asta, umeri superbi, nu lați, ci puternici, cu rotunjimi și umbre ispititoare; *delicioși*.

Se controlă, deveni din nou el însuși, zâmbind spre ea, vorbind respectuos; de unde să vină impulsul ăsta sexual ciudat? Nu-i era caracteristic; ar trebui să fie cumpănit, grijuliu; oare să fie din nou blestemata aia de fată Poldark care să-l fi stârnit? Ar putea fi,

de asemenea – nu observase el oare? – faptul că atitudinea lui Lady Harriet față de el era în seara asta mai prietenoasă – sau cel puțin nu atât de reținută – decât fusese în Cornwall? Acum era pentru prima dată când se întâlneau, firește, de când el îi înapoiase calul drept cadou, de la schimbul de scrisori. Nu numai prin acest fapt, dar și prin privirile lui de mai adineauri el își arătase limpede intențiile în fața ei. Așadar, ea avusese timp – timp din belșug – să se gândească, să reflecteze la perspectiva a ceea ce el părea să îi ofere, și perspectiva asta, se părea, nu era cu totul neplăcută. Gândul la o alianță cu nepotul unui fierar nu putea fi, dacă bătaia aceea pe umăr însemna ceva, nu putea fi cu totul dezgustătoare. Nici el, George Warleggan, ca persoană, nu putea fi cu totul neatrăgător. Gândul îl încălzi. Dar cum rămânea cu ducele?

– Fratele dumneavoastră, ducele, vă însoțește în seara asta, Lady Harriet?

– Ar fi trebuit să vină, dar e mare forfotă în culise și el e prins acolo. Nu că ar fi chiar în firea lui să fie animalul politic ce obișnuia să fie tatăl meu, dar se pare că a fost totuși puțin prins. Așa că am venit cu cumnata mea. Petrecerea asta duce mare lipsă de bărbați.

O altă femeie îi adresă câteva cuvinte, și apoi conversația trecu la subiecte generale. Harriet era îmbrăcată cu o rochie lungă de mătase turcoaz, foarte lăsată pe umeri, iar colierul și cerceii pe care-i purta erau clar bijuterii de familie. Asta era una dintre cele mai curioase caracteristici ale aristocrației, reflectă George. Erau „săraci", „faliți" sau „treceau prin zile grele", dar exista mereu ceva la îndemână de la o mătușă, o succesiune sau un fond promis. George nu fusese niciodată sărac, pentru că tatăl lui începuse să adune avere imediat după nașterea lui, dar cunoștea alt fel de sărăcie decât cea îndurată acum de către Lady Harriet. Asta n-o făcea mai puțin atrăgătoare.

Brusc, cealaltă femeie se îndepărtă cu Lady Banks, și Harriet îi vorbea din nou.

– Ce? Poftim?

– Sir George, nu sunteți atent la mine! Pentru o femeie, ăsta e unul dintre păcatele de neiertat.

– Vă cer iertare! Dar n-ați lipsit din gândurile mele. Ce spuneați?

– Spuneam că am înțeles că ați venit să-l vedeți pe fratele meu luna trecută.

– Așa este, Lady Harriet.

– Și s-a pomenit numele meu?

– Deoarece avusesem marea onoare de a vă fi întâlnit anul trecut în Cornwall, n-aș fi putut să nu menționez în fața fratelui dumneavoastră o așa plăcută întâmplare.

– Ați mai avut și alte treburi cu fratele meu?

– Treburi, doamnă? Absolut nici una.

Ochii ei îl părăsiră pentru câteva clipe, părând a rătăci prin încăpere. Dar nu erau preocupați de ceea ce vedeau.

– Sir George, tatăl meu este mort. La fel și soțul meu. Sunt o văduvă de o vârstă acceptabilă. Nu îl socotesc pe fratele meu a fi *in loco parentis*.[1]

– Mă bucur să aflu asta.

Pe buzele ei apăru un surâs cinic.

– Dar, acestea fiind zise, Sir George, asta-i tot.

– Tot?

– Pentru moment. Hai să ne vedem din nou în Cornwall!

George își umezi buzele.

– Dar ar putea trece *săptămâni*. Vă rog, permiteți-mi să vă însoțesc câtă vreme sunteți în Londra.

Ea se gândi o clipă.

– Asta s-ar putea.

III

– Nu, trăiesc la o fermă – o mică moșie, dacă vrei s-o botezi mai pompos – cu tata și mama, fratele și sora mea, zise Clowance. Trăim – în mare parte – de pe urma unei mici mine de cositor numite Wheal Grace – a fost botezată așa după bunica mea. Tata se mai ocupă și cu băncile și construcția de bărci, toate astea trebuind să ne îmbogățească, doar că tata e plecat așa mult, încât în timpul ăsta nu se ocupă nimeni de nimic, iar modul nostru de viață e destul de confortabil, dar niciodată îmbelșugat.

– Tatăl dumitale, spuse Lord Edward, e, bănuiesc eu, acel rar tip de radical care pune în practică întocmai ce propovăduiește. Știu că el și fratele meu văd cu aceiași ochi majoritatea problemelor din ziua de azi ale țării. Se întâmplă că, prin naștere, am căpătat un anumit rang încă de pe vremea copilăriei, și fratele meu, firește, deține unul și mai bun. Ei bine, rangul aduce după sine responsabilități,

[1] În limba latină, în original, „în loc de părinți" (n.tr.)

și nu cred că intenționează să renunțe la nici una din ele. În măsura în care unele din ele îmi revin în calitate de frate mai mic, nici eu n-o voi face. Domnișoară Poldark...

– Da?

– Vei veni la ceai mâine? Aș vrea s-o cunoști pe mătușa mea, Lady Isabel Fitzmaurice. Mama a murit când aveam nouă ani, așa că mătușa Isabel i-a luat de mult locul. Sâmbetele, în jur de șase, întreține câțiva oaspeți aleși pe sprânceană. Voi fi acolo, se înțelege.

– Sunteți foarte amabil, Lord Edward, spuse Clowance, dar mă tem că nu pot veni. Am promis că voi merge cu doamna Enys la teatru. O să vedem...

– Atunci, poate duminică? Va fi ceva destul de diferit, din cauza zilei, dar ar putea fi pregătit cam în același fel.

Clowance își pipăi nervoasă umerii rochiei.

– Lord Edward, abia mi-am văzut tatăl după trei luni, cât timp a fost plecat și expus unor pericole. I s-ar părea ciudat să lipsesc în felul ăsta. Înțelegeți, evident, că nu sunt obișnuită cu această viață socială din Londra...

– Evident, spuse Edward Fitzmaurice, puțin bățos. Chiar înțeleg asta.

Dr. Dwight Enys purtase o discuție serioasă cu un bărbat scund, arătos și cu ochii limpezi și, când ocazia se ivi, se îndreptă către Ross și îl prezentă drept Humphry Davy. Originar din Cornwall și membru al Societății Regale, descoperitorul protoxidului de azot[1] și primul care izolase elementele potasiu și sodiu, era cea mai luminoasă figură în lumea științifică a zilei. Dwight începuse o corespondență cu el cu zece ani în urmă, și se întâlniseră de trei sau patru ori. Davy era puțin cam spilcuit pentru Ross, cu vocea fără nici o urmă de accent din vest și tărăgănată. Apoi Davy se scuză, și cei doi prieteni rămaseră pe moment singuri. Ross și Dwight n-aveau secrete unul față de altul (sau Dwight avea doar unul față de Ross, și acela adânc îngropat în întunecatul decembrie al anului 1799) și aveau încredere deplină în discreția celuilalt, așa că discuția lor era sinceră și deschisă. După ce discutară despre Portugalia, Ross îi spuse prietenului său despre vizita lui la prințul de Wales, iar Dwight îi explică motivul prezenței sale în Londra.

– Este un om de o mare vigoare pentru vârsta lui – mare putere fizică. Dar creierul care controlează această vigoare e din păcate

[1] Gaz ilariant (n.tr.)

deteriorat. Se vede și după faptul că aproape a orbit. Cred că nebunia lui e ereditară.

– Cum așa?

– Probabil o meteahnă ereditară – care chiar poate că se regăsește până la Stuarți. A apărut din când în când prin generații: durerea în membre, iritabilitatea nestăpânită, halucinațiile, puternicele depresii. Simptomele sunt în mare parte la fel, deși de intensități diferite. Bineînțeles, nu mulți dintre strămoșii lui au trăit atât de *mult* ca el... În el deslușești tot atât de multă istorie cât și medicină.

– Și nu te aștepți să-și revină?

– Nu...

– Păi... atunci suntem... Dar e o zi tristă pentru Anglia, acum că filfizonul ăsta gras va deveni regent.

– Cu o viață atât de necumpătată, pare puțin probabil să apuce bătrânețile, spuse Dwight. Și după aceea, ce?

– Regina Charlotte? Se spune că e o ființă caldă, impulsivă. Depinde mult de persoana cu care se mărită.

Cineva interpreta o piesă la pianul Broadwood, dar doar cei aflați în apropierea instrumentului ascultau. Caroline străbătu repede încăperea, cu părul ei castaniu unduindu-se pe umeri în timpul mersului. După ce băuse, lumea devenise mai vioaie, și ea se strecura cu mare eleganță printre pahare ridicate, haine multicolore, umeri goi și lachei nădușiți cu tăvile ce se clătinau.

– Puteți să auziți? spuse ea. Prin tot zgomotul ăsta? Dragul de Alexander[1], deși e destul de bătrân acum, insistă întotdeauna să cânte cineva măreața lui compoziție la fiecare dintre seratele neveste-sii. Cum se cheamă? *Cauld Kail în Aberdeen.*[2] E trist că încă e la modă în Scoția.

Încercară să asculte.

– Vezi tu, Ross, Clowance și Lord Edward Fitzmaurice s-au despărțit acum, spuse Caroline. N-aveai motiv de îngrijorare; nu e în pericol de a fi stricată.

– Acum cu cine vorbește?

– Cu alți aristocrați, mă tem! Aceea e Susan Manchester, una dintre fiicele ducesei de Gordon. Dar poate că în preajma ei riscul este mai mic?

– O femeie drăguță, spuse Ross, refuzând să se lase provocat.

[1] Alexander, al patrulea duce de Gordon, nobil scoțian (n.tr.)

[2] *Zeamă rece în Aberdeen* – cântec tradițional, în original, în dialect scoțian (n.tr.)

– Toate fetele ei sunt așa, și le-a măritat spectaculos. Charlotte, cea mai mare, e ducesă de Richmond, Susan e ducesă de Manchester, Louisa e marchiză de Cornwallis și Georgiana e ducesă de Bedford. Singurul ei eșec e Madelina, care n-a putut găsi pe nimeni mai bun decât un baronet.

– Și n-are un fiu pentru Clowance? întrebă Ross.

– E unul care umblă de colo-colo și e burlac, dar, din nefericire, nu-l văd aici în seara asta.

Ross întrerupse aceste amabilități caustice, zărind mișcare lângă ușă.

– Îmi pare rău, Caroline... Ceea ce văd eu aici în seara asta... destul de neașteptat...

Se opri și se încruntă.

– Ce e? Ross arătă din cap spre un bărbat viguros care vorbea cu ducesa de Gordon. Whitbread. Tocmai ajunsese. Și cu el e Northumberland... Înseamnă asta, oare, că s-a format noul guvern?

– Unde e domnul Canning al tău? Probabil că el știe.

– Nu cred că știe cineva – încă. Exceptând acești doi domni.

Clowance se apropie de tatăl ei și îi luă mâinile într-ale ei. El îi zâmbi.

– O să vin acasă cu tine joi, spuse el.

– Mă bucur.

– Și o să mă întrec cu tine pe plajă.

– Poate.

– Și promit să rămân acasă pentru cel puțin o săptămână, să-i spun povești Isabellei-Rose.

– Nu m-aș supăra să-mi spui și mie una.

– Credeam că ești prea mare pentru așa ceva.

– Depinde de poveste.

– Poate că ai tu povești să-mi spui?

Ea își ridică privirea spre el

– Ce te face să spui așa ceva?

– Să te văd aici a fost o mare surpriză. Mă întrebam cu ce ocazie.

– Într-o zi, o să-ți spun.

– Într-o zi?

– Curând...

– Ce crezi despre Lord Edward?

– Foarte... simpatic. M-a invitat la ceai.

– Tu ce-ai spus?

– Am refuzat. A fost corect, tată?

– Dacă asta e ce ai vrut, a fost corect.

– Da... *Cred* că asta am vrut.

George Canning se apropie în liniște în spatele lor, și Ross i-l prezentă lui Clowance. Canning îl trase pe Ross puțin într-o parte și îi spuse:

– Asta e sfârșitul. Spencer Perceval va fi dat afară de dimineață. Nu mai e nimic de făcut. Te poți întoarce în iubitul tău Cornwall; Perceval se poate întoarce fără îndoială la cabinetul său juridic – unde era mult mai bogat decât ca lider de guvern. Ah, ei bine... cât despre mine, deoarece n-am mai fost în guvern până acum, o să-mi lipsească foarte puțin – cu excepția faptului că o să hărțuiesc noul guvern cu o mai mare pasiune... Sunt, în esență, un animal politic, Ross, ceea ce tu nu ești. O să fii mai fericit departe de toate astea.

– Nu mai fericit, spuse Ross, cu o soluție ce renunță la tot.

– Mai bine că s-a întâmplat așa, Ross: filatorii și țesătorii noștri vor fi mai puțin flămânzi. Poate, cumva, o să învățăm să coexistăm cu brigandul corsican. Sărmanul Wellington!

– Sărmanul Nelson, spuse Ross. Fără a mai vorbi de John Moore și alți zece mii.

– Nu știu, spuse Canning cu amărăciune. Poate că moartea le este gloria. N-ar trebui să conteze pentru ei că au luptat pentru o cauză pierdută.

Stăteau în spațioasa ușă dublă a camerei de muzică și puteau vedea ce se întâmpla în vastul salon. O oarecare schimbare abia perceptibilă se abătuse asupra musafirilor. Cu câteva minute în urmă, domnea un așa vacarm, încât era imposibil să te faci auzit decât dacă strigai destul de tare. Acum era altceva. Veniseră *veștí*. Veștile fuseseră aduse de Whitbread și Northumberland. Lumea încă vorbea, dar cu mai puțină însuflețire. Se schimbau priviri, lumea se uita spre cei mai importanți oameni – de sub evantaie, de deasupra buzei paharelor. Whitbread vorbea însuflețit cu doi prieteni liberali, subliniind ceva în mod repetat cu mâna. Veștile astea erau despre guvern sau despre bătălie? Lady Grenville îl ascultase pe Lord Northumberland. Brusc, ea îi întinse mâna. El se plecă. Ea traversă încăperea – nu spre camera de muzică, ci spre intrarea în hotel. Părea că pleca. Președintele Camerei Comunelor, domnul Abbott, o însoțea. Lord Holland se grăbi după ei.

Discuțiile sonore încetară cu totul. În locul lor se auziră murmure. Lord Fitzwilliam se îndreptase spre Whitbread, care imediat se întoarse spre el și își spuse din nou povestea. Fața lui Whitbread,

palidă când intrase în salon, era acum îmbujorată – și se părea că nu doar din cauza căldurii. Ducesa de Gordon, preocupată ca nu cumva serata ei să fie și mai tare tulburată, se întoarse să pună o întrebare lăudărosului și voinicului Lord Kensington, care pariase zdravăn pe rezultat la clubul Brooks's. Kensington râse și ridică din umeri.

– Au fost excluși! spuse el cu voce stridentă. Pe Dumnezeul meu, au fost excluși!

Urletul lui păru să destindă tensiunea; se adună mai multă lume în jurul lui Whitbread, să audă ce spunea. Whitbread scutură din cap și dădu să plece. Dacă venise pentru ceva la serata asta, nu era pentru a satisface bârfele.

Imediat, Robert Plumer Ward se desprinse de grupul din jurul lui Northumberland și se îndreptă spre Canning. Plumer Ward era un tip comod, care se împăca bine cu toată lumea, un bărbat căruia îi plăcea nespus să dețină informații secrete.

– Ei bine? spuse Canning morocănos, pe când acesta se apropia. Ce a însemnat asta? Ce e neașteptat la asta? Perceval probabil că-și cunoaște soarta de-acum.

– *Ei* au fost excluși, George, rosti tărăgănat Plumer Ward. *Ei* au fost excluși. Poți să crezi? După toată tevatura asta. Dacă e să ne luăm după zvonuri – și vin de la sursă, așa că sunt puține șanse de eroare –, conform lui Northumberland, el, Grey, Grenville și restul erau prinși la întrunirea de pe Park Street, când a venit William Adam, cu un mesaj, așa a spus. Lord Grey și Grenville, în maniera lor de a se crede zei, i-au zis lui Adam că pe moment nu-l pot vedea. Adam a spus ca mesajul pe care-l aduce era de la prințul de Wales. Lord Grey și Lord Grenville au răspuns că tot nu puteau fi deranjați, pentru că munceau chiar în folosul prințului de Wales, formând noul guvern ce urma să fie primul guvern al regenței lui. Drept urmare, Adam a trimis vorbă că ar trebui să nu se mai obosească, pentru că prințul a hotărât că nu se va forma un nou guvern și a decis să meargă mai departe cu miniștrii tatălui său! Ce crezi dumneata de *asta*, ei? Ce zici de *asta*?

Se lăsă tăcerea.

– Asta înseamnă că..., începu Ross.

– Nu poate fi adevărat! șopti Canning. E o minciună răspândită pentru a ne induce în eroare!

– În ce scop? Cine ar trage foloase?

– Dar prințul a fost un liberal înfocat și dedicat timp de treizeci de ani...

Plumer Ward spuse:

– Prințul nu-i prost, cu toate excesele lui. Probabil s-a gândit și s-a răzgândit în aceste ultime săptămâni. Cine știe la ce s-a gândit? Poate că... a ajuns la concluzia că e o uriașă diferență între a fi realmente pe tron și a fi cârcotașul fiu cel mai mare?

– N-o să cred asta, spuse Canning... doar dacă... până când...

Plumer Ward spuse:

– Mi s-a spus că Grey și Grenville s-au dus acum să ceară o audiență. Dar, dacă Prinny s-a decis, n-o să fie de nici un folos.

– Asta înseamnă... spuse Ross din nou, dar nu mai continuă.

– Înseamnă, spuse Canning, *ar putea* însemna că a noastră cauză nu e cu totul pierdută.

IV

Lady Harriet Carter spuse:

– E un leu alb în Turn, adus acolo de Sir Edward Pellew. Mă întreb dacă se simte cât de puțin nelalocul lui într-o clădire ce a adăpostit jumătate dintre leii pe cale de a fi decapitați ai Angliei. Bănuiesc că e semn de progres că nici Lord Grenville și nici domnul Perceval nu riscă să zăbovească acolo în timp ce celălalt este Primul Lord al Trezoreriei...

– Da, spuse George, scoțând o batistă și ștergându-și mâinile.

– Te simți bine? Ai devenit palid.

– Da, mă simt foarte bine. E foarte cald aici.

– Dacă povestea asta e adevărată, spuse Harriet, dacă ce se spune e adevărat, va ruina mai mult decât câteva mari speranțe de a primi vreun post. Ai avut vreuna?

– Ce? Ce spuneați?

– Vreo speranță de a primi un post? Ești liberal mai mult decât orice, nu-i așa?

– Da, spuse George.

– Și ai avut?

– Nu, n-am sperat la nici un post.

– În cazul ăsta, n-ai prea mult nici de câștigat, nici de pierdut. Cât despre mine, ar trebui să nu-mi placă nici o activitate care să mă țină în această metropolă gălăgioasă când există atâtea moșii întinse și neîntinate de care să mă bucur la țară. Cornwall mă deprimă; e atât

de aspru, de cenușiu și de bătut de vânturi; dar mătușa mea face mare caz că există câteva zile frumoase pe an.

– Lady Harriet, spuse George și înghiți.

Ea îl privi cu ochii ei mari și negri.

– N-o spune, Sir George... nu încă.

– Ce am eu de spus, Lady Harriet, e ceva destul de diferit față de ce intenționasem. Pe neașteptate, am aflat că e necesar să plec din Londra aproape imediat. Într-adevăr, cred că, dacă mă veți scuza, o să plec acum.

– Să pleci? Unde?

– Chestiuni de afaceri.

– Așa importante?

– Din păcate, pentru mine există și alte considerații în afară de politică, implicate de decizia prințului. Mă... mă tem că trebuie să mă ocup de ele.

Se uitară unul la altul pentru un lung moment.

– În cazul acesta, spuse ea rece, trebuie să mă întorc neînsoțită la cumnata mea, în cealaltă cameră, nu-i așa? Noapte bună, Sir George.

– Noapte bună, Lady Harriet. Poate...

Ea zâmbi. El se plecă peste mâna ei. Mâna lui era fierbinte și nesigură, dar dragostea față de femeie îl făcea să tremure.

Se întoarse și își croi drum, deloc protocolar, spre ușă.

Cartea a doua

Capitolul 10

I

Jeremy Poldark era un tânăr simpatic, care crescuse în confortul și stabilitatea unui cămin unde felul de a fi natural ascundea sentimente mai profunde și unde certurile se sfârșeau aproape întotdeauna cu râsete. Drept urmare, indiferent de ce sentimente puternice puteau sălășlui în adâncul său, nu avuseseră încă nici un motiv să fie tulburate. Deși fusese conceput pe când tatăl său era în așteptarea procesului ce-i privea viața și se născuse într-o vreme când părinții săi se găseau în cea mai dificilă situație bănească, părea că nu avea nimic din pesimismul întunecat, radical al lui Ross și puțin din strălucitoarea vitalitate impulsivă a Demelzei. Poate că, mai mult decât oricare alt membru al familiei sale, avea un adevărat simț celtic de *laissez-faire*[1].

Un lucru îl făcea să se înfurie: cruzimea sau neglijența față de animale; și un lucru, în afară de talentul de a desena, îl interesa profund.

Acest interes data încă din vremea când avea doar zece ani și jumătate. Era dimineața zilei de 28 decembrie 1801 și călărise pe noul său ponei, cadou de Crăciun, cu tatăl lui, să-l vadă pe Lord de Dunstanville în Tehidy. Tatăl lui era partener în Cornish Bank, unde Lord de Dunstanville era principalul acționar, și erau acolo domnul Stackhouse, domnul Harris Pascoe și un domn Davies Giddy.

Era pentru prima dată când Jeremy mersese călare pe o așa distanță cu tatăl lui și era foarte mândru de el. Era îmbrăcat cu un costum de călărie maro din catifea cord, tot cadou de Crăciun,

---

[1] Doctrină economică apărută în Franța, în secolul al XVII-lea, atribuită lui Vincent de Gournay și promovată de fiziocrați. A cunoscut maxima dezvoltare în secolul al XIX-lea în Europa Occidentală. A susținut politica economică a liberului schimb sau a liberei concurențe și neintervenția statului în economie. În sens mai larg, înseamnă indiferență, neamestec în treburile altuia. (n.tr.)

și un tricorn prins cu un șnur sub bărbie, pentru a-i menține poziția în vântul în rafale. Era o zi frumoasă, luminoasă, cu nori spre nord-vest ridicându-se de la orizont și grăbindu-se peste terenuri spre Franța. Soarele, precum un pictor neîndemânatic, împrăștia culoare peste peisaj pe ici, pe colo, unde putea. După ce bărbații intrară în salon să discute, micuța Lady de Dunstanville cu fata ei, Frances, și cu domnul Giddy, care nu se afla aici pentru chestiuni bancare, ieșiseră cu el pe terasă, vorbind și râzând și uitându-se plini de speranță spre porți. Frances Basset, o fată simplă, dar plăcută, de nouăsprezece ani, îi explicase tânărului ei oaspete ce așteptau.

Un tânăr inginer angajat la una dintre minele din Camborne, pe nume Trevithick[1] și având un rol principal în construcția unei ciudate drăcovenii numite motor „de înaltă presiune", luase una dintre mașini ce fusese concepută inițial pentru a pompa apă afară din mine și o pusese pe *roți*, pretinzând că avea să se *miște*.

Exista mult scepticism. Lumea știa doar un singur mijloc de propulsie provenind de la un animal viu cu patru picioare, ale cărui copite, puse la intervale neregulate pe pământ pe când se mișca, crea tracțiune. În consecință, mulți argumentau că, chiar dacă un astfel de mecanism grosolan, așa cum propunea Trevithick, ar putea fi vreodată folosit pentru a mișca roțile, roțile însele nu ar avea suficientă putere pe drum pentru a mișca din loc vehicule. Firește că roțile aveau a se învârti. În orice caz, era îndoielnic că aveau să ajungă vreodată măcar să se învârtească.

În această societate înaltă în care se găsea acum tânărul Jeremy, exista o încredere întru câtva mai mare decât cea pe plan general, pentru că domnul Giddy fusese una dintre principalele persoane care-l încurajaseră pe tânărul inginer, și Lady de Dunstanville fusese de fapt de față și țipase din rărunchi când unul dintre modele fusese făcut să meargă în jurul camerei.

Așadar, cu toții așteptau pe terasă, pentru că domnul Trevithick spusese că în acea zi avea să dea drumul mașinăriei și să conducă pe drumul de la biserica din Camborne până la Tehidy, unde domnul Giddy și Lord și Lady de Dunstanville aveau să aștepte să-l primească cu ovațiile ce i se cuveneau.

Cum timpul trecea și nu apărea nici o mașinărie, cu toții căzură de acord, destul de triști, că între un model de aproape o jumătate

[1] Richard Trevithick (1771–1833), a fost un inginer și inventator englez. El a construit prima locomotivă cu abur funcțional. (n.tr.)

de metru înălțime și un vehicul adevărat de peste trei metri înălțime exista o prăpastie adâncă de aproximări și încercări. Când Lord de Dunstanville și căpitanul Poldark, precum și ceilalți ieșiră de la întâlnirea lor și încă nu se vedea nici un semn, se trase concluzia că încercarea, în măsura în care conta, fusese un eșec. Căpitanul Poldark fu invitat să rămână la cină, dar se scuză spunând că soția lui îi aștepta acasă. Zâmbind, îl bătu pe Jeremy pe umăr, și, imediat după ce bău un pahar de vin, încălecară și plecară.

Poneiul lui Jeremy era jucăuș după ce se odihnise, și, deși băiatul încercă să-i vorbească tatălui său, povestindu-i ce i se spusese, mare parte din timp stătură la ceva distanță; și parcurseseră aproape un kilometru și jumătate când văzură ceva ce Jeremy nu avea să uite.

Ceva se târa spre ei pe drumul accidentat și neregulat. Era precum o lăcustă pe roți, cu o trompă înaltă ținută în sus în față și scoțând cu pauze un pufăit de fum. Roțile pe care se mișca erau patru la număr, dar multe alte roți, unele dințate, altele netede, se învârteau și ele în trupul monstrului. Șerpuia, duduia, tușea și scotea mai mult fum și abur, atât alb, cât și negru pe fiecare articulație *în afară* de trompă. Și poate lucrul cu adevărat extraordinar era că, atașați de mașinărie, nepăsători față de căldură și pericol, erau circa doisprezece oameni murdari strigând cât îi țineau rărunchii, în vreme ce câteva duzini îi urmau țipând.

Zgomotul era așa mare, încât Ross trebui să descalece și să țină capul calului și pe al poneiului pe când alaiul trecea. Mulți le făcură cu mâna, inclusiv silueta înaltă și solidă a inventatorului și tovarășului său, Andrew Vivian. Jeremy rămase călare pe ponei, cuprins de admirație. Nu-și imaginase niciodată ceva asemănător în toată viața lui. Se deschidea o ușă spre o nouă lume.

Cei doi Poldark trecuseră de un han cu puțin timp înainte și, când Ross descălecase, rămaseră acolo uitându-se cum dispărea monstrul ce clănțănea, zăngănea și scotea aburi. Imediat ce ajunse la han, mașinăria se opri hodorogind, și toată lumea se dădu jos și se îndreptă spre han. După câteva minute, plecaseră cu toții, și acolo, lângă han, mașinăria cea ciudată rămase fumegând și pufăind de una singură.

Ross întoarse capul calului.

– Așadar, au făcut-o. O mare realizare. Hai să mergem!

– Dar, tată, dacă am putea merge înapoi să ne uităm...

– O s-o vedem din nou. Dacă are succes, n-ai nici o grijă.

Așa că plecară spre casă, în vreme ce câțiva nori se mai adunară să marcheze lăsarea nopții de iarnă. Dar n-o mai văzură din nou,

pentru că, se părea, la han era o minunată gâscă friptă, plus o bere pe cinste, iar adunarea cea turbulentă rămăsese să mănânce înainte de a pleca spre Tehidy. Între timp, nimeni nu-și aminti să stingă focul de sub boilerul motorului, așa că apa se evaporă și boilerul se înroși și dădu foc ramei de lemn a motorului. Apoi veni un om care bătu cu putere la ușa hanului, și lumea se năpusti afară să vadă minunata mașină nouă prăbușindu-se într-un mare foc ce lăsă în cele din urmă doar metal contorsionat, câteva roți strâmbe și un morman de cărbune mocnind.

II

Un motiv pentru care Ross nu dorise să se oprească era faptul că între el și Trevithick exista o oarecare ostilitate. Trevithick și un tânăr pe nume Bull montaseră motorul pentru Wheal Grace când Trevithick avea doar douăzeci și unu de ani, dar de-a lungul timpului neglijase să treacă pe acolo pentru întreținere, și, când cei doi ingineri se despărțiseră, Ross alesese să continue colaborarea cu cel mai de încredere. Lui Trevithick nu-i plăcuse asta și i-o spusese pe șleau. De la moartea lui Bull, Ross se descurcase cu ajutorul lui Henshawe și al altor oameni din partea locului. Ross nu-i purta pică lui Trevithick pentru cele spuse de acesta, dar, de vreme ce nu se mai întâlniseră de atunci încoace, se simți puțin stânjenit de ideea de a sări jos de pe cal și de a-l felicita pentru noua sa realizare.

Nu la fel se simțea Jeremy, care nu se mai gândise la nimic altceva zile întregi. Pentru el, acea mașinărie ciudată pe care o văzuse nu era doar un ansamblu de piulițe și șuruburi, cilindri, pistoane și roți cu bolțuri; era vie; la fel de vie precum un cal sau un om; avea o personalitate, o natură spectaculară proprie, merita un nume specific și onorabil. Pentru a o porni, află el, trebuia să aprinzi un foc în pântecele ei și să bagi înăuntru cărbuni; apoi pe loc începea să clocotească și să șuiere și toate complicatele încheieturi prindeau viață: miracolul vieții sale începea. Însuși felul în care se mișca, părând că se clatină dintr-o parte în alta ca și cum abia îndrăznea să se miște; *aburul* care ieșea de peste tot, ca sudoarea, ca răsuflarea unui balaur; *se mișca*, își croia drum prin împrejurimi.

Toate astea îți tăiau răsuflarea: văzuse o himeră. După aceea, urmări nerăbdător *The Sherborne Mercury*, să vadă orice menționare a eroului lui; dar, de acum, Trevithick era mai mult absent decât

prezent în Cornwall, și sosiră vești că-și pusese la treabă noua sa jucărie în Țara Galilor, unde construise o locomotivă care mergea pe șina de tramvai. Marele inginer James Watt, acum ajuns aproape la șaptezeci de ani, prezisese un dezastru; pentru că el folosea încă motoare cu presiunea cazanului ce depășea presiunea atmosferică; Trevithick făcea cazane care să lucreze la 4 bari și vorbea de 6 bari! Watt prevesti că, mai devreme sau mai târziu, avea să fie o explozie cu pierderi mari de vieți omenești. Trebuia să se experimenteze doar sudând capacul rezervorului de apă și punându-l pe foc. Ventilele de siguranță nu erau suficiente.

Abia șapte ani mai târziu, la prima sa vizită în Londra împreună cu tatăl și mama lui, Jeremy se întâlni cu inginerul. Pe atunci, Trevithick, nemulțumit că-și condusese una dintre mașinăriile lui zăngănind și pufăind pe străzile Londrei, în 1803, luase acum împreună cu niște prieteni de-ai lui un teren în nordul Londrei, între Upper Gower Street și pepinierele Bedford, îl împrejmuise cu pari și amenajase un drum circular, apoi făcuse reclamă unei mașinării (botezată Prinde-Mă-De-Poți) și încasa un șiling taxă de intrare pentru toți cei suficient de curioși care veneau să vadă – cu o călătorie gratuită inclusă pentru cei tari de înger care îndrăzneau să meargă cu instabilul vagon prins de ea. Era un spectacol plănuit – o încercare de a câștiga atenția și interesul publicului.

La vremea aceea, Ross era foarte preocupat, pentru că urma să – sau spera să – aibă una dintre rarele sale luări de cuvânt din parlament – despre reforma Camerei Comunelor; dar Jeremy era atât de insistent, încât fu de acord că ar trebui să vadă spectacolul. Demelza, mereu fascinată de orice noutate, era aproape tot atât de nerăbdătoare, și petrecură o dimineață acolo, călătorind cu toții în vagon la o viteză de aproape douăzeci de kilometri pe oră. Întâmplător, Trevithick era prezent și îi salută ca pe niște prieteni dragi – așa cum, de altfel, și erau, atât de departe de casă. Uitând de orice resentimente, se dădu peste cap să îi explice băiatului de șaptesprezece ani cum funcționa motorul său.

Cu toate astea, deja fuseseră accidente mortale, exact așa cum spusese Watt că aveau să fie; un motor explodase în bucăți în Greenwich, omorând patru oameni și rănindu-i pe alții. În dimineața când vizitaseră locul, erau doar doisprezece oameni prezenți și doar încă doi îndrăzniseră să meargă cu mașinăria. Pe când plecau, Ross spuse:

– E o noutate nemaipomenită, dar nu mi-ar plăcea ca un fiu sau un frate de-al meu să fie băgat în asta în stadiul ăsta experimental.

– Domnul Trevithick îmi spune că toate cazanele sunt prevăzute acum cu două ventile de siguranță în loc de unul, zise Jeremy.

– Nu știu dacă să vreau să reușească sau nu, spuse Demelza. Bănuiesc că am călărit la galop mai repede decât ăsta, dar nu se *simte* așa repede. Cu un cal, nu te temi că o să-i cadă o roată!

Jeremy spuse:

– Domnul Trevithick zice că e lipsă de cai din cauza războiului. Crede că trăsura cu aburi e menită unui viitor măreț.

– O fi, zise Ross. Dar nu cred că e momentul potrivit. Nu cred că oamenii o să vrea așa ceva.

Jeremy oftă. Nici măcar tatăl lui, care era un om inteligent și incapabil de greșeli, nu putea înțelege potențialul atractiv al acestei noi invenții. Din nou, deși acum cu mult mai mare, Jeremy simți convingerea stranie că exista o viață – un fel de viață magică – în inima acestui monstru ce scotea aburi și fum. Nu era doar o mașinărie concepută de om. Omul dădea naștere la ceva nou, o ființă pentru a-l servi, dar o creatură capricioasă, cu personalitate. Nu puteau exista vreodată două la fel.

Se întreba chiar dacă domnul Trevithick înțelesese asta pe când lucra la ea, dacă simțea fascinația aproape în același fel. În orice caz, în anii care au urmat, se dovedi că tatăl lui avusese dreptate. Indiferent care era supremul potențial al acestei invenții, nimeni deocamdată nu era câtuși de puțin interesat de a o dezvolta pe mai departe. Și așa, totul fu abandonat. Ultima dată când Jeremy auzi de domnul Trevithick – în 1810, cu puțin timp înainte de a-l pescui din mare pe Stephen Carrington –, inventatorul căzuse bolnav și se îndatorase, plănuind să se întoarcă pentru a locui în Cornwall.

Dar, între timp, o altă problemă îl preocupa pe Jeremy. Stephen plecase de la Nampara pe 20 ianuarie, dar se mutase doar ca să stea în chirie la alde Nanfan, care trăiau lângă biserica din Sawle, și câteva zile mai târziu veni la Jeremy cu o propunere.

Se părea – și o mărturisise rușinat – că povestea lui cum că era un mic afacerist între Bristol și Irlanda nu era adevărată. De fapt, fusese la bordul unui vas de corsari când fusese scufundat de către francezi; dar, găsindu-se într-o asemenea casă și fiind îngrijit de așa doamne amabile și respectabile ca domnișoara Poldark și doamna Poldark, se temuse să le spună asta. Nu că ar fi fost ceva ilegal în piraterie, dar

nu știa cum alde Poldark ar fi privit toată treaba. Deja îi mărturisise adevărul, zicea el, domnișoarei Poldark, dar nu și doamnei Poldark.

Însă mai era ceva aici. Vasul de corsari, *Unique*, înainte de a fi prins și distrus, capturase deja ceva; un mic lugher cu câteva sute de litri de rachiu la bord. Căpitanul Fraser nu considerase că era o pradă suficientă pentru a o lua acasă, așa că lăsase lugherul la Tresco, în insulele Scilly, pentru a-l lua când avea să revină cu indiferent ce alte prăzi ar fi putut găsi. Ei bine, în schimb, se alesese cu o navă franceză de război. Doar Stephen supraviețuise, și ar fi vrut să meargă să ia lugherul. Ar putea Jeremy să-l ajute?

– Vrei să zici să te duc acolo? întrebă Jeremy.

– Da. Mi-ai salvat viața în bărcuța aia drăguță a ta. Ar fi foarte potrivit și amabil dacă ai putea să mă ajuți să răsplătesc norocul ăsta.

– Ai hârtii? Ai putea să obții eliberarea lugherului?

– Nu, n-o să fie nici un fel de hârtii. Doi frați bătrâni, pe nume Hoskin, o să aibă grijă de asta pentru noi. Căpitanul Fraser a mai făcut afaceri cu ăștia doi, și, fără îndoială, dac-o fi să trăiesc, o să fac și eu afaceri cu ei din nou. Totul e o chestiune de afaceri.

Stăteau pe patul lui Jeremy în camera lui, în Nampara. Stephen venise să vadă dacă era vreo vorbă sau vreo veste despre domnișoara Clowance, dar Demelza era în Sawle. Jeremy era afară în curte, îngrijindu-se de un vițel bolnav. O ploaie cu grindină îi gonise înăuntru și, cu Isabella-Rose și Sophie Enys alergând ca nebunele în jos pe scări, Stephen întrebase dacă puteau vorbi ceva între patru ochi.

– De ce echipaj ai avea nevoie ca să aduci lugherul acasă? întrebă Jeremy.

– De doi oameni. Mai bine trei, dar te-ai putea descurca și cu doi.

– Păi, vrei doi pentru *Nampara Girl*. Asta înseamnă că avem nevoie de patru să plecăm cu ea.

– Cam așa mă gândeam și eu. Mă întrebam dacă Paul Kellow ar vrea să meargă. Și poate și celălalt care m-a tras afară – Ben Carter, parcă?

Jeremy ezită. Nu credea că lui Ben îi plăcea prea tare de Stephen Carrington. Motivul era limpede: Stephen încerca din greu să câștige inima lui Clowance, și Clowance, dacă Jeremy nu se înșela, era cam topită după el. Ben, oricât de puține speranțe și-ar fi făcut în direcția asta, nu se putea abține să nu fie gelos.

Stephen înțelese greșit ezitarea.

– O să-ți plătesc bine pentru efort. Lugherul e construit de francezi, dar aș crede că s-ar putea vinde pe optzeci de lire oricând. Și, după aia, mai e și încărcătura.

– Ah.

Jeremy flutură cu indiferență din mână și se ridică.

– Nu-i asta. Aș vrea să te ajut... Când ai vrea să mergi?

– Cu cât mai repede, cu atât mai bine. N-aș mai avea încredere în cei doi Hoskin după trei luni. O să ai un câștig – o parte dintre banii de pe rachiu, ei? Ce crezi?

– Cred, spuse Jeremy, că ceilalți doi ar fi bucuroși să aibă ceva mărunțiș. Dar asta poate să mai aștepte.

– Nu prea mult, sper, spuse Stephen și râse.

Jeremy se uită la grindina ce izbea în pervazul ferestrei, adunându-se în grămăjoare și începând să se topească.

– O să fie nevoie să-i spun mamei.

– Firește. Cum vrei tu. Dar nu s-ar putea să se împotrivească?

– Aici nu e problemă de da sau nu, Stephen. E că noi nu suntem genul de familie din sânul căreia eu să pot lipsi pentru o noapte sau două fără să zic unde plec. În orice caz, n-o să aibă nimic contra insulelor Scilly

– Tatăl tău s-a întors teafăr acasă?

– Da, mulțumesc lui Dumnezeu. Am auzit în dimineața asta. Mama s-a dus să spună câtorva dintre prietenii noștri.

– Atunci, poate că e un moment potrivit s-o abordezi când se întoarce.

– De ce?

Jeremy era sincer contrariat. Stephen râse din nou și îl bătu pe spate.

– Ești un om norocos. Când Jeremy se întoarse, adăugă: Să ai așa o mamă. Să ai așa un cămin. Pare că nu există nici o tensiune, nici un fel de conflict. Așa a fost mereu?

– Nu... Nu mereu.

– E așa când se întoarce tatăl tău acasă?

– Da. Ah, da, cred că așa e... Atunci, suntem o familie completă.

– Dar n-a fost întotdeauna așa?

Stephen era insistent.

– Au fost momente, pe când eram foarte mic, când îmi amintesc că mă simțeam... sfâșiat. Sfâșiat de pasiuni și emoții; nu le înțelegeam, dar erau... în casă. Tata și mama nu se *ciorovăiesc* niciodată, Stephen, niciodată nu se *cicălesc* unul pe altul așa cum văd adesea în

alte familii. Dar, când se ceartă, e pentru ceva important și după aia e... important.

Stephen își luă pălăria.

– Abia aștept să-l cunosc pe căpitanul Poldark. Dar nădăjduiesc că... înainte de asta?

– Probabil înainte de asta, spuse Jeremy.

III

În acea seară, îi spuse mamei lui. Ea îi oferi cel mai deschis zâmbet al ei.

– Tu *vrei* să te duci?

– Cred că da.

– Ce e un vas de corsari, Jeremy? Nu sunt chiar sigură.

– Nu e cumva un vas aparținând unuia sau mai multor investitori în vreme de război care au... nu se cheamă Scrisoare de Împuternicire? Așa încât să poată ataca vasele celeilalte țări – cea cu care e în conflict?

– Mă întreb ce-o să zică taică-tu despre asta.

– Despre corsari?

– Da. Și despre Stephen. Stephen e un tip fermecător... Dar am știut că prima lui poveste nu era adevărată.

– De ce nu?

– Nu mai fusese o furtună de două săptămâni înainte să-l culegi tu din apă.

– Nu-mi aduc aminte cum a fost vremea cu așa mult în urmă. Tu cum de poți? Abia îmi amintesc cum a fost ieri.

Demelza își luă un pahar de vin. Începuse să-și simtă capul ușor și inima voioasă.

– Păi, uite ce e. Spune că va fi reținut în Londra pentru alte câteva zile – tatăl tău, adică –, dar se va întoarce cât de repede poate. Mă întreb dacă o s-o vadă pe Clowance. N-au cum să știe că s-a întors cu bine, pentru că nu stă unde stătea de obicei. Stă la domnul Canning. Există și o doamnă Canning? Sper să se întâlnească. Vreau să zic, Clowance și cu taică-tău. Poate că li se vor încrucișa trăsurile, așa cum m-am temut eu că se va întâmpla. Slavă Domnului că s-a întors în țară. E greu să nu-ți mai faci griji; nu te poți opri dintr-odată, ca și cum ți-ai pune cep. Am auzit despre un om care a supraviețuit celor mai mari pericole și apoi a lunecat pe o coajă de banană.

– Mamă, spuse Jeremy.

– Da, frumosul meu?

– Ai trimis-o pe Clowance pentru că...

Demelza spuse:

– N-am *trimis*-o eu pe Clowance. Ea a plecat.

– Nu-i stă în obicei.

– Da, nu-i stă în obicei. Dar oamenii fac adesea lucruri care nu le stau în caracter. Ce-nseamnă să-ți fii credincios ție însuți, mă-ntreb? N-am știut niciodată. Câteodată există în mine trei oameni, și fiecare vrea ceva diferit. Cine sunt eu dintre toți? Tu cum ești în tine, Jeremy? Ești așa? Nu știu deloc. Câteodată îl faci pe taică-tău să se îngrijoreze. E ceva deosebit ce vrei să faci în viață?

– Poate.

– *E* ceva? Știi tu ce anume?

– Nu chiar. Nu sunt sigur... Îți facem necazuri, mamă?

– Doar un pic. Sunteți doar un pic dificili. Dragă Doamne, ce înseamnă să ai o familie! Cât despre Clowance, trebuie s-o lași să fie neascultătoare. Se maturizează.

– Cu toții o facem.

– Of, of!

– De ce?

– De ce ce?

– De ce of?

– Cred că îmi place de voi toți la o anumită înălțime. Ca nalbele roșii. Înainte de a începe să devină ruginii.

– Păi, mulțam, mamă. Mă copleșești cu complimentele tale.

Lumina lumânărilor licări cu putere când doamna Kemp își băgă pe ușă capul ei rotund.

– Isabella-Rose așteaptă să se culce, doamnă. Așteaptă să spună noapte bună.

– Foarte bine, doamnă Kemp. Mulțumesc, doamnă Kemp. Spune-i că o să vin fuguța la ea imediat ce o să pot, doamnă Kemp. Ceea ce o să fie într-o sută de secunde sau cam așa ceva, mai mult sau mai puțin.

Doamna Kemp clipi la o așa cascadă de cuvinte și plecă. Demelza își termină vinul, își întinse degetele spre foc și le îndoi.

– Am chef să cânt la spinetă. Am *așa* un chef să cânt la spinetă. Asta dacă Bella n-a stricat-o de tot. Știi tu, Jeremy, cred că îmi tre' una nouă. O să-l rog pe taică-tău să luăm când o să vină acasă.

– Ce, o nouă spinetă?

– Nu, un pian. Pianele sunt... mai strălucitoare. Pot face ca muzica să dispară și să apară. Mașinăria asta veche, oricât de tare aș iubi-o, e terminată.

– Bellei i-ar plăcea.

– Trebuie s-o oprim din păcăneală. Doamna Kemp nu crede că e câtuși de puțin talentată la muzică... Ianuarie nu e timpul potrivit pentru plecat cu barca, Jeremy. Nu s-ar putea aștepta cu călătoria asta până vine vremea mai bună?

– Stephen zice că nu.

– Să n-ai prea multă încredere în el, dragul meu.

– În Stephen? Ce te face să zici că aș avea?

– Pentru că așa mi-a venit mie să spun. Nu mă băga în seamă.

– Întotdeauna bag în seamă ce spui. În special când ești *pilită*.

– *Ce* ai spus?

– Îmi pare rău, mamă. N-am vrut să spun așa. Dar am așa o presimțire superstițioasă că ai destul de des dreptate.

– Păi, încerc să nu judec prea repede într-o chestiune ca asta. Cred că e bine să fii prudent. Verifică balanța; asigură-te că e în cumpănă. După aia nu ai surprize – plăcute sau neplăcute.

Jeremy mișcă unul din butuci cu cizma.

– Dacă Paul poate să plece, mă gândesc să plecăm pe miercuri; asta dacă vremea e acceptabilă și tu o să permiți. Mi-ar plăcea să ajung acolo și să mă întorc înainte să vină tata.

– Dacă trebuie să pleci, pleacă acum, spuse Demelza. Bravo, mi-ar plăcea și mie!

Capitolul 11

I

Plecară miercuri în zori. Paul Kellow putuse să vină și, după ce ezită, Ben Carter veni și el. Demelza comentase odată că, în Cornwall, iarna venise pe 18 ianuarie; dar anul ăsta, în afară de vântul în rafale ce apărea întâmplător, cu grindină, vremea nu se manifestase cu asprime, așa cum se întâmpla în centrul țării. Aerul venea stăruitor din nord-vest, protejând contra înghețului; iar ghioceii și ciubotița-cucului răsăriseră.

Cu toate astea, marea era neliniștită, și se ținură la distanță de malul dințat ca un fierăstrău. Pe când treceau de Hell's Mouth și traversau estuarul Hayle, Paul Kellow salută ironic. Pescarii din St Ives ieșiseră, risipiți în tot golful, ridicându-se și coborând pe val, ca niște pescărușii. Apărură alte stânci amenințătoare, cu spumă albă de picături mișcându-se la picioarele lor; nisipurile de la Sennen și apoi apele agitate și adânci de la Land's End.

Stephen se apropie de Jeremy pe când acesta strângea un odgon în jurul tachetului pe arborele mare.

– În ritmul ăsta frumușel, strigă el, ar trebui să ajungem înainte de lăsarea întunericului. Jeremy...

– Da?

– N-am hotărât cum ne împărțim ca să ne întoarcem acasă. O să vii tu cu mine?

– M-am gândit că poate să vină Paul. Contează?

– Nu contează, nu. Dar Paul trebuie să fie înapoi vineri, cel târziu. Nu știu cât o să dureze...

– Îmi imaginam că avem să ajungem înapoi cu mult înainte. Dar pot să vin în locul lui Paul, dacă crezi că e mai bine.

Stephen luă o ultimă mușcătură din plăcinta pe care o adusese. Când gura îi fu pe jumătate goală, spuse:

– Rachiul e de contrabandă.

– Bineînțeles.

– În plus, *Philippe* n-ar fi putut fi adus în siguranță în golful vostru, bănuiesc. Și e o captură, iar tatăl tău trebuie să se întoarcă acasă în scurt timp. Nu știu ce ar crede de toate astea. Ce e sigur e că n-aș vrea să-l fac să se simtă stânjenit.

Jeremy termină de asigurat odgonul și îl smuci.

– Ce propui?

– La început, mă gândeam că aș putea să-l duc înapoi la Bristol; dar aș prefera să scap de încărcătură aici; și, dacă ar exista un cumpărător potrivit pentru lugher, ar fi mai bine să scăpăm și de el. Mă îndoiesc că tu sau oricare dintre prietenii tăi ar vrea să mă ajute să-l duc până acolo și să venim înapoi pe uscat!

– Am presupus că o să ne întoarcem cu toții la Nampara... Ei bine, sunt de acord că nu-s bani de ajuns în St Ann's.

– Așa m-am gândit și eu. Asta mi-au spus alde Nanfan. Dar mai e St Ives, Penzance, Falmouth, Mevagissey.

– Verișoara tatălui meu locuiește în Falmouth, spuse Jeremy. E măritată cu un căpitan de navă de poștă ieșit la pensie, și s-ar

putea ca el să știe cine ar putea fi un cumpărător potrivit... Dar tu propui...

– Că ar trebui s-o ducem într-unul dintre porturile de la canal. Nu ne-ar lua mai mult decât să-l aducem înapoi la Nampara și, dacă am avea noroc, treaba ar fi terminată în câteva zile. Firește, dacă vrei să mergi acasă și să mă lași acolo, fără-ndoială că o să mă descurc.

Un val mai mare decât văzuseră până atunci veni prin spatele lor, și mica barcă se înclină și se lăsă într-o parte ca un cal nărăvaș. Ben Carter, aflat la cârmă, o ridică puțin mai mult ca să o echilibreze.

Jeremy strigă:

– Ai ceva legături pe coasta aia? Nu poți, știi tu, să apari așa, într-un port, cu șapte sute de litri – sau cât o fi – de rachiu de contrabandă.

– Mă gândeam să încerc la Mevagissey, spuse Stephen. Sunt vreo doi pe care-i știu – cu numele dacă nu și altfel – care ar fi bucuroși să ia marfa. Cum sunt vameșii pe-acolo?

– Habar n-am.

– În St Ann's?

– Nu-i ușor. E un om pe care-l cheamă Vercoe. E acolo de ani buni. Și devine din ce în ce mai ursuz.

– Nu mai câștigă și el câte ceva în plus? Majoritatea o fac.

– Nu, din câte știu eu. Bineînțeles că treaba merge înainte – contrabanda adică, dar n-am auzit de el sau de oamenii lui că ar fi dispuși să închidă ochii.

– Păi, asta înseamnă cu atât mai mult că tre' să încercăm, la Mevagissey sau prin jur. Ai fi de acord?

Zăriră insulele Scilly mult înainte de lăsarea întunericului, chiar și în acea zi scurtă. Pentru că nu prea erau nori, și soarele nu apunea până pe la cinci fără ceva, urmă un lung apus și fură în stare să-și găsească calea printre stânci și insulele de la Crow Sound și să ancoreze în micul port din Tresco, de partea cealaltă a insulei Bryher. Nu era un loc accesibil cu o navă de mărime considerabilă, pentru că era extrem de supus fluxului și pradă curenților și hulei din Atlantic. Dar, pentru ceva așa mic precum *Nampara Girl*, micul arc al pontonului de granit oferea protecție suficientă. Acum fluxul era la nivelul maxim și vasta albie de ape ce despărțea cele două insule arăta ca o mare furtunoasă, umflată și înspăimântătoare.

– Pe reflux, spuse Stephen, am *mers* prin apă dincolo. Ai putea crede? Se întoarse. Uite-o!

Arătă spre o navă ancorată în port lângă două bărci cu vâsle și un schif.

– Ah, e dichisită, spuse Paul. Dacă aș fi fost eu căpitanul tău, m-aș fi mulțumit cu ea, n-aș mai fi alergat să pescuiesc ceva mai mare.

– Eram un echipaj de opt, spuse Stephen. Ia împarte tu prada *asta* și vezi că n-ai destul de împărțit. Așa privea el treaba, Dumnezeu să-l odihnească!

– Unde sunt prietenii tăi? întrebă Jeremy.

– Acolea, sus la casa aia unde e lumină. Uite ce-i, vrei să mă lași să merg acolo de unu' singur? Cred că, dacă o să mergem toți patru să batem la ușă, cei doi Hoskin ar putea crede că îs francezii!

Ceilalți trei asigurară nava pentru noapte, băgând la cap avertizarea lui Stephen că pe la miezul nopții avea să stea într-o rână pe nisip, apoi se duseră pe mal și se așezară pe pontonul de piatră, fumând și vorbind cu câțiva localnici care ieșiseră din umbre, curioși să știe care era treaba cu ei. Erau reținuți, din nou la indicațiile lui Stephen. Timpul trecea, și localnicii se îndepărtară, iar ei se îmbrăcară cu mantalele, să se apere de vântul rece. Trecu o oră până când se întoarse Stephen, purtând un felinar de vânt.

– Totul e bine. O să petrecem noaptea cu ticăloșii ăia, plecăm în zori. Atenție pe unde mergeți, cred că am deranjat o năpârcă.

– N-ai să te întâlnești cu vreo năpârcă în perioada asta din an, zise Jeremy.

– Bine. Bine. Vocea lui Stephen era morocănoasă, cu o urmă de mânie în ea; ca și cum întâlnirea cu cei doi Hoskin nu mersese prea bine. Asta se adeveri când ajunseră la casă. Un bătrân jegos cu păr cenușiu ca de cositor stătea în ușă, privindu-i bănuitor pe când intrau. O singură lumânare de seu șiroia lângă alt bătrân care avea o umflătură de mărimea unui ou de gâscă pe frunte și care număra monede. Nici unul nu vorbi cu nou-veniții. Primul frate trânti ușa după ei și puse drugul. Încăperea mirosea a urină și a tutun învechit. „Sigur aici sunt ploșnițe", se gândi Jeremy. „Cu toții o să fim plini de pișcături roz până dimineață."

– Păi, stați jos, stați jos, spuse Stephen entuziast, recăpătându-și calmul. Putem să folosim camera asta, dar nu-i nimic de mâncare. Să n-aruncăm vina pe ei pentru că nu ne așteptau. Mai avem de-a noastră, Ben?

– În traista asta, spuse Ben Carter. Două pâini și niște unt pe care ni l-a dat doamna Poldark. Trei sardele afumate. Un măr. O buca' de brânză.

– Bine. Bine. Acuma, moșilor, ia lăsați-ne, ei? N-o să vă furăm nici casa, nici banii. O să vă scol în zori că să vă puteți număra lingurile, înainte să plecăm. Stephen râse. E mai cald aici decât afară în vânt. N-ați înghețat cu toții, sper. Bine, Nick și Simon, asta-i tot!

Bărbatul cu umflătura își legă traista, și monedele clincăniră.

– Mă-ndoiesc că ai dreptu' spuse el.

– N-are a face, n-are a face, totu-i stabilit, spuse Stephen. Noapte bună, Nick.

Omul cărunt de la ușă se grăbi spre altă ușă.

– Da, e stabilit. De bine, de rău, e stabilit. Haide, Simon!

Cei doi frați ieșiră încet. Pe când plecau, Simon spuse tânguindu-se către celălalt:

– Mă-ndoiesc că are dreptu', Nick. Mă-ndoiesc că are dreptu'.

II

Plecară, pentru a reveni chiar când zorii se revărsau peste un cer cenușiu. În vreme ce dormeau, se scărpinau și adormeau la loc, fluxul se retrăsese din marele canal și crescuse din nou, așa că nu se putea spune dacă se schimbase vreodată. Doar cei atenți ar fi observat că algele de pe plajă avansaseră cu vreo treizeci de centimetri pe plaja nisipoasă față de unde erau cu o seară înainte. Cei atenți – Jeremy se număra printre ei – observaseră, de asemenea, că hula se întețise.

Paul Kellow și Ben Carter plecară primii în *Nampara Girl*. Apoi Jeremy și Stephen Carrington, cu *Philippe*, urmăriți cu o căutătură încruntată de cei doi frați Hoskin care coborâseră pe ponton să-i vadă plecați.

– *Ticăloșii!* spuse Stephen. Ne lipsesc zece butoaie de rachiu. I-am luat la întrebări, dar nu vor să recunoască nimic.

Jeremy nu asculta. Ce-l interesa pe el cel mai mult era cum lugherul ăsta construit de francezi răspundea la navigare și la cârmă. Era ca și cum încerca un cal nou. Nu-i era teamă pentru *Nampara Girl* cu Ben la bord; el era cel mai bun marinar dintre ei toți. Pentru el tentația era să aducă *Philippe* acasă, ceea ce-l făcuse să accepte pe loc propunerea lui Stephen.

Cam la o oră după ivirea zorilor, se adunară nori și vântul se schimbă dinspre sud-vest, începând să sufle cu putere. Având în vedere direcția pe care erau, nu se putea mai bine de așa, iar ploaia ce începu curând să cadă păstra marea liniștită. Curând, pierdură din

vedere *Nampara Girl* și, până când zăriră Manacles[1], nu apăru nici o altă navă. După aceea, vreo două bărci de pescuit din Newlyn[2] vizibile cu întreruperi între valuri rămaseră în urma lor, pe când înaintau cu viteză în susul canalului.

Cumva, Stephen îi convinsese pe ursuzii frați Hoskin să-i dea câteva ouă pe care le fierseseră într-o crăticioară înainte de plecare și pe care acum le mâncară reci, cu un păhărel de rachiu alb – din care aveau berechet –, să le alunece pe gât. Lugherul era o barcă mai greu de manevrat decât ar fi trebuit să fie, și în vântul ce se întețea le dădea mult de furcă.

– O să fie în regulă descărcată, strigă Stephen. Ceea ce o să fie curând, mă rog lui Dumnezeu.

În largul orașului Falmouth zăriră o fregată britanică făcându-le semne, dar ei se prefăcură a nu observa. Jeremy era conștient că ar fi trebuit să arboreze un steag sau o altă dovadă a naționalității lor. Cu toate astea, cu vântul ce se întețise cam la treizeci sau patruzeci de kilometri pe oră, era puțin probabil să le acorde cineva atenție. Pe la prânz, norii coborâră la nivelul mării, adunați în grămezi compacte peste coama valurilor. *Philippe* se mișca încet și, în loc să urce valul, începu să adune apă peste carenă. Stephen schimbă cursul încercând să intre sub vânt.

Amândoi tinerii erau uzi până la piele, și apa stropea în santină printre butoaiele cu rachiu. Stephen îi făcu semne lui Jeremy să reducă velatura.

– Nu vreau să ajung în Mevagissey cu mult înainte de lăsarea întunericului, strigă el.

– Dacă nu ajungem în curând, spuse Jeremy, nu sunt sigur că vom mai putea ajunge vreodată.

– M-am uitat pe hartă. Stephen căută pe sub haină după o bucată de pergament umed ce pe loc fu răsucită de vânt. O îndoi într-un mic pătrat și, rezemându-se de catargul ce se clătina, reuși să pună degetul pe linia țărmului.

– Uită-te aici! Ăla e Dodman Point. Poți să-l vezi în față. Va trebui să venim în vânt dacă vrem să ajungem la Mevagissey, cu vântul ăsta care suflă spre țărm... Mai întâi sunt pe aici două sau trei mici golfuri. Știi dacă e vreun loc sigur să aruncăm ancora acolo?

[1] O grupare de stânci periculoase în largul insulelor Lizard din Cornwall (n.tr.)

[2] Oraș pescăresc pe coasta de sud-vest din Cornwall (n.tr.)

– N-am mai fost prin părțile astea vreodată. Am face mai bine s-o cârmim și să încercăm să ne strecurăm în Portloe[1]. Acolo e un soi de adăpost.

– Nu putem face asta. Lugherul ăsta-i prea leneș. Socotesc că tre' să riscăm.

Ăsta era un țărm diferit față de cel pe care îl ocoliseră în traseul lor la plecare. Aici nu erau faleze uriașe aruncate pe coastă ca niște monumente și prăvălindu-și râpele adânci în mare. Dar aceste faleze, deși doar pe sfert ca mărime, cu pajiști verzi ce coborau spre malul mării, erau aproape la fel de periculoase, cu recife ieșind printre valuri, suficient de ascuțite să sfâșie chila oricărei bărci ce ar intra în coliziune cu ele. Pumnal în loc de paloș.

Pentru o vreme, navigară în direcția vântului, apropiindu-se de țărm. Acum, golfulețele se vedeau limpede, dar era o chestiune de noroc pe care să-l alegi înțelept. Dacă cel ales se dovedea a nu oferi nimic altceva decât stânci scufundate, atunci n-ar mai fi nici o șansă să ieși de acolo.

Pe când intrau, la babord era o plajă largă și în mare parte nisipoasă pe care o izbeau valurile. La tribord, mai era o plajă mai micuță, cu mici ochiuri de apă înspumată acolo unde erau stâncile. Între ele erau trei golfulețe stâncoase fără vreo urmă de port sau ponton, ci doar câțiva metri de apă navigabilă apărată în parte de vânt. Stephen îl alese pe al treilea, ce înainta cel mai mult în țărm. Jeremy, aflat la cârmă, urmă drumul printre muchiile stâncilor. Stephen lăsă liberă vela cea mai mare, apoi vela la treime; pentru câteva clipe se găsiră plutind în zigzag între hulă și valurile sparte, controlul scăzând odată cu impulsul. Stephen înșfăcă o vâslă, o aruncă spre o stâncă ce se ridica precum un armăsar la prova babord; chiar la timp trecură pe lângă ea și intrară în golf.

Avură noroc: exista o minusculă porțiune de debarcader pe jumătate stricat de furtuni și vechime, o colibă de piatră căreia îi lipsea o jumătate din acoperișul de șindrilă; o potecă pietruită dincolo de care erau câteva coșuri de prins homari. Lugherul se legăna și se înclina când fu ajuns de hulă, aruncându-i într-o parte. Jeremy luă și el o vâslă. Urmă o izbitură urâtă când lugherul dădu de pământ, iar apoi fură din nou liberi. Stephen aruncă o parâmă, nu nimeri, o aruncă din nou și se prinse de un stâlp de granit; viră parâma și trase etrava. Jeremy lăsă vâsla în jos, găsi fundul și împinse.

[1] Mic sat în peninsula Roseland din Cornwall (n.tr.)

Lugherul, atât de leneș mai adineauri în largul mării, era acum ca un cal nărăvaș ce nu voia să fie înșeuat; se înclină, și Jeremy, pierzându-și echilibrul, trebui să dea drumul vâslei și să se prindă de balustradă că să rămână la bord. Încă o ciocnire dură între chilă și stânci, și apoi Jeremy prinse o a doua parâmă pe țărm, iar vasul fu apropiat, ridicându-se și frecându-se, de bucata de plută pe care Stephen o pusese între copastie și debarcader.

Stephen își scoase șapca și își șterse cu ea ploaia și stropii de apă de pe față. Coama udă de păr blond îi stătea lipită de cap.

– Suntem în siguranță, Jeremy, băiete. Deși am intrat într-o gaură prost aleasă.

Jeremy încercă să pescuiască vâsla pierdută cu o țepușă de prins pești. Vâsla plutea înșelător de aproape de el odată cu hula, iar apoi cu fiecare retragere se îndepărta. Acum, un val mare îl aduse în apropiere, și reuși să ridice vâsla de pe care se scurgeau apă și alge.

– Când o să se retragă fluxul, o să atingă țărmul.

– Mai trebuie să se ridice, după cum arată stâncile. Mă îndoiesc că golful ăsta e vreodată uscat.

Asigurară lugherul pe cât putură de bine. Debarcaderul rupt nu era ideal, dar, cu toate astea, oferea protecție.

Dintr-odată, se găsiră în port, în liniște, după toată agitația și legănarea ultimelor ore. Vântul încă sufla cu putere, ploaia cădea, marea se năpustea încă spre țărm spumegând. Dar aici erau liniștiți, în siguranță, nu-i mai puteau ajunge izbucnirile ei furioase, aproape înconjurați de copaci pitici, ale căror crengi întunecate se strângeau să-i apere, scârțâind și șuierând în bătaia vântului. Nu se vedea nici un suflet de om.

Stephen sări pe țărm.

– Putem aștepta vreo două ore, poate mai mult. Pe întuneric, ar fi mai bine. Nu mi-a plăcut cum arăta fregata aia pe lângă care am trecut.

– N-o să ieși de aici până când n-o să treacă vântul.

Jeremy își urmă prietenul. Stephen scrută cu privirea coliba.

– Nu-i nimeni prin jur. Deși ar trebui să vină pe-aici – oalele alea. La naiba, mi-e o foame de lup! Nu mai avem nimic de mâncare?

– Nici măcar o blestemată de fărâmiță.

Înaintară încet spre colibă.

– Știi, spuse Stephen, dacă am avea niște ajutoare, ăsta ar fi un loc bun să descărcăm alcoolul. Mă întreb cât e până la Mevagissey pe uscat?

– Aș zice că în jur de opt kilometri.

– Știi tu, e o idee cam bună.

Jeremy ajunsese să cunoască schimbările rapide de dispoziție ale lui Stephen, tendința lui de a gândi ceva și apoi imediat de a și crede în gândul respectiv.

– Ce e? întrebă el prudent.

– Am putea rămâne aici... mergem acolo... unul din noi ar putea merge acolo, ar lua legătura cu oamenii care trebuie, am livra rachiul aici, pe loc. Știu io că Mevagissey are o bandă activă de Frați; dar al dracu' să fiu dacă Frații ăștia își aduc toată marfa în port; poate că folosesc unul dintre golfuri. Ar fi mai ușor, mai sigur, mai bine de vândut și de descărcat aici; după aia îl aducem pe *Philippe* fără încărcătură în port, o recompensă nevinovată, de vânzare, totul pe cinstite și legal, și cin' să zică nu?

– Stephen, spuse Jeremy, la dracu' cu rachiul. Cât e cu totul – șapte sute de litri? Lugherul e prada ta. Alcoolul era în lugher când l-ai capturat. Hai să-l luăm, să spunem gărzii de coastă cum am dat peste el, să-i lăsăm pe ei să decidă ce e de făcut. Suntem în război. Tu ai capturat o pradă franțuzească și orice ar fi fost în ea. Primești o treime din valoare, nu-i așa? Cine să spună că ar fi mult mai puțin decât ai primi de la Frați? Lugherul se vinde cam la fel.

Stephen spuse:

– Aia e o căsuță, sus pe deal, în spatele copacilor ălora? Cred că da. Hai să vedem dacă cineva o să ne dea ceva de mâncare mai întâi!

Căsuței îi lipsea o parte din acoperiș, și poteca spre ea era năpădită de puieți și de buruieni stufoase; dar, când ciocăniră, de la o fereastră fu trasă o cârpă, și o bătrână se holbă la ei. În spatele ei, o mână cu artrită ținea un tromblon ce tremura în toate părțile pe când se tocmeau pentru mâncare. Dar când Jeremy scoase arginții, bătrânul din spate își lăsă jos pușca, și fură lăsați să intre. Se așezară pe cutii, cu picioarele pe o podea ce nu mai fusese șmirgheluită de vreun an sau mai mult și era lunecoasă de la excrementele de șoareci. Înfulecară iepure rece, o supă searbădă de varză și patru mere pe jumătate putrede și băură un pahar de cidru.

În vreme ce mâncau, Stephen spuse:

– Uite ce e, alea din barcă sunt butoaie ce cântăresc cât? Cincizeci și șase de livre[1]. Nu-s douăzeci – îs patruzeci și opt din astea. Fiecare,

[1] O livră are 453,6 grame. (n.tr.)

aproximativ, are patru galoane[1] de rachiu alb. Diluat până la tăria perfectă și cu niște zahăr ars să-i adauge culoare, ar ieși aproximativ douăsprezece galoane pe butoi. N-am fost niciodată ăla bun la matematică, dar aș spune ca asta ar ajunge cam la șase sute de galoane. Frații pot să vândă către gospodari cu douăzeci de șilingi galonul. Ar trebui să ne plătească zece șilingi, aș spune io. N-am putea face mai puțin de trei sute de lire. Îs ăștia bani de aruncat?

– Nu, tontule! Partea mea din asta ar fi foarte nimerită în momentul ăsta. Dar ne luăm toate riscurile pentru cât profit? În celălalt fel, suntem pe teren sigur.

Stephen sughiță.

– Aș zice că suntem pe teren sigur oricum, Jeremy. Destul de sigur. N-o să-l scoatem niciodată pe *Philippe* câtă vreme suflă vântul ăsta – chiar tu ai spus-o. Io te-aș lăsa pe tine aici, să răspunzi de toate, și io să merg pe uscat; oamenii ăștia or ști drumul, ar putea să mă îndrume. Cu noroc – dacă mă-ntâlnesc destul de repede cu oameni dispuși și ar mai fi și un convoi de asini de transport disponibil –, aș putea să mă întorc cu ei; ar descărca noaptea, noaptea asta care vine, și am putea pleca înainte de zori.

Jeremy își trecu o mână prin părul care se usca și căscă. Cei doi bătrâni ieșiseră în spate undeva, puteai să-i auzi orbecăind pe-acolo, însă puteai doar ghici dacă erau destul de aproape că să audă ce se vorbea în colibă – și, chiar de auzeau, dacă puteau înțelege. Jeremy cunoștea genul ăsta de oameni din cătunele împrăștiate în jurul Namparei, bătrâni și infirmi, știrbi, abia vorbind limpede, dar cumva agonisind destul de pe urma pământului, a mării sau din pomeni pentru a evita izolarea extremă de la azilul de săraci.

– Nu știu dacă cunoști bine negustorii, Stephen. Sunt bănuitori – trebuie să fie. Am mai spus asta. Dacă un străin, așa cum ești tu – și nu din Cornwall –, apare într-un sat și începe să șoptească despre rachiu, e dus într-un golf din apropiere, îl întorc pe toate părțile înainte să se miște. S-ar putea chiar să-și ascută și cuțitele. Cine să zică dacă tu nu ești cumva de la vamă, atrăgându-i într-o cursă?

– Io am două nume. Stoat și Pengelly. Mi le-a dat un tip de pe vas, care e mort acuma, Dumnezeu să-l odihnească; dar mi-a spus că ăștia sunt mari în contrabandă și că o să-i știe numele. Asta-i tot ce pot face. Știi tu un plan mai bun?

[1] Un galon are 4,5 litri. (n.tr.)

– Dacă ești chitit să vinzi rachiul, spuse Jeremy, aș încerca mai degrabă să descarc marfa mai întâi, s-o ascund în niște tufișuri. După aia, cel puțin nu ești o pradă ușoară pentru vameșii care ar trece pe acolo.

Stephen cântări ideea, apoi scuturâ din cap.

– Ai dreptate, băiete, dar nu încă. Dacă s-ar face cumva, trebuie făcută pe întuneric. Întotdeauna există ochi în Cornwall. Lugherul arată nevinovat așa cum e; lasă-l să stea acolo, nimeni nu știe ce are înăuntru... Cât e ceasul acum?

Jeremy își scoase ceasul, ascultă să vadă dacă mai mergea.

– Tocmai e trecut de patru.

– Mai e o oră de lumină, în cazul ăsta. Dacă plec acum, o să fiu în Mevagissey imediat după lăsarea serii. Chiar bine. E lună în seara asta? Nu, îmi aduc aminte. Și asta e bine; n-ar risca niciodată cu lună. Cu puțin noroc, ar trebui să mă întorc aici pe la miezul nopții cu oameni care să descarce pentru noi! O să rămâi aici? Țăranii ăștia o să te lase fără-ndoială să dormi pentru încă un bănuț.

– Nu. O să stau în lugher. Mai bine să fiu cu ochii pe el.

– Ești bun. Stephen se ridică. În cazu' ăsta, am plecat. Dar mai întâi să-i iau pe ăștia la întrebări să-mi spună drumul cel mai scurt. Tu poți să-i înțelegi, Jeremy? Io să fiu al naibii dacă reușesc.

Capitolul 12

I

Jeremy știa că Stephen subaprecia în mare măsură firea bănuitoare a pescarilor din Cornwall, în special a celor care erau băgați în contrabandă. Trăiau într-o comunitate strâns unită, căsătorindu-se între ei în așa măsură încât aproape toți erau veri cu vecinul și fiecare știa de treburile celuilalt din pruncie până în mormânt. Un om dintr-un sat aflat la doar câțiva kilometri distanță nu era privit ca fiind de prin partea locului. Atunci, ce șansă avea un străin, venind din inima țării, dintr-un port de care jumătate din ei nici n-auziseră vreodată, să le câștige încrederea? Dacă mulți dintre ei n-ar fi fost metodiști, cel mai probabil deznodământ ar fi fost să-l vezi pe Stephen Carrington plutind cu fața-n jos la următorul flux.

Pentru că asta era interzis, și oricum mare parte din ei fiind destul de cumsecade în adâncul sufletului, rezultatul posibil pentru Stephen includea fețe inexpresive, promisiuni făcute cu jumătate de gură, trimiterea de la un om la altul, simularea unei imbecilități ce l-ar fi făcut să plece furios.

Jeremy rămase în colibă pentru aproape o oră după ce plecă Stephen. Încercă să vorbească cu cei doi bătrâni, dar mergea greu. Află că trăiau în parohia St Michael Caerhays, că moșierul de aici și stăpânul conacului se numea Trevanion, că cel mai apropiat sat era Boswinger, dar coșurile de prins homari erau ale oamenilor din fermele din Tregavarras și Treveor. Își țineau barca în coliba dărăpănată de lângă chei, dar acuma erau cu toții bolnavi de sudoare lipicioasă, așa că nu ieșiseră săptămâna asta. Jeremy ceru o descriere și ajunse la concluzia că sudoarea lipicioasă era probabil gripă obișnuită. Întrebă cât de departe era cel mai apropiat oraș, dar bătrânii habar n-aveau. Numele de Grampound fu menționat, dar nu știau în ce direcție se găsea. Orizontul lor abia dacă se întindea dincolo de Mevagissey.

Cam pe la cinci și jumătate ieși din colibă și se întoarse la lugher. Ploaia se oprise și norii de peste țărm se aprinseseră într-un roșu sângeriu, pe când soarele apunea. Vântul încă bătea cu putere dinspre mare, dar acum, că nu mai era atât de ud, nu i se părea așa de rece.

Sări pe lugher și merse dedesubt. Urma să fie o așteptare plictisitoare, dar n-avea chef să doarmă. Câtă vreme mai era lumină, cercetă vasul, găsi niște acte într-un sertar precum și jurnalul navei; regretă că învățase latină la școală și nu franceză. Mare parte din rachiu era depozitat în cala din fața arborelui trinchet. Era destul de multă apă ce băltea acolo, și spera ca lugherul să nu aibă vreo spărtură. Asta i-ar explica lentoarea. Ce păcat dacă Stephen reușea în misiunea lui și, când se întorcea, îl găsea pe *Philippe* cufundat în șase picioare de apă.

Jeremy se gândi amuzat că propriile sale înclinații spre prudență se dezvoltaseră doar de când se însoțise cu Stephen. Bărbatul din Bristol avea o extraordinară siguranță că aproape tot ce-și dorea chiar avea să se întâmple,. Putea să se descurce cu vorba, fapta sau cearta să iasă din orice încurcătură. Și să și intre într-una. Reacțiile lui Jeremy erau o contrabalansare instinctivă a optimismului orb al lui Stephen. Cu toate astea – trebuia recunoscut cu o doză de admirație –, dacă cineva ar putea reuși imposibilul și să ajungă înapoi

pe la miezul nopții cu o șleahtă de contrabandiști ascultători, acela era Stephen.

Jeremy se duse pe punte și se uită de jur împrejur. Nu mai era nimic de făcut aici. Coborâse întunericul. Nori vătuiți rătăceau pe cer, ascunzând și dezvăluind câteva stele jilave. Fluxul se retrăgea, dar, așa cum spusese Stephen, era puțin probabil să lase pontonul complet pe uscat. Dacă lugherul dădea de nisip, nu-i pricinuia prea mult rău. Se întoarse în cabină. Găsi un felinar de vânt, dar se gândi că n-ar fi înțelept să-l aprindă. Se așeză lângă hublou să aștepte și să observe.

Orele trecură, și moțăi, tresări în răstimpuri complet treaz, moțăi din nou. Avea pleoapele grele de toate grijile lumii.

Se trezi sărind din somn auzind pe cineva cum mergea pe punte deasupra lui. Acum era rece și înghețat, iar întunericul era dens. Rămase nemișcat pentru un timp. Câteodată, la prima izbucnire a toamnei la Nampara, câte un șoarece urca pe acoperiș printre paie și în plină noapte începea să cerceteze refugiul călduros pe care-l găsise. Ăsta era un zgomot foarte asemănător, prudent, furișat, cercetător. Un pas, un hârșâit, o târșâială; totul probabil imperceptibil pentru persoana care le producea, dar amplificat sub punte. Jeremy avea un cuțit, dar nici o armă de foc; nu era de fapt decât un briceag – unul pe care tatăl lui îl adusese din America, cu un sfert de secol în urmă –, dar îl scoase din buzunar și îl deschise.

Apoi auzi o voce, o șoaptă aspră și necruțătoare. I se răspunse. Hârșâitul și mișcările continuară.

Oricine o fi fost, nu era prea mult de furat pe punte: velele, o vergă sau două, o plută. Instinctul lui normal l-ar fi condus repede pe scară în sus, să-i întrebe pe intruși ce căutau și și să le spună că n-aveau nici un drept să fie acolo; dar insistența lui Stephen să debarce rachiul îl făcu să fie nesigur pe el, temător să ceară temeiul legal în care se aflau aici, că nu cumva să fie alte autorități care cercetau lugherul. Dacă intrușii coborau, atunci avea să-i înfrunte. Dacă i-ar fi auzit mișcând butoaiele din cala din față, ar fi ieșit repede să-i oprească. Dar pentru moment așteptă. Stătu potolit și așteptă.

Și așa momentele trecură, și acum hârșâitul și pașii înfundați dispărură și se lăsă liniștea. Se uită la ceas, dar nu putu zări cadranul. La un moment dat, i se păru că simte o clătinare a bărcii, ca și cum cineva ar fi sărit pe ponton, dar poate că era doar în imaginația lui, poate că era o părere a ceea ce voia să creadă.

Stephen ajunse înapoi cu o oră înainte de ivirea zorilor. Fluieră încet, dar clar, și Jeremy apăru pe scara tambuchiului să-l întâmpine. Cerul se limpezise și era plin de stele.

– Ei bine?

– Naiba să le ia de picioare! Încălțările astea nu-s bune de mers! Mi-a părut că cincisprezece kilometri, nu doar jumate de atât. Scheletele alea bătrâne care mi-au arătat direcția habar n-au avut de drum! Dar totuși... Totul e aranjat.

– *Aranjat?*

– Ai avut dreptate, Jeremy, pescarii ăia sunt ca scoicile: trebuie să-i forțezi cu cuțitul să-și deschidă gura. Mevagissey a fost un coșmar; n-am putut să-i găsesc nici pe Stoat, nici pe Pengelly. Dar în cele din urmă... folosind așa cum trebuie arginții.... O să vină mâine-noapte.

– Mâine!

– Au spus că era prea târziu să organizeze un drum în noaptea asta, și trebuie să admit că am văzut ce problemă aveau. Nu pot să aduni douăzeci de asini fără o pregătire așa cum trebuie. Au mai spus că nu se poate face pe față, adică public. Există o vamă în port și un post de observație la Nare Head. O să vină mâine la unsprezece seara. Roach e omul cu care am vorbit, Septimus Roach. E gras, solid, meschin și avar ca un păduche, dar cred că o să joace cinstit. Știe că-l prind dacă nu face așa... N-a vrut să-mi promită mai mult de șase șilingi și șase penny pe galon, și asta doar după ce vede și gustă. Păi da, o să fie un profit frumușel, fără nici un ban băgat!

Jeremy își frecă ochii obosiți.

– Și ce facem azi?

– Mai bine ar fi să îl descărcăm. Ai avut dreptate cu asta. Să găsim o ascunzătoare. N-ar trebui să fie greu, Dumnezeu știe; toți copacii ăștia aplecați peste apă. O să fie de muncă, dar, dacă o să-l ascundem, atunci o să fim pe o poziție mai bună – putem să-i lăsăm să vadă un butoi când vin, să-l guste, să plătească înainte să le arătăm unde-s restul.

– Golful ăsta poate că nu-i atât de pustiu pe cât pare, spuse Jeremy. După ce ai plecat, au urcat la bord doi oameni, imediat după ce s-a lăsat întunericul, când eu eram aicea jos. Nu i-am înfruntat. Stephen se opri din frecatul călcâiului și se holbă.

– Ce erau... bărbați, copii?

– Nu i-am văzut, doar i-am auzit cum s-au mișcat pe punte preț de vreo zece minute. Din câte am putut să-mi dau seama, n-aveau nici un felinar.

Nare Head devenise vizibil în lumina furișată a zorilor.

Stephen zise:

– N-ai visat? Sau erau pescărușii?

– I-am auzit vorbind. Și n-aveau voci de copii.

– Sfântă Fecioară, nu-mi place cum sună chestia asta... Dar pe de altă parte... N-avem de ales, nu-i așa? Vântul s-a mai domolit puțin – *am putea* să ieșim să ne petrecem ziua în larg. Dar barca asta bătrână s-a ales cu o spărtură, nu-i așa?

– E undeva în fața cârmei. Nu cred că e grav. Dar pompa nu funcționează. Am putea încerca să scoatem apa cu ispolul[1].

Stephen își încălță din nou gheata.

– Nu știu de ce francujii ăștia își lasă navele să fie capturate în așa condiții proaste... Totuși, una peste alta, e solidă. Și ar fi cu mult mai ușor de manevrat dacă ar fi ușurată de atâta rachiu! Cred că o să-l descărcăm.

– Păi, atunci, hai să-ncepem, spuse Jeremy. Mi-ar plăcea să-l văd pe tot depozitat undeva înainte să mâncăm de dimineață!

II

Îl descărcară. Fu tare greu, pentru că butoaiele erau aspre și aveau și aschii. Alegerea ascunzișului era inevitabil limitată de distanța până la care puteau căra butoaiele. Și de lumina din ce în ce mai puternică a zilei. Vegetația deasă de jur împrejurul micului golf le dădu-se la început un sentiment de siguranță, de izolare. Dar experiența lui Jeremy schimbase treaba. Cine știe cine îi urmărea?

La început, se gândiră la coliba în parte dărăpănată. Era la îndemână, ușa s-ar putea deschide cu ușurință. Dacă oamenii care foloseau coșurile de homari erau bolnavi, era puțin probabil să aibă nevoie de barcă. Doar pentru o zi. Dar, după ce stivuiră un munte de butoaie lângă ușă, merseră în căutare și descoperiră un povârniș, ca și cum cineva la un moment dat săpase ceva acolo – sau chiar extrăsese. Cărând butoaiele spre povârniș, puteau să le rostogolească

[1] Căuș de lemn sau metal folosit pentru a scoate apa din barcă (n.tr.)

ușor înăuntru, și era o poziție destul de ascunsă de drumul stâncos ce ducea în sus de la golf.

La vremea când terminară cu totul, soarele era sus pe cer, strălucind cu putere în golf, și *Philippe* se mișca mai vioi, ca și cum i se luase o greutate atât de pe el, cât și de pe suflet. Vântul bătea dinspre sud, slăbind cu un grad sau două, dar era încă aspru și puternic. Petrecură o jumătate de oră scoțând apa din vas și încercând să găsească locul pe unde intra apă în lugher; când veniră pe punte, doi copii de vreo șapte sau opt ani stăteau pe ponton, cu degetele în gură, uitându-se la ei.

– Ăștia-s vizitatorii tăi? întrebă Stephen.

– Mă-ndoiesc. Nu au vocile schimbate.

Jeremy vorbi cu copiii, zâmbindu-le, întrebând cum se numeau, de unde veneau. Ei se holbau. Unul își scoase degetul din gură, dar numai pentru a scuipa. Erau zdrențăroși, desculți, cu pielea expusă la umeri și genunchi. Erau murdari. Fata, care era mai mică, avea o boală de piele, râie, pe lângă gură și bărbie.

– Socotesc să-i lăsăm acolo până când mergem să căutăm de mâncare, spuse Stephen. Nu pot face nici un rău.

– Nu te-ai gândit să aduci mâncare cu tine? întrebă Jeremy.

– Slabe șanse. Doar dacă șterpeleam vreun pui de undeva.

– Mi-e o foame de lup, spuse Jeremy. Mi-e teamă că ăia doi bătrâni n-o să aibă nimic pentru noi. Nici măcar banii nu pot face să apară carne ca prin minune de unde nu-i.

Îi lăsară pe copii sugându-și degetele și holbându-se după ei. Bătrâna, care fără îndoială știa tot ce aveau de gând, copsese pâine neagră de orz și scosese niște gem de mere. Le mai dădu niște macrou pe care bătrânul îl luase de undeva, dar, după ce mirosiră, refuzară. Băură niște ceai slab. Bătrânul stătea într-un colț al cămăruței, lângă fereastra acoperită de cârpă, și se uita la ei. Jeremy se gândi că situația lor nu se schimbase prea mult față de coliba din Tresco. Le plăti de zece ori mai mult decât făcea mâncarea, iar femeia deveni prietenoasă. O să rămână mai mult timp? Dacă da, l-ar trimite pe Alf la Mevagissey să cumpere pește și cartofi. („Sfântă Fecioară, poate ăsta să *meargă* așa departe?" se întrebă Stephen.) Răspunseră că o să plece de dimineață, dar, dacă ar izbuti să le facă rost de *ceva*, poate câteva ouă și unt de la una dintre fermele din apropiere, ar prefera să nu-l deranjeze pe soțul ei să facă așa un drum lung. Ea încuviință din cap și clipi, având ochii plini de lăcomie, spunând:

– Ie o treabă pe cinste, ie o treabă pe cinste, o să-l trimită doar până la Treveor.

După ce mâncară, se înapoiară la lugher, și Stephen își aprinse pipa. Copiii plecaseră. Vântul slăbea treptat și în lumina intensă a soarelui era destul de cald. La un moment dat, Stephen își puse pipa deoparte, se întinse pe punte și adormi.

Jeremy rămase lângă tambuchi, culegându-și așchiile din palmă. De acum, *Nampara Girl* trebuia să fi ajuns deja acasă, doar dacă n-au fost forțați să se adăpostească în St Ives sau St Ann's. Se întrebă dacă tatăl lui era deja pe drumul de întoarcere de la Londra, dacă o văzuse pe Clowance, dacă familia Enys se întorcea în curând. Știa că din cauza acestui tânăr care dormea acum la soare plecase Clowance. Se întrebă dacă și l-ar dori pe Stephen drept cumnat, presupunând că totul avea să se dovedească atât de serios. Îl găsea a fi o companie plăcută, cum mulți oameni simțeau. În special așa cum simțeau multe femei. În ultima săptămână, Stephen locuise cu familia Nanfan, și deja apăruseră bârfe despre el și Beth Nanfan, care avea ochi cenușii la fel ca mama ei și era o blondă de douăzeci și doi de ani. (Nu că, așa cum Jeremy prea bine știa, era posibil să zâmbești către vreuna dintre zburdalnicele fete din Sawle sau Grambler fără a isca bârfe, chiar scandal.) Stephen era unul dintre acei bărbați a căror fire prietenoasă împiedica oarecum o relație mai apropiată. Vorbea deschis despre viața lui pe mare, răspundea cu dragă inimă la orice întrebări spontane despre copilăria și tinerețea lui de lângă Bristol – pe care părea că-l numea Bristow –, admitea că trăise nesăbuit și periculos; era generos cu banii și cu timpul său; devenise deja bine cunoscut în Sawle și era simpatizat – ceea ce era o realizare pentru un nou-venit într-un comitat aproape la fel de unit ca Mevagissey.

Timpul trecea, și Jeremy, el însuși nedormit, moțăi, apoi se trezi și văzu că cineva se mișcă pe poteca de deasupra golfului. Îl atinse pe Stephen, care se trezi brusc dintr-un somn adânc, cu mâna pe cureaua unde avea băgat cuțitul. Jeremy arătă cu degetul.

– Pare a fi bătrâna.

– Face niște semne. Mergi să vezi ce vrea, Jeremy. Ba nu, vin și eu cu tine.

Săriră pe țărm și urcară dealul. Era într-adevăr bătrâna, cu o eșarfă murdară de mătase pe cap. Stătea în spatele unui păducel răsucit, dând din fălci. Spuse ceva pe când urcau, ceea ce nici unul nu auzi. Dar înțeleseră degetul ridicat la buze.

– Ce e? spuse Jeremy cu voce joasă, aplecându-se peste ea.

– ... lmeș, spuse ea printre gingii.

– Balmeș?

Ea scutură din cap enervată, cu ochii alarmați.

– *Vameș?* spuse Jeremy.

– Îhî...

Amândoi se ridicară și se uitară primprejur, încordați și temători.

– *Unde*?

Ea arătă cu capul peste umăr.

– La colibă?

– Îhî...

– Doamne Sfinte! Mai bine am...

Jeremy o bătu pe bătrână peste mână în semn de mulțumire, pe când se întorceau să coboare din nou. Dar era prea târziu. O cizmă zăngăni pe o piatră. Stephen se afundă în tufișuri, cu Jeremy după el. Bătrâna începu să urce dealul pe când doi bărbați apărură lângă ea. Purtau niște jiletci ponosite din barchet albastru, cu pantaloni bleumarin din același material și pălării negre. Fiecare purta câte o muschetă și o bandulieră.

Cel mai înalt spuse:

– Ce faci, coană, mergi de colo-colo, iei aer, hai? Cin' ți-a zis că poți să te cari, ei? Ce ai *tu* de ascuns?

Bătrâna se ghemui și încercă să se fofileze, dar bărbatul o înșfăcă de basma.

– De unde-ai tu asta? Nu ie ceva ce te-ai gândi să găsești p-acilea, ei?

Bătrâna se trase înapoi, se agăță și se smiorcăi.

– Ce? Ierea de dar, ei? Ia-n mai taci! Cin' să dea o buca' de mătase la o cotoroanță bătrână și ascuțită ca tine? Ei? Ei? Mă bate gându' s-o sechestrez în numele Maiestății Sale.

– Haide, Tom, spuse bărbatul mai scund și mai în vârstă. Avem treburi mai importante decât ea.

Îi dădură drumul să plece și continuară să coboare spre vas. Ea îi urmări și, când se depărtară destul ca să nu mai poată auzi, scuipă pe jos unde stătuseră și se aplecă să facă un semn ciudat unde scuipase. Nu mai dădu alte semnale către cei doi bărbați din ascunzătoare, ci se grăbi în susul dealului spre colibă, strângând eșarfa suspectă.

Jeremy își întinse un picior amorțit pe care-l ținuse sub el. Stephen îl apucă de braț.

– Fir-ar dracu' al dracului, dacă ăia găsesc rachiul, am dat de dracu'! Dar, dacă nu coborâm, s-ar putea foarte bine să sechestreze lugherul. Haide aici! E o ascunzătoare mai bună de partea cealaltă.

Se pitiră după potecă și reușiră să ajungă în spatele celor doi vameși. Dintre tufișuri îi văzură mergând pe ponton și apropiindu-se de *Philippe*. Unul din ei strigă să iasă de dedesubt oricine ar fi la bord. Când nu se auzi nici un răspuns, bărbatul înalt dădu să sară pe lugher, însă cel scund îl ținu. Rămaseră acolo certându-se câteva momente. Cel mai în vârstă, după gesturi, îi arăta că funcționarii vamali n-ar trebui să suie la bord decât în prezența proprietarului.

Atunci cel înalt se uită înspre ponton și arătă spre șopronul de piatră. Nu e posibil să descarci patruzeci și opt de butoaie de alcool fără să lași niște urme, și pe unde cei doi tineri merseseră încoace și încolo cu povara lor, iarba umedă era culcată și plină de noroi. Era clar, de asemenea, că un soi de cutii sau butoaie fuseseră de curând stivuite în fața ușii șopronului. Bărbații se întoarseră și se îndreptară spre șopron, încercară ușa, dar nu putură intra. Apoi amândoi văzură că urmele noroioase și bătătorite nu se terminau la ușă, ci traversau peticul de pământ buruienos ce încă avea băltoace de la ploaie înspre locul unde rugii și ferigile uscate erau rupte să facă loc spre stânga.

Stephen începu să înjure în șoaptă.

– Ce noroc! Ce noroc al dracului, mârșav, mizerabil, o jigodie de noroc! Să-i ia dracu' pe vecie! Cineva trebuie că i-a *adus* aici. Bătrâna aia...

– N-a fost bătrâna, spuse Jeremy, pentru că ne-a pus în gardă chiar la timp.

– Păi, una dintre progeniturile ei! A fost cineva care și-a băgat nasu' pe-aici azi-noapte – tu ai spus-o. Poate că au păzit azi-dimineață. Copiii ăia...

– Fii atent, spuse Jeremy. Nu te ridica, c-o să te vadă!

– Ba nu, îs prea ocupați să meargă pe urma pe care am lăsat-o! Ia uite-te la ei: cu capu' jos ca doi blestemați de copoi...

În spatele lor se auzi un clic: se întoarseră. Un bărbat purtând o muschetă; un bărbat jerpelit, arătând ca vai de lume într-o haină prea mare pentru el, un chipiu rotund fără cozoroc, mustăți groase. Pe mâneca jachetei avea o brasardă.

– Ia stați voi unde sunteți, dragilor, spuse el cu voce ascuțită. Ca să fiți în siguranță, stați pe loc! Lăsați-ne să vedem ce-ați pus la cale, bine?

După o clipă, Stephen înghiți și spuse:

– Ce-am pus la cale? *Nimic*, asta am făcut, în afară că ne-am uitat la ăia doi prieteni ai dumitale acolo jos, cum patrulează. Ne plimbam așa, și noi, prin pădure și am văzut doi din ăia ce scurmă prin gunoaie și ne-am întrebat ce făceau *ei*. Vezi? Asta-i tot.

– Zău? Haide, haide, dragilor, nu tre' să ziceți minciuni din astea. Nu, nuu. Hai să fim cinstiți, bine? Își băgă degetele în dinții sparți și fluieră ascuțit. Nick! Tom! Aicea sus, dragilor! Am dat peste un cuibușor de șoricei!

Jeremy văzu că ceilalți doi vameși se opriră și se uitară în sus. Se întoarseră și începură să se îndrepte spre ei. De unde stătea, al treilea om nu putea vedea dacă tovarășii lui îl auziseră, pentru că își băgă din nou degetele în gură să fluiere. Pe când făcea asta, Stephen îi smulse muscheta din mână.

Când muscheta zăngăni, Stephen sări; bărbatul ținti la întâmplare, dar pumnul lui Stephen îl izbi în față, și bărbatul căzu pe spate, în tufișuri. Se ridică pe jumătate, dar Stephen, apucând muscheta, îl izbi cu patul. Căzu la loc.

– Haide!

Începură să alerge, pentru că, de-acum, ceilalți doi erau la numai patruzeci de metri distanță. Se auzi o pocnitură, și un glonț șuieră printre ei.

– Pe-aici!

Se aruncară între copacii deși ce înconjurau golful. După câțiva metri, Stephen se opri și descărcă muscheta înspre spate, în direcția urmăritorilor.

– Asta o să-i facă mai prudenți.

Aruncă muscheta peste niște boscheți, pentru că nu aveau nici praf de pușcă, nici alice. Își croiau drum aproape înspre vest printre copacii golași, luminați de soare, cu muri și tot soiul de tufe agățate de pantaloni, lipite de mâini și de păr. Făceau prea mult zgomot pentru a nu fi urmăriți și puteau la rândul lor să-i audă pe urmăritori, întrezărind din când în când câte o licărire de albastru printre copaci. Dar nu mai fură alte împușcături.

Era greu de mers, și Stephen scoase brusc un geamăt sonor și căzu într-un genunchi, dar se ridică din nou.

– Ce e? întrebă Jeremy.

– Glezna... o blestemată de gaură de iepure... mi-am scrântit-o un pic! O să fie în regulă. După ce mai alergară puțin, zise: Pleacă tu mai departe!

– Să mă ia naiba dacă o să plec, spuse Jeremy, încetinind.

– Să te ia naiba dacă n-o să pleci! Uite ce e! Stephen își dădu părul din ochi. E cel mai bine dacă ne despărțim: nu ne pot urmări pe amândoi – sau n-or să vrea. O să fie prea speriați – o să dea cu banul pe cine să aleagă –, dar probabil o să mă aleagă pe mine. Pot să-mi port singur de grijă – sunt obișnuit cu treburi din astea periculoase, tu nu ești... Copacii se răreau, și aveau de trecut un pârâu firav spre următoarea pădure. Ascultă, Jeremy, dacă te prind, dă-le un nume fals – spune că e doar vina mea! Dacă nu, du-te acasă cum poți și tu mai bine... *Adios*!

Mai rămaseră un minut împreună, apoi Jeremy sări pârâul în vreme ce Stephen sări înspre dreapta și alergă șchiopătând printre copacii rari. Jeremy simți cum spatele i se lăți de doi metri, așteptând glonțul muschetei. Nu veni nimic. Unul din vameși căzuse și celălalt îl ajuta să se ridice. Mai mulți copaci, slavă Domnului!

Ajunsese prea aproape de mare pentru a se ascunde în siguranță. Își sucise și el piciorul la ultima săritură și începuse să gâfâie. Fără îndoială, la fel făceau și vameșii.

Două sau trei minute mai târziu, ieși pe o plajă. Era una dintre cele pe care le văzuseră când sosiseră, cu o zi în urmă. Nisip și stânci joase și ascuțite. Dacă mergea pe acolo, devenea o țintă; chiar și de la distanță, îl puteau nimeri în picioare. Deasupra plajei erau mai mulți copaci, ascunzând parțial o casă. O casă mare, cu creneluri, înconjurată de un zid dărăpănat. Gâfâind, se uită îndărăt. Nu putu să-i vadă pe vameși, dar putu să audă trosnetul tufelor. Ei încetiniseră la rândul lor, dar nu erau departe. Se părea că îl aleseseră pe el. Poate că asta era de așteptat, pentru că alergase drept; poate că nici nu aveau să știe că se despărțiseră, până când copacii nu se răreau din nou.

Pe când avea să iasă dintre copaci, poate că ar putea să ia bunul exemplu al lui Stephen și să dispară și el. Zidul ce înconjura terenul din jurul casei se găsea la vreo patru sute de metri de casă. Ca să ajungă acolo, ar fi trebuit să alerge vreo sută de metri pe teren deschis – și era de preferat să nu fie văzut deloc când o făcea. Un mare risc, dar variantele erau să alerge în văzul lor opt sute de metri pe plajă sau s-o taie înspre câmp la nord, unde păștea vitele.

Riscă uitând de durerea din picior și de plămânii obosiți. Frica îl făcu să alerge de două ori mai repede. Zidul era mai înalt decât crezuse; râcâi cu degetele, dar nu putu găsi nici un punct de sprijin, așa că alergă spre poartă, unde găsi o bucată dărâmată de zid nu mai mare de un metru și jumătate, și se aruncă dincolo, căzu lat

într-un șanț puțin adânc de pe cealaltă parte, stătu acolo gâfâind, încercând să inhaleze aerul înainte de a ajunge să nu mai trebuiască să respire deloc.

Secundele treceau. Se uită în jur: șanțul nu oferea nici un fel de ascunzătoare. O tufă sau două, câțiva puieți golași ce înmugureau, grămezi de mortar și cărămizi sparte; nu era de ajuns. Trebuiau doar să urce să se uite peste zid. În apropiere era un tufăriș. Se târî spre el. Când ajunse, văzu o fustă.

O femeie se uita la el.

– Ce faci aici, băiete? întrebă ea.

Înainte de a putea răspunde, se auzi zgomot de picioare în fugă. La zid se opriră, merseră pe lângă el, trecură de el și ajunseră la poartă. Femeia se duse spre poartă.

– Da? spuse ea.

– Ah, scuze, domnișoară – urmăream, urmăream doi oameni... doi ticăloși... doi tâlhari, vorbi cel mai scund din vameși, cu răsuflarea întretăiată.

– Urmăreați doi sau șase? întrebă femeia.

– Doi, doamnă. Ăăă... domnișoară Trevanion. I-am văzut că vin încoace, nu-i așa?

– N-am văzut deloc doi oameni să vină încoace, Parsons. De ce îi urmărești?

– Contrabandă de rachiu, domnișoară. Atac asupra unui ofițer în exercițiul funcțiunii, domnișoară. Refuz de a se opri la somație. Posesie... posesie ilegală... a unui lugher franțuzesc.

– Dragă Doamne, spuse fata, pentru că era tânără, astea sunt acuzații serioase, Parsons. Sper să-i găsești pe toți șase.

– Doi, domnișoară, spuse bărbatul mai înalt, uitându-se prin poartă. Nu-i imposibil ca, atunci când o să-i găsim pe oamenii ăștia, să fie trimiși în judecată pentru crimă.

– Sper și eu, spuse fata.

Urmă o pauză. Cel mai scund tuși și păru dornic să plece. Cel înalt spuse:

– Am avea permisiunea dumneavoastră să intrăm și să căutăm în jurul casei?

Femeia se uită înspre orizont.

– Nu cred că fratelui meu i-ar plăcea asta.

– Nu, domnișoară? Doar că...

– Doar că nu mă credeți pe cuvânt că n-am văzut doi oameni care fugeau din calea justiției?

– Nu chiar așa, dar...

– Parsons, cum îl cheamă pe bărbat? Nu cred că-l cunosc.

– Nu-i *asta*, domnișoară, spuse cel înalt, stânjenit. Dar i-am urmărit pe oamenii ăștia chiar până la marginea plajei dumneavoastră, și nu poci să crez cum că au mers altundeva decât undeva pe lângă casa dumneavoastră. Se prea poa' că nu i-ați văzut, dar se ascund undeva; că i-ați văzut sau nu e totuna.

– Parsons, spuse fata. Dumneata ești șeful?

– Da, domnișoară Trevanion.

– Atunci, te rog să-mi îngădui să fac asta în felul meu. Mergi cu colegul ăsta să căutați pe plajă sau oriunde altundeva poftești să cauți, atâta timp cât nu intri pe proprietatea noastră. Între timp, o să-l informez pe administratorul nostru, care o să dea instrucțiuni unor servitori să caute temeinic prin jur. Dacă într-o jumătate de oră n-ați găsit pe nimeni, te rog să revii! Până atunci, căutarea se va fi terminat și, dacă cei doi ticăloși, după cum îi numești, au fost găsiți, îți promit că îți vor fi predați. Este bine așa?

Urmă o nouă pauză. Era limpede că nu era deloc bine așa, cu siguranță nu pentru vameșul cel înalt; dar nu mai puteau face nimic nici el, nici șeful lui. Încuviințară din cap și își atinseră frunțile – pentru că amândoi își pierduseră chipiele în urmărire – și se întoarseră să plece. Zgomotul lent al pașilor lor se pierdu curând în nisipul umed din afara porții. Femeia se rezemă de poartă privindu-i cum se depărtau. În cele din urmă, se întoarse.

– Ei bine, băiete? spuse ea.

Capitolul 13

I

Ross părăsi Londra împreună cu Clowance și cu cei doi Enys pe 7 februarie și ajunse acasă în seara zile de 12 februarie. Demelza îl aștepta, pentru că primise o misivă scrisă după bal, ce-i dezvăluia planurile lor. Cu toate astea, călătoriile erau atât de nesigure, încât nu putu ști exact momentul – și nici chiar ziua – până când nu auzi tropăitul cailor pe pietriș.

Demelza se întrebă dacă avea să vină o vreme când, obeză, plină de negi și urâțită de vârstă, nu avea să mai reacționeze la vederea soțului său stând în pragul ușii, când mâinile nu aveau să o mai furnice și nu avea să își mai simtă stomacul întors pe dos. Dacă așa avea să fie, nu ajunsese încă până acolo. Iată-l, înalt ca întotdeauna și mai slab din cauza grelei sale misiuni, ceva mai albit, mai palid la față de la gripa portugheză, uitându-se la ea, uitându-se la ea fără a zâmbi, în vreme ce Gimlett îi lua bagajele și Jeremy o ajuta pe Clowance să coboare.

– Ia uită-te, Ross... Speram să fie în seara asta.

– Ai primit scrisoarea mea?

– Ah, da, am primit-o.

Înaintă câțiva pași spre el și el înspre ea. O luă de mâini, o sărută pe obraz, apoi, degajat, pe gură. Ea îi răspunse la sărut.

– Totu-i bine? întrebă el.

– Da... Totu-i bine.

El se uită de jur împrejur, împrospătându-și memoria cu lucrurile familiare.

– Am fi ajuns și mai devreme, dar s-a rupt o osie la trăsură la Grampound. Am întârziat cu două ore.

Pentru câteva clipe, fură ca doi străini.

– Isabella-Rose?

– Doarme.

– E bine?

– Da. O să vezi cât a crescut.

– La fel și Clowance. A crescut, oricum. Nu mi-a venit *a crede* la balul ăla.

– Arăta drăguț?

– Încântător. Tu... n-ai vrut să mergi cu ea la Londra?

– Mi-a fost teamă că o să ne intersectăm pe drum – tu într-o direcție, eu în cealaltă.

– Nu m-am gândit la asta. *Îmi pare rău* că am lipsit atâta vreme.

– Da. A trecut multă vreme.

El îi dădu drumul. Jeremy și Clowance nu intraseră încă. El se întrebă dacă era o dovadă de tact.

– Ai mâncat de seară? întrebă ea.

– Puțin. E de ajuns.

– Nu e așa. Clowance o să vrea cu siguranță să mănânce ceva.

– Atunci, e în ordine. O să fie o schimbare să mănânc din nou ceva gătit de tine.

– Sper să fie una bună.

– Tu ar trebui să știi asta.

Discuția se întrerupse. Ea zâmbi veselă.

– Păi, atunci o să-i spun lui Jane.

– Nu e chiar *atâta* grabă.

Ea se opri. El veni prin spate, își lipi fața de obrazul ei și o mirosi, trase adânc aer în piept.

– Ross...

– Nu vorbi, spuse el și doar o ținu în brațe.

Cina fu destul de animată, dar la început doar Jeremy și Clowance vorbiră, în principal Jeremy, cu voioșie, cu noutăți de la mină și fermă, ca și cum nimic altceva nu era important. Effie, scroafa lor mijlocie, fătase nouă purcelușii în săptămâna ce trecuse; Carrie, cea mai mare, aștepta să fete în orice moment. Luni întorseseră clăile de grâu și găsiseră o mulțime de șoareci. Pentru că nu-i plăcea să omoare, se eschivase rapid, dar Bella, micuța aia groaznică, rămăsese acolo pe loc și păruse a se distra. Ar fi trebuit să termine aratul până acum, dar Moses Vigus și Dick Cobbledick fuseseră doborâți de gripă, iar Ern Lobb – de gâlci.

În toiul acestei vorbării fără noimă, Jeremy se opri, se uită de la unul la altul și apoi tăcu.

– Și l-ai văzut pe Geoffrey Charles, tată?

Ross le povesti.

Fu începutul unei alte discuții în care Ross vorbi aproape numai el – despre bătălia de la Bussaco, despre Lisabona, despre întoarcerea lui și criza smintelii regelui. Totul fu ascultat, se comentă ca în familie – exact ca odinioară. Singurul lucru care lipsea era conversația personală, comunicarea între Ross și Demelza. Era ca și cum se simțeau încă înțepeniți, stânjeniți de prezența celuilalt. Era nevoie de timp ca să treacă peste asta.

O dată – doar o dată – Ross se uită altfel la Demelza și ea se gândi: „Copiii noștri știu, fac presupuneri despre ce se va întâmpla când o să mergem sus? Mă știu eu pe mine? Se va întâmpla la fel ca întotdeauna?"

Mai târziu, mult mai târziu, aproape de miezul nopții, când totul era în ordine între ei și când amândoi erau încă treji, ea spuse:

– Absențele astea mă pun la grea încercare, Ross. Să știi că așa e. Am dormit în patul ăsta atâtea nopți, atâta vreme singură. Am simțit ce înseamnă să fii văduvă.

– Și, după aia, nesuferitul se întoarce pe capul tău într-un final... Ah, știu. Poți să fii sigură că și eu simt la fel... Cel puțin, există plăcerea revederii. Seara asta...

– Ah, știu și eu. Am fost așa fericită în seara asta. Dar nu există un risc – un risc doar – ca la un moment dat absența să lipsească inima de dragoste?

– Dacă nu e cazul acum, hai să rezolvăm problema asta când o să apară..., propuse Ross. Mai era o lumânare care pâlpâia în cameră. Poate că avea să mai ardă încă zece minute dacă mucul nu cădea în ceara fierbinte. Viața e numai echilibru, contraechilibru, contrast, nu-i așa? Dacă asta sună pompos, îmi pare rău, dar se întâmplă să fie adevărat. Printr-o acțiune pe care cineva o face voit, se câștigă sau se pierde atât de mult, și nimeni nu poate cântări exact tot câștigul sau pierderea. Când am fost rănit la râul James, în 1783, și m-au dus la spital – bun, rău, așa cum era –, și chirurgul, bun, rău, așa cum era, s-a hotărât să nu-mi taie piciorul în prima sau a doua zi, m-a pus la cură de slăbire. Fără mâncare, îmi lua sânge, îmi făcea clisme, îmi dădea să beau un vin îndoit cu apă. După cinci zile, cum nu apăruse febra, a zis că n-o să mi se necrozeze piciorul și că puteam începe să mănânc din nou. Mai întâi mi-au adus un ou fiert. Era licoarea zeilor... Parcă nu mai mâncasem așa ceva niciodată. Vezi tu, însăși privațiunea...

– *Cred* că înțeleg ce vrei să zici, spuse Demelza. Vrei să zici că în seara asta eu sunt oul tău fiert.

Zdruncinătura patului dădu de înțeles că Ross râdea.

– Nu, spuse el în cele din urmă, tu ești puicuța mea. Își trecu degetele prin părul ei. Una împănată, moale și rotundă...

– Dacă am clocit când cred eu că am clocit, îs o găină bătrână de-acuma și mi s-a înnegrit creasta din lipsă de cocoș.

– Păi, da, n-o să se mai înnegrească pentru o vreme de-acuma, pe cuvânt; mă jur că o să ne unim și o să fim un trup...

– Foarte stânjenitor.

El o luă de mână.

– Sunt un bărbat macabru?

– Da, adesea.

– De ce să te simți macabru, trist la o astfel de revedere?

– Pentru că a fost prea bine?

– Într-un fel, da. Poate că mintea umană nu e obișnuită să ducă la bun sfârșit plăcerea. Dacă seara asta ar fi fost incompletă într-un

fel, așa cum foarte ușor s-ar fi putut întâmpla, pentru că la început... nu știam...

– Ai simțit asta?

– Mai devreme, da. Dar după aceea...

– Dar după aceea n-a mai fost.

– N-a fost. Așadar – pervers –, simțim o undă de melancolie.

– Hai să fim melancolici, atunci!

El se foi lângă ea.

– Când stăteam cu George Canning, am luat o carte de poeme – un om pe nume Herbert... mi-am amintit puțin: „Suavă zi, ce luminezi/ Nuntirea între lut și nori..."[1]

Privi licărul lumânării. N-a fost nimic suav și liniștit cu noi în seara asta, dar cred că au fost lut și nori...

Ea spuse încet, ascunzându-și emoția:

– Dragă Doamne, cred că e cel mai frumos lucru pe care mi l-ai spus vreodată.

– Ah, nu, trebuie să fi fost și altele...

– *Au mai fost* și altele. Le țin pe toate într-o cutie specială, în amintirile mele, și, când mă simt neglijată, le scot și mă uit peste ele.

Se opri și tăcu.

– Și acuma? întrebă el.

– Ce spui tu e adevărat, deși nu-i. Nu e firesc – ce s-a întâmplat între noi în seara asta. Ar fi trebuit să se fi domolit și să se fi transformat în altceva de-acuma. Dar, în schimb, eu încerc aceleași sentimente față de tine ca prima dată când te-ai culcat cu mine în camera asta. Mai ții minte că eram îmbrăcată cu rochia mamei tale?

– M-ai sedus.

– Nu mai era așa atunci când s-a terminat. Ai mai aprins o lumânare.

– Intenționam să te cunosc mai bine până să se ivească zorii.

Ea tăcu din nou.

– Atunci, poate că *e* bine să fim melancolici... Asta s-a întâmplat acum douăzeci și patru de ani. Acum, avem copii mari, și ar trebui să avem destulă minte ca să nu facem dragoste ca doi iubiți după atâta vreme. Am tendința să amețesc tare...

– Și eu am o gleznă beteagă...

– Cum a fost?

– Nici mai bine, nici mai rău. Dar durerile tale de cap?

[1] Citat din poezia *Virtute* de George Herbert, traducere Tudor Dorin (n.tr.)

– M-am rugat la Sfântul Petru să nu te întorci săptămâna trecută.

– Păi, te-a ascultat, nu-i așa? Așa că mai sunt două săptămâni și mai bine până când să ne facem din nou griji.

– După seara asta ar trebui să fii frânt de oboseală.

– Sunt... Dar nu crezi că îmi amintesc și eu atunci când sunt plecat?

– Sper.

– Nu crezi că-mi amintesc de noaptea când ne-am înapoiat de la pescuitul de sardine din Sawle? Atunci a fost altceva, diferit. A fost noaptea când m-am îndrăgostit de tine. În loc doar de atracția fizică... Fără sentimente, nu-i nimic acolo. Nimic vrednic de o aducere-aminte. O mișcare fizică josnică. Slavă Domnului că între noi n-a mai fost așa niciodată de atunci.

– Să mulțumim lui Dumnezeu că nu suntem ca alții.

– Ți-ai citit *Biblia*?

– Îmi aduc aminte de farisei.

– Sunt multe de spus despre farisei. Ross îi ridică mâna și și-o puse pe obraz.

După câteva clipe, ea spuse:

– Asculți ceva?

El scoase un hohot de râs.

– Vezi, îmi tai avântul. Da, ascult ceva: bătaia inimii tale.

– Ăsta nu-i cel mai bun loc de ascultat.

El se aplecă încet și își puse capul sub sânul ei stâng.

– E încă aici. El îi dădu drumul mâinii și îi luă sânul între degete.

– Se stinge lumânarea, spuse ea.

– Știu. Contează?

– Nimic nu contează, doar tu, zise ea.

II

Încă și mai târziu, când luna se ridicase și lumina cerul ca un fals răsărit, el spuse:

– Am atâtea să-ți spun.

– Spune-mi! Nu am de gând să dorm deloc în noaptea asta.

– Înainte de a-l întâlni pe Geoffrey Charles...

– Ei bine...?

– Am dat peste un vechi prieten, o veche pasiune a ta. Căpitanul McNeil.

– Vai de mine! Pare atât de mult de atunci. Era bine?

– Da, și colonel de-acuma.

– Geoffrey Charles... N-ai spus mare lucru despre el în seara asta.

– N-am vrut ca Jeremy să aibă senzația că l-aș lăuda sau admira prea mult... Și-a pierdut o mică parte din față. Dar n-arată rău așa.

– Ții la Geoffrey Charles mai mult decât la Jeremy?

– Firește că nu. E cu totul altceva.

– Dar tu și Geoffrey Charles se pare că vă asemănați...

– S-ar părea că gândim adesea la fel, simțim la fel.

– Și Jeremy?

– Păi, Jeremy e mult mai tânăr.

Ea aștepta ca Ross să mai spună ceva, dar el tăcu. În ciuda asigurărilor lui, ea putea simți lucrurile nespuse, mica lui reținere.

– Și Clowance? zise Ross. Aud că a trecut printr-o experiență neplăcută cu un tânăr.

– Cine ți-a spus?

– Ea. Pe drumul spre casă. În noaptea pe care am petrecut-o în Marlborough. I-am mai dat puțin vin, și a venit la mine în cameră și s-a așezat pe pat.

– Poate că ți-a spus ție mai mult decât mie.

– Mă îndoiesc. Clowance e mai mult decât sinceră – cu amândoi.

– Cred că e îndrăgostită, Ross. Câteodată nu e posibil să fii sincer cu alți oameni pentru că nu știi nici tu care-i adevărul.

– A spus că a vorbit cu tine și că tu ai sfătuit-o să plece pentru câteva săptămâni.

– I-am propus, ca să zic așa. Ea a fost de acord. Cred că îi era frică – știu că mie îmi era – că s-ar putea merge prea departe, prea curând.

– Nu-ți place de el?

Demelza se foi.

– Nu-i *asta*. Nu aș zice așa... Poate că am suspiciunile pe care le are un om de la țară față de un „străin".

– Ce mod ciudat de a te descrie! E o nouă umilință?

De data asta, nu căzu în capcană.

– A ieșit... din mare, aproape mort; Jeremy cu Paul și cu Ben l-au pescuit. La început, a spus că era pe propria lui navă, când aceasta a fost lovită de furtună. Mai târziu, a recunoscut că nu ăsta e adevărul; era țintaș pe o navă de corsari ce a fost prinsă între două fregate franțuzești și scufundată, iar căpitanul omorât. El...

– Nici varianta asta nu pare prea adevărată, spuse Ross.

– De ce nu?

– Fregatele franțuzești nu *scufundă* nave de corsari. Le capturează și le duc într-un port drept pradă. Căpitanii francezi nu sunt atât de nesăbuiți încât să-și piardă banii de recompensă.

– ... Chiar dacă au luptat până la capăt?

– Nimeni nu luptă până la capăt. Nu de la Grenville încoace.

Un pescăruș trezit de lumina lunii își strigă plânsetul de părăsit, ca și cum și-ar fi pierdut speranța pentru vecie.

Demelza își puse capul pe brațul lui Ross.

– Ai slăbit. De la gripă? A bântuit cam peste tot pe-aici.

– Câteva livre. Nimic serios. Mâncarea ta o să-mi pună burta la loc.

– Burta pe care n-ai avut-o niciodată. Întotdeauna te-a sâcâit greutatea ta.

– Sâcâit? S-ar putea să mă sâcâie ideea că Clowance s-a îndrăgostit de un ticălos.

– Nu cred că e *așa*. Sunt aproape sigură că nu e. Oricum ar fi, poate că nu trebuie să fim îngrijorați.

– De ce nu?

– A dispărut – aproape la fel de brusc precum a apărut. A spus că nava de corsari pe care a fost a capturat o mică navă și că a lăsat-o în insulele Scilly și l-a rugat pe Jeremy ca, împreună cu Paul și cu Ben, să-l ducă acolo cu *Nampara Girl*. Așa au făcut – iar Paul și Ben s-au întors cu *Nampara Girl*, în vreme ce Jeremy l-a ajutat pe Stephen Carrington să ia captura. Dar s-au îndreptat către Mevagissey, pentru că Stephen voia s-o vândă acolo, însă a fost furtună și s-au adăpostit într-un golf – Veryan, așa cred. Acolo au fost captivi – ăsta-i cuvântul? – preț de o zi, și după aia Stephen Carrington l-a trimis pe Jeremy pe uscat, iar el a navigat cu nava capturată. Nimeni n-a mai auzit și nu l-a mai văzut de atunci.

– Clowance știe?

– Bănuiesc că Jeremy i-o fi spus până acuma.

– Deci poate că a plecat cu folos.

– Poate. Firește, el ar putea oricând să apară din nou.

Acum, somnul le dădea târcoale.

– Clowance a făcut o cucerire importantă în Londra, zise Ross.

– În Londra? Cine e?

– Lord Edward Fitzmaurice. Fratele lui Lord Lansdowne, un pair foarte bogat și talentat. Cred că și tânărul e talentat, deși poate că nu atât la politică.

– Și ce s-a întâmplat?

– S-au întâlnit la o petrecere dată de ducesa de Gordon. Părea să-i placă de Clowance, și a invitat-o la ceai să-i cunoască familia.

– Și după aia?

– Ea a refuzat.

– Ah. Nu-i păcat?

– Așa a crezut Caroline. Într-adevăr, s-a purtat într-un mod atât de alarmant când a auzit, spunând că pur și simplu nu era acceptabil din punct de vedere social să refuze o astfel de invitație, încât Clowance era înclinată s-o creadă. Desigur, eu nu cred că-i adevărat! Caroline s-a apucat iar de vechile ei scheme.

– Ei?

– Caroline a insistat să trimită un mesaj a doua zi la reședința Lansdowne din Berkeley Square, spunând că ea însăși ar vrea să o viziteze pe Lady Isabel Petty-Fitzmaurice și întrebând dacă o poate aduce cu ea pe domnișoara Clowance Poldark. Cererea a fost acceptată.

Demelza lăsă să-i scape un oftat ușor.

– E un drum lung de la Clowance pe care o știm noi – galopând pe plajă pe Nero cu părul ei lung fluturând...

– Da, așa e.

– Și ai permis să fie forțată în acest mod?

Ross râse.

– Am permis, da. Nu te mai obosi! Caroline e cea mai încăpățânată femeie pe care am cunoscut-o, și, deși la început am respins ideea, am ajuns la concluzia că Clowance n-ar avea de suferit cu o astfel de însoțitoare și că i-ar prinde bine experiența de-a lua ceaiul într-o astfel de companie selectă.

– Ceea ce sper că s-a întâmplat. Ai aflat cum a fost?

– S-a servit ceaiul.

– Nu, Ross, e prea târziu să mă tachinezi.

– Cred că, de fapt, Fitzmaurice a fost jignit de refuzul lui Clowance. Așa că onoarea a fost măgulită de ambele părți. A fost limpede că mătușa lui nu a displăcut-o pe fata noastră, și Fitzmaurice a sugerat că, deoarece urmau să petreacă vreo câteva săptămâni la reședința lor de familie din Bowood, în Wiltshire, în vara asta, poate că domnișoarei Poldark i-ar face plăcere să-i viziteze acolo – însoțită așa cum se cuvine, evident.

Demelza începu să se trezească.

– Sper că nu vrei s-o însoțesc *eu!* Dragă Doamne!

– Cine altcineva? Dar, din ce a spus Clowance la Marlborough, nu e atât de încântată de idee încât să accepte invitația, chiar dacă nu s-a exprimat așa politicos în acel moment.

Demelza învârti ideea asta în minte.

– Cred că, dacă e poftită, ar trebui să accepte... Tu nu crezi? Caroline așa ar spune.

El o sărută pe umăr.

– Dormi acum. Au ieșit cocoșii.

– Ah, păi... da...

Se lăsă tăcerea.

– Și războiul? întrebă ea după o vreme.

– O să meargă înainte acum – așa cum am zis la cină –, din cauză că prințul regent s-a sucit cu totul.

– Mă întreb ce l-a făcut să se schimbe așa în ultima clipă.

– Habar n-am.

– Prietenii tăi știu?

– Fac presupuneri, bineînțeles.

După câteva clipe, Demelza spuse:

– Te-ai băgat și tu în vreun fel acolo?

– Ce te face să întrebi asta?

– Doar că ai tot amânat să vii acasă – nu cred că ai fi rămas acolo doar ca să votezi și am așa o presimțire că s-ar putea să fi făcut tu ceva. Ceva cu vizita ta în Portugalia și...

Ross spuse:

– Dacă îți știu eu bine presimțirile astea ale tale, probabil mă ridici la rangul de consilier personal al lui Wellington.

– M-ai zdrobit, spuse Demelza.

– Ba nu, deloc... În ce privește faptul că prințul s-a răzgândit... e probabil din cauză că s-au adunat mai multe lucruri... de motive... Firește, se poate răzgândi din nou în orice moment... Dar nutresc o speranță chibzuită că n-o s-o facă pentru un timp.

– Vrei ca războiul să continue?

– Vreau o pace onorabilă. Dar acum orice pace ar fi dezonorantă.

– Deci Geoffrey Charles nu poate veni acum acasă să-și ia moștenirea în primire.

– Ar putea veni oricând. Mi-a spus că are dreptul la o permisie; dar mă întreb dacă o să și-o ia. Au fost multe pierderi.

– De asta mi-e frică și mie, spuse Demelza.

Ross stătea întins pe spate, cu mâinile după cap, uitându-se spre ferestrele ce se luminau.

III

– Tată, spuse Jeremy, cunoști familia Trevanion?

Se întorceau împreună de la mină, Ross făcând prima vizită la Wheal Grace de la revenirea lui.

– Cine? Trevanion?

Ross era preocupat de ceea ce văzuse și de examinarea registrelor.

– Din Caerhays.

– L-am întâlnit pe John Trevanion de câteva ori. Maiorul Trevanion. De ce?

– Când Stephen Carrington m-a lăsat pe uscat, s-a întâmplat să fie lângă casa lor. M-au invitat cu amabilitate să intru...

Ross spuse după un moment:

– El a fost șeriful din Cornwall când era mai tânăr – Trevanion, adică; după aceea, membru al parlamentului pentru Penryn, deși a renunțat curând. Am avut ocazia să-l cunosc mai bine cu vreo doi ani în urmă. Au avut loc întâlniri în Bodmin și în alte părți, pentru reforma parlamentară. El era în favoarea acesteia. Am fost de aceeași părere pe tema asta.

– Ți-a plăcut de el?

– Da, mi-a plăcut de el. Deși are aroganța multor liberali, ce îi face să pară cu mult mai trufași decât conservatorii.

– Nu era acolo, spuse Jeremy, dar familia... membrii familiei lui m-au invitat să intru, s-au îngrijit să mă odihnesc și mi-au împrumutat un cal. Casa lor e uriașă. Un castel!

– N-am văzut-o niciodată.

– Îți aduci aminte că ne-ai dus la Windsor acum cinci ani? Ei bine, casa asta din Caerhays îmi aduce aminte de castelul Windsor.

– Îmi aduc aminte că Lord de Dunstanville îmi spunea că tânărul construia o casă măreață – cu un arhitect londonez costisitor, sub auspiciile prințului de Wales... Asta pare un pic cam mare pentru Cornwall.

– Neîndoielnic e măreață.

Ross se opri și trase aer în piept, uitându-se de jur împrejur. În această zi cenușie de februarie, ariditatea normală a terenului părea mult mai accentuată, pentru că natura se afla în punctul său de maxim declin. Era amețit de la lipsă de somn și de la excesul de amor. Ar fi fost cu totul fericit în acea zi dacă altfel ar fi stat lucrurile

la mină. Dar ăsta era mersul vieții. Și, în dimineața aceea, Jeremy îi tot dădea înainte cu chestii fără importanță.

– Cât de des ai fost acolo în lipsa mea, Jeremy?

– La Grace? De două ori pe săptămână, așa cum mi-ai spus.

– Galeria de la nord e aproape epuizată.

– Știu.

– Se mai extrage minereu, dar conținutul lui e prea puțin rentabil pentru a-l scoate la suprafață.

– Păi, ne-a făcut cinste, sir.

– Ah, da. Mulțumită ei am trăit așa bine. Și mulțumită ei am o multitudine de mici, dar folositoare investiții în alte afaceri... Dacă Grace se închide, n-o să murim de foame.

– N-aș vrea să se întâmple asta, spuse Jeremy.

– Crezi că eu aș vrea? În afară de noi înșine, mai mult de o sută de oameni depind de ea. Ferească Dumnezeu să procedez precum alde Warleggan; dar, odată ce o mină începe să piardă bani, poate înghiți capital foarte repede.

– Avem nevoie de un motor nou, tată. Big Beth lucrează bine, dar e foarte învechit.

Ross se uită spre Jeremy.

– N-am nici o îndoială că am putea să-i aducem ceva îmbunătățiri. Propunerea ta că ar trebui să punem o manta de abur la cilindrul de excavare prin folosirea unuia mai mare și mai vechi ieșit din uz a fost un mare succes. Pierderea de căldură a scăzut considerabil. Dar, ca motor, Beth nu e chiar vechi – douăzeci de ani?

– Am putea să-l vindem. Asta ar putea acoperi o parte din costul unuia nou.

– Dacă perspectivele la Grace ar fi mai bune, aș putea accepta. Dar, așa cum e, nimic nu justifică o investiție în plus.

– Nici măcar îmbunătățiri pentru Beth?

– Ah, asta depinde de costuri.

– Păi, pentru început, un cazan de aburi nou cu o presiune mai mare ar crește mult puterea utilă a motorului.

– Cu o solicitare în plus a motorului.

– Nu și cu niște bani cheltuiți pentru îmbunătățiri acolo; pompa cu totul ar putea fi făcută să acționeze mai ușor cu o solicitare mai scăzută pe perete – și firește cu mult mai puțin cărbune folosit.

– Dacă ai putea pune pe cineva să-ți calculeze costurile, aș fi dispus să mă uit pe ele, zise Ross.

– Aș putea să calculez eu singur costurile, spuse Jeremy.

Ross ridică dintr-o sprânceană, dar nu comentă. Continuară să meargă.

– Aud că domnul Trevithick s-a întors în Cornwall, tată.

– Da... Păi, ai putea să-i ceri lui sfatul. Din nefericire, el doar proiectează motoare, nu descoperă filoane.

– Și mai e un om care abia a sosit – din Londra, deși cred că-i născut în Cornwall. Arthur Woolf.[1] A dat un anunț în ziarul *Gazette* luna trecută. Are o reputație bună și cred că o mulțime de noi idei.

Se opriră pentru un timp să se uite la două ciori gulerate ce se băteau cu alte două ciori comune. Până la sfârșit, ca întotdeauna, cele comune învinseră, și celelalte se retraseră bătând din aripi într-o sfidătoare frustrare.

Ross spuse:

– Interesul ăsta pe care-l arăți pentru partea practică a funcționării motoarelor poate fi foarte bun. Dar, în cazul ăsta, uitându-mă doar la Grace, e ca și cum ai pune căruța înaintea boilor. Cea mai eficientă mină din lume nu are succes dacă nu există minereu de o concentrație corespunzătoare pentru a fi adus la suprafață.

Jeremy se uită la marea posacă.

– Wheal Leisure n-a avut niciodată un motor?

– Nu.

– Nu era cupru?

– Era cupru roșu în principal. Material de bună calitate. Dar s-a rărit, și Warlegganii au închis-o pentru a obține prețuri mai bune la celelalte mine ale lor.

– Încă e a lor?

Ross se uită spre cele câteva clădiri betege și dărăpănate de pe primul promontoriu al plajei Hendrawna.

– S-ar putea. Deși e cam puțin de stăpânit.

Jeremy spuse:

– Compania Indiilor de Est s-a oferit să ia o mie cinci sute de tone de cupru anul ăsta, zise Jeremy. E posibil să crească prețul.

– Nu pentru ei. Ei îl obțin la un preț mai scăzut decât valoarea de piață. Dar înțeleg ce vrei să spui. Da... cererea poate depăși oferta. Cuprul are un viitor mai bun decât cositorul.

Demelza era în grădină și le făcu semn cu mâna. Ei îi răspunseră. După o pauză potrivită, Jeremy reveni la subiectul anterior.

---

[1] Inginer din Cornwall (1766–1837) cunoscut pentru inventarea unui motor fracționat cu aburi de înaltă presiune (n.tr.)

– Familia asta Trevanion...

– Da?

– Maiorul Trevanion trebuie să fie încă tânăr, bănuiesc. Și-a pierdut de curând soția, și sunt doi copii mici. Mai sunt un frate și... și două surori. Și o mamă. O doamnă. Poate că s-a măritat din nou.

– Nu... Din câte îmi amintesc eu, partea masculină a pierit. O fată Trevanion care a supraviețuit s-a măritat cu un Bettesworth; dar asta a fost cu o generație sau două în urmă. Proprietarul de acum – cel cu acele idei măreațe despre reședința lui – s-a născut ca Bettesworth, dar și-a schimbat numele în Trevanion când a devenit major. Îmi imaginez că pe ceilalți îi cheamă încă Bettesworth.

– Pe una nu, spuse Jeremy. Pe una din surorile lui. Pe ea o cheamă tot Trevanion. Domnișoara Cuby Trevanion.

IV

Îi spusese „Ei bine, băiete", și viața i se schimbase.

Ea îl cercetă cu privirea, cu ochii de un căprui surprinzător sub acele sprâncene negre de cărbune. Fața, mai degrabă rotundă decât ovală și deschisă la culoare precum mierea, era înconjurată de un păr brunet, drept și puțin aspru. Purta o pelerină purpurie peste o rochie obișnuită de culoarea levănțicii, și gluga pelerinei era dată pe spate. Avea o expresie arogantă.

Spusese „Ei bine, băiete", și el se ridicase repede, încercând să îndepărteze ceva din noroiul umed și nisipul de pe haine.

Se întinse să vadă dincolo de zid, dar nu putu.

– Mulțumesc, domnișoară; a fost foarte amabil.

– Ei bine, te rog să te explici, altfel s-ar putea că amabilitatea mea să nu dureze.

El zâmbi.

– Oamenii aceia. Mă urmăreau. N-am vrut să mă prindă.

Ea îi observă zâmbetul, dar nu-i răspunse la el.

– Nădăjduiesc că nu te miră faptul că deja am ajuns la această concluzie. Cum te cheamă?

Stephen îi spusese să nu-și dezvăluie numele, dar acum era, cu siguranță, altceva.

– Poldark. Jeremy Poldark.

– N-am auzit niciodată de tine, spuse ea.

– Nu, nu-s de prin părțile astea.

– Ei bine, ce făceai *prin* părțile astea, Jeremy Poldark? Fratele meu nu m-ar lăuda dacă ar fi să ascund un ticălos – nu ăsta a fost cuvântul folosit de Parsons? Un ticălos care făcea contrabandă cu rachiu și care i-a atacat pe vameși în timp ce erau în exercițiul funcțiunii. Și unde sunt cei cinci tovarăși în ticăloșii ai tăi? Vrei să-mi arăți tufișurile care îi ascund?

– Nu cinci, doar unul. Și nu-i aici, domnișoară. Ne-am despărțit printre copacii ăia acum cincisprezece minute. Oamenii au ales să mă urmărească pe mine, așa încât cred că el a scăpat.

Ea își dădu după ureche o șuviță de păr.

– Vorbești ca un gentilom. Am ghicit asta înainte de a deschide gura. Cum de am ghicit? Poate după păr. Deși majoritatea gentilomilor pe care-i cunosc au politețea de a se bărbieri.

– Sunt trei zile de când am plecat de acasă, și am fost pe mare mult timp de atunci. Prietenul meu... a vrut să-și ia lugherul din insulele Scilly.

Jeremy continuă să-i explice. Oricum era prins dacă ea ar fi vrut să-l predea autorităților, așa că era mai bine dacă știa adevărul. Își dădea seama că nu explica prea bine, dar motivul era că, de fiecare dată când se uita înspre ea, începea să se bâlbâie, cuvintele nu se legau în fraze așa ușor pe cât ar fi trebuit.

Ea așteptă răbdătoare până când vocea lui se stinse și apoi spuse:

– Așadar, acum ai pierdut rachiul *și* lugherul. Ăsta-i rezultatul lăcomiei.

– Da, într-adevăr. Și, dacă n-ar fi fost extrema dumneavoastră bunătate, acum aș fi în arest.

– Și asta nu-i plăcut, Jeremy Poldark. Vameșii duc lipsă de oameni, ceea ce-i face să fie cumva cam nervoși cu cei pe care-i prind. Nici măcar judecătorii nu mai sunt atât de indulgenți cum erau odinioară.

– Ceea ce face să vă fiu cu atât mai îndatorat.

– Ah, nu trage concluzia pripită că ai fi liber! Acum ești în mâna mea.

– Sunt bucuros, spuse Jeremy, să fiu cu totul... cu totul la dispoziția dumneavoastră.

Cuvintele ieșiră – pe jumătate în glumă, intrând în jocul ei –, dar, când fură rostite, luară o turnură serioasă. Simți cum roșește.

Ea își feri privirea, uitându-se distantă spre poartă. După ceea ce păru a fi o lungă pauză, ea spuse:

– Lugherul tău era ocru cu vele roșii?

El făcu câțiva pași până când putu vedea plaja. *Philippe* naviga cu vânt strâns de-a lungul plajei, la distanță cât să nu-l poată ajunge muschetele celor doi vameși care stăteau uitându-se mânioși și frustrați.

– Probabil a făcut cale-ntoarsă! spuse Jeremy. Le-a scăpat printre degete și s-a urcat la bord! Dar mă caută pe *mine*!

– Dacă te arăți, spuse domnișoara Trevanion scurt, nu mai pot face nimic să te scap de pedeapsa meritată.

Lugherul trecu și se întoarse pe lângă plajă. Deși era singur, Stephen se descurca bine. Un fum și un pocnet anunțară că unul din vameși trăsese. Când lugherul ajunse la capătul estic al plajei, Stephen schimbă direcția din nou, îndreptându-se spre largul mării. Probabil înțelegea că, chiar dacă Jeremy îl vedea, era imposibil să ajungă pe vas fără să atragă atenția dușmănoasă a vameșilor.

Marea se încreți ca o foiță de argint sub lumina soarelui iernatic. Lugherul dispăru. Jeremy se întoarse.

– Domnișoară Trevanion, casa mea, așa cum am explicat, e pe coasta de nord. Nu există drum de țară mai aproape de zece kilometri. Dar, dacă *ați putea* să-mi dați voie să plec, drumul pe jos pe toată distanța de la o coastă la alta n-ar putea fi de mai mult de patruzeci de kilometri, și aș putea face asta cu ușurință într-o zi...

– Domnule Poldark, numele meu este Cuby Trevanion. Mergând așa departe în evitarea legii, simt că nu merit o pedeapsă mai mare decât să te mai ajut cu ceva. Fratele meu e plecat, așa că pot face asta fără să risc prea tare să-l supăr. În bucătărie e probabil niște mâncare. Ți-e foame? Pare că da! Și fără îndoială că în grajduri pot să-ți găsesc un cal. Vrei să mă urmezi?

– Cu siguranță. Și vă mulțumesc.

Mergând, ea adăugă:

– Și celălalt frate al meu e plecat. Am putea chiar să-ți împrumutăm un *brici*.

El o urmă urcând pe o potecă pietruită și trecând printr-o parte de pădure ce fusese de curând defrișată. „Ca să putem vedea marea", explică ea.

Pe când se apropiau, casa căpăta din ce în ce mai mult aspectul unui castel de basm, cu foișoare și bastioane, parapeți crestați și turnuri rotunde. Jeremy ar fi fost impresionat dacă n-ar fi avut, de fapt, nici timp, nici interes pentru altceva decât mișcarea unei fuste în fața lui și apariția și dispariția unei perechi de botine galbene din

piele de vițel, murdare de noroi. Cu totul pierdut, ca unul care fusese hipnotizat, ar fi urmat botinele acelea până la capătul lumii.

Capitolul 14

I

Între Stippy-Stappy Lane, unde colibele, deși sărace, erau respectabile și mizeria din Guernsey, unde cocioabele abandonate se îngrămădeau în jurul plajei și al portului, era singura prăvălie a satului Sawle. Nu mai mare decât o colibă, se evidenția printr-un mic bovindou și o ușă din față vopsită. Era a tușii Mary Rogers. Sau așa era cunoscută multor oameni care refuzau să-și reconsidere ideile, chiar dacă tușa Mary se găsea în cimitirul bisericii din Sawle de mai bine de treisprezece ani. De atunci fusese ocupată de alde Scoble.

Cu douăzeci de ani în urmă, un bărbat pe nume Whitehead Scoble se însurase cu Jinny Carter. El era miner și lucra pe vremea aceea la Wheal Leisure; văduv, fără copii, rotofei, rozaliu la față și cu părul alb ca neaua, deși avea doar treizeci de ani. Ea era fata cea mai mare a lui Zacky Martin, avea douăzeci și trei de ani, văduvă cu trei copii mici, al cărei soț murise de septicemie în temnița din Launceston[1]. Scoble era îndrăgostit de Jinny, ea nu-l iubea deloc pe el; dar ea ascultase de sfatul părinților ei, mânată de nevoia de tată pentru copiii ei și de propria-i dorință de a scăpa de Nampara și de Mellin. Scoble avea căsuța lui la Grambler, cu chirie pe zece ani, și căsătoria a mers destul de bine până când s-a închis Leisure. După aceea, Scoble s-a lăsat de munca obișnuită și s-a apucat de băut. Ross a încercat să-i ajute, dar, pentru motive cunoscute doar de ea, Jinny a refuzat. Dar în '97, când tușa Mary Rogers își vânduse fără tragere de inimă ultima porție de pricomigdale și fusese condusă pe deal în sus la biserica din Sawle, Ross îl convinsese pe ocolite pe Zacky Martin să dea o ofertă pentru prăvălie și tot ce mai era înăuntru; și Zacky, cu o față placidă de mincinos, o convinsese pe fata lui că făcuse suficienți bani din postul lui de administrator al moșiei lui Poldark pentru a fi în stare s-o finanțeze pentru preluarea prăvăliei.

[1] Vechi oraș din estul peninsulei Cornwall (n.tr.)

Curând după aceea, Whitehead Scoble se întorsese la nevasta lui, destul de smerit după ce petrecuse el însuși un timp în pușcărie, și de atunci munciseră împreună pașnic și își clădiseră un trai liniștit, dar confortabil. Podeaua cenușie de calcar fusese înlocuită cu una de scânduri, fuseseră instalate rafturi din lemn, o perdea curată din dantelă la fereastră, un clopoțel care să sune când intrai, fuseseră luate cântare care să arate greutatea corectă și prăvălia fusese aprovizionată cu mărfuri mai bune. Acum, oamenii veneau câteodată chiar din St Ann's, pentru că prăvălia de acolo nu era așa bine aprovizionată.

Din nou Whitehead nu făcuse copii; era ceva ce îl nemulțumea foarte tare, și asta era cauza absențelor și a căderii lui în darul beției; dar, pe când trecuse de cincizeci de ani, se împăcase cu propriile lipsuri. Și putu fi tată pentru cei trei copii ai lui Jinny chiar dacă nu aveau să-i poarte niciodată numele. Fiica cea mare, Mary, era acum măritată și plecase. Katie, cea mai mică, era angajată la reședința Trevaunance. Fiul, Benjy Ross sau Ben, așa cum i se spunea acum, trăia încă acasă.

Era un excentric. Trecuse de douăzeci și cinci de ani și nu era încă însurat. Bărbos într-o obște ce socotea că bărbile se potriveau doar cerșetorilor și bătrânilor decrepiți. Avea talent la muzică, dar nu cânta cu vocea sau la vreun instrument în cor, ceea ce ar fi fost felul obișnuit de a-și manifesta aceste înclinații; în schimb, își construise o orgă proprie în dormitorul de sus din spatele casei și cânta melodii pentru el însuși, când avea chef. Mai avea o mină de unul singur la un kilometru jumătate depărtare de Grambler; aici găsise câteva pungi de cositor aluvionar și le urmărea în subteran până când secau sau până când puțul se umplea cu apă. Câteodată, pentru că terenul aluneca, putea merge destul de adânc. Scosese destul de puțin din asta, dar era abil cu banii și economisise suficient în lunile bune pentru a reuși să treacă peste cele rele.

Asta îi mai permisese să-și ia o zi liberă după placul inimii și să meargă la pescuit cu Jeremy Poldark. Jinny era la fel de consternată ca Demelza Poldark de aceste plecări fără sens. Jinny se împotrivea și faptului că Ben petrecea atâta timp la Nampara, deși dezaprobarea ei tăcută nu schimba cu nimic lucrurile.

Opoziția ei se născuse în parte din vechiul zvon scârbos – prima dată rostit în prezența ei de către Jud Paynter – cum că Ben era, de fapt, băiatul lui Ross și că acea cicatrice asemănătoare de pe obraz era o pedeapsă divină, o pecete a diavolului pentru a marca înrudirea

lor. Pe măsură ce timpul trecea, majoritatea oamenilor uitaseră zvonul, în special acum că Ben își lăsase barba să crească și cicatricea nu se mai vedea aproape deloc. Dar exista mereu, știa ea, câte o bătătie stafidită stând în fața ușii colibei ei care încă șoptea: „Nu știi tu de ce și-a lăsat ăla *barbă*? Păi, ie limpede destul, îți spui io". În toți anii aceștia, o făcuse pe Jinny să fie prudentă în relația ei cu gospodăria din Nampara, câteodată chiar dușmănoasă în prudența ei, așa încât nu acceptase ajutorul lui Ross, ceea ce ar fi putut să reînvie vechea minciună ticăloasă.

Celălalt motiv pentru care nu voia ca Ben să stea la Nampara prea mult era că știa de obsesia lui pentru Clowance. Asta, știa ea, era sortită eșecului. Deși nu exista bariera legăturii de sânge, exista bariera de netrecut a clasei sociale. Firește, doamna Poldark era la origine fată de miner și la fel cu toți ceilalți, dar acest adevăr n-ar fi făcut-o pe doamna Poldark să privească cu ochi buni o căsătorie între fata *ei* și un fiu de miner. Nici pe căpitanul Poldark. Mai mult decât atât, era chiar invers. Dacă o fată de condiție modestă se mărita cu un nobil, avea o bună șansă să fie ridicată la condiția lui socială. Dacă o fată bogată se mărita cu un muncitor, ea cobora la condiția lui. Așa mergeau lucrurile.

Bineînțeles, domnișorul Jeremy Poldark îi dorea prietenia lui Ben în egală măsură ca Ben pe a lui. Între ei exista o simpatie ce nu se datora unor gusturi împărtășite; tânărul rafinat crescuse într-o semibogăție, iar tânărul miner cu barba rară și aspră, chiar dacă nu dusese lipsă de mâncare, avusese un trai plin de greutăți de îndată ce începuse să meargă de-a bușilea.

Într-o amiază de început de martie, când, contrar renumelui, atât al lunii, cât și al regiunii, vântul aproape că nu bătea deloc, Jeremy se dădu jos de pe poneiul lui cam la o un kilometru de Jonas's Mill și îl priponi de ciotul unui bătrân păducel. Pământul din fața lui arăta ca o pajiște pe care se mișcase o cârtiță, doar că pajiștea de aici nu era verde, fiind un teren accidentat, buruienos, cu iarbă-neagră și câteva petice de grozamă. Iar pământul scurmat de cârtița asta nu era unul fin, mărunțit, dintr-un ghiveci, ci o hidoasă rocă galbenă cu noroiul și amestecul de prundiș al terenului mlăștinos.

Jeremy fluieră de câteva ori, și imediat Ben apăru dintr-una dintre găuri, adumbrindu-și ochii de soarele cețos. Împreună cercetară cel mai proaspăt pământ desțelenit de Ben cu hârletul lui. Pentru moment, după ploile iernii, mare parte dintre săpăturile adânci erau pline de apă.

Jeremy spuse:

– E o urmă de cositor, văd eu, dar măcar merită spălatul?

– N-am nevoie, pentru că vezi că doar urmăresc roca degradată. Sapi puțurile astea mici pe dealul ăsta și urmărești cum se așază roca atunci când ajungi pe ea. Dacă ai ochiul format, poți să vezi de unde vine. Cursul rocilor de cositor se împrăștie ca o coadă de curcan, vezi tu, și, dacă o iei pe urma lor spre sursă, o să ajungi pe o singură fâșie ce îți arată drumul către filonul principal.

Stăteau așezați, uitându-se în susul dealului.

Jeremy spuse:

– Ben, vreau să încerci altceva cu mine.

– Ce-i, băiete?

– Odată, curând – azi sau poate mâine, aș vrea să mergem colo la Wheal Leisure, să ne uităm puțin la ea. Vrei să vii? Tu ai ochi de miner, eu nu.

Ben scutură niște pietriș în mână, probându-i greutatea.

– Pe pământul lui Treneglos? Care-i aparține lui Warleggan?

– Alde Treneglos n-o să obiecteze. Tânărul Horrie îmi e prieten, și tatălui lui nu-i pasă.

– Și alde Warleggan?

– Nu-i nici un om de-al lor pe acolo de ani întregi. Sunt vreo zece kilometri până la cea mai apropiată mină a lor la St Ann's, și au vândut fiece bucată de lemn și piatră ce se putea vinde când au închis-o.

– Mi-aduc aminte când au închis-o. Eram un pici pe vremea aia. Eram la strâmtoare pe-atunci, pentru că tata lucra acolo. Domnul Scoble, vreau să zic, nu tatăl meu adevărat. Aveam să lucrez și eu acolo, să-i aduc și să car materiale pentru el. Trebuia să mă plătească cu trei șilingi pe săptămână. Totul era aranjat, și io de-abia așteptam – prima mea slujbă *de adevăratelea*, pe bani *adevărați*. După aia, au venit veștile că se închidea totul.

Se ridică, șterse noroiul de pe hârletul pătrat, își desfăcu haina lejeră de barchet.

– Deci ce cauți tu?

– Ce căutăm cu toții.

– Cred că e surpat totul. Foarte posibil o sală plină de apă.

– Nu pe faleza aia.

– Păi, atunci mâine de dimineață?

– Ben, tu știi la Grace nivelurile alea de cositor... Au adus bani familiei Poldark... ne-au îmbogățit... și satelor din jur le-a mers destul de bine; au fost bani, salarii care le veneau mereu. Dar acum sunt

spre epuizare; nimeni nu vorbește deschis, dar toată lumea șoptește. Nivelul de la sud e epuizat, știm cu toții. Cel de la nord a fost exploatat timp de aproape optsprezece ani. Nu poți cere mai mult de-atât. Nu-i vina lui tata; de când îmi aduc eu aminte apăreau o sută de lire pe lună în registru pentru a plăti oameni să caute alte zăcăminte. Am săpat puțuri mai adânci, am făcut galerii transversale, le-am legat de exploatările mai vechi – îți amintești ce s-a întâmplat când am secat din greșeală Wheal Maiden și doi oameni s-au înecat –, am făcut tot ce era posibil prin exploatare. Deci cât timp o să mai avem profit la Grace? Poate un an, poate doi, dacă prețul cositorului se menține. Atunci, știu că tata o să piardă bani pentru încă un an sau doi. Dar cred că a venit momentul să ne uităm cu totul în altă parte.

– În altă parte însemnând la Leisure?

– Păi, am putea începe ceva complet nou, bănuiesc. E un teren bun în spate la Reath Cottage, dar acolo au încercat și alde Vigus și Baragwanath. Și tu n-ai găsit nimic aici ca să justifice începerea unei operațiuni în stil mare, nu-i așa?

– Nu poți să fii sigur fără echipament și bani cheltuiți, spuse Ben prudent.

– În afară de asta, în zonă, zise Jeremy, nu mai sunt decât Grambler, ce ar necesita *o avere* să fie redeschisă, și Wheal Penrose, dincolo de Jones's, ce a dat greș într-un an.

– Ce părere are căpitanu' Poldark de Wheal Leisure?

– Păi, mina aia a fost prima lui afacere, nu-i așa? Înainte să mă nasc eu. A crezut în ea atunci, și pentru un timp a avut profit frumos. Dar, când Warlegganii au câștigat controlul, și-a scos-o din minte și s-a concentrat asupra minei Grace care pe-atunci era la fel de părăsită cum este Leisure acum. L-am întrebat de asta ieri. Știai că Leisure n-a mers niciodată mai adânc de treizeci de stânjeni[1]?

– Știam că n-a avut niciodată un motor propriu-zis.

– Ce profit am fi obținut vreodată de la Wheal Grace dacă n-am fi mers niciodată mai adânc decât atât?

Poneiul lui Jeremy necheză, așa că Ben merse la el și îl bătu peste nas.

– Și Warlegganii? întrebă.

– Asta va trebui să aflăm, dar, după cât se pare, s-au asociat cu Treneglos și nu mai sunt interesați. Ar fi un comitat ciudat dacă fiecare mină începută ar aparține pe vecie întreprinzătorului.

[1] Un stânjen are 1,82 metri. (n.tr.)

– Să sperăm atunci că au plecat. Pentru că le-am ura călătorie sprâncenată!

II

Pe când avea loc această discuție, Ross îl vizită pe Tregothnan și îșI informă protectorul că, la următoarele alegeri, el nu avea să mai vrea să fie reales. Edward, al patrulea viconte Falmouth, îi acceptă declarația fără comentarii și se aplecă să miroasă o magnolie ce își deschisese bobocul, arătându-și culoarea. Când își îndreptă spatele, Ross îi întâlni privirea și zâmbi cu severitate.

– Familia dumneavoastră m-a tolerat prea multă vreme, milord.

– N-ar fi asta cumva părerea noastră mai degrabă decât a dumitale?

– Probabil au existat multe ocazii când l-am enervat teribil pe tatăl dumneavoastră. Sunt sigur că m-ar fi putut trimite la dracu'.

– Puține relații nu sunt afectate de diferențe de opinii. Sau puține relații ce au vreo însemnătate.

Ross îl cunoștea pe noul viconte de când acesta avea zece ani, dar, de când moștenise titlul, cu doi sau mai mulți ani în urmă, nu avuseseră prea mult de a face unul cu celălalt. Edward Boscawen era un bărbat mai înalt și mai bine clădit decât tatăl său, cu un aspect sănătos, recent însurat, încă foarte tânăr într-un fel. Dar, în cursul scurtelor lor întâlniri, Ross simțise o puternică tenacitate și ambiție, un simț al îmbrățișării puternice a celor mai stricte principii conservatoare, ce nu se potriveau cu propriile sale credințe. Îi plăcea de băiat – de tânăr (acum avea douăzeci și patru de ani) –, dar nu credea că, atunci când s-ar ajunge la asta, ar fi prea simplu să rămână fiecare la propria părere, așa cum fusese cu tatăl lui. Al treilea viconte fusese cu doar câțiva ani mai în vârstă decât Ross atunci când murise; de-a lungul anilor, relația lor ajunsese să fie una de respect reciproc; aceasta ar fi categoric diferită.

– Cincisprezece ani ca membru, spuse Ross, înseamnă suficient de mult. De asemenea, după cum știți, eu nu sunt un om prea bogat, și lipsa mea permanentă din Cornwall m-a făcut să îmi neglijez propriile afaceri.

– În ce sens?

– În principal, mina pe care încă se bazează în mare parte prosperitatea mea. Dar și alte lucruri...

– N-ai un administrator sau un agent priceput?

Ross surâse.

– Am încercat să fiu eu însumi acela. Dar n-a funcționat întotdeauna *in absentia*.

Se lăsă tăcerea. I se păru că Falmouth aștepta să continue cu explicațiile.

– Cel mai grav caz a fost în 1802 și 1803. Dar au mai fost și altele.

– Te rog să continui! Mă interesează.

– Chiar după ce s-a născut ultima mea fiică, am fost plecat cu întreruperi pentru o lungă perioadă – mai întâi cu doctorul Dwight Enys în Franța în timpul păcii, căutând prieteni acolo – sau rude ale prietenilor care muriseră –, și, mai târziu, când am văzut că pacea – pacea lui Napoleon – era greșită, în Londra, am încercat împreună cu alții să-l convingem pe Pitt să se întoarcă până când nu era prea târziu... Câtă vreme am fost plecat, au avut loc multe ticăloșii la Wheal Grace. Cu soția mea preocupată de cea mică, fiul meu de doar doisprezece ani și administratorul minei bolnav de ftizie, un grup de mineri au ticluit un plan să jefuiască mina de cositor, așa cum au mărturisit.

– Dar nu trebuia să fie topit?

– Nu, îl expediau drept obiecte din cositor spre Franța cu nave ce mergeau acolo să aducă mătăsuri și băuturi. Contrabandiștii fac deseori transporturi dus-întors.

Falmouth scoase un râset scurt și trist.

– N-am auzit ca răufăcătorii să fi fost aduși în fața justiției. Poate că eram prea mic.

– Nu. N-am formulat acuzații.

– De ce nu? E o greșeală să permiți cuiva să creadă că poate încălca legea fără a se teme de pedeapsă.

– Sunt de acord – în principiu. Dar era o perioadă de suferință, vă amintiți, desigur. Am scăpat de patru, cei care erau conducătorii grupului. Restul... s-au potolit. Unii oameni sunt ușor de condus – și nu toți dintre ei... Ei bine, știți ce mi-a spus unul dintre ei? „N-am crezut că-i așa rău, păi da, acuma că e pace cu Franța."

Tânărul râse din nou, mai relaxat.

– Ei bine, căpitane Poldark, după câte știu eu, absențele dumitale din Cornwall au fost întotdeauna alegerea dumitale. Au depășit cu mult necesitățile calității dumitale de membru al parlamentului. Aproape că nu e necesar să subliniez că mulți dintre colegii

dumitale din Westminster sunt rentieri aleși în parlament la fel cum sunt aleși în cluburile White's sau Boodle's și care tratează asta în aproape același fel – trecând pe acolo după chef și stând la moșii atunci când n-au chef.

– Ah, sunt de acord. Întâmplarea face ca aceste ocazii de a călători să fi apărut – și păreau să fie o contribuție mai semnificativă pentru țară în vreme de război decât...

– Așa au și fost. Nu încape discuție... Hai să intrăm! Vântul ăsta e rece.

Intrară și băură niște vin în salonul pustiu, printre blazoane și steaguri de luptă.

– Schelele de afară și cărămizile, și pietrele, spuse Ross. Construiți ceva nou?

– Ceva ce aproape s-ar putea numi o casă nouă, răspunse Falmouth. Asta a devenit mică și nepotrivită. Domnul Wilkins va fi arhitectul.

Ross ridică din sprâncene. Casa actuală, deși extrem de întunecată, putea cu greu fi numită după indiferent ce criterii drept o reședință mică. Evident, construcția de case era o preocupare printre cei mai bogați dintre vecinii lui. Și la fel printre cei tineri și proaspăt căsătoriți. Trevanion avusese puțin peste douăzeci de ani când își începuse castelul.

– Ce mai face Lady Falmouth?

– Foarte bine, mulțumesc. O să mă întâlnesc cu ea la reședința Woolhampton săptămâna viitoare. Știi că așteaptă primul copil?

Ross nu știa, și îi adresă felicitări.

Vorbiră despre Portugalia; apoi Ross spuse:

– Mi-am mai dat seama că ocuparea acestui loc de către mine a constituit o pierdere financiară pentru tatăl dumneavoastră. Proprietarii de circumscripții se așteaptă să aibă profit de pe urma membrilor pe care-i aleg.

– Face parte din sistemul actual. Un sistem pe care am impresia că ai vrea să-l schimbi.

– Da. În special când se ajunge la momentul în care Sir Christopher Hawkins îl dă afară pe Davies Gilbert din locul său în parlament pentru că John Shelley i-a oferit mai mulți bani.

Tânărul strâmbă din nas.

– Hawkins compromite sistemul. Noi – adică tatăl meu cu mine și cu alții asemenea nouă – facem deosebirea între patronaj și corupție. Nu corupem oameni cinstiți, ci le dăm orice a fost considerat

a fi dreptul lor, de-a lungul generațiilor. Nu umblăm încercând să cumpărăm voturi, oferind avantaje mai substanțiale sau sume mai mari de bani decât alții.

Ross își aminti anumite ocazii în 1796 și 1797, dar se abținu de la comentarii.

– E o diferență greu de observat. Presupun că se poate chiar argumenta că, dacă nu se plătesc oameni cu bani pentru a vota, pesemne sunt plătiți cu promisiuni.

– Totuși, spuse Lord Falmouth, nu cred că trebuie să te preocupe pierderile noastre... ce s-ar fi putut să ne coste ca familie, vreau să zic, pentru a te menține pe unul dintre locurile noastre. De când ai devenit membru, și în special în acești ultimi ani, ți-ai câștigat un soi de renume la Westminster – ah, știu, nu prin realizările din Cameră – și i-ai oferit tatălui meu satisfacția că ai reprezentat comitatul lui și că prin aceasta ai putut să iei parte la treburile statului. Așadar, n-a fost o legătură fără avantaje pentru el, ca să zicem așa. Nici pentru mine, aș sublinia eu.

– E foarte amabil din partea dumneavoastră, spuse Ross.

– Totuși, zise celălalt. Totuși, au fost vremuri, sunt de acord, când tata a dezaprobat cu tărie atitudinea pe care ai adoptat-o în legătură cu anumite probleme – în principal, presupun, atunci când ai fost evident în favoarea emancipării catolice.

– Și încă sunt, spus Ross.

Lord Falmouth sorbi din vin și fixă cu privirea steagurile zdrențuite.

– Ai vreo legătură de familie cu catolicii? O căsătorie pe undeva...

– Nici una.

– Și nu ești la obârșie hughenot[1]? Mi-a spus cineva.

– Asta a fost acum multă vreme, spuse Ross zâmbind.

– Chiar și așa, e cu atât mai ciudat.

– Nu... Pur și simplu cred că legile actuale privează de drepturi civile și sărăcesc un mare grup de englezi talentați care sunt la fel de loiali coroanei ca dumneavoastră și ca mine.

– Soluția e în mâinile lor!

– Ei nu privesc așa problema, milord. Nu așa, aș îndrăzni eu să afirm, nu așa văd problema și mulți englezi protestanți.

[1] Adepții francezi ai curentului protestant calvin dintre secolele al XVI-lea și al XVIII-lea (n.tr.)

– Ei bine... trebuie să-ți spun, căpitane Poldark, că sunt la fel de hotărât ca tatăl meu să mă opun oricărei relaxări a legilor actuale. La drept vorbind, chiar mai hotărât. Cred că acceptul ca acești oameni să fie cetățeni cu drepturi depline – cei care în ultimă instanță datorează supunere unei puteri străine – ar fi o eroare pe plan național, precum și un dezastru național.

Ross zâmbi din nou.

– Atunci, e poate mai bine, în cazul acesta, că îmi ofer demisia, atâta vreme cât alegerea e în puterea mea.

– N-ar trebui, sper eu, să se ajungă la asta. Nu te grăbi! Nu există nici un scrutin la orizont, așa că îți sugerez să permiți acestei sesiuni parlamentare să ajungă la final, și voi face aranjamentele necesare când va veni timpul.

Se lăsă tăcerea.

– Mai vrei niște vin?

– Mulțumesc, nu. Aș vrea să ajung acasă înainte de lăsarea întunericului.

Tânărul pair se ridică.

– Vorbind de alegeri, ce părere ai despre acest duel între Sir Christopher Hawkins și Lord de Dunstanville?

– Ce? Hawkins și Basset! N-am auzit! Când a fost asta?

– Când erai plecat. Credeam că ai aflat până acum, având în vedere prietenia dumitale cu Lord de Dunstanville. Deși, ținând seama de toate, nu prea te poți făli cu o astfel de încăierare.

– Când s-a petrecut?

– În noiembrie. În Londra. Eram și eu în Londra, dar atunci n-am auzit nimic despre asta. A fost la o oarecare recepție a liberalilor. Treburile au fost foarte sensibile între ei pentru o vreme – în legătură cu Penryn, firește. Știi despre conflictul de acolo – rivalitatea. Dar dintr-odată, cearta a răbufnit. Warleggan era acolo, mi s-a spus, împreună cu Hawkins. Gazda tocmai vorbea cu ei, când Lord de Dunstanville a trecut pe lângă ei, și, pe când trecea, Hawkins a făcut o observație cu voce tare despre „piticii ăștia din Cornwall îmbrăcați în verde", ceea ce era clar un comentariu la adresa redingotei lui Francis de Dunstanville de un verde-închis și a staturii sale scunde. Pe loc, Lord de Dunstanville l-a provocat la duel pe Hawkins, provocarea a fost acceptată și au luptat în spate la Savoy, în săptămâna următoare.

– Și rezultatul?

– Mai trebuie să întrebi? Amândoi au ratat, onoarea a fost satisfăcută – într-o oarecare măsură –, și-au strâns mâinile țepeni,

au făcut plecăciuni și s-a terminat treaba. Dar cearta nu i-a atras un bun renume nici unuia din ei, așa că nu-i de mirare că au încercat s-o mușamalizeze.

Ross își urmă gazda spre ușă.

– Rareori duelurile atrag vreun bun renume asupra participanților.

Celălalt își ridică privirea.

– Tata mi-a povestit ceva despre împrejurările unuia în care ai fost implicat. Acela a fost cu siguranță foarte diferit. O insultă la adresa soției dumitale... Câtă vreme cearta asta...

– Da, a existat o diferență. Dar, în acel caz, rezultatul a fost fatal.

Cuvântul „fatal" îi însoți prin hol, cizmele lor răsunând pe podeaua de stejar, spre ușa din față și în soarele iernatic. Fără ca Ross să fi intenționat asta, cuvântul părea să poarte cu el o aluzie la încăpățânarea și vinovăția ce fuseseră mereu parte din ființa lui. Tânărul pair tăcu și, în vreme ce Ross era ajutat să-și îmbrace pelerina, luă și el una de la lacheu. Osatura puternică a feței lui Ross devenise ceva mai fermă odată cu trecerea anilor, puțin mai aspră.

Falmouth spuse pe un ton mai lejer:

– Ce mai face doamna Poldark? Când ne vom întoarce – asta va fi pe la sfârșitul lui iulie sau în august, dacă totul merge bine –, trebuie să veniți la botez. Firește că vom da o petrecere. Și mătușa mea, doamna Gower, va veni și ea. Știu cât de mult ține la soția dumitale.

– Mulțumesc. Am fi foarte încântați.

Edward Falmouth își aruncă privirea peste moșia sa.

– Din partea cea nouă a casei o să avem o perspectivă mai bună asupra râului. Dar asta în viitor. Vom construi timp de câțiva ani. Cred că tata a avut o astfel de idee în anii tinereții sale, dar, când mama a murit, și-a pierdut interesul.

– Așa s-a întâmplat și cu tatăl meu cu mult timp în urmă – firește, la scară mai redusă. Nampara – așa cum e ea – a fost începută în 1765 și niciodată terminată până în 1797, când mina mea prosperase și mi-am putut permite ceva peste necesitățile curente ale vieții de zi cu zi.

Un rândaș îi aduse calul lui Ross.

Falmouth spuse:

– Sigur că Cornish Bank prosperă, nu?

– Ah, da, într-adevăr. Dar veți înțelege că, în vreme ce eu sunt un partener cu drepturi depline, investiția mea actuală în bancă a fost destul de redusă. Așa că, evident și corect, partea mea din profit e și ea redusă.

– Aud că banca Warleggan e la ananghie.

Ross se uită la tânăr.

– Ce vreți să spuneți?

– Așa mi s-a zis – deși n-am auzit de asta în Cornwall.

– Dar ei... ei sunt cunoscuți pentru faptul că nu le-a mers niciodată rău.

– Mi s-a spus că Sir George însuși e într-o oarecare jenă financiară. A speculat masiv în Midlands, anticipând o creștere a producției. În schimb, desigur, e mai mult decât oricând în stagnare și probabil așa va și rămâne.

– Nu pare a fi caracteristic lui George.

– Ei bine, se zice că e foarte tensionat. În Truro, parează cu toții cât pot de tare și, în general, lumea îi crede.

– Și eu așa aș face, să fiu în locul lor.

– Înțeleg că-l cunoști bine pe Sir George.

– S-ar putea spune că da.

– Eu l-am întâlnit doar de câteva ori. Îl consideram un parvenit, și încă unul destul de antipatic. Tata, firește, îl detesta.

– Păi, da. Este în parte o urmare a antipatiei tatălui dumneavoastră față de George Warleggan faptul că eu am ajuns să ocup locul dumneavoastră din parlament.

– Ei, haide! Te judeci mult prea aspru. Dar știu ce vrei să spui. Spre deosebire de mulți fii...

Ross așteptă.

– Ce voiați să spuneți?

– Voiam să spun că, spre deosebire de mulți fii, eu l-am ascultat pe tatăl meu și am discutat foarte mult cu el. Ne-am înțeles bine. Mi-a spus multe despre circumscripțiile parlamentare pe care le controlăm și despre persoanele implicate. Deși mergea des în Londra, era foarte atent la ce se întâmpla în Truro. El mi-a spus, de exemplu, despre prăbușirea băncii Pascoe.

– Chiar așa.

– Da, chiar așa. Și despre zvonurile și pamfletele ce circulau la vremea aceea ca să doboare banca asta.

– Ah, asta-i adevărat.

Urmă o tăcere adâncă. Însoțindu-l până la ușă, Excelența Sa părea a nu se grăbi să pună capăt întâlnirii.

– Domnul Harris Pascoe al dumitale a murit?

– Da, anul trecut, din păcate.

– Ce păcat!

– Sunt de acord. Dar de ce?

– Înțeleg că ajunsese să dețină o poziție influentă în banca dumitale. Băncile – orice bancă bună – pot exercita o putere distructivă. Poate că dorise s-o folosească.

Ross privi peste peluză spre râul ce lucea.

– Ce vreți să sugerați?

– Să sugerez? Nu vreau să sugerez nimic.

– Atunci ce ați remarcat?

Tânărul Boscawen făcu un gest indiferent.

– Poate că al dumitale domn Pascoe ar fi vrut să regleze niște vechi conturi. Asta-i tot.

Calul lui Ross, văzându-și stăpânul stând aproape, necheză, gata de plecare.

– Și dumneavoastră, Lord Falmouth?

– Eu ce?

– Ați vrea să reglați vechi conturi?

– Eu n-am conturi de reglat. N-am nici o idee ce-ar fi făcut tata. A trecut atâta timp de atunci. Dar, în orice caz, problema pentru mine e teoretică. Interesele bancare ale familiei mele în Cornwall sunt mici. Și interesele noastre comerciale nu sunt de natură să exercite suficientă influență asupra problemei, dacă ne-am dori să facă asta.

– Așa cum e posibil s-o facă Cornish Bank.

– Asta trebuie ei să hotărască, nu-i așa?

– Într-adevăr. Da, într-adevăr. Ross încălecă. Își ridică pălăria. Îi doresc Excelenței Sale o zi bună. Ce mi-ați spus o să-mi dea de gândit pe drumul spre casă.

Capitolul 15

I

La o săptămână după asta, Sir George Warleggan își vizită unchiul la biroul acestuia din spatele casei mari din Truro. Cary se schimbase puțin în ultimii zece ani. Bradipepsia[1] îi măcinase de mult toată carnea pe care o pusese pe el la vârsta de mijloc, dar oasele

[1] Termen medical pentru digestie lentă (n.tr.)

nu se degradaseră. Dezbrăcat, arăta ca un manechin al corpului uman folosit pentru prezentarea structurii anatomice; dar din fericire nimeni nu-l văzuse vreodată în starea sa naturală. Boneta îi ascundea părul alb tuns scurt, hainele negre atârnau pe el de parcă ar fi fost târât afară din mare. Dar ochii erau la fel de ageri ca întotdeauna în spatele ochelarilor groși, iar creierul, obișnuit doar cu cifrele, continua să funcționeze în mod automat. În ultima lună, ajunsese să-l antipatizeze intens pe distinsul său nepot.

– Ei bine, ai răspunsurile? întrebă George.

– Da, le am, în măsura în care am pus întrebările, spuse Cary. Și n-au fost bune.

– În măsura în care ai pus întrebările? Ce înseamnă asta?

– Înseamnă asta: cu cât mai puțini oameni știu că *avem nevoie* de bani, cu atât mai în siguranță suntem! Asta-i elementar. Și un abecedar pentru copii ți-ar spune asta. Să scrii altor bănci, să trimiți scrisori altor bănci, în special în vremuri din astea când toată lumea e strâmtorată... asta înseamnă să *răspândești* vești. Am scris la modul general și doar la trei bănci: Carne's din Falmouth; Robins, Foster și Coode din Liskeard; și Bolitho's din Penzance. A venit același gen de răspuns, răspunsul care era de așteptat, sub toate aspectele.

– Ce răspuns?

– Scuze. În general. Războiul cu Franța ce continuă, pierderi dezastruoase ale exportatorilor, scăderea hârtiilor de valoare private, scăderea tranzacțiilor pe credit, politica de a-și restrânge propriile angajamente. Te-ai așteptat la altceva? Ce-am întreprins noi de-a lungul anilor pentru a clădi un climat de bunăvoință cu indivizii ăștia? Nimic. Pentru că am crezut că n-avem nevoie de ei. Warlegganii erau siguri, asta am crezut, cu topitoriile, minele de cositor și cupru, morile, vasele, laminoarele! Cine să știe că unicul fiu al lui Nicholas Warleggan – nepotul lui Luke Warleggan – avea să-și piardă mințile și să risipească averea, cumpărând țesătorii falimentare în Manchester!

– Am mai discutat despre toate astea, spuse George încordat.

– Dar nu îndeajuns. Nu îndeajuns. Când a murit soția ta, acum mai bine de zece ani, ai fost forțat să faci una sau două speculații imprudente – au fost neglijențe, și au fost de înțeles; erai tulburat, ai pus mare preț pe femeia aceea, nu știai ce făceai. Dar acum! La apogeul puterii tale...

– Nu-i pierdut tot ce am investit. La timpul potrivit, trebuie să apară un câștig.

– Ce-i cu firma aceea de imprimat țesături – orice-o fi asta? Ormrod's, nu-i așa? Faliment! Ăsta nu-i câștig, asta e pierdere sută la sută, George, pierdere sută la sută! Și ții firma asta, Fleming, în funcțiune doar pierzând în continuare alți bani și sporindu-ți paguba. Și mărfurile astea pe care le ai. La fel de bine ai fi putut investi în steril! Nimeni nu le *cumpără! Ce se întâmplă* cu tine?

– Războiul s-ar fi isprăvit cu siguranță dacă prințul regent rămânea loial partidului său... Cum era să știu că o s-o întoarcă în ultima clipă?

Cary frunzări hârtiile de pe birou. Toate erau în legătură cu investițiile lui George în nord – nelegiuirile lui, așa cum le considera Cary.

George spuse:

– Prințul nu-i decât o sfârlează, se întoarce după cum bate vântul. În cazul în care războiul va merge prost pentru noi, s-ar putea foarte bine să se îndrepte spre liberali și să facă pace la urma urmei. Atunci, pierderile mele vor deveni profituri, așa cum ar fi trebuit să fie. Atâta vreme, vreau să spun, cât pot să păstrez ce am cumpărat.

Gura lui Cary se strânse ca o crăpătură în podele.

– Câteodată, oamenii devin prea mari, li se urcă prea tare la cap, ies din regiunea pe care o știu, fabricile pe care le știu, încearcă să se extindă unde nu știu destule. N-aș fi crezut niciodată așa ceva despre tine, George. Mama ta știe?

– Firește că nu. E mult prea bolnavă ca să fie îngrijorată de astfel de probleme.

– Va trebui să fie dacă lucrurile vor merge prost până la capăt. Cary se uită la nepotul lui pe deasupra ochelarilor. N-ai fost niciodată cartofor, George. Ce te-a făcut să speculezi așa? A fost o altă femeie?

George trase adânc aer în piept.

– Ai grijă, unchiule! Ai putea să-ntreci măsura.

– Am auzit zvonuri. Să nu crezi că n-aud nimic pentru că nu ies. Să nu crezi asta. Au existat zvonuri. Și nu mi-ai răspuns la întrebare.

– Nici n-o s-o fac. Nu comanzi tu lumea din biroul ăsta; nici mie nu-mi comanzi tu. Spune-mi care-i situația în momentul acesta, și după aceea o să te las la calculele tale.

Cary împinse hârtiile într-o parte și își deschise registrul. De când George fusese înnobilat, devenise mai puțin dispus să se corecteze și, deși amândoi bărbații erau adesea de aceeași părere, atunci când exista o diferență de opinie, se întâmpla mai des ca George

să-și impună punctul de vedere. Dar bineînțeles că niciodată până atunci nu fusese ceva de acest gen.

Cary spuse pe un ton glacial:

– Dacă mâine ar apărea o criză – o cerere, oameni care să se înghesuie și să bată cu pumnul la ghișeu cerând ce-i al lor –, am putea acoperi douăzeci la sută din emisia noastră de cambii!

– Asta-i doar cu cinci la sută mai mult decât săptămâna trecută!

– Nu-i posibil să creezi active peste noapte! Dacă aruncăm brusc hârtii pe piața liberă, pur și simplu le scădem valoarea.

George merse spre un sertar, îl descuie și scoase un dosar. În el era o listă a tuturor bunurilor sale.

– Azi a fost vreun *semn* de cerere?

– Nici un deponent important n-a făcut încă vreo mișcare. Brewer Michael a venit pentru a-și reînnoi cambiile. A trebuit să refuz. Asta lasă o impresie proastă, pentru că fără îndoială poate să și le sconteze peste drum. Symons a tras mai mult decât îi e în obicei, mai mult decât jumătate din depozitul lui – dar el e plevușca.

– Păi, atunci...

– Dar există o anume nervozitate în legătură cu asta, pot să-ți spun eu. Pot s-o miros. Pot s-o văd în ochii oamenilor. Ea ca un câmp de grozamă după o vară secetoasă – stă și zace acolo, îi trebuie doar o scânteie.

– Avem niște acțiuni din India, spuse George uitându-se la dosar. Am putea să vindem destul de repede și să compensăm pierderea... Dar, la modul ideal, încă avem nevoie de altă bancă – una din cele mari – ca să rescontăm cambii pe termen scurt în valoare de 20 000 de lire. În felul ăsta ar trebui să fim în siguranță.

– Cum e cu Cornish Bank?

– Ce-i cu ea?

– Pe vremuri, erai destul de prieten cu Lord de Dunstanville. Ar fi un gest de bună vecinătate.

– Nici nu intră-n discuție.

– De ce?

– N-am fost mai deloc în relații de ani întregi. Și în noiembrie anul trecut am fost implicat – nevinovat implicat – într-o ceartă între el și Sir Christopher Hawkins. S-a terminat printr-un duel. Am fost unul dintre secunzii lui Hawkins. Asta ar face acum o astfel de abordare de neconceput.

– Mereu e câte ceva...

– În orice caz, spuse George, să abordăm Cornish Bank ar fi exact ceea ce te-ai străduit să eviți cu alții. Concurenții noștri direcți în orașul ăsta...

– Atunci, ce zici de Hawkins? E proprietarul marii mine Hallamannin și al minelor de argint din valea Chiverton.

– Ah, e un om prietenos, asta recunosc. Dar nu te poți aștepta de la el să răspundă unei situații ca asta.

Se lăsă tăcerea.

– Cât de mult mă pot baza pe tine, Cary? întrebă George.

– Să te bazezi pe *mine?*

– Ești un om bogat. Ești la fel de mult ca mine implicat în solvabilitatea băncii.

Cary își frecă fruntea pe sub bonetă. Un nor de mătreață albă zbură pe registru.

– Mare parte din banii mei sunt investiți. Nu se poate realiza în grabă.

– Păstrezi la etaj o mie de lire în aur. Mi-a spus tata.

– N-avea dreptul să-ți spună. Și acum nu mai e atât. George se uită la unchiul lui.

– Să presupunem că se întâmplă ce-i mai rău și cineva aruncă o scânteie în grozamă. De ce am avea nevoie?

– Într-o panică adevărată? Nu mai puțin de treizeci de mii.

– Din care putem găsi doisprezece. Poate încă două cu capitaluri disponibile, cum ar fi banii noștri. Corect?

– Destul de corect.

George închise dosarul cu grijă, îl încuie în sertar, pipăi cheia.

– Ei bine, banca nu-și va închide porțile dacă *eu* pot să ajut. Topitoriile din Bissoe ne-ar oferi tot capitalul de care avem nevoie.

– Doar n-o să le vinzi pe alea! Baza pe care am clădit tot restul! Îți reamintesc că eu am o treime din acțiuni.

– Și eu am cincizeci și cinci la sută. Ar putea merge, în cel mai rău caz.

– La un preț de nimic pentru o vânzare pripită – ar fi o nebunie!

– Bancherii, precum cerșetorii, nu pot fi mereu năzuroși...[1]

– Mai există și Cardew, spuse Cary.

George se uită urât la Cary.

---

[1] Aluzie la proverbul „Calul de dar nu se caută la dinți" – cu un joc de cuvinte intraductibil între *beggars* (cerșetori) și *bankers* (bancheri) (n.tr.)

– Ți-ai vedea cumnata dată afară? Nepotul, nepoata? Cary își trosni degetele, apoi ridică din umeri ca și cum s-ar lepăda de un coșmar în care loialitatea față de familie ar putea fi implicată în păstrarea averii sale personale.

– Păi, ai spus-o și tu, timpul e crucial. Avem aceste active; nu poți să șovăi să pui la licitație o mină sau o topitorie – să dai anunț în ziar etc. – în vreme ce oamenii zbiară la ghișeu cerându-și *banii!* S-ar putea să nu se întâmple, George. Omului de pe stradă – în ciuda zvonurilor, îi va lua un timp să creadă: „Banca lui Warleggan", va spune el. „Păi a fost *întotdeauna* sigură." Dacă facem față – ne expunem activele –, întâmpinăm fiecare cerere cu bunăvoință. Înțeleg acum că am greșit refuzând să-l servesc pe Brewer Mitchell azi-dimineață. Trebuie să fim comunicativi, nu prudenți. Ar fi criminal să lichidezi Bissoe sau Cardew. Cel mai bun sfat al meu pentru tine, George, e să-ți vinzi investițiile din Manchester *acum*, imediat, pentru oricât de puțin ai obține. Trebuie că au o oarecare valoare – câteva mii. Scoate-ți banii acum – ce poți – în aur, pune să-ți fie aduși aici cu poștalionul. Dacă e optzeci la sută pierdere, asta-i rău, dar câteva mii în plus la dispoziție, gata de utilizare pentru următoarele două săptămâni, ar putea fi suficient pentru a salva o retragere masivă de bani... și apoi n-o să mai existe motiv pentru toate discuția asta despre alte sacrificii.

II

Ross încă nu-l văzuse pe Francis Basset, baron de Dunstanville. Își spusese că treburile lui de acasă erau prea urgente; dar își găsise totuși timp să-l viziteze pe Lord Falmouth.

Adevărul era că de vreun an întreg apăruse o răceală între ei, de pe vremea scandalului cu amanta ducelui de York, doamna Clarke, și vânzarea ei de posturi în armată. Această *cause célèbre*[1] ocupase mult prea mult timpul parlamentarilor atunci când trebuiau să se decidă atât de multe probleme mai importante; dar un membru al Camerei Comunelor, un anume colonel Gwyllym Wardle, insistase în acuzațiile sale și adăugase la asta un atac asupra corupției posibile în păcătoasele circumscripții parlamentare. În această privință, Ross se aliase cu el, având una din rarele sale luări de cuvânt în Cameră, și,

[1] În limba franceză, în original, „cauză celebră" – un incident, episod sau persoană faimoasă (n.tr.)

când problema răbufnise pe plan local, fusese de partea reformatorilor, care ținuseră adunări peste tot prin comitat, cerând o schimbare și încetarea mituirii și a corupției. Basset fusese foarte iritat de asta, vorbise într-adevăr la adunări și se străduise din greu să închidă gura protestatarilor. Deși agitația se potolise acum și deși la suprafață toată lumea revenise la sentimente mai bune, el nu-l iertase niciodată efectiv pe Ross pentru sprijinul acordat acestor iacobini.

Așadar, nu era un moment deosebit de propice să discute treburile comitatului și în special nu pe ale lui Warleggan. Iar Ross nu știa nici cât de mult ar fi Basset preocupat să-și arate resentimentele față de George și unchiul său în felul în care Falmouth insinuase a fi posibil. De-a lungul ultimilor zece ani, avuseseră loc multe schimbări la Cornish Bank, actualii directori fiind Mackworth Praed, Stackhouse, Rogers, Tweedy, Poldark și Nankivell. De Dunstanville alesese să se retragă, deși toată lumea știa că partea lui, în ce privește banii, era cea mai importantă. Urma să aibă loc o ședință a partenerilor săptămâna următoare în Truro. Situația cu Warleggan avea să fie, fără îndoială, discutată acolo, de vreme ce era greu de crezut că două bănci, operând atât de aproape una de alta într-un oraș mic, nu ar fi afectate de fluctuații în ce privea profitul și creditul. Dacă avea loc o astfel de discuție, care avea să fie atitudinea lui, a lui Ross?

Într-o dimineață neașteptată, cu soare strălucitor – ce prevestea ploaie înainte de venirea serii –, Ross se îndreptă spre locul unde Demelza săpa în gradina ei. Cu zece ani în urmă, inspirată de vizita ei la Strawberry Hill și necăjită de felul în care mina și excavațiile ei acaparau terenul din fața casei, îl convinsese pe Ross să pună să fie ridicat un zid de piatră, împrejmuind și lărgind zona grădinii. Zona cultivată ocupa un dreptunghi mare în fața casei, casa și biblioteca alcătuind o articulație în formă de L, și o parte din cele două laturi. Cu acest adăpost de vânt, narciselor, lalelelor și altor flori de primăvară și vară timpurie le mersese de minune. Prin iulie, ce era mai frumos se termina, pentru că pământul era prea afânat să poată reține umezeala. Pe lângă asta, aproape în toate iernile, și adesea primăvara, grădina era devastată de vânturi puternice, de care nici zidul n-o putea păzi. Adesea, totul era distrus și înnegrit ca după un incendiu de pădure. Cu toate astea, între timp, florile le răsplăteau cu generozitate pe Demelza și pe ajutoarele sale ocazionale pentru eforturile lor. Ea renunțase de mult la încercarea de a crește copaci. Nalbele de grădină erau suficient de solicitante.

În dimineața asta, ca printr-o coincidență, săpa în jurul darului lui Hugh Armitage din urmă cu mai bine de zece ani, ce fusese plantat lângă peretele bibliotecii. Își îndreptă spatele când Ross se apropie, dându-și deoparte cu o mână curată părul de pe față.

– Cele două magnolii ale familiei Falmouth pe care cred că le-a primit de la Caroline odată cu ale noastre au șase metri înălțime și una deja e îmbobocită, zise el.

– Sărăcuța asta a noastră n-a fost niciodată fericită aici. Și a fost o iarnă mizerabilă. Nu cred că îi va merge vreodată bine. Pământul nu e bun.

Rămaseră să se uite la plantă. Asta era o discuție destul de obișnuită între ei, cu doar o urmă a umbrei estompate a lui Hugh Armitage.

– Poate că ar trebui s-o dăm înapoi, spuse Demelza.

– Unde? La Tregothnan?

– O plantă ce nici nu moare, nici nu trăiește... Nu-i în elementul ei.

– Nu, păstreaz-o.

Demelza își ridică privirea spre el și zâmbi. Soarele făcea să-i strălucească ochii.

– De ce?

– De ce s-o păstrezi? Păi... a devenit parte din viața noastră.

O amintire a greșelii trecute, a lui și a ei, dar el nu spuse asta. Se înțelegea de la sine. Și fără răutate.

Chiar atunci, Isabella-Rose veni țipând în grădină și alergă prin iarbă. Un străin ar fi putut crede că se fripsese, dar părinții ei știau că asta era doar un semn al veseliei, al felului ei de a întâmpina bucuria de a trăi. Zburdând pe lângă ea, venea Farquahar, setterul spaniel englezesc, și amândoi dispărură pe poarta ce ducea la plajă.

Demelza se uită după ei, dar nu-i putu vedea: probabil că se rostogoleau amândoi în nisip mai jos de nivelul zidului grădinii.

– Seamănă mai mult cu tine decât oricare din ceilalți doi, spuse Ross.

– Mă jur că n-am țipat niciodată așa!

– Nu te-am cunoscut când aveai opt ani. Dar chiar și la optsprezece ai avut momentele tale nebunești.

– Prostii...

– Și mai târziu. Și mai târziu. Aveai douăzeci și unu de ani sau cam așa ceva când ai plecat la pescuit de una singură, cu o zi înainte să se nască Jeremy.

– Uite-l pe Jeremy acum. Poate că expediția asta a mea l-a făcut să fie atât de atras de navigație! De unde a venit asta, Ross? Nu seamănă cu nici unul din noi.

– Aș zice că ai dreptate!

– De curând, am simțit o schimbare în el, spuse Demelza cu prudență. Pare așa plin de viață în ultimele săptămâni.

– Nu doar neserios?

– Nu doar asta.

– Oricum, spuse Ross după un moment, înainte să ajungă aici, hai să-ți spun ceva despre George Warleggan, ceva ce am auzit vinerea trecută de la Lord Falmouth...

Jeremy, venind de la mină și văzându-i pe părinții lui adânciți într-o discuție serioasă, se îndepărtă de ei și sări peste gard spre plajă, unde Isabella-Rose îi aruncă un băț lui Farquahar, să i-l aducă. Să se apropie de ea era o încercare riscantă, pentru că ea luă bățul, se învârti cu el și îl aruncă, așa că, deși ținta ei era marea, era posibil ca bățul să zboare în orice direcție.

Demelza spuse:

– E greu de crezut. N-am crezut niciodată că George o să ajungă să fie speculant... Dar, dacă-i adevărat, asta e. Ce ai de gând să faci?

– Nu pot crede că Lord de Dunstanville n-a auzit absolut nimic. Fără îndoială va avea ceva de spus.

– Dar și tu va trebui să spui ceva, Ross. Nu-i așa?

El își frecă piciorul de o grămăjoară de pământ din iarbă.

– Răzbunarea are gust amar. Totuși, e greu de uitat cum a plănuit banca lui Warleggan să-l distrugă pe Harris Pascoe – nu numai prin mijloace semilegale, ci și prin tipărirea de foi volante și prin răspândirea unor zvonuri mincinoase. Plus de câte ori înainte de asta a încercat George să ne ruineze.

– Nu numai financiar.

– ... Te gândești la puterea pe care a ajuns s-o exercite în Cornwall, la numărul de oameni neînsemnați care au fost puși cu spatele la zid din cauza lui. Te gândești la influența lui într-ale răului. Te întrebi dacă, în cazul acesta, nu e atât o chestiune de a te răzbuna, cât mai mult o datorie publică de a-l distruge...

– Ai putea, dacă ai încerca?

– Mă îndoiesc totuși că ar fi necesar să fac ceva atât de mârșav ca a începe o campanie de calomnii. O bancă rivală poate face multe doar prin efectuarea anumitor mișcări, și panica se pornește de la sine.

– Așadar, depinde în mare măsură de Lord de Dunstanville?

– Și de partenerii mei. Domnul Rogers n-are nici un motiv să-i iubească pe Warleggani. Cred că nici Stackhouse.

Demelza își îndreptă fața spre soare.

– Caroline mi-a spus că George îi face curte unei doamne nobile, Lady Harriet-nu-știu-cum. Mă întreb ce se va alege acum de asta.

– Nu mă sfătuiești, se plânse el.

– Despre ce?

– Despre ce-ar trebui să fac.

– N-o să cadă în seama ta.

– Nu în întregime, desigur. Dar este posibil măcar în parte. Acum, că Harris Pascoe a murit, sunt privit drept... ei bine, într-un fel, drept succesor al lui.

– Și tu îmi ceri mie sfatul? E drept ca eu să ți-l dau?

– Foarte drept. Ai suferit aproape la fel ca mine de pe urma lui George.

– Dar nu-i o decizie a bărbaților?

– Nu te eschiva, draga mea.

Ea îl privi.

– Atunci, n-o să mă eschivez, dragul meu. Nu vreau să mă bag în asta.

– Nu vrei să te bagi în nici o încercare de a-l doborî? Nu vrei să te bagi în nici o presiune asupra băncii lui Warleggan?

– M-ai întrebat și eu aș zice că nu.

Pe plajă, Isabella-Rose chicotea cât putea de tare. Sunetul subțire și molipsitor nu părea uman; semăna a cu al unei privighetori amețite.

– Când am ajuns în fața tribunalului luptând pentru viața mea, Warlegganii au făcut tot ce au putut să obțină o condamnare, zise Ross. Fără banii lor, uneltirile lor...

– George și rudele lui vor trebui să trăiască toată viața cu ce au făcut. Ce facem noi vom duce *noi* în spate toată viața. Mă uit înapoi la viața mea, Ross; adesea, când tu ești plecat și n-am cu cine să vorbesc, mă uit înapoi la viața mea, și nu-mi amintesc multe lucruri de care să-mi fie rușine. Poate că uit câteva! Dar cu cât mai puține din astea trebuie să-mi amintesc, cu atât mai mult îmi place. Așa că, atunci când spun că nu vreau să mă bag, nu mă gândesc la George, ci la noi.

– Și vrei să spui că, dacă Mackworth Praed sau Rogers, sau însuși Basset propun o mișcare de felul ăsta, eu ar trebui să mă opun?

Demelza își curăță niște pământ umed de pe mâini.

– Nu cred că tu ar trebui să lucrezi *pentru* Warleggani, Ross. Dar cred că, fiind odinioară atât de implicat, ar trebui să te dai la o parte și să nu ții partea nimănui.

– Pilat a făcut asta.

– Știu. Întotdeauna mi-a părut rău de Pilat... Dar nu și de Caiafa... Nici de Iuda.

– Deși adesea îi invoci numele.

– Da? Demelza își ridică privirea. Acum mă necăjești.

– Doar pentru că tu ești partea mai bună din mine. Și pentru că trebuie să-mi țin partea asta mai bună din mine la locul ei.

– Serios... nu ești de acord?

– Știu că ar trebui. Dar regret că a apărut tentația. Pentru că nu ne-am răfui doar cu George; e și unchiul ăla îngrozitor al lui.

– E bătrân, spuse Demelza. Curând o să piară. La fel ca mulți alți oameni și lucruri. Și George a mai îmbătrânit, Ross. Oamenii se mai îmblânzesc, nu-i așa? Poate că s-a mai îmblânzit și el. Clowance, cred, nu l-a găsit așa antipatic.

– Clowance? Când l-a întâlnit?

– Din întâmplare, spuse Demelza, dându-și seama că îi scăpase. Lângă Trenwith. Cu ceva vreme în urmă.

– Nici n-am știut că merge acolo vreodată.

– Nici eu. Ai avut dreptate că l-ai avertizat pe Geoffrey Charles că reședința e neglijată. Vreau tare mult să vină acasă pentru o vreme – să-și ia o permisie. Au sosit vești proaste din Portugalia, nu-i așa?

Ross refuză să fie abătut de la subiect.

– Și-au vorbit unul altuia? George știa cine era ea?

– Cred că i-a spus ea. Dar asta a fost cu luni în urmă, vara trecută, chiar înainte ca tu să pleci.

– Și nu mi-a spus nimeni?

– M-am gândit că era posibil să te îngrijorezi, și nu era nevoie de asta.

– Altă dată, dă-mi mie voie să hotărăsc.

– Tu te gândeai deja la călătoria în Portugalia. M-am gândit să nu îți abat astfel atenția.

– Vrei să zici că te-ai gândit s-o scutești pe Clowance de o săpuneală. Pe Iuda, ce femeie mincinoasă ești!

– Acum, iar mi-ai furat vorba!

Jeremy plecase de pe plajă și intră pe poartă. Ross o luă pe soția lui de braț și o strânse mustrător.

– Una peste alta, asta demonstrează cu câtă grijă îmi manevrez bunele intenții ca să nu supăr pe cineva. Tu spui să iert și să uit, și în general pot fi de acord, dar să zici acum că a venit la Trenwith – fără îndoială jubilând la vederea degradării casei, aţâţându-i pe fraţii Harry să facă alte ticăloșii și – și *să vorbească cu Clowance*, asta face să mi se urce din nou sângele la cap, și sunt gata să... gata să...

– Ce te face să ți se urce sângele la cap, tată? întrebă Jeremy apropiindu-se. Cine trebuie să tremure acum?

– Dacă ar exista ceva mai mult tremurat printre copiii mei, ar fi mai multă disciplină la Nampara, zise Demelza.

– Ah, fugi de-aici, mamă, replică Jeremy. Știi că-ți iubești mult prea mult copiii ca să nu le faci pe plac.

– Nu te baza niciodată pe asta, spuse Ross, încleștându-și pumnul. Dacă tu...

– Dar asta fac! exclamă Jeremy. Chiar acum asta fac. Serios. Putem fi serioși pentru o clipă?

– Eram foarte serioși, spuse Ross, până să apari tu.

Jeremy se uită când la unul, când la altul, nesigur dacă nu cumva tocmai făcuse o greșeală tactică vorbindu-le amândurora în același timp. În trecut, aflase că, pentru a-și atinge scopul, era mai ușor dacă îl aborda pe unul, lăsându-l pe acesta să-i expună punctul de vedere celuilalt. Ei se sfătuiau și, de obicei, cel pe care îl abordase îi pleda cauza. Cel puțin așa credea el că se întâmpla.

Dar asta era probabil prea important ca să fie abordat așa.

– Tată, ieri-dimineață, spuse el, nu m-am dus la Grace, ca de obicei. M-am dus în altă parte – să fac o plimbare de-a lungul falezei. Ce priveliște frumoasă ai de acolo! Nisipul e foarte curat acum – fără lemne plutitoare, fără rămășițe de la epave. Dar, din nefericire, începuse să bureze. Îți aduci aminte? Cam pe la zece. Și m-am gândit: „La naiba, nu-i în regulă. O să mă ud fără rost; trebuie să mă adăpostesc undeva". Așa că am hotărât să mă adăpostesc coborând la Wheal Leisure. S-a întâmplat că era la îndemână, acolo pe faleză. Așa că am coborât.

Dimineața strălucitoare se apropia de sfârșit. Vălătuci de nori, ca fumul alb de la un foc, rătăceau de la sud-vest, cuminți încă; aveau a se înnegri și îngroșa pe la amiază.

– Credeam că ți-am spus să nu cobori în Leisure!

– Nu-mi aduc aminte de asta, domnule. Îmi aduc aminte că mi-ai tăiat puțin elanul.

În ochii lui Ross apăru un licăr de ironie.

– Și ce ai găsit acolo? Aur?

– Totul e într-o stare jalnică. Câteva puțuri s-au surpat, și a fost nevoie ca de două ori să mă întorc și s-o iau de la capăt. Abatajul de la treizeci de picioare e foarte umed; mare parte din el e sub două picioare de apă, ce curge repede spre galeria cea mai de jos.

– A fost periculos să mergi acolo de unul singur, spuse Demelza, rănită de amintiri.

– Nu m-am dus singur, mamă. Ben Carter era cu mine.

– Care tocmai se întâmpla să se plimbe pe faleză?

– Exact... Păi, de fapt, ne plimbam împreună.

– Sunt sigură. Deci ați coborât – udându-vă mai mult decât dacă ați fi rămas în burniță. Care a fost părerea voastră despre tot?

– Păi, Ben e mai isteț decât mine – oricum de zece ori mai experimentat. El crede că ar renta să adâncim două puțuri – să zicem cu douăzeci de stânjeni mai mult.

– Pentru cine să renteze?

– Am făcut niște socoteli împreună: în zona asta, filoane merg de obicei într-o direcție est-vest – ceea ce înseamnă că am putea da de o continuare a nivelurilor de cositor pe care le lucrăm la Wheal Grace – sau chiar să găsim câteva dintre vechile filoane de la Trevorgie. În orice caz, cuprul a fost epuizat doar raportat la nivelurile actuale.

După un moment, Ross spuse:

– Nu se poate să mergi mai adânc fără a instala echipament de pompare.

– În câteva luni, dacă primăvara e secetoasă, ar fi posibil să adâncim un puț sau două și să le secăm temporar cu pompe manuale, până ne lămurim dacă există semne de teren de exploatare de bună calitate.

– Și dacă există?

– Atunci am putea construi un mecanism.

– Dar, neîndoielnic, spuse Demelza, Wheal Leisure aparține familiei Warleggan.

– După ce am coborât, am mers să-l vedem pe Horrie Treneglos. Bunicul lui Horrie trăia pe vremea când mina s-a închis. Horrie l-a întrebat pe tatăl lui despre asta; credeam că Warlegganii nu mai au nici un fel de interes. Dar se pare că nu-i așa. Pe atunci, Warlegganii au preluat aproape toți întreprinzătorii; așa că au vândut cele câteva lucruri care ar fi adus ceva câștig și au declarat mina liberă de proprietar, și așa a rămas. Din câte știa domnul John Treneglos, el deține o cotă-parte de o optime, și Warleggan are șapte optimi, deși crede

că mai există o nu-știu-ce rudă a căpitanului Henshawe care a refuzat să vândă o a șaizeci și patra cotă-parte... Efectiv, acum nu mai valorează nimic; câteva clădiri din piatră și o gaură în pământ.

– Bizuie-te pe Warleganni să păstreze controlul asupra unei găuri în pământ, comentă Ross.

– Deci încă nu e realizabil, spuse Demelza.

– Păi... Jeremy își drese glasul și se uită de la unul la altul. I-am sugerat lui Horrie că poate ar putea să-l convingă pe tatăl lui să facă ceva – ca, de exemplu, să meargă la banca Warleggan data viitoare când va fi în Truro și să spună că i-ar plăcea să redeschidă Leisure împreună cu ei. Cu siguranță vor spune că nu există condiții prielnice – și atunci el se va oferi să le cumpere partea și să meargă înainte de unul singur. S-ar putea foarte bine să-i vândă lui, de vreme ce n-o să fie dispuși să ne vândă nouă.

Ross îi spuse Demelzei:

– Băiatul își dezvoltă un instinct pentru afaceri. Și prefăcătoria asta e în cea mai bună tradiție... Sugerezi că John Treneglos ar trebui să acționeze ca un fel de deținător nominal?

– Nu neapărat, tată. Credem – dacă prețul nu-i prea mare – că ar putea să intre cu o treime.

– Nu sună ca John Treneglos pe care-l știu eu.

– Ar *putea* fi profitabil. Tatăl lui a scos bani buni de acolo. Și, pentru că e terenul lui Treneglos, e lord al minereului[1] și și-ar primi partea dacă s-ar deschide mina; exact cum am făcut și noi în toții anii ăștia, de la Wheal Grace.

– Pe vremuri, domnul Horace Treneglos a pus doar o optime, și aia fără vreo tragere de inimă.

– Păi... asta e. De când Vincent s-a scufundat cu goeleta, Horrie spune că tatăl și mama lui sunt foarte dornici să-l țină acasă. Crede că ar primi bucuroși ideea de a-i da o cotă-parte în minerit.

– Și celelalte două treimi?

– Mă gândeam că tu să preiei o treime, tată, și cealaltă treime am putea s-o oferim public. Cu numele tău și al domnului Treneglos în capul listei, nu cred că ar fi greu să găsim câțiva investitori.

După câteva momente, Ross spuse:

[1] Proprietarii de terenuri din Cornwall cu moșii vaste se puteau îmbogăți prin închirierea drepturilor asupra exploatării minereurilor – mult mai mult decât prin agricultură. Dobândirea rapidă a unor mari averi le-a adus numele de „lorzii minereului". (n.tr.)

– Brusc ai devenit foarte practic și cu inițiativă. Este o oarecare schimbare.

Jeremy roși.

– Pur și simplu m-am gândit că e un lucru bun, acum că Wheal Grace e aproape epuizată... Vocea i se stinse într-o mormăială. Demelza se uită la el.

– Acum douăzeci de ani, când eu și vărul Francis am deschis Wheal Grace, a costat aproape o mie două sute de lire, zise Ross. Azi ar fi, fără îndoială, o mie cinci sute, fără a pune la socoteală și răscumpărarea minei. Știu că cheltuiala n-ar veni toată dintr-odată; dar motorul însuși – dacă s-ar ajunge la asta, și cu siguranță s-ar întâmpla – ar costa aproape o mie de lire.

Prima umbră de nor se mișcă peste soare. Lumina zilei se estompă; apoi reveni.

Jeremy spuse:

– Eu am studiat motoare de pompă. Câtă vreme tu ai lipsit. Cred că aș putea proiecta un motor potrivit – cu Aaron Nanfan și unul dintre Curnowi să mă sfătuiască. Bineînțeles că asta n-ar reduce costul execuției, dar ar fi o economie considerabilă, una peste alta.

Ross se uită la fiul lui, apoi la soție.

– Așa *a făcut?*

– Dacă spune că a făcut, Ross, a făcut.

Ross zise în cele din urmă:

– Dar, Jeremy, nu se poate învăța totul doar în câteva luni, oricât de mult ai fi studiat tu; nu numai după diagrame.

– N-a fost după diagrame.

– Va trebui să fiu convins de asta. În orice caz, n-ar scădea costul cu mai mult decât... cincisprezece la sută?

– Mă gândeam la douăzeci, tată.

– Chiar și așa, nu prea ar merge să construiești un motor ce poate, din cauza unei mici erori în proiectare, ar pune în pericol ceilalți optzeci la sută. Cu toate astea, continuă el pe când Jeremy era pe punctul de a spune ceva, putem să ne gândim la asta mai târziu. Presupunând că vom ajunge să considerăm redeschiderea drept o idee practică – și categoric va trebui să ne gândim foarte bine înainte de a ajunge în acel punct – trebuie înlăturate două obstacole. Planurile în legătură cu un motor vor trebui să urmeze după asta. Mai întâi, zăcământul neexploatat este așa bun pe cât pare să creadă Ben? Deși îmi displace să intru pe proprietatea lui Warleggan, aș vrea să cobor acolo eu însumi. Și, dacă Zacky Martin se simte destul de bine,

aș vrea să vină cu mine. În al doilea rând, dacă suntem convinși că are o valoare de prospectare, vor vrea Warlegganii să vândă?

– Da, fu de acord Jeremy, mulțumit de felul în care evoluaseră lucrurile până atunci. Asta-i ordinea lucrurilor.

Ross se încruntă văzând că vântul se întețește și poate și ca reacție la tonul fiului său.

– Te-am oprit din grădinărit, draga mea.

– Ah, o să continui încă puțin.

– O să te ajut eu, spuse Jeremy.

– Ei bine, poți încerca să smulgi pirul ăla dintre florile de fucsia, spuse Demelza. E o treabă groaznică, și mă dor degetele... Se uită în sus, dându-și din nou părul la o parte. Crezi că George chiar *ar dori* să-și vândă partea, Ross?

Se uitară unul la altul.

– Acum este posibil, spuse el. S-ar putea chiar s-o obținem la un preț mic.

– Și asta, spuse Demelza, n-ar fi să fii Caiafa.

– Ei bine, o să mă duc să-l văd pe John Treneglos vineri. O să discutăm atunci.

Când Ross intră în casă, Jeremy spuse:

– Voi doi aveți un limbaj secret ce mă dă gata chiar și acum. La naiba, ce voia să însemne asta – chestia asta din Biblie? Ai spus Caiafa?

– N-are importanță, replică mama lui. Câteodată e mai bine să fii de neînțeles...

– În special în fața copiilor... Mamă.

– Da?

– Aș vrea să plec sâmbătă seară, săptămâna viitoare.

– Doar nu iar în insulele Scilly?

– Nu. Deși de acolo a pornit totul. Familia Trevanion, care a fost atât de amabilă când am aterizat acolo din senin, dă o mică petrecere sâmbătă seară și m-a invitat să rămân acolo peste noapte.

– Ce drăguț... N-au invitat-o pe Clowance?

– Nu... Nu sunt sigur dacă știu că am o soră.

– Spune-le la un moment dat. Trebuie să mai scape din gândurile ei.

– Da, știu. Îmi pare rău. Dar... păi... poate că aș putea să rog pe careva din ei... pe domnișoara Cuby Trevanion... să rămână peste noapte aici, cândva pe la sfârșitul lunii? Pentru că n-am avut nici o petrecere de Crăciun, fiindcă tata era plecat, n-ar fi rău să avem una

acum. Nu zic de una mare. Poate vreo doisprezece sau cincisprezece oameni?

– Paștele cade devreme anul ăsta. Poate să facem ceva imediat ce ieșim din post. I-ai cunoscut pe părinții domnișoarei Trevanion?

– Tatăl ei e mort de multă vreme. Am cunoscut-o pe mama ei. Fratele ei – fratele ei mai mare, maiorul John Trevanion e... era plecat când am fost acolo ultima dată. El e capul familiei; dar și-a pierdut de curând soția, era foarte tânără. Un alt frate, căpitanul George Bettesworth, a fost ucis în Olanda. Mai sunt un al treilea frate, Augustus, pe care nu l-am cunoscut, și încă o soră, Clemency.

Demelza stătu pe loc și îl privi cum smulgea neatent buruienile.

– Nu m-aș fi așteptat de la ei să fie dornici de petrecere într-un asemenea moment.

– Ah, e o serată muzicală. Clemency cântă la harpsicord, și cred că vin niște vecini.

– Cuby cântă la vreun instrument?

El își ridică privirea, roșind din nou.

– Nu. Cântă din voce puțin.

– Ce drăguț, spuse Demelza. Te rog, spune-i că mi-ar plăcea s-o cunosc.

Acum *știa* ce nu era în regulă – sau ce era în regulă – cu Jeremy în aceste ultime săptămâni. Se agitase, purtându-se de parcă era stimulat de una dintre sarcinile alea electrice de care citeai în ziare. Și, în plus – nu era adevărat? –, își închipuise că-l auzise strigând cât îl ținea gura cu Isabella-Rose pe plajă. Oare nu domnișoara Cuby Trevanion era explicația la toate astea?

Capitolul 16

I

Fata cu fața ca o margaretă de curând deschisă, așa cum o descrisese cândva mama ei, nu era atât de sinceră cu familia ei pe cât te-ai fi așteptat. Vineri, văzându-l pe tânărul Lobb – fiul bătrânului Lobb – călărind prin vale cu poșta, îl prinse, și nu pentru prima dată, să-l întrebe dacă erau scrisori pentru ea. Și, de data asta, erau.

Deschizând scrisoarea și citind-o, nu anunță la cină – așa cum foarte bine ar fi putut face – că tocmai primise un bilet de la Steven Carrington. La urma urmei, toată lumea de la masă ar fi fost interesată să audă. În schimb, îl vârî în buzunarul rochiei, îl acoperi cu o batistă și nu suflă o vorbă nimănui.

Domnișoară Clowance, dragă Clowance, [se spunea]

Te-ai putea întreba ce s-a ales de mine. De când am fost la un pas de a fi prinși de vameși – și mă întreb și acum dacă Jeremy a scăpat teafăr –, am fost mare parte din timp în Bristow[1]*. Am avut necazuri cu lugherul meu* Philippe, *pentru că au spus că n-am dreptul la captură sau nu poci să-mi dovedesc dreptul. Așa că sunt încă în Bristow, în discuții și necazuri cu asta. Îs precis că n-o să renunț pen' că nime' n-are un drept mai mare decât io la banii pe prada asta. Când s-o termina, o să mă întorc la Nampara, unde e dragostea mea. Domnișoară Clowance, mi-am pus buricele degetelor pe pielea ta fină. Permite-mi să rămâi al tău respectuos,*

Stephen Carrington

O scrisoare ciudată de la un bărbat ciudat. Cum ar fi fost ca tatăl ei să fi pus mâna pe ea?! Clowance era pierdută într-un tumult de sentimente contradictorii. Dar unul mai întunecat decât toate celelalte se strecură în acel tumult.

În ziua următoare, adică sâmbăta în care Jeremy mergea la Caerhays, Clowance știa scrisoarea pe de rost. Își repetă unele fraze pe când se îndrepta spre Sawle prin lumina cețoasă și umedă a soarelui cu niște lucruri pentru cei doi Paynter. „Înapoi la Nampara, unde e dragostea mea", „Unde e dragostea mea", „Dragostea mea".

„Domnișoară Clowance, mi-am pus buricele degetelor", „Domnișoară Clowance, dragă Clowance", „Domnișoară Clowance, mi-am pus buricele degetelor pe pielea ta fină." „Înapoi la Nampara", „Înapoi la Nampara, unde e dragostea mea."

Pe când se apropia de prima colibă dărăpănată din satul Grambler, își scutură sfidător capul, aproape dându-și jos pălăria roz de paie pe care o purta. Era o mișcare mai potrivită pentru un înotător

[1] Personajul scrie numele orașului precum îl pronunță; e vorba despre orașul Bristol, al cărui nume vine din limba engleză veche în care *brycgstow* înseamnă „locul de la pod". (n.tr.)

care se ridică dintr-un val decât pentru domnișoara de la conac ce venea într-o vizită de binefacere. Dar, pentru Clowance, asta însemna o lepădare, o descotorosire de o lighioană întunecată ce se agăța de însăși ființa ei și îi făcea să alerge sângele în vene, să i se zbată inima. Pentru moment, avea să uite totul. „Înapoi la Nampara unde e dragostea mea."

Văzu că Jud Paynter fusese scos la aer. Scos la aer însemna întocmai așa zilele astea, pentru că pe la vârsta de șaptezeci și opt de ani devenise aproape imobil. Prudie, mai degrabă o fată, cu zece ani mai tânără decât el, era încă activă, dacă activitatea se putea considera o caracteristică a ei. Acum era complet stăpână, pentru că Jud se putea bălăbăni doar câțiva pași cu un baston, agățându-se cu putere de brațul ei. Slăbise la corp, dar fața îi devenise mai împlinită, umflându-se de la vârstă, furii și bețiii. Azi, fiind încă martie, deși foarte plăcut, era înfășurat în atâtea zdrențe vechi, încât arăta ca un broscoi șezând pe o piatră. Clowance fu ușurată văzându-l afară din casă, căci, cu un pic de noroc, ar putea să-și termine treaba acolo și nu avea să fie nevoită să intre în casă, unde mirosea tare urât. Jud scuipă pe când ea se apropie și se holbă la ea cu ochii injectați, pe jumătate ascunși de un înveliș de riduri.

– Ei acuma, domnișoară Clowance. Unde-i mumă-ta azi, hai? Bag samă că s-o fi săturat de noi. Bag samă că s-o fi gândit să ne dea cu flit. Nici că mă miră. Când iești bolnav și arăți ca dracu', atuncea îți cunoști prietenii...

– Ți-am adus niște prăjituri, Jud, spuse Clowance veselă. Și un strop de rachiu. Și câte ceva pentru Prudie.

Sunetul vocilor pătrunse prin ușa deschisă, pentru că Prudie ieși, ștergându-și mâinile de șorțul murdar, toată numai zâmbet, urmată de o rață ce avea pe urme un alai de opt boboci.

– Așadar, au ieșit din ouă! exclamă Clowance. Toți sunt bine? Când?

– Păi, trecu ceva timp de când îi avem. Năsoasa n-a avut destule pene să-i acopere pe toți. Ierea făr' de astâmpăr ca o nevăstuică, tot umblând de colo-colo. Așa că io crezui că, dacă ie să clocească pe toate opt, ie mai bine să-i dau o mână de ajutor. Așa că am clocit și io trei.

– Cum adică?

– Iacă aici. Prudie arătă spre pieptul ei bogat. I-am ținut aicea zî și noapte, zî și noapte. Zâua nu era cine știe ce socoteală, da' noaptea mi-erea frică să nu le sparg.

– Zău că arăta chiar ca Johnny Fortnight[1], spuse Jud. Și io, cu mine cum e? Cu mine cum e? Nici că mă bagă în samă. Nici un pic, decât ce zicea de ouăle ei. „Nu poci să fac aia, zâcea ea, că, de nu, sparg ouăle." „Nu mă zdruncina când te scol, că, de nu, sparg ouăle." „Nu poci să ies azi afară, că tre' să șez cu ouăle mele." Ce mare scofală!

Prudie spuse:

– Tare-aș vrea să te puie într-un copârșeu de piatră și să te-ngroape de viu; iezagt asta trebuia să pățești tu acu' douăj' de ani când aproape că o pățiseși! Hai înăuntru, domnișoară Clowance, și ți-oi face niște ceai.

– Mă duc la Atelierul lui Pally, spuse Clowance. Dar îți mulțumesc foarte mult.

– Și ia uită-te acușa la iei că a ieșit din ouă! continuă Jud. Pârțâitorii ăștia mici. Găinile nu-s așa murdare. Cu găinile mai poți trăi. Găinile leapădă murdăriile ca domnii, așa cum te-ai aștepta. Rațele pârțâie. Ia uită-te la dușumeaua de la bucătărie, mânjită peste tot cu pârțâieli de rață!

– Ia ține-ți clanța, spuse Prudie sâcâită. Că, de nu, te las acoloșa să îngheți când s-o duce soarele. Domnișoara Clowance are lucruri mai bune de făcut decât să te asculte cum îndrugi tu vrute și nevrute!

– Nu-i drept, strigă Jud. Nu-i corect. Nu-i bine. Toate rațele alea pârțâindu-se peste tot unde le vine. Nu-i *cuviincios!*

Cele două femei, spre marele său necaz, se îndepărtară până nu le mai putu auzi, iar Clowance îi dădu lui Prudie jumătatea de liră pe care i-o trimisese Demelza. Prudie, ca de obicei, fu încântată peste măsură, transpunând-o deja în litri de gin; o însoți pe domnișoara Poldark puțin pe drumul ce străbătea satul, făcând din mers comentarii despre viață.

Temele importante erau vecinii săi apropiați, cei trei frați Thomas care nu numai că făptuiseră nelegiuirea de a veni în Sawle din Porthtowan cu câțiva ani în urmă, dar o sporiseră închizând bodega de gin ce fusese acolo dintotdeauna, pentru că ei erau băutori de ceai și adepți ai fraților Wesley[2]. Cu toate astea, religia lor și abstinența de la băuturi tari nu le scuza alte păcate, în special, așa cum spunea Prudie, preacurvia repetată.

[1] În dialectul din Cornwall e echivalent cu negustor ambulant de pânzeturi. (n.tr.)

[2] Wesleyanism – mișcare a protestanților creștini adepți ai metodelor teologice ale reformatorilor evanghelici din secolul al XVIII-lea, frații Wesley (n.tr.)

În fiece zi a vieții lui, John, cel mai în vârstă, al cărui nume adesea isca comentarii porcoase, o vizita pe Winky Mitchell în coliba ei din cealaltă parte a satului Sawle: precis precum ceasul, atunci când nu era pe mare, la cinci după-masa străbătea landa și, precis precum ceasul, hopa, la zece venea acasă. Ce se petrecea acolo nici nu îndrăzneau să se gândească, pentru că Winky Mitchell, care avea un beteșug la un ochi și un bărbat surd și țintuit în pat, era vestită pentru purtările ei neobrăzate și destrăbălate. Cât despre Art Thomas, îi făcea o curte scandaloasă tușii Edie Permewan, care era mai bătrână decât el cu treizeci de ani și umflată și rotundă ca o chiflă. Firește, toată lumea știa ce avea el de gând, pentru că, fără copii care să ducă mai departe tăbăcăria de când Joe murise, un bărbat tânăr și în putere era tot ce trebuia s-o aducă pe linia de plutire. Asta n-ar fi fost așa rău, doar că Art era cunoscut că alerga cu limba scoasă după fete; și cin' să creadă că, odată ce s-ar fi însurat cu tușa Edie, avea să fie mulțumit cu ce îi dădea ea? Cât despre Music Thomas, cel mai mic, care era rândaș la Place House, Prudie îl credea'a fi cel mai periculos dintre cei trei, pentru că nu fusese de fapt *prins* niciodată făcând ceva. Dar să ai optsprezece ani și să cânți în falset la cor și să umbli în vârfurile picioarelor tot timpul ca și cum ai fi o muscă...

– Unii, zise Prudie, scărpinându-se, crede că e unul d-ăia care trage cu ochiu'. Las' că și dacă-l prind, asta-i tot ce zic, o să fie dat cu smoală și acoperit cu pene, cât ai zâce peșteⁱ

Și tot îi zicea înainte, până când, plângându-se de picioare, Prudie se răsuci și făcu cale întoarsă spre casă. Clowance își continuă drumul, știind că mormăielile lui Prudie aruncaseră doar o slabă lumină asupra scandalului din sat. Ca majoritatea, îl știa deja. Deși trăia departe de ei, în îndepărtata Nampara, sătenii erau mult prea apropiați pentru a nu-i cunoaște în persoană. Căpitanul Poldark – deși moșier și acum, când la Trenwith nu mai locuia nimeni, singurul nobil – fusese întotdeauna mai apropiat decât era obiceiul. S-ar fi putut ca soția lui – fată de miner – să fi încercat să stea mai la distanță de ei, așa încât să nu existe vreun pericol de îngâmfare; dar nu se întâmplase așa. Faptul că unul dintre frații ei era pastorul din zonă și se însurase cu o fată din Sawle servea doar la reafirmarea acestei relații speciale de prietenie.

Clowance îi știa pe toți. Lângă alde Thomas era bătrâna domnișoară Prout – despre care Prudie mormăia în taină: „Mama *ei* era domnișoara Prout și mama *ei* era domnișoara Prout", o femeie masivă, veselă și petrecăreață, fără dinți. După aceea, odraslele Triggs,

rostogolindu-se unii peste alții în zdrențe și praf. La pompă, două fete scoțând apă și chicotind, Annie Coad și Nell Rowe, una cu urme de vărsat și slabă, cealaltă cu șolduri late și cu picioare scurte, ca o fată de țăran. Zâmbiră și făcură o jumătate de reverență, șoptind între ele pe când ea trecea. De partea cealaltă a drumului, Jane Bottrell (cumnata lui Ned) stătea în pragul ușii, cu niște bucle negre nepieptănate, cu sprâncene ciudate și dinți mari și galbeni – soțul ei murise într-o acțiune de contrabandă; din cinci copii, unul supraviețuise și muncea la Wheal Grace. În următoarea colibă nu mișca nimeni, deși toți știau că era plină de neamul Billing. Mai departe, veneau Stevens, Bice, tăbăcăria lui Permewan, câmpul cu capre răzlețite până la prima clădire goală de la mina Grambler. Alte colibe erau răspândite ici și colo. Clowance le știa pe toate: știa mirosul locului, aici capre și porci în loc de peștele putrezit din Sawle; și, firește, puțuri de drenaj deschise, ce răspândeau mirosuri urâte pentru toate nasurile, în afară de cele mai rezistente. Din fericire, în nouă din zece zile, bătea un vânt rece și curat.

În acest sat, se aciuase Stephen Carrington după ce părăsise Nampara; coliba lui Nanfan se găsea puțin mai departe, lângă iazul satului. După ani întregi, alde Thomas erau încă priviți cu neîncredere de către Prudie și alții de felul ei; totuși, Stephen Carrington fusese acceptat cu dragă inimă. Desigur, el era altfel; un marinar salvat de la înec și care se refăcea aici nu era de așteptat să rămână și să-și facă un cămin, așa că stârnea simpatie și bunătate, nu blamare și prudență. Curând ajunsese să fie în relații de mers la băutură cu bărbații și – posibil – în relații de flirt cu femeile. Auzise zvonuri. Dar nici un sat nu putea exista fără zvonuri. Dacă într-adevăr se întorcea și își clădea un cămin aici? Cum ar lua-o cei din sat? Și cum ar lua-o ea? Simți cum o trecură fiorii la gândul ăsta. Era destul de limpede din scrisoarea lui că venea înapoi.

II

Jeremy plecă puțin mai târziu călare pe Hollyhock, o iapă mică pe care Demelza și Sam o cumpăraseră într-o zi în Truro, și luând cu el poneiul care îi fusese împrumutat. Merse pe drumul spre Marasanvose, Zelah, St Allen și St Erme, traversând la Tregony drumul lat cu barieră de la Truro spre St Austell și apoi mergând pe drumurile și potecile împădurite spre marea din sud.

Era o zi cețoasă: după ploaia torențială, era blândă, cu urme de pâclă și soare, întregul peisaj rural era frumos, minunat de umed, cu bălți de apă limpede și pâraie ce curgeau cu iuțeală. Pretutindeni ramurile golașe ale copacilor și tufișurile erau împodobite cu pânze de păianjen reliefate de particule de apă strălucitoare. Demelza spunea mereu că păienjenii n-o duceau prea bine când era așa, pentru că nici o muscă n-ar fi așa netoată să dea buzna într-o pânză atât de în văzul tuturor.

Demelza mersese în susul văii împreună cu Jeremy până la Wheal Maiden și casa de rugăciune, dorindu-și să împărtășească pe cât de mult timp posibil emoția și plăcerea acestuia. Deși știa că nu era din pricina ei, îi plăcea să-l vadă atât de plin de viață, atât de încordat, atât de pregătit să fie nervos sau vesel la cel mai mic semn. Nu aducea acum cu Jeremy al ei, care, deși extrem de sensibil în copilărie și predispus la cea mai neînsemnată boală, se transformase în acest tânăr libertin care părea a prefera să studieze viața în loc să se implice în ea.

De pe culmea dealului îl privi cum se îndepărtă. Păi, acum, de bine, de rău, era implicat. Chinul și bucuria. Spera doar ca domnișoara Cuby să fie demnă de el. Mai spera că avea să fie de treabă. Fetele pot cu atâta ușurință să taie adânc cu cuțitașele lor, adesea chiar fără să vrea. Într-un moment ca ăsta, erai tare vulnerabil. Ce credea Ross despre toate astea? Spusese puține, doar dacă fusese întrebat. Fiica lui cea mai mare aproape că-și pierduse inima pentru un marinar chipeș cu caracter îndoielnic și cam în același timp era obiectul interesului manifestat față de ea de către Lord Edward Fitzmaurice – o scrisoare din partea lui tocmai sosise. Fiul său plecase călare s-o viziteze pe prima lui fată; în cazul acesta, o fată ce reprezenta o partidă foarte bună, cu o casă minunată și obârșie veche. Totul se întâmpla în același timp. Poate că așa fusese mereu: doi copii, cea mai mică fiind fată, mai matură, așa încât amândoi ajunseseră în același an la maturitate și la chinul pe care-l implica maturizarea.

Pe când silueta lui Jeremy devenea din ce în ce mai mică și apoi dispărea după o cotitură a drumului, Demelza se uită spre Grambler și își văzu fata venind înapoi împreună cu mătușa ei. Cumnata Demelzei trăgea de o frânghie pusă pe după gâtul și nasul unui tăuraș, iar Clowance o urma îndeaproape împingând prietenos tăurașul când devenea încăpățânat, așa cum se întâmpla frecvent.

Cu ani în urmă, când se părea că fratele ei Drake își frânsese inima din cauza Morwennei cea pierdută, care era oribil și irevocabil măritată cu reverendul Osborne Whitworth, Demelza se gândise

să-l salveze prezentându-l frumușelei Rosina Hoblyn, fiica surprinzător de inteligentă și de rafinată a lui Jacka. Drake fusese pe loc de acord să se însoare cu Rosina, dar intervenise un accident al domnului Whitworth, din păcate pentru Rosina, însă în cele din urmă fericit pentru Drake, și plănuita nuntă nu mai avu loc. După despărțire, Demelza continuase să fie prietenă cu Rosina, dar evitase cu sârguință să-i permită a se găsi în același cerc cu celălalt frate al ei, Sam, care suferea și el de pe urma unei legături amoroase destrămate. Era de ajuns. Peștitoarele erau o primejdie pentru comunitate. Dăduse de bucluc.

Într-adevăr, Sam sprijinit de izbăvire, mergea cu veselie pe drumul lui, părând că nu se gândește la vreo femeie, în afară de pierduta lui Emma (și al naibii de puțini și-ar închipui că se gândea la ea). Când Drake și Morwenna se mutaseră în Looe, pentru ca Drake să preia administrarea șantierului naval al lui Ross, Ross îi oferise lui Sam Atelierul lui Pally. Sam înălțase rugi cerului și refuzase. Enoriașii lui erau în Nampara, Mellin și Sawle, casa de rugăciune pe pământul lui Poldark. L-ar fi îndepărtat prea mult. Mai bine să rămână un umil miner, să nu devină negustor, situându-se astfel pe o poziție superioară majorității celor din congregația lui. Lăsând la o parte faptul că nu era rotar și nici vreun tâmplar priceput.

Așadar, pentru o vreme, Atelierul lui Pally rămăsese neocupat, și pământul – pârloagă.

Dar, oricare ar fi fost fericita certitudine a izbăvirii și gloria în viața ce va să vină, această viață trebuia trăită, și Sam, deși permanent încurajat de convingerile sale, suferea din cauza pierderii sale mai mult decât își dădea lumea seama și adesea își simțea singurătatea în tristețea din Reath Cottage. Iar într-o zi, mergând spre Sawle într-o misiune a speranței, o ajunsese din urmă pe Rosina Hoblyn și pe sora ei măritată, Parthesia, și nu se putu opri să nu constate marea diferență dintre cele două surori. Parthesia, mai tânără, gălăgioasă, cu strungăreață și râzând, ținând strâns doi copii murdari și urmată de un al treilea, în vreme ce Rosina era așa tăcută, așa bine crescută și totuși părând eficientă, cu o siguranță și o tărie de caracter ce îl impresionase foarte tare. Știa deja că Rosina nu împărtășea aceleași convingeri religioase ca el, dar, cu toate astea, mergea mereu la biserică. Aproape ca o observație târzie, văzu că fața era atractivă, cu ochi negri, trăsături fine, obrajii catifelați, un păr negru curat și îngrijit și un zâmbet firav, dar cuceritor.

Astfel, încetul cu încetul, cu Demelza stând cu sufletul la gură și ținând pumnii strânși, dar scrupuloasă, neintervenind cu ceva, se năștea o prietenie. Rosina, de două ori părăsită, deși nu din vina ei, având treizeci de ani în 1803, prea rafinată să fie nevastă de miner, dar de o condiție prea modestă pentru a atrage un nobil, era nevasta ideală pentru un pastor metodist care avea el însuși obârșii modeste, dar prin sora lui era înrudit cu familia Poldark. Fără a mai menționa relația sa deosebită cu Dumnezeu. Dar, cu toată exprimarea sa bombastică, ce era la limita prețiozității, un bărbat cu adevărat cumsecade în deplinul sens al cuvântului. Și, în toamna anului 1805, cu o lună înainte de Trafalgar și după doi ani de curtare, se căsătoriră.

Drept cadou de nuntă, Ross îi oferi din nou lui Sam Atelierul lui Pally, acum o ruină, și de data asta fu acceptat. Așadar, până la urmă, Demelza ajunsese să aibă o cumnată care locuia acolo, așa cum odinioară plănuise ea. Totul era foarte ciudat și bizar, foarte mulțumitor. De atunci, în cinci ani și jumătate, Sam reconstruise atelierul, deși nu era nicidecum negoțul așa cum fusese în mâinile lui Drake –, și Rosina, cu adevărata sa fire și cu energiile în sfârșit eliberate, transformase casa și cei șase acri într-o mică fermă doldora de porumb, legume și vite.

De unde și procesiunea de acum. Deși nu aveau copii – o tristă dezamăgire pentru amândoi –, recent li se născuse în fermă un tăuraș, iar Ross se oferise să-l cumpere. Acum era pe drum.

Un tăuraș e de la natură un animal pervers, așa că înaintaseră cu opriri și porniri. De la distanță, părea că Rosina, cea mai blândă din cele două femei, era mai puțin hotărâtă să îl tragă de cap decât era Clowance să-l împingă de la spate. Pe când se apropiau de dealul dinspre pini, Demelza le putea vedea glumind și râzând. Se întrebă cu o tresărire dacă nu era viața asta mai potrivită pentru Clowance: o viață simplă, cu multă muncă, necomplicată, aproape de pământ și de mare, guvernată de lumina zilei și de întuneric, de vânt și vreme, de grâne și recoltat, de ciclurile anotimpurilor. Exista, oare, o viață mai bună decât asta dacă erai perechea unui bărbat pe care-l iubeai? Dar acest ultim aspect era factorul hotărâtor. Rosina avusese o viață grea înainte de a ajunge în siguranță în portul ăsta. Poate că și Clowance urma să fie fericită. Rogu-te, Doamne, să fie și Clowance fericită.

– Mamă! spuse Clowance. Credeam că azi coci! Nu te doare capul?

– Nu mă doare, spuse Demelza zâmbind și o sărută pe Rosina. Ce mai faci? Tu îl aduci pe Eddie, sau Eddie, pe tine?

– Așa, deci îți aduci aminte cum îl cheamă! spuse Rosina. Zic și eu că o să fiu tare bucuroasă să scap de el, e tare căpos, Dumnezeu știe ce-o să mai facă!

Rosina nu era deloc grasă, dar mulțumirea și munca rodnică îi dăduseră trupului ei zvelt robustețe și rezistență. Șchiopătatul era foarte puțin vizibil, pielea îi strălucea de sănătate și frumoșii ei ochi deveniseră mai puțini expresivi și mai banali odată ce își câștigase căsătoria și poziția. Demelza nu credea că fusese o căsătorie din dragoste între ea și Sam, dar funcționase pentru amândoi.

– Ce mai face Sam? întrebă ea.

– Binișor, binișor. Trebuia să-l ducă el pe Eddie, dar Clowance a sosit la timp, așa că am zis că venim noi, eu cu ea, Sam fiind prins cu alte treburi.

Rosina fusese „salvată" cu șase ani în urmă, și, deși limbajul ei nu se potrivise niciodată cu al lui Sam, frazele ei căpătaseră câte ceva din stilul lui. Cele trei femei se întoarseră împreună să-l însoțească pe Eddie la Nampara. Pe când mergeau, tăurașul se apropie amușinând spre Demelza și îi linse mâna și brațul cu limba lui umedă și catifelată. Pentru o clipă, se simți foarte ciudat, sfârșită; pentru că se simțise purtată înapoi cu un sfert de veac, la noaptea când ajunsese la concluzia că singurul mod de a rămâne la Nampara atunci când tatăl ei voise s-o ducă înapoi acasă era să-l convingă pe Ross să se culce cu ea. Se petrecuse seara, și ea era afară hrănind viteii pentru Prudie, și acolo, în fundul staulului, cu viteii ce se înghesuiau pe lângă ea cu gurile lor umede și pline de mâncare, trăgând-o de fustă și de mâini, îi venise acea idee. El fusese plecat în Truro să-l salveze pe Jim Carter de la condamnarea la închisoare, și, când se întorsese acasă, ea se repezise la el și îi arătase foarte limpede ce avea în minte.

Așa că se întâmplase, și, câteva luni mai târziu, se însurase cu ea, și avuseseră patru copii – unul murise; și acum, amândoi fiind de vârstă mijlocie, erau stăpâniți de aceeași emoție atotcuprinzătoare pe care o simțise în acea noapte. Poate că doar se stârnea în ei, un dragon marin, mișcându-se deocamdată încet în adâncurile apelor. Dar, odată trezit, nu avea să mai adoarmă. Nu avea să mai doarmă până la adânci bătrâneți – câteodată, din ce auzise de la oameni, nici măcar atunci cu totul. Dar la tinerețe fusese un impuls ce îi subjugase și ce nu cunoștea nici o îngrădire a rațiunii. O emoție ce era cauza a jumătate dintre necazurile lumii și a jumătate dintre bucurii.

– Ești sigură că te simți bine, mamă? întrebă Clowance. Nu arăți prea bine.

– Mă simt bine, mulțumesc, spuse Demelza. Doar că m-a trecut un fior.

III

Pentru început, se dădea o mică petrecere la Caerhays: doar familia, Jeremy și Joanna Bird, o prietenă de-a lui Clemency care stătea cu ei pentru o vreme. Jeremy era flatat.

Nu se putea spune că era o casă așa mare odată ce intrai; era superficială, fortificațiile erau înșelătoare. Nici nu era ca acasă, unde toți vorbeau fără încetare la masă și glumeau unii cu alții și își dădeau unii altora mâncarea, toți se purtau frumos, în limitele rezonabile de politețe, după cum se simțeau în acel moment. Aici, starea de spirit părea hotărâtă de maiorul Trevanion, a cărui poziție în capul mesei nu era una desemnată lui. Un bărbat cu fața rumenă, deși se apropia de treizeci de ani, cu ochi albaștri injectați și cu păr blond bățos, cu tendințe de chelie la frunte, era îmbrăcat într-o jachetă simplă de mătase neagră și pantaloni strâmți de culoare cafenie, cu nasturi la glezne. Părea taciturn sau îi lipsea pe moment cheful de vorbă, și asta era indicația pentru toți ceilalți, toți cu excepția lui Cuby, cea mai tânără, care nu era cu totul supusă. Bătrâna doamnă Bettesworth, mama lui, deși nu arăta foarte bătrână, era tăcută și nu făcea nici un efort să înviioreze atmosfera. Mâncarea era diferită: supă de mazăre, un cod cu sos de castraveți și creveți, scoici prăjite, un boboc de gâscă fript și la desert mere și portocale, nuci și struguri.

După masă, mai era încă lumină, și Jeremy îndrăzni să propună ideea de a fi însoțit de Cuby într-o plimbare spre malul mării.

– Plouă, spuse ea.

– Cred că aproape s-a oprit.

– Ei bine, mie îmi place ploaia. Doamna Bettesworth își ridică privirea de la broderie. Joanna și Clemency o să meargă cu dumneata. Aerul le va face bine amândurora.

Celelalte fete nu prea erau dornice, dar, când Augustus Bettesworth spuse că va merge și el, se răzgândiră. Acum cei cinci tineri plecară de la castel și începură să coboare pe aleea noroioasă de lângă lac, spre mare. Jeremy avusese dreptate, scurta rafală de ploaie se îndepărtase, lăsând în urmă băltoace ce luceau în amurgul timpuriu. Luna în primul pătrar era ascunsă de nori străvezii. După coasta de nord, marea părea cuminte, discretă.

– Cu ce te ocupi, Poldark? întrebă Augustus.

Avea cam douăzeci și opt de ani. Un tânăr chipeș cu o coamă frumoasă de păr blond legat la spate în coadă, cizme ce scârțâiau chiar și pe pământul umed; platfus.

– Îmi ajut tatăl, spuse Jeremy. În principal, în mină.

– Tatăl dumitale avea o bună reputație în Cornwall cu câțiva ani în urmă. Încă are, presupun. Membrii parlamentului sunt la tot pasul, dar destul de puțini trăiesc în afurisitele alea de comitate. Se spune în *Gazette* că abia s-a întors dintr-o misiune. Care anume? Unde a fost?

– A fost o chestiune guvernamentală, spuse Jeremy concis. În Portugalia, cred.

– Ei bine, slavă Domnului că încă ne luptăm cu broscoii[1]. Când Prinny a preluat frâiele, credeam că totul se va schimba. Deși aș fi dorit să avem și câțiva generali buni.

– Tata are cuvinte de laudă pentru Wellington.

– Generalul ăla cipai![2] Mă îndoiesc că înțelege trupele britanice! Cât despre Chatham: nu e conducător de oști mai mult decât o statuie de piatră pe un soclu acoperit de găinați de porumbei! Uite ce harababură a făcut la Walcheren[3], unde a murit fratele meu! N-o să-l batem niciodată pe Boney până când n-o să naștem din nou vreo câțiva Marlborough.

– Mă mai interesează și dezvoltarea aburului, spuse Jeremy.

– Aburul? Ce vrei să zici, omule? De genul ăluia pe care-l faci într-un cazan?

Fetele râseră.

– Așa ceva, spuse Jeremy, refuzând să fie provocat. Doar că poate fi pus la treabă. Așa cum se face în motoarele de la mina noastră. Și după cum cred că va fi cu timpul și pe drumuri.

---

[1] Termen disprețuitor pentru francezi (n.tr.)

[2] Soldat indian din armata anglo-indiană (n.tr.)

[3] După încheierea armistițiului, o armată britanică de peste 40 000 de oameni reușește să debarce pe insula Walcheren, în Zeelanda-Olanda. Cu toate acestea, britanicii, conduși de Lord Chatham, fratele mai mic al lui William Pitt Junior, nu întreprind nimic semnificativ, deși ar fi putut ușor să cucerească portul Anvers. Astfel, francezii au timp să îl trimită pe mareșalul Bernadotte cu un corp de armată, pentru a bloca operațiunile britanice. Aceștia din urmă, suferind enorm de pe urma unei epidemii, se îmbarcă în septembrie, fără a fi putut realiza ceva. (n.tr.)

Augustus se opri și agită o baltă cu bățul. Pentru că se afla în frunte și poteca se îngusta, ceilalți trebuiră să se oprească și ei.

– Dragul meu Poldark, cred că glumești. Vrei să spui o trăsură oarecare cu un cazan mare în mijloc și un foc dedesubt.

– Ceva de genul ăsta.

– Și care mișcă roțile?

– Da.

– Nu s-ar putea face așa ceva. Trebuie să construiești un cazan așa mare, încât roțile s-ar prăbuși sub greutatea lui!

Alte râsete.

– Dacă folosești doar presiunea atmosferică, spuse Jeremy, ceea ce spui e adevărat. Era adevărat acum douăzeci de ani. Dar, dacă sporești rezistența cazanului, așa încât în loc de a suporta patru livre pe țol pătrat poate suporta o sută de livre, atunci îi sporești puterea în ciuda dimensiunii, dincolo de orice închipuire.

– Ha! spuse Augustus. Dincolo de orice închipuire! Dincolo de ce-mi închipui eu fără nici o îndoială.

El continuă să meargă, îndreptându-se spre mare.

– S-a făcut deja, spuse Jeremy către Cuby. Acum zece ani.

– Hei, ce spui acolo? Augustus se opri din nou. S-a făcut, zici dumneata? Doar de către nebunul ăla – cum naiba îl cheamă? Trevithick. Am auzit povestindu-se despre asta. Aproape că s-a aruncat în aer, nu-i așa? A omorât oameni în stânga și-n dreapta. Păi, la asta te poți aștepta, nu-i așa? Să-ți lași cazanul – sau boilerul sau cum s-o chema –, să-ți lași cazanul să fie supus la *acel* fel de presiune, și *trosc!* Explodează ca o încărcătură de praf de pușcă în care a aruncat cineva o scânteie! E la mintea cocoșului, asta dacă ai măcar un pic de minte.

– S-a introdus o supapă de siguranță, spuse Jeremy. În cazul în care presiunea crește prea mult, supapa se deschide, lăsând să iasă excesul de abur.

– Dar a omorât oameni, nu-i așa? Nu-i așa?

– În Londra, da. Mașinăria a fost neglijată de omul care trebuia să aibă grijă de ea, și au rămas supapele închise. După asta, domnul Trevithick a adăugat o a doua supapă de siguranță, și n-au mai fost necazuri.

– Dar au fost omorâți oameni și în Cornwall din cauza asta! Este o afacere nebunească, potrivită doar pentru nebuni!

– Îți sunt îndatorat pentru compliment, spuse Jeremy, atingându-și fruntea.

– Augustus nu vorbește serios, interveni Cuby. Își ridică gluga să se apere de vânt. Augustus ar închide jumătate din Anglia la Bedlam pentru cea mai mică ofensă adusă prejudecăților lui.

– Și o mare parte din Cornwall, spuse Augustus.

În sfârșit ajunseră la poarta unde Jeremy se ascunsese prima dată. Acum traversară spre plajă. În blândul amurg umed, Cuby țopăi, sări și o rupse la fugă spre mare. Curând, deveni o întrecere, lungile picioare ale lui Jeremy făcându-l să câștige detașat. Gâfâind, se întoarseră să se îndrepte spre faleza joasă din dreapta lor și merseră câte doi și trei.

– E așa diferit de coasta de nord, spuse Jeremy. Câmpiile sunt mai verzi, vitele mai grase, copacii... Păi, noi n-avem copaci ca ăștia.

– Anul trecut mergeam la Padstow, spuse Cuby, dar a plouat și vântul sufla așa tare, că am renunțat la vizită.

– Trebuie să vii să vezi ținutul nostru. Mama a spus că i-ar plăcea să te cunoască. Dacă o să dăm o mică petrecere, ai veni?

– Cum, eu singură?

– Aș veni să te iau.

– Nu cred că mama ar fi de acord cu asta.

– Poate Clemency ar veni cu tine? Sau chiar Augustus.

Cuby râse.

– Latră cu ușurință, ăsta-i Augustus. Chiar și mârâie câteodată. Dar dinții lui nu sunt prea ascuțiți. Îmi pare rău dacă te-a jignit.

– Sunt prea mulțumit și prea fericit să fiu aici, spuse Jeremy. Cred că nimeni nu m-ar putea jigni.

– Mă bucur că te-ai bărbierit azi-dimineață. Arăți mai bine așa.

– Crezi că vameșul Parsons m-ar putea recunoaște?

– Dragă Doamne, nu m-am gândit la asta! Să ne întoarcem imediat acasă?

– Curând se va întuneca. Merită riscul.

– Domnule Poldark, chiar trebuie să mergem atâta pe jos? Nu aș zice că am picioare prea scurte sau disproporționat clădite, dar...

El încetini imediat.

– Iartă-mă. Nu am făcut decât să-mi urmez înclinația naturală.

– Pot să te întreb care e?

– Înclinația de a-i depăși pe fratele și pe sora dumitale pentru a-ți vorbi între patru ochi.

– Păi, sunt mult în urmă. Să-i așteptăm?

– Nu prea aș vrea.

Ajunseseră la faleză pe partea golfului îngust, și acum se întorceau spre castel, pașii lor părând mai negri pe nisipul ce se întuneca.

– Acum, că suntem singuri, de ce nu spui nimic? întrebă ea după ce aruncă o privire.

– Pentru că am rămas fără glas.

– Asta mi s-a părut întotdeauna o expresie prostească.

– Pentru început, atunci, pot să te rog să nu-mi mai spui domnule Poldark?

– Ți-am spus „băiete", nu-i așa? Dar asta ar fi nepoliticos acum, știind că ești un gentleman. Domnul Jeremy?

– Jeremy, te rog.

– Mama ar zice că asta e foarte îndrăzneț din partea mea.

– Atunci când suntem doar între noi?

Ea se uită la el.

– Presupui că vom avea multe discuții doar noi doi?

– Mă rog să fie așa.

– Cui te rogi, băiete?

– Cred că lui Eros.

Ajunseră la stânci. În înserarea ce se lăsase, Cuby sări înaintea lui, cățărându-se peste bolovani cu fustele fluturând, dar sprintenă. El încercă să țină pasul cu ea, s-o întreacă; piciorul îi alunecă pe o stâncă plină de alge ude și el se prăvăli în apă. Râse și, șchiopătând, ieși, se așeză pe un bolovan și își apucă piciorul, frecându-l.

Ea se întoarse și se uită la el acuzator.

– Iar ți-ai lovit piciorul! Mereu faci asta!

– Se pare că mereu fug de cineva sau după cineva.

– De data asta cum e?

– Fug după cineva.

Lumina de pe cer, reflectată în lac, se vedea din nou în ochii ei.

– Cred că te plac, băiete, spuse ea.

Capitolul 17

I

Ceilalți oaspeți ai seratei muzicale erau un tânăr cuplu – el în permisie de la regimentul său –, căpitanul și doamna Octavius Temple

din Carvossa în Truro; de asemenea, o Lady Whitworth cu nepotul său de cincisprezece ani, Conan. Mai erau onorabilul John-Evelyn Boscawen însoțit de Nicholas Carveth, fratele doamnei Temple, și, pentru a completa compania, Sir Christopher Hawkins și Sir George Warleggan cu fiul său, Valentine.

Clemency cânta la harpsicord, Joanna Bird la chitară englezească, Nicholas Carveth la clarinet în forma sa îmbunătățită, prezentată recent de către Iwan Muller, John Evelyn Boscawen cânta puțin din voce și o acompaniase pe Cuby atunci când cântase aceasta. Pentru Jeremy, care avea glezna dureroasă bandajată cu grijă și cu îndemânare de către Cuby, totul era întru câtva cam prea elitist, așa că se mulțumise să stea așezat și să aplaude, să scuture din cap și să zâmbească atunci când cineva se uita nerăbdător spre el așteptându-se la vreun oarecare talent muzical.

Atunci, observă foarte clar cât de plin de toane era maiorul Trevanion; fusese încruntat și tăcut la cină, apoi se schimbase devenind vorbăreț, fermecător și vesel; era o gazdă bună, având grijă ca oaspeții săi să se simtă bine, să aibă mâncare și băutură la discreție. Făcea mare caz de toată lumea, inclusiv de surorile lui.

Deși vecini doar cu numele și înrudiți de departe prin căsătorie cu Valentine Warleggan, Jeremy nu-l văzuse pe acesta vreme de trei ani și nu-și vorbiseră de șase. Acum, Valentine era un tânăr înalt de șaptesprezece ani cu un picior ușor curbat, lat în umeri, dar cu glezne și încheieturi subțiri, brunet cu trăsături puternice și cu ochi apropiați ce-i afectau înfățișarea plăcută. Părea a se uita mereu în jos spre nasul lung și subțire. Era îmbrăcat elegant pentru vârsta lui, și era limpede că nu se făcuseră economii pentru a arăta astfel.

Jeremy și Sir George se văzuseră chiar mai puțin, și se uitau strâmb unul la altul. George, plănuindu-și scopurile necinstite, era enervat să-l vadă pe acest tânăr slăbănog, primul din viitoarea generație de băgăreți Poldark, la o astfel de serată – și Jeremy n-avea nici pe departe farmecul sexual al lui Clowance pentru a îndulci ranchiuna lui George. Cât despre părerea lui Jeremy în ce-l privea pe Sir George, îl găsea îmbătrânit și mai corpolent într-un fel nesănătos. Jeremy era destul de mare să fi auzit și să fi participat nevinovat la discuțiile părinților săi despre Warleggani și, prin urmare, avea o aversiune de la sine înțeleasă față de aceștia. Acum îl vedea drept proprietarul minei pe care voia s-o obțină, obstacolul care trebuia doborât sau depășit înainte ca Wheal Leisure să poată deveni din nou o proprietate profitabilă.

Enervarea lui George crescu pe măsură ce serata continua, pentru că se convinsese că-l recunoscuse pe tânăr ca fiind cel cu care se întâlnise într-o anumită ocazie și nu-i știuse numele. George se mândrea cu memoria lui vizuală, dar de data aceasta îi scăpase legătura.

Jeremy era nedumerit într-un alt fel în legătură cu Lady Whitworth; cu siguranță n-o mai văzuse până atunci, dar numele îi era familiar în adâncul memoriei. Era o femeie foarte bătrână și foarte corpolentă, cu o perucă ondulată de păr castaniu, ochi ca niște nuci prăjite, obraji căzuți atât de plini de pudră, încât puteai crede că, dacă-și scutura capul, rochia i s-ar umple de praf; o voce puternică, un evantai. Ultimul produse probleme, pentru că ea își făcuse vânt cu atâta putere pe tot parcursul audiției muzicale, încât John-Evelyn Boscawen trebuise să-i ceară să înceteze pentru că-și pierdea ritmul. Dacă această solicitare ar fi fost făcută de oricine altcineva decât de fratele unui viconte, nici nu ți-ai fi putut imagina care ar fi fost reacția, dar, în aceste împrejurări, ea își coborî fără tragere de inimă falsul baston.

Cât despre nepotul ei, acesta era mare pentru vârsta lui, cu buze groase, și neîndemânatic și cu un aer de prețiozitate. Avea un păr castaniu-închis, cu fire subțiri și lipite de pielea capului ca o blană de șoarece; ochii miopi căprui erau mici și arătau și mai mici înconjurați de grăsime. Întreaga lui față era palidă și grasă, ca și cum fusese recent modelat din aluat și nepus încă în cuptor. Pe întreaga durată a seratei muzicale își mușcase unghiile, poate din cauză că nu era nimic altceva de mâncare.

Oricum, Jeremy înregistra neatent toate astea, pentru că avea chestiuni mai neplăcute de observat. Nu numai că tânărul Boscawen o acompaniase pe Cuby când aceasta cântase, dar o și însoțise în timpul pauzelor, stând lângă ea pe o canapea insuficient de mare pentru trei persoane. Și, evident, nu găsea apropierea a fi neplăcută. Cât despre Cuby, în seara aceasta era îmbrăcată în verde-deschis, o rochie simplă din muselină brodată, cu funde late din panglică de culoare verde smarald pe umeri, o mică diademă de briliante în părul ei negru și drept, pantofi de catifea verde. Fața ei, ce nemișcată sugera îmbufnare sau aroganță, era luminată strălucitor când zâmbea. Era ca o iluzie magică, un miracol; toată ființa ei se lumina și strălucea. O dată sau de două ori, întâlni privirea neliniștită a lui Jeremy și ridică amuzată din sprâncene; dar nu putea spune dacă se amuza de atențiile tânărului Boscawen sau de evidenta îngrijorare a lui Jeremy.

Valentine se îndreptă agale spre Jeremy cu o prăjitură într-o mână și un pahar de vin de Madera în cealaltă.

– Ei bine, Jeremy, n-ai plecat încă să te lupți cu franțujii?

– Nu... Până acum, l-am lăsat pe Geoffrey Charles s-o facă.

– Înțeleg că e încă în Portugalia sau pe undeva. Ce prost mai e! Nimeni n-o să-i mulțumească atunci când totul se va sfârși.

– Nu cred că vrea neapărat să i se mulțumească... Tu n-ar trebui să fii la Eton?

– Da; am fost exmatriculat pentru o jumătate de an. Am lăsat-o gravidă pe camerista preferată a tutorelui meu. Nu cred că mi s-ar fi purtat sâmbetele așa mult dacă ea nu m-ar fi preferat atât de clar pe mine în locul lui.

– Când o să mergi la Cambridge?

– La anul. La St John's. Mă întreb cum sunt cameristele de acolo.

– În mare parte, sunt bărbați.

– Doamne ferește! Fiindcă veni vorba, fata aia, Cuby de colo, are o înfățișare și o coloristică plăcută. N-aș obiecta absolut deloc s-o am după aperitive.

– Cred că asta e puțin probabil.

Valentine se uită chiorâș la vărul lui.

– Ce-avem noi aici? Un pic de sentiment? Ți-a cam picat cu tronc, nu-i așa?

Jeremy luă paharul și sorbi din el.

– Ia uită-te cum respiră, spuse Valentine. Nu-ți dă așa niște gânduri tentante? Doar să tragi de funda aia...

Cuby zâmbea radiant ca urmare a ceva ce spusese John-Evelyn.

– Ai citit vreodată istorie? întrebă Valentine.

– De ce?

– De îndată ce un prinț sau o prințesă ajunge la vârsta potrivită căsătoriei – și adesea mai înainte chiar –, regele încearcă să-și asocieze fiul sau fiica cu un alt fiu sau fiică, pentru a consolida o alianță, a unei moșii și proprietăți, a reconcilia o vrajbă; niște prostii de astea. Ei bine, tata – bărbatul acela de colo –, văzând că preaiubitul său fiu are deja șaptesprezece ani și e gata de a cuceri femeile lumii ăsteia, începe acum să-și facă niște calcule ca fiul lui să fie luat sau dat în căsătorie cu exact acești scopuri. Ce păcat dacă fiul are alte idei!

– Și tu ai?

Valentine își pipăi lavaliera.

– Am ideea de a nu fi priponit pentru câțiva ani. Oricât de mult ar fi verigheta și patul conjugal o chestiune convențională ușor de dat

deoparte, cele mai bune strădanii sunt zădărnicite dacă ai o acritură de mică doamnă Warleggan care să te aștepte acasă ori după care să te uiți prin încăpere. Și o fată bună – unele sunt atrăgătoare chiar dacă sunt bune – n-ar fi prea încântată să accepte o mică escapadă amoroasă dacă știu că tipul e însurat. Nu ești de acord?

– Ba da, spuse Jeremy. E o piatră de moară.

– Dar ia povestește-mi despre tine, vere. Ai vreo femeie, și tatăl tău are în vedere și el vreun mariaj avantajos pentru tine? Ești un tip arătos, și aș zice că mare parte dintre fetele din Sawle și Mellin ar cădea de bunăvoie pe spate pentru tine.

– Vremea cositului e cea mai bună, spuse Jeremy. Oferă cea mai confortabilă pernă.

– Dar fetele din partea locului nu sunt un pic prea scunde și cu picioare prea groase, ei? Zic și eu. Păi, bănuiesc că-ți găsești plăcerile în altă parte. Cei din familia Poldark au fost întotdeauna secretoși în ce privește treaba asta. Ah, Doamne, iar trebuie să-nceapă muzica. Mă întreb dacă aș putea să fac rost de un loc lângă domnișoara Cuby.

II

Jeremy plecă a doua zi după slujbă, dar înainte de cină. În ora de dinaintea plecării, Cuby îi arătă restul casei și împrejurimile. Aripa de vest a castelului era încă neterminată și în contrast cu aspectul elegant și respectabil din față, spatele era o mare de noroi, pietre și lemne, cotigi și roabe, varnițe și stive de plăci de ardezie. Nu numai că nu lucra nimeni, ceea ce era de așteptat într-o duminică, dar părea că nu mai fusese nimeni pe acolo în ultimul timp. Nimic nu arăta a fi săpat de curând sau depozitat de curând, și parte din fierărie era ruginită.

– Muncitorii vin în fiecare zi? întrebă Jeremy uitându-se la bălțile de apă galbenă.

– Iarna asta n-au venit. Fratele meu crede că-și pierd timpul pe vreme rea. Se va începe din nou în mai.

– De câtă vreme se lucrează la construcția castelului?

– De patru ani. Bineînțeles, înainte de asta, aici a fost o casă.

– Fratele tău era foarte tânăr când a început această activitate.

– Cred că își dorește câteodată să nu fi început deloc! Cu toate astea, acum e o casă elegantă.

– Magnifică.

– Domnul Nash a făcut câteva greșeli în proiect, ceea ce a dus la creșterea cheltuielilor. După cum vezi, castelul a fost construit pe o pantă, și domnul Nash a proiectat marele zid pe care te poți plimba vara după cină și de unde te poți uita la lac și parc – și care servește și drept sprijin pentru fundația casei. Dar, vai, în timpul ploilor din primăvara trecută, nu au fost suficiente găuri de scurgere, și presiunea pământului saturat de apă a făcut ca întregul zid să se surpe! Îmi amintesc că m-am trezit noaptea într-un asemenea zgomot, încât am crezut că a fost cutremur! Chiar și pereții castelului s-au zguduit, și dimineața ne uitam la o ruină. După aceea, a trebuit reconstruit de două ori mai gros ca înainte!

Își terminară plimbarea la biserică, unde cu puțin timp în urmă auziseră citindu-se rugăciuni, precum și o scurtă predică. Acum era goală.

Cuby spuse:

– Explică-mi ceva. Aseară ai vorbit cu pasiune despre abur.

– Da? spuse el amintindu-și râsetele.

– Știi că așa ai făcut. Ai răspuns foarte amabil când Augustus te-a provocat în legătură cu asta.

– Păi, da. După ultimele evoluții, este cu siguranță una dintre cele mai interesante descoperiri făcute vreodată, nu?

– Nu știu. Tu să îmi spui asta. Dar ce e pentru tine?

– Ce va fi pentru noi toți! Cu timpul, ne va transforma viețile.

– În ce fel?

El se uită la ea. Gropițele de lângă gură erau triste semicercuri nemișcate, ca acum. Dar, dacă-i dădeai gurii motiv să se schimbe, să zâmbească... El își pierdu rațiunea în vreme ce o sorbea din priviri.

– În ce fel? insistă ea. Luminează-mă!

– Păi... Înghiți și se adună. Este puterea pe care ne-o va da aburul. Până acum, a trebuit să depindem de cai și boi, de vânt și apă – toate neputând fi în totalitate sub controlul nostru. Și nu create artificial de noi, așa cum e aburul. Când această putere e corespunzător dezvoltată, putem avea abur pentru a ne încălzi casele, pentru a pune în mișcare trăsuri pe drumuri, pentru a treiera grâul, poate și pentru a pune în mișcare navele. S-ar putea ajunge până la a putea fi folosit în război în loc de praf de pușcă.

– Dar aburul a fost folosit de ani buni...

– Dar nu aburul puternic cu boilere de înaltă presiune. Acesta va schimba cu totul situația.

– Dar, așa cum spunea Augustus aseară, nu există un mare pericol?

– Există un risc – la fel ca în multe invenții. Aproape că a fost depășit.

– Toate lucrurile astea se vor întâmpla pe timpul vieții noastre?

– Cred că e posibil. Mai cred și că îi vor ajuta pe cei săraci și nevoiași, ca parte a unei producții cu costuri scăzute a multor lucruri pe care nu și le pot permite acum...

Înconjurară biserica. Jeremy se opri lângă unul din monumente.

Charlotte Trevanion,
decedată pe 20 februarie 1810, la vârsta de 27 de ani.

În memoria unei iubite soții ale cărei rămășițe pământești sunt depuse în cavoul familiei; acest omagiu al sentimentelor unui soț este înălțat de către John Bettesworth Trevanion Esqr.
În urma îndelungatelor suferințe ale unei lungi boli; din admirație, de la toți cei care au cunoscut-o; din partea copiilor care au iubit-o; din partea unui soț care a adorat-o; a fost vrerea Atotputernicului stăpân al sorții s-o cheme la el.
Închinată, de asemenea, memoriei lui Charlotte Agnes, copilă și singura fiică a lui Charlotte și J.B. Trevanion, care a murit pe 8 mai 1809, la vârsta de 2 ani și 8 luni.

– Soția și fiica fratelui tău? întrebă Jeremy.

– Da.

– Atât de mică. Din ce cauză a murit?

– Doctorul a spun că de *fungus haematoides*[1]. N-a fost... plăcut s-o vezi murind în felul ăla.

Cuby merse mai departe, bucuroasă să se depărteze.

– Nu-i de mirare că fratele tău e trist – sau trist din vreme în vreme.

– Înainte de moartea lui Charlotte, era veșnic optimist, ambițios, vesel. Acum, veselia lui – ce ai văzut aseară – nu îmi pare deloc a veni din inimă. E ceva nervos, agitat în veselia asta. Ca și cum s-ar agăța de ea și simte cum mereu îl ocolește.

– Crezi că se va însura din nou?

– Nu. *Niciodată.*

[1] O excrescență fungoidă malignă ce sângerează cu ușurință (n.tr.)

– Cu doi copii de crescut?

– *Noi* putem să-i creștem.

– Sunteți o familie foarte sudată.

– Nu pot spune asta. Cred că-i adevărat... poate în fața necazurilor.

– Păreți a ține foarte mult unii la alții.

– Ah, da. Ah, da, cu siguranță.

Făcură câțiva pași.

– Cuby...

– Da?

– Că tot am pomenit despre sentimente... Ce mi-ai spus aseară...

– Ce anume?

– Trebuie să-ți amintești. Sau înseamnă așa puțin pentru tine?

– Pe plajă?

– Da.

– Am spus: „Cred că îmi place de tine, băiete". Înseamnă așa mult?

– Pentru mine înseamnă mult.

– Hai, taci, băiete!

Se uită înspre el și apoi merse mai departe. El o urmă.

– Ai...

– Nu trebuie s-o iei așa.

– N-ai vorbit serios?

– Ba da, spuse ea. Am vorbit serios.

– Nu cred că ai spus asta multor bărbați.

Ea râse ușor.

– Cât de mult crezi tu că mă cunoști!

Jeremy înghiți.

– Cât de mult cred că te iubesc.

Se opriră în naos. Ea își ridică privirea spre una dintre ferestrele cu vitralii. După o vreme, spuse:

– Asta ar fi periculos să crezi, Jeremy.

– De ce?

– Pentru că aș fi tentată să te cred.

El îi atinse mâna.

– Îndoiește-te de orice, dar nu de asta.

Ea își retrase mâna.

– Uite, mai sunt și alți strămoși aici. Mai e un John Trevanion. Și William Trevanion. Și Anne Trevanion...

– Singura Trevanion de care-mi pasă e Cuby.

– Da, bine. Dar, Jeremy, noi nu trăim izolați... nici unul dintre noi. Nu suntem pustnici. Sau am putea fi! Se uită la el, apoi își feri

privirea, dar el surprinse o licărire de emoție în ochii ei. Nu, spuse ea. Am spus tot ce se putea spune... deocamdată. Cu toate astea, pentru o clipă... Uite, iese soarele! O să ai o călătorie plăcută spre casă.

– Nu vreau să plec acasă. Am... am o teamă.

– Hmm, nu prea sunt tâlhari în zilele astea.

– Nu de tâlharii de pe drumul spre casă mă tem eu. Ci de cei de aici. Și mi-e frică de ceea ce ar putea fura.

– Ce ar putea fura?

– Aseară am fost în agonie jumătate din timp din cauza modului în care se arăta interesat de tine tânărul Boscawen! M-a făcut să simt gelozie și disperare!

– ... L-ai fi spânzurat, atunci, pentru că se uita la mine?

– Dacă privirile lui însemnau ce cred eu că însemnau, atunci, da.

– Ah, dragul meu... mă derutezi. Gropițele își pierdură un pic din tristețe. *Și* mă flatezi. Și ne-am întâlnit doar de *trei ori!* Noi doi trebuie să ne cunoaștem *extrem* de bine, nu-i așa?

– Destul de bine.

– Tu nu-mi cunoști familia, nici eu pe a ta. Pe nici unul dintre membrii ei. Nu e simplu. Nimic nu e simplu. Hai să înaintăm încetul cu încetul! Nimic mai mult acum.

– Și Boscawen?

Ea își pipăi catarama de argint de pe pelerină.

– Nu cred că ai de ce te teme de el.

– Dă-mi o dovadă.

– Ce pot să-ți dau?

El se aplecă s-o sărute. Ea își întoarse obrazul spre el și, pentru o clipă, buzele lui îi atinseră pielea ce mirosea atât de dulce. Apoi, pe când era pe cale să-și ridice capul, ea și-l întoarse pe al ei și îl sărută pe gură. O secundă sau două după aceea, se îndepărtă.

El o ajunse din urmă la ușa bisericii.

– Nimic mai mult acum, spuse ea din nou, brusc, roșind fără să vrea.

– Cuby, Cuby, Cuby, Cuby, Cuby, Cuby...

– Curând, o să-mi știi numele.

– Va fi primul lucru la care o să mă gândesc în fiece dimineață. Și ultimul în fiece seară.

Ieșiră spre cimitir.

Cuby spuse:

– Uite cum soarele apare dintre nori. Nu suntem noi cu mult mai norocoși decât oamenii care zac aici? Vine primăvara și suntem tineri! *Tineri!* Du-te acasă, dragă Jeremy, și să nu mă judeci niciodată.

– De ce s-o fac? Cum aș putea?

– Te rog, niciodată. Și revino într-o zi.

III

Câteva săptămâni mai târziu, un grup de gentlemeni lua cina din Pierce's Hotel în Truro. În capul mesei era Lord de Dunstanville din Tehidy, pe vremuri Sir Francis Basset, unul dintre cei mai bogați oameni din comitat – în special de la redeschiderea minei Dolcoath – și, de asemenea, unul dintre cei mai culți. Mai erau prezenți cumnatul lui, domnul John Rogers din Penrose, și domnul Mackworth Praed, domnul Ephraim Tweedy, domnul Edward Stackhouse, domnul Arthur Nankivell, căpitanul Ross Poldark.

Luau cina în sufrageria de la etaj, ce era separată și dădea spre brațul râului Truro, care, atunci când era flux, se revărsa peste cheiul orașului și curtea din spate a caselor mari de pe Prince's Street. Era o încăpere prăfuită și întotdeauna mirosea a camfor. Un tapet cu păsări de un roșu sângeriu era înțesat cu acuarele decolorate cu scene de vânătoare de cerbi.

Cina se sfârșise și se bea vin. Lord de Dunstanville spuse:

– A rămas de rezolvat doar o singură chestiune, domnilor, așa cum era la sfârșitul întâlnirii. Am spus, hai s-o lăsăm până când se termină cina, așa încât cu toții să avem timp de gândire. Ei bine, timpul a trecut. Să aștept ca fiecare să-și spună părerea?

Nimeni nu scoase o vorbă. Stackhouse, care ținea sticla de vin rotundă, își umplu paharul și dădu sticla mai departe.

– Nu te uita la mine, Francis, spuse John Rogers. Era un bărbat scund și gras cu o burtă ce făcea dificil statul aproape de masă. Mai era și surd și în general vorbea destul de tare, așa încât să se audă el însuși. N-am nimic de adăugat. Eu nu sunt, după cum știi, prieten cu oamenii de genul Warlegganilor, dar, din fericire, n-au avut niciodată posibilitatea de a-mi face vreun rău, așa că mă simt mai puțin implicat în rezultat.

– Ei bine, nu știu să fi existat vreun conflict personal important între ei și mine, spuse Tweedy, un avocat din Falmouth care se îmbogățise reprezentând oameni mai bogați. Dar numele lor apare

întruna. Un mic negustor sau altul e pus la zid pentru că Warlegganii ajung să dețină prea multe dintre facturile lui și i-ar avantaja să-i închidă afacerea. Și dacă spune prea multe contra lor, se îngrijesc ei să nu mai deschidă niciodată, cel puțin oriunde altundeva în Cornwall! Mai cred – sau așa se afirmă cu hotărâre – că au fost în spatele acestei mișcări a companiei Cornish Copper să blocheze accesul firmei Harvey & Co. la estuarul din Hayle. Și litigiul dintre cele două mine din Scorrier – United Partners și Wheal Tolgus – e tot făcătura lor. Nu știu. Mereu e câte ceva. Se pare că și-au băgat coada cam peste tot, și pe deasupra e și o treabă murdară!

Sosi un chelner să ia câteva dintre farfuriile folosite. După câteva clipe, Lord de Dunstanville îi făcu semn să plece. Scârțâitul unui pantof fu urmat de clinchetul mânerului ușii ce se închidea.

– Așadar, ai fi în favoarea unei mișcări din partea noastră?

Tweedy se foi stânjenit. În mare parte din rațiuni de afaceri, se autoproclamase conducător al comunității de enoriași din districtul Falmouth și un mare organizator de acțiuni caritabile.

– Eu... dacă se poate face onorabil, fără a se răsfrânge asupra bunului nostru renume.

– E dificil să stabilești ce se poate face „onorabil" în zilele astea, în lumea asta meschină, spuse sec de Dunstanville. Din nefericire, valorile morale se schimbă... Și dumneata, Stackhouse?

– Nu-mi place de *ei*, zise Stackhouse. Dar nu-mi plac tertipurile ce ar putea fi de folos pentru a scăpa de ei. Eu n-aș face nimic; să permitem forțelor comerciale și financiare să acționeze după cum vor dori.

Carafa de vin se odihnea în gaura specială din masă. Pentru că aceasta n-ar sta drept altundeva, nimeni nu uita s-o dea mai departe. De unde stătea, Ross putea vedea cum o velă era ridicată pe catarg, acesta înclinându-se în bătaia vântului. Voia să fie acolo, afară. Se simțise mai în largul lui la Bussaco decât în această încăpere.

– Toată chestia asta cu morala, spuse Mackworth Praed, pufnind pe aristocraticul său nas lung și curbat. Nu văd în ăsta nimic să ne tulbure somnul. Propunerea, așa cum o văd eu, implică pur și simplu înlăturarea unui concurent. Sau *speranța* de a-l înlătura. Asta fac mulți – la un nivel mai redus; probabil la niveluri mai mari, dacă ne gândim la dinastii și națiuni. Pariez o coroană că n-a suferit nici un Warleggan de insomnie când au doborât banca Pascoe's.

– Așadar, ai vota pentru.

– Firește. Desigur. Un simplu demers comercial. Fără să-ți mai cercetezi conștiința. Amin. Dă-mi vinul!

Arthur Nankivell, care se însurase cu o Scobell și așa ajunsese să posede pământuri și proprietăți lângă Redruth, era un omuleț energic, palid, cu multe semne de vărsat pe lângă gură și bărbie. Nu-i venise rândul să vorbească, dar spuse:

– Mare păcat că Harris Pascoe nu mai trăiește. Ar fi fost instructiv să-i aflăm părerea... Căpitane Poldark, ai fost cel mai apropiat prieten al lui Pascoe – și cel mai afectat de căderea băncii lui. La întrunire, erai... păreai cel puțin dornic să te angajezi în vreun fel. Nu ne poți spune părerea dumitale?

Ross își tot învârti paharul. Pentru că data trecută își turnase stângaci, locul unde fusese paharul pe masă era marcat de un semicerc.

– Poate că sunt puțin prea aproape, puțin prea adânc implicat. Asta ar trebui să fie o chestiune de afaceri, nu un mod de răzbunare.

– *Ei* se pretează la asta, spuse Tweedy.

– Așa e. Cred că atât din răutate, cât și cu scopuri comerciale l-au doborât pe Pascoe.

Lord de Dunstanville sună din clopoțel. Când chelnerul sosi, spuse:

– Fii amabil și adu-mi instrumentele de scris!

– Prea bine, milord.

Când acestea fură aduse și după ce Excelența Sa strâmbă din nas în scârbă văzând pana murdară a tocului, spuse:

– Să înregistrăm oficial asta. John?

Domnul Rogers își puse amândouă mâinile pe stomac și îl mișcă.

– Da sau nu?

– Da sau nu.

– Atunci, nu. Condițiile sunt destul de sumbre în comitat anul ăsta. Dacă Warlegganii pică, s-ar putea să-i tragă și pe alții.

– Tweedy?

– Dacă se poate face cu discreție, atunci da.

– Praed?

– Da, cu siguranță. Condițiile sunt, desigur, proaste, ceea ce ne oferă o mai mare șansă de succes. Eu cred că va fi un oftat de ușurare prin tot comitatul, doar să scăpăm de ei.

– Nankivell?

– Cum propuneți să votez, milord?

– Pentru că nu mai sunt un partener activ în Cornish Bank, nu mă voi simți deloc chemat să votez – doar dacă fără mine se ajunge la o egalitate de voturi de trei la trei.

Omulețul își scărpină bărbia ciupită de vărsat.

– Atunci, nu. L-am întâlnit pe Sir George Warleggan în câteva ocazii și l-am găsit destul de agreabil. Fără îndoială că, dacă m-aș fi confruntat cu el în legătură cu vreo afacere, aș putea simți și judeca diferit.

Francis de Dunstanville făcu un semn.

– Cred că așa ai face, domnule Nankivell, cred că așa ai face.

Știind că e rândul său, Ross se scuză, se ridică și merse la fereastră. Fluxul ajunsese aproape de maxim. Vitele stăteau cu apa până la genunchi la malul râului. Apa aproape că înconjurase vechiul pod ce ducea afară din oraș. Se proiectase unul nou, se spunea că urma a se construi în curând, făcând accesul la drumul spre Falmouth mai ușor; la fel și casele, ce începuseră să se ridice, case bune, frumoase, construite solid, făcute să dureze și răspândite pe o stradă largă ce urca dealul. La jumătatea drumului era cartierul general al ofițerilor rezerviști din Brecon și Monmouth, care în prezent erau staționați aici și în Falmouth pentru a asigura ordinea.

Ross auzise că cetățenii abia reușiseră să respingă o propunere de a numi acest minunat nou drum Strada Warleggan.

– Poldark? spuse Lord de Dunstanville.

George, parvenitul, care aproape ajunsese să-l stăpânească pe Francis Poldark și, mai târziu, la moartea lui Francis, se însurase cu Elizabeth, frumoasa văduvă a lui Francis, odată hărăzită lui Ross; George zâmbind batjocoritor în hanul Red Lion pe vremea prăbușirii firmei Carnmore Copper Co. și lupta pe care au avut-o, Ross apucându-l de lavalieră, până când George căzuse pe scări, distrugând o masă în cădere și aproape rupându-și gâtul. George, ales ca membru al parlamentului pentru Truro cu o majoritate de un vot – întâlnirea lor cu Basset, Lord Devoran și Sir William Molesworth, din nou la hanul Red Lion și dușmănia înverșunată ce aproape că dusese la o nouă bătaie. Prigoana lui George asupra lui Drake Carne, fratele Demelzei, astfel încât bătăușii lui îl cotonogiseră și îl abandonaseră, crezându-l mort. George și Monk Adderley rânjind la o recepție din Londra, George, cel bănuit că îl îndemnase pe Monk Adderley să încerce a atenta la virtutea Demelzei, și duelul care urmase ce se terminase cu moartea lui Adderley.

Cel mai mare dușman al său. Singurul său dușman. George fusese întotdeauna aici, în Cornwall, la recepții, la întruniri, *vecinul* său, întotdeauna prea puternic, prea bogat. Prin cea mai ciudată întorsătură a sorții, părea acum că George ajunsese în mâinile sale.

Ce spusese Demelza? „George și rudele lui vor trebui să trăiască toată viața cu ce au făcut. Ce facem noi vom duce *noi* în spate toată viața." „N-ar trebui să mă amestec în asta."

Totuși, Mackworth Praed privise toate astea ca pe o simplă tranzacție comercială – *nimic* de care să-ți fie rușine, *nimic* ce trebuie să duci în spate.

Rogers spusese: „Condițiile sunt sumbre în comitat" (ceea ce era destul de adevărat). „Dacă Warlegganii pică, s-ar putea să-i tragă și pe alții" (ceea ce s-ar putea să fie la fel de adevărat).

– Poldark? spuse Lord de Dunstanville.

Bricul se mișcă, navigând în vânt, depărtându-se de chei și apucând-o spre întinderea mai largă a râului de mai încolo. Lebedele se dădură lenește din calea lui.

Oamenii se înmoaie, nu-i așa?

Ross se întoarse și se încruntă.

– Sunt convins, milord, că e corect din partea mea să nu votez deloc.

IV

Ross petrecu noaptea în Truro, așa că se făcuse ora unsprezece în dimineața următoare până când se întoarse acasă. O găsi pe Demelza singură în bucătărie.

– Doamne, Ross! Nu te așteptam așa curând! Ai mâncat de dimineață?

– Ah, da. M-am sculat devreme... Ce faci?

Demelza strănută.

– Avem păduchi la găini. Nu-mi place absolut deloc.

– E o situație obișnuită.

– Păi, zdrobesc boabele astea de piper negru. Când sunt destul de mici, o să le amestec cu apă caldă și o să spăl găinile cu asta. O să omoare toți paraziții.

– Cum de știi?

– Nu-mi aduc aminte. Mi-a venit azi-dimineață.

– Câteodată mă întreb dacă n-ai trăit altă viață în afară de a fi mai întâi copil de miner și apoi stăpână la Nampara. Altfel, de unde să știi chestiile astea? Cum ar fi tămăduirea vacilor de „coadă rea"; și se pare că știi la fel de multe ca Dwight despre tratamentul bolilor simple.

Demelza își șterse nasul.

– Nu-i la mintea cocoșului ce fac eu acuma? Păduchilor n-o să le placă.

– Dar găinilor?

– N-o să le omoare.

– Un singur lucru tot n-ai învățat după toți anii ăștia: să-i pui pe servitorii tăi să facă treburile murdare.

Ea zâmbi.

– Dacă n-aș face asta, ce altceva să fac? De altminteri, îmi place. Cum a mers întâlnirea ta de ieri?

– Ca majoritatea dintre ele. N-am fost născut să fiu bancher, Demelza. Discuții despre acțiuni la canal, și cambii andosate, și hârtii de valoare indiene mă fac pe loc să casc, deși din politețe îmi înghit căscatul de îndată ce apare și nu-l las să vadă lumina zilei.

– Ah, da. Dar altceva?

– Warlegganii, vrei să zici.

– *Bineînțeles.*

– Ei bine, cu toții știau despre povestea asta. Se vorbește despre ea în șoaptă în lumea bancară. Dacă și în lumea comerțului, asta nu știu; dar bănuiesc că e greu să oprești bursa zvonurilor.

– Și ce părere au partenerii tăi?

– Mai întâi, am discutat la întâlnire, apoi am întrerupt la sugestia lui Francis de Dunstanville și am amânat hotărârea până după cină. Unii erau pentru a se acționa cumva, alții nu.

– Ce anume presupune acel cumva?

– Mai mult sau mai puțin la ce făcea aluzie Lord Falmouth. Instrucțiuni către funcționarii noștri despre ce să spună atunci când li se vor oferi cambii Warleggan sau când vor face plăți. Câteva comentarii în cercuri indiscrete despre creșterea emisiunii lor de bancnote și faptul că dețin o mare cantitate de valori ipotecate... Urmate, la nevoie, de foi volante anonime, așa cum s-a făcut în criza de la banca Pascoe...

– Și Lord de Dunstanville? A fost de acord cu toate astea?

– Excelența Sa a spus că, deoarece nu mai e un partener activ al băncii, nu va fi de partea nimănui. Sau cel puțin a spus că își va da votul decisiv doar dacă cei șase parteneri activi vor fi egal împărțiți.

– Și au fost?

– Nu.

Demelza aștepta.

– Și deci?

– Rogers a spus nu. A considerat că prăbușirea băncii Warleggan, dacă se va realiza, va avea un efect negativ asupra întregii lumi bancare și industriale – în special în vremea unei crize ca asta... Ross se așează pe marginea mesei. Praed a spus da. Ar trebui să implicăm cu totul Cornish Bank în încercarea de a înclina balanța în defavoarea lor. Stackhouse – spre surpriza mea – a spus nu. Nankivell, aici n-am fost deloc surprins, pentru că are niște investiții în câteva dintre proiectele Warleggan – a spus nu. Tweedy a spus da. În cazul ăsta, eu trebuia să decid totul.

– Și tu ce-ai spus?

– Am vorbit exact așa cum m-ai instruit tu.

– Te-am *instruit* eu!

– Mi-ai sugerat, atunci. Și anume că, de vreme ce noi – adică familia Poldark – eram cu mult prea mult implicați, chiar având un fel de rudenie prin căsătorie, aș dori să refuz să votez pe o astfel de temă. Nici Pilat, așa cum ai sugerat tu, nu putea face mai mult.

– Și... și nu s-a decis nimic?

– Firește că s-a decis totul. Partenerii activi au votat trei la doi contra oricăror mișcări – iar eu m-am abținut. Știu că de Dunstanville a fost foarte ușurat că n-a trebuit să-și dea votul decisiv.

Se lăsă tăcerea. Ross strănută.

– Blestematul ăsta de piper!

Demelza spuse:

– Ești cel mai jalnic dintre toți soții!

– Ce? Ce-am mai făcut acum?

– Atâta ai învârtit-o – sau ai răsucit povestea asta –, încât ai pus cumva *întreaga* responsabilitate pentru supraviețuirea băncii lui Warleggan pe umerii mei! Dacă ceva o să meargă prost acum între el și tine – dacă își va folosi puterea într-un fel ticălos în viitor – va fi numai vina mea!

– Nu, nu. Dar asta a fost ceea ce am convenit!

Demelza lovi boabele de piper.

– Mi-ai cerut *sfatul*. Ți l-am dat. Dar ce faci – cum hotărăști să acționezi – asta e fapta ta, nu a mea! Nu o să accept să mi se arunce toate astea în spate!

El se mișcă și o îmbrățișă.

– Atunci, n-o să fie așa.

Ea se scutură să se desprindă din îmbrățișare.

– Să te asiguri că nu e așa.

– Ți-am spus.

– Promite-mi!

– Îți promit!

Ross strănută.

– N-ai o batistă?

– Îmi folosesc mâneca.

– Cum mă provoci! Uite-o pe a mea!

El o luă.

– Probabil am pierdut-o pe cea pe care mi-ai dat-o.

– Mereu le pierzi.

– Păi, pentru mine, la ce-ar fi bune? Eu strănut din an în Paște. Și nu mă aștept la un astfel de atac chiar la mine acasă.

– O să se termine în curând. Demelza strănută din nou. Du-te și stai în salon! O să vin și eu să luăm ceaiul.

Ross se dădu jos de pe masă, dar nu făcu vreo altă mișcare să plece. În ciuda dialogului pe jumătate în glumă ce contrasta cu indignarea Demelzei, Ross știa că ea avea dreptate. Ieri se luase în Truro o hotărâre, ce poate că nu urma să aibă pentru ei nici o consecință; sau consecințele ar putea fi într-un fel încă neștiut, de o importanță vitală. Umbra lui George Warleggan apăsase atât de greu asupra lor în trecut și atât de îndelungat, încât nimeni n-ar putea cu ușurință să ignore ocazia de a o îndepărta pe vecie. Era adevărat că în ultimii zece ani reușiseră să se ocolească și astfel să evite un conflict. Era adevărat că îmbătrâneau cu toții. Era adevărat că răzbunarea nu era o faptă creștinească și nu era ușor să trăiești cu ea. Poate că, în câteva luni, Ross avea să se simtă fericit și ușurat că nu profitase de ocazia de a-i plăti cu aceeași monedă. Pe moment, era plin de îndoieli, și reacția Demelzei îi arăta că și ea avea îndoieli.

Sigur că va fi în regulă. De la moartea lui Elizabeth, nu mai fuseseră motive pentru un conflict fățiș. Ura... da, existase întotdeauna ură din partea lui George și o dușmănie țâfnoasă din partea lui Ross. Dar chiar și aceste reacții instinctive deveniseră ceva mai potolite odată cu trecerea anilor. Trăiește și lasă-i și pe alții să trăiască – atâta timp cât nu se întâlneau vreodată...

– Demelza, spuse el.

– Da, Ross?

– Bineînțeles că am luat decizia corectă.

– Și dacă am luat-o pe cea rea? întrebă ea brusc.

– Atunci, fără regrete.

Ea îi surâse.

– E singurul fel de a trăi.

El stătu lângă ușă și o privi. Ea începu să ia cu lingura piperul zdrobit și să-l pună în găleată.

– Încă un lucru, spuse Ross, bucuros că poate schimba subiectul. Trecând pe lângă Grace, m-am întâlnit cu Horrie Treneglos. Mersese să-l vadă pe Jeremy, dar se pare că Jeremy era plecat din nou la pescuit.

– Da. I-am spus eu.

– A zis de ce a venit?

– Nu.

– Se pare că John, tatăl lui, a mers la George în Truro și i-a propus să redeschidă Wheal Leisure. După cum era de așteptat, George a refuzat să se implice în proiect, deoarece condițiile erau nefavorabile, și el nu credea a fi posibil să avanseze vreun ban, așa încât John i-a făcut o ofertă pentru mină în starea în care este. George s-a prefăcut a ezita și apoi, după o tocmeală, a spus că probabil ar accepta cinci sute de lire. Domnul Treneglos a oferit trei sute și cincizeci, și aici s-a oprit discuția.

– Până când?

– Păi, John e mai viclean decât am crezut. Evident că nu se face să se arate prea dornic, căci altminteri George ar intra la bănuieli și ar crește prețul – sau ar decide să nu renunțe la ea.

– Ceea ce încă nu înțeleg prea bine e despre ce bănuială ar fi vorba aici.

– Nici eu nu sunt prea sigur. Desigur, sunt legat sentimental de Wheal Leisure. Propunerea lui Jeremy a atins o coardă sensibilă.

– Zacky Martin a avut o părere bună despre idee?

– Până unde a mers, da. Însă îl supăra respirația, așa încât nu l-am forțat să meargă prea departe. Unele dintre vechile filoane sunt cu siguranță active, dar strânse și presate între straturi groase, așa încât abia dacă sunt de vreo câțiva centimetri grosime. Mergând în josul unui pilon, s-ar putea ajunge curând la un teren mai bun. Altele sunt culcate sau sunt orizontale, așa că nu arată prea bine. Nu putem face mai mult până când nu se îndreaptă vremea.

– Dar dacă John obține partea lui Warleggan pentru, să zicem, patru sute de lire, atunci o să deschizi?

– Nu sunt chiar sigur.

– E mult de pierdut dacă nu acționezi.

– Nu există altă cale.

Demelza puse ceainicul pe foc. Ross spuse:

– După mine, e un risc acceptabil. Ne vom orienta după caz. Dacă am deschide, am putea economisi mult cumpărând un motor la mâna a doua, dacă s-ar găsi la mărimea și prețul convenabile.

– Jeremy ar fi foarte dezamăgit cu privire la asta.

– Știu.

– Ideea asta de a deschide Wheal Leisure, și munca lui la motor i-a dat un nou scop în viață, Ross.

– Știu și asta.

– Cred că e asta și încă ceva, spuse Demelza. Amândouă chestiile se întâmplă în același timp.

Ross își ridică privirea.

– Vrei să spui că ești convinsă că s-a îndrăgostit?

– Ți-am spus.

– Și crezi că e serios?

– Da, cred.

– În cazul ăsta, îi urez noroc. Când o s-o vedem pe fată?

– I-am scris mamei ei miercurea trecută. Jeremy vrea să dea o mică petrecere în săptămâna Paștilor.

Ceainicul fierbea. Pe când ea îl luă de pe foc, Ross spuse:

– Sper și sunt încredințat că nu intenționezi să speli găinile de una singură. Chiar dacă eziți să-i deranjezi pe servitori, ai putea s-o iei pe Clowance să te ajute.

– Sarcasmul nu-ți stă niciodată bine, Ross. Poate că ai vrea tu să-mi ții găinile?

– Bucuros. Dacă vrei să-mi explici de ce fiul meu își pierde cel puțin o zi pe săptămână în aceste expediții de mers la pescuit – în special pe vremea asta.

– De ce nu-l întrebi tu?

– L-am întrebat. E lunecos ca o sardea. M-am oferit chiar să merg cu el, dar mi-a spus că preferă să meargă cu Ben sau cu Paul.

Ena Daniel intră în bucătărie.

– Vai, scuzați, domnule! Coniță. Nu știui că sunteți amândoi aicea. Veni poșta, coniță. Și ziarul. Să le aduc aicea?

– Nu, căpitanul Poldark se ducea spre salon. Fără îndoială că toate scrisorile sunt pentru el.

– Nu, coniță. Barem așa crez io. Scrisoarea de deasupra zice „Doamna Poldark", crez io.

Demelza își șterse mâinile de șorț.

– Atunci poți s-o aduci pe aia încoace, Ena.

Când Ena plecă, Ross spuse:

– N-o lăsa să scape.

– Ce vrei să zici?

– Fă-le o favoare servitorilor tăi și oferă-le plăcerea de a prinde și de a spăla găinile.

Era prea târziu să răspundă așa cum voia. Se întoarse cu spatele când Ena intră.

– Ena.

– Dom'le?

– Stăpâna ta are nevoie de ajutor..

– Da, dom'le.

Ross strănută când ieși.

Un scris caligrafic frumos pe exteriorul scrisorii. Demelza rupse sigiliul. Scrisoarea era semnată Frances Bettesworth.

Dragă doamnă Poldark,

Am primit cu plăcere amabila dumneavoastră invitație către fiica mea, domnișoara Cuby Trevanion, să vă viziteze acasă la dumneavoastră în Nampara și să petreacă două nopți acolo.

Din păcate, pe moment are atâtea întâlniri – și angajamente față de fratele ei rămas văduv de curând –, încât cred că trebuie să refuz în numele ei; cu toate că înțeleg dezamăgirea pe care o vor simți toți cei interesați.

Rămân, dragă doamnă Poldark, cu cele mai respectuoase salutări, a dumneavoastră sinceră,

Frances Bettesworth

Capitolul 18

I

– Păi, bine, am făcut cât de mult am putut acum, zise Jeremy. Fără îndoială că, adăugând acele două picioare la lungimea căruciorului, i-ar permite să se potrivească. E cel mai mare noroc.

– Dacă o să putem să-l obținem, spuse Paul Kellow.

Jeremy se uită spre Simon Pole, care își strânse buzele și afișă o expresie rezervată.

– I-ai spus din nou domnului Harvey?

– Ah, da. I-am spus ce ai zis tu.

– Și el ce a zis?

– N-a spus multe. Cred că era așa și așa.

Se uitau fix la un boiler prins de un suport din lemn, unde îl urcaseră cu două săptămâni în urmă. Al patrulea tânăr era Ben Carter, și stăteau într-un colț al topitoriei lui Harvey, ce se găsea la cam douăzeci de kilometri sud de-a lungul coastei de la Nampara.

Jeremy spuse:

– Păi, fără îndoială că asta e ce vrem – ce avem *nevoie*. Că a stat aici uitat, toți anii ăștia... Hai să mai cercetăm încă o dată. Ai dimensiunile, Simon?

– Patru picioare și un sfert în diametru și opt de la cap la cap.

– Mai departe.

Pergamentul fâșâi în degetele lui Pole pe când îl desfăcea.

– Carcasa să fie de cel mult patru centimetri grosime în total și flanșa e asigurată cu douăzeci și șase de bolțuri de fier forjat. Diametrul interior să fie cam de o sută douăzeci de centimetri.

Jeremy își șterse mâinile de o bucată de deșeu. Zăngănitul monoton al unui ciocan se opri când muncitorul din apropiere făcu o pauză să-și relaxeze mușchii.

– Păi, din ce-mi spui tu – sau din ce am aflat aici –, forța de coeziune a fontei trebuie să fie 15 000 livre pentru a rupe o bară de șase centimetri pătrați. Deci... Jeremy scoase un creion și o bucată de hârtie pe care lucrase acasă. Se uită la ea. Ai avea nevoie de o presiune internă spre exterior de peste 900 livre per șase centimetri pătrați să facă boilerul ăsta să explodeze. Supapa de siguranță are sarcina de cât?

– Cincizeci de livre pe șase centimetri pătrați.

– Doamne Sfinte! Deci ar trebui abur cumulat la aproape de douăzeci de ori elasticitatea stabilită de către supapa de siguranță pentru ca boilerul să explodeze.

– Partea cilindrică, da, spuse Paul. Cum rămâne cu bolțurile flanșei și țevile fierbătoare?

– Păi, spuse Jeremy. În special trebuie avută în vedere siguranța țevilor fierbătoare. Dar am făcut calcule. Poate că ar trebui să verifici rezultatul față de cifrele tale.

Paul duse hârtia la masă și începu să socotească el însuși.

– Asta-i prea mult pentru mine, spuse Ben. Mie mi se pare că siguranța e suficientă pentru orice am avea de gând.

Pole se uită de jur împrejur.

– E atâta cât vrem. Dar cred că-i cu totul altceva să o și obținem.

– Cumva, trebuie s-o obținem, spuse Jeremy. Nu-ți poți permite să refuzi daruri din ceruri!

Jeremy se alătură lui Paul și, după o lungă discuție, se întoarseră.

– Una peste alta, am ajuns la aceleași rezultate. Cinci șesimi din diametrul bolțurilor e făcut din fier masiv. Deci s-ar părea că ar fi nevoie de aproximativ șapte sute cincizeci de livre presiune per șase centimetri pătrați să smulgă fundul cazanului. De cincisprezece ori presiunea pe supapa de siguranță. Marja de siguranță depășește orice precauții normale... Am putea foarte bine să reajustăm supapa de siguranță la o sută douăzeci și să creștem presiunea aburului la o sută fără cel mai mic risc. Chiar și așa, suntem acoperiți de șapte ori.

– Are o vechime de cinci ani. Domnul Trevithick n-a fost aici să se uite la el în tot timpul ăsta.

– Păi, nu-i mai aparține lui, spuse Jeremy. Trebuie să mă întâlnesc din nou cu domnul Harvey. Să fac tot ce pot să-l conving.

– Crezi că e vreo șansă? spuse Paul.

– Da... Mai am un atu pe care nu-l aveam data trecută. Ceilalți rămaseră în topitorie; căzuseră cu toții de acord ca negocierile să fie făcute de Jeremy, pentru că era nobil prin naștere.

Ploua puțin și vântul bătea ușor de la răsărit. El ocoli topitoria, instalația de forare, atelierele de montaj, depozitul de cărbune, în drumul spre clădirea din lemn cu două etaje ce servea drept birouri. Ciocăni la o ușă, și i se spuse să intre.

Henry Harvey avea treizeci și șase de ani, un bărbat scund, cu păr drept, pe care-l purta într-un moț ce-i cobora pe frunte, corpolent, într-o redingotă din serj închis la culoare și o lavalieră de mătase crem. Nu arăta prea încântat când văzu cine-l vizitează.

Pentru o bună parte a anului, Jeremy Poldark, prezentat pentru prima oară de către Andrew Vivian, venise la topitoria lui cam de două ori pe săptămână. Numele căpitanului Poldark fiind încă foarte influent în comitat, îl primise bucuros pe fiul său și se uită cu plăcere și surpriză la felul în care băiatul se apucase de munca efectivă. Nu era ceva obișnuit. Când acceptase ideea, se așteptase ca tânărul Poldark să fie interesat doar de teorie, la fel ca majoritatea nobililor, și fără să aibă chef să-și murdărească mâinile. Să-l lase pe inginerul

inventator să facă munca în timp ce nobilul privea și îl încuraja. Dar n-a fost deloc așa. Poldark muncise la fel ca unul dintre muncitorii lui în topitorie și în atelierele auxiliare, îmbinând întru totul teoria cu practica.

Îl însoțiseră doi tineri ce de asemenea studiau și munceau – deși se apropiau mai mult de standard: cel subțirel pe nume Kellow care tindea să se dea înapoi de la munca grea, cel bărbos pe nume Carter cu hainele grosolane potrivite cu vocea. În orice caz, munciseră laolaltă cu oamenii lui, și domnul Harvey, având suficiente probleme și discuții pe cap, nu fusese deranjat de ajutorul gratuit ce i se oferise; și tinerii se împăcau bine cu muncitorii lui, ceea ce era important. Cu un proces încă nerezolvat și fără prea mulți prieteni cu influență în jur, domnul Harvey considerase că un Poldark de partea lui n-ar strica deloc. Faptul că Jeremy îl rugase să nu pomenească despre vizitele lui fusese interpretat de către domnul Harvey drept o modestie tinerească de care se putea ușor debarasa la nevoie.

Dar, de curând, domnul Poldark încercase să se descurce pe cont propriu. Recunoscuse față de domnul Harvey că principalul său interes nu era în instalații pentru mină, ci în mersul cu locomotiva. Se părea că de mic copil urmărise cariera domnului Trevithick și era fascinat de realizările acestuia, nefiind deloc descurajat de eșecurile lui.

Așa că dorea – întrebase – dacă ar putea să i se permită să construiască în topitoria lui Harvey cele patru roți de bază, cadrul și carcasa a ceea ce ar putea până la urmă să devină o locomotivă ca a lui Trevithick. Ar plăti, a spus el, pentru scheletul metalic și lemnărie etc. Dacă li s-ar permite să-și petreacă o parte din timp construind-o. Henry Harvey fusese de acord și venise o dată sau de două ori să vadă cum mergea treaba.

Era încă departe de a fi în vreun fel terminată; dar, cu două săptămâni în urmă, dând târcoale atelierelor, Jeremy găsise cazanul care cu niște modificări ale carcasei ar fi putut fi de folos. Era plin de depuneri, de noroi și destul de ruginit, și stătea uitat într-un colț al topitoriei de câțiva ani; dar nu putea crede cât de norocoși fuseseră când îl trăseseră afară și începuseră să-l curețe. Era un așa-zis cazan bufant de abur – numit așa după forma tubului de fier forjat din interior și proiectat chiar de către Trevithick, probabil pentru o mașină de treierat. Acum stătea pe postamentul lui ca un pui dolofan de balenă ce-și pierduse mama.

Jeremy îl vizitase pe Henry Harvey cu o săptămână în urmă și îl rugase dacă putea să le „împrumute" cazanul celor trei băieți pentru experimentul lor, pentru că n-aveau destui bani să-l cumpere. La asta, Henry Harvey nu fusese prea încântat. În sinea lui se gândise că toată această discreție era excesivă și că, dacă ar fi întrebat, căpitanul Poldark și-ar putea foarte bine permite să plătească pentru mofturile fiului său.

– Aveți câteva minute libere, domnule Harvey?

– Ei bine, domnule Poldark, am niște treburi presante de care trebuie să mă ocup; dar pot aștepta câteva minute, așa cum ai sugerat. Te rog, ia loc!

Jeremy se așezase la marginea scaunului.

– Bănuiesc că știți deja de la domnul Pole încă de la începutul săptămânii că am curățat și examinat cazanul chiar și mai amănunțit și corespunde în asemenea măsură necesităților noastre, încât abia putem crede cât de norocoși am fost că l-am găsit.

– Pole mi-a spus despre ce e vorba, zise precaut Harvey. Cu toate astea, nu e înlăturat mai deloc obstacolul esențial...

– Da fapt, spuse Jeremy, nu chiar despre asta am venit să vorbesc cu dumneavoastră, sir. E legat de asta, bineînțeles, pentru că am încercat, așa cum știți, să construim experimental această carcasă, dar lipsa unui cazan de înaltă presiune era una dintre cele mai mari probleme. Dacă asta poate fi în mod fericit rezolvat, putem...

Jeremy se opri și lăsă fraza în aer. Domnul Harvey se foi.

– Da, păi da. Hai să spun că am înțeles punctul dumitale de vedere; nu mai mult. Dar îmi spui că nu despre cazanul ăsta ai venit să-mi vorbești...

Jeremy se uită pe fereastră. De aici se putea vedea bricul *Henry*, care stătea clătinându-se lângă chei, două dintre velele lui atârnând încă pe catarg ca niște fluturi înecați. Venise cu fluxul de dimineață, dar apa se retrăsese cu totul și lăsase în urmă o mare întindere de nisip brăzdată de trei sau patru șerpi înguști de apă puțin adâncă ce se răsuceau printre maluri. Într-unul dintre aceste mici canale era ancorată *Nampara Girl*, așa încât puteau scăpa în orice clipă. Dar bricul, dacă nu putea fi scos cu fluxul de dimineață, putea fi reținut acolo până la luna nouă de peste două săptămâni. În depărtare erau marile dune de nisip, unde nisipul suflat de vânt ajungea la înălțimi de două sute de picioare deasupra mării. Era un păcat de moarte că acest port natural, cel mai sigur de pe toată coasta de nord, era efectiv de nefolosit din cauza nisipului.

– Aproape alături de mina tatălui meu este una care a fost părăsită de ani întregi, zise Jeremy. Ne gândim s-o redeschidem. Și, deși înainte se autodrena, acum ne va trebui un motor...

– Chiar așa!

– Cred, din ce am aflat aici, din cărțile pe care le-am studiat și din cunoștințele mele despre mina pe care am vrea s-o redeschidem, că aș ști destul de bine mărimea și felul motorului care ne-ar conveni cel mai mult.

Ross ar fi fost surprins de siguranța cu care vorbea Jeremy.

– S-ar putea să fie așa, spuse Harvey.

– Și, deoarece am această obligație față de Harvey's, îmi e clar că am dori ca motorul să fie făcut aici. Henry Harvey își atinse pometele cu pana tocului de scris.

Era un obicei de-al lui atunci când se ivea vreo afacere.

– La ce te-ai gândit?

– Cu condiția de a cădea la o înțelegere cu tatăl meu și ceilalți participanți la afacere, mă gândeam la un cilindru de nouăzeci de centimetri cu o cursă a pistonului de nouă picioare. Cazanul să fie din fontă, ceva cam la optsprezece picioare lungime pe cinci picioare, cu o țeavă ovală de trei picioare și jumătate la capătul cu flacără și poate trei picioare la capătul cu coșul de evacuare. Ca greutate, aș zice cam șapte tone.

Harvey notă ceva.

– Și tijele pistonului?

– Din lemn de pin Dantzig. E cel mai rezistent.

– Și brațul balansierei?

– Aș vrea să fie din fontă.

Harvey își ridică privirea.

– Asta-i o abatere, domnule Poldark. Știu că s-a mai făcut, dar nu sunt sigur că l-aș recomanda pentru un motor de mărimea asta.

– De ce nu?

– Păi, în mare parte din cauza dificultăților de fabricare. Cu un bun lemn de stejar e loc destul pentru eroare. Dacă e din fontă, dimensiunile vor fi critice.

Jeremy își mușcă degetul mare.

– Fonta *trebuie* să fie cu mult mai eficientă. Un braț din lemn se contractă și se dilată, are nevoie în permanență de ajustări, așa cum știm cu toții. Bolțurile se descentrează. Pe când cu fierul – odată ce dimensiunile sunt corecte...

– Da, dacă sunt așa. Îți înțeleg îngrijorarea. Dar mărimea și greutatea ei face să fie un proiect foarte dificil.

– Aveți fabrica, spuse Jeremy; echipată cu noile utilaje aduse la începutul anului.

Harvey se ridică și merse spre fereastră, cu mâinile sub pulpanele redingotei.

– Mă ai pe mine acolo, domnule Poldark. Păi, atunci o să discut despre asta cu domnul West... Ai împuternicire din partea tatălui dumitale să plasezi această comandă?

– Nu, sir. După cum am spus, depinde de aprobarea lui. Sper ca în următoarele câteva săptămâni să fac o serie completă de diagrame și să le discut cu tatăl meu și cu ceilalți pe care i-am menționat. Când o să cădem de acord asupra planurilor, o să vi le aduc și o să vă cer sfatul. De asemenea, tot atunci o să începem să discutăm și despre costuri.

– Cine va fi mecanicul dumitale?

– Sper să fiu eu acela.

– Dumneata? Harvey tuși în palmă pentru a-și ascunde surprinderea. Păi, da, trebuie să recunosc că ai dovedit aptitudini neobișnuite...

– Firește, n-o să fiu singur. Dar, dacă ne vom descurca fără un mecanic calificat, o să economisim mult. Poate că ar trebui să plătim douăzeci la sută în plus față de costuri pentru un om bun – asta incluzând proiectul lui și supravegherea construcției. Cred că ne putem descurca și fără el dacă toate piesele vor fi făcute aici.

Henry Harvey încuviință din cap la auzul laudei.

– Așadar, tatăl dumitale știe de toate aceste vizite pe care ni le-ai făcut?

– Încă nu. Cred că va trebui să afle în curând.

– Cu siguranță. Cu siguranță.

– Între timp, spuse Jeremy, sper că nu aveți de gând să aruncați cazanul lui Trevithick la care am lucrat – cel puțin nu fără a-mi spune dacă există altcineva interesat.

– De acord, spuse Harvey.

– Chiar aș putea spera că, dacă se construiește motorul de pompare, ați putea privi cu alți ochi dorința noastră de a închiria cazanul și alte câteva piese necesare pentru a construi carcasa...

Pulpanele redingotei lui Henry Harvey se balansau regulat ca un metronom.

– Serios, domnule Poldark, nu cred că un contract de închiriere va fi o înțelegere potrivită pentru vreunul din noi. Dar, presupunând că acest motor de mină e construit aici, aș fi gata să îți vând cazanul la jumătate din prețul pe care l-am plătit domnului Trevithick acum șase ani. Și toate celelalte materiale și manopera la prețul de cumpărare. Ți-ar fi de ajutor?

– De mare ajutor, spuse Jeremy. V-aș putea întreba cât ați plătit domnului Trevithick pe cazan?

– Păi, de fapt, eu am făcut cazanul ăsta pentru domnul Trevithick sub licență. Mai târziu, l-am preluat pentru a șterge o datorie. A fost... un gest de bunăvoință. El este, la urma urmei, cumnatul meu. Nu cred că ar obiecta în vreun fel dacă ți l-aș vinde acum pentru treizeci de lire.

– Asta ar fi de mare ajutor, spuse Jeremy.

Harvey se întoarse, arătându-și abdomenul în profil.

– Nu mi-ai explicat niciodată cauza păstrării acestui secret față de tatăl dumitale. De ce ai îmbrățișat acest subterfugiu al venirii pe mare pentru – cum îi zici? O partidă de pescuit? Venind pentru o săptămână din șase și stând în Hayle ai fi terminat studiul în jumătate din timp. Te-ai ascuns și de mama dumitale?

– Ea nu știe nimic. Motivul este că tata mi-a interzis să mă ocup în vreun fel de aburul de înaltă presiune.

– Ah... Dar de ce?

– În primul rând, din cauza fratelui dumneavoastră mai mare, domnule Harvey.

Celălalt făcu ochii mari.

– Francis? Ah, vrei să spui pericolul. Da, e adevărat că a fost omorât de explozia unui cazan, dar asta era într-unul dintre experimentele de început.

– Tata l-a cunoscut pe fratele dumneavoastră. Mai apoi, a fost explozia de la Woolwich, unde un cazan a explodat omorând patru – așa e? – și rănind grav alți trei sau patru. Și doar cu un an sau cam așa ceva în urmă, tragedia de la Wheal Noah cu atât de mulți opăriți de la aburul care a explodat...

Harvey se uită spre vizitatorul său.

– Toate astea sunt așa cum zici. Dar totuși... Un om poate să cadă de pe cal și să-și frângă gâtul; asta nu înseamnă să nu mai călărești.

– Asta i-aș spune și eu dacă s-ar ajunge la o dispută. Dar am crezut că așa puteam evita această dispută – cel puțin până când va exista ceva pe care să-l putem arăta.

Henry Harvey se înapoie la locul său.

– Da, ei bine. Îi veni ideea că, atunci când căpitanul Poldark avea să afle despre nesupunerea fiului său, ar putea cădea *el* în dizgrație, în loc de a primi laudele pe care le-ar aștepta.

– Păi, acum trebuie să plec, domnule Poldark. O să încercăm să descărcăm și să încărcăm până dimineață,. Asta înseamnă că vom munci aproape toată noaptea, dar va fi lună plină. Te rog să-mi aduci diagramele când le-ai terminat și, după ce au fost aprobate, o să discutăm despre un cost aproximativ.

Jeremy se ridică.

– În câteva săptămâni, sper. Depinde de cât de repede se mișcă alte lucruri.

– Cum se va numi noua mină?

– Ăăă... Wheal Maiden. Jeremy își aminti chiar la timp că odată îl văzuse la topitoria Hayle pe Sir George Warleggan și că Wheal Leisure încă nu era oficial în mâinile lor.

II

Puțin după aceea, plecară. Soarele urma să apună cam pe la șase jumătate și, cu un vânt ușor ce-i urmărea, puteau ajunge la Nampara cam în două ore, ceea ce le-ar oferi lumină din belșug. Făcuseră ce aveau de făcut și erau gata de plecare.

Jeremy era foarte binedispus. Se apropiau de terminarea carcasei. Și, dacă se înainta și cu mina, urma să fie o muncă interesantă, plus toată aventura construcției motorului și revitalizării vechilor exploatări. Dar principalul motiv pentru care era nerăbdător să ajungă acasă era să vadă dacă mama lui Cuby răspunsese deja la invitația mamei lui de a veni și de a sta la Nampara. Ăsta era cel mai emoționant eveniment dintre toate.

Odată ce ieșiră din estuarul Hayle și din strâmtoarea țărmului, Jeremy desfăcu un butoiaș de bere, și se apucară cu toții să fredoneze cântece licențioase. După ce le terminară, Ben schimbă atmosfera îndemnându-i să cânte imnuri, și mai cântară vreo jumătate de oră. Apoi Jeremy, simțindu-se amețit și sentimental după ce băuse puțină tărie, le cântă cântecul ce era printre preferatele mamei sale.

Am cules o frumoasă roză pentru iubirea mea;
Am cules un roșu trandafir în floare.

Am dragostea-n inimă și-ncerc mereu să spun
Ce inima ta deja știe.

M-a înțepat un spin,
Degetu-mi sângerează.
Și inima-mi e rănită, părăsită
Tânjind după inima ta.

Îmi țin degetul la gură,
Și-așa aștept
Inima mă doare până când
În cântec se-ntâlnește cu a ta.

Ceilalți i se alăturară cântând, în vreme ce această mică reprezentație își croia drum prin marea tăcută și peste ei toți cădea o burniță fină.

Cartea a treia

Capitolul 19

I

Pe la începutul lui mai, în Anglia ajunseră veşti uimitoare. Trupele britanice şi portugheze nu numai că se liberaseră din strânsoarea fortificaţiilor din jurul Lisabonei, dar, după o serie de manevre şi contramanevre presărate cu câteva dintre cele mai sângeroase bătălii ale războiului, îi alungaseră complet pe francezi de pe pământul portughez. Masséna, unul dintre cei mai mari generali francezi, la comanda celei mai mari armate pe care Napoleon o încredinţase vreodată unuia dintre generalii săi, fusese complet înfrânt. În patru săptămâni, englezii înaintaseră aproape cinci sute de kilometri şi cauzaseră 25 000 de victime inamicului contra aproximativ 4 000 în propriile rânduri. Într-o tipică proclamaţie seacă, Lord Wellington îi anunţa pe portughezi că nemilosul inamic se retrăsese dincolo de Agueda şi că locuitorii ţării erau liberi să se întoarcă la casele lor.

În sfârşit, criticii fură reduşi la tăcere. Chiar şi cei mai aprigi liberali care deplânseseră atâta timp soarta tragică, dezastrul, indisciplina şi incompetenţa îşi schimbaseră părerile. În ambele Camere se aprobă un vot de mulţumire pentru campanie, şi vorbitorii nu putură glăsui mai la unison. Aşa după cum Canning îi scrisese lui Ross: „Dacă Prinny nu s-ar fi răzgândit – şi nu şi-ar fi schimbat atitudinea –, toate astea n-ar fi existat".

Câţiva ultraconservatori cum ar fi reverendul dr. Halse din Truro preziseră că Napoleon avea să preia frâiele campaniei şi să-i azvârle pe flăcăi înapoi în mare; dar nimic nu putu împiedica un avânt naţional de mândrie şi optimism. Peste noapte, asupritul general Wellington devenise o personalitate internaţională.

Nu era în firea lui Sir George Warleggan să se bucure de ceva ce nu-l privea personal; dar, pe când mergea cu trăsura prin High Cross şi se uita cum săreau în văzduh scânteile focului în aer liber, simţi

că și buna lui dispoziție creștea, însoțind focul. Ajuns la ușa reședinței, urcă repede scările și fu întâmpinat de un lacheu cu perucă.

Acum, mai mult decât în orice alt moment, simțea lipsa lui Elizabeth – încă îi ducea lipsa după atâta vreme. Recent, cineva spusese de față cu el – un bărbat devenit de curând văduv așa cum și el fusese cândva – „Averile nu-s de nici un folos dacă le ai tu de unul singur", și știa amarul adevăr al acestor cuvinte. Schimbarea spre bine a situației sale materiale, acum, după două luni de imensă neliniște, era ceva ce nu trebuia păstrat pentru el însuși. Totuși, mama lui, Valentine și mica Ursula erau în Cardew; și, în orice caz, mama lui nu se simțea bine și *nu* se pricepea la afaceri – câteodată te puteai întreba cum de îl născuse pe el –, în vreme ce Valentine era încă prea tânăr – și retras, sofisticat și sardonic – pentru a împărtăși temerile și ușurarea sufletească cu el.

Ceea ce George avea nevoie era acea ființă zveltă și frumoasă care acum nu era decât țărână și oase – moartă după ce născuse, cu unsprezece ani în urmă. Ea, cu toată educația ei aristocratică, ar fi înțeles; ar fi fost mulțumiți *împreună*. (Cândva, se gândea el, dacă va vrea Dumnezeu, într-o zi nu prea îndepărtată, s-ar putea să aibă o altă femeie căreia să i se destăinuie. N-o mai văzuse pe Harriet Carter de la serata familiei Gordon; n-avea nici un drept s-o caute când tot ce-i putea oferi prin căsătorie era un posibil faliment.)

Singura ființă în carne și oase rudă cu el în această casă – dacă era potrivit să te gândești că ar avea ceva carne și oase – era bătrânul Cary. Și cu siguranță el ar înțelege mai mult decât oricine motivul satisfacției sale. Dar n-ar primi nici o reacție din partea asta; ar fi ca și cum ar vorbi unui bilanț contabil.

Merse în salon și își încălzi mâinile la foc. Gândul de a porni în căutarea unchiului său era neplăcut. Trase de cordonul clopoțelului.

– Sir?

– Adu-mi niște brandy. Cel din 1801. O să găsești o carafă pe jumătate plină în biroul meu. Și, Baker, întreabă-l pe unchiul meu dacă e amabil să vină aici. Dacă s-a retras deja, roagă-l să coboare.

– Da, sir.

În vreme ce aștepta, spatele lui George se relaxă de la căldură. Chiar dacă se deschiseseră drumurile cu barieră, o călătorie lungă cu trăsura era un chin. Sosi un alt lacheu cu băutura. Se știa printre servitori că nu era bine să se autoservească cu băuturi. Sir George știa întotdeauna nivelul la care fusese lăsat lichidul în carafă și numărul exact al sticlelor din pivniță.

George luă sticla și bău. Cary sosi în grabă. Nu se retrăsese, dar haina neagră din alpaca pe care o purta putea fi foarte bine luată drept halat.

– Deci te-ai întors. Era și cazul. Pufni. Patru zile de hoinăreală. Am pierdut șase mii în patru zile. Miercuri a fost aproape o stare de *panică*. Țăranii și alții ca ei au venit că era zi de târg. Restul proprietăților tale din nord vor trebui vândute – chiar și la preț redus.

– N-a fost niciodată panică, îl corectă George. O retragere constantă. Pierderea încrederii, nimic mai mult. Astea sunt timpuri grele pentru orice bancă.

– N-ar fi fost grele pentru noi dacă n-ar fi fost nebunia ta! Iar și iar, știi tu, în ultima săptămână, clienții au refuzat biletele noastre de bancă și au cerut aur! Și negustorii, hai să-ți spun eu, negustorii din orașul ăsta preferă să fie plătiți cu bancnotele de la Cornish Bank mai degrabă decât cu ale noastre!

– Totul se va sfârși acum.

– Am auzit de cazuri, spuse Cary cu nasul tremurând, în orașul *ăsta* în care negustorii au găsit o *scuză* – au spus că n-au destul mărunțiș –, așa încât să poată refuza să dea argint și alamă pentru un bilet de la banca noastră!... Ce vrei să spui cu „totul se va sfârși acum"?

– Am petrecut ultimele trei nopți cu Sir Humphry Willyams, spuse George, acasă la el, în Saltash. El este principalul partener la Devon and Cornwall Bank din Plymouth și un om foarte bogat. Am căzut de acord asupra unui aranjament.

– Știu totul despre Humphry Willyams. După care Cary tăcu, trăgându-și cu mâinile de tivul hainei. Aproape că se puteau auzi cum îi ticăie rotițele. Ce fel de aranjament?

– Acela că vom conlucra în parteneriat. Un parteneriat lejer, dar obligatoriu, fiecare oferind garanții de sprijin celuilalt; până la o limită superioară, desigur, deși asta nu va trebui făcută publică.

– Cât?

– La început, douăzeci de mii de lire.

– Cum putem noi garanta asta, în situația actuală?

– Restul – restul proprietăților mele din nord, așa cum le spui tu, vor acoperi parțial asta. Mi-ai spus să le vând, și le-am vândut. Pe toate! Ești mulțumit? Hai să-ți dau ceva de băut!

Cary flutură din mână ca pentru a alunga un țânțar ce-l sâcâia.

– Dar pentru a avea vreun efect asupra publicului...

– Ceva trebuie publicat. Firește. Asta e toată problema cu aranjamentul ăsta. Un astfel de anunț va restabili imediat încrederea. Devon and Cornwall Bank e bine-cunoscută chiar și în partea asta de apus a comitatului.

Se lăsă tăcerea. George se îndreptă spre fereastră și privi afară. De aici nu se putea vedea focul de tabără, dar era o lumină pâlpâitoare reflectată de turla bisericii St. Mary.

– Și ce au *ei* de câștigat? întrebă Cary.

– Sir Humphry a vrut mereu să-și extindă investițiile. Fiind în permanentă legătură cu noi, va permite băncii sale să-și extindă afacerile pentru a acoperi mare parte din Cornwall.

De afară se auzi o explozie de bucurie.

– Ai crede că am *câștigat* războiul, spuse Cary. Încă suntem în dezavantaj numeric de douăzeci la unu. Aș pune rămășag că o să ne alunge din nou, dacă n-aș fi început să am oarece așteptări de la omul ăsta, Wellesley.

– Wellington..

– Wellesley. Așa a început. Așadar, acum te-ai eliberat de investițiile alea nesăbuite.

– O să regret, știu. Nici chiar războiul ăsta nu poate dura la infinit. Pe termen lung, ar fi existat un important profit. Dar acum fundamentul nostru e sănătos. Se va restabili deplina încredere.

Cary se scărpină sub scufie.

– Bănuiesc că te aștepți ca eu să fiu mulțumit. Dar am îndoieli. Bănuiesc... un amestec al tipilor ăstora în afacerile noastre.

– Nu vor exista defel. Asta s-a convenit. Mergem fiecare pe drumul nostru, în afară de împrumutul garantat. George își turnă al doilea pahar de brandy. Primul fusese băut deja, încălzindu-i inima și stomacul. Căldura focului îi relaxă spatele. Încă nu am hotărât asupra unui punct: schimbarea de nume.

– *Ce?*

George bău cu grijă, își frecă bărbia, se uită afară pe fereastră, apoi își cocârjă umerii și se întoarse.

– Nu s-a decis încă. Sir Humphry a propus – în virtutea faptului că propriul său nume nu e în banca lui și având în vedere că e unul atât de onorabil în comitat – și nu pot să mă leg de asta –, a sugerat „Warleggan & Willyams".

Cary respira iute pe nas.

– Doamne, Dumnezeule, George, dacă taică-tu ar fi în viață!

– Nu e, unchiule Cary. Și nu cred că în aceste împrejurări neobișnuite s-ar fi opus prea tare. A fost o vreme – și să nu uiți asta – în care noi am fi considerat că a avea numele de Willyams asociat cu al nostru e o onoare!

– Știi ce părere avea despre numele nostru! Cu toții știm, George! Și credeam că și tu simți la fel! Întotdeauna așa mândru de el, așa hotărât ca numele de Warleggan să fie respectat – da, și temut!

– Vei vrea să observi, spuse George, că nu propun să-l abandonăm. Propun să-l legăm de alt nume – și anume, de unul de vază. Și numele nostru o să fie primul... E timpul – lăsând deoparte orice investiții inoportune pe care le-aș fi făcut – pentru o asociere. Vremea micii bănci a trecut. Au fost cel puțin patru falimente anul ăsta în Cornwall: Robinson's din Fowey și Captain Cudlipp's în Launceston...

– Plevușcă! mârâi Cary. Plevușcă! Noi nu era mici, nu așa mici ca ăștia. Dar, din cauza uriașei tale greșeli... În afară de asta... Ar fi trebuit să fiu consultat. *Trebuie* să fiu consultat înainte ca această combinație să se realizeze!

– Vorbești despre numele tău? spuse George. Dar cine să-l ducă mai departe? Ai șaptezeci și unu de ani. În curând, eu o să am cincizeci și doi. Rămâne doar Valentine. În cinci ani, poate că va dori să se alăture firmei, dar nu văd încă nici un fel de semne că așa ar fi. Într-adevăr, nu sunt sigur că temperamentul lui îi va permite vreodată să preia frâiele. A trebuit ca deseori să-l disciplinez. Efectiv, am mai multă *încredere* în mica Ursula – dar ea n-o să rămână o Warleggan toată viața. N-am format pe nimeni pentru responsabilitatea supremă – ceea ce a fost alegerea noastră, pentru că n-am dorit să însărcinăm pe nimeni cu asta –, dar acum avem nevoie de sânge nou. Această legătură... acest împrumut reprezintă primul pas.

Cary tuși și scuipă în foc. Saliva căzu și sfârâi pe grătar.

– Am catar, mormăi el. Mereu am catar. Parc-aș fi taică-tău.

– Ar trebui să te mai odihnești, să faci mai multă mișcare. Să nu mai muncești atâta.

– Cine vrea să nu mai muncească? spuse Cary iritat. O să am timp să nu mai muncesc atunci când o să fiu mort – și asta o să fie cât de curând, așa cum prezici tu. Atunci numele de Warleggan se poate duce la dracu', dacă e după mine!

– Poate că s-o duce, spuse George în șoaptă.

– Hai? Ce-ai zis? Ce-ai zis?

– Indiferent de ce-ai crede acum, unchiule, fără îndoială că o să te obișnuiești cu ideea unei astfel de asociații. Îți spun eu, nu numai

că va domoli nervozitatea din comitat, dar ne va da o mai mare libertate să folosim propriii noștri bani în scopuri comerciale fără vreo amenințare cu jumătate de glas rostită în spatele nostru. Ai băgat de seamă că Cornish Bank ațâță flacăra nervozității? Eu, unul, am observat!

– Cu siguranță n-au făcut nimic să ne ajute. Nu sunt surprins avându-l pe prietenul tău Poldark în conducere.

George își mai turnă o jumătate de pahar. Nu slujea la nimic să exagereze cu băutura, chiar și pentru o astfel de sărbătorire. Și era într-adevăr ceva de sărbătorit. Orice-ar spune Cary, pentru el era o ieșire la suprafață dintr-un abis întunecat și amenințător. Banii pe care în chip tragic îi pierduse nu fuseseră recuperați; dar putea începe să construiască din nou. Și trebuia să se uite la fabricile și operațiunile comerciale pe care le avea prin comitat pentru a ști că erau nouăzeci la sută solide și cu bune perspective de viitor. Adesea în decursul acestor câtorva îngrozitoare ultime luni se mirase la fel de cinstit ca unchiul Cary ce dracu' îl apucase să se afunde așa adânc într-un domeniu pe care nu-l cunoștea, de ce nu se mulțumise s-o lase pe Lady Harriet să-l accepte sau să-l refuze cu averea pe care o avea pe atunci.

Acum, cu fundamentul asigurat, putea începe să reconstruiască. Un oarecе comentariu făcut de Cary, un anume cuvânt pe care-l lăsase să cadă îl zgândărea neplăcut în subconștient, ca un viermușor abia format, nu prea era cazul să-l ia în considerație, dar nu-l putea ignora cu totul. Îl identifică.

– Ce păcat, spuse el.

– Ce?

– Am vândut acțiunile la Wheal Leisure lui John Treneglos, pentru patru sute de lire. Dacă am fi fost mai puțin strâmtorați, n-aș fi renunțat la ele.

– Nu-ți erau de nici un folos, spuse Cary sarcastic. Cine altcineva ți-ar mai fi dat ceva pentru o mină părăsită?

George își termină băutura.

– Hai, unchiule, o băuturică pentru culcare.

– Ah, bine. Dacă insiști. Dar te previn că-mi dă arsuri la stomac.

– Patru sute de lire pentru o gaură în pământ. Mă îndoiesc că există ceva mai mult. Dar e aproape de proprietatea lui Poldark, și am auzit că Wheal Grace nu prea mai aduce profit. Bănuiesc că Poldark se află în spatele lui Treneglos în chestia asta. Aș fi preferat să-i blochez activitățile.

II

Scrisoare de la căpitanul Geoffrey Charles Poldark din Regimentul 43 Monmouthshires către căpitanul Ross Poldark, Nampara, Cornwall:

În fața orașului Almeida, 18 aprilie 1811

Dragă unchiule Ross,

Abia în timpul unei acalmii în luptă, când stăteam unul lângă altul printre gloanțe pe acel povârniș cețos din Bussaco, mi-am dat seama efectiv că nu ești, de fapt, unchiul, ci vărul meu – sau de fapt văr de-al doilea, ca să fiu mai precis. Oricum, unchi a fost mai întâi și acum unchi trebuie să rămână.

Îți mai amintești cum stăteam noi în acea dimineață de septembrie după atac? Cred că nesupunerea la ordin se apropia de revoltă când ni te-ai alăturat, întinzându-te după cartușe, sărind ca un băietan peste bolovani și peste francezi morți și trăgând și înjunghiind asemenea celor mai buni. Am fost norocos că ți-am găsit un mindir al regimentului – deși era strâmt pe tine și plesnit la cusăturile de pe umeri, asta am descoperit mai târziu – că, dacă nu, puteai fi împușcat pe la spate de unul dintre băieții noștri mai înflăcărați! Mi-am spus în ziua aia: „Doi veri Poldark luptă împreună în bătălia asta, și să fiu al naibii dacă știu care din noi gâfâie mai tare!" Să ucizi – sau să fii ucis – nu e o treabă frumoasă, dar în opinia mea a existat un element de inspirație în noi în întreaga zi!

Am citit și răscitit scrisoarea ta de la Londra, și sunt fericit că ai ajuns cu bine acasă; și mi-e rușine că nu ți-am răspuns. A fost o iarnă grea pentru noi toți, cu mulți dintre cei mai buni ofițeri de-ai noștri bolnavi sau răniți și câțiva în stare mai gravă cerând – și primind! permisiunea să se întoarcă acasă. Inactivitatea – pentru o vreme – și boala au fost la fel de supărătoare, dar de la începutul lui martie am avansat și am luptat, avansând și luptând zi după zi în cel mai înfocat, spectacular și înverșunat chip.

Dar, vai, n-a fost o perioadă fericită; pentru că permanentele noastre victorii au fost otrăvite de ororile pe care le-am găsit în satele și orașele pe care le-am recucerit. Știi, vere – uite că te-am numit așa, ca variație! –, știi că până acum m-am simțit că luptam cu un inamic cumplit, dar curajos și onorabil? Am dat peste numeroase exemple de respect și prietenie demonstrate între

englezi și francezi. Adesea a fost greu să îi împiedici pe soldații obișnuiți să fraternizeze înainte și după bătălie. Ca boxerii în ring, odată ce încăierarea s-a terminat... Și printre generali. Soult ridicând monumentul lui Moore la Corunna este un exemplu grăitor. Dar aici... față de portughezi! Am mers, am mărșăluit, am bătut drumurile preț de kilometri întregi printr-un osuar, printre leșuri în descompunere, femei violate și torturate, copii spânzurați cu capul în jos, biserici pângărite, preoți mutilați, oameni cu ochii scoși... Mi-a schimbat impresiile. Poate un război drept să se transforme într-unul al răzbunării? Cu siguranță așa s-a petrecut pentru portughezi.

Acum suntem campați în fața orașului Almeida. Francezii au lăsat o garnizoană în urmă, și va fi o treabă a dracului de grea să-i scoatem de acolo. Și, dacă observi, am revenit la râul ăsta unde mi-am pierdut o fărâmă din maxilar. Până acum am supraviețuit iernii cu norocul prostului, deși mi-am pierdut un bun prieten, pe Saunders; și pe Partridge, care a fost decapitat de un obuz într-o dimineață, chiar după ce terminasem micul dejun. I-ai cunoscut pe amândoi, îți amintești probabil. Partridge era blondul acela cu păr lung.

Fiindcă veni vorba, Ministerul de Război a început să dea dezlegare la promovări, și colonelul onorific Malcolm McNeil și-a primit avansarea la gradul de locotenent-colonel! L-am întâlnit de câteva ori de când ai plecat, și e un om admirabil, dar e pus mereu pe istorisit povești despre vremurile din vechime când fiece locuitor din Cornwall – în opinia lui – era contrabandist!

Cele mai calde urări pentru mătușa Demelza, Jeremy, Clowance și Isabella-Rose, Drake, Morwenna, Sam, Zacky Martin, Ben Carter, Jacka Hoblyn, Jud și Prudie Paynter – dacă mai trăiesc – și pentru oricare alt prieten de-al tău care crezi că își va aminti de mine și căruia aș putea să-i transmit salutările mele.

Aș putea și eu să primesc o permisie dacă aș cere. Nu cer – într-o măsură pentru că războiul din Peninsulă intră, cred eu, într-o fază victorioasă, și pe de altă parte pentru că nu cred că ar fi potrivit – nimerit e cuvântul biblic! – să mă întorc. Știu că aș avea atâția prieteni care să mă întâmpine, dar cumva încă nu-i nimerit, nu e drept și nici sfânta mea datorie.

Oricum ar fi, abia aștept să vină timpul acela!

Al tău veșnic iubitor nepot (văr – văr de-al doilea?)

Geoffrey Charles

III

Anunț în *Royal Cornwall Gazette* de sâmbătă, 18 mai 1811:

Începând cu lunea următoare, 20 mai 1811, Warleggan's Bank anunță unirea sa cu Devon & Cornwall Bank din Plymouth, Saltrash, Bodmin și Liskeard. Activitățile și notele de bancă emise de către Warleggan's Bank, Truro, vor rămâne neschimbate în toate aspectele, cu excepția faptului că profiturile clienților săi vor fi și mai sigure, iar serviciile băncii vor fi extinse în mod mai util. De acum înainte, Warleggan's Bank va fi cunoscută sub numele de Warleggan's & Willyams Bank. Parteneri vor fi Sir George Warleggan, Sir Humphry Willyams, domnul Cary Warleggan și domnul Rupert Croft.

IV

Scrisoare de la Lord Edward Fitzmaurice către domnișoara Clowance Poldark, 16 iunie 1811:

Dragă domnișoară Poldark,

Îndrăznesc să îți scriu din nou, gândindu-mă că prima mea scrisoare poate s-a pierdut și din dorința de a reînnoi, chiar dacă prin formalismul unei scrisori, prietenia noastră din februarie, și îmi exprim speranța că ai ajuns acasă cu bine și că te bucuri de multele și variatele plăceri ale primăverii și ale verii de acolo. Cornwall e atât de departe, și, deși într-un anume fel eu însumi am origini în vestul țării, n-am fost niciodată în comitatul dumitale și doar o dată în vest, până la Exeter.

Cu poșta asta sau imediat după, va sosi o scrisoare de la mătușa mea, cu invitația de a petrece câtva timp cu noi în Bowood, pe la sfârșitul lui iulie. E obiceiul familiei – la care până acum am subscris din toată inima – să stăm cea mai mare parte a sezonului în Londra, apoi să petrecem câteva săptămâni în Wiltshire înainte de a pleca spre casa noastră din Scoția, pentru vânătoarea de potârnichi. Asta înseamnă o perioadă absolut încântătoare în Bowood, unde se adună cea mai mare parte din familie și unde eu și mătușa mea am fi extrem de bucuroși să-ți urăm bun venit. Deși departe

de Cornwall, e doar la jumătate de drum spre Londra, și sunt încredințat că am putea să te convingem că această călătorie merită osteneala.

Bineînțeles că scrisoarea mătușii mele va fi adresată mamei dumitale și va include o invitație și pentru ea, așa că să nu crezi că vei rămâne neînsoțită.

Crede-mă, dragă domnișoară Poldark, dacă vei putea veni, asta îi va face cea mai mare plăcere subsemnatului.

Al dumitale sincer,

Edward Petty-Fitzmaurice

Capitolul 20

I

În ultima vineri a lunii mai, Jeremy îi spuse mamei lui că s-ar duce călare s-o viziteze pe domnișoara Trevanion.

Demelza îi zise:

– Ai primit vești din partea ei?

– Nu.

– I-ai scris?

– Da, o dată. N-a răspuns.

Demelza își ridică privirea spre fiul ei cel înalt. Ochii lui erau inexpresivi în acel fel în care tinerii își pot ascunde gândurile dacă dau de necaz.

– Tatăl tău a fost deranjat de scrisoarea doamnei Bettesworth.

– Știu. Dar am plecat de acolo acum nouă săptămâni. Cred că am dreptul să o vizitez.

– Desigur. Să-i spun tatălui tău?

– După ce plec.

– Nu cred că ar avea ceva împotrivă.

– El ar fi așteptat nouă săptămâni? întrebă Jeremy.

Demelza zâmbi pieziș.

– Nu.

Merseră spre grajduri.

– Aveai un cal pe nume Caerhays, spuse Jeremy. Asta a fost înainte să mă nasc eu, nu-i așa?

– Da, și înainte... înainte de a fi bogați. L-am vândut când am avut nevoie de bani.

– Cum a ajuns să aibă un asemenea nume? Pe atunci îi cunoșteați pe Trevanioni?

– Cred că a fost botezat așa când l-am cumpărat. Trebuie să-l întrebi pe taică-tău.

– Într-o zi.

Jeremy începu să înșeueze cel mai bun cal al său, un murg pe nume Colley (prescurtat de la Collingwood). Fusese cumpărat pentru a-l folosi Jeremy când mergea la vânătoare, dar aversiunea lui Jeremy față de această activitate sporise cu anii, și acum calul era folosit în principal pentru un galop rapid peste landă. Demelza observă cât de bine era îmbrăcat azi Jeremy, mai elegant decât îl văzuse vreodată până atunci.

– Jeremy.

– Da?

Îl ajută să strângă una din chingi. Chiar așa. E o cauză pierdută pentru cei mai în vârstă să le spună tinerilor – în special propriilor copii – că și ei au trecut prin așa ceva. O astfel de informație nu-i *absolut* deloc de folos! Nu face decât să *ricoșeze* din propria durere – sau gelozie. Dacă suntem cu toții născuți egali, suntem de asemenea născuți fără de pereche – cu toții trecem prin chinuri pe care nimeni nu le-a mai avut vreodată.

Jeremy o bătu pe mână. Demelza spuse:

– Doar un lucru, Jeremy. Să nu uiți niciodată că ești un Poldark.

Colley deveni agitat în așteptarea unei plimbări. Jeremy îl mângâie pe nas.

– Prea puțin probabil să se întâmple asta.

– Vreau să zic – Demelza ezită –, gândește-te la familia tatălui tău în această chestiune, nu la a mea. Aș fi foarte supărată dacă faptul că eu sunt fată de miner ți-ar zădărnici șansele.

Așadar, o spusese până la urmă. Jeremy se uită spre grajduri, cu ochii lipsiți de expresie.

– Mă duci la biserică din când în când. Mergem ca o familie cam de șase ori pe an, nu-i așa?

– Așa, și?

– Acolo se spune „respectă-i pe tatăl tău și pe mama ta". Asta-i o poruncă pe care întâmplarea face să o ascult. Ne-am înțeles? Și din

toată inima. Nu pe jumătate, ci în întregime. Nu îmi face altceva decât plăcere. Dacă cineva s-ar gândi să mă educe altfel, n-ar trebui ca tu să fii aceea.

– Vreau doar să spun...

– Știu ce vrei tu să spui. Hai, du-te și vezi-ți de treabă, mamă, și lasă-mă să-mi văd și eu de treaba mea. Nici o fată...

Se opri.

– Poate că nu-i ea. Poate că-s părinții ei.

Jeremy se uită spre mama lui și zâmbi pieziș.

– Asta rămâne de văzut, nu-i așa?

II

Castelul era înconjurat de o mare de clopoței. Deasupra clopoțeilor se găsea o dantelă de frunze tinere de fag și de mesteacăn argintiu. În golf se legănau valurile unei mări străvezii.

Bătrânul lacheu, care părea să aibă întotdeauna ciorapii încrețiți, îl pofti să intre.

– Mă duc să văd, sir. Nu-s sigur pe unde se află domnișoara Cuby acum, sir. Vă rog să luați loc, sir!

Jeremy nu acceptă invitația. În schimb, se plimbă prin salonul asemănător unui hol unde avusese loc serata muzicală din martie. Harpsicordul lui Clemency era deschis, cu câteva partituri împrăștiate pe el. În șemineu erau niște papuci, acolo unde focul își afirma dorința de a trăi, trimițând în sus spirale subțiri de fum. De perete erau sprijinite patru puști. Două ziare din Londra, *The Times* și *Morning Post*, stăteau deschise pe un divan. De-a lungul încăperii, niște strămoși ai familiei Trevanion priveau neatent unul la celălalt din rama portretelor.

După o lungă așteptare, se deschise o ușă, și doi prepelicari intrară lătrând și zbenguindu-se pe lângă picioarele lui.

– Dragul meu Poldark! Era maiorul John Trevanion, cu fața lui rezervată pregătită a-i ura bun venit. Ce bine ai făcut că ai venit! Ce mai faci? Prin zonă bântuie niște afurisite de boli. Te rog intră! E mult mai confortabil aici.

Îl conduse înapoi în birou, o cameră mai mică și mai luminoasă ce dădea spre terasă. Ca de obicei, acolo domnea o substanțială dezordine. Într-un colț, lângă foc, doamna Bettesworth stătea lucrând la broderia ei. Zâmbi, la fel de necomunicativ ca fiul ei, și se întrerupse

din lucru pentru a-i întinde o mână lui Jeremy. Acesta se aplecă asupra ei.

Făcură conversație despre vreme, despre gripă, despre criza de cai din cauza războiului, despre cât de greu puteai face rost de zidari buni să lucreze la castel, despre apropiatele curse din Bodmin despre care se părea că maiorul deținea vaste cunoștințe. Ăsta nu era un câmp de luptă pe placul lui Jeremy. De fapt, nu putea ticlui unul mai rău, dar refuză să fie intimidat sau redus la tăcere.

În cele din urmă, spuse:

– De fapt, am venit să văd ce mai face domnișoara Cuby, pentru că au trecut nouă sau zece săptămâni de când ne-am văzut ultima oară.

După un scurt moment de tăcere, Trevanion spuse:

– Cuby face foarte bine, dar pe moment e plecată. E în vizită la verii ei din Tregony. Dar o să-i spun că ai venit în vizită. O să-i transmit orice... ăăă... mesaj ai dori să-i lași.

– Spuneți-i, zise Jeremy, că am fost dezamăgit că nu i s-a permis să vină în vizită de Paști la familia mea, pe țărmul de nord.

– Nu i *s-a permis?* Maiorul Trevanion se uită urât spre mama lui, care nu-i dădu nici o atenție.

– Cred că avea angajamente anterioare. Nu-i așa? Asta-i bună, îmi pare rău de asta, Poldark. Tuturor ne pare rău. De fapt, dacă e s-o spunem pe-a dreaptă, mama îi strunește foarte bine pe copii și nu le permite libertatea după care tânjesc multe fete moderne.

– Ar avea libertatea de a veni cu o altă ocazie – dacă se poate cu Augustus?

– Augustus e în Londra, spuse maiorul Trevanion. Și-a găsit un post la Trezorerie, unde cred eu că talentele lui vor fi bine puse la treabă. Scrie niște scrisori amuzante.

– Domnule Poldark, spuse doamna Bettesworth. Mă întreb dacă ai fi atât de amabil să-mi dai mătasea aceea verde?

Jeremy se grăbi să-i fie de folos.

– Scrie scrisori amuzante, zise Trevanion râzând înainte de a ajunge să spună gluma. A mers într-o birjă, spunea, în care pe jos erau paie în loc de carpetă. A mers la slujbă la Westminster Abbey, zicea, unde mai era doar *un singur* credincios în afară de el. Prăvăliile, zice el, sunt pline de caricaturi jignitoare ale *tuturor* persoanelor publice. Francezi, englezi, americani...

Se lăsă o scurtă tăcere. Jeremy spuse:

– Sper că domnișoara Clemency e bine.

– Foarte bine, mulțumesc. Săptămâna trecută a fost cu mine la Newton Abbot când iapa mea, Roseland, a câștigat premiul Queen Charlotte... La întoarcere, am găsit drumurile din jurul orașului Plymouth pline de soldați pedeștri și în căruțe, mergând să se îmbarce. Erau întăririle pentru Portugalia și pentru India. Slavă Domnului că războiul a luat o întorsătură favorabilă, pentru că era și timpul.

– Într-adevăr, spuse Jeremy.

– Știi, lipsa de oameni e așa acută cu războiul ăsta fără sfârșit, încât a trebuit să plătesc treizeci de lire pe an pentru un servitor de orice fel. Și femeile cer și mai mult. Plătesc treisprezece lire pe an pentru o bucătăreasă. Tatăl dumitale cum se descurcă?

– Ca să spun adevărul, zise Jeremy, nu m-am obosit să mă interesez de chestiunile acestea. Majoritatea servitorilor noștri au fost cu noi de când mă știu. N-avem lachei, dar avem în principal femei, care o ajută pe mama; și doi oameni care se ocupă în general de casă.

– Câți acri are moșia voastră?

– Cam o sută, cred.

– Noi avem aici o mie, din care jumătate sunt ferme. Apoi mai sunt cam cinci sute în peninsula Roseland și în jurul ei, teren agricol destul de fertil. Dar, firește, cei cinci sute ai castelului și împrejurimile sunt preocuparea mea de bază. Suntem protejați de multe vânturi și putem cultiva arbuști rari și deosebiți. Dacă aș avea timp, ți i-aș arăta.

– Cred că domnișoara Cuby mi-a arătat câțiva când am fost aici rândul trecut.

– Da? Aha, ți i-a arătat?

Doamna Bettesworth își ridică privirea.

– Cred că ne vei ierta că nu te invităm la cină, domnule Poldark. Îți vei da seama că, fiind așa de puțini membri ai familiei prezenți, aranjamentele noastre sunt restrânse și ar fi destul de dificil să dau alte indicații bucătăresei așa din scurt.

Jeremy se ridică.

– Bineînțeles. Înțeleg. Se uită la gazdele lui. Sau poate că nu înțeleg *întru totul*. Mă veți ierta. Eu vin dintr-o familie care... care cred că se mândrește cu sinceritatea ei. De aceea, se poate să nu apreciez îndeajuns acest gen de politețe ce abia dacă ascunde dezaprobarea. Să mi se dea motivul unei astfel de dezaprobări ar fi pentru mine o politețe mult mai de apreciat decât... decât să fie ascunsă de cuvinte fără sens. Doamnă Bettesworth... maior Trevanion, o zi bună amândurora!

Făcu o plecăciune și se îndreptă spre ușă. Mâna pe care o puse pe ușă tremura de mânie.

– Așteaptă, Poldark! John Trevanion lovi unul din prepelicarii care se foiau pe lângă cizmele lui. Mamă, animalele astea au nevoie să ia niște aer. O să-l conduc pe domnul Poldark la calul său.

– Firește, spuse ea și se opri o clipă cu acul în mână. Ziua bună, domnule Poldark. Îți doresc numai bine.

Jeremy nu observă holul sau veranda pe când le străbătu. Dincolo de ușa de la intrare ce se afla pe partea adăpostită și departe de mare, era o arcadă largă și deschisă. La capătul ei îl priponise pe Colley, de un par din apropiere.

Trevanion nu ținuse pasul cu el, dar îl ajunse din urmă pe când se pregătea să încalece. Vântul îi sufla în părul subțire și castaniu.

– Nu îndeajuns de bun.

– Ce?

– Ai întrebat de motiv. Nu-i destul de limpede? Nu te considerăm îndeajuns de bun pentru Cuby. Trevanionii au fost în acest district, ba chiar în aceste locuri, de cinci sute de ani. Din 1313, ca să fiu precis. Are importanță, să știi. Ești un tânăr plăcut, Poldark, ai un oarecare farmec. Ai fi bine-venit ca oaspete la noi acasă, din când în când. Dar ca soț pentru sora mea – e limpede că asta urmărești – nu te ridici la nivelul pretențiilor. Înțelegi? E limpede? E clar? Avem ambiții mai mari. Regret.

– Și Cuby?

– Ah, Cuby... Îi place să flirteze. N-ai observat? Îi plac tinerii. La vârsta ei, cui nu i-ar plăcea? Crede că are multe săgeți în arcul ei. Noi nu ne împotrivim. O lăsăm să-și aibă micile ei idile. Dar dumneata începuseși să ai intenții serioase. Când tinerii ei încep să aibă intenții serioase, atunci și noi devenim serioși. Înțelegi? E încă prea tânără. Într-un an sau doi o să alegem împreună un soț; ea cu mama ei și cu mine o să alegem unul, și atunci va fi potrivit pentru noi toți.

Cei doi prepelicari lăsați liberi se agitau pe pietriș nu departe de Colley, care bătu din copită nervos când se apropiară.

– Ce pericol credeți că era în faptul că eu aveam intenții serioase dacă sora dumneavoastră nu avea la fel? întrebă Jeremy.

– Sora mea, spuse Trevanion, are intenții serioase de două sau de trei ori pe an. Ei? Ei? Toamna trecută, a fost aici un pietrar asupra căruia și-a revărsat o afecțiune de școlăriță, dar i-a trecut când a întâlnit un alt tânăr. Râse zgomotos. Asta era destul de acceptabil, pentru că era scandalos. Dar dumneata ești un gentleman, și deci

curtarea dumitale trebuie tratată la un alt nivel. Dacă ne consideri nepoliticoși, te rog să ai în vedere dificultatea în care ne găsim.

– Dificultatea, spuse Jeremy, abia putând să-și controleze vocea, dificultatea de a-i spune unui concetățean din Cornwall că nu e îndeajuns de bun, pentru că, aparent, deși un gentleman, e unul prea *neînsemnat*. Încălecă. E adevărat. Moșia noastră nu-i așa întinsă ca a dumneavoastră – sau arborele nostru genealogic atât de lung. Dar gândiți-vă! Sunteți un Bettesworth care *a devenit* un Trevanion. Eu n-a trebuit să-mi schimb numele.

Bărbatul subțire și roșu la față se înroși și mai puternic. Fusese șerif de Cornwall la douăzeci și patru de ani și, de multă vreme, nimeni nu îndrăznise să-i spună așa ceva.

Tot ce spuse fu:

– Te-aș sfătui s-o ștergi de aici, domnule Poldark.

III

Era cinci după-amiază, și Jeremy nu o ștersese. Era pe un teren ridicat, călare, pe un drum de țară în pantă, la aproape un kilometru de castel. Îi trebuise ceva timp să găsească acest punct de observație. De aici nu putea vedea arcada ce proteja ușa de la intrarea în casă, dar putea vedea destul de bine toate potecile și drumurile care porneau de acolo. Stătea acolo de două ore și jumătate deja. Colley se hrănise mulțumitor din tufișurile de pe potecă, dar el nu mâncase deloc. Nu îi era foame. Mai era în stare, credea el, să rămână aici încă douăzeci de ore dacă trebuia.

De două ori, pe lângă el trecură țărani posaci. Soarele se ascunsese după nori călători. Pe partea cealaltă a dealului începuseră să cosească fânul; doar patru pe un câmp foarte întins, două femei cu bonete, doi băieți. Imediat după ce el plecase, maiorul Trevanion se îndreptase înspre spatele casei, la partea neterminată a ei. Nu era nici un muncitor acolo și părea să nu se fi făcut vreun progres de dinainte de Paște. Trevanion se întoarse curând și intră în casă. Cam pe la trei, o dădacă îi luă pe cei doi băieței ai lui la plimbare pe malul mării. Rămăseseră afară cam o oră. În afară de asta, nimeni nu intră sau ieși din castel toată după-amiaza.

Vocea doamnei Bettesworth, se gândi Jeremy, avea un accent din Wales. Minținseră oare în legătură cu Cuby? Era cu adevărat plecată sau era închisă – se gândi melodramatic –, poate într-o cameră

la etaj? Dar nu-l putuseră vedea venind. Iar Cuby, chiar dacă era mezina familiei, nu părea genul care să suporte în tăcere o astfel de jignire. Ar fi bătut în ușă. Totuși, Jeremy era conștient de disciplina care exista în astfel de familii. Cuby nu-și cunoscuse niciodată tatăl, care murise în vreme ce era în Cavaleria de Gardă a Dragonilor înainte ca ea să se nască; fratele ei mai mare preluase acest rol. Oare doamna Bettesworth era atât de supusă pe cât părea sau ea era, de fapt, forța de la baza întregii familii?

Colley deveni agitat în cele din urmă, obosit să-l țină în spate pe stăpânul său în tot acest timp, dar, dacă descăleca, nu mai putea vedea prea mult din împrejurimi.

Pe deal se văzu deodată un nor de praf. Era pe culmea drumului pe care el coborâse. Tufișurile erau înalte și presărate cu flori de mai, dar acum văzu cum caii treceau de o poartă. Trei. Îl întoarse pe Colley în loc și înaintă un pas sau doi. Două femei și un bărbat. Inima începu să îi bată cu putere. O recunoscuse pe una din femei și era aproape sigur că și pe cealaltă. Bărbatul era într-un soi de uniformă.

Merse pe potecă, descălecă, deszăvorî o poartă și merse pe lângă cal pe următorul teren. Încă o poartă și ieși în drum. Nu se obosi să încalece din nou.

Voci și o fată râzând. Nu-i putea vedea și nici ei nu-l puteau vedea pe el până când nu depășeau curba de la douăzeci de picioare în susul dealului.

Chiar și în vremea asta secetoasă, un mic pârâu susura în josul potecii. Tufișurile de aici erau ca un simbol patriotic: opaițel roșu, flori albe sălbatice și delicații clopoței lucioși și albaștri. Răsăriseră și ferigi uriașe.

Se apropiară. Erau Clemency și Cuby. Bărbatul în uniformă era – slavă Domnului – un lacheu.

Se opriră. Oricum, nu era loc să treacă unul pe lângă celălalt. Jeremy își scoase pălăria.

– O zi bună vă doresc.

Clemency era cea care râsese. Spre deosebire de Cuby, era o fată foarte banală, dar prietenoasă. Se opri din râs, vioiciunea de pe față făcând loc uimirii. Cuby roși ușor.

– Am venit să te văd, spuse Jeremy. Dar, din păcate, erai plecată. Sper că sunteți amândouă bine.

Clemency smuci capul calului ei.

– Domnule Poldark. Ce surpriză! Ce mai surpriză, Cuby! Zău așa, e chiar o surpriză.

– O mare surpriză, spuse Cuby.

– I-am văzut pe mama ta și pe fratele tău, spuse Jeremy, și am discutat despre treburi curente pentru o vreme. Ce mai face Augustus?

– În Londra. Clemency se uită spre sora ei. Ne întoarcem în casă pentru ceai. Poate... ai vrea să vii cu noi acum?

– Mulțumesc, mi-am luat deja rămas-bun. Ar fi nepotrivit să mă întorc.

Caii erau cu toții puțin nervoși, dându-se înapoi și lovind cu copitele poteca îngustă.

– Wharton, spuse Clemency, o să vii cu mine. Vreau să schimb două vorbe cu doamna Clark de la fermă. Domnișoara Cuby poate să ne ajungă în câteva minute.

– Da, domnișoară.

Clemency se aplecă, întinzându-și mâna.

– Bună ziua, domnule Poldark. Îmi pare așa rău că am fost plecate. Poate că altă dată...

Jeremy îi sărută mănușa.

– Bineînțeles.

Își trase calul într-o parte, să le permită celorlalți să treacă. Cuby rămase cu totul nemișcată în șa. Fața ei, departe de a fi entuziastă, era mai degrabă posacă.

Când ceilalți dispărură în jos după prima cotitură a potecii, Jeremy spuse:

– Așadar, m-ai salvat din mâna vameșilor și acum nu mă vrei.

Ea se uită scurt la el, apoi spre mare. Jeremy spuse:

– E lege că orice e adus de mare pe țărmul lui e proprietatea stăpânului conacului.

Ea își împinse o șuviță de păr sub pălărie și își lovi calul cu genunchiul, așa încât să poată ciuguli iarba. Jeremy spuse:

– Sau a stăpânei, după cum e cazul.

– Nu face glume cu mine, te rog!

– Cunoșteam un băiat la școală care întotdeauna râdea atunci când suferea foarte tare.

– De ce ai venit azi? Scrisoarea n-a fost de ajuns?

– Din partea mamei tale? Nu. De ce n-ai răspuns la scrisoarea mea?

– La ce ar fi folosit?

– Nu crezi că meritam o explicație personală? Când ne-am văzut ultima dată, m-ai sărutat și...

– Ba *n-am* făcut așa ceva! Tu ai...

– *Tu* m-ai sărutat pe *mine*. Asta fără îndoială! Și mi-ai spus „dragă Jeremy". Și m-ai rugat să vin din nou. Oricât de superficial ar fi fost intenționat – și nu cred că așa a fost –, am dreptul la o cât de vagă explicație personală. Sau nu crezi asta?

Ea se uită din nou spre el, dar scurt, cu ochii întunecați, stânjeniți.

– Am fost o nesăbuită. Hai să spunem că am o fire flușturatică...

– Asta a zis și fratele tău.

– Zău așa?

– Da. Am avut o discuție cu el. În fața mamei tale, discuția s-a rezumat la cuvinte reci și politicoase. A venit la ușă, l-am rugat să vorbească deschis și a vorbit. Mi-a spus că nu sunt destul de bun pentru tine. Deși asta e poate ce simt *eu*, e și ce simți *tu*?

– Cred că acum trebuie să plec.

– Asta e ce simți?

Ea păru gata să treacă pe lângă el, dar el îi apucă frâiele.

– Nu, firește că nu, spuse ea mânioasă. Ce crede fratele meu e treaba lui.

– Și mama ta?

– Evident că ascult de ce spun ei.

– Și e clar că ea e de acord cu el?

– Eu am propriile mele păreri.

– Asta aș fi presupus și eu. Înghiți, punându-și ordine în gânduri. Știu – am cunoscut – un număr de tinere domnișoare cam de vârsta ta în diferite părți din comitat. Și am observat cât de grijuliu sunt păzite și controlate. Totul se reduce la „Da, mamă" și „Nu, mamă" și niciodată nu se depășește pragul bunei-cuviințe. Foarte adesea, se mărită cu cine este ales pentru ele... Din toate fetele pe care le-am cunoscut vreodată, tu ești cel mai puțin așa. Ești ultima dintre cele cărora li se pot dicta alegerile. Nici în cele mai urâte coșmaruri n-aș fi putut crede că tu, mama și fratele tău v-ați putea sfătui și decide cu sânge-rece cu cine să te măriți!

– Cine a spus asta?

– El a spus-o.

Se lăsă tăcerea. Tot ce se putea auzi era sunetul ierbii rupte, molfăitul dinților, clinchetul ocazional al căpăstrului și al zăbalei.

Ea spuse:

– O să mă mărit, în anumite limite, cu cine voi alege eu. Dar asta nu-ți dovedește ce am spus, că nu țin așa tare la tine? A fost... o mică distracție să mă port cu tine așa cum am făcut-o. Un... amuzament.

– Pe legea mea, spuse Jeremy cu amărăciune. Aproape că am ajuns să te cred.

– Ei bine, replică ea, acum poți să mă lași în pace! *Prostule!* Nu ți-am spus eu în acea ultimă după-amiază că nimic nu e așa simplu?! Nu ți-am *spus* – și te-am rugat –, nu te-am rugat să nu-ți bați niciodată capul cu mine?

– Acum vorbești asemenea cuiva căruia chiar îi pasă.

– Îmi pasă că te-am făcut să suferi! Nu-i de ajuns?

– Să sufăr! spuse Jeremy. Sunt atât de nefericit, că-mi vine să mor.

Lui Cuby i se puse un nod în gât, apoi râse printre lacrimile care îi apăruseră în ochi.

– Nimeni n-a murit vreodată din dragoste. O știu din surse sigure. Poeții inventează toate astea ca să te facă să verși lacrimi.

– Așa cum faci tu acum, spuse Jeremy, ținându-și mâna pe față.

Ea trase calul de dârlogi, îl atinse cu coada cravașei și trecu de Jeremy, care stătea pe potecă. Pe când se uitau unul la celălalt, privirile le erau încețoșate.

– La revedere, băiete, spuse ea. Poate că am ținut la tine. Dar nu de ajuns. Nu tu nu ești destul de bun, ci eu nu sunt. Îți amintești de oamenii aceia din cimitir – suntem mai norocoși decât ei. Ce-ar mai da ei să aibă inimile noastre frânte!

Plecă. Pălăria i se legăna, micul ei trup zvelt se mișca urmând pasul stângaci al calului ce cobora poteca abruptă. Aproape că-și întoarse capul, dar intenționat nu privi în urmă.

Capitolul 21

I

Ziua de Sânziene sau ajunul de Sânt' Ioan – sfântul fiind Ioan Botezătorul – e o noapte magică. Culmea solstițiului de vară, când soarele, ajungând la Tropicul Racului, e cel mai departe de ecuator și pare a sta pe loc. E vremea sacrificiilor umane, a adorării soarelui, a adunării șerpilor, a frângerii crengilor, a prevestirii morții.

Printre celții din Cornwall fusese o noapte specială, supranaturală încă din preistorie; dar mai întâi puritanismul și mai apoi

metodismul au dezaprobat comemorarea practicilor păgâne, așa încât treptat a devenit o simplă sărbătoare, o noapte a focurilor în aer liber, a perechilor de îndrăgostiți și a câtorva scurte ceremonii în care era implicată mai mult distracția decât credința.

Chiar așa stând lucrurile, în spatele veseliei, al dansului, ceva vorbea oamenilor, ceva mai vechi decât credința creștină, mai vechi decât ateismul, mai vechi decât lipsa credinței. Când noaptea era frumoasă, așa cum adesea se întâmpla să fie, apăreau tăceri ciudate, șoapte, o tresărire spre umbre, o căutătură în lumina pâlpâitoare a focului și o privire ocazională în spate spre întunericul multicolor ce se prefigura.

În astfel de nopți, firește, nu era niciodată complet întuneric, nu toată noaptea, pentru că soarele nu era destul de coborât sub linia orizontului, și marea ridica spre cer reflexii albăstrui de lună, ceea ce îi încuraja pe oameni să stea treji toată noaptea, veghind sufletele prietenilor lor.

Demelza nici nu credea, nici nu tăgăduia rânduielile păgâne și practicarea superstițiilor. Credea că pe lumea asta era loc destul pentru multe lucruri și nu era nici un merit să fii dogmatic. Dacă vărsa sare, nu-i trebuia decât o secundă să arunce un vârf peste umărul stâng, și ce *rău* era în asta? Nu aducea niciodată flori de mai în casă și nu avea treisprezece persoane la masă. De asemenea, câteva dintre remediile de care îi spusese bătrâna Meggy Dawes pe când era copil funcționau extrem de bine. Trebuia doar să fii descuiat la minte și să iei lucrurile așa cum erau.

Dar prin organizarea unei petreceri deosebite în această noapte de Sânziene și reintroducerea câtorva dintre vechile obiceiuri se bizuia pe o dorință generală din ținut de a relua un festival ce aproape că era pierdut. De ani întregi, în afară de 1802, Napoleon și amenințarea lui de invazie puseseră capăt focurilor în aer liber. Ca atunci când, cu două sute de ani în urmă, armatele spaniole amenințaseră, aprinderea focurilor trebuia să fie un semnal de alarmă.

Încă era; dar, de la marea victorie a lui Nelson, primejdia se micșorase. Dădacele încă îi amenințau pe copiii neascultători cu Boney și grozăviile lui; împăratul francez era la fel de invincibil ca întotdeauna; dar el subjugase Europa, nu marea și nici forțele navale ce o stăpâneau. Și în anul acela, îndeosebi, mai fusese o *altă* victorie de sărbătorit – și pe *uscat*. Prima pe uscat în Europa de care aproape toată lumea își putea aminti. Fuseseră focuri pentru a o sărbători,

doar cu șapte sau opt săptămâni în urmă. Dacă fusese un foc, de ce să nu fie mai multe?

Nu putea fi chiar ca în vechime, când primul foc era aprins la Garrack Zans lângă Sennen la Land's End, urmate de altele la Trencrom și Chapel Carn Brea, până când pe toate culmile dealurilor ardeau focurile, alcătuind un lanț luminos de-a lungul întregului Cornwall. Dar n-avea ce să strice unul sau două pe ici, pe colo. Cel mai înalt punct de lângă Nampara era chiar la sud de clădirile întunecate de la Wheal Maiden, lângă noua capelă și dincolo de pâlcul de pini bătuți de vânt, și Ben Carter, care venise să întrebe dacă ar putea să facă un foc de tabără acolo, îi băgase în cap ideea de a transforma seara într-o petrecere în aer liber și cu un ospăț.

Părea a se întâmpla destul de rar ca aproape toată lumea la care ținea să fie acasă și disponibilă concomitent.

Dar nu era doar pentru ea sau pentru Ross ori chiar pentru oamenii din sat faptul că preluase ideea țăranilor. Amândoi copiii ei mai mari aveau nevoie să se înveselească, aveau nevoie „să-și uite grijile". Petrecerea de Paște nu se mai ținuse; și diferitele sugestii pe care le făcuse mai târziu n-avuseseră succes. Când Jeremy ajunsese acasă în amurgul acelei seri de la sfârșitul lui mai, își găsise mama încă în grădină și, după ce discutaseră degajat pentru vreun minut, el izbucnise dintr-odată în lacrimi și ea îi ținuse capul pe umărul ei ca și cum ar fi fost din nou un băiețel. Curând se potolise, și el se smiorcăise și își șterse nasul în batista ei, și nici unul din ei nu mai menționase acel incident și nici nu avea să o mai facă vreodată. Ea fusese bucuroasă, mândră să fie acolo, dar i se arătase profunzimea suferinței lui.

În cele patru săptămâni de atunci încoace, el se comportase aproape ca de obicei, dar lipsise de acasă destul de mult – câteodată la mina Wheal Leisure și uitând de ora mesei, dar adesea mergea călare pe Colley, nimeni neștiind, de fapt, unde se ducea, doar că avea de-a face cu mina și motorul pe care spera să-l proiecteze și să-l construiască. Se retrăsese în sine, ocupându-și timpul pentru a uita. Destul de brusc maturizat, dar nu așa cum se cuvenea. Ea aproape că-și dorea pentru el să îi revină interesul față de Violet sau Daisy Kellow – sau chiar să înceapă să vadă ceva în excentrica Agneta Treneglos, cea cu ochii apropiați.

Cât despre Clowance, nimic din viața ei nu mersese așa cum trebuia de când plecase Stephen Carrington. A doua scrisoare din partea lui Lord Edward se încrucișase pe drum cu răspunsul ei întârziat

la prima lui scrisoare și, câteva zile mai târziu, așteptata invitație de la Lady Isabel Petty-Fitzmaurice. Se comentase despre invitație când fusese primită, dar între cele două părți nu se schimbaseră scrisori de atunci încoace. Răspunsul nu mai putea fi amânat.

Faptul că vechea mină era cercetată îl adusese mai des în casă pe Ben Carter, și el era singurul dintre peținitorii mai apropiați ai lui Clowance care avea avantajul de a fi prezent acolo. Dar te puteai întreba cât de avantajos era de fapt. Nu îi stătea în caracter lui Clowance să fie mojică față de cineva, dar se purta cu el foarte relaxat, ca și cum i-ar fi fost frate – ca și cum ar fi un ortac, pentru că ea însăși coborâse în Wheal Leisure de patru ori.

Cel puțin, îi spuse Demelza sec lui Ross, cu Clowance aveai toate variantele sociale cu putință. Fratele mai mic al unuia dintre cei mai bogați pairi din țară; un marinar aventurier de treizeci de ani cu o înfățișare atractivă și un trecut dubios, și un miner bărbos și sărac lipit pământului care se întâmpla să le fie și fin.

– O să treacă totul, spuse Ross. Îți faci prea multe griji. Dintr-odată, în mijlocul întregii tevaturi, Clowance o să se revolte și o să se mărite cu cineva absolut diferit.

– Nu îmi *fac griji*, spuse Demelza. Mai degrabă mă gândesc. Bănuiesc – și sper – să fie o treabă de lungă durată cu Clowance. Am încredere în judecata ei.

– Aș vrea să am și eu.

– N-ai?

– În simțul ei practic, da, da. Dar câteodată femeile sunt influențate mai puternic de alte sentimente.

– Și bărbații, pentru Dumnezeu!

– Te referi la Jeremy.

– În momentul ăsta, da, pentru că el crede că a ales. Firește că-i va trece. Dar aș putea să-i trag una la fund arogantului ăluia. Ce brotac scârbos! Să-i spună lui Jeremy că Trevanionii au ființat acolo din 1313! Cinci sute de ani e mult timp. Când a venit primul Poldark din Franța?

– În 1572. Nu-i nimic, Demelza. *Nimic*. Ți-am mai spus eu și înainte. Oamenii care se laudă cu strămoșii lor sunt ca legumele rădăcinoase. Toată importanța lor se află sub pământ.

– Da, păi...

– Dar ce importanță au toate astea? Cine e ăla care să spună că strămoșul *tău* nu era aici înainte de al meu? Doar ce ești tu însuți

contează. Ia gândește-te: cine are o obârșie mai veche decât oricine altcineva? Nu suntem cu toții coborâtori din Adam?

– Nu așa vede treaba lumea asta.

– Păi, atunci lumea o vede greșit! Se dă importanță unui *nume*. Dar cu toții avem un nume. Pentru că Poldark a avut proprietăți, și Boscawen la fel, și Lord de Dunstanville, și Trevanion, și restul... Carne, și Smith, și Carter, și Martin, și Nanfan... și chiar Paynter; cu toții provenim din același strămoș la începuturi. Că unii au avut norocul sau iscusința ori abilitatea de a urca mai mult decât alții și că au continuat să fie pe val de-a lungul secolelor nu-i face să fie mai demni de admirație, laude sau respect.

– Ai dreptate, firește. Totu-i adevărat. Cu toate astea... sunt mândră să fiu o Poldark, chiar doar prin căsătorie. Și tu ești mândru de asta, Ross; altfel nu ai fi așa afectat de disprețul familiei Trevanion față de băiatul nostru.

– Aș fi afectat de disprețul oricui față de băiatul nostru.

Jeremy ar fi fost uimit să audă așa ceva. Nu era sigur că tatăl lui era cât de cât mândru de el.

Zorii zilei Sânzienelor se dovedeau a fi înnourați și pentru o vreme plouase. Dar nu era ceva serios, și chiar și pesimiștii precum Jud, stând ca un vulcan stins, scoțând un vălătuc de fum în fața ușii colibei lui, fură de acord că seara avea să fie frumoasă. Și așa fu. Soarele apusese într-o mare de lapte albăstrui și lumea din jurul focului de tabără la Wheal Maiden se adunase cuprinsă de o plăcută nerăbdare. Singurul care nu era de acord era fratele Demelzei, Sam, care nu-și putea închipui toate astea ca făcând parte dintr-un festival creștin, dar fusese mituit – dacă un asemenea cuvânt i se putea aplica – cu promisiunea că avea să fie invitat să rostească o rugăciune înainte să fie aprins focul de tabără.

Paul Kellow o adusese pe sora lui, Daisy, dar Violet rămăsese în camera ei. Surorile Pope veniseră și ele în căutarea unui mire, dar drăguța de doamnă Pole, blonda cea cu ochi răutăcioși rămăsese în casă împreună cu soțul ei. Horrie Treneglos și Agneta, și ceilalți doi băieți, și familia Enys cu cele două fete ale lor alcătuiau comunitatea nobililor acestei întruniri. Vreo treizeci de țărani mai bătrâni din Mellin, Sawle și Grambler erau deja adunați în jurul focului; cei tineri și mai în formă alcătuiau procesiunea ce urma să înceapă de la vechea mină Grambler.

Fuseseră aranjate mese pe capre de lemn, și pe ele erau așezate grămezi de chifle și prăjituri cu șofran, tarte, turtă dulce și prăjituri

cu semințe, precum și două prăjituri uriașe cu lapte bătut, mari ca roțile de căruță. Și trei butoiașe cu bere. Și un morman de cartofi pentru prăjit, când avea să se domolească focul. În spatele acestor mese, la vremea potrivită, bătrânele satului – doamna Zacky Martin, doamna Char Nanfan, doamna Beth Daniel – aveau să stea de pază asigurându-se ca toată lumea să-și primească porția cuvenită și să-și respecte rândul.

– Altminteri, foarte probabil că au să răstoarne mesele, spuse Demelza, apucând totul, cu cei mai puternici în față.

– N-o să fie mai rău decât am văzut eu odată la un banchet al lui Lord Primar, spuse Ross. Cei de la masa de onoare se comportau cu o oarecare demnitate. Cât despre restul, totul a devenit o buluceală, și, în cinci minute de când oaspeții s-au așezat la locurile lor, farfuriile fuseseră golite, zece oameni trăgeau în toate părțile de o gâscă sau de o coastă de vită, rupând-o bucățele. Odată ce băutura fusese servită, sticle și pahare zburau de colo-colo, fără oprire. Căldura și zgomotul erau mai dihai decât într-o bătălie.

Demelza râse.

– Păi, măcar aici avem aer proaspăt.

Procesiunea cu torțe începu la zece. Un tânăr zurbagiu, pe nume Sephus Billing, deschidea calea, însoțit de Music Thomas, cântând din toți rărunchii cu vocea lui de alto. Mergând în urma lor erau trei scripcari, doi împrumutați de la biserică, și apoi un grup de tinere femei care cântau. Ele erau înconjurate de alți tineri care țopăiau în jurul lor și mișcau torțele în cercuri. Unii spuneau că cercurile trebuiau să reprezinte drumul soarelui, dar în esență era doar un fel de a face torțele să arate mai impresionant. În spatele purtătorilor de torțe urmau cam cincizeci de cioflingari vorbind, râzând și încercând să se alăture cântărilor.

În inima focului fuseseră puse trei butoaie de tablă și fusese alcătuit un cadru de lemn în formă de cort, din proptele uzate, stinghii, catarge rupte și scânduri vechi aduse de flux la mal. Era o risipă; în patru sau cinci luni fiece familie o să fie bucuroasă să aibă lemnul ăsta, dar așa mergeau lucrurile. Nici unul n-ar fi zis mulțumesc pentru o împărțeală acum. Pentru că, în tradiția festivității, focul de tabără trebuia să arate verzui la suprafață, tinerii fuseseră la câțiva kilometri departe de țărm să adune crengi de brad și păducel, platan și ulm. Acestea alcătuiau cadrul, așa încât întreaga construcție arăta ca o piramidă împădurită.

Când procesiunea de torțe putu fi văzută – și auzită – în depărtare, în lumina care pierea, Daisy Kellow, care o ținea de brat pe Clowance, îi spuse lui Jeremy:

– Când o să se termine, hai să mergem în cimitir, vreți?

– De ce? întrebă Jeremy.

– E o credință veche, așa-i? Dacă stăm lângă ușa bisericii, o să-i vedem pe toți oamenii care o să moară în următoarele douăsprezece luni. Umbrele lor o să vină și o să bată una câte una în ușa bisericii și o să intre în ordinea în care o să moară.

– Dacă o să-i vedem o să ne ajute la ceva?

– Nu, dar ar putea să ne dea un *frisson* perfect.

Ben Carter, care stătea lângă Clowance, dar nu îndrăznea s-o ia de brat, spuse:

– Mai e o credință că sufletele tuturor vor părăsi trupurile și vor rătăci acolo unde o să moară, de va fi pe uscat sau pe mare.

– Mie mi se pare un gând morbid, spuse Clowance. N-ar trebui să ne ocupăm de cei vii?

– Dar ăștia *sunt* cei vii, spuse Daisy. Asta face să fie așa palpitant. Cred că, dacă m-aș vedea intrând pe ușa bisericii, aș leșina pe dată!

Fratele ei spuse:

– Asta leșină pe loc dacă se vede în ușa bisericii cu bărbatul nepotrivit!

– Paul! N-am știut că ești pe-aici! Ce îngrozitor să vii pe furiș și să tragi cu urechea! Asta era o discuție *serioasă*!

– Când Jud era gropar, spuse Jeremy, întotdeauna se plângea că dădea peste obișnuita rotulă sau tigvă. Când o să-mi vină vremea, sper cel puțin să am loc de întors de câte ori cineva mă vorbește de rău.

Daisy spuse:

– Când a murit sora mea mai mare, n-am putut dormi nopțile gândindu-mă cum stătea ea în pământul rece din St. Erme.

– Și la înmormântarea ei, spuse Paul, vicarul era beat criță. Se tot sprijinea de marginea altarului de parcă era pe mare într-o furtună.

– Paul, încetează!

Procesiunea se apropia, torțele desenând galbene semicercuri pâlpâitoare în aerul albăstrui.

Robin Hood și Little John
Amândoi îs duși la târg – oho
Și noi la fel om merge în vesela pădure verde
Să vedem ce fac ăștia acolo – oho.

– Ce priveliște frumoasă, spuse Daisy. Aș vrea să fi venit și Violet; îi plac astfel de sărbători.

– Iar nu se simte bine?

– Ah, e aceeași tuse ca de obicei și o febră ușoară. Dar chiar cred că se răsfață – și mama îi cântă în strună; după ce a pierdut un copil vitreg, îi e teamă pentru celălalt. Dar aerul nopții e așa ușor și blând, cred că nu i-ar face rău.

Cât despre St George – oho
St George era cavaler – oho
Din toți regii creștinătății, regele George îi cel drept – oho
Și ne aduce pace în vesela Anglie
În fiece zi și noapte – oho...

Apropiindu-se, cântăreții înconjurară focul de tabără, cu torțele clătinându-se instabil. Vocile fură înecate de tuse și chicoteli, cântăreții devenind timizi în prezența nobilimii. Ross îi făcu semn lui Sam, care ieși în față și își rosti rugăciunea.

– O, Doamne, Iisuse Hristoase, Adevărata Lumină. Tu ce luminezi pe fiecę om care vine pe lume, binecuvântează Tu acest foc de tabără pe care cu toată bucuria îl aprindem onorând nașterea Sf. Ioan Botezătorul; și îngăduie-ne, luminați de harul Tău și înaripați de dragostea Ta, să venim la Tine. Cel pe care Sfinții Înaintemergători L-au vestit din vreme ca fiind Salvatorul lumii. Cel care trăiește și domnește cu Tatăl din ceruri, un singur Dumnezeu, în veacul vecilor. Amin!

Caroline Enys fusese convinsă de către Demelza, împotriva voinței ei, să fie Doamna Florilor. Când Sam își isprăvi rugăciunea, Ross făcu un semn din cap și Music Thomas și Sephus Billing își coborâră torțele în piramida verde. O duzină de alți oameni le urmară exemplul cu țipete de încântare ce păreau a veni din negura unor vremi mai vechi decât rugăciunea creștină ce abia fusese rostită. Sam își băgă capul între umeri, nemulțumit, și fu bucuros că Rosina își pusese mâna pe brațul lui, spre consolare.

Chiar înainte ca flăcările să ajungă la butoaiele de tablă, Caroline înaintă și aruncă în foc un buchet de flori și ierburi. Acolo erau ierburi bune și ierburi rele, cele bune fiind, de exemplu, iarba lui Sânt' Ioan, soc, stejar, trifoi și degețel-roșu; cele rele erau iederă, urzică, mur, măcriș și neghină. Caroline se jurase că nici o putere de pe pământ n-o putea convinge să rostească acele ciudate cuvinte

în dialectul din Cornwall, dar singura putere de pe pământ ce putea face asta, Demelza, izbutise să se strecoare pe lângă protestele ei și astfel, fără vreo tragere de inimă, ea le învață, deși avea doar o vagă idee despre ce era vorba.

Otta kelmys yn-kemysks
Blesyow, may fons-y cowl leskys,
Ha'n da, ha'n drok.
Re dartho an da myl egyn,
Glan re bo dyswres pup dregyn,
Yn tan, yn mok![1]

Câtă vreme ea rosti cuvintele, se lăsă tăcerea, dar, în clipa în care se dădu înapoi – și chiar la țanc, pentru că dintr-odată flăcările scapără de sub control –, se auzi un strigăt de satisfacție dinspre spectatori și ei începură să danseze în jurul focului, sălbatica lumină ce pâlpâia făcându-i pe toți să arate ca niște demoni. Se cam băuse deja bine înainte de asta.

Jeremy trase adânc aer în piept și se încruntă spre lumina caldă ce pâlpâia. Un individ care chiar atunci se retrăgea în umbrele vechii mine semăna așa bine cu... Întinse o mână să-i atragă atenția lui Clowance, dar Clowance vorbea însuflețit cu Ben, și în cele din urmă fratele ei își retrase mâna...

Multe dintre fete, în cele mai bune rochii de vară, se alăturaseră dansului, și treizeci sau patruzeci de oameni se țineau de mâini învârtindu-se în jurul focului. Din nou, Jeremy îl văzu pe bărbat, dar a treia oară nu mai era acolo. O fantomă ce apărea, așa cum spusese Ben, în locul unde va muri în cele din urmă?

După o vreme, Ross îl atinse pe braț.

– Focul se domolește...

Artificiile denotau o notă de sofisticare pe care sătenii n-o așteptaseră, și, pentru următoarele douăzeci de minute, Jeremy și Ben, Paul Kellow, Horrie Treneglos lansară rachete și petarde, șerpi, jeturi de scântei și plesnitori în icnetele, țipetele și râsetele privitorilor. La mijloc, focul de tabără se stinse și aruncă propria-i cascadă de scântei în aerul liniștit al serii.

[1] În dialect Cornwall, în original, „Strânse-ntr-un buchet , flori de ars aici în flăcări, și bune și rele. Înmiit să răsară semințele bune, iar cele rele, ofilite, focul ăsta să le omoare!" (n.tr.)

Jeremy și Paul mai făcuseră unele artificii, creații de-ale lor. În farfurii de metal alcătuiseră un amestec de clorat de potasiu, azotat de stronțiu, pucioasă și calamină, care produse o lumină strălucitoare ce scălda întregul decor într-un roșu drăcesc. După ce și acestea se stinseră, într-un lung oftat și o explozie de aplauze, se aprinse un alt grup de farfurii ce conțineau clorat de potasiu, clorură de plumb, azotat de bariu, pucioasă și rășină, iar noaptea deveni de un verde strălucitor.

– Cât de *uimitor* ești! îi spuse Daisy lui Jeremy. Cum se cheamă astea?

– Ar trebui să fie focuri bengaleze, dar nu prea se apropie, cred.

– Paul spune că ești un *geniu*. Mi-a spus despre toate experimentele voastre de la topitoria lui Harvey.

– Paul e afumat. Dar încă e *secret* ce facem noi! N-ar fi trebuit să-ți spună!

– Clowance știe?

– *Nu*.

– Deci acum sunt parte din secretul ăsta special! Încântător! Să n-ai teamă, n-o să umblu cu vorba.

– Cred, copilă, că în curând va trebui să fie dezvăluit, dar, pentru moment, dacă nu te superi...

– Firește, Paul e fascinat, cu tata care deschide noul drum de poștalion spre Penzance... Crede că există un viitor pentru o mașinărie cu aburi ce va înlocui caii. Tu crezi?

– În zece ani, de ce nu? Jeremy n-avea chef să discute aici despre asta cu ea.

– O să fii inventator?

Jeremy miji ochii, uitându-se iarăși la dansatori.

– Ah, pfui. Sunt practician. Nu inventator. Încerc să văd viitorul – să șterpelesc cele mai bune idei ale altora.

– O să mă iei odată?

– Unde?

– La pescuit...

– Vrei să zici... la pescuitul *nostru*.

– Firește...

– Păi, eu...

– De vreme ce știu, l-am rugat pe Paul de câteva ori și m-a refuzat, că nu-i pentru femei. Mă întreb de ce. Mama ta mi-a spus că ea a mers cu mașinăria aia în Londra – cum se numea? Nu cred

că femeilor ar trebui să le fie interzis să se intereseze de cele mai noi idei în mecanică.

Jeremy se uită în ochii ei. Ea își trecu vârful limbii peste buze și îi zâmbi.

– E al naibii de puțin de văzut acum la Hayle, zise el.

– Ce-i acolo?

– Doar piulițe și bolțuri.

– Nu, hai, spune-mi!

– Un cazan. Câteva roți. Un piston sau două. Un cadru făcut în formă de pat. Un coș înalt ce până la urmă o să scoată fum: *puf, puf, puf, puf*.

– Ce nostim!

– Da, e ideea lui Trevithick – ți-am spus că eu le șterpelesc. În loc să facă aburul să se comprime, e *zvârlit* afară, scăpăm de el.

– Dar mașinăria nu-i încă îmbinată, asamblată?

– Nu. Nici n-o să fie pentru o vreme. Deocamdată, totu-i pe linie moartă, câtă vreme discutăm despre o mașinărie mai obișnuită.

– Dar totuși aș putea veni?

– Dacă vrei. Dar acum merg oficial la topitorie să discut despre o astfel de mașinărie. Nu mai e nevoie de pescuit. Singurul obstacol acum e un drum de mai bine de treizeci de kilometri de parcurs călare.

– De-abia aștept, spuse ea. Și să nu crezi că nu pot călări la fel de repede ca tine.

– Ah, știu, știu. V-am văzut pe tine și pe Clowance cum goneați călare pe nisip. E de mirare că nu v-ați prăbușit într-o groapă cu apă.

Ben și Clowance se apropiară de ei.

– E vremea pentru ultima procesiune înainte de cină. Haide!

Sătenii din jurul focului se luară de mâini, și Music Thomas și Sephus Billing strigau: „Un ochi! Un ochi!" Ben și Clowance îi traseră pe Jeremy și pe Daisy spre capătul șirului, urmați îndeaproape de cei trei Treneglos. Procesiunea se urni din loc, se îndepărtă de fierbintea și intensa strălucire a focului, răspândindu-se printre copaci, spre Wheal Maiden, înapoi în jurul casei de întruniri a wesleyenilor, coborî dealul spre luminile de la Wheal Grace, unde mașinăria încă zăngănea și ofta singuratică, iar sala mașinilor se profila pe cerul incandescent al nopții. Coborâră și tot coborâră spre reședința Nampara și spre plajă, croindu-și drum printre ciulini și nalbele cele înalte, încă strigând: „Un ochi! Un ochi!" de-a lungul plajei, aproape până la faleza de sub Wheal Leisure; acolo, alegerea la întâmplare a celor

doi conducători fiind făcută în același timp, procesiunea se întoarse într-un semicerc, și începură cu toții să se înapoieze încet spre locul unde focul de tabără fumega pe deal.

Trecură de Nampara, peste pârâu, pe poteca împădurită, lăsând Wheal Grace în stânga. În capul drumului, la câteva sute de metri de mâncare, de bere și de focul ce ardea mocnit, cei doi conducători se opriră și formară o boltă – un „ochi" –, unindu-și mâinile pe deasupra capului; și procesiunea de aproximativ șaizeci de oameni trebuia să treacă pe sub bolta asta. Odată ce treceau, se împrăștiau ca graurii, cu toții grăbindu-se spre mesele improvizate și spre doamnele care așteptau.

Membrii familiei Enys băuseră un pahar de bere și mâncaseră o chiflă cu șofran împreună cu cei din familia Poldark înainte de a pleca cu cele două fetițe și cu dădaca. Înainte de plecare, Caroline îi spuse Demelzei:

– Am vești proaste. Mătușa mea Sarah și-a biruit tendința de-o viață de a leșina la gândul venirii să mă vadă în acest comitat primitiv. Mi-a scris să-mi spună că o să ajungă aici cam în două sau trei săptămâni. Dar, draga mea, ce anturaj! Nu numai că își aduce un lacheu și o cameristă, ci și pe colonelul Hector Webb, care nu-i iese din vorbă! Clowance l-a cunoscut pe colonelul Webb pe când stătea la noi. Mătușa mea, deși acum e vizibil mai bătrână, nu poate suporta să fie fără un curtezan.

– Dar doamna Pelham e o persoană încântătoare, spuse Demelza. O să mă bucur s-o văd din nou.

– Fără doar și poate. Ne vom *baza* pe tine și pe Ross să ne ajuți s-o distrăm pe această doamnă, încântătoare (nu neg), dar implacabil orășeancă. Nu cred că a fost în viața ei mai la vest de Basingstoke... Dar, stai, sper că asta nu se va suprapune peste vizita ta la Bowood. Când e?

– La *sfârșitul* lui iulie. Dar încă nu s-a stabilit *nimic*, Caroline. Nici măcar nu știu dacă Clowance vrea cu adevărat să meargă. Și, desigur, dacă vrea, n-avem pe nimeni care s-o însoțească. Din nefericire, nu prea avem rude apropiate.

– Eu credeam că o să mergi chiar tu.

– Ar trebui să lipsesc mai mult de trei săptămâni! Ce-o să facă Ross?

– Ceea ce fără îndoială face când e despărțit de tine atâtea luni în șir. Dar Clowance n-a dat nici un semn despre ce simte ea în legătură cu toate astea?

– Încă nu.

– Atunci, întreab-o. E un privilegiu al mamelor.

– Nu mă necăji. Cum – chiar dacă acceptă să meargă –, cum să merg eu într-o casă așa mare, amintindu-mi mereu că nu sunt decât o fată de miner?

– Draga mea, ai trecut cu brio prin multe încercări în societate. Doar dacă nu cumva ajungi la ușă purtând o cască de metal cu o lumânare prinsă de ea, nu cred că vor ghici cu ușurință, nu-i așa?

– Tu crezi că e amuzant, Caroline, dar nu-i deloc amuzant. Sunt tot soiul de capcane în care aș putea cădea. Și nu mi-ar plăcea defel să știu că fiica mea se simte stânjenită din cauza mea.

– Mai degrabă tu te-ai putea simți stânjenită din cauza lui Clowance, care are un clar obicei de a spune lucrurilor pe nume! Serios acuma, trebuie să-i afli adevăratele sentimente. Atunci, dacă vrea să meargă, trebuie s-o duci.

Demelza spuse:

– N-ai putea s-o duci tu, Caroline?

Lumea din jurul meselor era gălăgioasă. Câțiva tineri se întreceau cu alții, sărind peste foc.

– Doamna Pelham ar face asta imposibil, zise Caroline. Dar, în orice caz, dacă Clowance merge, atunci e drept – e drept pentru ea, dar și pentru tine – ca tu să fii cea care s-o însoțească.

– Dar ție îți *plac* lucrurile astea!

– Și ție, dacă ai merge. Și îți promit că o să ți-o dau pe Enid.

– Pe *Enid*? *Camerista* ta?

– Da. Pe cine altcineva? E imposibil să pleci fără o cameristă. Îți place de ea, și ei îi place de tine. Sunt sigură că ar fi bucuroasă să meargă.

– Caroline, știi că *nu pot* pretinde că-mi place să fiu servită, să stau și să brodez – și să mă plimb prin parc și să vorbesc frumușel despre ultimul roman al domnului Scott! Acum, că ne simțim mult mai confortabil împreună, cred că Ross ar vrea câteodată să fiu ceva mai rafinată; dar sunt așa cum m-am născut și e prea târziu să mă schimb.

– Mă simt ușurată să aflu asta, spuse Caroline.

II

Seara era pe sfârșite. Maldărul de prăjituri și chifle fusese complet devorat, toate butoaiele de bere golite, mesele rezemate de un vechi

perete de mină până când puteau fi duse jos când se lumina de ziuă. Focul, ațâțat din când în când cu crengi de brad sau lemne aduse de valuri, se stinsese, până când nu mai rămăsese decât o grămadă de cenușă. Majoritatea cartofilor fuseseră copți (trei pătrimi scoși cu nerăbdare prea devreme și mâncați, cu icnete și țipete, pentru că erau prea fierbinți și pe jumătate cruzi). Bătrânii și copiii, precum și nobilimea plecaseră la culcare. Dar câțiva dintre cei tineri, adolescenți și cei de peste douăzeci de ani rămăseseră ghemuiți pe vine în jurul rămășițelor focului, cu ultimii câțiva cartofi. Și alții rătăceau brat la brat în întunericul care-i înconjura: iubiți, perechi care erau la începuturi sau un bărbat și o fată ce răspundeau unei atracții de moment. Firește, asta nu se întâmpla printre cei mai respectabili, nu printre metodiști, și firește că acolo nu erau cei ale căror mișcări erau ținute sub atentă observație de unul sau altul dintre bătrâni, cu un semn din cap, o șoaptă și un ghiont ascuns. În ziua ce venea tot satul avea să știe că Nellie Bunt nu era mai bună decât se știa, sau că Will Parsons se afișase în cele din urmă, sau că, dacă Katie Carter credea că avea să se descurce cu Music Thomas, trebuia să se gândească mai bine.

Printre cei hotărâți să rămână până în zori erau prietenii lui Jeremy și Clowance. Lui Jeremy, după câteva stacane de bere, îi reînvie brusc amintirea dureroasă a ultimei sale întâlniri cu Cuby, și ar fi plecat bucuros să se culce, dar ceilalți, râzând și glumind, îl înveseliră. Horrie Treneglos adoptase propunerea lui Daisy și, după un timp, se găsiră în fața porții cimitirului bisericii din Sawle. Rămaseră afară pe iarbă pentru o vreme, istorisindu-și povești cu stafii și în general creându-și o stare de spirit mai potrivită pentru Halloween decât pentru Sânziene. Din locul unde se ghemuiseră, abia de se putea vedea pătratul turn înclinat al bisericii prin întunericul ce se lăsase peste ținut, dar, înspre largul mării, scurta noapte avea o nuanță de indigo și cobalt, stelele erau palide și slabe.

Într-o oarecare măsură, se alcătuiseră perechi. Ben era în al nouălea cer, însoțind-o pe Clowance întreaga noapte; și ea fusese mai afectuoasă față de el decât înainte, într-un fel ce sugera faptul că era mai conștientă de el ca bărbat. Jeremy era cu Daisy, și Daisy făcea progrese. Suferința, berea și îndelungata tristețe îi dirijau atenția spre fata asta veselă, care, își dădea el seama, i s-ar oferi dacă ar face el prima mișcare. Horrie Treneglos era cu Letitia Pope, cea stearsă, dar părea că nu-i păsa. Paul Kellow era cu drăguța de Maud. Paul, care-și dădea aere de parcă ar fi fost și el unul dintre moșieri – ceea

ce nu era –, îl mituise pe rândaș să aștepte la porțile reședinței Trevaunance „pentru a le însoți pe protejatele lui acasă". Agneta Treneglos era cu fiul vechilului tatălui ei. Cei doi frați mai mici dispăruseră cu două fete din sat.

Nimeni nu știa cât era ceasul, dar nimănui nu-i păsa. Paul se distra făcând-o pe Maud să se înfioare și, în acest scop, o împinse în cimitir, unde se așezară pe un mormânt acoperit de iarbă, și el îi șopti o poveste înfricoșătoare. Ea îl îmbrânci, dar, după ce râse, pretinse că nu-i fusese frică auzind povestea, doar că buzele lui ce se mișcau pe obrazul ei o făcuseră să se gâdile. Ceilalți vrură să audă și ei povestea, și acum se așezară pe alte pietre de mormânt, pălăvrăgind și șoptind împreună.

Ben îi spuse lui Clowance:

– Eu nu prea dau crezare poveștilor ăstora vechi despre cadavre putrezite care se întorc la viață. Nu-s nici măcar convins că va fi o altă lume după ce murim, dar, dacă e să fie, atuncea să fie cât mai depărtată de asta. Nu-mi vine a crede că mormintele s-or deschide vreodată.

– Ești un necredincios, Ben. Însă tu ai fost ăla care a spus că în noaptea de Sânziene sufletele tuturor ies din trupuri și rătăcesc în locurile unde o să-și întâlnească sfârșitul, nu-i așa?

– *Am spus*. Da' nu-nseamnă că și cred. La fel de mult ca și povestea domnișoarei Daisy cu aparițiile ce intră în tinda bisericii arătând cine o să moară în cursul anului. Povești de muieri bătrâne, asta crez io cu adevărat. Tu crezi ceva din ele?

Clowance spuse:

– „Căci se petrec în cer și pe pământ/ Mai multe lucruri de câte-a visat, Horațio..."[1]

– Ce vrei să zici?

– E dintr-o piesă pe care am învățat-o la școală, Ben. Toate fetele au vorbit despre asta și au citat greșit în mod rușinos.

După o pauză, el zise:

– N-am întrebat niciodată: ți-a plăcut cât ai stat în Londra?

– Destul de mult. Dar nu-i aer de respirat. Și prea mulți oameni să-i miroși. Și prea mulți cai, prea multe prăvălii, prea multe trăsuri, căruțe și cai și... ah, totul.

– Ți-ar plăcea să trăiești acolo?

[1] Citat din William Shakespeare, *Hamlet*, actul I, scena 5, traducere de Ion Vinea (n.tr.)

– Totu-i așa ciudat, spuse Clowance. Oamenii nu beau, de fapt, lapte în Londra – e folosit în ceai și cafea, și altele, dar *așa* puțin. Lăptăresele vin dis-de-dimineață. Poartă un jug potrivit pentru umerii lor și sună la fiecare ușă cu cănile lor de lapte și smântână. Dar, chiar dacă te trezești, nu *te* scoli devreme; se pare că nimeni nu se urnește până la zece, și chiar și atunci nu se mișcă mare lucru prin casă. Se face trei sau patru după-masă până când nobilii se înviorează de-adevăratelea – și apoi o țin tot așa până la orele mici ale următoarei dimineți.

– Ăștia transformă noaptea în zi, spuse Ben.

– Păi, da, când *există* zi. Am fost acolo când era cel mai frig, firește, și toate focurile arzând creau un nor mare pe deasupra. Câteodată, în miezul zilei, abia dacă poți vedea până în capătul străzii, și, dacă soarele are vreo șansă să străbată, e galben ca o monedă transparentă de o guinee. Funinginea plutește în aer, și hainele ți se murdăresc cât ai clipi.

– Cred că ți-e mai bine în Nampara, spuse Ben.

Clowance căscă.

– Nu sunt sigură ce cred – doar că mi-e somn, asta cred. În curând o să sforăi ca o bufniță. Totuși, n-o să mă duc la culcare până-n zori. Cât mai e, ce crezi?

– Poate o oră, spuse Ben cu plăcere. Poate două până când răsare soarele. Dar acum e cel mai întuneric.

Jeremy stătea cu picioarele încrucișate pe o altă movilă, la distanță, ascultând-o pe Daisy, care istorisea veselă despre o petrecere la care fusese ea în Redruth, unde toți oaspeții se costumaseră în animale. Jeremy și Daisy erau despărțiți de restul grupului de o înaltă piatră de mormânt pătrată, ridicată în anul bătăliei de la Trafalgar în memoria lui Sir John Trevaunance; de fapt, erau cel mai aproape de poteca năpădită de buruieni ce ducea către biserică. Întunericul, izolarea și farmecul momentului puneau stăpânire pe tânăr. Daisy era îmbrăcată în alb, cu o pelerină cu trenă peste o rochie ușoară din lână ce îi dădea un aer diafan. Chiar și pe întuneric, ochii ei strălucitori prinseseră o lucire; avea fața ovală și îngustă, vocea – ușoară, încântătoare și plină de veselie. *Arată* mult mai bine decât Cuby. Era cu mult mai *nestatornică, vioaie, însuflețită*. La *dracu'* cu Cuby!

Cu inima cuprinsă de un soi de infern, brusc, Jeremy îngenunche lângă fată, o luă în brațe și începu s-o sărute. Buzele ei, după un prim suspin mirat, cedară, trupul ei se abandonă; părul ei frumos și negru

se desfăcu și i se revărsă pe umeri. Era cea mai încântătoare experiență sexuală.

După cam un minut, ea îl împinse pe jumătate și el îi dădu drumul pe jumătate; dar continuau să se țină în brațe, puțin la distanță unul de altul.

– Jeremy! spuse ea. Vai, Jeremy! M-ai *surprins!* Nici nu m-am gândit la *așa ceva*! Nici nu am crezut că tu te gândești la asta! Ești atât de surprinzător – de *uimitor!*

– E noaptea de Sânziene, spuse Jeremy. De ce să fie doar pentru fantome?

Ea se uită sus, spre cer.

– De-acum e deja zi. Cred că e de vreo oră sau mai mult.

Brațele ei erau delicate și plăcute în mâinile lui. Vântul ușor se potolise și era foarte liniște.

– M-ai speriat, Jeremy, șopti ea. Așa... așa înflăcărat. Aproape că mi-ai învinețit buzele.

– Ah, sper că nu.

– Chiar m-ai *speriat*. Încă îmi bate tare inima. Ia simte tu cum îmi mai bate.

Ea îi luă mâna și i-o puse pe rochie. Printr-o chibzuită, dar greșită dirijare, ajunse și se strânse pe sânul ei.

Ea râse încet.

– Nu, *mai jos*. Cred că n-ai nimerit unde mi-e inima.

– Cred că simt bătaia inimii, spuse Jeremy, dar e foarte slabă.

Ea se mișcă din nou încet lângă el, întinzându-și buzele spre ale lui. În liniștea desăvârșită, era ca și cum pe lângă ei trecuse un curent de aer rece. Amândoi băgară de seamă și se opriră. Ochii ei se îndreptară dincolo de umărul lui și priviră fix, și spaima luci în ei. El se întoarse încet să se uite. Deși acum erau doar stelele și lumina venită de pe mare, ochii lor obișnuiți cu întunericul putură să distingă detalii din cimitir.

Venind spre ei – aproape plutind –, mergând fără zgomot pe iarbă pe lângă potecă, era Violet Kellow, sora cea bolnavă. Spre deosebire de Daisy, era îmbrăcată în ceva negru, cu o pelerină neagră pe deasupra. Dar mersul ei, fața ei, lunga mână subțire la gâtul ei erau neîndoielnice. Trecu pe lângă ei, cam la vreo zece metri, mergând spre tinda bisericii.

Urmând-o, în aceeași liniște, cu capul lui mare și roșcat conturat pe fundalul stelelor, era Stephen Carrington.

Capitolul 22

I

A doua zi, mulți fură mahmuri în Sawle și în Grambler. Unii bărbați și-ar fi dorit să nu fi fost și la fel unele fete, iar bătrânii erau supărați pe viață din motive mai banale; dar, cu toate astea, toată lumea căzu de acord că fusese o treabă ca lumea, cea mai bună noapte de Sânziene pe care o petrecuseră vreodată.

Întoarcerea lui Stephen Carrington în Sawle deveni subiectul bârfei în sate. Apăruse la crâșma văduvei Tregothnan cam pe la opt seara în ziua de 23. Discutând cu văduva, cu Tholly Tregirls și cu clienții lor, aflase toate noutățile și, drept răspuns la întrebările lor, le spusese că debarcase la St Ives cu câteva zile în urmă și spera că putea să locuiască din nou la Will Nanfan până când avea să-și găsească ceva mai de durată. Aflând că urma să fie o petrecere cu foc de tabără, întrebă dacă putea să se uite și el. La Sally la crâșmă fusese ca de obicei darnic cu banii. Orice hibe ar fi avut caracterul lui, nu era zgârcit.

Din nefericire pentru ținta curtării lui – dacă intenționa să continue –, Clowance văzuse și ea apariția lui în cimitir. Și, oricât de ciudată și de prevestitoare ar fi fost această apariție, Clowance nu credea că îi văzuse doar fantoma urmând-o pe Violet spre ușa bisericii.

Pentru Clowance fusese un mare șoc; nu atât moral, oricât de grav ar fi fost; nu atât supranatural, pentru că răceala aceea groaznică a momentului fusese suprimată de o arzătoare furie; ci fizic. Trupul și spiritul ei tresăriră la vederea lui. Pentru ea era o descoperire, și, având în vedere evidenta lui necuviință, o descoperire înspăimântătoare. Dacă îți închipui că s-ar putea să fii îndrăgostită de cineva și el apare, iar apariția lui confirmă că, oricare ar fi obstacolele și complicațiile, nu e indezirabil. Dacă, cu toate astea, el e clar interesat de o altă femeie și se poate să îi pese sau să nu-i pese absolut deloc de tine, și *totuși* întreaga ta ființă tresare și se însuflețește când îl vezi din nou, atunci te afli într-un loc plin de primejdii. Chinuită, urăști și detești însăși existența lui, nu poți suporta să se vorbească despre el, nu vrei să-l *vezi*; toată dragostea ta e întoarsă pe dos ca un animal cu mațele scoase, și abia dacă poți suporta să trăiești.

În acea noapte, Daisy aproape că leșinase. Construită dintr-un aluat ceva mai puțin neîncrezător decât Clowance, la început își văzu sora ca pe acea apariție ce-i prezicea moartea timpurie; și, chiar și după ce se isprăvise totul, nu se putu descotorosi de superstiția că, oricât de adevărat ar fi că ființele care mergeau prin cimitir erau tridimensionale și făcute din carne și oase, profeția aparițiilor lor s-ar putea împlini în anul ce va să vină. Oricât de dornică ar fi fost să-l agațe pe Jeremy, cele două ființe ce lunecau printre mormintele luminate de stele îi ruinaseră ocazia de a-l ispiti să-și declare sentimentele. Dându-și seama în parte de asta, Jeremy, care nu era un naiv în ce privește fetele (în afară de Cuby), o plăcuse pe Daisy și mai tare pentru asta. Privind în urmă, își dădu destul de bine seama că era posibil ca propria lui stare de spirit să-l fi adus într-o situație delicată din care cu greu ar fi putut ieși. Acum momentul trecuse. Dar îi părea rău pentru Daisy și o simpatiza mai tare.

Pe 24 iunie, chiar dacă era noaptea târziu, Jeremy plecă alături de tatăl lui călare spre Truro, unde se întâlniră cu John și Horrie Treneglos și redactară documentul legal prin care Wheal Leisure devenea din nou o mină funcțională. În cursul ultimei luni și ceva, când vremea era uscată, curățaseră sterilul din mină și coborâseră mai în adânc, cu zece stânjeni mai adânc decât până atunci, și folosiseră pompe improvizate acționate de catâri pentru a împiedica creșterea nivelului apei. Existau clare semne de cupru bun, dar era imposibil să decopertezi minereul fără a bloca filonul fâșie cu fâșie.

Înainte de a se decide definitiv să pornească treaba, fuseseră câteva întâlniri între cei doi tineri și tații lor, și alții cum ar fi Zacky Martin și Ben Carter, chemați pentru discuții – deși Ross se întrebase din superstiție o dată sau de două ori dacă, în ciuda aparentei lui prudențe, nu se hotărâse să intre în afacerea asta de îndată ce i se făcuse propunerea. Vederea minei abandonate pe faleză, văzută dinspre Nampara, îl zgândărise doar o idee mai puțin decât atunci când fusese în plină activitate, aparținând Warlegannilor. Așadar, acum zarurile fuseseră aruncate.

Notarul, un tânăr pe nume Barrington Burdett, își agățase doar de curând firma de alamă în Pydar Street, dar Ross îl cunoscuse și îi plăcuse de el, așa încât la el merseră. Banii investiți în Wheal Leisure aveau să fie împărțiți în treizeci și șase de părți. Ross și John Treneglos luau câte cinci fiecare; Jeremy și Horrie la fel; cele șaisprezece părți rămase aveau să fie lăsate pentru investiții din afară. John optase pentru punerea la dispoziția pieței libere a unui număr mai

mare, dar Ross avea amintiri neplăcute de când se găsise el însuși în minoritate și insistase să păstreze deplinul control.

Pentru moment, aveau să anunțe prețul de douăzeci de lire acțiunea, cu douăzeci plătibile în termen de trei luni. Deoarece nici Jeremy, nici Horrie n-aveau bani personali, asta însemna un mare efort pentru cei doi tați. Warlegganii renunțaseră la drepturile lor pentru patru sute de dolari. Agasantul domn King de la Cornish Bank subliniase că banca trebuia să suporte investiția domnului John Treneglos, deoarece John, deși moșier, era mereu falit, dar, cu Ross drept partener la bancă, era greu pentru domnul King să fie la fel de agasant pe cât și-ar fi dorit.

Luară cina la White Hart, timp în care Jeremy și Horrie încercară să nu adoarmă, iar John bău prea mult. Ross savură vinul și rachiul, dar în general își înfrână slăbiciunile când plecară, cu un drum de două ore călare spre casă. De fapt, Ross nu-l simpatiza prea mult pe John. Pe vremuri, el și Francis se certaseră cu John și frații lui; era o dușmănie între băieți, și continuase multă vreme. Bătrânul, Horace, tatăl lui John, fusese un tip vesel și blând, având ceva dintr-un învățat grec; dar crescuse o grămadă de băieți destrăbălați, buni călăreți și beți. Apoi, cam cu douăzeci și patru de ani în urmă, grosolanul John, care întotdeauna avusese o slăbiciune pentru Demelza, se însurase cu Ruth Teague, care avusese întotdeauna o slăbiciune pentru Ross, și asta nu înlesnise relațiile dintre ei. Ruth înclinase să fie răuvoitoare față de Demelza, iar John, la un bal de neuitat la familia Bodrugan, ajunsese, se jurase el, la un pas de a o avea pe Demelza în patul lui, fiind împiedicat în cele din urmă de însuși bătrânul Hugh Bodrugan și de blestematul ăla de scoțian, McNeil, amândoi urmărind același lucru.

Mai fusese o întâmplare demnă de menționat în 1802, când erau la cină în aceeași casă și rămăseseră peste noapte, iar John îi propusese lui Ross să procedeze la un schimb de neveste pentru noaptea cu pricina. La urma urmei, spusese el, era greu la țară să obții ceva proaspăt, cu excepția, ocazională, a vreunei fete din sat sau a unei bibilici din Truro; și e de la sine înțeles că, oricât de mult ai vrea să stai pe lângă fustele dragii de neveste în criză – și nimeni, dar nimeni nu putea zice că o dezamăgise vreodată pe mica Ruthie –, puțină schimbare, o altfel de călărire nu făcuseră nimănui vreun rău. Cât despre Ruth, putea pune pariu că n-ar fi obiectat; pentru că, odată, cu ani în urmă, când se certaseră, o adevărată luptă, și totul doar pentru că el venise să se culce cu pantalonii de călărie pe el, Ruthie

se scăpase zicând că nici nu-i păsa dacă n-avea să-l mai vadă vreodată, atâta vreme cât Ross era la doar câțiva kilometri distanță peste câmpuri și dunele de nisip. Și, în ce o privea pe doamna Poldark, dăduse de înțeles de mai multe ori că-l găsea pe el, pe John, un tip chipeș și destrăbălat, și el putea garanta că i-ar oferi cea mai mare satisfacție. Câteva femei spuseseră, păi, pot să-ți zic asta, bătrâne, ce au spus câteva femei despre mine cum că sunt ca un vătrai înroșit în foc...

Ross refuzase, apoi urcase scările să-i spună și Demelzei. Demelza fusese cât se poate de indignată. „Doar știi că întotdeauna mi-a plăcut de el, Ross. Cum de-*ai putut* refuza? Ia gândește-te la ce discuții am fi putut avea mâine, să comparăm observațiile!"

Cu toate astea, cu trecerea timpului, pasiunea se stinsese, copiii crescuseră, buna vecinătate într-un district unde vecinii erau puțini îi adusese mai des împreună. Părul blond al lui John devenise cărunt, renunțase la câteva dintre sporturile în aer liber, ochii lui adânciți în orbite erau arareori complet deschiși, ca și cum și-ar fi petrecut prea mult timp din viață cu ochii mijiți în soare, uitându-se după vulpi. Ruth, înconjurată de copiii ei, venise ocazional în vizită la Demelza și câteodată chiar o invitase la ceai, să-i ceară sfatul despre Agneta, care era un copil problematic.

Așadar, acum, Wheal Leisure, mina pe care Ross o deschisese cu mai mult de un sfert de secol în urmă, ființa din nou, compania, acțiunile sale și capitalul incluse așa cum trebuie într-un document legal, și cei patru bărbați mergeau călare spre casă într-o după-amiază vântoasă și mohorâtă, deloc prevestită de frumosul răsărit de soare. Călăreau doi câte doi, Horrie și Jeremy la o sută de metri în față.

După o cină copioasă și o cantitate substanțială de bere, cei doi tineri, deși foarte mulțumiți de activitatea de dimineață, nu mai aveau absolut nimic să-și spună. Călăreau din instinct, clipind să-și alunge somnul. În spatele lor, se discuta mai mult, în special John, deși din când în când se clătina în șa și de două ori aproape că-și pierduse pălăria.

– Dracu' să mă ia, spuse el, parveniții ăștia. Tipul ăla, King de la banca ta! Mă întreb de ce-l mai ții. Parc-ar fi fost banii *lui* pe care-i avansa, din comoara lui pitită sub pat. M-aș fi gândit că ai angajat un administrator cu o comportare și o creștere mai bună la banca ta.

– Nu e exact banca mea, John, zise Ross. Într-adevăr, dacă ar fi fost averea mea de care clienții noștri ar depinde pentru a avea

încredere și siguranță, ar apărea imediat o panică și am trage și mâine obloanele.

John mormăi și se legănă:

– Ce-i cu zvonurile astea pe care le-am auzit despre Warleggani? Pe Dumnezeul meu! *Ei* la strâmtoare! Nu pare posibil. Să fiu al naibii, tare aș vrea *să fie adevărat*, pentru toate pagubele pe care le-au făcut omului de rând.

– George s-a vârât nesăbuit în datorii, așteptând un sfârșit timpuriu al războiului. Așa că eu cred că a fost o situație riscantă. Activitatea bancară înseamnă încredere, la fel de mult ca orice altceva, și în cele din urmă panica n-a luat amploare prea mare până la sfârșit. Dar rezultatul e asocierea lor cu banca asta din Plymouth. Acum sunt destul de în siguranță.

– Păi, presupun că așa am obținut ieftin mina. N-am crezut niciodată că va merge. M-am dus doar pentru că Ruth și Horrie m-au bătut la cap.

O vreme, merseră în tăcere.

– Ai ceva probleme cu băiatul tău? întrebă John, arătând cu capul spre siluetele din fața lor.

Pălăria îi căzu pe ochi.

– Necazuri?

– Să se încurce cu cineva. Eu nu m-am încurcat cu nimeni până când am pus ochii pe Ruth. Horrie colindă comitatul și se tot încurcă cu câte cineva. John își îndreptă pălăria. Sper că n-o ia prea în serios cu păcătoasa aia de fată Pope. N-au clasă, și tatăl lor își dă atâtea aere. Mă întreb cum de nu pocnește. Horrie a fost cu ea aseară, nu-i așa?

– Nu știu. Au fost cu toții la focul de tabără. Cred că Jeremy a fost mai tot timpul cu Daisy Kellow.

– Ha. Păi, nici ea nu-i o partidă prea bună, așa-i? Deși cel puțin arată bine și e bună la pipăială.

Ross se uită la tovarășul lui de drum și noul său partener. Ce păcat că nu putuse fi vărul Francis. Wheal Grace îl răpise cu atâția ani în urmă și astfel grăbise toate necazurile dintre el și George Warleggan.

Brusc, spuse:

– Jeremy a fost foarte atras în ultimul timp de una din fetele Trevanion, dar n-a mers.

– Trevanion? Vrei să zici cei din Caerhays?

– Da.

John se uită înspre cer.

– Naiba să mă ia, o să plouă. Nu poți să știi niciodată în blestematul ăsta de comitat. Vremea-i capricioasă ca o femeie... Ce a mers rău?

– Cu Jeremy? Nimic. Dar fratele fetei s-a împotrivit. Știi, maiorul Trevanion.

– Firește că-l știu. Suntem rude.

– Aha?

– Păi, într-un fel. Verișoara mea Betty s-a măritat cu unchiul lui. Au o casă pe lângă Callington. Betty Bettesworth. Ce nume caraghios, nu-i așa?

John râse cu poftă, și pălăria i se bălăbăni din nou.

– Ei bine, maiorul ăsta al tău, Trevanion, s-a împotrivit, și se pare că el conduce în casă.

– Ah, el conduce fără îndoială. Dar nu e *al meu*, maiorul Trevanion. Îl văd cam de două ori pe an. Obișnuiam să-l văd mai des pe fratele lui când eram la rezerviști. Tu n-ai fost niciodată în asta, nu-i așa? Fratele lui era, așa că îl tot vedeam. O blestemată de bătaie de joc, în mare parte.

În câteva minute, aveau să ajungă acolo unde drumurile se despărțeau. Probabil că, dacă l-ar fi invitat, John ar fi venit la ceai, dar în starea în care era...

– Păi, firește, spuse Treneglos pierzându-și scara de la șa și găsind-o din nou. Înțeleg la ce s-a gândit John.

– Ce? Ce vrei să zici?

Treneglos ridică dintr-o sprânceană auzind tonul lui Ross.

– Păi, nu-i nimic în neregulă cu băiatul, Ross. Dar n-ar dori un Poldark.

Ross spuse pe un ton glacial:

– Înțeleg că gentlemanul i-a reamintit fiului meu că au existat Trevanioni acolo încă din 1313. Din fericire, Jeremy a avut înțelepciunea...

Fu întrerupt de lătratul aspru al lui Treneglos.

– Nu-i asta, omule... Tu mă știi – îmi știi familia. Merge în trecut până la Robert of Mortain și Sir Henry de Tyes. Nu poate fi mai veche de atât. Nu poate fi mai veche *de-atât!* Dar crezi tu că Trevanion ar fi încântat de Horrie ca ginere? L-ar scuipa în față! Acuma, pe el nu-l interesează strămoșii, vrea bani.

– Păi, fără îndoială că nu l-ar deranja câte ceva din amândouă...

– Ba nu, nu-i asta. Nebunul ăla e aproape de faliment. Și-a cheltuit averea pe păcătosul ăla de castel – nu-l poate termina, nu poate

nici să plătească lefurile oamenilor, nici să cumpere materialele. Și pariază la cursele de cai. Păi ce, vinde pământ de ani în șir. Acum doi sau trei ani, cumnatul meu, tipul ăla, bancherul din St Austell, a cumpărat trei parcele de la el, lângă Tregony, la St Erme și la Veryan. A făcut ipoteci în stânga și-n dreapta, a vândut lucruri pe care familia le avea încă de pe vremea lui Bosworth. Acum se dă de ceasul morții. Dacă și-ar putea mărita una din surori cu un bărbat bogat care să-i dea o mână de ajutor, nici nu i-ar păsa ce obârșie are. Dă-i lui Jeremy douăzeci de mii de lire și va fi cel mai bine-venit pretendent din Anglia!

În față, cei doi tineri se opriseră la bifurcația drumului. La stânga, o luai către Killewarren, unde locuiau Dwight și Caroline Enys; la dreapta, treceai pe la marginea pământului lui Bodrugan, înainte de a face un mare ocol pe după satul Mellin, să ajungi la reședința Mingoose.

John Treneglos bâjbâi după frâie și râse.

– Oricum, nu s-a terminat lumea cu ea, Jeremy are de unde s-aleagă. Nu-i bine să te priponești prea de tânăr. Eu eram aproape de treizeci de ani înainte ca Ruth să mă agațe. Oricând crezi că una dintre fetele mele – Agneta, Faith sau Paula – e destul de bună, dă-mi doar de știre! Și poate că Jeremy o să facă bani cu timpul, ei? Se spune că-i un adevărat geniu.

– Cine, Jeremy?

– Da. Așa spune Horrie. Merge de câteva ori pe săptămână la topitoria lui Hayle să învețe despre aburul sub presiune. Așa zice Horrie. S-a oferit să mestereasă motorul, nu-i așa? Să-l proiecteze, mai mult sau mai puțin. E plin de idei, zice Horrie. Ce-ai făcut tu sau eu? Ai habar ce-nseamnă un cazan? Al naibii să fiu dacă *eu* știu. Mă-ndoiesc că Horrie știe prea multe, dar a fost acolo cu Jeremy, și Paul Kellow ăla, și tânărul Ben Carter – au fost de-acuma de patru ori în blestemata ta de barcă de pescuit. Se pare că Jeremy o face de mai mult de un an. Dar sigur că tu știi totul despre asta. Și... și spune-i băiatului... spune-i băiatului din partea mea că sunt destule fuste cu volănașe de ridicat pe lumea asta și fără să dea târcoale gălbejitelor ălora de surori ale lui Trevanion.

II

Nu exista vreo potecă sau drum care să meargă direct la Nampara, dar, sărind câteva garduri vii joase și traversând cu piciorul

o gârlă înspumată, puteai ajunge pe o landă accidentată ce ducea spre Gatehouse și de aici spre pământul lui Poldark.

Jeremy își alungase pe moment somnul și nu mai avea atâtea gânduri morbide. Durerea lui în legătură cu Cuby era exact de partea cealaltă a unui zid pe care și-l construise cu trudă; era fragil și se putea dărâma la cea mai mică apăsare, dar pentru moment se concentră asupra minei și asupra muncii pe care o presupunea documentul semnat în prezența lui Barrington Burdett în această dimineață. Și, când mintea i se îndrepta spre probleme mai personale, se gândea la noaptea trecută și la emoția puternică pe care o simțise dezmierdând și sărutând altă fată. Și știa că o putea face din nou în orice clipă ar fi vrut. Și poate data viitoare n-avea să mai existe vreo apariție care să-i oprească de la a merge ceva mai departe. Și mai departe. Și mai departe. Avea de explorat trupul unei fete frumoase în întregul lui.

Lângă el, tatăl lui era tăcut, dar, de vreme ce Ross nu fusese de fapt niciodată un bărbat vorbăreț, afară doar dacă era stimulat de prezența soției lui, Jeremy nici nu își bătea capul cu asta.

Brusc, Ross spuse:

– Ai lăsat să se-nțeleagă de mai multe ori că vrei să proiectezi motorul pentru mină.

– Da, tată.

– Și eu am amânat mereu problema, spunându-ți că n-avea rost să discutăm asta până când nu se negociau celelalte două. Ei bine, acum s-au negociat.

– Da, tată.

Ross se uită la fiul lui, măsurându-l îndelung din ochi.

– Înțeleg că ai întreprins niște studii deopotrivă practice și teoretice în construcția de motoare.

– Cine ți-a spus asta?

– Chiar tu. Când am discutat întâia oară.

Jeremy spuse evaziv:

– Eu am spus? Ah, da, desigur. Am uitat.

– Cu acea ocazie îți amintești că eu am spus că va trebui să fiu convins de aptitudinea ta de a proiecta un astfel de motor, înainte de a cădea de acord asupra acestui subiect. Evident, o singură eroare ne-ar costa mai mult decât am economisit nefolosind unul dintre mecanicii certificați.

– Da, ai spus și asta.

– Și?

– Sunt întru totul de acord, sir. Se pune problema dacă, după discuții, vei fi convins că merită riscul.

– Poți să mă convingi că merită?

– Pot să încerc... Jeremy ezită. Cred că cel mai bun lucru este dacă îți aduc un plan, un proiect. Poate că nu vei voi să spui da sau nu fără o a doua opinie. Dar sunt gata să accept și asta.

Continuară să meargă înainte călare. Ross spuse:

– Cum de ai ajuns să știi așa multe?

Jeremy ezită.

– M-au interesat motoarele de mină încă de când am putut merge pe picioarele mele.

– Ah, da, asta într-un sens general. Dar...

– La asta am primit sfatul lui Peter Curnow. Și al lui Aaron Nanfan, care, așa cum știi, a fost douăzeci de ani mecanic la Wheal Anna. Și, desigur, am discutat propunerea cu domnul Henry Harvey din Hayle. El a făcut câteva propuneri proprii. Nu-i doar... un moft.

– Nici n-am crezut așa ceva.

Jeremy luptă cu propria-i reținere de a vorbi despre lucruri care înainte fuseseră secretele lui.

– Doctorul Enys... unchiul Dwight... m-a ajutat și el.

– Dwight? Cum Dumnezeu?

– A cumpărat *Enciclopedia* lui Rees imediat ce a apărut. Am împrumutat-o cu regularitate de la el.

– Am auzit de ea – nimic mai mult.

– Doctorul Abraham Rees o publică. Nu e completă, dar sunt multe articole ce s-au dovedit utile.

– Nu te-am văzut niciodată citindu-le.

– Le citeam sus, în pat. Era... mai ușor să mă concentrez acolo.

Ross îl studie pe fiul lui.

Jeremy spuse:

– Am citit și alte chestii, desigur. *Un tratat de mecanică* și un capitol separat din el *O relatare despre motoarele cu abur* a fost publicat independent cu doi ani în urmă. I-am scris doctorului Gregory – autorul. De atunci ne scriem regulat. De asemenea, i-am mai scris și domnului Trevithick de câteva ori.

– Ai fost foarte secretos cu toate astea, spuse Ross.

– Îmi pare rău...

– L-ai văzut pe Trevithick de când s-a întors?

– Nu. Am mers acolo de două ori, dar, din nefericire, nu era acasă. Cu toate astea, l-am văzut pe domnul Arthur Woolf.

– Woolf?

– Am pomenit despre el, îți aduci aminte. M-am dus la el, și a fost foarte binevoitor. Cu sfaturi și indicații. La început, eu... Să-ți mai spun?

– Bineînțeles.

– Cu câteva luni în urmă, m-aș fi gândit să proiectez un motor pe principiul cilindrului pompei domnului Trevithick. Se pare că simplifică construcția și reduce semnificativ numărul componentelor. Încă cred că e o idee strălucită; dar domnul Woolf m-a convins – și un anume domn Sims din Gwennap, pe care, de asemenea, am avut ocazia să-l vizitez și care are poate cea mai mare experiență practică dintre toți; amândoi cred că e prea simplificat, că va fi o frecare excesivă pe piston de la expunerea constantă la aer și că va fi prea mare pierderea de abur din cauza lipsei unui condensator. Ținând cont... Tată, mă urmărești?

– Puțin, da.

– Deși amândoi sunt rivalii domnului Trevithick, îmi dau totuși seama că există prea multă greutate în argumentele lor pentru a le ignora. Așa că sper să proiectez un motor ceva mai tradițional, dar cu abur de înaltă presiune și toate îmbunătățirile care au fost încercate și verificate.

– Domnii aceștia ți-au permis să le folosești ideile?

Jeremy râse scurt.

– Fără doar și poate. Amândoi erau foarte apropiați. Dar amândoi au motoare în funcțiune ce pot fi studiate; și mă tem că m-am folosit de numele tău prezentându-te drept un influent proprietar de mină.

– Cu alte cuvinte, ei credeau că tu urma să le dai o comandă să proiecteze motorul?

– Nu știu exact ce au crezut. N-am făcut niciodată așa o ofertă. Ne-am despărțit în termeni amicali.

– Și nu există vreun brevet pe care să-l fi încălcat?

– Nu... Am acceptat să-i plătesc domnului Woolf un onorariu de consultanță. Dar, după toate probabilitățile, n-o să fie mare. Continuară să meargă. Începu să plouă. Jeremy spuse tăios: Dar când o să vină vremea să dau comanda, o să accept să nu execut propriile mele proiecte, dacă, după ce le-ai studiat cu atenție, n-o să ai o părere bună despre ele – sau dacă preferi să nu riști. Sunt la fel de preocupat de succesul acestei afaceri ca toți ceilalți.

– Cine e ăla care vine dinspre Wheal Grace? întrebă Ross.

– Dumnezeule... e Stephen Carrington! Îți aduci aminte că ți-am spus că a apărut azi-noapte?.

– Îmi amintesc foarte bine.

– Mă întreb dacă vine dinspre Nampara.

Vremea părea că nu-i atenuase buna dispoziție pe când se îndrepta către ei. Zâmbi, făcu semne cu mâna și sări o poartă, să se alăture cailor.

– Jeremy! Ne-am întâlnit chiar la țanc! Speram să fii la mină.

– Stephen. Mă bucur să te văd. Își strânseră mâinile. Jeremy ar fi descălecat, dar Stephen fu repede alături de el. Nu. Am fost în Truro. Tată, îngăduie-mi să ți-l prezint pe Stephen Carrington. El este tatăl meu, căpitanul Poldark.

Și ei își strânseră mâinile. Stephen avea o mână puternică – strângea aproape prea tare.

– Am auzit multe despre dumneata de la familia mea, zise Ross amabil.

– Ceea ce n-ați fi auzit, spuse Stephen, dacă nu era fiul dumneavoastră. Când Ross se uită întrebător spre el, acesta adăugă: Am fost scos din apă ca un hering agățat în undiță. Jeremy mi-a salvat viața.

– Dramatic, dar nu în întregime adevărat, spuse Jeremy. Erai într-o condiție proastă, dar stăteai pe o plută pe jumătate scufundată. Tot ce-am făcut noi a fost să te mutăm pe un vas mai solid și să te aducem la mal.

– După care doamnele de la Nampara m-au îngrijit până când am putut să-mi port singur de grijă. Sir, oricum ați privi-o, vă sunt tare îndatorat.

– Ei bine, fără îndoială o să găsești un mod de a te achita de datorie, spuse Ross. Ești iarăși în vizită pe aici?

– Am promis să mă reîntorc, sir. Mi-am promis mie – dar și altora. Însă depinde de mai multe aspecte dacă o să fie pentru un timp mai lung sau mai scurt.

– Ai venit acum de la Nampara? întrebă Jeremy.

– Nu. M-am gândit că ar fi mai cuviincios să văd dacă stăpânul casei e acolo și, pentru că nu-l cunosc, că ar trebui să-i cer permisiunea mai întâi.

– Doamne, Dumnezeule, ce atent ești, spuse Ross. Bineînțeles că poți veni la Nampara când vei voi. Dar apreciez politețea dumitale.

Oare așa să fie? Păi, era amabil în mod voit. Sau oare tânărul îi cerea, de fapt, indirect voie să-i facă curte lui Clowance?

– Mulțumesc, sir. Am auzit că se deschide o altă mină, Jeremy. Dacă vin mâine înainte de amiază, ai putea să mi-o arăți?

– Poți s-o vezi de aici. Până acum n-am făcut mai mult decât să curățăm vechile lucrări și să forăm câteva puțuri de încercare la o adâncime mai mare. Următorul pas e să construim un motor.

Stephen se uită într-acolo prin ploaie. Coama deasă de păr aduna picături de apă, dar în cea mai mare parte păreau a se scurge de pe el ca și cum avea pe păr un ulei natural asemănător cu cel de pe penele unei rațe.

– Ce știu eu despre mine nu mi-ar permite să mă iei drept consilier, dar îmi place să mă interesez de tot soiul de chestii noi.

– Vino la unsprezece, spuse Jeremy, și după aceea rămâi să mănânci ceva cu noi.

Stephen se uită, așteptând, spre Ross, care zâmbi și își atinse calul, mergând mai departe.

– Atunci, o să vin bucuros, spuse Stephen.

III

Cam tot atunci, Demelza se apropie de Clowance, care repara o ruptură la jupon, unde se agățase într-un rug cu o noapte înainte. Discutară pentru câteva momente despre petrecerea din noaptea de Sânziene, fiecare din ele evitând cu grijă să spună ceva despre reîntoarcerea lui Stephen Carrington. În cele din urmă, Demelza zise:

– Clowance, trebuie să răspund la scrisoarea asta de la Lady Isabel Petty-Fitzmaurice. S-o mai amân chiar și numai o săptămână ar fi nepoliticos...

Fata ei continuă să coasă.

– Clowance...

– Te-am auzit, mamă, dar ce-o să răspunzi?

– Doar tu poți spune asta.

– Cel puțin ai putea să mă ajuți. Ce înseamnă o acceptare – că iau în serios avansurile lui Lord Edward? În cazul ăsta...

– Îmi închipui că înseamnă că o să petreci două săptămâni la reședința Lansdowne. Îmi închipui că nu-nseamnă nimic mai mult. Dacă Lord Edward e cât de puțin atras de tine, fără îndoială că o să-l ajute să decidă cât de mult. S-ar putea să te ajute și pe tine să te gândești cât de mult sau cât de puțin îl placi. După cum știi, eu n-am fost niciodată în viața mea într-o situație ca asta, așa că cu greu aș putea

să-ți dau un sfat cum se cuvine. Dar e... e o vizită amicală. Nu trebuie să înțelegi nimic mai mult de atât.

Clowance întoarse fusta pe dos.

– Știi că nu prea mă folosesc de cusăturile dichisite pe care le-am învățat la doamna Gratton? Os de pește, cruciulițe, cusături în spatele acului. M-aș fi putut foarte bine lipsi de ele. Își ridică privirea. E bine așa?

– Corect. Dar mai ai o gaură în celălalt tiv.

– La naiba, spuse Clowance.

– Nu-i o expresie pe care mă aștept s-o aud de la tine în Bowood.

– De asta mi-e frică și mie! Mamă, cred că ar fi cu totul nepotrivit pentru mine să mă duc. Lord Edward e un tânăr agreabil. Nu-i prea arătos, dar foarte agreabil. Cumsecade, cred. Și foarte onorabil. Tata are o părere foarte bună despre familia lui. Și tu știi că tata n-are o părere prea bună despre multe familii ca a lui. Dar există două lucruri împotriva plecării mele acolo; și tu trebuie să le știi pe amândouă! În primul rând, de ce fratele mai mic al unui marchiz să dea atenție unei tinere necunoscute dintr-un comitat îndepărtat cum e Cornwall și care n-are nici bani, nici moșii, nici o poziție în societate? Toată familia lui ar fi complet împotrivă! Probabil m-aș alege cu o evaluare, cu niște priviri reci, niște pufneli pe la spate dacă m-aș duce în Wiltshire! În al doilea rând, nu știu dacă mă atrage în felul ăsta...

Demelza se duse la fereastra dormitorului și privi la picăturile de ploaie care se adunaseră pe margine. Se grupau, furișându-se una spre cealaltă ca niște soldați aliniați, apoi una câte una cădeau, ca soldații sub focul dușmanului.

– Cred că trebuie să uiți tot ce-ai zis la primul punct. *Totul.* Cât despre poziția ta, adu-ți aminte că tatăl tău a devenit cunoscut în lumea largă. S-ar putea foarte bine să fie mai apreciat în Londra sau în Londra vieții parlamentare – chiar mai mult decât este aici. Mintea Demelzei fu cuprinsă de gânduri teribile pentru câteva clipe, când ea își aduse aminte de aroganța intolerabilă a maiorului John Trevanion. Tatăl tău a fost apropiat de domnul Canning, de domnul Perceval și de mulți alții. Nu e un nimeni și, pentru că nu e, nici tu nu ești. Și ia uită-te, cine a trimis invitația? N-am cerut-o *noi*. A fost trimisă de mătușa lui, care, din cauza morții mamei lui, i-a fost ca o mamă. Tu mi-ai spus asta. Așa că eu cred că ar trebui să uiți *cu totul* acele prime gânduri. Cât despre faptul că nu știi dacă Lord Edward te atrage „în felul ăsta", ai putea să discuți despre asta în fel și chip. S-ar putea zice că, deoarece n-ai nimic de pierdut, o să-ți placă vizita

mai mult decât dacă ai avea. Sau firește că ai putea crede că – fiind așa sinceră cum ești – n-ai putea să-ți ascunzi eventualele sentimente pe care le-ai avea și ar trebui să-i explici foarte curând că nu te atrage. Dacă simți așa, atunci n-ar trebui să mergi – într-adevăr, nu trebuie să mergi, pentru că ar fi necuviincios și nepoliticos să te comporți astfel.

– *Tu* ai vrea să mergi? întrebă Clowance.

– Nu!

– Dar ai merge să mă însoțești?

– ... Da.

– Am fi o pereche simpatică.

– Am încercat s-o conving aseară pe Caroline că, dacă tu o să te duci, să meargă ea în locul meu.

– Și ea ce-a spus?

– Că doar eu sunt cea îndreptățită.

Clowance mușcă bumbacul dintre dinți.

– Ar costa destul de mult. Ar costa prea mult, pentru că n-am putea să ne ducem desculțe.

– Mă bucur să văd că de data asta ți-ai pus ciorapi... Clowance, nu te gândi la lucrurile fără importanță: dacă eu vreau să mă duc sau cu ce să ne îmbrăcăm. Tu trebuie să hotărăști gândindu-te doar la ceea ce contează.

Clowance oftă.

– Da. Bănuiesc. Păi, mamă...

– Da?

– Lasă-mă până mâine. Încă o zi. Promit cinstit să spun da sau nu în douăzeci și patru de ore de-acum încolo.

– Foarte bine.

– Și, mamă...

Demelza se întorsese să plece. Clowance zâmbi pentru prima dată în ziua aceea.

– Mulțumesc.

IV

Stephen veni în vizită a doua zi și, împreună cu Jeremy, merse spre Wheal Leisure. Burnița încetase din nou, era cald și apăsător, cu soarele ce străpungea norii albi și buclați ca o perucă de judecător. Marea foșnea și murmura pe când traversau plaja.

Era, spusese Stephen, prima dată când mergea la o mină și în scurt timp se săturase.

– Doamne, nu m-aș face miner pentru tot aurul din Indiile de Est! Când cobori, parcă te apasă stâncile din toate părțile. Și-s gata să se prăvălească! Asta-i ce mă înspăimântă. E ca și cum pământul n-ar face decât să respire mai des, și ești prins la-nghesuială pe vecie – sub tone de stânci în cădere!

– Asta se-ntâmplă doar când ești mort, spuse Jeremy, ale cărui gânduri rătăceau din când în când către o fată pe care o sărutase cu două nopți în urmă în cimitir.

– Păi, nu și când sunt în *viață*, mulțam fain. Mie dă-mi marea, vântul și ploaia. Mai degrabă aș înfrunta o furtună zdravănă într-o goeletă găurită!

– Ce s-a-ntâmplat cu *Philippe* până la urmă?

– A trebuit să-mpart câștigul cu văduva căpitanului Fraser. Ce mai zgripțuroaică bătrână era și asta! A încercat să-mi facă proces pentru tâlhărie. Dacă ar fi avut ocazia, m-ar fi acuzat pe *mine* că l-am omorât pe bătrân – și nu francezii! Dar în cele din urmă am ieșit din treaba asta cu ceva bișțari în pungă. I-am ascuns pentru moment sub podeaua din dormitorul lui Will Nanfan. Acuma, caut ceva investiții folositoare care să-mi dubleze capitalul.

– Și ai venit aici să cauți? întrebă Jeremy.

Stephen râse.

– Păi, da, poate. Tu știi de vreo investiție de asta?

– Nu acum.

– De-adevăratelea, Jeremy, m-am întors pentru că am vrut să mă întorc. Simt o mare atracție. Voi, toți ăștia din Cornwall, sunteți foarte cumsecade și prietenoși. Nu prea am avut parte de o asemenea prietenie vreodată. Familia ta în special...

Se așezară pe marginea falezei, ce aici nu era înaltă. O potecă își croia calea prin nisip și stânci în jos, spre plajă. Deși era o zi liniștită, marea era maiestuoasă, prăvălindu-se peste ea însăși în munți de brizanți albi ce se făceau și se refăceau continuu.

Stephen zise:

– Cerul liber e pentru mine, fără-ndoială. Uite-te la mare! Cât e de măreață, nu-i așa? Știi ce fel de investiție aș vrea?

– Încă o barcă?

– Ai ghicit. Dar nu doar un lugher ca *Philippe*. Ceva de mărimea goeletei pe care am fost când ne-au abordat francezii.

– Asta ar costa o groază.

– Știu. Cu mult mai mult decât am eu acum. Dar tu-mi spui mie acum de mina asta, Wheal Leisure asta, unde ne-am târât ca niște cârtițe oarbe. Voi toți aveți acțiuni. Tatăl tău, tu, Treneglosii ăia și alții. Ce-aș vrea eu e să cumpăr o navă în felul ăsta. Pe participații. Eu un sfert, tu un sfert; Paul dacă are ceva bani...

– N-are. Nici eu n-am!

– Ah, ce păcat! Dar ai fi împotriva să ai ceva?

– Cu siguranță nu.

– Îți spui io, Jeremy, ăsta-i felul în care lucrează mulți corsari. Negustorii respectabili pun banii jos; angajează un căpitan; el angajează echipajul. Și o tulesc în căutarea aventurii. Tot ce-i străin e de prădu-it, după lege. După aia, dacă prinzi o pradă mare, echipajul primește o parte și negustorii iau restul. Știam un căpitan care până la urmă a făcut atâția bani, că a răscumpărat toate părțile investitorilor lui.

– Corsari. Hmm.

– Totu-i permis în război. Știi asta. Oricum, asta mi-ar plăcea să fac. Dacă o să dau chix, poate că o să mă fac miner!

Jeremy râse.

– Serios... în cazu-n care cauți investitori, n-ai avea o șansă mai bună să-i găsești în Bristol?

– Am încercat. Dar n-a fost să fie. Zgripțuroaica aia, văduva căpitanului Fraser... A otrăvit mințile oamenilor. A răspândit povești. Zvonuri mincinoase despre mine. Unii au crezut-o, au zis că nu-s de încredere. Așa că mi-am amintit de prietenii mei din Cornwall și n-am mai încercat în altă parte.

– Falmouth ar fi locul tău din Cornwall, nu aici. Aici nu-i nimic. Nici măcar n-avem un port.

Stephen spuse:

– Sunt bani buni de făcut, Jeremy. Mulți bani. Bani din recompense. Câtă vreme mai e război. N-o să țină o veșnicie.

– Sper că nu.

– Și eu. Dar trebuie să admiți: războiul e o chestie urâtă, dar e un moment al oportunităților – pentru oameni să urce, să facă bani, să tragă cât mai *multe* foloase. Dacă ai face niște chestii în vreme de pace, pentru asta te-ar spânzura. În vreme de război însă, ți se spune erou...

Jeremy nu răspunse, gândindu-se la problemele lui, ce-i creau o amară nemulțumire. În ultimele câteva săptămâni, visase să obțină o bruscă celebritate – să atace un fort în Franța, așa cum făcuse tatăl lui – sau să se înroleze în armată și să obțină o promovare rapidă;

ori să devină groaznic de bogat cu Wheal Leisure și să-și poată cumpăra un titlu. Atunci ar fi mers într-o zi la Caerhays și ar fi cerut s-o vadă pe Cuby...

– Stephen.

– Da?

– În ziua aia când ne fugăreau vameșii. Te-ai poticnit intenționat?

Stephen ezită, apoi rânji.

– Într-un fel, Jeremy. Deși chiar mi-am scrântit glezna. M-am gândit că era singurul fel în care aveam șanse să salvez lugherul.

– Aha...

– Să știi că am venit să te caut pe lângă țărm.

– Da, știu... L-ai văzut cumva pe al treilea vameș când ai făcut cale-ntoarsă – ăla pe care l-ai doborât?

– Da. Stephen râse. L-am doborât din nou – păzea lugherul.

– Ah, da?

Jeremy se uită pieziș la prietenul lui. După câteva clipe, Stephen spuse:

– Nu aveam de ales. Era acolo, lângă debarcader. Nu-și găsise muscheta – vezi tu, i-o aruncasem eu în tufișuri –, dar stătea acolo cu cuțitul, uitându-se după tovarășii lui. L-am văzut eu înainte să mă vadă el pe mine, și am venit pe cealaltă parte a debarcaderului. Era leșinat – abia se mișca – atunci când am plecat.

– Ah, spuse Jeremy.

Stephen se uită la prietenul lui.

– Oricum, era un joc de noroc, nu-i așa? Dacă puteam să-i fentez și să scap. Poate că celorlalți le venea ideea să mă urmărească pe mine în loc de tine, când m-am întors.

Jeremy râse.

– Bănuiesc că da.

Se lăsă tăcerea. Stephen spuse:

– Păi, știu ce-aș avea chef chiar acum: să înot.

– N-aș zice nu. Dar să faci bine să stai pe lângă mal azi. Nu-i bine să te pui cu hula asta.

Coborâră poteca abruptă și alunecoasă, intrară într-o peșteră și se dezbrăcară. Stephen avea picioarele cam scurte pentru înălțimea lui, dar altfel era superb clădit. Pe piept avea un păr fin și blond ce se îngusta până la un punct la buric. Avea două urme de răni, una pe coapsa dreaptă și una pe coaste. Cea de-a doua părea recentă.

– E de la vameș? întrebă Jeremy arătând cu degetul.

– Ce? Ah, da. Și-a lăsat urma.

Alergară goi spre mare și fură înghițiți de ea. Fără a ține seama de avertizarea lui Jeremy, Stephen se afundă în primul brizant și apăru dincolo de el. Înotă spre al doilea, fu întors cu fața în sus și apăru la suprafață râzând și scuipând. Un alt val îl înghiți. După ce fu răsturnat o dată, Jeremy înotă cu ușurință spre el, evitând valurile mari, înotând pe crestele lor sau alunecând în pântecele lor, înainte de a se sparge. Dintr-odată, se simți bucuros că Stephen se întorsese. În ciuda puternicei atracții sexuale față de Daisy Kellow, de fapt nimic nu-i îndepărtase neagra durere din inimă. Nici munca, nici jocul, nici mâncarea, nici băutura, nici plăcerea. Poate că, pentru puțin timp, Stephen îl putea vindeca. Atitudinea lui față de viață, plină de inițiativă și complet lipsită de prudență, era prin ea însăși tonică. Dacă te aflai în tovărășia unui bărbat căruia nu-i păsa nici cât negru sub unghie de ceva, te făcea a avea aceeași atitudine.

Erau în mare de douăzeci de minute. Apa era încă rece pentru perioada în care se aflau, dar mișcarea îi era așa de agitată, încât ieșeai încălzit. Iar aerul umed și fierbinte îi uscă pe când alergară vreo doi kilometri în sus și în jos pe plajă. Se prăbușiră la intrarea în peșteră, gâfâind și râzând, pentru că tocmai le evitaseră pe Beth și pe Mary Daniel, care mergeau pe urma fluxului culegând ce lăsase acesta în urmă. Amândouă femeile ar fi fost un pic indignate la vederea lor.

Una dintre razele de soare străbătu învelișul norilor și căzu pe cei doi tineri, și amândoi își traseră nădragii și se puseră pe spate în nisip, desfătându-se cu căldura.

– Știi tu, asta-i viață, Jeremy, zise Stephen. Ești cel mai norocos dintre oameni, nu-i așa?

– Oi fi?

– Să te *naști* aici, lângă marea asta și într-o casă unde-s destui bani. Nu ești bogat, dar nu duci lipsă de nimic. Gândește-te cum te trezești în fiece dimineață de când te-ai născut și te uiți înspre mare, nisip, faleză. Nu-i nimic murdar, urât sau necinstit în toate astea. Tot ce ai îs lucruri *curate*: soare și ploaie, și vânt, și nori tineri ce se fugăresc de colo-colo. Dacă aș avea șaptezeci de ani de viață, n-aș vrea nimic altceva decât să mi-i petrec pe toți aici!

– După câțiva ani, s-ar putea să te plictisești și să vrei să pleci. Tu n-ai o fire liniștită, să știi. O să vrei să pleci să te lupți cu toată lumea asta.

Stephen se lăsă pe spate și se sprijini în mâini.

– Cine știe? Poate. Dar, când stau să mă gândesc la viața mea... Ah, a fost și mult mai rău; am lucrat la o fermă, m-au învățat să citesc

și să scriu. Dar nu crezi că firea îți e formată de felul în care trăiești? A mea a fost o neîntreruptă luptă – am avut de luptat să supraviețuiesc, câteodată a trebuit să înșel și să mint. Cine ar vrea să înșele și să mintă pe-aici?

– Se pare că există o mică parte din așa ceva chiar și pe aici.

– Poate că nu-i în firea omului să fie fericit. Doamne, dacă aș avea ocazia, aș face o încercare aici.

Niște păsărele ciripeau în fundul peșterii. Brusc, Stephen spuse:

– Și ce mai face domnișoara Clowance?

– Destul de bine, cred.

– O să aibă o părere proastă despre mine?

– Pentru ce?

– Pentru ce s-a întâmplat alaltăieri.

– Fără-ndoială că o să-ți poți da seama la cină.

– A vorbit mult despre mine?

– Din când în când.

– Vreau să zic... de când știe că m-am întors.

Jeremy își curăță niște nisip de pe piept.

– Stephen, nu știu ce sentimente ai tu față de Clowance și nici pe ale ei față de tine nu le știu. Nici măcar nu știu dacă sunt de felul care ar lua... ar lua în nume de rău că te-a văzut împreună cu Violet Kellow în noaptea în care te-ai întors. Dacă toate astea sună cam complicat, îmi pare rău. De ce nu...

– Așadar, m-a văzut. Sau i-a spus cineva?

– Te-a văzut. Te-am văzut și eu.

Stephen oftă.

– *Păcat*... Tu mă știi, Jeremy. Chiar fac lucruri din repezeală. La fel cum am intrat acuma în apă. Nu mă codesc. Poate că nu gândesc îndeajuns. Dar așa stau lucrurile. După aia, mă blestem că sunt așa repezit. Să știi că-i adevăru' gol-goluț că, atunci când am ajuns în Grambler acu' două nopți, primu' meu gând a fost că tre' să mă duc să-i văd mai întâi și mai întâi pe alde Poldark. Cine n-ar face-o? Nu-i ceva firesc? Voi ați fost prietenii mei adevărați. Dar, după aia, am stat și m-am gândit dacă să mă ivesc așa la ușa voastră, m-am gândit, fără să am unde să-mi pun capul? Ar fi apărut că mă aștept să mă găzduiți *voi*. Așa că am mers mai întâi la Nanfan, și acolo am aflat de focul de tabără. „Bine", mi-am spus, „mă duc la Nampara și văd dacă îs acolo Jeremy și Clowance și pot să merg cu ei la foc." Așa că am mers cu procesiunea, dar am tăiat-o de acolo când v-am văzut pe *toți*. Tu erai cu Daisy Kellow, și domnișoara Clowance era cu tipu' ăla,

cu Ben Carter, și toți aveați câte o pereche, frumușel, așa că ce mi-am spus io, nimeni n-o să *mă* vrea să mă vâr și io acolo; și îl văd pe omul ăla înalt și cineva spuse că-i căpitanul Poldark și mă gândesc, păi, nu-i momentul potrivit să mă arăt și io ca un fiștecine, acolo, la focul din noaptea de Sânziene, când toți îs ocupați și poate, cred io, că-i mai bine să aștept până s-o lumina de ziuă. Așa că am plecat spre Nanfan să mă culc devreme.

Se opri. Cele două femei erau în fața lor pe plajă, și Jeremy le făcu semn cu mâna. Ele îi răspunseră.

– Ți-am spus io, sunt un repezit, reluă Stephen. Trebuia să trec de porțile de la Fernmore, și erau lumini aprinse, așa că am intrat, și domnul Kellow era plecat, și doamna Kellow și domnișoara Kellow își luaseră pelerinele și se tot ciorovăiau pentru că Violet spusese că nu se simțea destul de bine să se ducă la foc, dar apoi s-a răzgândit și a spus că se duce. Așa că io am spus doamnei Kellow, spun io: „Doamnă Kellow, dacă îmi dați voie, o iau io pe domnișoara Violet să se ducă la sora ei la foc, și nu-i nevoie deloc să plecați". Așa că, după ce le-am convins, așa a fost.

Jeremy se întoarse să-și ia haina și își scoase ceasul.

– Dar n-ai adus-o lângă sora ei.

– Păi, io cred că tu le cunoști pe domnișoarele Kellow mai bine decât mine, Jeremy. Poți să le controlezi pe oricare din ele, poți? Îs ca niște cai nărăvași. Îi spun io domnișoarei Violet când ajungem lângă foc și parcă vrea să trecem pe lângă el, îi spun io: „Domnișoară Violet, poteca aia duce spre plajă", și ea spune pe tonul ăla batjocoritor și vioi pe care-l are: „Taci din gură, băiete, și vino după mine".

Jeremy se trase de cămașă.

– E aproape vremea cinei. Poți să vii mai întâi la mine în cameră să te aranjezi puțin.

– Mă știi, spuse Stephen. Nu caut calul de dar la dinți, nu-l caut. Poate că ar trebui, dar nu-i în firea mea. Violet e o bucățică tare bună și îi gata de distracție. Tu știi ce sunt amândouă fetele astea Kellow.

– Da, spuse Jeremy stânjenit. Cred că ar trebui să plecăm.

V

Stephen fu la înălțime în timpul cinei, discutând destul încât să se arate politicos, dar fără a monopoliza conversația. Răspunse la întrebările lui Ross despre *Philippe* atât de amănunțit cât era necesar.

Explică faptul că lupta navei sale cu cele două nave de război franceze avusese loc în timpul unei furtuni. Căpitanul Fraser fusese omorât de o lovitură directă de pe una dintre navele franceze, și restul echipajului se hotărâse dintr-odată să se predea. Dar tunul ce îl omorâse pe căpitanul Fraser distrusese arborele trinchet și, înainte ca francezii să-i poată ajuta, eșuaseră pe ceea ce credea el să fie stâncile din vestul insulelor Scilly. Presupusese că restul echipajului se înecase pentru că erau doar el, Harrison și Mordu care plecaseră pe plută.

Își arătă interesul față de Wheal Leisure, mina și așezarea probabilă a filoanelor, felul în care filoanele erau exploatate, problema apei și procesul prin care era pompată afară. Demonstra o inteligență ascuțită și o profundă înțelegere a ceea ce i se spunea.

Ross se gândi că probabil era genul acela de tânăr care se concentrează intens asupra unui subiect ce îi captează brusc interesul, absorbind mai mult și mai repede decât cineva care îl studiase pentru multă vreme. Dar credea că era posibil ca acest interes să și dispară la un moment dat.

Degetele lungi ale lui Jeremy, observă el, nu erau la fel de frumoase cum fuseseră odată, și, răspunzându-i lui Stephen și explicându-i lucrurile, se putea vedea că pe fața lui exista o licărire de pasiune. Ce spusese John Treneglos? „Horrie zice că băiatul tău e un geniu?" Horrie, nefiind cel mai isteț dintre tineri, firește că ar fi cu ușurință impresionat. Cu toate astea, însemna ceva. De ce nu observase el, Ross, mai multe la fiul lui decât evidenta lui nepăsare, atitudinea aparent detașată, iresponsabilă, ușuratică față de viață? Cu siguranță de la întoarcerea lui acasă, discuțiile lui Jeremy cu el ar fi putut să-i ofere o idee despre ce se petrecea în mintea băiatului. Fusese obtuz. Obtuz într-un fel în care erau adesea tații, căzând în acea cursă față de care Ross se mândrea că-i imun.

Stând acolo și ascultându-i pe cei doi tineri, își recunoscu propria-i greșeală, dar nu-și putu înăbuși nemulțumirea față de Jeremy pentru că fusese atât de al naibii de secretos cu tot și pentru că-l pusese într-o asemenea situație incorectă.

Ross nu-i spusese încă Demelzei despre „pescuit". Mai întâi trebuia să-l abordeze pe Jeremy de unul singur...

Una peste alta, cina fusese un succes, doar că nu și pentru Stephen. Clowance invocase o durere de bilă și se rugase să fie scuzată că nu venea la masă. Cu o jumătate de oră înainte de cină, îi spusese mamei ei că avea să accepte invitația să petreacă un timp la Bowood cu familia Lansdowne.

Capitolul 23

I

Construcția sălii mașinilor de la Wheal Leisure începu prin iulie. Se gândiră mult cum să poziționeze motorul, pentru că, deși până atunci toate clădirile minei erau situate în vârful falezei, dacă motorul ar fi putut fi construit la un nivel mai jos, s-ar fi putut face o parte din drenajul natural, iar pistoanele motorului ar fi avut de operat pe o distanță mai mică. Așa că fuse aleasă o porțiune mai joasă a falezei, cam la o sută de metri de la mină, și se făcu o platformă prin săpare și minare. Urma să fie un spațiu destul de mic pentru tot, dar era în regulă. După aceea, stabilindu-se și măsurându-se poziția exactă a motorului și a cazanului, fu săpat un beci cam de nouă picioare adâncime și după aceea trei picioare de săpătură în jurul marginii beciului, pentru fundația sălii înseși.

Fu redeschisă o veche carieră de piatră în spatele morii lui Jonas și, timp de trei săptămâni înainte ca prima piatră să fie așezată, șiruri de căruțe trase de catâri traversară landa, tufărișurile și dunele de nisip într-un continuu du-te-vino, cât era ziua de lungă. Cărau ardezie, cea mai sigură și mai prelucrabilă piatră la dispoziția lor. Chiar și așa, ultimele ziduri de la Wheal Maiden dispărură, pentru că o parte dintre ele erau din granit; Ross era în discuții cu o carieră de granit de lângă St Michael să obțină mai mult, pentru că probabil urma să aibă nevoie de patru sute de tone de piatră mai bună pentru a construi peretele ce absorbea cea mai mare parte din vibrație. Problema cu deschiderea unei mine ce necesita un motor și o sală a mașinilor era că totul trebuia construit suficient de solid pentru a dura și suficient de mare pentru a se bucura de succes. Au fost cazuri în care sala mașinilor s-a prăbușit pentru că fundația nu era situată pe un teren corespunzător sau pentru că vibrația motorului inducea o tensiune prea mare. Nimeni nu știa dacă peste doi ani Wheal Leisure nu urma să fie din nou abandonată; dar, când construiești ceva, trebuie să te pregătești să fie cel mai bun lucru.

Așa că, îngrijindu-se să ofere un drenaj adecvat, așezară primele ziduri pe fundațiile mari, strat după strat, introducând între ele mortar de var subțire, cele mai mari și mai lungi pietre de granit puse

la bază și așezate întotdeauna pe partea cea mai lată, cu drugi de fier printre ele pentru a le da o rezistență suplimentară. Când pereții se mai înălțară, destul de mult pentru a încăpea buiandrugul ușii, folosiră alți drugi de fier de zece sau douăsprezece picioare lungime, pătrunzând prin grosimea peretelui, prinși împreună la capete pentru a ține pereții în strânsoarea lor de metal. La nivelul superior al balansierelor cilindrului trebuiseră să fie făcute găuri în pereți la capetele lor, cu un spațiu pentru a putea fi mișcate în lateral, așa încât să poată fi introdus cilindrul acolo. Mai târziu venea o apertură largă, pentru a putea potrivi capetele zidului ce aveau a sprijini marele balansier. Deasupra urma să vină al treilea etaj, acoperișul de ardezie și înaltul coș de cărămidă.

Construcția sălii avea să ia cel puțin două luni, chiar dacă nu existau obstacole serioase și vremea rămânea bună. Mai trebuia construit un depozit încăpător pentru cărbune, și Jeremy încercă să găsească un povârniș potrivit în dunele de nisip din spatele casei, pe care să-l poată tasa și căptuși cu un amestec de var, nisip, apă și pietriș, pentru a forma un rezervor de apă de ploaie în scopul aprovizionării minei; altfel ar însemna să se care butoaie de la pârâul Mellingey, care era la aproape doi kilometri distanță. În nisipul și piatra scoase din faleză și în dune nu putuseră găsi până atunci nici un izvor și nu exista nici o posibilitate de a săpa un canal pornind din Mellingey, doar dacă se începea la kilometri buni înspre amonte, pentru că ei aici erau pe un teren mai înalt. Exista un nefericit paradox – și anume că, în vreme ce se străduiau din răsputeri și cu mulți bani să scoată apa din pământ, apa pe care o scoteau nu putea fi folosită pentru a produce aburul necesar funcționării motorului, deoarece mineralele din ea ar fi corodat rapid cazanul. O astfel de apă ar putea, firește, să fie folosită pentru spălarea straturilor de minereu sau a minereului însuși sau pentru a fabrica orice matriță ar fi fost necesară dacă s-ar extrage ceva cositor. Clădirile de la suprafață ale vechii mine puteau fi folosite pentru birouri.

Pentru a spori cât de puțin posibil forța de muncă, Ross scoase douăzeci de lucrători în acord și zidari de la Wheal Grace. Lucrătorii în acord erau cei mai puțin calificați și cei mai prost plătiți dintre cei care lucrau în subteran, mare parte a muncii lor presupunând săparea de puțuri, crearea legăturii între ele, deschiderea de noi niveluri, consolidarea și întreținerea minei. Ei erau furnicile lumii mineritului.

De îndată ce veștile despre redeschidere se răspândiră, Nampara fu asediată de mineri în căutare de lucru. Ross luă câțiva, dar le explică tuturor că orice fel de angajare definitivă trebuia să aștepte instalarea motorului și probarea minei. În afară de construcția sălii, principala operație acum era în sarcina lucrătorilor: săparea puțului ce urma să desece restul minei.

În ziua următoare începerii lucrărilor, Stephen îi spuse lui Jeremy că ar vrea să ajute și el. Nu-i păsa, zise el, ce urma să facă – să mâne un catâr, să amestece ciment, să pună un strat de pietriș, să sape un șanț; să fie ceva cu care să-și ocupe timpul în vreme ce căuta o muncă stabilă. Când Jeremy ezită, el adăugă:

– Firește că nu vreau leafă.

– Și oare de ce să nu vrei?

– Voi de la Nampara ați fost cu toții foarte buni cu mine. Aș vrea să vă răsplătesc cât de puțin. Am mușchi puternici – să nu-ți faci griji de asta.

Jeremy se uită înspre lucrătorii care munceau pe nivelul de sub ei.

– Nu-i nici un motiv să răsplătești ceva.

– Și tu faci o muncă destul de grea, ajutând ici și colo, zise Stephen. Tu iei leafă pentru asta?

– Nu... Dar...

– Dar tu ești băiatul proprietarului. Ei? Păi, eu sunt prietenul băiatului proprietarului. N-are sens așa? În afară de asta...

– Ce?

– Păi, ca s-o spun p-a dreaptă, nu cred că vreau să fiu legat șase zile pe săptămână. Am nevoie de timp să colind pe-aici, să împrumut un ponei de la tine, să văd dacă există ceva promițător prin împrejurimi. Vreau puțină libertate, ca, de exemplu, două zile pe săptămână să plec, poate prin jur, poate la Falmouth, cine știe. Dar, când sunt aici, sunt aici, și nu-mi place să trândăvesc. Deci ce-ar putea fi mai bine decât să ajut la noua mină și să-ți dau și ție o mână de ajutor?

Jeremy încă se gândea.

– Atunci, vino când vrei, spuse el. O să le zic lui Ben și lui Zacky Martin, așa că, dacă eu nu-s aici, o să știe ei. Lefurile... sunt destul de mici, Dumnezeu știe, dar o să fii plătit cu ziua. O să însemne câțiva șilingi. Cred că-i corect așa. Cred că am vrea cu toții asta.

Stephen ezită, dar apoi ridică din umeri:

– Dacă așa vrei, atunci mă dau bătut. Pot să încep mâine? La șase dimineața, ca toți ceilalți?

II

Sir George Warleggan fu surprins să primească o invitație de la doctorul și doamna Dwight Enys la cină pentru marți, 23 iulie, la ora 4 după-masa. De când îi vizitase în ianuarie la Londra, nutrise o amară ranchiună față de Dwight, pentru că-i dăduse sfatul pe care i-l dăduse. Îl inclusese pe Dwight în blestemele pe care le aruncase asupra tuturor celor legați de dezastruoasele lui speculații. Abia după câteva luni, simțul obiectivității i se reafirmă și trebuise să admită față de el însuși că Dwight avusese de fapt perfectă dreptate în ceea ce spusese. Bătrânul rege, deși încă foarte activ, nu-și recuperase sănătatea mintală, nu era capabil să-și reia autoritatea de drept ca monarh; răspunsurile lui Dwight la întrebările sale fuseseră confirmate de evenimente. Modul în care el folosise acele răspunsuri era treaba lui; greșeala lui. Dar asta făcea totul și mai supărător, și resentimentul persistase.

După ce citise scrisoarea și cugetase la cea mai bună scuză pe care o putea găsi pentru a refuza, întoarse hârtia pe partea cealaltă și văzu scrisul de mână al lui Caroline: „Dacă Valentine e acasă, te rog adu-l cu dumneata. Mătușa mea, doamna Pelham, stă cu noi pentru două săptămâni. De unde și petrecerea asta de bun venit în zilele lui Cuptor".

Călări spre Killewarren cu puțin înainte de patru, însoțit de fiul lui și de un rândaș, și observă că, în pofida bogăției, tinereții și inițiativei sale, Caroline făcuse puțin pentru a îmbunătăți clădirea de când calicul ei unchi Ray trăise aici. Ciudat că Dwight Enys, așa avansat în ce privește teoriile lui medicale, încă tânăr și viguros și în contact cu multe dintre mințile cele mai pricepute în domeniul medical și științific din țară, nu dărâmase acea aripă pentru a o înlocui cu ceva mai modern sau chiar să demoleze totul și s-o ia de la capăt. Lui George nu-i trecu prin cap că poate cuiva chiar îi plăcea așa cum era.

Primele persoane pe care le văzu când intră în salon fură cei doi Poldark. Slavă Domnului, nu Ross și Demelza – nici măcar Caroline Enys n-ar călca așa în strâchini[1], după cum ar zice bătrânul Hugh Bodrugan –, ci fiul și fiica, ceea ce era și așa destul de neplăcut. Și cu cine discutau? George era un bărbat cu o fire stăpânită, și puține

[1] În original, *fox paw*, transcrierea fonetică engleză a expresiei *faux pas* – „gafă" din limba franceză, așa cum înțelege s-o pronunțe personajul Hugh Bodrugan. (n.tr.)

emoții îl puteau tulbura profund. Dar acum era ca și cum registrul simțămintelor lui era deschis, și un vânt îi întorcea paginile.

Lady Harriet Carter zâmbea la ceva ce spusese Clowance, și dinții ei strălucitori se vedeau abia o idee printre buzele arcuite în sus. Era îmbrăcată într-o rochie de culoarea șofranului, cu dantelă crem la gât și mânșete. O broșă de topaz și cercei. Părul îi strălucea, ca întotdeauna; la fel de negru pe cât de blond fusese odinioară al lui Elizabeth. George abia îi observă pe ceilalți musafiri din cameră, îi salută pe doamna Pelham, pe colonelul Webb, pe cineva cu un gât lung și cu o față ca a lui Robespierre, al cărui nume era Pope, cu o tânără și drăguță soție care părea doar cu puțin mai mare decât cele două fete care se hlizeau și care păreau a fi ale lui. Și un tânăr brunet și zvelt pe nume Kellow sau așa ceva.

Se aplecă peste mâna lui Harriet. Pe moment, era singură.

– Sir George. Era reținută, dar deloc deranjată. Ultima dată când ne-am întâlnit, a fost la ducesa de Gordon, când erai gata să mă iei să văd leul alb al amiralului Pellew.

– Adevărat, doamnă. Eu...

– Dar vai, dintr-odată, ca și cum ai fi văzut o stafie, o fantomă, un spectru, o arătare, te-ai scuzat și ai plecat. Afacerile, ai spus, afacerile. Ceea ce a durat șase luni.

– Probabil că asta a părut a fi o impolitețe teribilă din partea mea...

– Ei bine, da, așa e. Da, așa a fost. Firește, pentru că sunt o persoană perspicace, o explicație simplă e de preferat.

– Lady Harriet, vă pot asigura că asta ar fi foarte departe de adevăr. De fapt, chiar contrariul.

– Cum adică contrariul? Te rog să mă lămurești.

George trase aer în piept.

– Doresc în modul cel mai sincer să vă pot explica în câteva cuvinte tot ce s-a întâmplat. Dar, vai, ar dura o oră, poate mai mult. Poate că n-aș putea vreodată să explic efectiv ce s-a întâmplat...

Se opri. Ea ridică din sprâncene.

– Ce s-a întâmplat?

El se uită înspre Clowance, dar ea vorbea cu Valentine. Jeremy se îndepărtase.

– Să explic, spuse el, că frământarea mea din acea seară era rezultatul negocierilor în care intrasem – nu, pe care le finalizasem – din cauza dorinței mele de a fi pe o poziție mult mai... mult mai bună în ochii familiei dumneavoastră...

– Familia mea? Ce naiba are a face familia mea cu asta?

Mintea îi fu străbătută de o urmă de prudență. Ea fusese puțin nesinceră aici.

– Trebuie să înțelegeți.

– Evident că nu înțeleg.

– Atunci, într-o zi, o să vă explic.

– De ce nu acum?

– Pentru că nu e momentul potrivit. Pentru că acest moment nu e cel mai propice moment... înconjurați așa cum suntem.

Ea se uită în jur, măsurând cu privirea musafirii, cu o urmă de umor latent.

– Ei bine, Sir George, scrii cele mai distractive scrisori... Doar dacă din întâmplare ai sta lângă mine în după-masa asta...

III

Se duseră la masă, și Harriet, mulțumită aranjamentului lui Caroline, stătu într-adevăr lângă George. Clowance stătea lângă fiul lui. Îl văzuse pe Valentine de două ori în zece ani. Se schimbase enorm; era chipeș într-un fel decadent. O șuviță de păr îi cădea în permanență pe sprânceană; ochii păreau atotștiutori pentru cineva atât de tânăr; dar era fermecător.

– M-am întâlnit cu Jeremy la familia Trevanion. Dar nu și cu micuța Clowance. Când te-am văzut ultima dată, erai într-adevăr *micuța* Clowance. Nu mai ești așa.

Ochii îi zăboviră asupra ei, și ea simți că el cunoscuse deja alte femei și avea o idee clară despre cum ar arăta dezbrăcată. Nu era un simțământ cu totul neplăcut. Ceva în zâmbetul lui vesel n-o făcu să se gândească la o jignire; îl făcea prietenos, sexual și nerușinat.

– Te-ai întors acasă de la Eton?

– Da, scumpo. Suntem cam de aceeași vârstă, nu-i așa? Unul sau altul din noi s-a zbătut să iasă în lume înainte ca lumea să-și fi epuizat toată distracția! Cred că eu m-am grăbit cu câteva luni, nu-i așa? Născut sub semnul „lunii negre", se zice. Foarte ghinionist, se spune. Cum stai cu norocul în ultima vreme?

Ar fi putut să-i pună niște întrebări intime despre viața personală. Ea spuse:

– Stai în Cardew?

– Și acolo, și în Truro. Trebuie să-ți mărturisesc, dragă verișoară, trebuie să-ți mărturisesc că peisajul din partea locului pare lipsit de tineri veseli. De ce nu veniți pe-acolo? Tu și Jeremy. Cred că am găsi interese comune.

– Nu știu dacă am fi bine-veniți...

– Dihonia asta prostească. Cel mai bine e să fie dată uitării, nu-i așa? De asta nu sunt părinții tăi aici în seara asta?

– Au venit aseară. Mătușa Caroline credea...

– Știu exact ce credea. Tatăl tău și cu tata înjurându-se în permanență ca niște cotoi vagabonzi. Cu toate astea, nu s-au luptat într-un duel. De ce, mă întreb. Ar clarifica situația. Într-adevăr, ar înlătura pe unul sau altul din drum și ar face ca viața să fie cu mult mai prietenoasă. Am sentimentul că tata e cel adormit. Nu se dă în vânt după arme de foc, ăsta-i tata. Mai degrabă e amator de niște pumni grei în care se văd cu ușurință pungile de bani. În vreme ce mi-l închipui pe tatăl tău călărind în războaie cu pușca pe umăr.

Valentine se uită înspre Sir George, care vorbea cu o frumoasă femeie brunetă din dreapta lui. Avuseseră o încăierare în toată regula înainte să apară aici. El petrecuse o săptămână în Londra pe drumul dinspre Eton spre casă și își majorase substanțial datoriile; dăduse drumul încetul cu încetul acestor vești, și cea mai rea dintre toate apăruse în acea zi. Sir George fusese furios – poate mai furios decât îl văzuse vreodată. Câteva remarci nonșalante ale lui Valentine spre sfârșit, câteva referiri la rezervele din bancă îl făcuseră pe Sir George să izbucnească, și îl numise pe Valentine indolent, muieratic, un pierde-vară care mai bine s-ar angaja în armata regelui să câștige niște bani cinstiți decât să pozeze într-un craidon care rânjește prostește, o rușine pentru familia și numele său.

Se exprimase cu asprime și așa și voise. În multe ocazii, Valentine reușise să profite de pe urma mândriei firești a tatălui său în ce-l privea, pentru a-i potoli mânia față de purtarea lui dezmățată. Nu și de data asta. Ceva nu era în regulă cu socotelile lui, și alarmarea pe care o simțise fusese ascunsă într-o reacție de furie. Când îi întorsese vorba pentru a treia oară, crezuse că Sir George avea să-l plesnească. Așa că remarca lui față de Clowance despre duel și posibilele lui urmări nu era neintenționată. N-ar fi suferit câtuși de puțin în acest moment să-l vadă pe distinsul său tată zăcând într-o baltă de sânge pe un teren părăsit, în vreme ce un doctor se apleca asupra lui și clătina serios din cap.

În loc de asta, stătea așezat de partea cealaltă a mesei, discutând serios cu această femeie. Cine era și de ce era tatăl lui așa stăruitor? Avea oare doamna niște laminoare de vânzare? Sau o topitorie? Ori un furnal de topit cositor? Reprezenta ea interesele unei bănci pe care el era nerăbdător s-o cumpere? Cu siguranță că nimic altceva nu i-ar fi acaparat atenția atât de complet. (Valentine cunoștea atât de bine comportamentul social al tatălui său, când, deși angajat într-o discuție cu o persoană, ochii îi rătăceau prin încăpere în căutarea unor situații mai favorabile.)

Și apoi Valentine surprinse o privire în ochii tatălui său și își dădu seama șocat că mai exista un alt interes ce putea da naștere unei conversații serioase, deși era o adevărată revelație să descopere că tatăl lui ar putea fi așa captivat. Valentine ajunsese de multă vreme la concluzia că nimic nu putea fi mai străin de gândurile tatălui lui decât orice fel de interes, vreodată, față de o oarecare femeie. Pentru ea ca persoană, adică. Dar, dacă nu cumva înțelesese total greșit privirea lui Sir George surprinsă cu o clipă în urmă, aceasta era pentru ea ca persoană.

Era foarte frumoasă, desigur; matură, dar foarte frumoasă. Dar tatăl lui era așa bătrân...

– Vrei? întrebă Clowance privindu-l cu sinceritate.

– Ce să vreau?

Tuși, ca să-și ascundă propria expresie.

– Vorbeai chiar acum despre călăritul în războaie.

– La fel ca fratele meu vitreg? Depinde. Merg adesea la vânătoare, știi; dar atunci păsările nu te împușcă și ele, nu-i așa? Cred că acum am prea mult chef de viață pentru a risca aiurea. Deși tata îmi sugera în seara asta că aș putea să mă înrolez într-un regiment de infanterie.

– Serios?

– Nu sunt sigur. Nu era intenționat ca un îndemn, ci ca un fel de amenințare.

– De ce să te amenințe?

– Pentru că m-am întins mai mult decât îmi era plapuma.

– La Eton?

– Și în Londra. Am prieteni în Londra, și știm să ne distrăm. Nu mi se permite să mă întorc acolo la sfârșitul vacanței, ci trebuie să mă duc glonț la școală. Realmente, Clowance...

– Ce?

– Eram serios acuma. De ce tu și Jeremy să nu veniți și să petreceți o zi sau două cu mine săptămâna viitoare? Îmi va ușura nespus sentimentul de închisoare, și tata va fi plecat atunci, așa că nu trebuie să te temi sau să fii stânjenită.

– Îmi pare rău. Jeremy va fi aici, dar eu plec în Wiltshire mâine.

– În vizită? La prieteni?

– Da.

– Stai mult?

– Trei săptămâni, cred, cu drumul dus și întors.

– Ai un drăguț în Wiltshire, așadar?

– Da.

– Aici cred eu că vrei să mă păcălești. Pentru că, dacă era adevărat, n-ar fi trebuit să existe o ezitare de vreun fel, o îmbujorare a obrajilor sfioși?

– Obrajii mei nu se îmbujorează.

– Aș risca să încercăm într-o zi, râse Valentine. Trebuie să îți amintești că nu ești verișoara mea cu adevărat, verișoară... Apropo... Își coborî vocea. Care-i numele celeilalte vecine de masă a mea?

– Doamna Pope. Doamna Selina Pope.

– E nora bătrânuluiăluia înalt și slab?

– Nu, soția lui.

– Ei, zău așa?

Mai încolo, la masă, tatăl lui spunea:

– Ei bine, doamnă, cereți o explicație și e dreptul dumneavoastră. Dar cum s-o încep aici?

– Poate că ai observat, Sir George, că mărturisirile la cină sunt rareori auzite de cineva, cu excepția persoanei căreia îi sunt adresate, deoarece oricum toată lumea discuta așa tare. Dar, te rog, nu vreau să te presez.

George luă o înghițitură de vin. În mod normal, bea cu prudență, ca și cum se temea să nu profite careva de el.

– Pentru că sunteți perspicace, Lady Harriet, nu se poate să vă fi scăpat că nutresc față de dumneavoastră gânduri de o factură mai cordială decât doar prietenia. Când am venit în vizită să-l văd pe fratele dumneavoastră, ducele, el a precizat foarte limpede că nu mă credea ca naștere și educație la un nivel suficient de elevat pentru a nutri astfel de gânduri. După ce am cugetat îndelung, m-am convins pe mine însumi că oamenii obișnuiți, dar bogați sunt adesea acceptați ca egali de înalta societate, dacă averea lor este destul de substanțială.

Un servitor îi puse în față o altă farfurie, și fu servit cu calcan poșat.

– Până acum te-am urmărit destul de bine, Sir George. Am dreptate să presupun că afacerile în care ești implicat acum...?

– Eram implicat. Pentru că s-au dovedit a fi afaceri de o natură dezastruoasă. Lipsa mea de comunicare cu dumneavoastră de atunci încoace a fost cauzată de vestea că, departe de a-mi îmbunătăți finanțele, această speculație le-a redus aproape la zero.

Caroline îi spunea lui Jeremy:

– Așadar, pleacă mâine.

– Da. Da, plecăm la șase, și o să mergem cu ele să le vedem urcate în diligență și să le aducem caii înapoi.

– Cred că o să le fie de folos amândurora. Știi, desigur, că le iubesc din toată inima.

– Da, știu.

– În special pe mama ta, pe care o știu de mai multă vreme! Ai putea crede că, atunci când ne-am cunoscut prima dată, ne-am privit cu cea mai mare bănuială și o fărâmă de neîncredere – și asta a continuat pentru o vreme.

– Nu știam..

– Veneam din lumi așa diferite. Eu dintr-o lume artificială, elegantă și mondenă în Oxfordshire și Londra. Ea, în cel mai încântător fel, era practică, cu picioarele pe pământ. Când prietenia noastră a înflorit, era mai puternică pentru că avea rădăcini în ambele lumi. Iată de ce am vrut așa mult să accepte invitația asta.

– Nu înțeleg.

– Clowance este într-un sens la fel de practică precum mama ei, deși de fapt în alt fel. Edward Fitzmaurice, căruia se pare că-i place de ea, este elegant, sofisticat, trăiește într-o lume a convențiilor și a stilului. Dacă se vor plăcea mai mult sau mai puțin ca urmare a faptului că vor fi mai mult timp împreună, asta nu pot prevedea. Dar își vor face bine unul altuia. Fiecare va avea posibilitatea să vadă viața dintr-un alt unghi. Nu cred că Edward a mai întâlnit înainte vreo fată cum e Clowance, care spune ce gândește. Și ea a văzut doar crâmpeie din stilul lui de viață în Londra și îi va folosi să vadă mai mult. Cât despre mama ta... Ieșea în societate destul de des când era mai tânără – niciodată fără un adevărat succes. În ultimii ani, tatăl tău a fost plecat destul de des, și vizitele ei în Londra s-au rărit. Câteodată, are încă îndoieli în ce-o privește, în special fără Ross.

– Dar dumneata n-ai nici una?

– Tu ai?

Jeremy se gândi și apoi zâmbi.

– Nu, spuse el.

Capitolul 24

I

Doamna Pelham, care stătea lângă colonelul Webb, văzând că acesta e pe moment ocupat cu fermecătoarea și delicata doamnă Selina Pope, se întoarse spre celălalt vecin al ei, plasat acolo în chip poznaș de către Caroline pentru că știa că mătușa ei adora compania bărbaților tineri și chipeși.

– Și rogu-te, domnule Kellow, cu ce te ocupi? Înțeleg că nu ești înrolat în armată.

– Nu, doamnă, încă nu. Deși am o promisiune pentru un post anul viitor. Pentru moment, îmi ajut tatăl. El deține și operează majoritatea diligențelor din Cornwall.

Paul nu pierdea niciodată prilejul de a exagera puțin.

– Vrei să spui diligențe publice?

– Da, doamnă, în principal. Operează trei diligențe pe săptămână pe fiecare drum din Falmouth spre Plymouth. Și altele din Helston, Truro și St Austell. Sperăm ca în scurt timp să începem un serviciu din și înspre Penzance, dar acolo sunt greutăți cu drumurile prin estuarul supus fluxului.

– *Toate* drumurile sunt dificile, spuse doamna Pelham cu sentiment.

– Ați venit cu diligența, doamnă?

– Nu, cu caleașca.

– Atunci, poate că ați folosit câțiva dintre caii noștri.

– Caii, atâta cât am putut vedea, au fost extraordinari.

– Dar nu și drumurile? Nu, doamnă, dar vă asigur că s-au îmbunătățit chiar și față de acum cinci ani. Firește, eu sper ca într-o zi...

– Da?

– Trebuie că găsiți plicticoasă această conversație după Londra.

– Ziceai că sperî ca într-o zi... Nu-i niciodată plicticos să auzi speranțele unui tânăr.

Paul zâmbi.

– Chiar dacă speranțele lui pot părea plicticoase când le povestește? Ce sper eu este ca nu peste multă vreme să putem fi în stare să nu mai avem nevoie de mulți dintre caii noștri – astfel permițând diligențelor să meargă de trei sau de patru ori mai mult înainte de a se opri și astfel să facem ca distanțele să pară a se înjumătăți prin introducerea diligențelor puse în mișcare de un motor cu aburi.

Sarah Pelham își înăbuși un fior.

– Chiar crezi că va fi într-o zi funcțional?

– Sunt sigur de asta.

Ea se uită la fața lui îngustă, negricioasă, șireată, expunând cu calm planurile tinereții.

– Crezi că oamenii vor accepta un disconfort și un pericol crescut?

– Nu cred că va fi cazul nici unuia din astea, doamnă. Economisirea timpului va fi substanțială.

– Când există riscul major de răsturnare? Și pericolul de a fi opăriți de aburul scăpat!

– Drumurile trebuie îmbunătățite, cu siguranță. Dar asta va trebui să se întâmple în orice caz imediat ce războiul va lua sfârșit. În Ayrshire e un om pe nume Macadam[1] care folosește metode noi. Cât despre pericolele aburului, sunt exagerate. Eu, spuse Paul degajat, eu am lucrat recent la un motor și, după cum vedeți, n-am suferit nici o arsură.

– Și tatăl dumitale crede în toate astea? Speră să introducă trăsurile cu aburi pe drumurile din Cornwall?

– Tata nu e implicat în asta deocamdată. Vine dintr-o veche familie și poate că nu vede comerțul așa cum îl văd tinerii. Nici inovațiile. Eu lucrez, planific pentru zece ani în avans. În cinci ani, va fi timp destul să-i arăt avantajul aburului și cum să fie administrată afacerea poștalioanelor britanice și a transportului terestru.

Bărbatul jerpelit și bombastic cu nasul roșu care bea până-și pierdea mințile și avea mereu datorii ar fi fost fără îndoială flatat să fie descris ca venind dintr-o veche familie, dar Paul, vorbind cu o persoană străină care urma a se înapoia în curând la Londra, simți că își putea permite o mică libertate, chiar depășind limitele obișnuite.

[1] De fapt, denumirea tehnologiei de construcție a drumurilor introdusă de inginerul scoțian John Loudon McAdam și prin extensia sensului, denumirea drumului construit astfel (n.tr.)

Fu servit piept de vițel în vin alb, cu garnitură de carote tinere și zmeură proaspătă.

Valentine spuse:

– Doamnă Pope, m-ați neglijat.

Selina Pope se întoarse.

– Dimpotrivă, cred, domnule... ăăă... Warleggan. Ai fost atât de prins în discuții cu domnișoara Poldark, încât n-am avut nici o șansă.

– Domnișoara Poldark e un fel de verișoară de-a mea – deși relația e foarte complicată.

– Te rog explică-mi-o!

– Păi, vărul tatălui ei a fost însurat cu mama mea. După aceea, a fost ucis într-un accident, iar mama s-a măritat cu Sir George, și în cele din urmă am apărut eu.

Doamna Pope spuse:

– Eu n-aș spune deloc că există vreo legătură.

– Asta-i ziceam și eu domnișoarei Poldark.

Selina Pope era blondă și zveltă, cu trăsături fine și elegante, frunte înaltă și mici bucle ce-i încadrau fața. Pentru un scurt moment neașteptat, Valentine își aminti de mama lui. Clipi.

– Ce este? întrebă doamna Pope. Te supăr în vreun fel?

– Într-adevăr mă supărați, spuse Valentine revenindu-și. Cum să fiu eu vreodată acuzat, chiar și în glumă, că neglijez atâta farmec și frumusețe?

– Ah, mulțumesc, spuse doamna Pope. Dar acuzația mea nu a fost în glumă, ci era serioasă!

Când zâmbi, asemănarea dispăru. Gura era mai voluntară, ochii puțin oblici, expresia mai puțin calmă.

– Ei bine, spuse Valentine, de vreme ce sunt acuzat, închis și condamnat fără judecată, care îmi e sentința?

– Ah, sir, eu nu sunt judecătorul; eu sunt victima.

– Atunci, dacă îmi e permis să mă condamn eu însumi, pedeapsa va fi să vă fiu devotat pe parcursul întregii seri.

Selina Pope își trecu delicat vârful limbii peste buze. Acest tânăr era atât de matur și de îndrăzneț, încât diferența de peste zece ani dintre ei nu părea să conteze prea mult.

El spuse cu candoare:

– Acela e socrul dumneavoastră?

– Nu, soțul meu.

– Ah, îmi pare rău. Și cele două tinere domnișoare?

– Fetele lui de la prima soție.

– Și locuiți în apropiere, doamnă Pope?

– La Place House. A aparținut familiei Trevaunance.

– Ah, o știu. Ieșiți des în societate?

– Suntem rar invitați, spuse cu sinceritate doamna Pope.

– În cazul acesta, mi se permite să vin în vizită?

– La cele două fete vitrege ale mele?

Valentine se uită drept în ochii ei, lipsit de candoare.

– Firește...

Soarele la apus intră în sufragerie: fire de praf pluteau în razele de soare în vreme ce zgomotul conversațiilor creștea și scădea...

Lady Harriet spuse:

– Nu știu dacă să iau mărturisirea dumitale drept un mare compliment, Sir George, sau drept o și mai mare insultă.

– Insultă? Cum așa?

– Recunosc pe deplin că sentimentele dumitale față de mine trebuie să fi fost foarte sincere. Deoarece trebuie,că știi ce se spune despre dumneata, nu te poate jigni să știi că sunt cu atât mai impresionată că îți riști averea pentru mine, având în minte reputația dumitale. De om prudent. De șiretenie negustorească. De... chiar... câteodată... de zgârcenie.

George fixă cu privirea mâncarea pusă în fața lui, dar n-o atinse.

– Ei bine?

– Ei bine? repetă ea.

– Ăsta e un motiv de insultă?

– Nu ca o recunoaștere a complimentului în sine. Ce mă insultă, dragă Sir George, e impresia dumitale că sunt la fel ca multe alte lucruri din viața dumitale și că pot fi *cumpărată*.

– Nu așa! Asta n-a fost deloc intenția mea!

– Atunci, te rog să-mi spui cum o interpretezi dumneata.

George se uită de jur împrejurul mesei ca un taur încolțit, dar toată lumea părea preocupată de mâncarea din față și de discuții.

– Deja v-am explicat, Lady Harriet. N-am crezut că fratele dumneavoastră, ducele, a fost de acord să vă fac curte. Am crezut că, având o avere mai mare, aș merita o considerație mai mare. Deja m-am străduit să vă explic asta...

– Într-adevăr, așa e. Atâta timp cât e vorba despre bani, cu cât ai mai mulți, cu atât ai mai dori și îi pierzi pe toți. Ăsta-i adevărul?

– Nu pe *toți*. Acum sunt doar solvabil; va trebui să muncesc mult timp înainte ca situația să fie pe deplin remediată. Dar nu o duc

mai bine; trebuie să mărturisesc că o duc *mai rău*; cu alte cuvinte, nu mi-am îmbunătățit poziția sau condițiile în *nici un* fel ce mi-ar oferi un avantaj în fața dumneavoastră sau a fratelui dumneavoastră, ducele. De aici situația mea dificilă, de aici reținerea mea să vă deranjez cu prezența în vreun fel în ultimele șase luni...

– Sir George, aș vrea să nu-l numești „fratele meu, ducele". Faptul că îmi e frate e adevărat și are o oarecare relevanță. Faptul că e duce, deși e adevărat, n-are nici o importanță. Toate astea sunt foarte interesante... Lady Harriet continuă să mănânce pentru o clipă. Totul e foarte interesant. Știi câți ani am eu?

– Nu, doamnă.

– Am treizeci de ani. Și sunt văduvă. Văduva unui bădăran bețivan, mare călăreț, mare spurcat la vorbe. Da, dragă Sir George, bădăran, chiar dacă avea o obârșie ireproșabilă. Nu sunt o fată blândă și docilă, Sir George. Nu am fost față de el. Nu voi fi niciodată față de vreun bărbat. Cu atât mai puțin voi fi față de fratele meu, care își are viața lui de trăit și mă rog să aibă mare noroc. Nu-mi pasă nici cât negru sub unghie de ce crede sau gândește. Dacă îmi găsește vreun aristocrat nobil și bogat drept bărbat, voi judeca problema doar pentru meritele sale, fără a ține seama de sentimentele fratelui meu. La fel, dacă vreodată mă voi gândi să mă mărit fără ca mai întâi să-l informez pe „fratele meu, ducele", nu m-ar interesa deloc dacă e de acord sau nu... Așadar, Sir George, dacă în prezent ești la strâmtoare cu banii, să iei seama că nu ți-ai făcut nici un bine speculând pentru a mă *impresiona* sau provocându-ți daune prin pierderea unei averi în *încercarea* de a mă impresiona. Asta e tot ce pot să-ți spun acum. Te rog să te întorci spre doamna din stânga dumitale. E nerăbdătoare să-ți vorbească despre ceva. Fără îndoială că îți solicită părerea despre fondurile și acțiunile ei.

Colonelul Webb îi spunea lui Caroline că, în ciuda ziarelor optimiste, el era de părere că armata din peninsulă se împotmolise și era blocată în fața orașului Badajoz și a râului Guardiana. Wellington nu se putea mișca în siguranță nici în față, nici în spate. Evident că nici Marmont nu putea. Lui, personal, îi părea rău pentru armatele țintuite într-o parte așa periculoasă a lumii.

– Dumnezeu să-i ajute pe toți, spuse Webb, ștergându-și mustața. Cu căldura, muștele și frigurile – ca să nu mai spun despre șerpi – nici nu-i nevoie de vreo luptă pentru a umple spitalele și mormintele.

– Atâta vreme cât francezii sunt în aceeași poziție...

– Ah, mai rău, pentru că sunt mereu pradă acelor briganzi care împânzesc fiecare colț inaccesibil al țării și, numindu-se armata spaniolă, atacă fiecare avanpost francez cu cea mai mare ferocitate. Se spune că francezii pierd în medie cam două sute de oameni pe săptămână – și au făcut asta de ani întregi – cu tacticile astea. E un bărbat, am uitat cum îl cheamă... a, nu, e Sanchez, care, de câte ori prinde vreun curier, îi trimite capul și corespondența lui Wellington prin mesager special.

– N-am cunoscut niciodată vreun spaniol. Fără îndoială că sunt un neam nemilos.

– Vai, au și motive, doamnă. Atrocitățile francezilor comise față de *ei* nici nu pot fi descrise. Câteodată s-ar crede că Dumnezeu doarme.

Colonelul Webb fu apelat de peste masă de către Dwight, și Caroline se întoarse din nou spre Jeremy.

– Clowance l-a mai văzut pe Stephen Carrington, știi cumva?

– Nu, din câte știu eu. Doar de două ori când eram și eu acolo, și eu m-am văzut de multe ori cu Stephen...

– Îl simpatizezi?

Jeremy își încreți sprâncenele.

– Da. Însă părinții mei m-au întrebat și ei asta. Faptul că ar fi necesar să pui întrebarea te face să te îndoiești de răspuns.

– Ce-ți place la el?

– Ah, pfui, ce să-ți placă la un bărbat? Tovărășia lui. Nu poți să adormi când ești în preajma lui.

Caroline luă cu furculița o bucată de foitaj subțire.

– Știi că e o veche zicală din Cornwall; Dwight mi-a amintit-o ieri în legătură cu alt subiect. Zice așa:

De-ai să scoți un venetic la liman
O să vezi că ți-e dușman.

– Nu-mi pot imagina că asta se va întâmpla vreodată cu Stephen, zise Jeremy. E un tip prietenos, și cred că ar face multe să *nu-mi* devină dușman.

– Clowance îl place?

– Ah, da.

– Ceva mai mult decât atât?

– Trebuie s-o întrebi pe ea, mătușă Caroline.

– N-aș îndrăzni!

Jeremy râse, și Clowance, de parcă simțise că se vorbea despre ea, se uită peste masă la ei.

– Doamna Enys e o femeie așa frumoasă, spuse Valentine către Clowance. Cam slabă după gustul meu, dar îmi place tenul ei. Și, firește, aroganța. Tu ești arogantă, Clowance? Asta îi dă unei fete o strălucire aparte.

– O să țin minte.

– Dar nu ești de acord?

– Ah, nu se cade să spun eu...

– Crezi că gusturile mele sunt prea catolice?

– Nu m-am gândit la asta.

– Păi, e așa o plăcere să vii la un dineu unde sunt atâtea femei atrăgătoare. Nici nu cred că-mi amintesc de unul mai bun. Fără s-o punem la socoteală pe doamna Pelham, pentru că e în vârstă, sunt: una, două, trei, patru, cinci! Îți dai seama câte mii de femei deprimant de banale există pe lumea asta? Și sute absolut *urâte*. Cele frumoase ies în evidență ca... ca niște făclii... Valentine își flutură excesiv furculița și apoi spuse pe altă voce, mai înceată: Mama ta e drăguță, nu-i așa?

– Da, așa cred.

– Îmi aduc aminte, deși sunt ani de când am văzut-o. A fost un fel de duel purtat pentru ea în Londra, nu-i așa?

– Asta a fost de mult.

– În 1799. Anul în care a murit mama.

– Așa e? Nu mi-am adus aminte. Îmi pare rău.

– Pe-atunci aveam doar cinci ani – la fel ca tine. Valentine își miji ochii parcă într-un efort de a-și aminti. Cred că mama era ceva *mai mult*. Cred că ea era frumoasă. Îmi aduc aminte de ea destul de bine. Firește că sunt două portrete de-ale ei pe perete la Cardew. De ce nu vii să le vezi?

– Mi-ar plăcea, spuse Clowance. În septembrie, poate, înainte să pleci la Eton?

– Și o să dăm și o petrecere de Crăciun, spuse Valentine. O să vii și atunci?

Chiar înainte că doamnele să se ridice de la masă, George întrebă:

– Când aș putea să vin în vizită, doamnă?

Harriet ținea un pahar de vin la gură, lăsându-l să-i atingă ușor dinții.

– Luna asta sunt ocupată.

– Într-adevăr.

– Da, e o perioadă surprinzător de aglomerată. Chiar dacă nu e sezon de vânătoare, sunt multe de făcut. Eu duc o viață socială, Sir George.

– Sunt sigur că așa e.

– În lumea asta mică a Cornwallului, devii prea bine cunoscut într-un timp prea scurt.

– Așa e, spuse George din nou, ceva mai rece.

După o pauză convenabilă, Harriet își puse jos paharul.

– Dar în august e mai lejer. Aș putea fi liberă în august.

– Atunci...

– Sâmbătă e o zi potrivită?

– Am să fac să fie.

– Vino la ceai în a doua sâmbătă din august.

– Va fi o petrecere?

– Dacă vrei.

– Nu, nu vreau.

– Foarte bine, spuse Harriet. Te rog să vii la cinci. Voi fi singură, și o să-l iau pe Dundee pe post de însoțitor.

II

Lui Ben Carter i se oferise postul de șef de echipă în subteran la Wheal Leisure și urma să intre în pâine imediat ce avea să fie ceva de supravegheat acolo. Întotdeauna, el fusese independent, un singuratic, și era contrar instinctului său să accepte. Dar bunicul lui i se alătură lui Jeremy în acțiunea de a-l convinge.

– Nu-i o slujbă ca oricare, spusese Zacky. Am muncit pentru alde Poldark aproape toată viața mea și o să fiu casier la compania asta nouă dacă-mi permite sănătatea. Știu că mama ta preferă să stea la distanță, dar asta-i din cauza unor idei ciudate pe care le are și n-ai ce să zici. Chiar așa, daca-i întreba-o, ți-ar zice la fel. Căpitanul Poldark și-a riscat sănătatea și poziția încercând să-l salveze pe tatăl tău.

– Ba nu-i asta deloc, spuse Ben. Nu-i nimeni în ținutu' ăsta pentru care să vreau mai mult să lucrez, dacă e să lucrez pentru cineva. E doar că m-am obișnuit să fiu de capul meu.

– Păi, asta o știu io prea bine. Și ți se potrivește mănușă. Dar, dacă trăiești de unul singur și muncești de unul singur *toată* viața ta, se prea poate să sfârșești fără să știi încotro să te-ndrepți. Pe jumate cruțat. Egoist. Așa că sfatul meu este să accepți și să vezi cum

te descurci. Pescuitul, mina ta – astea n-o să plece nicăieri. Dacă treaba n-o să meargă, poți să pleci oricând.

– Da, spuse Ben gânditor. Crez că-i adevărat.

Așa că pentru moment muncea cu ceilalți, construind clădirea minei și săpând puțul. Cu o leafă de patruzeci de șilingi pe lună, era mai bine decât fusese vreodată în viață. Nu că ar fi avut nevoie de bani. Disprețuia banii și ar fi putut trăi de pe urma pământului.

Una dintre tentațiile nerostite ale muncii lui acolo era șansa de a o vedea mai des pe Clowance. Una dintre surprizele ce-i mai potoliră elanul fu descoperirea că și Stephen Carrington muncea acolo. De fapt, ei nu schimbaseră vreo vorbă între ei, dar își pierdu cumpătul când îl văzu pe Stephen alăturându-se celorlalți într-o dimineață, să înceapă a săpa puțul. Era ceva la el ce nu putea *suporta*. Stephen se fălea prea mult, era prea generos, prea natural și prea încrezător fără temei. Cine *era* el, pentru Dumnezeu? Un marinar șomer. Cu toate astea, se purta de parcă ar fi fost cel mai tânăr căpitan din Marina Regală. Și – păcatul de neiertat – îi făcea ochi dulci lui Clowance; și, lucru de groază, se părea că și ea îi făcea ochi dulci lui. Să fie adevărat că se simțea atrasă de fața asta îndrăzneață, de părul blond și ondulat și de firea vorbăreață? Era de crezut că Clowance, fata asta perspicace, sinceră, cu picioarele pe pământ și cu desăvârșire cinstită, pe care Ben o adora, putea să fie păcălită de un astfel de bărbat?

Pentru a săpa un puț de nouă pe nouă picioare, era nevoie de opt muncitori în schimburi de câte patru, lucrând șase ore fiecare. Era de așteptat ca, în terenul dur unde erau, să fie nevoie de aproximativ o lună să coboare șase stânjeni, și, dacă le mai lua încă o lună să instaleze motorul, atunci aveau să se găsească sub cel mai de jos nivel de până atunci. Mai rămânea doar să le lege printr-un tunel subteran.

Ben urmărea cu invidie cum muncea Stephen, dar nu putu găsi nici un motiv de nemulțumire. Din nefericire pentru Ben, celălalt tânăr era puternic, harnic și capabil. În plus, Ben o vedea puțin pe Clowance, pentru că ea încă îl evita pe Stephen. Avea grijă să-și facă apariția când el nu era la mină sau când erau și alții prin preajmă.

Firește, știa că, odată și odată, va trebui să stea față în față cu el... doar dacă nu se plictisea și pleca iarăși, în cele din urmă. Voia ea asta? Neîndoielnic, părea că asta dorea. Dar, se întrebă în sinea ei, n-ar fi mai bine să-l *alunge*, după ce aveau să se confrunte, decât

să stea să-l vadă cum se demoralizează și pleacă de bunăvoie? Oricum, din ce spunea Jeremy, nu exista nici o aluzie că s-ar fi gândit să plece. Poate că, prin faptul că se gândea că l-ar putea respinge, ea presupunea că ar deține un rol mai important în viața lui decât avea de fapt?

Dar, cu o săptămână înainte de petrecere, fusese o întâlnire. Daisy Kellow venise la Nampara în acea seară și, auzind că toți bărbații erau la Wheal Leisure, îi sugerase lui Clowance să meargă până acolo. Însă când Daisy ajunsese acolo, praful de la lucrări o făcuse să se înece, și se retrăsese cu Paul, care se întorsese mai devreme, după cele două zile în care-l ajutase pe tatăl lui cu activitatea de transport cu diligența în Truro, și venise acasă de unul singur. Clowance hotărî că era prea devreme să meargă acasă, și faptul că Stephen era acolo mânuind un târnăcop nu putea fi un impediment în calea rămânerii ei acolo. Așadar, rămase, discutând oarecum fățiș cu Ben și, când acesta era ocupat, cu Jeremy, fără a-l ignora cu totul pe Stephen, dar în general rămânând destul de departe de el pentru a putea purta o discuție. Construiau al doilea zid scund care susținea balansierele cilindrului. Capetele balansierelor urmau să fie adăpostite în ziduri; dar nu avea a se construi platforma de deasupra lor până când restul sălii nu avea să fie terminat. Se aștepta ca Jeremy să meargă acasă cu ea la cină, dar el spuse:

– Spune-i mamei că mai stau o jumătate de oră. Vreau să folosesc toată lumina zilei. Te superi? Sau rămâi, dacă vrei.

– Nu, mai bine plec. Altfel o să se întrebe.

Ben se apropie de ea.

– Vin cu tine, ce zici?

– Nu, Ben, n-aș vrea să te iau de aici.

– Nu-nseamnă că iei pe cineva de aici. Aproape am terminat.

– Nu, insistă ea. Ne vedem dimineață.

– Da. Sper și eu.

Ea se strecură în josul falezei către plajă. Amurgul cuprindea leneș vastele întinderi de nisip. Marea era la jumătatea fluxului și calmă. Câteva bălți reflectau cerul încruntat al serii.

– Pot să te însoțesc? întrebă o voce din spatele ei pe când era gata să sară pe nisip.

Tresări puternic. Probabil o văzuse plecând și își aruncase brusc uneltele. Sau poate că pleca oricum.

– Merg acasă, zise.

Ea sări și el sări după ea.

– Știu, spuse el.

Își potrivi pasul după al ei. Ea încercă să aibă o voce neutră, nici prietenoasă, nici rece.

– Te-am văzut foarte rar, domnișoară Clowance, zise el.

– Chiar așa? Ah...

Se zărea o lumină la Nampara în dormitorul părinților ei. Dar luminile din salon nu se vedeau de aici; erau blocate de o ridicătură de stâncă acoperită de iarbă.

– Cred că mă eviți, spuse el.

– De ce crezi asta?

– În aproape trei săptămâni, nu ne-am văzut nici măcar o dată. Așa cum trebuie, vreau să zic. N-ai venit la cină atunci când m-au invitat părinții tăi. Stai *în casă* tare mult, deși vremea e așa frumoasă.

– Serios?

– Știi că stai. Și... când ieși, ești întotdeauna *însoțită* de cineva.

El își lăsase părul să crească față de anul trecut, și acum îi ajungea la umeri, așa că arăta mai leonin ca niciodată. Dar nu se îngrășase deloc – era tras la față.

– Ai primit scrisoarea mea? întrebă el.

– Ce scrisoare?

– Aia pe care ți-am scris-o. Îți spuneam că mă întorc.

– Ah, da.

– Și, când m-am întors, a fost nițel cam cu ghinion, că a trebuit să mă vezi prima dată cu domnișoara Violet Kellow, nu-i așa?

– De ce să fie cu ghinion?

El se opri, dar, pentru că ea nu se opri, trebui să meargă mai repede pentru a o ajunge din urmă.

– I-am explicat lui Jeremy. El nu ți-a explicat?

– Ce era de explicat?

– Știi ce era de explicat. Uite ce e, Clowance, credeam că ești o fată cinstită...

Nisipul era aici plin de gropi, cu creste și ondulat ca urmare a fluxului de după-masă. Clowance se încruntă și netezi cu piciorul câteva creste, apoi merse mai departe.

– I-am explicat lui Jeremy, insistă el. Nu mi-a plăcut gândul de a da buzna peste tine în acea noapte, prima noapte când mă întorsesem, fără să-ți fi cunoscut tatăl. Și, când am venit la focul de tabără, vorbeai și râdeai cu tipul ăla, Carter. Și te uitai la el. *Și* te uitai la el... Așa că am plecat spre casă, la Will Nanfan, să mă culc devreme și doar ce m-am întâlnit cu Violet Kellow. Era înnebunită să vadă

focul, deși avea febră și tușea, ceea ce le-ar fi speriat pe majoritatea fetelor. Era veselă, agitată de la febră, încăpățânată. Mi-a părut rău de ea. Am mers cu ea. E o fată veselă și drăguță în felul ei. Dar nu-nseamnă nimica pentru mine. Nimic mai mult decât, na, piatra asta! Eu la *tine* țin!

Lui Clowance nu-i plăcea imaginea în care se prezenta, cea a unei fete geloase, îndepărtându-se furioasă, cu capul sus, cu bărbatul în urma ei. Dar să se oprească și să discute deschis cu el aici pe plajă era imposibil.

Totuși, se opri.

– Îmi ceri să cred povestea asta!

– E adevărul adevărat!

– Și te aștepți să-mi pese?

– Păi, *firește* că-ți pasă, altminteri n-ai fi furioasă! Dacă n-ar conta nici cât doi bani găuriți cu cine m-ai văzut, pur și simplu ai *arăta* că nu-ți pasă. Ai fi pur și simplu la fel de prietenoasă ca atunci când am plecat. Nu vezi că te dai de gol?

Clowance privi înapoi spre felinarele care se aprindeau acum în jurul minei. Licăreau și clipeau în contrast cu faleza și cerul întunecat. Se uită înspre ele și se îmbărbătă. Ele reprezentau calmul, normalul, prietenia, absența durerii. La fel, în casa din fața lor, mama, tatăl și sora ei stăteau la cină. O familie cunoscută și iubitoare; fără conflicte, fără supărări. Între ei, era ea aici, cu omul ăsta, într-o situație în care emoțiile contradictorii puteau s-o afecteze profund. Ca și cum fluxul se ridicase și năvălea. O cuprinseră tot soiul de neliniști. Dar nu erau toate numai neliniști, altminteri s-ar fi întors și ar fi plecat. Voia în același timp să-l rănească și să-l tămăduiască.

Propria-i durere era mult prea puternică.

– Foarte bine, Stephen, îmi pasă, spuse ea. Însemni ceva pentru mine. Cât de mult, asta nu știu încă. Dar e ceva, da. Tu îmi spui că însemn și eu ceva pentru tine...

– Totul.

Făcu un pas în față, dar ea se dădu înapoi.

– Spui că ții la mine. Oricare ar fi povestea asta cu întâlnirea cu Violet Kellow – oricare ar fi adevărul –, nu trebuia să mă port așa. Dacă *eu* țineam la tine... *dacă* țineam la tine și mă întorceam după o lungă absență și nu te vedeam încă, crezi că aș fi plecat cu primul bărbat pe care-l vedeam și aș fi străbătut întunericul nopții împreună cu el – pe plajă și în cimitire? Crezi tu că ar fi trebuit să arăt cât de mult îmi

pasă făcând așa ceva? Furia ei crescu pe când vorbea, străduindu-se să exprime supărarea intensă și amară ce-i stăpânea inima.

– Nu, spuse el. Nu. Ai perfectă dreptate. Și îmi pare rău, tare rău. Și poate că nu merit nimic mai mult decât să-mi întorci spatele. Dar te asigur că n-am vrut să iasă așa. Eu... eu fac lucruri din repezeală, fără să mă gândesc prea mult. Ea a ieșit, și eu am zis: „Bună, domnișoară Violet", și apoi a pus șaua pe mine.

– Și pe ea s-a pus șaua? întrebă Clowance mirându-se de ea însăși.

– Hai, hai, acuma, doar nu vrei să crezi *așa ceva*! N-am fost decât prietenos! Păi, la dracu', o fată bolnavă, nici nu puteai să pui mâna pe ea! N-ar fi fost cinstit...

Știind ce zvonuri circulau despre domnișoara Kellow, Clowance nu crezu nimic din asigurările astea. Într-adevăr, nu era sigură de ceva din vocea lui, ce, fiind prea mângâietoare, îi tocea ascuțișul nervilor. Din nefericire pentru atitudinea ei mai reținută, apropierea lui avea o influență fascinantă, ce îi submina rațiunea. Avea dinți buni, dar era un canin spart ce îi atrăgea mereu atenția când zâmbea. Avea degete scurte și puternice, dar nu mari, unghiile tăiate scurt, curate în ciuda muncii pe care o făcea. Gâtul de deasupra gulerului cămășii era masiv. Părul roșcovan se ondula peste urechi precum un fir subțire de aur. Pomeții înalți, gura fermă și caldă deasupra unei bărbii cu gropiță; ochii albaștri-cenușii, aproape că ai tatălui ei, dar mai deschiși, *experiența* vieții care i se citea pe față, reflectând cât de multe văzuse și făcuse, împreună cu faptul că ea își dăduse seama că o dorea...

– Ah, spuse ea, totul e așa *neînsemnat*... O ceartă *neînsemnată* despre o aventură *neînsemnată*. Nu sunt numai mânioasă pe tine, ci și rușinată pentru mine. Hai s-o lăsăm pentru o vreme! Dacă rămâi...

– Bucuros, iubire. Bucuros, o las baltă și, mai mult de-atât, o s-o și dau uitării...

El își puse mâinile pe umerii ei și o atrase spre el, o sărută, buzele lui mișcându-se senzual peste ale ei.

– Știi că nu-i nimeni altcineva decât tu – n-ar putea fi niciodată altcineva.

– *Cum* să știu eu asta?

– Pentru că așa-ți spun eu. Tu nu simți că așa este?

El își puse mâna pe funda de pe decolteul rochiei ei. Ea îl plesni peste față.

El se retrase, punându-și dosul mâinii pe obraz. Totul fusese prea repede, înțelese asta acum și se blestemă pentru că făcuse o mișcare greșită. Dar se înfurie la rândul lui.

– Mai am ceva de uitat, ei? Ai brațe puternice, domnișoară Clowance.

– Îmi pare rău dacă e diferit cu alte doamne pe care le-ai cunoscut. Nici una din ele nu știe ce vrea?

El își luă mâna de pe față și se uită la ea, ca și cum s-ar fi așteptat să găsească sânge.

– Brațe puternice... Într-o zi, domnișoară Clowance, o să le sărut. Și o să le mușc. Și o să le ling. Când o să fii a mea. Când o să ne aparținem unul altuia. Cred că așa va fi. Tu nu?

Se întoarse și o lăsă acolo, îndepărtându-se în tăcere și pășind furios pe nisip. Ea îl privi până când dispăru.

În vreme ce vorbeau, amurgul se stinsese, și se lăsase întunericul.

Capitolul 25

I

Lipsită de femeile casei timp de trei săptămâni, familia Poldark funcționa ca de obicei. Vara era frumoasă, iar grâul și ovăzul fuseseră recoltate devreme. Se făceau clăile de fân. Cartofii erau culeși și puși la păstrare. Merele, perele și gutuile se împlineau și se coceau. Iarba și grozama erau tăiate pentru iarnă. Una peste alta, nu era vremea potrivită să lipsești de la fermă – fără a mai pomeni despre nalbe –, și Demelza aproape că voise să renunțe în ultima clipă.

– Nu, zisese Ross. Ăsta-i momentul să verifici cum i-ai pregătit. Toată lumea depinde prea mult de tine pentru hotărârea finală; și mult mai mult în afară de asta. Lasă-i să se descurce de capul lor de data asta. Și, dacă e la o adică, o să fiu eu aici să mă asigur că nu se prăbușește totul.

– Dar, serios, o să fie cu două mâini de lucru mai puțin. Clowance e la fel de ocupată ca mine în timpul verii.

– Un motiv în plus să vă luați o vacanță.

Demelza se gândi la cele două cufere ce stăteau sus, pline ochi.

– Și am cheltuit atât de mult! Nu pare corect – doar pentru două săptămâni – când nu ne mai merge așa bine ca odinioară.

– Nu, e rușinos, spuse Ross.

Ea se uită atentă spre el.

– Dar tu ne-ai spus să cheltuim!

– Ai fi vrut ca fiica ta să iasă în societate îmbrăcată ca o femeie ce lucrează la mină? Cât despre tine – cum să te las să arăți ca o rudă săracă?

– Un motiv în plus să nu mă duc.

– În orice caz, Caroline ți-a împrumutat atâtea. Șaluri, evantaie, poșete, broșe.

– Și un voal, o umbrelă, un ceas franțuzesc, o pelerină cu glugă, o bonetă turban. *Asta*-i rușinos, că am împrumutat de la ea! Dulapurile și sertarele ei trebuie că sunt goale acum!

– I-a plăcut să facă asta. Știi doar. Se bucură de bucuria ta pentru călătoria asta. Amândouă trebuie să încercați să vă distrați de dragul ei, dacă nu de al meu.

– Ah, o să *încercăm*, spuse Demelza. Promit că o să *încercăm*.

Cu amândouă femeile plecate și doar cu micuța Isabella-Rose să le bucure zilele, Ross avusese mai mult timp să stea singur cu Jeremy. Fiul lui pleca de acasă devreme și venea târziu, plin de energie și inițiativă, mergând călare încoace și încolo pentru chestiuni ce țineau de Wheal Leisure; dar totul era însuflețit de un alt combustibil decât entuziasmul cu care începuse. De câteva ori, se gândise să-i spună lui Jeremy de discuția pe care o avusese cu John Treneglos pe când mergeau spre casă în după-masa zilei de Sânziene. Dar simțea că s-ar putea să pară că se străduia să-i ponegrească pe Trevanioni și implicit pe Cuby față de Jeremy. Își aminti cum, cândva, pe când avea optsprezece ani, se îndrăgostise de o fată din Tregony și cum tatăl lui încercase să-i dea un sfat înțelept și cât de mult îl urâse. Chiar și pomenirea numelui fetei de către tatăl lui fusese ca și cum strivise un crin sub picior. Tocmai acele cuvinte ruinaseră delicatețea relației despre care voia să-i dea povețe.

Nu că tatăl lui fusese cel mai plin de tact om, firește. Dar oare *el* era? Părea mereu în contratimp cu Jeremy. Și nu cumva toți tinerii se enervau dacă părinții lor se implicau, doar pentru a se *interesa*, în relațiile lor sentimentale? În special într-una terminată.

În contratimp cu Jeremy? Încă era așa, într-un fel, în ciuda deciziei de a deschide împreună mina. Nimic fățiș, desigur. Interacțiunile lor zilnice erau acum dese și prietenoase. Ross nu pomenise nimic

despre ieșirile la pescuit, simțind că era treaba lui Jeremy *să-i spună*. Jeremy încă nu-i zisese nimic. Poate că nu intenționa să-i spună vreodată. Nu bănuia că Ross era curios cum de strânsese el atâtea cunoștințe? Și de ce stratagema asta, pentru numele lui Dumnezeu? Tatăl și mama lui erau niște căpcăuni, așa încât el să facă totul doar pe ascuns? Sau proști, să fie oare așa ignoranți?

Cu toate astea, nu era momentul, acum că erau doar ei doi singuri acasă, să dea cărțile pe față, să afle ce se ascundea în spatele întregii povești?

După cină, în prima marți, Jeremy îi oferi într-un fel ocazia să pomenească în treacăt despre Caerhays.

Ross spuse:

– Tatăl lui Horrie era cam pilit în ziua când ne-am întors acasă, după ce am semnat înțelegerea. I-am pomenit numele de Trevanion, spunând că ai fost pe-acolo, și a început să vorbească despre ei. Știai că sunt rude?

– Cine?

– Familiile Treneglos și Trevanion.

– Nu.

Așa că Ross repetă mare parte din cele aflate. Când termină – și ce avusese de zis spusese foarte pe scurt –, așteptă, dar Jeremy nu făcu nici un comentariu. Cu fața lipsită de expresie, își luă un pahar de vin.

– M-am gândit că ar trebui să știi, spuse Ross. Îți e de folos sau nu... Poate că asta face mai de înțeles atitudinea maiorului Trevanion – dacă nu mai de admirat... Ar fi trebuit să bănuiesc ceva de felul ăsta.

– De ce?

– Păi, banii contează oriunde în zilele astea, în special printre moșierii din Cornwall, unde, în general vorbind, sunt așa de puțini. Familia e un argument, dar averea e unul cu mult mai important. În cazul acesta, e cu atât mai regretabil că oamenii cu atâta avere cum sunt Trevanionii, se găsesc într-o asemenea situație disperată. Nu ghinionul i-a copleșit, ci mândria exagerată, infatuarea unui om în încercarea de a construi o astfel de casă.

– Tu spui că asta face atitudinea lui Trevanion mai de înțeles. Nu cred că o face pe a lui Cuby.

Pe chipul lui Jeremy apăru un rictus de durere când îi rosti numele. Dar cel puțin îl rostise, părea pregătit să discute despre asta.

– Trevanion e mult mai în vârstă decât ea. Cu unsprezece sau doisprezece ani, nu-i așa? Pentru destul de mult timp, probabil că i-a luat locul tatălui ei. Dacă mama ei e de acord cu el, ar fi greu pentru o fată delicată cum e ea să treacă peste vrerea lor.

Jeremy își înghiți vinul.

– Tu n-ai cunoscut-o, tată...

– Nu, spuse Ross împăciuitor. Firește că nu.

Jeremy își turnă un al doilea pahar și se uită peste masă. Ross încuviință din cap și luă sticla în mână. Urmă o lungă tăcere, și nu dintre cele mai amicale.

– În cel fel să-mi corectez părerea?

Jeremy spuse în silă:

– Ah, nu știu...

– E foarte tânără, nu-i așa?

– Da.

– Asta n-are vreo importanță?

– E tânără, dar chiar nu cred că ar putea fi convinsă – nici bătută măr – să le accepte planurile pentru ea... decât dacă ar vrea și ea.

– Are o soră mai mare?

– Da. O fată dulce.

– Vreau să zic...

– Știu ce vrei să zici, tată. Dar Clemency e banală. Nu cred că ar atrage bărbați bogați.

– Poate că nici chiar Cuby, spuse Ross. Oricât de drăguță și de încântătoare e. Te rog să nu mă înțelegi greșit. Dar e o mare lipsă de tineri în comitat – sau chiar de bărbați mai în vârstă – cu averi substanțiale. Adu-ți aminte că de obicei e invers – bărbații sunt vânători de avere. Trevanion va trebui să găsească pe cineva nu numai cu o avere considerabilă, dar care să fie și dispus să-i dea cu împrumut o mare parte din ea sau să preia casa ori să facă niște aranjamente. Nu va fi ușor.

Jeremy își termină din nou vinul.

– Încerci să mă consolezi?

În vocea lui se puteau simți furie și sarcasm.

– Păi, acum, dacă știm adevărata obiecțiune, putem cel puțin să analizăm din nou situația.

– Găsește-mi o avere, și totul va fi bine.

– Ah, aici e problema.

– Dar va fi totul bine? Dacă aș merge în India și m-aș întoarce bogat, aș fi încântat să mă însor cu o fată care se mărită cu mine pentru că am oferit cel mai mult?

După o clipă, Ross spuse:

– Nu trebuie să judeci prea cu asprime și prea repede. După cum am spus, există presiuni din partea familiei chiar și asupra celei mai hotărâte dintre fete. Și adevărul e că încă nu s-a măritat cu nimeni altcineva, nici nu s-a legat în vreun fel de cineva. Cele mai chibzuite planuri...[1]

Jeremy se ridică de la masă și merse spre fereastra deschisă, unde vinețiul ca de prună al nopții era stropit de puțurile luminate de felinare de la Wheal Grace. O molie intră fâlfâind din aripi în cameră, zburând ametită de la un obstacol la altul.

– Dar eu *chiar* judec cu asprime.

– Să nu mai faci așa, da?

– Ba da, chiar așa.

– Atunci, regret că ți-am spus... Cred că greșești, Jeremy.

– Ești îndreptățit la părerea ta, tată.

– Bineînțeles.

Urmă o altă tăcere încordată. Ross era hotărât să nu permită furiei lui Jeremy să-l afecteze.

– Poate chiar va fi o schimbare în averea lui Trevanion. Molia ajunsese la lumânare și, după ce se pârlise, se așeză fâlfâind pe masă, bătând dintr-o aripă și încercând să-și ia din nou zborul. Și acum, spuse Jeremy, cred că o să mă duc la culcare.

Ross îl privi cum traversează camera, ia o carte deschisă și folosește o hârtie drept semn de carte. Ăsta era probabil cel mai nepotrivit moment din câte se puteau găsi pentru a continua cu celălalt subiect, dar el alese s-o facă:

– Poate că-mi vei mai acorda încă un moment.

– Tata, nu sunt dispus să mai discut despre asta.

– Nu. Nici eu. Este, în fond, problema ta personală, și am menționat-o doar pentru că am crezut că trebuie să știi ce a spus John Treneglos. E vorba despre altceva.

– Amândoi am avut o zi lungă...

– Atunci când am discutat cu John Treneglos, mi-a mai spus și altceva. A spus că ieșirile tale la pescuit au fost toate un pretext,

[1] Citat din poezia *Unui șoarece*, de Robert Burns – „Cele mai chibzuite planuri ale șoarecilor ca și ale oamenilor/ Ades' se risipesc" (n.tr.)

o înșelătorie, ca să zicem așa, în alte scopuri. Aceste scopuri fiind vizite regulate la Harvey's din Hayle, să înveți partea practică a mecanicii, proprietățile și potențialul aburului de înaltă presiune.

Jeremy puse din nou cartea jos, închizând-o peste semn.

– E adevărat? întrebă Ross.

– Da, e adevărat.

– Care a fost scopul special al acestui subterfugiu?

– Contează?

– Da, cred că da.

– De ce?

– Pentru că se pare că te-ai întrecut pe tine însuți pentru a ascunde asta de mine încă de la început. Și de mama ta. Faptul că ai studiat teoria aburului și a motoarelor cu aburi, cărțile pe care le-ai citit, scrisorile pe care le-ai scris și le-ai primit – și, în special, experiența practică pe care ai câștigat-o. Ba chiar i-ai cerut lui Dwight să nu menționeze cărțile pe care ți le-a împrumutat. Nu crezi că sunt îndreptățit la o explicație?

Jeremy lăsă mult timp să treacă până când vorbi din nou:

– Tu credeai că toate experiențele astea sunt periculoase, mormăi el.

– Când? Am spus eu asta?

– Da. Și n-ai crezut niciodată în utilizarea aburului cu presiune.

– Încă nu știu ce utilizări există. Poate că nimeni nu știe. Cu siguranță există pericole.

– Așadar, când am arătat un interes, tu mi-ai spus să mă feresc de asta.

– Așa am spus? Da. Ross ridică molia cu marginea lingurii, și aceasta începu să zboare din nou. Da, acum îmi aduc aminte că am spus. Deci tu ai crezut că ce nu știi nu te doare. Așa-i?

– Poate că nu m-aș fi exprimat chiar așa tăios. Dar, da.

– Cred că-ți dai seama că m-ai pus într-o poziție incorectă.

– Nu mi-am dat seama, nu.

– Ei bine, crescând, maturizându-te, mi-ai părut a nu avea vreun scop în viață... un interes, o direcție.

– Și mama crede la fel?

– N-ar trebui? Firește, mama ta – ca majoritatea mamelor – înclină să vadă doar ce-i mai bun. Am încercat și eu. Mi-am spus că așteptăm prea mult, prea curând. Dar, câteodată, felul tău de a trata lucrurile ajungea să mă enerveze. În ciuda eforturilor de a mă stăpâni. Poate că ai observat.

– Da.

– Câteodată, am dovedit – sau cel puțin am simțit – o răbdare mai puțin decât lăudabilă față de ceea ce aveai de zis. Nu cred că-mi lipsește cu desăvârșire un simț al umorului... dar asta... neseriozitatea asta fără scop...

– E doar un fel diferit de umor, spuse Jeremy.

– Poate. Dar, vezi tu, oricât de neserios ai fi fost, n-ar fi părut fără scop dacă... descopăr că aprecierile mele, părerile mele despre tine, numește-le cum vrei, au fost bazate pe informații greșite – sau mai degrabă pe *lipsă* de informații. Puține lucruri sunt mai supărătoare decât să simți că de fapt cineva... cineva te-a prostit pe față.

– Înțeleg ce vrei să zici. Dacă-i greșeala mea, îmi pare rău.

– Poate că n-are importanță că nu sună convingător.

– Păi, ai fi fost mai mulțumit dacă ai fi știut că nu dam ascultare hotărârilor tale stricte de a nu face ceea ce voiam să fac?

– Pentru numele lui Dumnezeu, băiete, sunt oare părinții tăi niște tirani pe care trebuie să-i înșeli și să-i minți pentru a face cum te taie capul? N-am fi putut măcar să discutăm despre asta?

– Ai fi zis nu. Ce-ai mai fi putut spune?

– Nu sunt sigur că am vrut să sune așa irevocabil precum ai înțeles tu.

– Păi, așa am înțeles.

– Îl știam pe Francis Harvey și îmi plăcea de el, zise Ross. Dacă ai un băiat care crește și are tendința să se joace cu un lucru periculos ce l-a omorât pe un prieten, îi spui: „Nu face asta! O să te rănești!" Așa am făcut și eu cu tine cu aburul de înaltă presiune, exact așa cum ți-aș fi spus să fii atent la găurile de pe plajă, sau să te ferești de vacă după ce a fătat, sau să nu cobori în mina aia că e închisă de ani întregi și scândurile sunt putrezite. Dacă, atunci când îmbătrânești, nu înțelegi asta drept un imbold filial, ești un tată rău!

– Cred că era ceva mai mult de-atât.

– E greu să-mi amintesc precis ce sentimente am avut, acum, după câțiva ani. Poate că mă temeam ca tu să nu devii prea fascinat de Trevithick.

Jeremy scoase un șuierat.

– Asta-i posibil.

– Invențiile lui sunt așa îndrăznețe, și apoi nu dau nici un rezultat. Eșecul demonstrației lui din Londra, oricât de fascinant ar fi fost, nu m-a surprins. Nici explozia care i-a omorât pe oamenii ăia. Și, de atunci, ce-a mai făcut?

– Minunatul experiment de la Pen-y-Daren, când locomotiva lui a tras cinci vagoane cu zece tone de fier și a transportat șaptezeci de oameni pe o distanță de cincisprezece kilometri. Asta a fost o minunăție.

– Asta a fost înainte de experimentul din Londra.

– Poate. Jeremy era descumpănit de memoria tatălui său. Dar a fost totuși o minunăție, și încă n-a fost egalat.

– Trevithick e bolnav acum, spuse Ross. S-a întors în Cornwall și n-a făcut mari progrese, cu toți anii lui în Londra. După cum mi-ai spus, n-ai reușit să-l vezi. Adăugă pe când Jeremy voia să spună ceva: N-o lua ca pe o idee preconcepută. Nimic nu mi-ar face o plăcere mai mare decât să-l văd că are un succes triumfător...

– Domnul Woolf, spuse Jeremy, e la fel de devotat aburului sub presiune. Doar că nu e interesat să dezvolte vehiculul de transport.

– Păi, atunci trebuie să mă întreb dacă a existat vreun alt motiv în afară de preocuparea mea pentru siguranța ta ce m-a făcut să resping ideea de a te implica la un nivel *concret*.

– Mai are vreo importanță acum? De ce pui întrebările astea? Ce vrei să fac?

– Nimic, desigur. Doar să mi te destăinui ceva mai nestingherit.

– Îmi cer din nou iertare, spuse Jeremy ursuz.

– Ar fi putut să fie un moment de falsă mândrie.

Jeremy fu destul de mirat când se uită înspre tatăl lui.

– Ce, a ta?

– Da, e posibil. În pofida propriei voințe, uneori oamenii nutresc concepții greșite despre ce ar trebui să facă fiind într-o anumită situație. După cum cred că ai observat, de-a lungul întregii mele vieți, am muncit alături de lucrătorii mei și nu mi-a păsat nici cât negru sub unghie că am degete îngroșate sau unghii murdare lucrând la mină sau la fermă. Dar studiind principiile aburului și ale mișcării la un nivel concret e cam ca și cum ai deveni un fierar mai cultivat.

– Și asta contează?

– Păi, care alt tânăr de rangul tău a vrut să facă așa ceva? E cu totul diferit de a asista și a se interesa în mod rațional și de a încuraja inventatorul efectiv. E cumva similar cu a te înrola în armată, fără a deveni ofițer. Ross stinse una din lumânări în încercarea de a-i tăia elanul moliei. Doamne, Dumnezeule, cât de pompos și de demodat sună! Te rog să nu crezi că sunt de acord cu asta; încerc să-mi cercetez propriile motive și să le exprim cu glas tare.

Jeremy își turnă al treilea pahar de vin.

– Am dat peste părerea asta când am mers prima dată la Harvey's, tată. Domnul Henry Harvey a fost foarte mulțumit să poarte o discuție cu mine în calitate de fiu al căpitanului Poldark venit să se uite la atelierul lui; dar nu putea să creadă că voiam să lucrez efectiv acolo. „Asta nu *se face*, draaagă!"

Trecerea lui în registrul comic era primul semn de relaxare a încordării.

– Nici măcar acum nu înțeleg prea bine care-i motivul de atracție, zise Ross.

– Față de abur? Te referi la mine?

– Desigur.

Jeremy închise una din ferestre și o zăvorî.

– Trebuie că ți-am spus asta deja.

– Poate că altora. Nu te-ai obosit să mă informezi și pe mine.

Tânărul ridică din sprâncene la această amărăciune ce-i scăpă tatălui său.

– E prea târziu în seara asta, tată.

– Nu cred.

Jeremy eziță, conștient de lupta dintre voințe.

– E cumva o condiție de vreun fel?

– Firește că nu. Sigur că nu.

Încă ezita.

– Păi... nu-i evident? Aburul sub presiune e cea mai remarcabilă descoperire de la roată...

– Așa e?

– Păi, gândește-te ce putere are. Și, spre deosebire de praful de pușcă, utilizările lui pașnice sunt nelimitate. În cele din urmă, o să asigure lumină și încălzire și o să înlocuiască navele cu pânze și caii. Va transforma civilizația!

– În mai bine?

– Eu așa cred. Oricum, puterea lui va fi acceptată. Nu există cale de-ntoarcere. Dacă nu-l dezvoltăm noi, o vor face alții.

Ross se uită înspre fiul lui, care acum ajuta molia vătămată, să iasă pe fereastra cealaltă, după care o închise.

– Pentru că vine întâlnirea de sâmbătă, e important să știu cât pot de mult despre toate astea.

– Dar tocmai asta-i; nu vreau ca hotărârea în legătură cu motorul să fie influențată în vreun fel de faptul că sunt fiul tău! Alegerea ar trebui făcută cu totul imparțial.

– Așa o să fie. Dar hai să fim practici! Exceptând prezența unui oarecare mecanic din Truro sau Redruth, în ultimă instanță, decizia trebuie să fie a mea. Ce știu cei doi Treneglos? Iar pe Curnowi și pe Aaron Nanfan i-ai întrebat deja...

– Vor fi acolo domnul Harvey și domnul West.

– Da, mă bazez în mare parte pe asta.

Se lăsă tăcerea. Jeremy își termină de băut vinul și își șterse grosolan gura cu dosul mâinii.

– Păi, hai să vedem sâmbătă, tată.

Ross mai stinse o lumânare.

– Recent, m-am uitat din nou la vechiul nostru motor de la Wheal Grace și am vorbit cu Peter Curnow. Ai făcut multe comparații nefavorabile în ultimele săptămâni cu ceea ce se poate construi acum. Dar motorul Beth a fost făcut de Trevithick – sau cel puțin după planurile lui Trevithick. S-au schimbat ideile lui atât de radical în douăzeci de ani?

– Când s-a construit Beth, brevetul lui Watt pentru condensatorul separat avea câțiva ani de utilizare; și, dacă alți mecanici i-au adus atingere, și-au făcut rost de un proces. Watt era destul de lipsit de scrupule, nu-i așa?

– Așa mi s-a spus.

– La Grace avem un motor de tipul Boulton & Watt ce funcționează la doar câteva livre peste presiunea atmosferică, cu câteva îmbunătățiri, desigur, făcute de Bull și Trevithick, și e un motor bun, o să funcționeze ani în șir dacă e întreținut așa cum se cuvine. Mai există multe din astea prin zonă. Într-adevăr, multe dintre ele funcționează cu mult sub randamentul lor corespunzător, din cauza ignoranței și a neglijenței. N-aș zice asta despre Beth. Dar cel mai bun randament al motorului ăstuia nu-i de ajuns.

Ross stinse a treia lumânare. Cu ultima, aprinse două sfeșnice.

– Când patentul Boulton & Watt a ieșit prima dată din perioada de valabilitate, i-au retras pe toți mecanicii cu experiență și pe agenți, continuă Jeremy. Murdock plecase cu un an înainte, și multe mine depindeau de el... Sună ca și cum, vreme de câțiva ani, nu ar fi fost destui oameni din Cornwall care să meargă dintr-un loc în altul și să cunoască modul de funcționare sau să aibă experiență. Nu-i așa? Tu trebuie să știi mai bine decât mine...

– Așa a fost, cred. Și, de asemenea, nu exista concurență – Boulton & Watt împotriva celor anti-Boulton & Watt. Oricare ar fi fost cauza, treaba s-a stricat pentru o vreme, știu.

– Dar n-a oprit invențiile, nu-i așa? Oamenii au continuat să experimenteze. Firește, baza celui mai important progres stă în cazanul cu abur de înaltă presiune și-n noile idei cuprinse în asta; dar sunt și altele. Mare parte din progres stă în corectitudinea execuției.

– Ceea ce Harvey's pare convins că poate realiza.

– Da... Ah, da. Motorul me... motorul ăsta pentru Wheal Leisure nu e așa diferit de altele pe care le-au făcut recent; dar așa cum probabil ai văzut din măsurători, e *mult* mai mic decât cel de la Grace. Cu toate astea, vei vedea că e mai puternic și mai ieftin de utilizat.

Ross îi dădu unul din sfeșnice lui Jeremy. Se gândi să mai spună ceva, dar se hotărî să tacă.

– Mă întreb cum or călători mama ta și Clowance.

– Foarte bine, aș zice.

– Așa aș zice și eu, spuse Ross.

Cei doi bărbați urcară scările spre dormitoare, având amândoi senzația unei prietenii încercate, dar care devenise mai apropiată.

II

Sâmbătă, într-o discuție ce dură de la unsprezece până la unu, se hotărî să se înceapă cu motorul proiectat de fiul principalului asociat. După aceea, fu servită masa – o cină cu totul masculină –, și apoi domnul Henry Harvey și domnul William West plecară pe lungul lor drum spre casă. În următoarea săptămână, fiul principalului investitor merse călare de trei ori la Hayle, de două ori cu Horrie Treneglos drept tovarăș de drum și ultima dată cu Paul și cu Daisy Kellow.

Firește că încă nu era nimic de văzut, și, în orice caz, chiar dacă era terminat, motorul urma să fie expediat separat, piesă cu piesă – pe mare dacă vremea permitea – și să fie asamblat în întregime doar la fața locului. Paul era interesat în principal de vehiculul de transport și la fel și Daisy, deși nici aici nu era mai nimic de văzut, după cum Jeremy o avertizase în noaptea de Sânziene. Cu toate astea, ea părea să fi găsit cu ce să-și ocupe timpul, în vreme ce Jeremy era adâncit în discuții cu domnii Harvey, West și Pole.

Pe când încălecau să se întoarcă acasă, Daisy îl întrebă:

– Ce înseamnă toate astea, Jeremy? „Racordul îngust să se facă cu o îmbinare în coadă de rândunică și mufe și cu ciment pentru îmbinări?" Nu așa te-am auzit că spui?

– Îmi pare rău, Daisy. Ți-am spus eu că e foarte plictisitor.

– Da, dar ce înseamnă?

– Domnul West crede că astfel de țevi fierbătoare pot câteodată să crape, dar nu vor exploda. Asta nu-i suficient de important?

Ea își plecă privirea.

– Îmi pare rău dacă te plictisesc punându-ți astfel de întrebări prostești.

– Tu n-ai putea niciodată să fii plictisitoare.

– Păi, spuse ea aruncându-i un surâs, din ajunul de Sânt' Ioan, nu prea mi-ai dat ocazia să fiu.

– Atunci e cazul să-mi pară rău, Daisy, pentru că am fost așa de băgat în planurile astea legate de mină și de motor, încât am avut prea puțin timp pentru orice altceva.

Ceea ce era adevărat în măsura în care el căutase intenționat această preocupare. Ajunsese așa aproape de a căuta antidotul într-o aventură cu Daisy. Dar ea nu era o fată ușor de avut – sau, dacă era ușor de avut, nu era ușor de lepădat –, și el își păstrase suficientă înțelepciune pentru a-și da seama că să te atașezi de o fată câtă vreme mai ești încă pradă dezamăgirii nu era rețeta unei căsnicii fericite.

Chiar și așa, relația era destul de dificilă; o simpatiza sincer și găsea că era o companie plăcută. O parte din el o și dorea. Ea era o tânără femeie cu desăvârșire atrăgătoare, cu o fire veselă, incitantă, strălucitoare și cu înfățișare drăguță. Știa că un semn ar fi fost de-ajuns. Așadar, să o țină la o distanță amicală fără a o jigni era o chestiune de echilibru și un motiv de stăpânire de sine frustrantă.

Și toate astea din cauza unei fete care se lepădase de el și aștepta să se mărite cu cineva bogat. Tatăl lui, se părea, își imaginase că avea să-l consoleze ceea ce-i spusese el despre situația familiei Trevanion. Nu se întâmplase așa. Obstacolul dintre el și Cuby era acum mai mare tocmai pentru că era mai ușor de evaluat. În esență, prima obiecție fusese ridicolă și jignitor de superficială. Dar banii erau o altă chestiune. Asta era ceva ce puteai așterne pe hârtie și aduna sau scădea. Să aduni numere de aur la numere de aur. Era un obstacol explicit ce putea fi cu precizie, dar numai într-un singur fel înlăturat.

Jeremy nu vedea nici măcar cum ar putea să înceapă a înlătura acest obstacol. Până acum nu simțise o dorință deosebită de-a deveni bogat. Din cele două proiecte ale lui, trăsura cu aburi ar putea

fi probabil pusă în practică peste ani – dacă avea să se ajungă vreodată până acolo. Cât privește mina, aici era un joc de noroc; dar, dacă nu cumva descopereau un alt Dolcoath[1], era puțin probabil să-l situeze în categoria oamenilor bogați pe care-i căutau cei din familia Trevanion.

Și, chiar dacă s-ar produce un soi de miracol, care era, după cum îi spusese tatălui său, care era tentația de a se căsători cu o fată și de a intra într-o familie ce-i voia numai banii?

Așadar, pe când mergea călare împreună cu Daisy și glumea cu ea și dădea frâu liber înfiripării unui nou flirt, o altă parte din mintea lui își permitea scurta extravaganță de a se gândi la Cuby – scurtă și rar permisă în mod conștient, pentru că alimenta o mare amărăciune și o pustiire în inima lui. Și, pe când ziua se scurgea și îi lăsa pe Daisy și pe Paul la Fernmore cu promisiunea că aveau a se întâlni din nou a doua zi, ultimele lui speranțe, ultimele lui amăgiri se scurseră și ele. Trebuia să le facă față. Trebuia să facă față unei vieți fără Cuby Trevanion – nu în săptămâna asta sau în anul ăsta, ci pentru totdeauna. Nu era de el. Trebuie să existe și alte fete în lumea asta. Chiar și Daisy. Dar n-ar putea s-o mai vadă vreodată pe Cuby. Dacă ar revedea-o, l-ar întoarce pe dos. Nu era pentru el – în veci.

Ajunse acasă înainte de apus, dar nu se putu hotărî să intre. Se simțea frânt de oboseală, plin de mâhnire și copleșit de o durere mai crâncenă decât înainte. Se decise să meargă până la Wheal Leisure, pentru că așa poate că își mai potolea durerea. Se mai lua cu altele...

Tatăl lui era acolo.

Prima pornire a lui Jeremy fu să-l evite, să se furișeze de acolo, așa încât să nu existe riscul ca starea lui să fie observată. Cumva, tatăl lui îl cunoștea și prea bine și nu îndeajuns de bine...

Dar își stăpâni impulsul. Ross îl salută cu un zâmbet și o mână ridicată și continuă să inspecteze clădirea. Imediat, Jeremy i se alătură.

Cel puțin ieșise ceva din săptămâna asta infernală, se gândi Jeremy. Acea discuție, fără să se certe, așa cum o avuseseră, începuse cumva să limpezească atmosfera. Pentru prima dată, putuse să-și vadă tatăl drept un om vulnerabil. Înainte de asta, păruse

[1] Cea mai mare și mai adâncă mină de cupru și cositor din Cornwall, cunoscută și sub numele de Regina minelor din Cornwall (n.tr.)

nemaipomenit, sigur de poziția și de realizările lui. Tatăl și mama lui erau o *pereche* în adevăratul sens al cuvântului – desăvârșiți în ei înșiși, independenți, păreau capabili să abordeze orice problemă sau situație critică. La acea discuție de la cină, era sigur că tatăl lui pretinsese că știa mai puține despre proiectul motorului de mină față de cât știa cu adevărat. Dar, cu toate astea, caracterul acelei prefăcătorii – dacă așa era – și caracterul întregii discuții sugerase... Poate tatăl lui cel invulnerabil era vulnerabil doar când venea vorba despre sentimentele și fericirea copiilor lui. Era un gând nou.

Casa minei era ridicată acum până la etajul al doilea. Chiar și așezată fiind acolo unde era, pe nivelul de jos al falezei, se profila pe linia orizontului. Când avea să fie gata, cu ușa și ferestrele cu arcadă, acoperișul înclinat de ardezie și coșul cilindric de cărămidă, urma a se conforma tradiției arhitectonice ce îmbina utilul și măreția.

După o vreme, Ross spuse:

– E ceva nelalocul lui?

– Nu...

Asta era întrebarea de care se temea.

– Vreau să zic... mai nepotrivit ca de obicei.

Jeremy zâmbi strâmb.

– Nu.

Ross se uită spre clădire.

– O să arate într-un fel mai grandioasă decât a fost Grace vreodată. Când am ridicat casa aia, trăiam de pe o zi pe alta în toate privințele. Căutând, mereu căutând cupru și negăsindu-l niciodată. Negociam cu investitorii de la Wheal Radiant să le vând motorul, când în sfârșit am găsit cositor. Îmi aduc aminte de fața lui Henshawe, cum arăta când mi-a adus mostrele alea să le văd... Se opri. Să nu uiți că pot să te înțeleg, Jeremy. Am navigat și eu cândva pe barca asta.

– Ce barcă?

– Poate că ar trebui mai degrabă să-i spun epavă... Mă refer la barca iubirii pentru o femeie și a pierderii ei...

– Istoria se repetă... Dar tu ai găsit...

– Pe cineva mai bun, știu. Dar, atunci, în momentul ăla, e greu să te gândești la asta.

Jeremy mișcă pietrișul cu piciorul.

– Ce păcat că a plecat căpitanul Henshawe! Avea cel mai bun ochi pentru filoane.

– Ah, și încă profită de pe urma lui. Dar oferta din Țara Galilor era prea bună.

N-am putut să-i stau în cale.

– Cred că Ben o să facă treabă bună.

– Sper și eu. O să fie altceva când o să aibă treizeci sau patruzeci de oameni în grijă. Sunt mulți ca el în comitat – ciudați prin firea lor. E un aspect al temperamentului celor din Cornwall.

– Nu cred că-mi plac unele aspecte ale temperamentului de aici.

– Ah, dacă e acel aspect la care cred eu că te gândești, nu-i caracteristic pentru Cornwall. Serios, cu cât te duci mai la est, cu atât devine mai pronunțat.

– Poate că detest însăși firea umană, spuse Jeremy.

– Unele părți ale ei, fără îndoială.

Jeremy întrebă brusc, cu asprime:

– Mătușa Elizabeth s-a măritat cu vărul tău Francis Poldark pentru că avea mai mulți bani?

Ross clipi. I-o trântise drept în față. Dar el o ceruse.

– Mama ei era chitită să o mărite cu el. Elizabeth era foarte influențată de părinții ei. Dar mai erau vorbe – sau zvonuri – că eu muriseм de la rănile din America. Atunci când m-am întors, ea și Francis erau logodiți... E un subiect foarte complicat.

– Toate subiectele de felul ăsta sunt așa, tată. Jeremy râse scurt. Brusc, se întoarse. Ben s-a gândit mult până să accepte oferta noastră. Până la urmă, cred eu că a fost din cauza lui Clowance.

Ross se încruntă.

– Care-i misterul acuma?

– Nici unul... Tu... mă aștept să știi că Ben a avut întotdeauna... ei bine, a avut o slăbiciune pentru ea.

– Știam că ține la ea. Nu așa mult.

– Ah, da. Nu cred că are vreo speranță, dar poate simte că, dacă alte chestii n-o să meargă și printr-un soi de miracol – miracol pentru el – l-ar alege pe el, ar fi mai bine situat câștigând bani într-un fel, s-ar potrivi mai bine, ca să zic așa.

După o clipă, Ross spuse:

– Doamne, că prefăcuți mai suntem.

– Așa zic și eu.

Pe drumul înapoi spre casă, nisipul era moale, recent udat de flux; picioarele li se afundau în el ca și cum umblau prin zăpadă proaspăt căzută.

– Spune-mi, Bella încurajează pe cineva să-i facă curte? întrebă Ross.

– Doar pe porcușorul ei de Guineea.

Urcară pârleazul dinspre plajă și ajunseră acasă. În grădină, era Stephen, uitându-se la florile Demelzei.

– Stephen! exclamă Jeremy.

– Ah, zise Stephen. Bună seara, sir. Sper că nu deranjez, ca să zic așa.

Ross îi răspunse la salut cu un semn din cap.

– Deloc. Te rog, intră!

– Florile astea înalte, sir; ghimpii ăștia cu puțini trandafiri. Nu-mi aduc aminte să-i fi văzut înainte.

– Nalbe de grădină, spuse Ross. Soția mea are o slăbiciune pentru ele, dar nu suportă bine vântul.

Stephen se aplecă să le miroasă.

– Nu miros.

– Destul de puțin. Voiai să vorbești cu Jeremy?

– Păi, nu, nu chiar. Voiam o vorbă cu dumneavoastră, căpitane Poldark, sir. Și cu Jeremy, dacă vrea să rămână. Este doar o chestiune de afaceri, ca să zic așa. M-am gândit să vin și să vorbesc cu dumneavoastră.

Ross se uită spre fereastra casei. Doamna Gimlett tocmai aprindea lumânările. Isabella-Rose încă nu văzuse că tatăl ei era în apropiere și dansa în jurul lui Jane Gimlett. Ce vitalitate avea copila asta! Cu mult mai mult decât avuseseră ceilalți doi copii la vârsta ei.

– Afaceri?

– Păi, sir, treaba stă așa. Fără îndoială că știți că muncesc la Wheal Leisure.

– Da, bineînțeles.

Stephen își înfipse mâna în claia de păr.

– După cum știți, căpitane Poldark, eu și fiul dumneavoastră ne-am împrietenit câtă vreme ați fost plecat; și, de când m-am întors pe-aicea, mi-a spus de Wheal Leisure și ce plănuiește să facă. Păi, eu cred în asta, căpitane Poldark, am încredere în asta.

Urmă o pauză.

– Da?

– Acum câteva săptămâni, am coborât în mină cu Jeremy, și lucrul în mină nu-i de mine! Niciodată în toată viața asta a mea n-am vrut io să ies mai degrabă la suprafață dintr-o gaură în pământ! Dar m-am

gândit la afacere ca la o afacere; și eu sunt unul care-mi place să risc. Știți ce-nseamnă când ai așa un simțământ că ceva o să iasă bine? Cred că Wheal Leisure o să fie bine.

– Și chestiunea de afaceri este...

Stephen se apropie mai mult. Ducea cu el un mic sac de piele.

– Afacerea este că aș vrea să investesc în mină. Fără îndoială că Jeremy v-a spus că mi-am vândut recompensa în Bristol. Nu că aș fi primit pe ea ce ar fi trebuit, dar am ceva. Păi... Jeremy mi-a spus că aveți acțiuni de vânzare la Wheal Leisure. La douăzeci de lire pe acțiune. Aș vrea două, dacă nu vă supărați.

Cei doi Poldark se uitară unul la altul. Jeremy ridică ușor din sprâncene dându-i tatălui său de înțeles că și pentru el era o surpriză la fel de mare.

– Acțiunile care sunt oferite publicului au fost anunțate în *Royal Cornwall Gazette* din 13 iulie, zise Ross. Așa cum s-a spus în anunț, va trebui să te adresezi unui domn Barrington Burdett din Pydar Street numărul 7, în Truro. Nu știu dacă s-au vândut deja. Firește, n-aș avea nici o obiecție față de investiția ta, dar trebuie să-ți spun despre capcane. Pari un tânăr cu experiență, Carrington, și ai trecut prin multe. Dar să-ți bagi banii într-o mină aduce după sine niște riscuri neobișnuite, și n-ar fi cinstit să te las să-ți iei aceste riscuri fără a fi prevenit. E, una peste alta, ceva mai sigur decât să mizezi pe un cal sau să joci cărți, dar nu cu mult.

Stephen îl privi drept în ochi.

– Dumneavoastră faceți asta, căpitane Poldark.

Ross zâmbi.

– Am fost norocos cândva, dar, la început, aproape că am ajuns la faliment. Hai să spunem că e în firea mea.

– Îs și io puțin jucător, spuse Stephen. Socotesc că viața nu merită trăită dacă nu-ți iei un risc. Și faptul că am lucrat la mină așa cum am făcut io mi-a stârnit interesul. Se întâmplă să fiu aicea. Într-un fel sau altul, am speranța să lucrez pe-aicea. E un simțământ, ca să zic așa. Dacă n-ar fi fost fiul dumneavoastră, io n-aș fi fost în viață, așa că am simțământul că el e talismanul meu norocos. Așa că aș vrea să intru în joc cu prietenii mei.

Ross spuse:

– Poate că Jeremy ți-a spus cum funcționează sistemul ăsta. Cei care vin cu bani în mină sunt numiți investitori și fiecare depune în fondul contabilului, în funcție de numărul acțiunilor pe care

le-a luat. Dacă fiecare acțiune e provizoriu evaluată la douăzeci de lire, atunci eu trebuie să depun o sută și domnul Treneglos, Jeremy și Horace Treneglos la fel. Tu, dacă ai cumpărat două acțiuni, ar trebui, firește, să plătești patruzeci de lire. Stai... Asta nu-i tot. La fiecare trei luni, se ține o adunare în care contabilul dă socoteală pe registru pentru banii cheltuiți. Când se deschide o nouă mină așa ca asta, va fi necesar să se solicite o altă sumă asemănătoare pentru a fi depusă la prima adunare trimestrială. Asta dublează investiția tuturor. Se prea poate să mai fie una mai târziu. Când un investitor nu mai poate găsi bani pentru a-și plăti acțiunile sau nu mai e dispus, își scoate partea spre vânzare. Dacă până atunci mina nu a fost evaluată, poate că va trebui să vândă sub valoarea nominală. Când mai mulți investitori nu pot sau nu vor să mai răspundă altor solicitări, atunci mina se închide. Înțelegi asta?

– Destul de bine, spuse Stephen. Își legănă punga pe lângă coapsă. Socotesc că pot să fac față unei a doua solicitări. După asta, o să depindă de ce o să fac până atunci. Dar...

– Tata, spuse Jeremy, îți arată în mod cinstit pericolele. Firește că mai e și latura mai fericită – când investitorii se întâlnesc o dată pe trimestru și treaba contabilului e doar să distribuie profiturile. Asta se face pe loc: în aur, în bancnote, în cambii emise de bancă. M-am gândit adesea că o adunare reușită a investitorilor ar fi o țintă nimerită pentru un tâlhar, tată, pentru că mulți investitori se pilesc mai ceva ca un miner de-al sfântului Piran[1] la o astfel de ocazie.

Ross mai avea de gând să adauge ceva, însă fu dintr-odată copleșit când Isabella-Rose se repezi afară din casă într-un vârtej de bucle, funde și jupoane și se aruncă înspre tatăl ei, peste măsură de supărată.

– Bella, Bella, Bella!

O luă în brațe și se învârti cu ea pe loc.

– Tatăăă, se văită ea. Doamna Kemp spune că n-am voie să stau la cină pentru că am fost obraznică cu ea! Spune că *am ciupit-o*, da' n-am ciupit-o deloc! Doar i-am răsucit fusta, și spune că și asta-i obrăznicie! Nu mă lasă să aprind lumânările, pentru că zice că picur

[1] Sfântul Piran – personaj celebru în Cornwall; se spune că ar fi descoperitorul cositorului și a devenit sfântul protector al minerilor din minele de cositor; aceștia, din cauza vieții grele pe care o duceau, erau mari amatori de băutură, de unde și expresia folosită în textul original. (n.tr.)

seu pe covor. M-ai văzut vreodată că picur seu pe covor? M-ai văzut, tată – *m-ai văzut?*

Ross îi sărută obrazul delicat, ce, observă el, nu era deloc ud de lacrimi.

– Micuța mea Bella, doamna Kemp e o persoană foarte blândă, care, atunci când mama ta e plecată, are *grijă* de tine, înțelegi? Mama nu poate fi aici, așa că doamna Kemp e împuternicită în locul ei. Înțelegi ce înseamnă asta?

– Da, tată, ce caraghios din partea ta să crezi că nu înțeleg! Dar spune că am *ciupit-o*, când eu n-am făcut așa ceva și...

– Bella, n-ar fi frumos din partea ta să faci asta. Să-i spui doamnei Kemp că-ți pare rău, ah, nu, n-am spus că ai ciupit-o – că-ți pare rău că i-ai răsucit fusta; și, după aceea, poate, dacă ai spus că-ți pare rău, s-ar putea să fie convinsă să te lase să stai la cină. Vezi, îl avem la cină pe domnul Stephen Carrington, așa că nu crezi că ar trebui să intri în minutul ăsta în casă și să te împaci cu doamna Kemp?

– Mulțumesc, domnule, spuse Stephen Carrington, când fetița, după ce ezită puțin, se repezi înăuntru.

– Nu pot să promit nimic în legătură cu acțiunile, spuse Ross. În schimb, mâncarea e garantată.

Intră înaintea celor doi tineri. Se gândi că, de vreme ce Clowance era plecată, era un prilej numai bun să îl cunoască mai bine pe unul dintre pețitorii ei și să-și facă o idee despre el.

Capitolul 26

I

Doamna și domnișoara Poldark erau de o săptămână la Bowood. Plecând din Truro marți dimineața devreme, ajunseseră la măreața reședință în seara zilei de joi, la ora când se lua ceaiul.

Doamna Poldark nu fusese în viața ei așa agitată. Fuseseră multe ocazii când trebuise să stea față în față cu moșierii, bogații și aristocrații. Dar nimic asemănător cu asta. Deși cu mult mai bine pregătită acum decât în trecut în ceea ce privea modul potrivit de a se comporta și a felului în care mergeau treburile, de data asta, aproape

pentru prima dată, era fără Ross. (Își scosese din minte petrecerea dezmățată a lui Bodrugan de la începutul anilor nouăzeci, pentru că atunci fusese atât de furioasă și de jignită, încât nu-i mai păsa de ce se putea întâmpla). În toate celelalte ocazii, Ross îi stătuse alături. Acum era la kilometri buni distanță și urma să cunoască oameni pe care nu-i mai văzuse niciodată și nici nu dorea în mod special să-i vadă. În plus, urma *să rămână* acolo, ceea ce făcea toată treaba cu mult mai dificilă, și era însoțită de camerista unei lady, care, oricât de drăguță și de atentă ar fi fost, era un adaos insuportabil la grup.

Cu toate astea, totul ar fi putut fi îndurat, cu excepția unui singur lucru. De data asta, nu ea era cea care ar fi dezamăgită, ci fata ei.

O chestiune ce o preocupa foarte mult era problema accentului. Aproape imediat ce-l cunoscuse pe Ross, cu mult înainte de a se însura cu ea și pe vremea când încă muncea în bucătăria casei lui, ascultase cu atenție cum vorbea el și încercase să-i copieze exprimarea. După ce se căsătoriseră, învățase singură să citească și să scrie, și mintea ei iute asimilase tot ce spunea el. Dar, încercând să vorbească corect – și acum chiar reușea –, își neglijase accentul. Trăind la țară, printre țăranii care știau totul despre originea ei, ar fi dat impresia că e snoabă însușindu-și un accent care nu-i aparținea. Firește, de-a lungul anilor, inevitabil, acesta se atenuase încetul cu încetul, așa că acum se mai putea simți doar vag, comparativ cu accentul din urmă cu ani. Era aproape de neobservat în Cornwall. Doar în rarele ei vizite la Londra devenea conștientă de felul aspru în care-l pronunța pe „r". Chiar și Ross, bănuia ea, avea o urmă a acestui accent. Dar accentul lui era cel mai bun dintre toate – o voce sonoră, educată, cu un ușor accent local. Jeremy avea un accent mai pronunțat de Cornwall decât Ross. Clowance avea un obicei aparent neintenționat de a se schimba în funcție de compania în care se găsea. Dar fiicele, bănuia ea, erau cel mai adesea judecate după mamele lor. (S-ar putea, oare, îi șoptea o bănuială urâcioasă, ca ăsta să fie exact motivul pentru care fusese invitată?)

În acea primă seară, merseseră la nesfârșit, se părea, printr-un parc înverzit, cu căprioare; și când, în cele din urmă, ajunseseră, cu roțile scrâșnind pe pietriș în fața unei reședințe cu fațada sprijinită de stâlpi ce ea însăși părea nesfârșită, crezu că avea loc o recepție sau un bal. Lumea în ținută de seară umplea grădinile din fața casei și se învârtea prin hol. Încă era lumină și undeva, în depărtare, cânta

muzica, strunele ascuțite și cadențate ale viorilor printre sunetele de conversație și râsete.

Tocmiseră o trăsură închisă din Bath, pe care Demelza avusese prezența de spirit s-o plătească în avans, așa că nu existase stânjeneala reglării conturilor cu transportul în vreme ce lachei în livrea așteptau să dea jos bagajele. Cele trei doamne coborâseră, Enid stând respectuoasă în spate cu una din valizele mici. Urmară două groaznice minute până când bagajele fură descărcate și câteva lornioane se ridicară și din spatele evantaielor se auziră câteva șoapte. Apoi un tânăr înalt, cam greoi, coborî în grabă scările.

– Draga mea domnișoară Poldark. Doamna Poldark, presupun. E o onoare pentru noi, doamnă, că ați putut veni. Vă rog să scuzați numărul mare al oaspeților noștri. Joia e o zi specială. Vă rog să intrați; nădăjduiesc că drumul n-a fost prea plictisitor; mătușa mea e înăuntru și foarte nerăbdătoare să vă ureze bun venit. V-a plouat pe drum? Hawkes, Harris, vă rog îngrijiți-vă de camerista doamnei Poldark. Lăsați-mă să vă despovărez de bagajul acela, doamnă Poldark. Servitorii se vor îngriji de tot. Ce noroc că veți fi aici mâine! Domnișoară Poldark, permiteți-mi...

În hol, o mică femeie corpolentă și plăcută se desprinse dintr-un grup de oameni. Mătase purpurie; un lornion agățat de capătul unui lanț de aur și cu un cornet acustic. Lady Isabel Petty-Fitzmaurice.

– Dragă doamnă Poldark. Domnișoară Poldark. Ce drăguț din partea dumneavoastră că ați călătorit tot drumul ăsta ca să ne vizitați! Cred că sunteți obosite. Ei? Din păcate, cina a fost acum o oră. Dar trebuie să luați ceva să vă remonteze. Ei? Chivers, te rog condu-le pe doamna și pe domnișoara Poldark în camerele lor și ai grijă să li se servească acolo o masă ușoară. Ei? Joia e o zi așa ocupată aici. Dar, într-un fel sau altul, reușim să ne ținem ocupați *mare parte* din timp!

O tânără femeie drăguță, îmbrăcată în dantelă albă strălucitoare, pluti prin încăpere spre ele venind din alt grup, și, distrată, le luă mâinile. Dar zâmbetul ei de bun venit le cuprinse pe amândouă pe când Lord Edward le prezenta cumnatei lui, marchiza de Lansdowne[1]. Vorbind întruna, fură conduse la etaj și intrară într-un dormitor vast ce dădea spre un lac și avea o garderobă mică

[1] Titlu ereditar creat în Marea Britanie în 1784 și deținut de capul familiei Petty-Fitzmaurice (n.tr.)

la intrare. Pentru că reședința era aproape plină, Lady Isabel conta pe faptul că aveau să găsească potrivite cele două camere cu legătură între ele.

Demelza, mai cordială și plăcându-i pe loc de mica femeie durdulie, care îi amintea de mătușa Betsy Triggs, își găsi cuvintele pentru a-i mulțumi și a-și exprima admirația față de camere și priveliștea ce se putea vedea de acolo; și se părea că doar cât ai clipi, deși probabil că trecuse deja o jumătate de oră, Enid și încă o cameristă despachetaseră și dispăruseră undeva jos, să mănânce, în vreme ce Demelza și Clowance se așezară confortabil pe fotolii semicirculare față în față, la o masă pe care fuseseră așezate o jumătate de somon, un clapon fript, o șuncă netăiată, un desert cu cremă, un vas cu fructe, o brânză Cheddar și trei sticle de vin de Rin.

– Așadar, am ajuns! spuse Demelza și zâmbi vesel spre fiica ei pe deasupra paharului de vin.

Clowance, a cărei expresie rămăsese calmă și mai degrabă impasibilă până atunci, făcu o grimasă ironică de plăcere.

– Se pare că nu vom muri de foame! Ce drăguț ar fi dacă am putea mânca mereu aici sus!

– Primele impresii, spuse Demelza. E rău să iei în seamă prea mult primele impresii?

– Nu și dacă sunt bune.

– Și ale tale nu sunt?

Clowance râse.

– Ba da.

– Dar atâția oameni. E o casă sau un oraș?

– Lord Edward a explicat că joia e casă deschisă. Nu prea înțeleg ce înseamnă, doar că mâine toată lumea pleacă. Se pare... se pare că e ca o petrecere în grădină la care poate veni aproape toată lumea. Membrii familiei Lansdowne stau aici doar o mică parte din an, așa că, atunci când *sunt* aici, asta e ceea ce fac.

Demelza o servi pe Clowance cu somon și luă și ea puțin.

– Ce ciudat să ai atâta încât să te împrăștii în atâtea locuri! Mă tem că tatăl tău ar spune că nu e deloc potrivit ca o familie să posede atât de mult. Cu toate astea, mărturisesc că mi-au făcut o impresie cu mult mai bună decât am crezut că-i posibil pentru o întâlnire așa scurtă.

Clowance ridică paharul.

– Poate că mâine va fi altfel, mamă. Așa încât cred că ar trebui să bem în cinstea primelor impresii.

– Asta fac bucuroasă.

Băură. Clowance spuse:

– Pentru prima dată – sau aproape pentru prima dată –, cred că mă simt cumva neliniștită!

II

Norocul la care se referise Lord Edward spunând „Ați venit la timp pentru mâine" era că vineri petrecerea se muta la cursele din Chippenham. Plecară pe la prânz în docare, trăsuri și câteva landouri mai sobre, făcură un picnic pe drum și petrecură patru ore la curse. Se inspectau caii – din grajdurile Lansdowne alergau trei cai –, se făceau pariuri, se privea la curse și se aclama, se mai bău și niște vin. Demelzei i se împrumută un binoclu, pentru a vedea mai bine care dintre cai ajungea primul, și Lord Edward perseveră în a-i împrumuta propriul binoclu lui Clowance.

Faptul că picnicul era în aer liber, precum și atmosfera generală a curselor de cai îi ajuta să se cunoască între ei; nimeni nu se preocupa foarte tare să-și supună vecinul sau vecina tirului de întrebări când în centrul atenției erau caii pursânge. Mai devreme, Demelza îi mărturisise lui Lady Isabel Petty-Fitzmaurice, vorbindu-i în cornetul acustic, că nu mai fusese niciodată până atunci la curse de cai, dar această dovadă a unei tinereți neglijate fu cumva mai târziu înlăturată de faptul că părea să știe destul de multe despre cai și animale în general și în special despre bolile lor. Clowance descoperi că două tinere doamne, onorabila Helena Fairborne și domnișoara Florence Hastings, erau puțin cam reci și o tratau de sus; dar altfel era o zi foarte plăcută și relaxată.

La curse se găseau douăzeci de persoane, și, vorbindu-se întâmplător despre cei rămași acasă, se părea că acolo se mai găseau încă vreo jumătate de duzină de oaspeți. Urma să fie dificil să se verifice poziția exactă a diverșilor oameni care cutreierau prin casă după micul dejun, indiferent dacă aceștia erau încadrați în categoria oaspeților sau locuiau acolo, nobili sau eșalonul superior al servitorilor. Nu se făcu nici o încercare de a separa lumea de la curse după sex sau vârstă; și într-adevăr, cum marchiza însăși avea doar douăzeci și șase

de ani și fiind în centrul atenției, nu erau șanse să se întâmple asta. Lady Lansdowne era înaltă, blondă și drăguță și se mișca de colo-colo fluturându-și hainele lejere; dar, când avea ocazia să se apropie de cineva sau să-i vorbească direct, se uita în ochii lui cu o franchețe neobișnuită și cu o lipsă de ipocrizie emfatică.

De altfel, așa făcea și Edward. Clowance își dori să fi fost aici și tatăl ei împreună cu mama, pentru că, în vreme ce judecățile Demelzei erau firești și intuitive, prejudecățile lui tonice adăugau o altă dimensiune peisajului. Dacă spunea ceva ce era evident greșit, îi oferea lui Clowance o bază de la care să-și încerce propriile sale judecăți.

Demelza credea că probabil era un aranjament intenționat din partea familiei Fitzmaurice să înceapă petrecerea cu o astfel de ieșire. Toți își începură ziua cu un elan vizibil, cu niște bani câștigați – Clowance câștigase opt guinee – sau niște bani pierduți – Demelza patru –, și toată lumea se încălzea și se relaxa cu vin, și vorbeau cu toții fără a ține seama de poziția socială a vecinilor, și, obosiți de drumul spre casă – obosiți de vin și de soare –, luară o cină tihnită la Bowood fără nevoia de a se îmbrăca special, și foarte curând doamnele începură să caște în spatele evantaielor, și toată lumea plecă devreme la culcare.

Cu toate astea, nu era o zi tipică, și ziua tipică ce urmă se apropie mai mult de așteptările Demelzei.

Micul dejun era pe la nouă și jumătate – cam cu două ore mai târziu decât ora normală la care mânca familia Poldark. La zece și jumătate, capelanul, domnul Magnus, citi rugăciuni în hol, după care se mutară cu toții în splendida bibliotecă, spre a face planuri pentru acea zi sau pentru a asculta sugestiile care se anunțau în legătură cu posibilitățile de a petrece ziua. Fiind sâmbătă, toți bărbații plecară la vânătoare sau la pescuit și nu se înapoiară până la cinci. Cu obiceiul ca masa de prânz să fie din ce în ce mai târzie și cina nemaifiind importantă, se introdusese o nouă masă numită bufet, cam pe la ora unu, pentru a face legătura între micul dejun și masa protocolară a zilei de la șase și jumătate, pentru care toată lumea trebuia să se îmbrace de gală.

Așadar, sâmbătă, când șaisprezece doamne fuseseră lăsate de capul lor, era o zi foarte dificilă. Din fericire, vremea era frumoasă și caldă, așa că nu era nevoie să rămână în casă și să joace cărți sau să brodeze și să discute politicos. Se sugerase existența anumitor

poteci și drumuri care făceau mai mult sau mai puțin parte din ritualul unei vizite la Bowood, potecile mergând în cerc în interiorul parcului, drumurile descriind un cerc mult mai mare, cu care ocazie se cercetau diferite construcții aparte sau priveliști. Sugestia ca acestea să fie vizitate în această zi fu întâmpinată cu țipete feminine de entuziasm.

Uitându-te în josul unei pante blânde și verzi înspre lac, în partea opusă era un templu doric, și plimbarea fu astfel organizată încât toate să ajungă acolo cam pe la ora unu, când se servi o masă rece, iar doamnele se așezară pe balansoare sub umbrare și mâncară, băură, vorbiră și admirară priveliștea, florile și păsările de apă.

– Rogu-te, domnișoară Poldark, spuse domnișoara Hastings în timp ce i se servea vin, ce ai fi făcut pe la ora asta dacă ai fi fost acasă? Pentru că eu mă jur că nu m-aș fi distrat nici pe jumătate ca acum!

– În zilele frumoase de vară, spuse Clowance, obișnuim – eu și mama, și câteodată și tata, și fratele meu, dacă e acasă – să mergem să înotăm.

– În *mare?* spuse domnișoara Fairborne. Ce ciudat! Dar asta nu afectează... organismul? *Rânduielile* pentru restul zilei?

– Nu cred, spuse Clowance. De obicei, suntem ocupați toată dimineața cu gospodăria noastră și, deoarece obișnuim să cinăm oarecum devreme – înainte de trei –, e minunat ca mai întâi să te scufunzi în mare pentru o jumătate de oră. Ieși întărit și... încălzit.

– Ce imagine încântătoare, spuse domnișoara Hastings, înăbușindu-și un căscat. Dar, pe cuvânt, cred că eu aș fi destul de deranjată.

– Prințul regent a reușit să facă din asta să fie ultimul răcnet al modei în Brighton, spuse Lady Lansdowne. Ești foarte norocoasă să ai cabine de baie așa aproape, domnișoară Poldark.

– Ah, nu avem cabine de baie.

Pe moment, se lăsă tăcerea.

– Avem cabine de baie la Penzance, continuă Clowance, dar asta e la vreo cincizeci de kilometri distanță.

– Atunci, rogu-te, lămurește-ne misterul, spuse domnișoara Fairborne. Folosiți *peșteri?*

– Putem, spuse Clowance, dar o facem arareori, pentru că avem casa foarte aproape. E mai simplu să purtăm o pelerină.

– Dar atunci nu poți fi *observată* de oamenii de rând din partea locului?

– Există puțini localnici care să bage ceva de seamă, și aceia sunt țăranii noștri.

(„Foarte bine", se gândi Demelza; „așadar, fata mea n-are nimic împotrivă la a înfrumusețea lucrurile".)

– Ce distractiv, spuse domnișoara Hastings. Să ai o casă așa aproape de mare și s-o poți folosi drept cabină de baie! Sunt încredințată că marea nu *năvălește* peste voi, așa-i?

– Câteodată, avem ferestrele ude de la stropii de apă. Dar nu e așa periculos, te asigur.

– Și când faci baie, spuse domnișoara Fairborne, spune-mi te rog ce fel de bonetă folosești ca să nu-ți uzi părul?

– Ah, nu folosim bonete, spuse Clowance. Părul se usucă foarte repede la soare.

Se auziră icnete de uimire.

– Pfui! Dar nu devine groaznic de *încâlcit* și de *lipicios?*

– Destul de puțin. Se spală cu ușurință mai târziu.

– Unii oameni beau apă de mare pentru sănătate, interveni Lady Lansdowne. Era foarte la modă acum un an sau așa ceva.

Demelza fusese neliniștită, de teamă ca nu cumva Clowance să fie întrebată ce fel de costume purtau. Neplăcându-i să se scalde goală sau să poarte jachetele și jupoanele nemaipomenite văzute în gazetele de modă, își concepuse propriul costum, ce era ca o tunică grecească, un *chiton*, fără mâneci, scurtă și prinsă în talie cu un șnur. Simțea că, dacă doamnele de aici ar fi văzut un astfel de veșmânt, ar fi fost extrem de șocate.

După prânz, vizitară împreună Peștera Pustnicului, care era umedă, rece și nu impresiona în comparație cu peșterile create de mare în capătul îndepărtat al plajei Hendrawna; și apoi o superbă cascadă, ce se prăvălea în trei șuvoaie tunătoare – artificială, asemenea lacului, dar nu mai puțin frumoasă. Mai era și mausoleul Lansdowne.

Urcându-se și coborând din trăsuri, doamnele se mișcau cu fustele fluturând și cu umbrelușele țipătoare, ca un fâlfâit de fluturi, râzând, vorbind și exclamând la vederea atracțiilor și a ciudățeniilor, precum și la frumusețea fiecărui peisaj în parte. Pentru cele două doamne Poldark, nu era plictisitor, pentru că lucrurile pe care le vedeau erau într-adevăr frumoase, ciudate sau interesante; dar era puțin stânjenitor, pentru că celelalte doamne erau mult mai agere la minte, exprimându-și plăcerea și fascinația în mod prefăcut. Demelza și Clowance păreau mereu că întârziau în a-și găsi cuvintele.

O dată sau de două ori, Demelza făcuse o remarcă înaintea celorlalte, dar era o muncă grea și care necesita efort.

Cina era marele eveniment al zilei, și sâmbătă era prima zi a ședерii lor în care cina urma să se desfășoare cu toată pompa de rigoare. Doamnele urmau să se retragă pe la patru pentru a se pregăti și erau așteptate să coboare la șase, gătite și gata pentru o conversație politicoasă înainte de „procesiunea" din bibliotecă spre sufragerie. Lady Isabel, explicându-i asta Demelzei, spuse că, în vremuri nu prea îndepărtate totuși, perechile se mutau pur și simplu din salonul mic spre sufragerie; dar acest procedeu fusese abandonat pentru că nu era prea mult de mers – nu era de ajuns pentru o „procesiune". Adăugă în paranteză că mai exista un avantaj: dacă bărbații făceau mult zgomot când rămâneau singuri după cină, doamnele nu erau deranjate de asta, fiind în biblioteca aflată mai departe.

Cum Demelzei nu-i luase niciodată în viața ei mai mult de o jumătate de oră să se pregătească pentru cea mai complicată ceremonie, petrecu prima oră scriindu-i lui Ross și o parte din a doua ajutând-o pe Enid, care o ajuta pe Clowance.

Până acum, se gândi ea, hainele lor fuseseră considerate în regulă. La curse, ținuta lor fusese puțin mai sobră decât a celorlalte și azi le lipsiseră panglicile și dantelele; dar nu avea nici o importanță. Seara asta era cu mult mai importantă. Iarăși, dacă era să-i dea crezare lui Ross, nu asortarea unei extravaganțe cu alta era totul. Conta buna-creștere – și înfățișarea, istețimea și eleganța, care, Ross era încrezător, nu le lipseau deloc. Pentru Ross totul era foarte bine. El era născut cu o absolută cunoaștere a locului său în lume; nu toți aveau acest avantaj. De ce n-o fi putut el veni să-și introducă fiica la o asemenea petrecere aristocratică?

Ei bine... Caroline le făcuse să cheltuiască bani – și, când doamna Trelask nu știuse ceva despre ultimele tendințe sau își epuizase ideile, Caroline venise ea însăși cu soluții. Așadar, Clowance îmbrăcă în seara aceea o robă rotundă în stil grecesc, dintr-o fină muselină indiană. Avea o semitrenă, și roba împreună cu trena erau tivite cu bordură argintie. Mânecile fuseseră botezate cercheze de către doamna Trelask și poalele erau tivite *à la chemise*. Părul era aranjat mai degrabă neted, dar cu bucle pe frunte, fiind prins la spate cu un rând de perle răsucite. Purta conduri de satin cu catarame de argint.

Demelza se gândea că fata ei arăta atât de frumoasă, de parcă nici nu era reală.

Cât despre ea însăși, potrivit unei doamne de vârstă medie, rochia ei era mult mai sobră, fiind dintr-un satin albastru de Scandinavia, prinsă cu un cordon și cu nasturi de argint până jos.

Când în cele din urmă coborâră, Demelza fu condusă de domnul Magnus, capelanul, iar Clowance de către Edward. Cina decurse bine și fu urmată de muzică și jocuri de cărți; dar în această seară, domnii fură cei care își înăbușiră căscatul; și, din nou, toată lumea se retrase devreme.

Duminică fu cam la fel, doar că domnii nu mai plecară și avură loc o paradă religioasă și alte chestiuni bisericești; dar duminică seară, Clowance fu condusă de Lord Lansdowne însuși, o onoare deosebită – și mama ei de un ofițer numit colonelul Powys-Jones, care era în permisie din Portugalia și se refăcea după rănile căpătate la Barrosa. Demelza, al cărui auz era destul de bun, îl auzise cu o seară înainte pe colonelul Powys-Jones cum întreba cine era ea și cum comenta că era o femeie teribil de drăguță, așa încât era probabil ca acest aranjament să fi fost la cererea lui.

Powys-Jones avea cam patruzeci și cinci de ani, scund, ferchеș și cu o vorbă sacadată. Părul îi era tuns scurt – „m-am obișnuit cu el; nu intră păduchii, doamnă" –, avea hainele de seară lucioase de atâta folosință, pielea gălbejită – „din India mi se trage asta, doamnă", dar ochii ageri ca ai unui cocoșel și, în mare, urmărea aceleași scopuri. (Nu că s-ar putea petrece ceva scandalos sub acoperișul ăsta atât de respectabil; dar ideea era prezentă). Demelza, cu ochii ei negri strălucitori, gura frumoasă și pielea fină, era exact pe gustul lui. Faptul că avea o fată aici, de aproape optsprezece ani, făcea ca totul să fie cu atât mai interesant. Cât despre simțămintele doamnei Poldark, ea cunoscuse destui de teapa lui Jones în viața ei și înclinase să vadă acest nume de Jones ca pe unul obișnuit; dar se părea că numele de Powys din față îi conferea o anumită semnificație celtă misterioasă pe care, deși ea însăși celtă, n-o pricepuse de la bun început. Familia Powys-Jones se părea a descinde într-un fel din ramura Glendower și Llewellyn a regalității galeze.

Colonelul îi spusese totul despre asta în timpul cinei, în vreme ce Demelza asculta doar pe jumătate, fiindcă încerca să observe cum se simțea Clowance cu gazda lor. Clowance purta a doua rochie

a ei în seara aceea, dintr-un brocat purpuriu ce-i scotea în evidență părul blond și pielea deschisă. (Aduseseră doar cinci rochii de cină pentru Clowance: Caroline spusese că era de ajuns, dar Demelza era puțin îngrijorată din pricina asta.)

Marchizul de Lansdowne era mai chipeș decât fratele lui, poate puțin prea pedant, cu un gât poate prea lung pentru a fi perfect; dar, evident, un om foarte *bun*, inteligent, serios și conștient de poziția lui doar în măsura în care îi clarifica responsabilitățile. Cu mai puțin de un an în urmă, fusese Lord Henry Petty, membru al parlamentului pentru districtul Camelford, și îl aștepta o distinsă carieră parlamentară, deși nu neapărat încununată de succes. Apoi, din cauza morții fratelui său vitreg, care nu avea urmași, apăruseră toate astea. Un marchizat, un vast domeniu și alte bunuri, trei locuri în parlament, un venit de douăzeci și șase de mii de lire pe an. Îți tăia răsuflarea.

Și un frate mai mic? Mic poate ca statură, dar care n-ar putea fi altfel decât bogat. Ce să vrei pentru fiica ta? Cu siguranță că nu, niciodată, o situație cu prețul fericirii.

Dar care să fie alte opțiuni? (Dacă nu cumva își dorea ea cu adevărat, trebuia să ia o hotărâre, *oricare ar fi*, așa devreme, când abia dacă făcea optsprezece ani?)

Urma să i se *ceară* să ia vreo hotărâre? Poate că Lord Edward adusese multe tinere fete aici. Poate că săptămâna avea a se sfârși cu anunțul logodnei lui cu onorabila Helena Fairborne, fiica lui Lord Fairborne din Tewkesbury. (El era foarte atent cu ea în această clipă.) Sau cu domnișoara Florence Hastings, o verișoară a contelui de Sussex. Sau trebuia neapărat să te gândești la petrecerea asta *doar* în termeni matrimoniali? De ce tinerii să nu se întâlnească fără asemenea speculații absurde?

– Poftim? îi spuse ea lui Powys-Jones.

– Mi s-a spus că soțul dumitale e soldat. Și aveți un nepot, nu-i așa, în Regimentul 43? Afurisit de buni, Divizia Ușoară a lui Craufurd. I se spune Bob cel Negru. A ieșit victorios la Coa. Deși Wellington era furios pe Bob în acea zi. Soțul dumitale e încă plecat în străinătate?

– Nu, s-a întors acasă acum câteva luni.

Powys-Jones își mormăi dezamăgirea.

– Trebuie să veniți în vizită după ce terminați aici. E doar la o zi călare spre vest, în Radnorshire. Sau poate că într-o trăsură ar fi mai confortabil, într-o zi și jumătate.

– Ce amabil din partea dumneavoastră, domnule colonel. Dar remarcați, vă rog, că sunt cu fiica mea.

– Trebuie că ați fost o copilă când v-ai măritat, doamnă, dar, naiba s-o ia de treabă, poate veni și ea! Am doi feciori leneși care poate că s-or iuți puțin dacă o s-o vadă. Sau pe dumneata. La naiba, sau pe dumneata, doamnă...

– Mă așteaptă soțul meu...

– Ah, bărbații, ce prostie! După zece ani de căsătorie, la ce-s buni bărbații? Doar să-ți dea un nume, o situație și o casă de locuit. Mobilă, asta-s bărbații...

– Dar dumneata nu ești un soț?

– Am fost, doamnă, am fost. După aia, nevasta a tulit-o cu vărul meu, un băiat nerod – sper că și-a căpătat ce merita. Cât despre mâine...

– Mâine? Demelza ridică din sprâncene spre el. Cine a spus ceva de mâine?

– Eu am spus în clipa asta. Veți veni cu mine la o plimbare cu trăsura.

– E o poruncă?

– Da.

– Ca la Regimentul 43?

– La naiba, da, dacă vreți.

– Domnule colonel, n-aș putea. Gândiți-vă la reputația mea.

– Reputația dumitale, doamnă, în compania unui ofițer și gentleman, va fi pe mâini bune. Fiți fără grijă.

– Și credeți că gazda noastră va fi de acord?

– O să am eu grijă să fie.

– Și fiica mea?

– Ce treabă are ea cu asta? Nu-mi ziceți că-i pasă așa mult de mama ei. Nici un copil nu-i atât de atipic.

– E devotată tatălui ei.

Colonelul Powys-Jones ridică din umeri.

– Totuși, al naibii de atipic. Urăsc legăturile de familie. Oamenii, după părerea mea, doamnă, ar trebui să facă copii și după aia să se despartă.

– Sună ca și cum ai face smântână.

– Smântână?

– Smântâna din Cornwall. O încălzești și după aia o separi.

– Știu ce vrei dumneata, doamnă.

– Ce? întrebă Demelza provocator.

Colonelul ezită, dar nu îndrăzni să spună ce avea de gând să spună. În schimb, se arătă jignit.

– Nu vă încredeți în mine. Ăsta-i adevărul adevărat. Credeți că sunt un oarecare netrebnic de prin Țara Galilor care i-a pus gând rău onoarei dumitale!

Demelza luă o bucată de pâine.

– În ceea ce privește prima afirmație, nu. Cât despre a doua, dumneata nu crezi asta?

Colonelul scuipă puțină mâncare în șervet, încercând să-și ascundă râsul.

– Pe Dumnezeul meu că da.

Cina continuă cu eleganță.

Capitolul 27

I

Pe tot parcursul cinei, Lord Lansdowne discută cu Clowance. O îndrumă, încurajând-o să vorbească despre ce-i plăcea și ce nu și punându-i întrebări pline de interes, după cum se părea, despre viață și despre traiul ei în Cornwall. Era, își spuse ea, obiceiul firesc, manierat al unei gazde experimentate. Doar împrejurările deosebite ale vizitei lor îi sugerau că – de vreme ce Edward era orfan de ambii părinți – ar putea fi și mintea iscoditoare a unui frate mai mare preocupat să descopere mai mult despre această fată provincială de care Edward era așa interesat. Era oare Lord Lansdowne – la fel ca maiorul Trevanion – *in loco parentis?* Avea să i se arate și ei – ca lui Jeremy – ușa?

Vorbind destul de mult despre tatăl ei – părerile lor coincideau perfect, deoarece amândoi îl admirau așa mult –, discuția se mută înspre fratele ei, și Clowance menționă interesul lui pentru abur.

Plăcerea învingând timiditatea, îi povesti despre ieșirile la pescuit care îi nedumeriseră pe toți și îi spuse cu ce se ocupa el de fapt.

Henry Lansdowne îi zâmbi.

– Când a aflat adevărul, tatăl dumitale n-a fost câtuși de puțin supărat?

– Nu știu dacă a aflat încă! Dar, dacă fratele meu i-ar fi cerut voie înainte de a pleca, mă îndoiesc că tata ar fi fost de acord. Suntem cu toții puțin neliniștiți în legătură cu riscul.

Lord Lansdowne spuse:

– Iarna, casa asta e încălzită de abur. L-am instalat recent.

– *Serios*, sir? O să-i spun lui Jeremy. O să fie încântat să știe asta.

– Mâine-dimineață, o să te duc în beci și o să-ți arăt cum funcționează. După aceea, poți să-i explici fratelui dumitale.

– Mulțumesc, milord. E foarte amabil.

Lansdowne luă o jumătate de lingură de frișcă, savurându-i gustul.

– Când războiul ăsta se va termina, domnișoară Poldark, cred că vom fi în pragul unor evenimente noi și măreațe. Francezii au trecut printr-o revoluție politică. Chiar dacă Napoleon cade, nu vor putea fi niciodată capabili să reinstaureze *l'ancien régime*. Sau să dea ceasul înapoi. Noi, aici în țara noastră, în parte datorită inventivității noastre, în parte drept rezultat al războiului, trecem printr-o revoluție mecanică în care aburul joacă un rol important. Cred că va transforma Anglia. Întreaga Europă cere mărfuri industriale. Când i se va permite să le cumpere, va apărea un important val de prosperitate în Anglia. Deși timpurile sunt așa nefavorabile și grele în centrul și în nordul țării, asta se va schimba. Și, deși vor exista mulți care vor critica fățiș astfel de evoluții, cred că omul de rând, muncitorul, băiatul de la țară care a plecat de acasă să lucreze în fabrici –, cred că ei *toți* se vor bucura de o parte din această prosperitate. Firește că vor exista încă sărăcie și nedreptate, dar cred că nivelul vieții va crește. Nu numai nivelul de trai al oamenilor, ci și nivelul la care lumea se *așteaptă* să trăiască. Suntem în pragul unei noi lumi.

Clowance îi zâmbi.

– Sunt sigură că fratele meu va fi fericit să audă ce spuneți, sir. Sunt convinsă că va fi întru totul de acord.

– Poate că într-o zi, spuse Lord Lansdowne, ne vom cunoaște.

Ceea ce era foarte amabil din partea lui și sugera că n-o găsise pe interlocutoarea sa de la cină o companie care să nu fie pe gustul său.

II

Ziua următoare fu umedă, dar joia, cu soare și nori peste vastul parc, colonelul Owen Powys-Jones se reîntoarse la atac și izbuti să facă după cum voise, luând-o pe doamna Poldark la o plimbare prelungită cu trăsura. Dar Demelza își impuse și ea voința, și Clowance îi însoți. Nu numai Clowance, ci și Lord Edward Fitzmaurice.

Plecară într-un landou – deloc pe placul lui Powys-Jones; intenționase s-o ducă pe Demelza într-un galop de cavalerie în spatele unei perechi de cai suri, într-o cabrioletă; dar, cu toți patru, fără a mai pune la socoteală și vizitiul, era mult prea potolit. Totuși, își recăpătă curând calmul.

– Uitați-vă, pe legea mea, spuse el, aici pe dealul ăsta, voi, cei din Cornwall, sub conducerea lui Hopton[1] și a lui Grenville[2], nu v-ați lăsat mai prejos într-o luptă dreaptă contra blestematului ăluia de prezbiterian, Waller[3], dar Grenville a murit, și nici până-n ziua de azi nu se știe precis a cui a fost victoria – deși Waller a fost cel care s-a retras. Se spune că ambele tabere erau așa sleite de puteri, încât era de fapt o chestiune de noroc cine se retrăgea primul. Acuma, dacă mergem înapoi spre trăsură, o să vă duc tocmai până la Roundway Down, unde capetele rotunde au luat-o într-adevăr pe coajă. Prințul Maurice[4] venise călare tare de tot tocmai de la Oxford și a sosit taman la timp să întoarcă roata.

Edward Fitzmaurice îi spuse lui Clowance:

---

[1] Comandant regalist în Războiul Civil din Anglia (1642–1651) dus între tabăra parlamentară (capetele rotunde) și regaliști (cavaleri) privitor la modul de guvernare a Angliei (n.tr.)

[2] Richard, primul baronet de Grenville, regalist din Cornwall în timpul războiului civil din Anglia (n.tr.)

[3] General englez luptând de partea taberei parlamentare, de credință prezbiteriană strictă (n.tr.)

[4] Maurice von Simmern, Conte Palatin al Rinului, și-a însoțit fratele, Rupert, luptând împreună în războiul civil. (n.tr.)

– Noi nu eram aici în zilele acelea.

– Care zile?

– Din vremea războiului civil. Cred că moșia a aparținut unui om numit Bridgeman. Familia noastră e aici doar de vreo șaizeci de ani. Pe vremea aceea, casa nu era terminată. Tata a făcut-o de fapt ceea ce este azi.

– Ești irlandez? întrebă ea.

– De ce?

– Numele de Fitzmaurice sună...

– Cei din familia Petty erau negustori de pânzeturi în Hampshire. Dar unul deștept a devenit profesor la Oxford, și *el* a mers în Irlanda și a dobândit o moșie acolo. Fiul lui s-a însurat cu fiica contelui de Kerry, și fiul *lor* a fost moștenitorul, și așa cele două nume s-au legat și nu s-au mai despărțit de atunci încoace... Dar spune-mi de al dumitale.

– Numele meu? Poldark? Nu prea știu. Cineva a venit cu hughenoții și s-a căsătorit cu cineva dintr-o familie din Cornwall numită Trenwith. Și apoi...

– Așadar, suntem foarte asemănători, domnișoară Poldark.

– Cum așa?

– Nu suntem?

– Păi, nu, pentru că voi aveți moșii întinse și averi mari. Noi avem doar puțin din fiecare.

– Voiam să spun că familiile sunt combinate cam în același fel. Dar aș vrea să subliniez, domnișoară Poldark, că proprietățile și averile îi aparțin fratelui meu. Eu sunt relativ sărac. Propria mea casă, Bremhill... Trebuie să vii s-o vezi mâine...

– Hmm! Colonelul Powys-Jones își drese glasul. Pe dumneata te așteptăm, Fitzmaurice.

– Vă cer scuze! Lord Edward îi șopti lui Clowance: Ai tras vreodată cu arcul?

– Nu. Niciodată.

– Avem un loc de tras cu arcul. Foarte aproape de aici. Mă întreb...

– Ce?

– Dacă ne vor scuti de excursia asta lungă... Domnule colonel Powys-Jones.

– Sir?

– Mă întreb, ne veți scuza dacă nu vă însoțim la Roundway? Mă gândeam...

– Bucuros, dragă băiete...

– Ce se întâmplă? întrebă Demelza vigilentă.

– Doamnă Poldark, se întâmplă să fim foarte aproape de terenul de tras cu arcul, și mă gândeam că fiica dumneavoastră ar dori să încerce un arc sau două. Mărturisesc, eu însumi sunt doar începător și aș putea foarte bine să învăț alături de ea. Dar dumneavoastră și colonelul Powys-Jones ați putea continua drumul spre Roundway așa cum s-a stabilit și ne-ați lua pe drumul de întoarcere...

– Terenul de tras cu arcul, spuse Powys-Jones, frecându-și bărbia. Ah, da, tras cu arcul. Unde este?

– Chiar peste următorul deal. Fratele meu Henry e foarte bun la asta, și eu cred că este un sport de îndemânare, dar n-am avut prea mult timp să-l practic.

– Ai vreo pajiște sau așa ceva?

– Ah, da, avem o pajiște specială. Totul e amenajat. Dacă ați dori s-o conduceți pe doamna Poldark spre Roundway, așa cum s-a plănuit...

În capul ras al colonelului se învârtiră rotițele preț de un moment sau două.

– În cazul ăsta, o să mergem cu toții, anunță el în felul său obișnuit, milităros, luând comanda expediției.

– Să mergem unde? întrebă Demelza.

– Să ne încercăm mâna la tir cu arcul. O idee al naibii de bună, aș spune.

– Sir, pur și simplu nu există nici un motiv ca dumneavoastră și doamna Poldark să vă modificați planurile, spuse Edward, vizibil deranjat. M-am gândit la asta doar pentru mine și domnișoara Poldark...

– Prostii, spuse colonelul. Și eu, personal, sunt foarte interesat de tirul cu arcul. O activitate foarte plăcută. Dumneata ce zici, doamnă?

– Păi, spuse Demelza, uimită de schimbarea de atitudine a colonelului, pentru că se gândise că despărțirea lor s-ar fi potrivit scopului lui și simțind o oarecare înțelegere pentru dorința lui Edward de a fi singur cu Clowance pentru câteva minute. Păi... mărturisesc că am sperat să văd Roundway. Dumneavoastră mi-ați spus, domnule

colonel, despre această bătălie, și am așteptat cu mare nerăbdare să văd locul și să aud ce-mi mai povestiți despre asta...

– O să mergem mâine, spuse colonelul Powys-Jones.

– Dar, domnule colonel, azi e o zi așa frumoasă pentru o plimbare cu trăsura.

– Prostii... Scuze, doamnă, dar ia uită-te la norii ăia. De-acum în orice clipă s-ar putea să vină o ploaie torențială. Și atunci unde să fim? La tir cu arcul. O activitate plăcută. Ai încercat-o vreodată, doamnă?

– Nu. Nu știu nimic despre asta.

– În cazul ăsta, vei fi și dumneata instruită. Un sport foarte simplu: să tragi o săgeată. Nu-i nevoie de prea multă îndemânare.

Într-o dezordine ciudată, începură să urce dealul, Edward mușcându-și degetul de supărare, Clowance mergând liniștită lângă el, făcându-și vânt ușor cu o mănușă roz, Powys-Jones întinzându-și o mână ca un colțar de fier, pentru ca Demelza să se sprijine cu degetele de ea, iar vizitiul cu landoul făcând un ocol pe o potecă îngustă pentru a fi pregătit pentru ei când urmau să aibă nevoie de el.

Abia când ajunseră la pajiștea unde era amenajat locul de tras cu arcul, misterul schimbării de atitudine a colonelului se lămuri. Edward scoase arcurile și săgețile din pavilion și începu să exerseze câteva trageri la țintă, apoi îi invită și pe ei. Se părea că instrucția era o treabă foarte intimă. Demelza putu vedea că Edward, deși o atingea des pe Clowance în timp ce îi arăta, se purta într-adevăr ireproșabil. Colonelul Powys-Jones în schimb, nu. Scopul lui era clar acela de a o lua cu totul în brațe pe Demelza, în vreme ce o mână o ținea pe a ei pe mânerul arcului și cealaltă o ghida cum să întindă coarda. Pentru că instructorul era cu o palmă mai scund decât eleva, încercarea nu avu mare succes. Prima dintre săgețile Demelzei zbură și ratâ ținta cu vreo patruzeci de picioare. Un stol de grauri se ridică în văzduh.

Pentru că pălăria îi fu deranjată de la locul ei, Demelza o scoase și o aruncă pe iarbă.

– Serios, domnule colonel, cred că ar fi bine să...

– Nu, stați liniștită! Ia uitați! Aproape că ați nimerit. Dați-mi voie!

Lecția continuă, cu Demelza ferindu-se cum putea. A doua săgeată a lui Clowance se îndreptă drept spre țintă, dar căzu la pământ cu zece picioare mai înainte.

– Bravo! spuse Edward. O încercare absolut superbă! Dacă am putea să ridicăm mai mult arcul...

– Las-o pe mama să mai încerce o dată!

A doua săgeată a Demelzei merse cu totul în direcția opusă primeia. De data asta, se împrăștiară niște oi. Colonelul Powys-Jones își linse cu satisfacție buzele uscate și o strânse de braț.

– Încă o dată, dragă...

Demelza spuse:

– Mă întreb de ce toate oile de pe aici au ciorapi negri.

– Ah, nu sunt ciorapi, doamnă, spuse Lord Edward. Așa e rasa...

Se opri. Clowance pufni în râs.

– Scuze, îi spuse Edward. Mama dumitale... Nu știu niciodată când e serioasă.

– Ne necăjește pe toți de mult timp cu asta, zise Clowance.

– Necazul cu mine la ora asta, spuse Demelza, e că următoarea săgeată e încurcată în rochie și, dacă domnul colonel nu mă lasă, va trebui să sfâșii țesătura sau să țintesc în propriul meu picior.

– Nuuu, doamnă, eu doar încerc să ghidez direcția generală a țintei dumitale! Aveți grijă! Vedeți, aveți grijă, altfel capul săgeții o să zgârie frumușelul dumitale braț. Vă rog, nu scoateți apărătoarea!

Oferindu-i-se ocazia, Demelza ieși delicat din strânsoarea lui.

– Ia arătați-ne, domnule colonel. Nimic nu-i mai nimerit pentru o instrucție decât un bun exemplu. Toate bisericile recomandă asta.

– Da, da, spuse Clowance, venindu-i în ajutor. Te rog, Edward! E foarte cald în dimineața asta. Hai să faceți voi, domnii, o întrecere mai întâi, în vreme ce noi învățăm și vă admirăm. Așadar, la amiază, prin bâzâitul albinelor și cu câteva păsări leneșe ce ciripeau în tufișurile înfierbântate, cei doi bărbați își scoaseră jachetele ca și cum se pregăteau de o încăierare, și trase fiecare câte douăzeci de săgeți pentru o pungă cu zece guinee.

În ciuda pretenției lui Lord Edward că ar avea un ochi mai bun și că ieșise învingător cu unsprezece la cinci, restul de patru săgeți își ratară ținta.

Apoi, banii schimbându-și proprietarul, se așezară cu toții pe o bancă de piatră, vorbind și bârfind, până când fu vremea să se întoarcă în casă pentru prânz.

În vreme ce-și legau părul, descurcându-se fără Enid, Clowance îi spuse mamei ei:

– Mătușa Caroline m-a avertizat despre asta.

– Despre ce?

– Mi-a spus: „Ai grijă, Clowance, ai grijă că, de nu, mama ta o să-ți fure toate complimentele venite de la cei mai buni bărbați. Nu-i vina ei, sărmana de ea, nu se poate abține".

– Mătușa Caroline a ta ar fi putut să-ți dea niște sfaturi mai bune decât asta, spuse Demelza cu răsuflarea întretăiată. Cei mai buni, într-adevăr! L-ai băga pe colonelul Powys-Jones printre cei mai buni bărbați? Și, te întreb eu, l-am *încurajat* fie și pentru o clipă?

– Ar trebui să cuget și să am timp să-ți răspund la asta, mamă. Dar nu e numai colonelul. Uită-te la domnul Magnus, în prima seară. Și Sir John Egerton. Și celălalt bărbat, acel tânăr aristocrat francez, de Flahault.

– Dragă Doamne, e destul de tânăr să-mi fie fiu! Sau aproape, admise ea.

– Dar destul de mare ca să fie altceva.

– Ah, e francez. Mulți sunt așa ca el.

Demelza se gândi la cei doi francezi chipeși pe care îi cunoscuse cu aproape șaisprezece ani în urmă, morți de mult, într-o debarcare eșuată pe coasta golfului Biscaya, o debarcare în care soțul ei își riscase viața, și fratele ei aproape că și-o pierduse.

– Chiar și așa, spuse Clowance, pricep limpede pentru prima dată de ce tata trebuie să te țină ascunsă în Nampara.

– Îmi imaginez că înțelegi, spuse Demelza, cât de nelalocul lui este ca o fiică să-i facă mamei ei asemenea observații. E cu mult mai bine să te gândești la propria ta situație.

– Dar asta și fac! Sunt sigură că trebuie doar să te uiți la Edward cu ceva mai multă amabilitate, și te va urma pe tine în loc de mine. Ah, ce încurcat e!

Demelza puse jos pieptenul.

– Fii serioasă, Clowance. Doar o clipă. Merge bine?

Clowance se opri și se uită pe fereastră.

– Vrei să meargă bine?

– Vreau ca *ție* să-ți meargă bine.

– Ah.

– Și ce diferență e?

– Aș vrea să știu și eu. Eu... eu nu sunt îndrăgostită de el.

– Ești îndrăgostită de altcineva?

Pe fața ei trecu o umbră.

– Nu, nuu...

– Și el... vreau să zic Lord Edward... crezi că e serios?

– După cum se uită, bănuiesc că da.

– Și eu bănuiesc la fel... Ce șopteați chiar înainte de a intra?

– Spunea doar că era bucuros că în sfârșit i-am spus Edward în loc de Lord Edward.

– Nu știu eu finețurile astea.

– Păi, totul a fost de fapt vina ta, spuse Clowance. Eram așa preocupată să te salvez din ghearele colonelului tău galez, încât, pe negândite, mi-a scăpat numele!

– Înțeleg că eu sunt de vină pentru tot.

– M-a invitat să-i vizitez casa. E destul de aproape de aici, se pare, și a fost în proprietatea familiei Lansdowne înainte de a cumpăra moșia asta.

Demelza își trecu degetul peste marginea rochiei să se asigure că era dreaptă și în ordine.

– Clowance...

– Da, mamă?

– Nu știu cum să spun asta. Sau poate că nu e necesar. Poate că e deja înțeles.

– Păi, nu m-aș supăra dacă mi-ai spune cu vorbele tale...

Demelza ezita, uitându-se la fiica ei.

– Clowance, dacă se ajunge să fii nevoită să iei o hotărâre, să nu fii influențată...

– Influențată de ce?

– Nu vreau să fii influențată în favoarea lui de faptul că Lord Edward e nobil și bogat și are multe lucruri pe care altminteri tu nu le-ai avea niciodată.

– Nu, mamă.

– Dar asta înseamnă să nu fii nici influențată *împotriva* lui pentru că are toate aceste lucruri. Ai așa mult din tatăl tău în tine, și știi bine ce crede el despre chestii din astea precum bogăția și privilegiile. Eu... eu nu cred că el s-a însurat cu mine doar pentru că eram fată de miner, dar cred că i-a plăcut ironia... Cu toate astea, e la fel de bățos ca toți ceilalți într-un anume fel, după cum prea bine știi... Se pare că e de acord cu Lord Lansdowne pentru că urmăresc aceleași scopuri în parlament. Așadar... Se opri și se uită la Clowance pentru o bună bucată de vreme. Încearcă să judeci toate astea cât poți tu mai bine – cu gândurile, cu sentimentele și cu preferințele tale

și prin căldura pe care o simți în inimă și prin cea pe care o simți în inima lui. Dragostea poate crește. Dar, înainte de toate, încearcă să nu te gândești la nimic altceva decât la *Edward*... Ridică din umeri. E imposibil, știu.

– Dar o astfel de căsătorie – dacă se ajunge la asta – te-ar face fericită?

Demelza ezită.

– Aș fi fericită pentru situația financiară. Dar nu, Clowance, dacă nu ți-ar face ție plăcere. Aș fi fericită de situația materială, da. Care mamă n-ar fi?

Clowance începu să-și tragă din nou de un nod din păr.

– Oricum, sunt sigură că totul e doar o fantezie, mamă. Edward, sunt convinsă, are domnișoare aici cu duiumul – și le învață pe toate să tragă cu arcul. Mâine, când o să mă duc să-i văd casa, va fi parte dintr-un tur aranjat pentru toți oaspeții în același timp. O să mergem fericite înapoi acasă împreună, săptămâna viitoare, neavând nimic mai important de hotărât decât ce pălărie să purtăm în timpul călătoriei!

– Aștepți cu nerăbdare să te întorci acasă?

Clowance se gândi o clipă.

– Nu. Cred că mă distrez aici.

– Și eu cred la fel.

Clowance spuse:

– Am văzut că ai fost invitată să joci biliard aseară. A fost Sir John Egerton?

– Da.

– Cum l-ai refuzat?

– I-am spus că sigur o să sfâșii masa.

– Mamă, crezi că jocul de biliard implică intimități la fel ca în cazul tirului cu arcul?

– Nu și când se uită alte doamne.

III

Demelza nu mai jucase niciodată whist până când Jeremy nu crescuse și îi apăruse brusc o pasiune trecătoare pentru asta; atunci, atât ea, cât și Clowance fuseseră convinse să dea o mână de ajutor și să aranjeze o masă acasă. De atunci încoace, jucase uneori, atunci

când Ross era acasă. Așa că nici ea și nici Clowance nu fură în stare să nege că știau să joace și fură atrase în joc într-una sau două dintre seri. Clowance, căreia în general nu-i era teamă de nimic, fu cuprinsă de panică față de jocurile acestea și tremura destul de vizibil jucând cărți. Demelza fu de două ori partenera lui Powys-Jones și spera ca gafele ei ocazionale să strice o frumoasă prietenie; dar se părea că nimic nu putea să-i afecteze buna părere despre ea. În două seri fu muzică și în două seri muzică de dans. Acestea se dovediră cele mai relaxate seri, deși, deoarece nu erau mai mult de nouă sau zece perechi la dans, cei care dansau nu erau chiar înghesuiți. Clowance era recunoscătoare de data asta pentru lecțiile primite de la doamna Gratton, și Demelza, deși nu știa cei mai potriviți pași, era suficient de sprintenă pentru a face față. Erau seri plăcute, când erai conștient că ești observat, dar nu cântărit sau criticat. Un mare merit pentru asta îl avea Lady Lansdowne, care, deși ea însăși fiică de conte, plutea de colo-colo cu un șarm nestudiat și distrat, care într-un anume fel împiedica formalismul și rigiditatea ce ar fi stricat momentele. Vizita la Bremhill se desfășură cu încă doi oaspeți, cu veselie, dar fără vreun angajament. Joi era din nou o zi de casă deschisă; și vineri aduse o nouă vizită la curse; sâmbătă un teatru de amatori la care Clowance fu convinsă să ia parte.

O Clowance desculță, se gândi Demelza, călărind ca vântul pe plajă pe calul ei negru într-un galop periculos, cu părul blond în vânt; băiețoasă, directă în vorbire, fugind de la școală doar pentru că orele i se păreau plicticoase, părând a fi incapabilă de o pălăvrăgeală frivolă în care era de așteptat să se complacă tinerele rafinate, acum se pregătea să apară în fața acestui public sofisticat, jucând rolul unui personaj pe nume Maria dintr-o piesă cu titlul *Școala bârfelilor*[1].

Rolul ei, când s-a ajuns acolo, era cel mai greu de interpretat, pentru că toți ceilalți se puteau transforma în caricaturi, în vreme ce ea trebuia să apară aproape așa cum era de fapt. I se împrumutase o rochie demodată din satin crem și galben, cu volane, strânsă în talie și cu un decolteu adânc, ce îi reamintea Demelzei de prima ei rochie de bal, cu aproape un sfert de secol în urmă. Puțină pudră sau fard, însă părul și pielea impresionau. Și își juca rolul mai bine decât ceilalți, mișcându-se și vorbind cu ușurință și având nevoie să i se sufle doar o dată.

[1] Piesă de teatru de Richard Brinsley Sheridan (n.tr.)

„Ah, vai de mine, cât de ciudat e totul! Eu stând aici, o mamă ca o văduvă de vârstă mijlocie, mișcându-mă în cele mai distinse cercuri, purtându-mă cu o bunăcuviință sclivisită, mâinile pe poșetă, picioarele adunate politicos, zâmbind amabil când mi se vorbește, înclinând capul în toate părțile, doamna perfectă; când eu încă am două cicatrici pe spate de la cureaua tatălui meu și am învățat să înjur, să blestem și să scuip înainte de a face șapte ani, și am fost plină de păduchi, și am mâncat ce am putut găsi în șanțuri, și am avut în grijă șase frați flămânzi, cu toții mai mici decât mine", se gândi Demelza. „Și, deși unul a murit, mai sunt încă cinci: unul e fierar și predicator metodist, unul e administrator la un șantier naval, trei sunt mineri de-abia câștigându-și pâinea muncind sub pământ ca niște viermi orbi. Și mulțumesc lui Dumnezeu pentru mănuși, pentru că mâinile mele nu-s albe ca un crin, așa cum sunt cele din jurul meu. Chiar, nu-s decât două săptămâni de când frecau o cratiță pe care Ena n-o curățase bine. Și înainte de asta au cunoscut ani și ani de uzură. Nu-s de același *neam* ca femeile astea", se gândi ea. „Ar trebui să am altă culoare sau siluetă. Dar, cu excepția câtorva lipsuri în comportament pe care le-au trecut elegant cu vederea... Lady Isabel e o drăguță, deși mi-aș dori să nu fie nevoie să urlu tot timpul în cornetul ei. Și cine s-ar fi gândit că Lady Lansdowne e gravidă în trei luni? Mi-aș dori să fi știut. Aș vrea ca Jeremy să fie din nou de trei ani, ca fiul ei. Aș vrea să fiu de douăzeci și șase de ani, ca ea, și să luăm totul de la capăt. Viața... se scurge ca nisipul dintr-o pungă ruptă. Ei bine, nu-s chiar bătrână. Dar mă îngrijorează să-l văd pe Ross cum șchiopătează, și zbârciturile de pe falcă și mulți dintre prietenii mei bolnavi, bătrâni sau morți. Care să fie viitorul lui Clowance?"

Copiii în anii tinereții înfloreau și se dezvoltau; apoi norocul, aptitudinile, ereditatea toate jucau un rol în a decide cum acea înflorire să dea roade. Un soare puternic? Un vânt sălbatic? Un îngheț? Evident că Clowance nu se simțea stingheră printre acești nobili și nici intimidată. Nu exista vreo amintire cu oameni simpli; nu cunoscuse niciodată cum era în Illuggan și mizeria, boala, băutura. Dacă s-ar mărita aici, s-ar potrivi. Dar oare nici una dintre rude n-a încercat să-l influențeze pe Edward împotriva unei astfel de căsătorii nepotrivite? Poate că făceau asta în fiecare zi. Ca frate mai mic, trebuia să se însoare cu o fată bogată. Poate că familia era așa solidă încât nu conta în nici un fel.

Edward juca rolul lui Charles Surface[1], arătând foarte bine cu peruca lui albă. Părea a avea tot ce era de admirat la un tânăr: era puțin stângaci, dar blând, la fel de conștient de responsabilitățile lui ca fratele său mai sclipitor; avea automat un loc în parlament, liberal în cel mai bun sens, apt să insufle un liberalism părintesc; acum, că fratele lui mersese în Camera Superioară, propriile lui talente puteau fi mai repede apreciate... un soț *atent* și iubitor. Putea cineva să ceară mai mult? Demelza se gândi la Nampara, și dintr-odată perspectiva fu sumbră și rece. Nu pentru ea, slavă Domnului! Pentru ea, Ross era totul; și, printr-un noroc miraculos, părea că și ea reprezenta totul pentru el. Ci pentru copiii ei. Jeremy se îndrăgostise de Cuby Trevanion – și, deși acolo n-ar fi trebuit să existe nici un obstacol în calea lui, era evident că exista unul. Deși era pregătit să se afunde în motorul său de mină și în credința lui în puterea revoluționară a aburului, era în esența lui un om pustiit, lipsit de însăși vlaga vieții din cauza unei fete drăguțe căreia din motive pecuniare i se refuzase dreptul de a i se făgădui lui. Aici, acum, în încăpțerea asta, era fiica ei. Care tocmai termina în ropote de aplauze un scurt fragment dintr-o piesă în care eroul era jucat de un tânăr care se arăta interesat de ea. Obstacolul, aici, dacă exista vreunul, era doar în sentimentele fiicei ei. Acasă, acasă la ei, în acel cămin cald și primitor pe care și-l făurise pentru ea, nu exista nici o opțiune fericită sau frumoasă pentru Clowance, exact la fel cum nu exista nici pentru Jeremy.

Bineînțeles că ea era foarte tânără; dacă nu ieșea nimic de aici, variantele actuale de la Nampara nu trebuiau să fie cel mai important element al alegerii ei. Dar Caroline avusese dreptate, trebuia să i se lărgească orizontul.

Demelza își reveni, văzând că un bărbat chipeș și grizonant se apleacă peste ea.

– Un interludiu încântător, doamnă. Și trebuie să primiți laude pentru fermecătoarea dumneavoastră fiică.

– Mulțumesc, Sir John.

– Să îndrăznesc să vă reamintesc o promisiune pe care ați făcut-o seara trecută?

– Care să fie?

– Ați jurat de atâtea ori că o să sfâșiați fetrul dacă vi se va da în mână un tac de biliard, încât bănuiesc că sunteți o specialistă care

[1] Personaj din piesa *Școala bârfelilor* (n.tr.)

se teme să nu ne facă pe toți de râs arătându-ne abilitatea ei la acest joc. Colonelul Powys-Jones și domnișoara Carlisle sunt dispuși să ne fie adversari, dacă îmi veți face onoarea de-a deveni partenera mea.

Demelza avea o slăbiciune pentru Egerton.

– Sir John, vă jur că sunt începătoare. Dacă ați pariat pe asta, aș vrea sincer să vă găsiți alt partener. Ce ziceți de Lady Isabel?

– Nu poate auzi scorul.

– *Trebuie* să auzi scorul? Nu-i mai bine să bagi bilele în buzunarul corect?

– Uitați, v-am spus, ați înțeles esența jocului! Vedeți, adversarii noștri ne așteaptă la ușă.

Și așa, merse să joace biliard, un joc la care se dovedi a fi mai pricepută decât la trasul cu arcul. Pe de o parte, pentru că nu-l avea pe colonelul Powys-Jones care s-o constrângă să intre într-o dispoziție sufletească nefavorabilă, pe de altă parte pentru că reuși să stăpânească podul pe care șovăielnica ei mână stângă trebuia să sprijine tacul, află că, dacă închidea un ochi precum un bătrân marinar care se uită printr-un ochean, putea să-și concentreze atenția atât de bine asupra unei bile, încât cel mai adesea reușea să lovească cealaltă bilă în direcția dorită. Nu obținu astfel întotdeauna rezultatul dorit, dar părea să-i fie pe plac lui Sir John Egerton și îi înfrânse pe colonelul Powys-Jones și pe domnișoara Carlisle de suficiente ori încât să simtă că a obținut un soi de victorie personală.

Jocul se sfârși într-un cor de aclamații călduroase, iar Powys-Jones spuse să-l ia naiba dacă nu credea că doamna Poldark avea o masă proprie în peninsula aceea depărtată unde-și avea căminul; și că se întorcea la Radnorshire marțea viitoare și că ar fi bucuros să organizeze un joc din ăsta distractiv la reședința Clwyd, dacă s-ar ivi ocazia. Se părea că Sir John Egerton se întorcea cu colonelul Powys-Jones și își petrecea câteva zile acolo pe drumul spre casa lui din Cheshire.

Demelza fugi sus înaintea lui Clowance, care veni o jumătate de oră mai târziu, entuziasmată, în pofida voinței ei, de felul în care decursese seara. În procesul învățării replicilor și al costumării, al repetițiilor și al schimburilor de replici ce avuseseră loc, se distraseră mai bine și existase o mai mare apropiere spirituală între fete decât înainte. Chiar și domnișoara Florence Hastings fusese auzită râzând,

un mijloc de a se exprima pe care în mod normal îl considera lipsit de maniere.

– Cred că aș vrea să merg mai mult la teatru, spuse Clowance. Necazul în Truro și Redruth e că acolo sunt așa multe melodrame sângeroase. Mi-ar plăcea cu mult mai mult o astfel de comedie modernă, așa cum am făcut în seara asta.

– Poate că ar fi trebuit să te duci mai mult la Londra, spuse Demelza, dar de obicei nu păreai dornică să mergi.

– Acolo nu-i la fel de mult sânge pe scenă? întrebă Clowance.

– Absolut. Celor care nu vor să se obosească să meargă la Tyburn[1], evident că le place să vadă înscenarea unei spânzurări.

Clowance își eliberă părul de agrafe și îl scutură.

– Mă întreb ce-or face acasă acum.

– Aș zice că s-au culcat. Știi, colonelul Powys-Jones și Sir John Egerton vor să mergem cu ei în Țara Galilor marți, când se termină vizita asta.

Clowance râse.

– Crezi că ne-am mai putea duce acasă după asta fără repercusiuni?

– Depinde ce înțelegi tu prin „repercusiuni", spuse Demelza.

– Nu cred că tata ar fi de acord.

– Câteodată, cu toate astea, trebuie să dai ascultare părerii colonelului Powys-Jones despre soți. Îi vede ca pe o bătaie de cap inutilă.

– Nu cred că aș vrea vreodată ca soțul meu să fie așa ceva, spuse Clowance.

– Nici eu nu mi-aș dori asta pentru tine, spuse mama ei.

IV

Se stabilise ca duminică, după biserică, să meargă cu toții într-o călătorie la Bath să vadă abația și să bea din apa de acolo. Vremea devenise din nou frumoasă și caldă, și aceasta urma să fie ultima călătorie înainte de terminarea vizitei.

[1] Sat în Middlesex, pe locul unde acum se află Marble Arch în Londra; e sinonim cu pedeapsa capitală, fiind principalul loc de execuție a asasinilor din Londra, precum și a trădătorilor condamnați. În secolul al XVII-lea era cunoscut drept Tribunalul lui Dumnezeu. (n.tr.)

Întâmplător, Demelza, deși aștepta cu nerăbdare această ieșire, nu putu să meargă, fiind cuprinsă de una dintre migrenele ei la primele ore ale dimineții. Așa că petrecu ziua în pat.

În vreme ce erau în Bath, Lord Edward o ceru de soție pe Clowance. Cu cât de multă grație și delicatețe putu, ea îl refuză.

V

Vizita se sfârși așa cum se stabilise, marți dimineață. Colonelul Powys-Jones făcând o ultimă, dar nereușită încercare de a o atrage pe Demelza spre fortăreața lui galeză, îl luă pe Sir John Egerton și plecară amândoi călare. Onorabila Helena Fairborne, însoțită de camerista și de rândașul ei, plecă imediat după aceea în trăsura proprie spre reședința de familie din Dorset. Domnișoara Hastings, la fel, deși împărțea trăsura cu domnul și doamna Dawson, care și ei fuseseră prezenți la întâlnire. Doamna Poldark și domnișoara Poldark plecară mai târziu, trăsura care trebuia să le ducă spre Bath ajungând cu întârziere.

Fiind târziu, fură nevoite să se grăbească, pentru că diligența care pleca din Bath spre Taunton nu avea să le aștepte; poate că graba aceasta era favorabilă, pentru că avură doar puțin timp la dispoziție pentru a-și lua rămas-bun. În ultima clipă, Demelza se aplecă și o sărută pe obraz pe Lady Isabel Fitzmaurice; ceilalți fuseseră și ei amabili, dar ea oferise acea căldură în plus de-a dreptul încântătoare. Foarte politicos, dar cu o anume nervozitate în atitudine, Lord Edward coborî scările pentru a le conduce. Trăsura trosni și scârțâi pe pietriș când vizitiul făcu o întoarcere, calul său oferind un tropăit sacadat de copite și fornăieli pe când se puseră în mișcare. În vreme ce ele se îndepărtau cu repeziciune pe frumoasa alee spre porțile îndepărtate, Edward se întoarse și urcă din nou scările, mergând gânditor prin vasta casă, ce părea foarte liniștită după agitația și freamătul ultimelor două săptămâni. Joi, familia urma să se adune pentru plecarea de vineri spre Scoția. Aveau să ajungă la timp pentru data de doisprezece.

În spațiosul său dormitor ce dădea spre grădinile ornamentale, Edward se îndreptă spre birou, îl deschise și luă dintr-un

sertar o scrisoare pe care o scrisese vinerea trecută pentru căpitanul Ross Poldark. O citi de câteva ori înainte de a o rupe în bucățele și de a o arunca în coș. Își suflă nasul și merse spre fereastră să vadă dacă trăsura dispăruse. Nu se mai vedea. Coborî să se alăture celorlalți.

În aceeași colecție
au apărut:

Johanna Lindsey, *Când inima dictează*

Stephanie Laurens, *Patimile iubirii*

Victoria Alexander, *Micile minciuni ale dragostei*

Julie Garwood, *Mireasa îndărătnică*

Elizabeth Hoyt, *Înger și demon*

Julie Garwood, *O nuntă de vis*

Stephanie Laurens, *Pasiunile inimii*

Stephanie Laurens, *Prizoniera dragostei*

Victoria Alexander, *Căile nebănuite ale iubirii*

Christina Dodd, *Dragoste și abandon*

Julie Garwood, *Secretele unei doamne*

Christina Dodd, *Logodnă în înalta societate*

Elizabeth Hoyt, *O dragoste nepotrivită*

Karen Robards, *Atracție scandaloasă*

Christina Dodd, *Legile iubirii*

Elizabeth Hoyt, *Inocență pierdută*

Stephanie Laurens, *Pețitoarea*

Karen Robards, *Suflete captive*

Samantha James, *Păcatele vicontelui Sutherland*

Karen Robards, *Înfruntarea inimilor*

Elizabeth Hoyt, *Dorințe ascunse*

Johanna Lindsey, *Când dragostea așteaptă*

Victoria Alexander, *Dragoste de probă*

Victoria Alexander, *Duelul sentimentelor*

Stephanie Laurens, *Totul sau nimic*

Johanna Lindsey, *Mireasa prizonieră*

Stephanie Laurens, *Provocarea*

Johanna Lindsey, *Îngerul de argint*

Sarah MacLean, *O soție potrivită pentru un marchiz*

Christina Dodd, *În cele mai nebunești visuri*

Sarah MacLean, *O iubită potrivită pentru un conte*

Johanna Lindsey, *Promisiunea*

Christina Dodd, *Ispita*

Johanna Lindsey, *Prizonierul dorințelor mele*

Teresa Medeiros, *Lecții de seducție*

Christina Dodd, *Mireasa mea favorită*

Teresa Medeiros, *Un sărut de neuitat*

Christina Dodd, *Arta iubirii*

Vicky Dreiling, *Cum să cucerești un Diavol*

Elizabeth Hoyt, *Plăceri vinovate*

Elizabeth Hoyt, *O pasiune imposibilă*

Elizabeth Thornton, *A doua șansă la dragoste*

Elizabeth Thornton, *Frumoasa trădătoare*

Christina Dodd, *Suflete pereche*

Sarah MacLean, *Un târg potrivit pentru un duce*

Cara Elliott, *Tentația fructului oprit*

Johanna Lindsey, *Flăcări și gheață*

Sarah MacLean, *Nouă reguli de nesocotit*

Christina Dodd, *Aleasa prințului*

Teresa Medeiros, *O noapte compromițătoare*

Julie Garwood, *Un altfel de Făt-Frumos*

Loretta Chase, *Scandalul poartă satin*

Teresa Medeiros, *Mireasa și Bestia*

Victoria Alexander, *Cum să alegi soțul potrivit*

Loretta Chase, *O lady aproape perfectă*

Johanna Lindsey, *Iubești doar o dată*

Elizabeth Hoyt, *Fantoma din St. Giles*

Sarah MacLean, *Zece feluri de a fi adorată*

Julie Garwood, *Dorințe rebele*

Sarah MacLean, *Unsprezece scandaluri de evitat*

Johanna Lindsey, *Pasiune și tandrețe*

Victoria Alexander, *Lecția de dragoste*

Elizabeth Hoyt, *Lordul Întunericului*

Teresa Medeiros, *A ta până în zori*

Loretta Chase, *Un gentleman imposibil*

Johanna Lindsey, *Jocul seducției*

Elizabeth Hoyt, *Ducele nopții*

Anne Barton, *Păcătoasa*

Lorraine Heath, *Ispitirea unui lord*

Sabrina Jeffries, *O dragoste periculoasă*

Teresa Medeiros, *Mireasa răpită*

Johanna Lindsey, *Inimi aprinse*

Sabrina Jeffries, *O iubire celebră*

Jennifer Blake, *Răsplata unui rege*

Sarah MacLean, *Sezonul pasiunilor*

Elle Daniels, *Un aranjament neașteptat*

Jennifer Blake, *Capcana inimii*

Victoria Alexander, *Șarada*

Vicky Dreiling, *Dorințele unui conte*

Victoria Alexander, *Înălțimea Sa, soția mea*

Sabrina Jeffries, *O răpire cu urmări neașteptate*

Teresa Medeiros, *Savoarea unui sărut*

Victoria Alexander, *Îndrăgostită de soțul potrivit*

Elizabeth Hoyt, *Dragul meu necunoscut*

Vicky Dreiling, *Dorințele unui libertin*

Jennifer Blake, *Cavalerul de aur*

Victoria Alexander, *Avantajul de a fi păcătos*

Johanna Lindsey, *Suflet vrăjit*

Vanessa Kelly, *Farmecul unei relații interzise*

Sabrina Jeffries, *Dansul seducției*

Lorraine Heath, *Lordul ispitei*

Kate Noble, *Rămășagul*

Victoria Alexander, *Mărturisirea*

Jennifer Delamere, *Moștenitoarea*

Ashleen Macnamara, *O propunere scandaloasă*

Johanna Lindsey, *Spune-mi că mă iubești*

Lorraine Heath, *Doamna de companie*

Meredith Duran, *Anotimpul pasiunii*

Tessa Dare, *Un dans cu un duce,*

Victoria Alexander, *Aventuri compromițătoare*

Meredith Duran, *Amăgirea*

Lorraine Heath, *Provocarea dragostei*

Vanessa Kelly, *O cerere în căsătorie*

Tessa Dare, *Dublă tentație*

Marina Fiorato, *Fecioara din Siena*

Elizabeth Hoyt, *Bravul meu căpitan*

Johanna Lindsey, *Jurnalul unei iubiri*

Heather Webb, *Cum să devii împărătească*

Tessa Dare, *Trei nopți de dorințe*

Sabrina Jeffries, *Măritată cu un viconte*

Kelly Bowen, *Un duce doar pentru mine*

Lorraine Heath, *Un pact cu diavolul*

Johanna Lindsey, *Un libertin îndrăgostit*

Sabrina Jeffries, *Arta de a păcătui*

Christina Dodd, *Înșelătoria*

Joanna Shupe, *Ducesa curtezană*

Kelly Bowen, *Capcana dragostei*

Johanna Lindsey, *Înlănțuită de iubire*

Lorraine Heath, *Între diavol și dorință*

Cheryl Holt, *O propunere tentantă*

Teresa Medeiros, *Hoțul de inimi*

Johanna Lindsey, *Seducția*

Joanna Shupe, *Contesa libertină*

Christina Dodd, *Vraja unui sărut*

Karen Robards, *Foc și gheață*

Lorraine Heath, *Doamna și nelegiuitul*

Johanna Lindsey, *Perechea perfectă*

Teresa Medeiros, *Blestemul frumuseții*

Ashlyn Macnamara, *Doar dragostea contează*

Cheryl Holt, *Mai presus de dorință*

Lorraine Heath, *Cum să te însori cu o moștenitoare*

Jo Beverley, *Infama mea doamnă*

Joanna Shupe, *Un viconte pentru o lady*

Johanna Lindsey, *Pasiuni mistuitoare*

Elizabeth Hoyt, *Cel mai tandru libertin*

Teresa Medeiros, *Șoaptele trandafirilor*

Caroline Linden, *Dragostea și alte povești scandaloase*

Lorraine Heath, *Gentlemanul seducător*

Cheryl Holt, *Plăcere absolută*

Caroline Linden, *Între rațiune și scandal*

Kelly Bowen, *Tu ești contele dorit*

Lorraine Heath, *Invitație la seducție*

Anna Harrington, *Un duce pentru totdeauna*

Kelly Bowen, *Stăpânul inimii mele*

Valerie Bowman, *Ducesă din întâmplare*

Sarah MacLean, *Aparențe înșelătoare*

Johanna Lindsey, *Văpaia din brațele lui*

Valerie Bowman, *Contesă fără voie*

Teresa Medeiros, *Ispita atingerii tale*

Mia Marlowe, *Seducție la prima vedere*

Caroline Linden, *Iubiri și scandaluri*

Valerie Bowman, *Dincolo de rațiune*

Sarah MacLean, *Cucerirea unui libertin*

Elizabeth Hoyt, *Gustul ispitei*

Anna Harrington, *Secrete și tentații*

Valerie Bowman, *Un burlac irezistibil*

Mia Marlowe, *Pretențiile unui crai*

Lorraine Heath, *În căutarea plăcerilor interzise*

Elizabeth Hoyt, *Seducerea unui păcătos*

Lorraine Heath, *Plăcerile nopții*

Lenora Bell, *Cucerirea unui duce*

Alissa Johnson, *Aproape o lady*

Elizabeth Hoyt, *Îmblânzirea Bestiei*

Lorraine Heath, *Ultimul rebel*

Mia Marlowe, *Darul atingerii*

Elizabeth Hoyt, *Inimă sălbatică*

Caroline Linden, *Scandaluri ascunse*

Johanna Lindsey, *Sub asediul iubirii*

Cara Elliott, *Tentația păcatului*

Alissa Johnson, *O întâlnire neașteptată*

Lorraine Heath, *Intenții vinovate*

Vicky Dreiling, *Cum să seduci un ticălos*

Elizabeth Hoyt, *Ducele păcatului*

Lenora Bell, *Dacă aș avea un duce*

Lorraine Heath, *Iubire fără mască*

Cara Elliott, *Tentații periculoase*

Kelly Bowen, *Un duce de neuitat*

Lorraine Heath, *O șansă la dragoste*

Vicky Dreiling, *Cum să te măriți cu un duce*

Penny Jordan, *Iubiri și mătăsuri*

Penny Jordan, *Iubiri și păcate*

Julie Anne Long, *Plăceri primejdioase*

Lorraine Heath, Cucerește-mă din nou

Vicky Dreiling, *Dorințele unui duce*

Daisy Goodwin, *Sisi. Împărăteasa nefericită*

Julie Anne Long, *Un iubit ca nimeni altul*

Lorraine Heath, *Ducele și doamna în roșu*

Teresa Medeiros, *Deliciile păcatului*

Meredith Duran, *Cineva care să ma apere*

Julie Anne Long, *Capitularea*

Teresa Medeiros, *Și îngerii iubesc*

Deeanne Gist, *Fata de la Tiffany*

Juliana Gray, *Cum să-ți îmblânzești ducele*

Meredith Duran, *Regina de gheață*

Tessa Dare, *Zeița vânătorii*

Teresa Medeiros, *Doamna și tâlharul*

Alissa Johnson, *Vicii și virtute*

Elizabeth Hoyt, *Ducele plăcerilor*

Winston Graham, *Luna neagră*

Juliana Gray, *Cum să-ți stăpânești marchizul*

Tessa Dare, Predarea sirenei

Grace Burrowes, *O chestiune de onoare*

Winston Graham, *Cele patru lebede*

Juliana Gray, *Cum să educi un rebel*

Deeanne Gist, *Sacrificiul inimii*

Tessa Dare, *O lady convingătoare*

Winston Graham, *Valul furios*

Kelly Bowen, *Un târg cu diavolul*

Anna Harrington, *Cum m-am măritat cu un marchiz*

Lorraine Heath, *Făgăduiala*

vor apărea:

Loretta Chase, *Un lord perfect*

Tracy Brogan, *Pactul inimilor*

Familia lui Ross Poldark așteaptă întoarcerea acestuia din misiunea pe care a avut-o pe lângă armata lui Wellington din Portugalia. În schimb, viața lor bine rânduită este dată peste cap de apariția lui Stephen Carrington, care își pune amprenta asupra tuturor, îndeosebi asupra lui Clowance și Jeremy, copiii lui Ross și ai Demelzei. Pentru ei, Stephen reprezintă cheia către o nouă lume – una presărată cu iubire și cu pericole.

Tânărul Jeremy Poldark a devenit fascinat de motoare și este în mod deosebit interesat de motoarele cu aburi, însă tatăl lui nu-i împărtășește entuziasmul. Dar Jeremy nu se lasă bătut și își continuă studiile începute în secret, visând la o lume în care locul cailor să fie luat de mașinării puse în mișcare de motoare cu aburi. Pentru el, lucrurile se schimbă în ziua în care îl salvează din mare pe Stephen, cu care ajunge să se împrietenească, dar despre care află ulterior că nu a fost întru totul cinstit cu el. Apariția lui Stephen reușește să răvășească și viața lui Clowance, care, deși se îndrăgostește de străinul de pe mare, intuiește că acesta are încă multe secrete ascunse și încearcă să îl țină la o distanță sigură.

Stephen, care tot apare și dispare din viața familiei Poldark, rămâne un permanent mister. Va confirma el vechiul proverb din Cornwall despre străinul salvat din mare care se va dovedi a fi un dușman?

Winston Graham a scris mai mult de 45 de romane, traduse în toată lumea, iar faimoasa sa serie *Poldark* a fost ecranizată într-un serial de televiziune difuzat în 24 de țări. Winston Graham a fost membru al Societății Regale de Literatură și în 1983 i s-a conferit Ordinul Imperiului Britanic.

Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-606-33-2012-5
9 786063 320125
Alma®